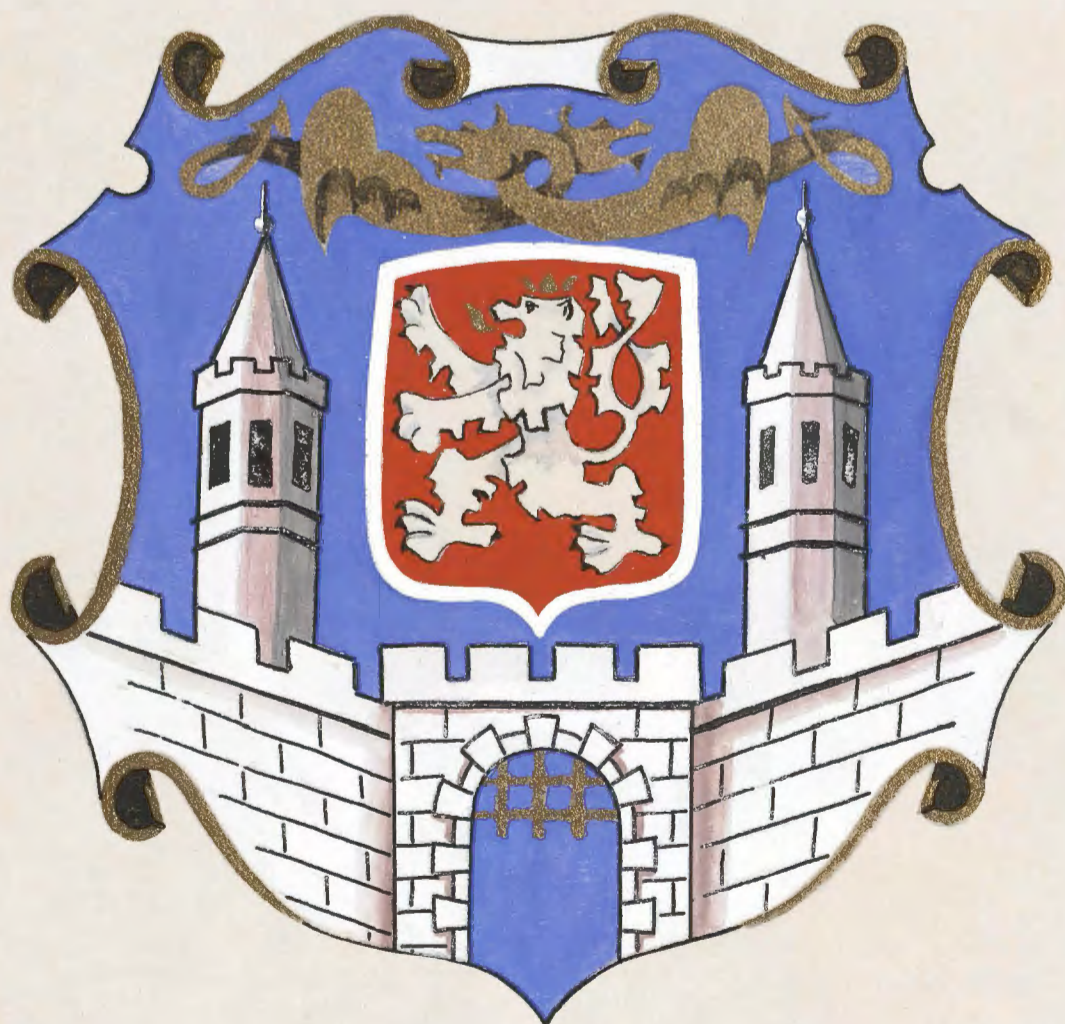
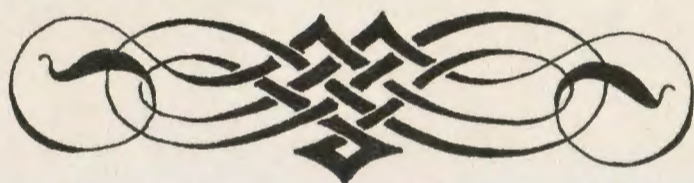

Kronika

města

Kolína

1960

1964

Poněvadž časy míjejícími paměť věci všelijakých,
kteréž se na světě dějí v lidu tak hyne a pomíjí,
opatrnost lidská z obyčeje řádného, z dávna zniklého
vzala jest takové věci ohrazovati se zápisy a listy
zřízenými tak, aby potomním a budoucím ku paměti
jsouce přivedeny, časem svým byly oznamovány.

Usnesení rady královského města Kolína
v pátek před Květnou nedělí L.P. 1512.

Městský archiv IV - 34.

Od starší doby kamenné, kdy v šeru geologických dob volal diluviální lovec své halali nad mamutem, až po dnešní dobu je tento kraj v naší zemi tím, čím bylo naše území Evropě. Vyrůstající z hloubek nejdávnější minulosti, jsme účastni na všem evropském dění v době minulé a přítomné. Od věku kamenného až po věk atomový můžeme stopovat práci našich předků a vždy najdeme řadu svědectví jejich práce a píle. Archeologické museum v Kolíně otevírá řadu výhledů do minulosti kraje. Kamenná doba s volutovou a vypíchanou keramikou, s vysokými zásobnicemi kamennými sekeromlaty ukazuje už na konci svého období importované výrobky z bronzu, tvrdě vypalované zvoncové poháry a krásnou šňůrovou keramiku a splývá v bohatou kulturu únětickou s tuhovanými nádobami, které se tolik podobají kovovým. Jiný sál má sbírky lidu popelnicových polí, který k nám přinesl zlatavý bronz, lid válečníků, bronzových seker a mečů, ladných osudí a okřínů, lid, který budoval svá mohutná hradiště, z nichž ovládal své okolí, jak to prozrazují vykopávky ve Velimi, Lžovicích, Chtuticích, Pašince a jinde.

Bohaté komorové hroby u Hradenína a Cerhýnek kultury bylanské ukazují již na vznik kultury, v níž je třídní rozvrstvení společnosti a nálezy těchto hrobů jsou světovými unikáty a patří k raritám musea.

Doba železná keltských kovářů je tu zastoupena v nebývalé bohatosti. Hrnčířské umění starých Keltů, jejich hrnčířská pec nalezená u Cerhýnek, jejich kované řetězy, helmice, kopí a nůžky, bronzové šperky, kostěné hřebeny, zavírací špendlíky a jiné.

A doba slovanská s ladnou trojvlnovkou na keramice, mohutnými dvouručními meči, velkými koňskými třmeny, kovovými nákončími řemenů prozrazuje namnoze už křesťanský kult.

Ale kraj mluví dál. Libice, blatný hrad, vypráví o události r. 996, kdy vrcholil centralizační proces českých kmenů, Stará Kouřim, jejíž archeologické bohatství je právě odkrýváno, uvítá už dnes návštěvníka mohutnou branou, která prozrazuje fortifikační umění starých Slovanů, Nová Kouřim, kdysi knížecí úděl, "nejstarší královské město v české zemi", Vrbčany s kostelíkem, k němuž se víže pověst o korouhvi Václava Svatého, Chotouň, prý rodiště sv. Prokopa, Štolmíř, místo, kde podle pověsti byl pokořen Radslav Zlický, památný Oškobrh, staré slovanské hradiště, Bedřichov památný porážkou pruského krále r. 1757, Vysoká, jejíž vrcholek se díval na boj českého knížete Vladislava II. s odbojnými úředníky knížaty, cesta z Brodu do Kutné Hory přes Kolín, kudy kráčel r. 1409 Hus pro Kutnohorský dekret, Lipany, smutný svědek nesvornosti, Červené Pečky, kraj

selských bouří proti panské zvěli, to vše mluví srozumitelnou řečí k tomu, kdo chápe genia loci. Ale to není dost.

Kolínský dóm, pod jehož kamennou podlahou odpočívá pan Kolovrat Žehrovský, český turnajový šampion středověku, starý židovský hřbitov vedle pražského dnes nej památnější, hlavní pošta v Kolíně, na jejímž místě stál rodný domek českého rybníkáře a agronoma Jakuba Krčina z Jelčan, obraz Petra Brandla v katedrále sv. Bartoloměje, návrší Hánína, kdysi mohutné hradiště, zábořský Žižkův dub, památné zvony našich vsí, kamenné portály starých kolínských, kouřimských a českobrodských domů, masivní fortny městských bran, štíhlé vykřičníky kostelních věží i povalové stropy venkovských stavení, ozdobné brány do dvorů, staré kapličky podél cest, to vše vypráví o minulosti, z níž lze čerpat poučení, i sílu, poznání, radost i hrdost, krásu i pocit bezpečí, neboť každý krok žádá zastavení a každý kámen nutí k přemýšlení. Naše kronika má být pokračováním, aby se nezapomnělo, jak žil člověk dneška, protože cihly všedních dnů kladou náhrobek zapomnění nad událostmi, jež se nám zdají nezapomenutelné.

--ooOoo--

A kdybys ze všech studní světa pil
z každé pít budeš svými ústy sebe,
a byt' jsi ušel sedm tisíc mil,
nad tebou bude peklo tvé a nebe.

Neboť vždy piješ sebe, když se přiblížíš
na naši zemi s díkem věci prosté.
K studánkám domova jdi po kolenou blíž
a pij, ať víš, jak srdce k hvězdám roste.

Rok 1960. Není památný jen dekádou svého letopočtu, ale hlavně domácími a zahraničními událostmi.

Byl to rok patnáctého výročí osvobození naší republiky Rudou armádou, rok nové ústavy a dovršení socialismu u nás, rok, v němž si republika dala označení Československá socialistická republika, rok voleb do Národního shromáždění a rok II. celostátní spartakiády. Byl to rok, v němž československá vláda v čele s prezidentem republiky vystoupila na Valném shromáždění Organizace spojených národů v Novém Yorku a rok, v němž byl připraven III. pětiletý plán.

V tomto roce byla připravena nová územní organizace státu, provedena přestavba mezd a vydán nový školský zákon. Děti ve školách dostaly po prvé učebnice zdarma a bylo připraveno pro příští rok sčítání lidu v celém státě.

Sovětský svaz vyslal v tomto roce dva vzdušné koráby do vesmíru, v Moskvě došlo k pořádání velké československé výstavy, nad Sovětským svazem byl sestřelen americký výzvědný letec, v NDR zemřel její první prezident Wilhelm Pieck a předseda rady ministrů Sovětského svazu promluvil na Valném shromáždění Organizace spojených národů v Novém Yorku.

Všechny světové i domácí události se odrážely v životě našeho města.

U d á l o s t i v e s v ě t ě a v r e p u b l i c e

v r o c e 1 9 6 0 .

L e d e n

Usnesení vlády o přestavbě mezd
Projev N.S.Chruščova v Nejvyšším sovětu o všeobecném a úplném odzbrojení
Usnesení KSČ o přestavbě územní organizace státu
Tělovýchovní pracovníci u presidenta
Vypuštění druhé rakety v SSSR

Ú n o r

Porady představitelů komunistických a dělnických stran v Moskvě
Vydání komuniké o poradě politického poradního sboru Varšavské smlouvy
Zpráva statistického úřadu o hospodářství v r. 1959. Vzrůst výroby o 10,9%
Cesta s. N. S. Chruščova do Indonésie
Schůze občanů k dopisu ÚV KSČ
Oslavy vítězného února

B ř e z e n

N. S. Chruščov v Kalkatě
Zasedání vlády o výsledcích práce a rozvoje národního hospodářství
Den učitelů
Nejlepší pracovnice u presidenta republiky
Uveřejnění dokumentů o nacistických soudcích
Zasedání vlády o zlepšení výběru a jakosti zboží
Odložení cesty s. N.S.Chruščova do Francie pro onemocnění
Cesta N.S.Chruščova do Paříže a po celé Francii
Jednání N.S.Chruščova s de Gaullem

D u b e n

Odhalení pomníku osvobození Slovenska v Bratislavě
Zasedání ÚV KSČ k projednání návrhu nové ústavy
Schválení nové územní organizace a nového volebního zákona Národním shromážděním
Přípravy na 1. máj
Slavnostní večer k 90. narozeninám Leninovým
Osmé snížení maloobchodních cen
Předvolební schůze v obcích se závazky k 15. výročí osvobození
Vyznamenání pracovníků

K v ě t e n

Velkolepá květnová manifestace v Praze
President a delegace ÚV KSČ v Moskvě na výstavě "Československo" 1960"
Zahájení československé výstavy v Moskvě
Sovětská delegace v Praze
Historické zasedání v Praze na Hradě k 15. výročí osvobození
Slavnostní vojenská přehlídka v Praze
Kosmický sovětský koráb na cestě kolem země
USA rozbily konferenci šéfů vlád
N.S.Chruščov v Berlíně
Schválení zákona o národních výborech
Projev N.S.Chruščova v Kremlu
Krajské spartakiády

Č e r v e n

Nový návrh SSSR na znemožnění válek
Provolání ÚV KSČ a ÚV NF k voličům
Nová opatovická elektrárna v provozu
Kandidáti do Národního shromáždění zvoleni naprostou většinou
N.S. Chruščov v Budapěšti
Zahájení II. celostátní spartakiády
Cvičení mládeže na Strahovském stadionu

Č e r v e n e c

Dny dospělých na Strahově
Celostátní konference na Hradě v Praze
Usnesení celostátní konference KSČ
Schválení a podepsání nové ústavy
Prezident republiky na Slovensku
Návštěva indonéského ministra v Praze
Mezinárodní filmový festival v Karlových Varech
Nová výzva sovětské vlády k odzbrojení

S r p e n

Žně v plném proudu
Splnění plánu za I. pololetí na 101,3%
Nepřízeň počasí zdržuje žně
Volby do občanských výborů
Přelíčení s americkým letcem Powersem v Moskvě
Druhý sovětský koráb vypuštěn do vesmíru
Svolání V. sjezdu JZD
Oslavy Slovenského národního povstání

Z á ř í

Zahájení školního roku udělením učebnic a pomůcek zdarma
Letecký den v Praze
Stranická a vládní delegace ČSSR v Polsku
Úmrtí Wilhelma Piecka
Manifestace československo-polského přátelství
Prezident republiky na cestě do New Yorku na valné shromáždění OSN
40. výročí vzniku Rudého práva
Historická řeč N.S. Chruščova na valném shromáždění OSN
Projev presidenta v Novém Yorku
Návrh na světový plebiscit o odzbrojení
Boj za práva Číny v OSN

Ř í j e n

Projev N.S. Chruščova v Lužnicích po návratu z Ameriky
Schválení postupu čs. delegace v OSN
Přípravy k Měsíci přátelství

L i s t o p a d

Oslavy výročí Velké říjnové socialistické revoluce
Mimořádná úloha chemie v našem průmyslu
Třetí pětiletka do pléna Národního shromáždění
Schválení zákona o Třetí pětiletce
Návštěva prince Norodoma Sihánuka
Setkání štafet přátelství a míru na hranicích
Smlouva s Kambodžou

P r o s i n e c

Zpráva o vzrůstu našeho národního hospodářství. Vzestup výroby o 11 - 12%
Slavnostní ukončení Měsíce přátelství
Schválení nového školského zákona
Hlášení závodů o splnění druhé pětiletky
Velké vánoční nákupy
Zasedání Nejvyššího sovětu SSSR
Bilance roku a příprava ke vstupu do III. pětiletky

- o o o -

Přehled událostí v Kolíně

v roce 1960.

L e d e n

Dům osvěty ohlásil zahájení řady oblíbených a navštěvovaných kursů šití
Desátého otevření druhé výstavy fotografů amatérů
Středočeský obchod textilem ohlásil v Kolíně Bílý týden
Antikvariát z náměstí byl přemístěn po dobu adaptací z náměstí do Kouřimské ulice
9.ledna ples pracujících v Kolíně
V divadle koncert v cyklu Hudební mládež věnovaný hudbě Leoše Janáčka. Průvodní slovo měl prof. Barvík
3.ledna zahájení vysílání kolínského rozhlasu po drátě
Velký ohlas v kolínských novinách na kritiku kolínské pitné vody
Řada žertovníků o silvestrovské noci převracela nádoby na odpadky a postarala se tak o čistotu města
Adaptační práce na hotelu Savoy začaly v lednu
Velmi špatný stav turistické noclehárny je předmětem veřejné kritiky
Silvestrovský program rozhlasu byl letos přijatelný, takže byl ještě dvakrát opakován
Silvestr v Kolíně se oslavoval ve všech místnostech velmi hlučně a někde až do rána
5. - 7. ledna probíhal v Kolíně proces s některými zaměstnanci divadla
Vysvětlení kritiky kvality vody v Kolíně. Zdroje jsou slabé, hledají se noví a vodou nutno šetřit
V lednu se v Kolíně ustavilo první bytové stavební družstvo
16.ledna počalo opět promítat kino Jas adaptované na širokouhlý film
Zprávy kolínského rozhlasu po drátě jsou vysílány každou sobotu od 11-12 hodin. Později budou vysílány i v úterý a v pátek odpoledne
Druhý večer cyklu Hudební mládež byl věnován Beethovenovi. Průvodní slovo opět prof. Barvík
18. ledna zasedal rozšířený výbor KSČ, na němž bylo členstvo sesnámeno s obsahem dopisu ÚVKŠČ
V závodech jsou besedy o prohlášení N.S.Chruščova, že SSSR propouští 1,200.000 vojáků do výroby
V místnostech OPAS v budově KSČ byla otevřena výstava "Kolínsko ve III. pětiletce. Účastnily se všechny kolínské závody přehledem své práce. Zároveň byly na magnetofonovém pásku vysílány relace o minulosti a přítomnosti podniků
Sníh na kolínských chodnicích zůstává vinou majitelů ležet a chůze je velmi nebezpečná
Kino Jas na Zálabí je znovu otevřeno a Kolín tím získává aspoň jedno pořádné kino
Obnova holírny v Kouřimské ulici pokračuje velmi pomalu
Úklid sněhu na kolínských ulicích vlivem nedostatku pracovních sil vážne
V kolínském Průmstavu byl první soudružský soud se zaměstnancem. Je to nová forma, v níž si sami zaměstnanci dělají pořádek a přivádějí k nápravě ty, kteří jej porušují
30. a 31. ledna byl zápis prvňáčků do školy
V minulém roce bylo na okrese 35 požárů
Od 1. ledna se stal ředitelem Domu osvěty Stanislav Slavík, učitel z Libodřic
Sportovní jednota Lokomotiva vydala k svému 60 letému trvání odznak pro své příznivce
Obchodní tiskárny vydaly letáček "Tereziánské růže"

Ú n o r

Výstava nábytku a bydlení v místnostech musea na náměstí
V Kolíně zahájen předprodej lístků na II. celostátní spartakiádu
Byly ustaveny uliční výbory, které se mají postarat o to, aby k 15. výročí osvobození bylo město pěkně upraveno. Majitelé domů i nájemníci mohou k tomu použít bezúročné půjčky, kterou jim poskytne národní výbor z poplatků za nadměrné byty
V závodech i v zemědělství se uzavírají závazky k 15. výročí osvobození
Kolektiv zdravotníků Okresního ústavu národního zdraví /OÚNZ/ kritizuje některé občany pro zneužívání zdravotnických služeb

Budova prodejny nábytku v Pražské ulici je v opravě. Prodejna nábytku umístěna zatím v přízemí musea na náměstí

6. února ples ČSM v sokolovně

Učitel Ř. Náhlavský opatřil pro Kolínsko rozmožnou mapu, která bude postupně sledovat pochod Rudé armády před 15 lety. Mapa bude ve všech školách

Bude třeba upravit v Kolíně orientaci, názvy ulic a čísla domů

Městská čítárna má v tomto měsíci rekordní návštěvu

V těchto dnech přijely děti z horské rekreace. Náměstí se zaplnilo autobusy, které přivezly celé výpravy

Bourá se nehezká budova staré sodovkárny naproti hotelu Centrál. Bude tam parčík

Bývalá Dvořákova truhlárna na Královské cestě se bourá, aby udělala místo nové komunikaci

Po dlouhé době se zase na Labi bruslí. Mrazy jsou silnější a led na Labi také

Dřevěná část kolínského mostu po náletu se dočká 15. výročí

Na náměstí se bude upravovat budova Jitřenky

V Kolíně byl založen z iniciativy filharmonie a Domu osvěty Kruh přátel hudby. Akce byla zahájena 9. února koncertem kolínského filharmonie a učitelů kolínského hudební školy

Ke kolínskému mostu se shlukly vodní slípky ve velkém množství. Velké mrazy je k tomu donutily. Těšily se velké pozornosti občanů a děti je vydatně krmily

Hotel Savoy se opravuje a v Kolíně je nouze o noclehy

Starý portál Jitřenky se opravuje

Dům ve Stalingradské ulici naproti parčíku zmizel a otevřel se velmi hezký průhled na kostel

Každou sobotu odjíždí mnoho pracujících z Kolína na hory s lyžemi. Letošní zima přeje zimním sportům a v neděli večer je na nádraží velmi živo

B ř e z e n

Neuspokojivý stav jarních zemědělských prací

20. března hvězdicový sraz turistů na Vysoké

27. března přebor žactva v sokolovně. Zahájení akce 100 jarních kilometrů

Volební agitační střediska v Kolíně zahájila činnost

8. března oslava Mezinárodního dne žen v Kolíně

Otevřen nový pavilon kolínského nemocnice určený ženským chorobám a porodnictví

Ženy na poštovním úřadě sebraly mezi sebou 560 korun a dají za to upravit parčík po zbořeném žavdilce

Lidová universita skončila v Kolíně první semestr. Bylo přihlášeno 700 posluchačů a většina vyslechla všech 47 přednášek

8. března byla v Kolíně na MNV celookresní včelařská instruktáž

V kolínském samoobsluze na náměstí jsou vyvěšovány jmenovitě osoby, které se v samoobsluze dopouštějí krádeže

Průjezdni komunikace Kolínem se opět buduje, ale bude to trvat ještě dlouho, protože se ukazuje řada nesnází. Osvětlovací sloupy jsou uprostřed trasy, musí se přebudovat kanály a chodníky se propadají.

Lidé si stěžují na to, že některé krámy jsou uzavřené a nevyužité a při tom je nouze o byty. Také nezastavěné plochy ve městě jsou kritizovány.

Na poště byla vyplacena výhra 40 tisíc korun ve Sportce Marii Nezmeškalové, pracovníci pražského drůbežnického závodu

V nádražní hale je uspořádána protifašistická výstava

Za první dva měsíce bylo na okrese 67 dopravních nehod, jeden mrtvý a 7 těžce raněných

19. a 20. března se konala okresní konference KSČ, která vytýčila nové úkoly okresu

V mnoha agitačních střediscích se konají besedy s občany

V divadle zahráli ochotníci klubu Obchodních tiskáren Karvašovu hru Půlnoční mše s velmi dobrým výsledkem.

Ve všech jednotách se koná nácvik na II. celostátní spartakiádu.

Na okresní konferenci KSČ se osobně dostavil prezident republiky, kde měl projev
Každé agitační středisko má svého patrona, závod nebo školu, kteří se starají o výzdobu
a program

Kolín slyšel orchestrální premiéru na zdařilém koncertě v Domě osvěty, kde byla provedena
Suita E dur od kouřimského skladatele Theodora Kössele. Orchester řídil prof. Lad. Josef
3. devítiletka uspořádala v Domě osvěty výchovný koncert členů Janáčkovy akademie music-
kých umění. Miloš Jirko /viola/, Jiří Prchal /violončello/ Návštěva bohužel malá.
Místní autobusová doprava má ve špičkových hodinách vozidla nemožně přeplněna
Zase se objevila v některých samoobsluhách vyvěšená jména žen, které v samoobsluze kradou

D u b e n

Další provedení Karvašova Půlnoční mše v divadle. Hráli členové závod. klubu OTK

Tento měsíc hostovalo v Kolíně divadélko Spejbla a Hurvínka

Na náměstí se lidé zastavují nad demolovaným vozem Tatra 603. Při havárii 7 raněných

Stížnosti občanů na pomalý postup prací na průjezdní komunikaci

Ujal se pěkný zvyk. Vítání nově narozených občánků. Maminky s nově narozenými dětmi se
shromáždily před radnicí a pak v obřadní síni byli tito malí občané slavnostně zapsáni
do pamětní knihy. Slavnost byla za přítomnosti pionýrů a za projevu tajemníka s. Kříže

Do Kolína přijel cirkus Evropa se světovým programem

3. dubna se v Kolíně ustavila Okresní odborová rada. Za přítomnosti delegátů všech závodů
úřadů a škol byl zvolen výbor a předsedou se stal s. Koubek z Korama

Výstava tělovýchovného hnutí uspořádána v museu

Modní přehlídka v divadle. Vstupné bylo sice 15 korun, ale nával byl takový, že na žádnou
kulturní událost není větší.

Budova prodejny nábytku v Pražské ulici byla opravena a nyní je tam stálý prodej nábytku

Mlékárna kritizuje špatnou dodávku mléka z venkova

V závodním klubu Tatry bylo otevřeno agitační středisko s patronátem školy a Lučebního záv.

V Kolíně byla uspořádána přehlídka pionýrských a svazáckých zdravotnických hlídek. Zvítě-
zila na I. a II. stupni Dvanáctiletka.

V Kolíně zahájil světový cirkus Evropa, který se vrátil z Japonska a Indie

U okresního soudu byl projednáván případ zcizování socialistického majetku u fy. Dřevovýroba

Časté deště zdržují jarní práce na okrese

Kolín oslavil výročí úmrtí čáslavského rodáka J.V. Dusíka pěkným večerem v knihovně

25. dubna natáčela Čs. televize v agitačním středisku na náměstí besedu s diváky o televis-
ních pořadech

Na Kolínsku se chystají okrsková cvičení na spartakiádu

14. dubna byla v Družstevním domě odevzdávána řada domů do socialistické péče nájemníků,
t.j., že se budou nájemníci sami o domy a provádět menší opravy vlastními silami

28. dubna měla v Družstevním domě okresní konferenci Společnost pro šíření politických
a ekonomických znalostí

23. dubna došlo k novému, už šestému snížení maloobchodních cen. Lidé to na ulicích živě
komentují a poptávka po zboží je veliká. Je shánka po Rudém právu, kde je otištěn podrob-
ný seznam zlevněných výrobků.

V Družstevním domě byla schůzka mládeže, která opouští školu a bylo s ní bededováno o jejím
příštím povolání

Na okrese probíhá druhá etapa očkování proti obrně

Místní časopis Týden Kolínska dostal nové jméno. Bude se jmenovat Kupředu

U soudu byl projednáván případ rozkrádání socialistického v závodě Kovošrot

Ukončení akce ke zvelebení města, která měla v některých místech skutečně dobré výsledky

Občané vyčistili všechny špinavé kouty a mnohá místa oseli travou a osázeli stromovím

K v ě t e n

Letošní květen byl velmi slavnostní, protože téměř po celý měsíc šla řada událostí, které měly význam celostátní.

Město bylo na slavnostní dny bohatě vyzdobeno

1. máje velký průvod s alegorickými vozy a odpoledne slavnost na ostrově
 2. května projel Kolínem Závod míru
 5. května pietní slavnost u pomníku padlých
 6. května, Běh vítězství žáků všech kolínských škol
 7. květen spartakiádní den mládeže a odpoledne vystoupení pěveckého souboru Břeclavan. Slavnostní večer v divadle
 8. květen, veselé dětské odpoledne, večer lampionový průvod a večer ohňostroj
 9. květen, pietní slavnost u hrobu Rudarmějců a odpoledně veřejné spartakiádní cvičení
- Vdovské důchody se od 1. května v Kolíně zvyšují

Byly stanoveny volební obvody. Kolín je samostatným volebním místem s 31 obvody

Kolínský závod Tatra slaví v tomto měsíci 60 let svého trvání

Na Dvanáctiletce probíhají v tomto měsíci závěrečné maturitní zkoušky

22. květen. V Kolíně okresní spartakiáda

V divadle beseda s kolínským kandidátem do Nár. shromáždění s. Josefem Krosnařem

Členové sportovní jednoty Lokomotiva zasázeli 450 topolů na Zálabí

Kolínská čtvrť na Vinici dostala novou asfaltovou cestu a chodníky

V hale kolínského nádraží byla zřízena čítárna pro maminky s dětmi dobře vybavená dětskou literaturou

V Luskú je instalována posmrtná výstava kolínského rodáka Jaromíra Funkeho

Městské oblastní divadlo hrálo v květnu Drdovy Dalskabáty a Alfreda de Musset Se srdcem divno hrát

U soudu byl projednáván případ opilého řidiče J. Davidka z Cerhenic

Druhým kandidátem do Nár. shromáždění za Kolínsko je Josef Kulička, technik ČSD v Kolíně

Vláda oznámila, že v novém školním roce budou žáci dostávat všechny učebnice a pomůcky zdarma

Je to vedle léků a léčení další stupeň komunistické společnosti

V Kolíně se konalo sezení s kandidáty do voleb v 31 obvodech za účasti 1283 voličů

Komunistická strana Československa uspořádala besedu se zasloužilými starými členy strany,

kteřá ukázala, že Kolínsko bylo od počátku v první řadě dělnického hnutí.

19. května postihla Kolínsko ničivá bouře. Největší škody jsou v Běčvárech

U Droždárny se vytvořilo akcí občanů nové koupaliště

Pracovníci vodárny upozorňují, že situace s vodou není dobrá, aby se tedy šetřilo při zalévání zahrádek

Vedle obchodního domu byl postaven květinový kiosk

Č e r v e n

MěstNV vydal vyhlášku o všeobecné povinnosti udržovat čistotu ve městě

V městském museu probíhá výstava Naše škola r. 1960. Pořadatelem je 3. devítiletka v Kolíně

Současně v museu probíhá výstava pod heslem "Vám poděkování a lásku vám", která přináší

dokumenty z doby osvobození a 15 let výstavby Kolínska

12. června byly v Kolíně volby. Všichni kandidáti byli zvoleni 99.76%

K radostnému průběhu voleb přispěli i pionýři, kteří vítali voliče a měli i svůj program

20. června se konala ustavující schůze zvolených poslanců do okresního nár. výboru

25. června bylo první ustavující zasedání MěstNV

Ve zdravotní škole zasedal soudružský soud s mladou provinilou, která zneužila důvěry závodu

Pionýři v Kolíně rozeslali řidičům aut dopisy, aby jezdili opatrně

5. osmiletka na Zálabí si sama staví budovu pro své dílny

Stálé stížnosti na velké zdržení dopravy na zálabských železničních přejezdech
K odstranění nedostatku garáží v Kolíně bude domovní správa zřizovat garážní boxy
Zimní stadion byl na léto změněn na velké letní kino, které má krytou tribunu pro 1200
diváků, takže se bude moci promítat i za nepříznivého počasí

Č e r v e n e c

Kolínští vystoupili na pražském stadionu při II. celostátní spartakiádě
Kolín soutěží s Mladou Boleslaví v rychlém provedení žní
Na Zimním stadionu vystoupilo pražské varieté
28 - 31. července bylo pořádáno Jevanské léto, které se má stát tradiční slavností v
tomto letovisku. Pořadatelem je kolínský dům osvěty
V dodávce sena je kolínský okres první v kraji
Kolínské závody vyslaly své děti do pionýrských táborů. Nejvíce je obsazena Sázava
Je vyhlášena celookresní směna ČSM na zakládání kompostů
Dvanáct tanečních párů ČSM z Kolína získalo v Karlových Varech cenu v celostátní soutěži
Se dvěma Kolínáky byl soud pro pytláctví
Něviny v Kolíně opět kritizují zneužívání lékařské služby
18. července vyjeli z Kolína do obcí okresu agitátoři, hudby a soubory, kteří pohovoří
s občany o žních a o úkolech v zemědělství
Denně odjíždějí děti z Kolína na rekreační tábory
V době deště, který je nyní častý se osvědčují kolínská podloubí, kde se prodávají třešně
a houby
26. července byly v Družstevním domě vyznamenány ženy, které se nejvíce zasloužily o práci
v zemědělství
V celém okrese jsou od poloviny července žňové práce v plném proudu
Vedoucí lahůdkářského obchodu na náměstí byl odsouzen pro rozkrádání státního majetku a
šizení spotřebitelů

S r p e n

Nepříznivé počasí stále brzdí rychlejší průběh žní
Ve styku úřadů s občany jsou opět stanoveny úřední dny jako dříve
V meziměstské soutěži žní vede Mladá Boleslav před Kolínem
V místním časopise uvěřuje už po několik čísel předseda soudu s. dr. Kruml formy, jakými
se nyní ubírá naše soudnictví
18. srpna oslavili v Kolíně železničáři svůj den
Třífázová sklizeň při letošních žních se osvědčuje
Závody hlásí splnění prvního pololetí
V mléčné jídelně se zavádí nedělní prodej
Dětský tábor ve Vlastějovicích zažil vzrušující noc, protože se musel náhle stěhovat před
vodou, která zatopila tábořiště
Na Kolínem se konají stálé vyhlídkové lety a 21. srpna byl v Kolíně letecký den
27. a 28. srpna byla v Kolíně dožínková neděle. Byla slavnost na náměstí a na ostrově
Děti se vrací z pionýrských táborů. Do škol přicházejí zásilky knih, učebnic a pomůcek,
které budou děti letos dostávat zdarma
Na novém sídlišti bylo do užívání odevzdáno opět 18 bytů
O hlavních úkolech školy pojednala učitelská konference učitelů celého okresu
Svazarm spolu s dopravním oddělením Veřejné bezpečnosti pořádá kursy pro motoristy
Kolínský okres splnil nákup obilí na letošní rok na 100%
V tomto měsíci se dokončuje I. etapa nového sídliště v Kolíně
Národní podnik Tesla zavádí výrobu kapesní vasílačky
V meziměstské soutěži žní zvítězil Kolín těsně nad Mladou Boleslaví

Z á ř í

Dům osvěty zahájil kursy hudební výchovy, zpěvu, výtvarné výchovy, jazyků, těsnopisu, psaní strojem. Kromě toho se bude vyučovat rytmice, balatu, šití a kreslení stříhů
Na Zimním stadionu byl koncert hornické kapely ze Rtyně
Od 11. srpna je Brněnský veletrh a Kolínem projíždějí autokary z mnoha míst republiky
Škola byla zahájena ve všech obcích okresu pod heslem "Spojení školy se životem"
Hotel Savoy byl po adaptaci znovu uveden do provozu. Již první den měl návštěvu hostů z Francie a otevření bylo slavnostní. Při stavbě se objevila ta skutečnost, že při první stavbě stavitel ošidil stavebníka, ačkoliv to byli příbuzní
Prodejna zeleniny na náměstí je místem, kde se často tvoří fronty kupujících. Bude nutno otevřít ještě jednu prodejnu nebo stánek na náměstí
2. září byli v Družstevním domě odměněni stovkaři kombajnéri
12. září bylo agitační pondělí na sklizeň řepy
Chirurgické oddělení nemocnice oznamuje, že jeho největšími zákazníky jsou motoristé
9. září byl ideologickou konferencí zahájen rok stranického školení
Na kolínském statku zkoušejí řepný kombajn
Kolínským lázním zkoušejí a rozšiřují svou službu o pedikuru
6. září došlo k těžkému úrazu čtyř chlapců, kteří si hráli s nábojem z minulé války
25. září byly velké jezdecké závody na letišti, které pořádala TJ Lokomotiva
Dopravní nehody rostou. Od poč. roku je to už 177 nehod a v tom 9 mrtvých.
Zaměstnanec Tatry Ant. Saxa vyhrál automobil Felicii na los ke dni tisku
Všude se diskutuje o sovětské a naší účasti na zasedání valného shromáždění OSN v N. Yorku
Školy pomáhají při sklizni brambor
Slavnostní zasedání požárníků se konalo v Družstevním domě 24. září 1960

Ř í j e n

Zahájení druhého ročníku Lidové university v Kolíně
Kruh přátel hudby v Kolíně zahájil 7. října pravidelné koncerty
Telefonní služba Okres. ústavu národního zdraví poradí co vařit.
V Kolíně výstava potravinářů a zahrádkářů
O střídmosti v jídle přednášel v elektrárně dr Elger
V městském museu je pořádána výstava Výrobní družstva Kolínska 1960
Týdnu výživa je věnována řada přednášek a dětských estrád
Kolínským divadlem uvedlo v říjnu hru pokrokového amerického autora Arthura Millera Pohled s mostu. Je to první hra v režii nového ředitele Karla Lhoty
V Lusku byla uspořádána posmrtná výstava I. Grunta, kolínského nadaného malíře, který byl zabit vrtulí letadla při dokončení vyhlídkového letu nad Kolínem
Na Zimním stadionu byla provedena pražskými umělci výpravná lední revue V srdci Evropy
Lékařská přednáška a akce proti otylosti
V Kolíně hostoval s velkým úspěchem 28. října ostravský symfonický orchestr
V hotelu Savoy jsou pořádány pondělní zábavné večery s programem, který je vyplněn někdy všelijakými umělci z Prahy. Po programu bývá v okolí hotelu mnoho opilých
U finančního odboru je vyložen finanční plán a rozpočet města k veřejnému nahlédnutí
Kolínským koncertní sezona byla zahájena cyklem hudební mládež koncertem mladých umělců z Čáslavi
V celém okrese se rozvíjí akce pro zvýšení kultury. Všecky obce podávají návrhy na zvýšení kulturního života v místě v příštích letech
Divadlo uvedlo Goldoniho hru Benátská maškaráda
Průmyslová škola v Kolíně hledá inženýry, kteří by se věnovali učitelskému povolání
V Kolíně byla v hlavním kostele otevřena krypta, aby tam byly provedeny opravy

L i s t o p a d

V hotelu Savoy jsou hlášeny nealkoholické zábavné čaje. Bylo by dobře, kdyby se to ujalo, protože dosud byly všechny velmi alkoholické

V kinu mladých na Husově náměstí byl pořádán dětský filmový festival

Dramatický soubor Tyl při Domě osvěty sehrál hru K. Simonova Příběh jedné lásky

V Lusku je výstava užité grafiky. Vystavují kolínští malíři Balcar a Kubíček a s nimi jejich druh Hájek. Výstava má velký ohlas zvláště mezi mladými

Měsíc čs. přátelství byl zahájen 7. listopadu manifestací pracujících na náměstí, večer lampionovým průvodem dětí a slavnostním zasedáním v divadle, kde byla uvedena Arbuzovova hra Na břehu řeky /Irkutská historie/

Tento měsíc vystoupil v Kolíně Státní soubor písní a tanců

Rozhlas po drátě v Kolíně oslavil už stou relaci

Archeologické nálezy jsou na Kolínsku velmi časté právě c této době velkého stavebního ruchu

Velká řada institucí zařadila v tomto měsíci do svého programu podniky k Měsíci čs.sovět.přát.

Ve školách se zavádějí pro žáky svačinky-přesnídávky, které mají dobrou kalorickou hodnotu

Pátá devítiletka na Zálabí otevřela školní dílnu, kterou si sama postavila

Před okres. lidovým soudem stál zaměstnanec Národní banky pro zcizení státních peněz

Žáci kolínské dvanáctiletky pracují v podniku Frigera, Obal a na farmách státního statku

Družba mezi školami v Kolíně a Bratislavě se projevuje také zájezdy žáků do těchto měst.

Alkohol zavinuje stále nové úrazy motoristů a případy jsou častým jednáním u soudu

Ženy v Kolíně protestovaly proti uvěznění bojovnic zamír v NSR

Čukrovka na kolínském okrese byla sklizena. Pomohly občanské brigády a školní mládež

Jedna třída kolínské Dvanáctiletky obdržela diplom za dobré umístění při česání chmele

P r o s i n e c

V divadle uvedli dramaturgii Flaubertova románu Paní Bovaryová, ale úspěch nebyl valný

V celém okrese se chystají k oslavám 40. výročí založení KSČ

V Družstevním domě byla 3. prosince okresní konference ČSM

Na Zálabí přijel už 6. prosince děda Mráz, aby obdaroval děti v jeslích

Výbory žen svolávají aktivity, na nichž bude hovořeno o třetí pětiletce a její splnění za 4 roky

V Lusku trvá výstava malířů Balcara, Kubíčka a Hájka a hned po nich je výstava F.V. Blažka

V Kolíně vyšla kniha s. Drahé pod názvem Prosinec, která líčí pohnuté události r. 1920

Lidová universita v Kolíně pořádala v prosinci přednášku o Betatronu, potom o francouz-

ské opeře po francouzské revoluci. Dále přednášku na téma Životní sloh a kromě toho lékařskou přednášku Léčba cukrovky

Červený kříž v Kolíně konal v prosinci velké cvičení ve zdravotní službě. Kromě toho

sněmovali pracovníci o nedostacích ve zdravotnictví. Hlavní důraz se klade na prevenci

Mírný podzim umožnil dobrou sklizeň řepy, orbu i zasetí

Na ukončení Měsíce čs.sovět. přátelství k nám přijeli hosté ze Sovět. svazu. Navštívili

Koramo a Lučební a některá JZD

10. prosince hlásil okres Kolín splněný výkup vajec

V Lusku vystavuje mladý kolínský malíř Josef Meduna. Vernisáž zahájil pražský dr. J. Pečírka

Kolín opět žije hokejem, ale na hřištích bývají někdy scény, jež kazí mládež

Komunální služby zavedly čistírnu montérek

Aktiv s cikánskými spoluobčany ukázal, že se mmoží zařadili do společenského kolektivu města

Svazarm konal svou okresní konferenci a vyhlásil řadu závazků ke 40. výročí založení KSČ

Občanstvo si často stěžuje, že některé kolínské závody těžce otravují ovzduší tím, že

nečistí kouř a vítr žene na město tuny popílku

[The main body of the page is enclosed in a large, empty rectangular border, suggesting that the text or content has been redacted or is otherwise obscured.]

Během historicky krátké doby byl u nás vybudován socialistický stát. Bylo dosaženo velkých úspěchů v oblasti hospodářského vývoje a stanuli jsme v krátké době po boku vyspělých států světa. V životní úrovni jsme brzy překonali následky války a vytvořili jsme rozložitý systém péče o člověka. V oblasti sociální jsme mezi nejvyspělejšími. Schopnosti našeho lidu se projevily v minulém roce v Bruselu.

Kolín měl už v dávné minulosti významné postavení v Polabí. Před třemi roky jsme zde oslavovali 700 let od založení města a trvání městského zřízení a z historie města vidíme jak rostlo, jak bylo dotvářeno svými občany, ale současně také ničeno požáry, válkami a epidemiemi a jak si lidé město vždy znovu a znovu postavili a zvelebili.

Do historie, jejíž pamětníci stále žijí, se černě zapsalo období šestileté okupace, kdy jsme byli svědky ničení lidských životů a hmotných i kulturních hodnot, kdy při bombardování města zahynula velká řada spoluobčanů, kdy byla těžce poškozena řada průmyslových podniků a kdy na celém životě národa zůstaly záporné stopy v hospodářství, kultuře i mravech.

Proto tím radostněji a nesmazatelně je v análech města zapsáno období osvobození Rudou armádou, kdy byla zahájena nová etapa rozvoje města, závodů a všech ostatních důležitých zařízení.

Poprvé tu byly položeny základy k novému uspořádání naší společnosti. Letošní rok je patnáctým výročím těchto událostí, kdy se začaly plnit tyto úkoly, což bylo nemyslitelné bez přispění všeho občanstva.

Velikou úlohu tu splnily národní výbory, které právě letošního roku dostaly mimořádné pravomoci. Vznikaly už za okupace a jejich demokratičnost se ústavě neustále prohlubuje.

S P R Á V A M Ě S T A

Změny územní organizace okresu a státu

Volby

Městský národní výbor

Tisk

Výstavba města

Zdravotnictví

Komunální služby

Městská doprava

Hospodaření obce

Změny územní organizace okresu a státu.

Jednou z nejdůležitějších změn v letošním roce byla nová územní organizace okresů a státu. Byly vytvořeny větší celky jednotlivých stupňů zřízení, na které je přenášena větší pravomoc a odpovědnost a jsou vybaveny prostředky k zabezpečení plánovitého rozvoje celostátních a místních potřeb. Nové oblasti národních výborů jsou shodné s ekonomickými oblastmi. Z dosavadních devatenácti krajů je vytvořeno deset oblastí. V rámci Pražského kraje, který měl 26 okresů, bude nadále jen 12 okresů. Beroun, Benešov, Příbram, Rakovník, Kladno, Mělník, Praha-východ, Praha-západ, Mladá Boleslav, Nymburk, Kutná Hora a Kolín.

Také náš okres změnil svoji tvářnost. Do dnešního dne měl 67 tisíc obyvatel, nyní bude mít 825 km² a 98.400 obyvatel. Hustota obyvatelstva bude 120 lidí na km². V novém uspořádání bude mít 135 jednotných zemědělských družstev a 36 farem státních statků, které budou mít 10.150 ha půdy. Ke kolínskému okresu je přiděleno 52 obcí bývalého okresu Český Brod a 14 obcí z býv. okresu Nový Bydžov.⁺

Město Kolín zůstává po stránce zemědělské samostatným celkem, nebude rozšířeno a bude mít stejné ekonomické zájmy jako před tím. Do obvodu města byla připojena Štáralka, jinak zůstal obvod města nezměněn.

V o l b y

V neděli 12. června letošního roku hlasovalo pro kandidáty Národní fronty na kolínském okrese celkem 72.244 voličů. Do Národního shromáždění bylo odevzdáno 99,76% hlasů, do Krajského národního výboru 99,76% a do Okresního národního výboru 99,76% hlasů. Do místních národních výborů v obcích nad 600 obyvatel bylo pro poslance místního národního výboru odevzdáno 99,84% a v obcích pod 600 obyvatel 99,5% hlasů. Voličů s hlasovacím lístkem bylo 72.295 a odevzdáno bylo 72.244 hlasovacích lístků. Ve všech obvodech města byla zřízena agitační střediska, v nichž už čtvrt roku před volbami byly konány schůze s kulturními pořady, při nichž účinkovali pionýři, přednášeli vědečtí a školští pracovníci, konaly se koncerty a estrády vystoupili na nich i kandidáti Národní fronty, aby je voliči poznali. Dva montéři z Německé republiky se divili, kde prý je při volbách policie, a kde jsou mrtví, kteří prý podle západního tisku u nás při volbách jsou. I řada Čechoameričanů, kteří byli na II. spartakiádě byla vyvedena z omylu, v jakém se ocitla po zprávách západního tisku. Při volbách vyhrávaly kapely a mnozí voliči šli k volbám hromadně z celých

+ Nová organizace Středočeského kraje

čtvrtí nebo domů. V průběhu volebních příprav uzavírali pracující závodů řadu cenných pracovních závazků, zvláště ten, že splní celoroční plán o pět dní dříve. Ve srovnání s volbami v r. 1933, kdy bylo 21 politických stran, ale 921 tisíc nezaměstnaných a žádná ze stran nezaručovala pro voliče práci, byly nyní pouze strany Národní fronty.

11. prosince byly ve volebním obvodu č. 64 provedeny doplňovací volby na místo poslance Háka, který byl funkce zbaven. V této doplňovací volbě byl zvolen s. Fr. Vojta.

M ě s t s k ý n á r o d n í v ý b o r

Ustavující schůze nově zvoleného Městského národního výboru /MěstNV dříve MNV/ se konala 23. června 1960 v Družstevním domě. Na zasedání byla zvolena rada MěstNV a její stálé komise.

Nová rada MěstNV má 13 členů:

Předseda: Rudolf Dlouhý, dosavadní předseda MNV
I.náměstek: Václav Hák, pracovník státní banky
Tajemník: Vladimír Kříž, dosavadní tajemník MNV
II.náměstek: Josef Vondra, technik RPR
Členové: Zdeněk Boháč, vedoucí provozu OTK
Josef Lejsek, technik v Elektroisole
Marie Urbanová, sociál.pracovnice v Tatře
Oldřich Preisner, technik v Koramu
Ladislav Hromada, důstojník
Vojtěch Lauer, důchodce
František Blecha, dělník ČSD
Josef Opočenský, dělník v Koramu
Emil Růžička, nástrojař Elektroisoly

Nový MěstNV má 16 stálých komisí:

Hospodářská /předseda J.Vondra/
Školská /J.Opočenský/
Zemědělská /O.Preiner/
Tělovýchovná /J.Lejsek/
Plánovací /V. Hák/
Bytová /J. Paštika/
Sociální /Z. Zajíc/
Pro výstavbu /S. Bucvan/
Finanční /J. Šecl/
Kulturní /Z. Boháč/
Pro obchod /F. Blecha/
Mandátová /L. Hromada/
Zdravotní /V. Lauer/
Bezpečnostní /Vl. Kříž/
Pro civilní obranu /E. Růžička/
Smírčí /dr Švec/

Na zasedání MěstNV byla rada rozmožena o dva členy, takže dnešní počet je 15 členů. Stali se jimi Stanislav Bucvan, stavitel Průmstavu a Josef Šecl, úředník Koramo.

Plénium MěstNV má 92 členů. Je to veliký kolektiv, který může obsáhnout celou správu obce. První zasedání pléna bylo zahájeno hymnami, které zahrála Kmochova hudba a tajemník Vondra uvítal přítomné. Mandátová komise pak podala zprávu, že ve volbách bylo zvoleno 92 poslanců MěstNV a z toho 18 žen. Po vyslechnutí formule slibu složili poslanci slib. Po zvolení předsednictva byl přečten dopis Ústředního výboru Komunistické strany Československa a potom předseda s. R. Dlouhý podal zprávu o úkolech nového výboru.

Má být vystavěno 141 bytových jednotek, renovován vodovod a kanalisace, řešena doprava a komunikace, udržovány a zvelebovány parky, sady a zelené pásy a zastavěny proluky po zbou-

raných domech ve vnitřním městě. Dále je připravováno postavení hvězdárny, nového koupaliště, škol a hřišť. Úkolů je hodně a budou vyžadovat nejen práci celého výboru, ale i ostatních občanů.

Bohatá diskuse tohoto zasedání byla zakončena projevem vedoucího tajemníka OV KSČ s. Husy, který zhodnotil připravenost zasedání, jeho dobrý a rychlý průběh a ukázal, jak jednomyslná volba zavazuje poslance, aby pracovali k rozkvětu města. Pravomoc jim k tomu dává ústava.

Po volbách byly v podzimním období provedeny v jednotlivých obvodech volby do občanských výborů. Jsou to vlastně původní uliční výbory, které jsou jakousi prodlouženou rukou MěstNV, protože jejich úkolem je informovat veškeré občanstvo o usnesení MěstNV a účastnit se tak na správě a řízení města. Jsou to aktivity národního výboru. Byly zvoleny ve všech obvodech a jejich členy se staly z velké části ženy. Na ustavujících schůzích těchto výborů mezi 1. - 16. září byli občané seznámeni hned se současným stavem městské vodovodní sítě, kterýžto problém bude vyžadovat dlouhodobé řešení.

T i s k

Už během okupace vycházel v Kutné Hoře ilegální časopis Úder, který byl rozšiřován i na Kolínsku. Jeho redaktorem byl Zdeněk Černoš, který byl později zatčen. Po r. 1945 vycházel Úder v Kolíně a jeho redaktorem se stal Karel Fryc. Tento časopis vycházel jen do prosince 1945 a byl později změněn na mutační stránku Rudého práva, kam přešel i redaktor Fryc. V Kolíně byl později vydáván časopis Za mír a socialistickou vesnici, který byl zprvu redigován O. Růžičkou, později od r. 1952 do konce r. 1957 redaktorem Mirkem Moulíkem. Název časopisu byl později změněn na Týden Kolínska a od 1. května petošního roku dostal název Kupředu. Jeho redaktorem se stal opět od března letošního roku redaktor Karel Fryc. Časopis má náklad asi 2000 výtisků a je hned rozebrán, protože přináší zprávy z celého okresu. Pro kronikáře je dobrou pomůckou a myslím, že jeho čísla by měla být uchována v e všech obcích okresu.

V prosinci letošního roku počal Osvětový dům v Kolíně spolu s kulturní komisí MěstNV vydávat časopis Přehled. První číslo nemůže být zatím předpovědí, jak se časopis ujme a jaký bude jeho obsah. V podtitulu časopisu je napsáno, že se jedná o přehled kulturních a sportovních událostí v Kolíně. Potřeba podobného tisku zde je, bude nyní záležet na redakci i odběratelích, jaký bude mít časopis úspěch.

V ý s t a v b a m ě s t ě

V obvodu města žije v současné době asi 24.000 obyvatel a perspektivní plán počítá se vzrůstem do 30 tisíc. Přesné sčítání bude provedeno v příštím roce. Vzrůst obyvatelstva předpokládá rozsáhlé budování nové čtvrti v Kolíně II, kde se dokončuje první etapa výstavby. V současné době už tam bydlí na 2000 občanů. V plánech už je připravena druhá etapa tohoto nového sídliště a je projektována v souladu s nejnovějšími požadavky moderního bydlení. Uspokojivě se vyvíjí také družstevní výstavba. V této nové čtvrti mají být také

vybudována kulturní a sociální zařízení. Také zastavěná část města má být ve výhledovém plánu přestavěna. S novou výstavbou se buduje také nová síť obchodu, služeb, komunikací a dopravy tak, aby město splnilo všechny nároky socialistického, kulturního a hospodářského života.

Bytová výstavba i veřejné investice byly plánovány na rok 1960 částkou 8,130.000 korun. V rámci decentralisace přechází nyní působnost rady krajského národního výboru jako generálního investora na okresní národní výbory.

Rok 1960 byl rokem další intenzivní výstavby ve městě. Bylo to hlavně sídliště a spojovací komunikace nádraží - sídliště. Práce na nové komunikaci jde pomalu pro nedostatek pracovních sil, ale bude to velký přínos pro dopravu ve městě, které pro své užší ulice mělo dopravní potíže. Někteří občané tuto úpravu sice kritisují nepříznivě, ale jsou to buď ti, jimž nová komunikace odřízla kousek zahrádky, nebo ti, kteří navrhovali, aby nová komunikace šla až za nemocnicí. Pro Kolín je tato nová dopravní linka velmi účelná a pro bezpečnost ve městě velmi důležitá, protože při průjezdu těžkých vozidel se poškozovala stabilita starých domů. Konečně, které lidské dílo nemělo na počátku nepříznivé přijetí. Dnes už se na nové trase opravují fasády domů, zahradní ploty a na jaře se přikročí k vytvoření zelených pásů podél komunikace. Na spodní šterkopískovou vrstvu byla položena vrstva betonu a vrch byl přikryt asfaltobetonem s uzavíracím nátěrem. Na některých úsecích už svítí výbojky. Zbývá dokončit poslední úsek od křižovatky směrem na Prahu. Už tam byly odstraněny stromy, protože vozovka bude široká 12 m, byla vytrhána dlažba a položeny telekomunikační kabely. Proto bylo nutno nejprve zajistit objíždku Sluneční ulicí a ulicí Na Petříně a tam zapojit komunikaci u benzinové pumpy na silnici ku Praze. Tento úsek bylo nutno vydláždít a zbourat autodílny, které vadily v průjezdu. Dnes je tam malé náměstí, a až bude upraveno jako park nebudou se sousední obyvatelé jistě hněvat.

Kromě této komunikace byla vyasfaltována Zahradní ulice, která se stala zatím další odlehčovací linkou městské dopravy. Ulice u západní školy se dostala novou úpravou do nižšího horizontu a byla proto vyvedena do ulice u kina Oko a s novou vozovkou spojena pouze schodištěm a chodníkem pro pěší. Všecky tyto práce si vyžádaly hodně času, protože se ukázalo, že mnohé domy neměly správně dimensované kanalizační přípojky a neměly je v dostatečné hloubce.

Také rekreační oblast na Zálabí bude spojena asfaltovou vozovkou, čímž odpadne stálá stížnost občanů na zaprášenou silnici, která byla na podzim velmi blátivá.

S výstavbou sídliště bylo započato před sedmi roky. Začalo se se stavbou čtyř domů typu T 12 pro nár.pod. Tatra a Tesla. Tehdy nebylo ještě dost strojů a pomáhaly na stavbě brigády vysokoškoláků a členové ČSM. Dnes tam stojí už celá moderní čtvrť. Do konce letošního roku tam bylo postaveno 475 bytů, obchody a mateřská školka. Už jsou tam chodníky, kanalisace, vodovod, plynovod, telefony a elektrické osvětlení.

Letos se tam rozběhla také družstevní výstavba. Bylo založeno 6 družstev a už loni bylo dokončeno 18 bytů. Někteří z družstevníků mají v suterénu i garáže. Kromě tří družstev továrních je i jedno občanské. Stavba II. etapy sídliště se letos připravuje směrem k nemoc-

nici a už se začalo s výkopem pro tuto část. Při výkopu se však narazilo na skalní útes, který práce poněkud zdrží.

V rámci akce Z byl dokončován také Zimní stadion. Tato stavba, která bude jednou z největších toho druhu v republice si vyžádá ještě hodně času, ale už dnes, když podnik Tatra dal lehkou trubkovou konstrukcí zastřešit velkou tribunu, je to největší shromaždiště v Kolíně. Na podzim i v zimě bude jistě střediskem velkých masových akcí. Už dnes se tam vejde 14 tisíc lidí.

Velkou akcí je také restaurování a obnovování stavebních památek ve městě Po radnici, která byla loňského roku opravena a tvoří dnes obdivovanou část náměstí, bylo obnoveno na náměstí podloubí v budově č. 9. vedle musea. Teď ještě podloubí u rybárny a bude část náměstí vrácena do původního stavu, jak je znali naši předkové. Při večerním osvětlení ta dvě podloubí působí velmi hezky.

V letošním roce byla v kolínském chrámu otevřena krypta s 35 rakvemi, které byly velmi hezky malovány a jsou po etnografické stránce unikátem. Do krypty se pohřbívalo od r. 1595 a za náletů byla dosti poškozena. Bude v ní provedena patřičná úprava a později bude odevzdána veřejné prohlídce.

Prostranství před zálabským kinem bylo po zbořených budovách restaurace Zavadilka zplánováno. V ulicích byly vysázeny stromky a podél chodníků byly za pomoci občanů vybudovány zelené pásy. Je to velmi hezké a proto udivuje, že se našli lidé, kteří tuto ozdobu poškozují. Neznámí pachatelé zlámali 42 mladých tříletých stromků.

Úhrnem bylo v Kolíně prostavěno v letošním roce 13,261,949 korun. Plán na rok 1961 bude snad ještě větší, ale je to v souhlase s rozhodnutím vlády, aby nedostatek bytů byl do r. 1970 odstraněn.

Ožehavým problémem zůstává ve městě otázka zásobování vodou a městská kanalizace. Bohužel ta věc není v Kolíně tak jednoduchá, protože překotný růst města a zastaralost obou sítí před druhou světovou válkou a skutečnost, že za první republiky nebylo pamatováno na rozvoj města způsobuje, že se tyto věci budou muset řešit dlouhodobě s přestavbou celé kanalizační sítě, se sondami nových vodovodních sběračů, s možností přírodního koupaliště a s požadavkem vyčištění Labe. Na okrajích města má kanalizace nedostatečnou světlost a leží jen v hloubce jeden metr. Podobně je to i u vodovodu.

Plánované podklady počítají s městem o 30 - 35 tisících obyvatel, musí se počítat kudy půjde budoucí komunikace, určit průmyslové a obytné obvody, zelené pásy a plochy a asanaci celých čtvrtí. Přebudovat najednou celé město nelze pro nedostatek výrobních prostředků.

V Kolíně trvaly středověké kanalizační poměry dosti dlouho. Ještě před třiceti lety vedla od nemocnice Čechovými sady, Královskou cestou k ulici Komenského nekrytá otevřená strouha a první kolínská kanalizace vznikla vlastně tím, že u podobných struh byly vyzděny stěny, vydlážděno dno a proveden kryt kamennými deskami. Stoky byly asi 100 cm široké a asi 70 cm hluboké, byly mělko v zemi a sledovaly obyčejně spád ulice. Takové stoky ještě v Kolíně jsou. S tím se vystačilo dříve, ale dnes bude nutno kanalizaci přebudovat.

Kanalizace, která byla započata v r. 1927 nebyla dokončena a dnes devět větví městských stok znečišťuje Labe, jehož kvalita vody se stále zhoršuje. Závody v období obou pětiletok byly zaměřeny hlavně na budování výrobních odvětví a čištění odpadu nevěnovaly pozornost.

První etapa přestavby kanalizační sítě je zařazena částkou 16,7 milionu korun do III. pětiletka s pracemi se začne v r. 1962. Zároveň bude vybudována mechanická a biologická čistírna splašků.

Kolínský vodovod je staré zařízení. Byl založen nejprimitivnějšími prostředky Janem Krčínem z Jelčan už v 16. stol. Voda byla vedena dřevěnými vrtanými trubami, přes Formánkovo pole do kašny v dnešním obecním dvoře. Tam se rozdvajila, jedna větev šla do Zámeckého pivovaru, druhá na Legerovu třídu, kde byla rovněž kašna a pokračovala ke klášteru, kde byla další kašna. Později byla zřízena další větev Kouřimskou ulicí do kašny na náměstí. Tyto zdroje sloužily jako dodávka pitné vody do r. 1904, kdy byl vydán zákaz používat tuto vodu jako pitnou. Na svou dobu to bylo dobré technické dílo. V l. 1900-1904 bylo vybudováno několik zemních vodojemů ve Štítarech a byla vyvrtána řada studní, které byly svedeny do čerpací stanice vedle bývalého štítarského mlýna a odtud byla voda čerpána do zemních vodojemů. Z nich byla rozváděna potrubím po městě.

Po první světové válce ani toto zařízení nestačilo a bylo proto nalezeno nové prameniště za Lučební továrnou. Do r. 1945 město vystačilo se dvěma studnami. Nad jednou byla zřízena čerpací stanice, která čerpala vodu do nově postaveného věžovitého vodojemu. V této podobě se nalézá vodovodní zařízení do dnešního dne. Po r. 1945 byl počet studní za Lučební továrnou zvýšen na sedm, ale jsou málo vydatné a zvláště po výstavbě nového sídliště nestačí. Proto se nyní krátkodobě zvětšuje ještě počet studní, ale zároveň se hledají nová prameniště. Prvním místem byly Borky, ale prameny jsou tam znečištěny fenolem z Korama, takže i obec Sendražice musela být napojena na městský vodovod. Hledala se voda směrem k Velimi, ale narazilo se na skálu, byla zkoušena možnost z býchorských rybníčků, ale bylo jí málo. Proto bylo hledáno nad Kolínem na levém břehu řeky, kde se našlo vody dost, ale obsahovala arsen, až teprve nové sondy u Tří Dvorů ukazují na možnosti nálezu vody. Byly vyhloubeny dvě mateční studny do hloubky 16 metrů, do nichž se nyní zapojuje řada studní o profilu 50 cm. Letos v zimě bylo provedeno vyhodnocení prameniště a teprve příštím rokem se bude pracovat na zadávacím projektu. Nový zemní vodojem, do něhož bude voda čerpána, bude stát za nemocnicí a bude mít desetkrát větší obsah, než dnešní věžovitý. Zálabí bude mít svůj vlastní vodojem. Dnešní špatný přítok vody do domů je způsoben tím, že není dostatečný tlak vody, neboť vodojem je málokdy naplněn. Nejtěžším problémem bude protažení trasy přes řeku a nádražím. Uvedení nového vodovodního systému do provozu je nutno dokončit asi do r. 1965, protože bez toho nelze budovat II. etapu sídliště.

Současná potřeba vody je kryta na 65%. Letošní rok je tedy rozhodujícím rokem, v němž dochází k podstatnému rozhodnutí o vodovodní a kanalizační síti. Musíme se ovšem smířit s myšlenkou, že budeme mít po několik let některé úseky rozkopané, ale není to jinak možné, neboť tato doba musí napravit nedostatky minulosti, nehledě k tomu, že růst města vždy předpokládá i růst těchto zařízení.

Zdravotnictví

S tímto úsekem výstavby města souvisí také zdravotnictví. Už loňského roku byla v Kolíně uvedena do provozu městská polyklinika a nemocnice vzrostla na 1129 lůžek. Svou kapacitou přerostla rámec okresu a je oblastní nemocnicí. Má dnes patnáct oddělení s primariáty a vzrostl i počet ošetřujícího personálu, takže počtem svých zaměstnanců patří kolínská nemocnice k největším podnikům ve městě.

Od 1. října letošního roku se koná na kolínském okrese průzkum TBC, který bude mít dvě etapy. V první bude během jednoho roku vyšetřeno všecko obyvatelstvo, bude založena dokumentace a vyšetřené osoby budou zařazeny do klasifikačních skupin. V druhé etapě se bude konat víceleté sledování a léčení nemocných osob. Všichni občané půjdou k preventivním prohlídkám a celý průzkum bude trvat pět let. Zkušenosti získané na našem okrese budou podkladem pro průzkum v celém státě a budou později užity Světovou zdravotnickou organizací v celém světě. Náš stát patří ve zdravotnictví k prvním na světě a tato akce má zbavit náš okres humánní i bovinní TBC.

Lékaři i zaměstnanci Okres. ústavu národního zdraví si často stěžují, že občanstvo zneužívá velkých výhod, které mu naše zdravotnictví poskytuje. Žádají často léky docela zbytečně a převoz k lékaři z malicherných příčin. Místní lékaři uveřejňují v místních časopisech články, v nichž tyto případy kritizují. Vymáhání dávek nebo přiznávání pracovní neschopnosti jsou časté příčiny neshod mezi lékařem a pacientem.

K mezinárodnímu dni žen obdržely kolínské ženy dárek v nově upraveném oddělení kolínské nemocnice, v němž se splňují všechny požadavky moderní hygieny. Oddělení je vybaveno porodnickým i gynekologickým zařízením, lůžková kapacita je asi stejná, ale vybavení je moderní.

Do rámce zdravotnictví a hygieny patří i usnesení MěstNV o zákazu chování domácího zvířectva v okruhu zdravotnických zařízení, škol a mateřských škol, nemocnic jeslí atd. Je to usnesení správné, ačkoliv se na besedách s občany ozvaly i hlasy opoziční. Je třeba, aby si občané uvědomili, že zdravotní stav města závisí na jeho čistotě a ta nemůže být udržena, jsou-li v jeho obvodu chována prasata, slepice, králíci a husy. To vše láká myši, které jsou nositelkami chorob. Bylo by dobře, aby ti občané, kteří bydlí ve městě, ale chtějí se chovat jako na venkově, aby se tedy na ten venkov přestěhovali a tam budou moci chovat hovězí i vepřový dobytek. Venkov má málo pracovníků a tito lidé by se tam dobře hodili.

Zákaz chovu domácího zvířectva bude později rozšířen na celý obvod města. Je to beztoho zbytek války, kdy lidé z nedostatku jiných potravin si doma chovali drůbež a králíky, ale dnes to už není potřebí i když je masa ještě málo. Je to však způsobeno jeho velikou spotřebou, ale je zároveň dostatek jiných potravin, takže není nutné zamořovat město chovem domácích zvířat. Spolu s červnovým nařízením o všeobecné čistotě a úpravě města a se závazky a akcí na jeho zvelebení, je toto nařízení zásadní úpravou, která ozdraví poměry ve městě, neboť mnozí lidé ze zemědělského okolí přenášeli vesnické poměry do města, které má

však jiné .společenské zákonitosti nežli venkov. Velké nahromadění lidí na menším prostoru, úzké ulice a čilá doprava nutí správu města k takovým opatřením, která na venkově zatím ještě nutná nejsou.

Koncem března proběhlo na našem okrese očkování dětí proti obrně. Očkovány jsou všechny děti od dvou měsíců do 14 let. Nová látka se podává dětem v podobě sirupu a každé dítě má svou vlastní čistou lžičku. Další přeočkování bylo provedeno v květnu. Dětská obrna byla metlou naší mládeže a tímto očkováním se snížilo onemocnění desetkrát. Touto akcí jsme se stali prvním státem na světě, který provedl očkování v takovém rozsahu. Kdo viděl v našich Jánských Lázních těžké případy následků dětské obrny, ten dovede ocenit péči, která se dětem v tomto oboru věnuje. Nebude jistě daleká doba, kdy dětská obrna bude i pro lékaře neznámou chorobou.

Hygienická opatření si ve městě někdy občané doplní sami. Stalo se to i s kolínským koupalištěm, které je odedávna kolínskou bolestí. Ta doba už je dávno pryč, kdy Knoch skládal valčík na stříbropěnné Labe. Plány sice za první republiky na koupaliště byly, ale zůstalo při plánech. Letos se Kolíňáci začali koupat nedaleko Drožďárny, kde bylo za války budováno přístaviště. Voda je tam zatím nezávadná a nyní se tam bude zřizovat i letní autobusová linka, která tuto oblast přiblíží městu. Nyní se tam upravuje parčík a kiosk a později šatny, skluzavka a můstek.

To vše spadá do velké akce "Zvelebení města k 15. výročí osvobození." Tato akce byla připravena na besedách s občany, při čemž se občané sami zavázali, že se přičiní o zkrášlení svého okolí. Během této akce bylo vytvořeno množství zelených pásů podél chodníků, byly zbourány staré a nevhodné zdi a odstraněny některé polozničené domky. Tato akce byla rozšířena i na okres pod heslem soutěže o vzornou obec kolínského okresu, která byla vyhlášena okresním výborem. Na akci se účastnily také organizace pionýrů a svazáků, které nejen přispěly svou prací, ale také kontrolovaly a hlídaly udržování čistoty ve městě.

K o m u n á l n í s l u ž b y

Komunální služby města Kolína /KSMK/ jsou dnes důležitým zařízením, jímž se uspokojují hmotné a kulturní potřeby pracujících. Decentralisace, která mnohé z těchto podniků místního hospodářství a služeb podřídila MěstNV, vytvořila předpoklady ke zlepšení organizace a řízení těchto podniků. Zásadní směrnicí musí zůstat stálé zlevňování a zkvalitňování oprav, údržby a služeb spolu se zabezpečením materiálu. S tím souvisí i údržba domů, bytů, místních komunikací a dopravy. Dále se musí zrychlit služby v prádelnách a čistírnách, zvýšit počet sběren zvláště na sídlišti. Tento obor veřejné správy je velmi citlivý a politicky důležitý, kde je slyšet často názory lidí, kritiku a kde je možno prosazovat i správné názory. Proto je nutné, aby v těchto závodech byli vyspělí pracovníci, kteří by svým výkonem mohli působit na veřejnost. Tady vidíme, že není všechno v pořádku. Nejenže se stále vyskytují lidé, kteří nedovedou občanům vysvětlit některé nesnáze provozovny, ale jsou i takoví, kteří zneužijí důvěry vedení a občanů ke svému obohacení. Proto věnuje MěstNV tomuto úseku zvláštní pozornost.

KSMK zajišťují zhruba 60 druhů služeb. V r. 1956 to bylo jen 29 druhů. Dobrá organizace se projevuje v tom, že v r. 1956 zajišťovalo 29 druhů služeb 346 pracovníků, v letošním roce 60 druhů služeb 353 pracovníci. Podnik KSMK plní plán na 103,9% a plán zisku na 115%.

Autodrožky nebudou rozšiřovány. Velmi hustá síť autobusů obstarává dostatečně dopravu, takže počet drožek mohl být omezen. Uvažuje se o zřízení půjčovny motorových vozidel.

Prádelna zlepšila své služby tím, že zavedla praní expres do tří dnů. Bohužel občanstvo má k tomuto druhu služeb nedůvěru, protože se domnívá, že je praní nehygienické. Proto bude otevřena v budově býv. restaurace U Víznerů prádelna vybavená pračkami nejnovějšího typu, kde si bude moci sám každý za dohledu kvalifikované síly vyprat. Nová prádelna bude spojena i s žehlírnou. Pračky budou automatické se skleněným průhledem a každý zákazník si bude moci individuálně vyprat.

Čistírna a barvírna musí provést řadu úprav, aby mohla vyhovět nejen kolínským, ale i říčanským, českobrodským a poděbradským zákazníkům. Celý objekt zdaleka nevyhovuje a potřebuje přemístění. Mezi zmodernizované podniky patří holírna a kadeřnictví v Kouřimské ulici, takže patří k nejlepším závodům KSMK, ale trpí nedostatkem mužských pracovních sil. Lázně nejsou navštěvovány tak, jak by si dobré vybavení zasloužilo.

Cestovní a informační služba /CIS/ nemá bohužel v Kolíně funkci Turisty, takže při organizaci zájezdů se musíme obracet do Poděbrad nebo do Kutné Hory. Myslíme, že takový železniční uzel jako je Kolín, by si zasloužil kancelář Turisty. Takto se CIS zabývá pouze předprodejem vstupenek do divadel a biografů.

Bolavým místem je zasklívací služba, která má málo materiálu, což je ovšem problém celostátní vzhledem k rozsáhlé výstavbě. Odvoz popela trpí nedostatkem pracovních sil, které lze na tuto práci těžko získat. Byly zavedeny nové moderní Kukavozy, které samy zvedají popelnice k vyprázdnění, ale počet popelnic se zvětšuje. Přesto je o tuto službu dobře postaráno a při ještě větší mechanizaci to nebude obor práce tak málo vyhledávaný.

V oboru zahradnickém, který má velké úkoly s městskými parky, sady a zelenými pásy, se ještě připravuje rychlírna zeleniny, při čemž se jedná se státním statkem.

Byla v letošním roce otevřena už také půjčovna aut a ve výstavbě je květinová síň v Kouřimské ulici. Z nových služeb, které byly zavedeny je služba pletení svetrů, čištění peří, napínání záclon, mandlování prádla, čištění oken a úklid domácností. Příštím rokem bude zavedena služba čištění koberců, leštění a broušení parket.

Zásadní otázkou pro mnohé obory KSMK je otázka učňovského dorostu. Některé obory mají zvláště velký nedostatek chlapců a berou na jejich místa děvčata.

Některé závady ve službách jsou způsobovány samotnými občany. Týká se to hlavně čištění a oprav obuvi, kdy občané přicházejí na poslední chvíli a způsobují návaly práce, které nelze zdolat. Besedy s občany v jednotlivých obvodech mohou odstranit nebo vysvětlit příčiny nedostatků. Při besedách se objevují kritické nebo pochvalné hlasy, které si poslanci mohou poznamenat a potom své poznatky sdělovat na plénu MěstNV.

M ě s t s k á d o p r a v a

Tato složka se z malých začátků rozvinula na významnou složku služeb obyvatelstvu. Na počátku to byly 4 malé autobusy typu RND, které jezdily v půl hodinových intervalech. Ale brzy se ukázalo, že to zdaleka nestačí, protože jen v ranních hodinách bylo nutno přemístit dva tisíce cestujících, kteří jeli do práce. Protože krajská plánovací komise neschválila trolleybusovou dopravu, bylo jednáno s ČSAD a ta dodala nové autobusy typu Škoda 706 a interval byl zkrácen na 20 minut. Autobusy jezdí po celý den od páté ráno do dvacáté hodiny večer. Jedna linka jezdí směr Sídliště - Štáralka a druhá od nemocnice do Sendražic. Už dnes je ale vidět, že tato úprava nebude stačit a proto už dnes ve čtvrtém kvartálu byla dána do provozu okružní linka, která spojuje místa dosud nezapojená. Na příští rok je plánována doprava z kulturních podniků v nočních hodinách do 23 hodin. Je také voláno po tom, aby byla zavedena jednotná dopravní sazba 60 haléřů. Dosud se platí různé sazby podle délky jízdy. Další stížnosti jsou na nedodržování jízdního řádu, což je ovšem způsobeno zálabským přejezdem. Časové ztráty tady jsou tak veliké, že se tato věc bude muset rychle řešit. Na každou autobusovou stanici byly dány staniční tabulky s jízdním řádem a lavičky pro cestující. Uvažuje se o dopravě bez průvodčích a zavedení nových kvalitnějších autobusů se dvěma vchody.

Městská autobusová doprava je velkým pokrokem a po úpravě některých ulic a po dokončení průjezdní komunikace se ještě zvýší. Zaměstnává zatím celkem 14 řidičů a 14 průvodčích, kteří pracují ve dvou směnách. Letošního roku byla tato doprava ztrátová částkou 52 tisíc. Statistika uvádí, že letos přepravila městská doprava 2,040.000 osob, což by značilo, že každý občan jel 88 krát. V příštím roce se uvažuje o otevření letní linky na koupaliště u Tří Dvorů. V ranních hodinách zajíždí autobus také pro školní děti ke Droždárně.

H o s p o d a ř e n í o b c e

Hospodaření obce bylo v letošním roce 1960 úspěšné. Příjmy byly splněny na 147% a z toho vlastní příjmy na 104%. Komunální služby splnily plán zisku a odvedly do rozpočtu obce částky v plné výši podle plánu. Plán příjmu nebyl splněn jen v oddíle místní daně a poplatky a to hlavně u daně domovní, neboť během roku byl u mnoha domů uskutečněn převod do správy státního socialistického sektoru, který domovní daň neplatí. V příjmech z funkční činnosti, které byly splněny na 115%, byly vysoko překročeny příjmy z kin a to o 206.000 korun, dále byl překročen plán školného v hudební škole, stravného ve školních stravovnách, jakož i plán stravného v jeslích. V přidělech bylo získáno na posíleném rozpočtu více než dva miliony korun a to zejména na generální opravy.

Nedoplatky na daních jsou 81.890 korun a z toho domovní daň 77.361 koruna. Jsou vyšší z toho důvodu, protože valná část majitelů domů, jimž byla vyměřena domovní daň za tři roky zpětně podle jednorázové prověrky proměřených ploch zastavěných se buď odvolala nebo prozatím poplatek nevyrovnala.

Celkové výdaje byly splněny na 137%, z toho neinvestiční výdaje 111%. Překročení výdajů nastalo posílením rozpočtu některých kapitol nebo překročením plánovaných příslušných příjmů.

Tím byly plánované úkoly splněny , ale byly splněny i neplánované úkoly, které se během roku vyskytly.

V přídělech byl divadlu posílen rozpočet na generální opravu jevištního zařízení a na nákup magnetofonu, domácí správě č. 2 byl posílen rozpočet na opravu podloubí u čp. 9 na náměstí a na opravu domu Jitřenka na náměstí a komunálním službám na opravu čistírny a barvírny. Byl posílen i rozpočet generálních oprav komunikací a v akci Z na výstavbu tribuny na Zimním stadionu a polytechnické dílny 5. osmiletky.

Z doplňkového rozpočtu bylo proplaceno celkem 490.000 korun na nákup traktoru a veřejných hodin, na dokončení kina Jas, na generální opravu telefonní ústředny a nákup kancelářských strojů.

Hospodaření divadla bylo udržováno po celý rok v hospodářské rovnováze. Plánovaná ztráta 954 tisíce byla překročena o 1222 koruny. Téměř všechny ukazatelé byli splněni, jen počet představení byl zkrácen o 24 představení. Výnosy byly překročeny o 301 tisíc korun a to tržby z vlastních představení o 57 tisíc korun a výnosy z cizích souborů o 160 tisíc korun.

Během roku došlo k posílení rozpočtu divadla v decentralisované výstavbě o 85 tisíc korun na generální opravu jevištního osvětlení, kde bylo také použito loňské nevyčerpané částky. Oprava osvětlení bude dokončena v r. 1961. Rada MěstNV uložila finanční komisi likvidaci daňových nedoplatků a z nevyčerpaných prostředků sestavit doplňkový rozpočet na r. 1961. Školskému odboru bylo uloženo zajistit vypracování dramaturgického plánu městského divadla, posílení uměleckého souboru divadla a získat vyšší počet předplatitelů z Kolína.

Úhrn všech příjmů:	Rozpočet:	Plnění:	%
	7,679.900,--	11,334.217,--	147
Úhrn všech vydání:	7,679.900,--	10,548.709,--	137

Kdo znal hospodaření města mezi dvěma válkami, jeho neustále vzrůstající dluh, hromadící se daňové nedoplatky a neustálý každoročně se opakující schodek, může poznat vyrovnané nynější hospodaření města. O hospodaření divadla je v kapitole Divadlo.

K u l t u r n í u d á l o s t i

Městské vlastivědné museum

Okresní lidová knihovna

Okresní osvětový dům

Městské oblastní divadlo

Kino

Městský rozhlas po drátě

Oslavy

Školství

Letecký den

K u l t u r n í ž i v o t

K o l í n je kulturně-politickým centrem celého okresu a dokonce středního Polabí. Má proto také řadu kulturních a osvětových zařízení. Je tu městské oblastní divadlo se stálým souborem, které hraje až 350 představení do roka, městské vlastivědné museum s bohatými archeologickými, literárními a malířskými sbírkami, jsou tu dvě kina a kino mladých, v letních měsících je v provozu letní kino pro 2000 návštěvníků. Městský rozhlas po drátě má denní relace v nově zřízeném studiu, je tu celá řada závodních klubů ROH a Rudých koutků, město má řadu historických památek, z nichž některé jsou unikáty. Celkem je ve městě chráněno památkovým úřadem 87 objektů, které jsou postupně opravovány, jako na př. radnice, budova musea na náměstí, obnova podloubí a je připravována generální oprava kolínského chrámu a některých jiných objektů.

Zimní stadion se dokončuje a připravuje se i zdokonalení dalších tělovýchovných zařízení. Veškerou kulturní činnost ve městě koordinuje kulturní komise při MěstNV.

M ě s t s k é v l a s t i v ě d n é m u s e u m

Na základě decentralisace bylo museum přičleněno pod přímou správu MěstNV a kulturní komise si vytkla za cíl, vytvořit podmínky k tomu, aby museum plnilo své politické poslání a opřeno o historický materiál našeho vývoje zobrazilo pojetí dějin města v duchu novodobých výzkumů. Proto byl vypracován podrobný plán stálých expozic jak na úseku archeologie, tak na úseku literárním. Zvláštní pozornost byla věnována organizaci výstav, neboť budova byla svými výstavními místnostmi určena především jim. Museální sbírky mají značnou hodnotu a jsou předmětem pozornosti vědeckých pracovníků i ze zahraničí.

Museum uskutečnilo v r. 1960 řadu výstav, které zahajovala výstava kroužku fotoamatérů, kteří se kolem musea sdružují. Soustředila řadu prací z Kolína i z okolí a také z ciziny. Výstava byla doprovázena večerními přednáškami s promítáním barevných diapositivů, které byly velmi četně navštíveny.

Následovala výstava kolínského tělovýchovy, která byla instalována v přízemí a přinesla přehled o kolínském sportu a tělovýchově od jejího počátku do dnešní doby. Byla jakousi doprovodnou předehrou k letošním okresním a krajským spartakiádám.

Další výstavou byla expozice "Patnáct let budování Kolínska". Byly tu exponáty kolínských závodů, plány a modely příštího vývoje města.

Nejcennější částí musea je jeho archeologická část, která však má řadu exponátů rozpuštěných. Bylo usneseno zhotovit reklamní tabuli k nádraží, která by informovala návštěvníky Kolína o museu. Museum obsahuje velkou sbírku numismatickou, která má na 10 tisíc inventárních čísel, ale není posud zpracována a zpřístupněna. Bude nutné, aby museum mělo kvalifikovaného archeologa, který by mohl provádět sám také výkopy, jichž je nyní v době velkého stavebního ruchu velmi mnoho, a které zatím provádějí ústavy pražské.

Malířské a sochařské sbírky nejsou zatím přístupny veřejnosti, než bude upravena budova zámečku Červeného dvora, kde bude později umístěna městská galerie. Sbírkový studijní oddělení jsou nejrozsáhlejší a mají velikou studijní knihovnu, která čítá 60 tisíc svazků. Architektonické památky dostaly letos přírůstek v objevu domu č.p. 27 u kostela /býv. kame-

nice/, v němž byla objevena vlastní kamenná hut, která byla v provozu při stavbě chrámu. Tento objekt, který má staré románské klenby a kamenná okna, bude po vyvlastnění odevzdán pro musejní účely. Konservátorem těchto památek je učitel František Zloch, který má na starosti architektonické památky celého okresu. Bohužel obnosy určené na údržbu těchto památek často propadají, protože nelze zajistit stavební výrobu a pracovní síly.

O k r e s n í l i d o v á k n i h o v n a /OLK/

Knihovnu navštěvuje velká část kolínského obyvatelstva. Její činnost má několik úseků. Politicko-výchovně-vzdělávací, úsek výpůjční, výchova k umění, práce s dětmi, propagace a agitace a posléze pomoc venkovským knihovnám. Podle podané statistiky za rok 1955-60 činí počet čtenářů včetně mládeže asi 10% obyvatelstva. OLK má asi 2000 zapsaných stálých čtenářů po celý rok. Bylo by dobře, aby byly zřízeny pobočné knihovny na Zálabí a na novém sídlišti. Počet výpůjček stoupá a na konci roku 1959 dostoupil počet ročních výpůjček 90 tisíc. Od letošního roku zavedla knihovna vypůjčování naučné literatury zdarma. Knižní fond obsahuje asi 40 tisíc svazků a nákupem nových je pravidelně doplňován. V letošním roce bylo otevřeno oddělení pro mládež s volným výběrem knih a byla navázána spolupráce s 3. devítiletkou, aby byli získáni mladí čtenáři.

Na úseku politicko-vzdělávací práce jsou v knihovně pořádány pravidelné jarní a zimní "Večery v knihovně". Letošního roku dosáhly už čísla 115 a mají už své obecnostvo a tradici. Jejich obsahová náplň je zaměřena k významným událostem domácí i cizí kultury. Tuto činnost dělá řada spolupracovníků sdružených v "Kroužku přátel českého jazyka, poesie a umění" při OLK a k tomuto kroužku se letos připojilo kolínské kvarteto jako komorní sdružení kroužku. S Kroužkem pracuje v kulturních pořadech mládež z vyšších tříd Dvanáctiletky, zdravotní a hospodářské školy a i někteří žáci pražské konservatoře, kteří jsou z Kolína. Často vystupují i pionýři kolínských škol. Některé večery pořádají i členové městského oblastního divadla nebo spoluúčinkují jako recitátoři. Hudebními čísly se účastní i členové zdejší hudební školy.

Tyto večery jsou však více navštěvovány staršími posluchači z kolínského obyvatelstva a bylo by třeba, aby se rozvinula propagace i mezi dělnictvem kolínských závodů nebo aby se tyto podniky dělaly přímo na závodech. Večery jsou dobře navštěvovány a jsou konány vždy pravidelně ve čtvrtek. Úroveň večerů i když je různá, je obvykle dobrá. Autory večerů jsou místní někdy i cizí pracovníci. Za letošní rok již bylo pořádáno čtyřadvacet.

7. ledna	O básníkovi, který miloval svět /J.Wolker/	autorka	Helena Husáková
28. ledna	Na černé hodince s Mařákovými žáky	"	Josef Pýcha
11. února	Rubensův kruh	"	František Zloch
18. února	Stokrát za krásami naší literatury	"	Vratislav Čermák
25. února	Třikrát Kolín	"	J. Janík, M. Koutný a Kobylák
10. března	Zde by měly kvést růže	"	M. Kloudová
17. března	Od Shakespeara k Moliérovi	"	Karel Mrzílek
24. března	Večer Fryderika Chopina	"	Dagmar Šimonková
31. března	Rembrandt	"	František Zloch

7.dubna	Neviditelní nepřátelé člověka	autor	dr Václav Mezřický
14.dubna	Dusíkův večer	"	soubor z Čáslavi
21.dubna	Anton Pavlovič Čechov	"	Alexandra Kopaněva
6, května	Patnáct vítězných let	"	D.Šajner a J.Urbánková
26,května	České jaro	"	Hudební kroužek
2. června	Malíři rokoka	"	František Zloch
16.června	Z minulosti Kolína /exkurse/	"	Vojtěch Prášek
23.června	Z minulosti Kolína /exkurse do archivu/	"	Vojtěch Prášek
6. října	Malíř Jan Dědina	"	Josef Pýcha
27.října	K.M. Čapek-Chod	"	Vratislav Čermák
11.listopadu	Lev Nik. Tolstoj	"	Alex. Kopaněva
15.prosince	Velasquez	"	Frant. Zloch
18.prosince	Večer o sovětském filmu a jeho umělcích	"	Galina Kopaněva
24.listopadu	Večer sovětské hudby a poesie		Hudební kroužek

Kroužek o těchto večerech vede samostatnou kroniku se zápisy autorů a účinkujících a je to vlastně dnes jediný kroužek, který má trvalou činnost. Vznikl z nápadu knihovníka Jaroslava Janíka, k němuž se přidružili další členové, jejichž počet by bylo třeba zvýšit.

Počet knihoven, které jsou pod dohledem OLK stoupl na 159. Při OLK byla také ustavena knihovní rada. Při knihovně je též čítárna, kde je stále vystaveno na 120 kusů deníků a periodik. Za letošní rok bylo uskutečněno 94.458 výpůjček. Proti roku loňskému stoupl počet o 5957 svazků. Z toho stoupla naučná literatura o 1205 svazků a literatura pro mládež o 988 svazků. Oddělení pro mládež má zvláštní místnost, kde byl zaveden volný výběr z regálů. Knihovna půjčuje kromě toho soubory knih do venkovských knihoven. Knižní fond má v naučné literatuře 15.489 svazků, v krásné literatuře 20.389 svazků a v knihovně pro mládež 5864 svazky. Celkem 41.742 svazků. Čtenářů bylo letos 2536 a z toho 773 osob mládeže, pro niž jsou konány literární besídky a schůzky čtenářských kroužků.

O k r e s n í o s v ě t o v ý d ů m /OOD/

Poměry ve vedení OOD byly na konci r. 1959 neutěšené. Ředitelka nedělala svou práci dobře a činnost OOD za jejího vedení upadala. Protože byla zároveň ženou ředitele divadla, dala odstranit z OOD divadelní zařízení, kulisy, aby tím odpadla divadlu konkurence. Bylo proto nutno změnit vedení OOD a místo ředitelky Míkové se stal ředitelem Stanislav Slavík, dosavadní ředitel školy v Libodřicích, s nímž nastoupil do OOD Ladislav Hop. Touto změnou se situace velmi rychle změnila, zvláště po stránce organizační a reprezentační. Kulturní komise MěstNV pověřila své dva členy, kteří jsou v neustálém kontaktu s OOD.

Protože činnost OOD ve městě i na okrese je velmi rozsáhlá a rozmanitá, je na závalu ta skutečnost, že OOD je umístěn v budově, která patří ještě Zámeckému pivovaru a pod jevištěm je umístěno skladiště Masny, že vedle sálu je jídelna a vyvařovna s výčepem, což všecko

brání plnému rozvinutí kulturní činnosti. Není příjemné, jestliže jsou místnosti při přednášce naplněny výpary z kuchyně, nebo jsou rušeny hovorem z jídelny. Skladiště Masny láká do budovy myši, které navštěvují i jeviště. Scéna není vybavena osvětlením a provaziště je ve velmi špatném stavu. Proto také představení pro děti tu nemohou být pořádána s takovým úspěchem, aby měla u dětí dostatečnou odezvu, protože chybí výprava.

Na podzim byly v OOD zahájeny kursy hudební výchovy, solového zpěvu, výtvarné výchovy, kursy jazyků, těsnopisu, psaní strojem, baletu, dětské rytmiky a kreslení stříhů. Kromě toho pořádal OOD sedm kursů Lidové university. Jejich zahájení bylo v říjnu s těmito tematy:

Koloniální národy a jejich boj za svobodu	
Cyklus brigád socialistické práce	
Technika a ekonomie	
Světovou operou	Kursy lékařské a o umění měly velmi početnou
Výtvarné umění	návštěvu, některé měly tak málo posluchačů, že
Nové objevy v lékařství	musely být odvolány. Všecky cykly však trpěly
Pedagogika a psychologie	

špatným obesíláním referentů z Prahy. Pražské ústředí Společnosti pro šíření politických a ekonomických znalostí naplánuje sice veliké množství přednášek a lákavých cyklů, ale horší je to s delegováním referentů, kteří se několikrát bez odmluvy nedostavili, nebo za vynikajícího odborníka poslali neznámého referenta, který se často omlouval, že dostal delegaci na poslední chvíli a nemůže splnit přání posluchačů. Stalo se to u cyklu Umění dokonce dvakrát a v cyklu lékařském bylo veliké zklamání, když místní lékaři očekávali známého odborníka prof. Prusíka, který však o této přednášce, kterou měl u nás konat, nebyl ani uvědoměn. Vinu zde podle zjištění nenese kolínský OOD, ale následky ano. Mnohdy, jak se to stalo při cyklu Umění, musel narychlo zaskočit místní přednášející a jak se potom ukázalo, s velmi dobrým výsledkem. Není vždycky to nejlepší, co z Prahy přichází, a v Praze by si měli uvědomit, že je nutno měřit stejně venkovu jako Praze. Tímto jednáním byla dobrá myšlenka Lidové university na delší dobu v Kolíně poškozena.

Před koncem roku uspořádal OOD v divadle koncert Ostravského symfonického orchestru s velmi dobrým výsledkem. Přesto, že v téže době bylo na Zimním stadionu hokejové utkání Kanady s československým mužstvem byla návštěva velmi dobrá a co víc, byl to takový úspěch Ostraváků, že na to Kolín ani Ostravští nezapomenou. Také vyjádřili svůj dík zvláštním dopisem, který byl uvěřen v kolínském časopise. Je vidět, že dobré umění najde v Kolíně dostatek návštěvníků, je jenom třeba, aby o tom věděli.

Kursy OOD měly různou úroveň. Některé byly dobře vedeny a velmi čteně navštíveny /šití, kreslení stříhů/, jiné trpěly nedostatkem kvalifikovaných učitelů a inspekce.

Kursy tance a společenské výchovy pro začátečníky i dospělé měly dobrou návštěvu i úroveň i když byly někdy zbytečně prodlužovány.

Zlepšování práce OOD se projevuje i v odstraňování repertoárových nedostatků, zvláště pražských zájezdů. O estrádní pořady je vždy dosti velký zájem a je třeba je vybírat odpovědně, což minulé vedení OOD nedělalo. Jevanské divadelní léto, které se má stát každo-

ročním podnikem bylo sice četně navštíveno, ale pokaženo nezodpovědným jednáním a chováním části neukázněné mládeže, která mezi návštěvníky vyvolala výtržnosti. Bylo by dobře, aby tyto podniky měly dostatek pořadatelů, protože podnik sám je velmi dobrý nápad.

Zvláštní úsek činnosti OOD jsou jeho kroužky Lidové umělecké tvořivosti /LUT/ Při soutěži tvořivosti mládeže mohou pracovníci OOD poznat mnoho mladých lidí, kteří ve školách takto pracují a zachytit je po odchodu ze školy. Některé soubory jsou totiž na školách velmi dobré, ale po odchodu ze školy se rozpadnou.

Dům osvěty má pro LUT zvláštní poradní sbor, který zajíždí jako posuzovatel ochotnické činnosti do venkovských obcí. V letošním roce bylo těchto zájezdů málo, protože činnost souborů na vesnici upadá. Soubory na venkově trpí nedostatkem mladých, nedostatkem vedoucích režisérů a špatným jevištním vybavením. Ani když chtěl OOD pořádat kurs pro venkovské režiséry, nesehnal více přihlášek než tři. V Kolíně je to pouze klub při Obchodních tiskárnách, který pěstuje ochotnické divadlo a dramatický kroužek při samotném OOD. Obě tělesa vyvíjejí dosti velkou činnost. Kroužek OTK zkouší na podzim Kubánkovu hru Cesta vítězného konce a kroužek při OOD Simonovu hru Příběh jedné lásky. Bylo by dobré, aby tyto soubory, z nichž má každý řadu dobrých herců, spojily své síly, aby mohly vytvářet představení větších rozměrů i hodnot.

M ě s t s k é o b l a s t n í d i v a d l o /MOD/

Naše městské oblastní divadlo /MOD/ prodělalo v tomto roce vnitřní krizi, která byla s to ohrozit jeho dobrou pověst i existenci. Záležitost je vlastně z minulého roku, ale kronikáři se dostala teprve, když byla projednávána u okresního soudu v Kolíně. Před tříčlenným senátem dr. Krumla se ocitli dva úředníci divadla Rudolf Kudrnáč a Jaroslav Horký, herec Vladimír Švábík a jako zodpovědný i ředitel Míka. Jednalo se o zpronevěru peněz ze zájezdu divadla na Karlovarsko, o neoprávněné vypůjčování peněz z divadelní pokladny a o celkové špatné hospodaření v divadle. Oba hlavní obviněné přijal ředitel Míka přes zákaz MěstNV k divadlu a nepropustil je ani, když mu to bylo nařízeno, protože bylo zjištěno, že Kudrnáč už byl nekolikrát trestán a Horký je známý pražský povaleč. Proces byl sledován s velkým zájmem a i když Kudrnáč byl odsouzen na 4 roky a Horký na 3 a půl a Švábík s podmíněnou lhůtou na 8 měsíců, úsudek mezi lidmi byl, že se zde někomu podařilo uklouznout. Zájem lidí svědčil o popularitě divadla. Nepořádky byly zjištěny i v odborové organizaci divadla a proto musel MěstNV nastoupit velmi radikální cestu, neboť se neblahý stav divadelní správy projevoval na uměleckých výkonech a návštěvnosti. Ředitel Míka byl s okamžitou platností propuštěn a dosavadní režisér Kovář byl pověřen prozatímním vedením divadla. Bylo uvažováno o novém řediteli a byl vybrán dosavadní režisér a ředitel divadla v Hořovicích Karel Lhota. Ten provedl velké změny v souboru tím, že jej od nové sezony téměř z polovice vyměnil. Jeho příchod předchází dobrá pověst režiséra a taktního ředitele a proto všichni doufáme, že se umělecká úroveň divadla zvedne. Už na konci tohoto roku lze prohlásit, že se mu to daří, i když jeho posice byla těžká, protože poslední inscenace za ředitele Míky byly velmi slabé úrovně.

Za první pololetí bylo uskutečněno v divadle 77 představení s 31.988 návštěvníky. Ti byli jednak z Kolína, jednak byli autobusy sváženi z blízkého okolí. Bylo pět premiér a to: Shakespearův Sen noci svatojánské, Borova Zuzana Vojířová, Drdovy Dalskabáty, Mussetova Se srdcem divno hrát a sovětská hra zvaná Pět večerů. Poslední hra nenašla pochopení u diváků a trpěla i nedostatečnou režii, Mussetova hra byla příliš rychle uvedena před prázdninami, což mělo také vliv na její úroveň.

Události v divadle se bohužel projeví i na předplatném, které místo plánovaných 4000 předplatitelů dosáhlo pouze 2500. Vážně narušili tuto činnost také náboráři z karlínského divadla z Prahy, kteří objížděli kolínský venkov. Je to vůbec jedna stránka kulturní činnosti v Kolíně, že Praha zajíždí velmi často do Kolína s pochybným programem, který by v Praze nenašel uplatnění. Party t.zv. umělců se v Kolíně vyskytují i v hotelu Savoy a jejich programem jsou pouhé "rejžovačky" peněz, které jim některá část kolínského obecního snáší. Bohužel se při tom vyskytl i jeden národní umělec. Návštěvy takových představení kazí vkus diváka a je potom těžké pro kolínskou scénu přicházet s hodnotným programem, když je obecnímu na několika místech překládán škvár. Tady si musí zakročit sám OOD a kulturní komise MěstNV.

Aby byla zabezpečena spolupráce divadla s provozovatelem, byly zavedeny t.zv. kontrolní dny, které po vzoru Kolína byly později zavedeny i u jiných divadel. Sestavený dramaturgický plán byl podroben široké diskusi, a byl upraven tak, aby odpovídal možnostem souboru. Proti minulosti byl snížen počet premiér ve snaze zkvalitnit inscenaci a zabezpečit finanční dotaci jednotlivých her. První inscenace ukázaly, že je to cesta správná, protože jak Millerova hra Pohled s mostu, tak Arbuzovova Irkutská romance /hraná v Kolíně pod názvem Na břehu řeky/ byly velmi dobře přijaty kritikou i diváky.

Stálou otázkou zůstává návštěvnost divadla. To, že divadlo musí repertoárově uspokojovat město i venkov, klade na jeho dramaturgii obtížný úkol, aby vyhověla oběma druhům diváků. Chce-li kolínské divadlo vychovat diváka k náročnějším inscenacím, nesmí být dovoleno, aby vkus kazily nějaké party umělců z Prahy. Při tom bude nutné neustále zvyšovat požadavek na dramaturgii a na režii, neboť divadlo má chronický nedostatek dobrých režisérů, protože umělecký ředitel Lhota, ač je sám výborným režisérem nemůže režírovat všechny premiéry.

V podzimním období se počet předplatitelů zvýšil na 3500. V divadle byl vytvořen nový výbor ROH, který má plnou důvěru MěstNV a pomáhá řediteli uvést poměry do pořádku. V divadle se provádí rozsáhlá adaptace osvětlovacího zařízení, která si vyžádá značných nákladů.

V druhém pololetí už za nové správy divadla byly inscenovány tyto hry:

Miller: Pohled s mostu

Flaubert: Paní Bovaryová

Arbuzov: Na břehu řeky

Pavliček: Labyrint srdce

Arbuzova režíroval jako host J. Horan, ostatní hry ředitel Karel Lhota. Na všech představeních bylo znát, že krize divadla je překonána a že soubor má vzestupnou linii. Noví členové souboru se osvědčili už také proto, že někteří z nich už v Kolíně byli. Na konci roku uspořádali členové souboru kabaretní představení, na jehož vytvoření participovali hlavně členové Fleischer a Rubeš. Neslo název Kostky jsou vrženy.

Bylo by dobře pro celé divadlo, kdyby se členové souboru zapojili více do kolínského života, do veřejné činnosti ve městě, aby o nich bylo více známo a nežili odděleně jen mezi sebou a jednou nohou v Praze. Divadlo má své příznivce a Kolín byl vždy dobrou divadelní štací s dobrou tradicí. Jeho obecenstvo je však dosti náročné a nespokojí se s polovičním výkonem. Blízkost Prahy a stará divadelní tradice v Kolíně diváky vychovala a ti nesnášejí dobře prezíravý způsob některých členů souboru, který se projevuje hlavně u mladých, kteří nedávno přišli z AMU a touží jen po pražských scénách.

Hospodaření MOD v Kolíně v r. 1960.

	Rozpočet	Výsledek	Plnění v %
Vlastní příjmy:	830.000	1,131.398	136
Plánovaná ztráta:	954.000	954.000	100
Finanční vypořádání:	-----	150	-
Úhrn příjmů:	1,784.000	2,085.548	117%
Vydání:	1,784.000	2,086.620	117%

K_i_n_o

Příštím rokem oslaví tento novodobý vynález 60 let svého trvání v Kolíně, když už od 1. srpna 1911 si najal první kolínský provozovatel Karel Franc malý prázdný špýchar v Jungmannově ulici, vedle býv. hostince U Viznerů a tam zřídil první kolínské kino o 126 sedadlech a něco míst k stání. Později vzhledem k bezpečnostním nařízením postavil majitel kina na místě starého spáleniště za Quintínem novou budovu, dnešní kino Oko. Je sice na kolínské poměry malé a nemoderní, ale ještě se v něm hraje.

Druhé kolínské kino bylo postaveno na Zálabí u mostu, jako využití suterénu městského činžáku. Dům byl sice majetkem soukromíka, ale kinolicenci měla tělovýchovná jednota Sokol, která měla v kinu svého ředitele. Majitel budovy postavil kino sice dosti prostorné, ale se špatně řešeným vchodem, šatnami a promítací kabinou. Vnitřek byl pobit pouze heraklitovými deskami, které byly postříkány barvou. Když kino převzal stát, bylo nutno je adaptovat podle bezpečnostních předpisů a také po stránce estetické. Stalo se to teprve r. 1956, kdy byla promítací kabina rozšířena a částečně upraveny šatny. Hlavní adaptací však bylo zavedení širokouhlé projekce a opatření nových sedadel. Tím se zálabské kino poněkud zmodernisovalo. První představení na širokém plátně bylo však až 3. ledna 1961. Plyšová sedadla, příjemné osvětlení, zelený potah stěn a nová promítací aparatura byly pro diváky příjemným překvapením.

Třetím kolínským kinem, které bylo po dobu zálabské adaptace v provozu, bylo kino Svět, které se nalézalo provisorně v sále budovy československého kostela na Vinařického náměstí. Je to sál malý, asi pro 200 osob, ale útulný a návštěva tam byla vždy dobrá.

V době letní je vždy na Zimním stadionu v provozu kino, které pojme veliký počet diváků a hodí se skutečně pro masové návštěvy. V letošním roce se v tomto kinu konala přehlídka festivalových filmů od 6. - 11. srpna.

Prvním filmem festivalové přehlídky byl znamenitý český snímek Vyšší princip, v němž národní umělec František Smolík podal snad nejlepší výkon svého života. Film měl velký úspěch nejen v Kolíně, ale i v mezinárodních soutěžích. Hojně navštíven byl film slovensko-gruzínské produkce o skutečné události, jejíž hrdinové dosud u nás žijí. Měl název Přerušená píseň. Japonský širokouhlý film z prostředí tokijských chuligánů seznámil Kolín poprvé s tvorbou Dalekého východu. 9. srpna byl promítán znamenitý film sovětského režiséra Bondarčuka Balada o vojákově, který měl velký úspěch u diváků a měl velkou návštěvu. Italský film Generál de la Rovere režiséra Vittoria de Sicy, jednal o okupaci Itálie za druhé světové války. Poslední byl bulharský snímek Tajný úkol. Celá přehlídka byla velmi úspěšná a bylo by dobře ji pořádat každoročně zvláště proto, že v Kolíně máme pro takovoto masové podniky dobré prostředí na stadioně, kde za pěkných letních večerů je velmi hezký.

Nejvíce filmů v kolínských kinech je českých. Návštěva na ně je vždy dobrá a nemusí se číst titulky. Mezi cizími filmy jsou některé česky namluvené, což by se mělo vyskytovat častěji, zvláště u filmů italských, mexických a argentinských. Filmy Latinské Ameriky mají v Kolíně oblibu a i na reprisy mají dobrou návštěvu. Také italští režiséři jsou obecně vyhledáváni. Velký a zasloužený úspěch sklídl anglický film Richard III. s Laurencem Olivierem. Největší návštěvu však měl Vyšší princip a sovětský třívečerní film Tichý Don, který je filmovou verzí Šolochovova proslulého románu.

M ě s t s k ý r o z h l a s p o d r á t ě

Na počátku letošního roku byl zaveden v Kolíně městský rozhlas po drátě, který je velmi dobrým zařízením pro rychlou informaci. Při závěru roku 1960 má tento rozhlas už 1590 soukromých účastníků s 1630 reproduktory a socialistický sektor má 336 účastníků s 2109 reproduktory. Tím lze předpokládat, že je takto denně informováno na deset tisíc posluchačů. Za letošní rok měl kolínský rozhlas 150 relací. Na počátku byl hlavním redaktorem Mojmir Koutný, později Rudolf Dršata, který vede rozhlas dodnes. Vysílá aktuality, kulturní okénko s pořadem městského oblastního divadla, uveřejňuje i příspěvky posluchačů a kromě toho má relace pro MěstNV. Doplnkem jsou reportáže z kulturních a sportovních událostí. Někdy přenáší i sportovní události pražského rozhlasu. Pořady jsou vysílány čtyřikrát týdně a vysílací doba je postupně prodlužována. O relace se vedle vedoucího redaktora stará i redakční rada a technicky spolupracuje Okresní správa spojů. Hlasatelskou službu obstarávají dva dobrovolní hlasatelé spolu s hlavním redaktorem a technický kolektiv vede Ladislav Svoboda.

Rozhlas už má u občanstva značnou popularitu a je hojně poslouchán, protože má hlavně místní zprávy. Jednorozční jubileum není sice ještě tak velké, ale zatím koná svou práci dobře. Je jen třeba, aby našel více spolupracovníků v našem občanstvu.

Slavnostní zahájení se konalo 3. ledna a jako první promluvil předseda MěstNV s. Rud. Dlouhý a po něm Mojmir Koutný. Pozdravil kolínské posluchače a požádal je o spolupráci. O práci kolínského rozhlasu přinesl článek i pražský deník Svoboda.

Oslavy 1. máje a patnáctého výročí osvobození republiky Rudou armádou.

Letošní 1. máj a slavné výročí osvobození mělo už od počátku roku slavnostní rámeček. Stovky závazků, které uzavírali pracující k tomuto dni, ukazovaly, že se nezapomíná na památný rok 1945, kdy skončila okupace a Kolínem projížděly sovětské tanky přinášející svobodu.

1. máje se sešlo kolínské občanstvo na náměstí v počtu asi 20 tisíc lidí. Průvody přicházely na náměstí třemi příchody a zástupy zaplnily úplně náměstí. Stovky vlajek, transparentů a hesel, dále desítky alegorických vozů, to vše ukazovalo budovatelskou sílu tábora míru. Po zahájení hymnami promluvil ministr s. V. Ouzský. Podniku Obchodních tiskáren byla odevzdána putovní vlajka OV KSČ. Počasí bylo chladné, ale obecnostvo přihlíželo přehlídce alegorických vozů a potom poslouchalo koncert Kmochovy hudby na náměstí. Odpoledne byla velká slavnost na ostrově.

2. května projel Kolínem Závod míru Varšava - Berlín - Praha, který byl uvítán veškerou školní mládeží.

5. května byl konán pietní průvod k pomníku padlých a následujícího dne byl pořádán Běh vítězství, jehož se účastnili žáci kolínských škol.

7. května byl spartakiádní den mládeže a odpoledne zde pořádal pěvecký soubor Břeclavan z Břeclavi koncert, který byl večer v divadle slavnostně opakován.

8. května vyhrávala na náměstí kapela požárníků a děti závodily na koloběžkách. Odpoledne na ostrově účinkovaly soubory z moravského Slovácka v národních krojích. Jejich vystoupení soustředilo největší pozornost. Večer byl velký dětský lampionový průvod a na břehu Labe byl vypálen velký ohňostroj.

9. května byla pietní slavnost na hřbitově u hrobu padlých Rudoarmějců, kam byly položeny desítky kytic a věnců. Odpoledne se konalo v Borkách spartakiádní cvičení, malá ukáзка II. celostátní spartakiády.

Letošní oslavy vyzněly mohutně a důstojně, byly to vlastně celotýdenní svátky, jichž se účastnilo téměř všechno obyvatelstvo Kolína a velká část občanů ze sousedních obcí.

Kulturní pracovníci kolínského okresu organizovali pro všechny školy a obce akci nazvanou Mapy vítězství, na nichž se ve zkráceném čase zaznamenával průběh postupu bojů Sovětského svazu od památné bitvy u Stalingradu až do pádu Berlína a osvobození Prahy. Do velkých map, které brigádně zhotovili zaměstnanci Obchodních tiskáren v Kolíně byly zaznamenávány frontové změny v II. světové válce. Mapy byly umístěny na viditelných místech a ve školách a byl k nim vysílán komentář.

Oslavy Velké říjnové socialistické revoluce a Měsíce československo-sovětského přátelství.

Dne 7. listopadu byla na kolínském náměstí manifestace pracujících, na níž promluvil zástupce KV KSČ s. Červenka. Účastnily se jí školy, závody i úřady. Potom byl uspořádán průvod na hřbitov, kde na hroby Rudoarmějců byly položeny věnce. Večer byl lampionový průvod

dětí, při němž byl organisován dobř hvězdíkové štafety na náměstí. V téže době zasedal v divadle OV KSČ, dále Okres. nár. výbor, výbor Svazu čs.-sovětského přátelství a MěstNV, kde měl slavnostní projev ved. tajemník OV KSČ s. Husa. Po projevu zahrálo městské oblastní divadlo Arbuzovovu hru Na břehu řeky, která při velmi dobrém provedení za režie Horanovy měla opravdový úspěch.

Š k o l s t v í

Na kolínských školách se letos učí 4500 žáků I. a II. cyklu. Celkem je ve městě pět devítiletých středních škol, jedna Dvanáctiletka a pět odborných škol. Usnesení ÚV KSČ o sepětí školy se životem je letos komplexně zajišťováno podle vypracovaných plánů přestavby školy, které byly vyhotoveny na každé škole a byly podrobeny diskusi občanů. Na tomto úseku bylo dosaženo značných úspěchů v polytechnisaci školy, v názorném vyučování a v příštím školním roce projdou všichni žáci devítiletým školním vzděláním.

Naše město má stálý nedostatek učeben, který je už dědictvím první republiky a bude snad definitivně odstraněn stavbou nové budovy Dvanáctiletky, s níž se začne příštím rokem. Školy mají patronátní smlouvy se závody. Dvanáctiletka má smlouvu se Státním statkem v Kolíně a se závodem Průmstav v Kolíně. Třetí smlouvu má se strojírenským závodem Frigera. Ve všech těchto závodech pracují žáci jeden den v týdnu, jedni v zemědělství, druzí na stavbě, třetí ve strojírenství. V Průmstavu dostali žáci na počátku lehký úkol, postavit místo staré vrátnice nové sociální zařízení a už před vánocemi slavili "glaichu". Výchovně působí dobře, když žáci vidí před sebou v krátkém čase kus vykonané práce. Ve Frigeře pracují žáci v jednotlivých dílnách pod vedením mistrů na výrobcích, a na státním statku jsou zaměstnání na jednotlivých farmách.

Bylo uskutečněno zákonem povinné devítileté školní vzdělání a na okrese se mělo získat 265 žáků do devátých tříd. Tento úkol zatím splněn nebyl, protože v lednu bylo získáno jen 180 žáků většinou děvčat. Je zajímavé, že rodiče volali po prodloužení školní docházky a nyní se tomu brání, když k tomu má opravdu dojít. Příštím rokem se má získat 665 žáků a zatím je přihlášeno jen 276. Někteří rodiče bez vážných důvodů usilují, aby jejich dítě už z 8. třídy vstoupilo do zaměstnání. Ani některé závody nerespektují usnesení a slibují dětem zaměstnání. Taková praxe by ovšem narušila rozmísťování dorostu v tomto období. V deváté třídě se shrnuje učivo celé předcházející školní docházky a navíc se probírá učivo praktické. Třetina absolventů devátých tříd vstoupí v roce 1961 do výběrových škol, do nichž nebudou přijímáni žáci osmých tříd. Na výběru se budou muset podílet rodičovská sdružení, rodiče i učitelé.

V kolínských lázních je vedena široká akce škol, aby se každé dítě naučilo plavat. K akci se přidaly i kolínské závody a vyzvaly k tomu i dospělí, takže lze doufat, že neplavcům bude v Kolíně odzvoněno.

K 1. máji odevzdali žáci kolínské Dvanáctiletky druhou část stavby a to o 12 dní dříve, než se předpokládalo. Neměli malý úkol. Měli udělat betonovou podlahu na rozloze 400 m² a omítnout stejnou plochu stropu a 4 metry vysoké zdi. Nad plán provedli ještě menší úpravy ve škole. Pracovníci Průmstavu dali žákům za odměnu několikadenní exkursi na pracoviště

v Klášterci nad Ohří. Při tom si žáci prohlédli imjné závody a lázně v západních Čechách.

Velkou pozornost budí letos u žáků i u rodičů ta skutečnost, že žáci dostanou všechny knihy a pomůcky zdarma. Je to vlastně vedle lékařské péče a výdeje léků další zařízení pro vytvoření komunistické společnosti. Jenom na našem okrese to představuje jeden milion korun. Bývaly doby, že počátek roku byl v rodinách doprovázen velkým vydáním za knihy. Je tedy třeba, aby rodiče vedli děti k tomu, s těmito knihami zacházet tak, aby vydržely aspoň tři roky. Do škol přijížděla na poč. škol. roku celá auta s knihami.

Školní rok byl zahájen vesele. Všude vyhrával školní rozhlas, někde dokonce dechovka patronátního závodu. Po osmé hodině vyslechli všichni žáci projev ministra školství Frant. Kahudy. Mnohé školy posílaly závodům poděkování za darované knihy.

V á n o č n í t r h v K o l í n ě

Zvýšená životní úroveň ovyvatelstva byla znát na vánočním trhu velmi patrně. Ačkoliv bylo na trh dodáno veliké množství zboží, v některých druzích nestačilo. Nepodařilo se ve všech oborech uspokojit poptávku, což vedlo k tvoření front a k roztrpčenosti. Přiděly některých druhů do Kolína nebyly malé. Jen pomerančů bylo dodáno na trh 21 tisíc kilogramů, t.j. téměř 1 kg na občana. Kromě toho 11.430 kg citronů a přeci to nestačilo. Při některých nákupech došlo vinou neukázněných kupujících ke scénám, při nichž musel zakročit příslušník veřejné bezpečnosti a bylo to právě u zboží, kterého bylo dost. Týkalo se to nákupu vánočních stromků, které nakonec ještě zbyly. Jenom naprostá nedočkavost některých lidí a jejich neukázněnost, způsobuje takové incidenty.

Pro letošní vánoce dostal Kolín 19.400 kg kaprů a prodej byl ve městě i na Zálabí. Plakáty vyzývaly občanstvo, aby si své nákupy dárků obstaralo včas, protože ke konci jsou sklady vyprázdněny a na poslední chvíli nelze dělat objednávky nového zboží. Přesto mnoho lidí ponechává nákupy na poslední chvíli a potom ovšem dojde k návalům.

L e t e c k ý d e n v K o l í n ě

Okresní výbor Svazarmu /Svaz pro spolupráci s armádou/ uspořádal v srpnu velký letecký den, který přilákal na 8000 diváků. Ti sledovali vrcholné ukázky letecké akrobacie svazarmovských pilotů i akrobacii proudového letounu a tříčlenné skupiny. Celkem bylo předvedeno přes dvacet vystoupení. V hromadných seskocích se představilo 30 výsadkářů, z nichž 41 letý Karel Hartig z Kolína cvičil pod vrchlíkem padáku. Značnému zájmu se těšilo vystoupení modelářů s upoutanými i volnými letadélky. Nejlepší ukázky předvedli Nymš a Pícha. Soutěž motorových pilotů s navigační přesností měla 16 účastníků. Zvítězil Kratochvíl před Načeradcem /oba z Kolína/. Vyhlídkových letů se účastnilo na 700 lidí.

P r ů m y s l a z e m ě d ě l s t v í

Tatra

Obal

Soja

Koramo

Frigera

Obchodní tiskárny

Tesla

Lučební

Zemědělství

S p o r t

K o l í n s k ý p r ů m y s l

Kolínský průmysl má starou, dobrou tradici. Už před koncem minulého století vyrostla v Kolíně řada různých výrobních odvětví, z nichž některá svým významem přerostla nejen rámec města, ale i státu. Dělnická tradice byla v našem městě vždy velmi živá a trvalá. Proto také v únorových dnech r. 1948 hrály kolínské závody rozhodující roli a ve svazku s rolníky podporovaly požadavky vlády.

V plnění plánu první a druhé pětiletky se kolínské závody podílejí významně v celostátním měřítku a v rozvoji výroby, produktivity a součtěže patří mezi přední závody ve státě. Za toto úsilí všech svých zaměstnanců byly nejednou vyznamenány rudými prapory ministerstev a odborů a řády práce.

Na úseku výroby převýšila výroba kolínských závodů dvojnásobně výrobu první republiky. Brigády socialistické práce jsou téměř ve všech závodech. Přesto, že řada závodů byla za války poškozena bombardováním a některé z nich téměř zničeny, podařilo se dělníkům brzy uvést závody opět do provozu a po nových investicích se stal Kolín opět velmi významným střediskem průmyslu v Polabí. V Kolíně se soustřeďuje jádro strojírenského, chemického a spotřebního průmyslu. Každodenně přijíždějí do Kolína tisíce pracujících ze sousedních venkovských obcí, čímž se Kolín stává i politickým a výchovně-kulturním centrem.

Závodů je veliká řada a mají rozličný charakter.

Armabeton národ.podnik Kolín
Automobilové opravny v Kolíně
Cihelny, podnik místního hospodářství Kraj.NV v Kolíně
České čokoládovny n.p. Soja Kolín
Kolínské cukrovary, závod v Ratboři
Dřevovýroba, podnik míst.hosp. KNV Kolín
Elektrárna Kolín
Elektrické pece np. Kolín
Friger n.p. chladicí zařízení Kolín
Elektroisola Kolín
Rekord, závod brusných papírů Kolín
Koramo, rafinerie olejů Kolín
Kovovýroba, podnik míst.hosp. KNV Kolín
Mlýny a pekárny v Kolíně
Obal nár.podnik na výrobu plechových obalů v Kolíně
Obchodní tiskárny v Kolíně

Průmstav n.p. provozovna Kolín
Strojírny potravinářského průmyslu v Kolíně
Strojírny Tatra Kolín
Středočeské lihovary - Droždárna Kolín
Tesla nár.podnik Kolín
Dílny ČSD v Kolíně
Východočeské chem. závody - Draslovka Kolín
Lučební závod Kolín
Závod pro úpravu vody Kolín

a řada menších závodů komunálního charakteru, opraven a údržbářských dílen. Všecky tyto závody dávají Kolínu charakter průmyslového centra, jehož důležitost v budoucnu ještě poroste.

Nástup do práce v posledním roce II. pětiletky se dal v kolínských závodech slavnostním způsobem. Městský rozhlas vyhrával už v 5 hodin ráno a ze závodů byly slyšet někde závodní kapely. Bylo to v pondělí, 3. ledna při prvním pracovním dnu v roce. Osazenstva závodů se sešla, aby vyslechla zprávu o splněných plánech v minulém roce a podala připomínky k novým plánům do letošního roku.

V Koramuvyhlásili mládežníci nový závazek ke zlepšení výroby, v Tesle byla řada pracovníků odměněna za věrné služby. Dostali peněžité i věcné dary a uznání za 35 letou práci v závodě. V Lučební zahájili koncertem a vyhlásili nové závazky, v Elektroisole se rozhodli naplánovat úspory za pět milionů korun, ve Frigeře slíbili v posledním roce pětiletky zvýšit výrobu o 20%, v Obalu se pracující zavázali dobrovolnými brigádami upravit vzhled závodu. Tatra, která se stala loni vítězem v soutěži o Rudou standartu OV KSČ vyhlásila velký závazek, podložený mnoha závazky cechů, dílen, part i jednotlivců. Tatra loni splnila výrobu na 103% při průměrných mzdách 99.4% a náklady byly čerpány na 95%. Za minulý rok bylo v Tatře podáno 500 zlepšovacích návrhů. Standartu odevzdal závod tajem. OV KSČ s. Husa. V Koramu byl první kolektiv, kterému byl ve Středočeském kraji propůjčen titul Brigáda socialistické práce, protože kolektiv plnil pravidelně měsíční plán práce na 100%, při čemž spracoval za 11 měsíců 1776 tun destilátu navíc. Využívali všech rezerv a zavázali se zvýšit kapacitu o 40%. Svůj závazek si v prvním čtvrtletí ověřili, takže ho dosáhnou bez přespočetných hodin.

T a t r a, národní podnik v Kolíně byl založen r. 1960 a proto také letos oslavoval 60 let svého trvání. Byl založen jako první továrna na hospodářské vozy a první strojírna v Kolíně vůbec pod názvem "Továrna na vozy, akc.spol. v Kolíně" a později byla přidána značka výrobků Fram. Po první světové válce se v podniku začaly opravovat nákladní vagony. V r. 1918 bylo opaveno 42 vagonů a v r. 1920 už 350 vagonů. V tomto roce se začaly v závodě také tyto vagony vyrábět a v r. 1926 už expedovala továrna 420 vagonů. Sortiment výroby se rozrůstal a s tím rostl také rozhled a uvědomění pracujících. V l. 1929 - 34 bojovali několika stávkami za zlepšení pracovních podmínek.

V době okupace byly vyráběny vagony pro protektorátní dráhy. V r. 1943 byly do závodu umístěna výroba válečně důležitých pásových automobilů zvaných šleprů.

Pracovalo se pomalu a první šlepr vyjel z továrny až v lednu r. 1945. Během války byl podnik bombardován, nejvíce 15. března 1945, kdy byl z 80% zničen. Stát však potřeboval vagony a proto už při odklizování trosk se pracovalo na výrobě a v září už byly dodány první vagony osvobozenému státu. S růstem závodu se zvětšoval i sortiment výrobků o výrobu kotlů, které byly dodávány do SSSR, Číny a Maďarska. Došlo i na výrobu elektráren na kolejích - energovlaků. Závod byl za svou práci mnohokrát vyznamenán.

Dne 23. května oslavil závod 60 let svého trvání. Ve 14 hodin přišli všichni pracující na Zimní stadion, kde byly oslavy zahájeny. Trvaly celý týden a byly dobře připraveny, v budově stadionu byla instalována pěkná výstava. Na slavnostním zasedání uvítali Tatrováci ministra státní kontroly s. Krosnaře a ministra těžkého průmyslu s. Rejtmajera. Dále tam byli zástupci OV KSČ a ONV a zástupci kolínských závodů. Zasedání zahájil ved. tajem. OV KSČ a referáty měli oba ministři. Po slavnostním pořadu byla estráda pražských umělců.

V úterý 24. května byl koncert vojenské hudby a večer sovětský film Konec Voroncovy bandy. Ve středu byla nová estráda a lidová veselice, ve čtvrtek v Borkách sportovní utkání a večer na stadionu předvedla kladenská opereta Dunajevského Volný vítr.

V prvním pololetí měl závod Tatra už 17 brigád socialistické práce a plán za první pololetí splnili o pět dní dříve. Energovlak pro SSSR byl už 25. června na hranicích. Za první pololetí získal závod první zkušenosti se zavedením nové mzdové soustavy. Rostla nejen hodinová mzda, ale i produktivita práce. V porovnání dosažených průměrných výdělků za rok 59 a 60 se dochází k číslům 1425 a 1490 korun. Je ovšem nutné, aby tenhle vzrůst mezd byl podložen také pracovní produktivitou. Kolektivní prémie byly vypláceny skoro ve všech střediscích, téměř jedna koruna za odpracovanou hodinu. Skutečná pracovní třída byla 5,41, ale kvalifikační třída byla 5,03., to znamená, že se bude muset zvyšovat kvalifikace a odbourávat přesčasové hodiny.

Ke zkouškám na výuční listy bylo v Tatře přihlášeno 26 učňů nebo zaměstnanců. Kandidáti prošli kursem a po zkoušce bylo pro ně kvalifikační řízení skončeno. Oddělení rozvoje zveřejnilo 17 nových pracovních metod, pro jejichž zavedení jsou v podniku předpoklady.

V závodě Tatra pracuje velmi intenzivně kroužek esperantistů, který si čile dopisuje s cizinou. 4. července odejel první turnus tělocvičné jednoty závodu do stanového tábora u řeky Krounky. Závod Tatra má péči o Zimní stadion a koncem června byla dokončena další etapa jeho výstavby. Bylo to zastřešení tribuny a Tatrováci měli hlavní podíl na brigádnické práci. Hodně práce tam ovšem ještě zbývá, ale už nyní může stadion sloužit za každého počasí.

V závodě je celkem přihlášeno 44 členů k družstevní bytové výstavbě a stavba byla započata po celozávodní dovolené v srpnu. Dům bude mít 18 bytových jednotek. Závod pořádá pro své zaměstnance zájezdy do Polska a na výstavní trhy v Liberci. V závodním učilišti bylo 1. září přijato do učení 40 nových zámečnicků, 12 soustružníků a 16 soustružnic.

Při společné schůzi kolektivů brigád socialistické práce byla navázána družba s letci, jichž se na schůzi dostavilo 65. Referát měl s. Jandejsek a byli přítomni zástupci všech kolínských závodů.

O_b_a_l, nár. podnik Kolín

Tento závod byl založen r. 1911 a bude mít také příštím rokem výročí . Byl založen slavným vynálezcem Křižíkem, který v té době postavil dnešní starou elektrárnu v Kolíně. Závod byl postaven jako součást velkého závodu postaveného na pozemku dnešního podniku Isol a sloužil jako slévárna s pomocnou strojírnu pro potřebu provozu hlavního závodu. V r. 1920 byla postavena hala na výrobu plechových obalů a to již na pozemku nynějšího závodu. V r. 1925 bylo započato s rotačním tiskem na plech. Výrobní program až do r. 1945 byl různý., převážně se vyráběly lakovky, kbelíky, krabice a kanistry, ale v menším rozsahu než dnes.

V r.1945 byl závod bombardováním úplně zničen. Po osvobození bylo započato s výstavbou nového závodu. Nejprve byla obnovena střecha lisovny, opravena tiskárna a lakovna plechů. O rok později byla vystavěna hala pro montáž a v r. 1947 bylo obnoveno zastřešení dvora a postaveny kanceláře. Pro výrobu konzervových krabic byla postavena nová provozovna na poč. r. 1948, v níž byla instalována automatická linka na výrobu konzervových krabic Bliss.

Po znárodnění byl podnik včleněn do n.p. Spojené smaltovny a teprve po delimitaci v r. 1949 se stal národním podnikem Obal s podnikovým ředitelstvím v Praze..V r. 1955 byly do podniku instalovány stroje na výrobu tub a tato výroba byla na konci tého roku zahájena.

Dnes se v podniku vyrábějí konzervové krabice na obsah půl kg, dále jemné speciální obaly a hliníkové, cínové a olověné tuby.

V závodě jsou ustaveny všechny organizace, ale kulturní referent má i funkci kronikáře až od r. 1961. Kronika závodu vedena není a zprávy o závodě jsou zatím kusé.

S_o_i_a, nár. podnik Kolín

Podnik vznikl původně jako kupecký akciový podnik. Nesl jméno Kolínská továrna na kávové náhražky. Založena byla r. 1894 za podpory Zemské jednoty obchodních gremií. V dobách před první světovou válkou byl podnik několikrát na pokraji úpadku, neboť mezinárodní konkurence, zvláště německá, /firma Franck/ byla velmi citelná. Krise závodu postihovala vylukami zvláště dělnictvo. Proto byla v r. 1912 provedena fúze se závodem Buva a Berger, čímž se Kolínská cikorkárna /tak se jí pak všeobecně říkalo/ stala největším podnikem toho druhu ve starém Rakousku. Měla pobočný závod v Prostějově a za první světové války v Písku. Po první světové válce v r. 1922 patřila ke kolínské továrně i přeloučská čokoládovka EGO. Velmi pomohly tehdejšímu podniku vojenské dodávky a později to byly výrobky Zlatá hospodyňka a Žitovka, které byly velmi kupovaným zbožím na našem trhu, zvláště mezi méně zámožnými vrstvami obyvatelstva.

Za druhé světové války byl závod bombardován. 15.března 1945 při velkém náletu byla úplně zničena jednopatrová budova tiskárny, sklady papíru, vrátnice, šatny, sklady surovin, garáže, dílny a zasažena byla i vlečka. Veškeré osazenstvo závodu má zásluhu na tom, že podnik byl v r.1945 - 49 uveden znovu do bezvadného provozu, neboť bylo na rekonstrukci odpracováno na 10 tisíc hodin. Byly znovu postaveny garáže, šatny, vrátnice, pomocná budova,

kde jsou nyní laboratoře a ošetřovna a bylo vybudováno skladiště na 4000 tun surovin. V r. 1945 byla do závodu dána národní správa a v r. 1948 byl podnik znárodněn, když před tím byla řada pokusů tomu zabránit nebo podnik aspoň združstevnit.

V r. 1952 byl ustaven v rámci podniku Kávoviny Pardubice kolínský závod Soja, k němuž byly přičleněny pražské provozovny Nusle a Vysočany. Závod dostal jméno Soja, protože se mu dostalo nové výrobní suroviny, sojových bobů, které se staly nyní jeho hlavním výrobním materiálem. V r. 1954 byl ustaven národní podnik se dvěma provozovnami v Praze a v Kolíně. Zkušenosti se sojovými boby byly malé, protože se podnik do té doby zabýval jenom kávovinami, ani Praha neměla odborníky, aby vývoj mohl být považován za dokonalý. Podobných závodů v republice nebylo a proto pracovní kolektiv, který se ještě často měnil, nemohl získávat zkušenosti z jiných podniků. Byla nastoupena pokusnická cesta a i stroje byly mnohdy zhotovovány podle vlastních návrhů. Výsledkem dvanáctileté práce celého kolektivu jsou mechanisované výrobní linky vzniklé po delším průzkumu a zkouškách. Kolínský závod byl tak přeorientován na sojové zboží a všeskerá výroba ze soji byla centralisována do těchto závodů v Kolíně, v Nuslích a ve Vysočanech.

Získané zkušenosti byly v rámci vědecko-technické spolupráce poskytnuty i Sovětskému svazu a Bulharsku, kde se velmi pochvalně vyslovili o odhořčovacím procesu, který se v závodě s úspěchem provádí.

Touto reorganizací se dospělo k znásobení dosavadní výrobní kapacity, rozšíření sortimentu o loupané pražené sojové oříšky, o pražené Alaburky, o mleté Alaburky a o jemnou sojovou moučku. Odhořčené plnotučné výrobky jsou svou kvalitou rovnocenné všem zahraničním.

Novými investicemi byl závod modernisován a zřízen mlýn k výrobě mouky všech granulací, a v nejbližší době bude celá výroba mechanisována. Tím se zlepší i hygienické a bezpečnostní podmínky a odstraní se nebezpečí požáru.

Při další reorganizaci byl kolínský závod Soja začleněn do nár. podniku České čokoládovny v Modřanech. Závodu bylo určeno připravovat veškeré jádroviny pro všechny závody. Velká poptávka po výrobcích ze soji znásobuje nyní výrobní kapacitu závodu, který své výrobky teprve uvádí do prodeje a je zajímavé, že velký zájem o sojové výrobky je spíše u maloobchodu a spotřebitelů, než u velkých distribučních podniků, jimž vadí láce těchto výrobků. Soja se u nás objevovala sice už dříve a po válce sem byla dodána velká zásilka UNRRY ze sojových bobů, ale byla většinou stará a ztuhlá, čímž spotřebitelé přestali soje důvěřovat. Teprve nyní se zase mezi lidmi ujímá tato výživná potravina, která je zdravá hlavně lidem s vysokým tlakem, cukrovkou a nemocnými nervy.

Třetí pětiletka dává i podniku Soja řadu úkolů. Závod právě nyní informuje veřejnost, vydal k tomu i kuchařskou knihu, v níž dává kuchařkám řadu receptů ze soji. Celý náklad byl okamžitě rozebrán a závod dostal šest tisíc dopisů, které žádaly nové vydání. Náklad byl dvakrát pět tisíc kusů. Tento podnik má celostátní důležitost ve výživě a jeho význam bude stoupat až lidé poznají důležitost této potraviny. Závod kroniku nevede a údaje o něm jsou ze zpráv funkcionářů a některých tiskovin.

K o r a m o / Kolínská rafinerie minerálních olejů/

Se stavbou tohoto závodu se začalo v r. 1901, kdy byla založena společnost pod názvem "Česká akciová společnost pro rafinování petroleje v Kolíně". Akciový kapitál byl půl milionu korun a postupně byl zvyšován. Zakládajícími členy byli akcionáři ing Karel Latzel, ředitel lihovaru v Kolíně, Josef Nosek, obchodník v Kolíně, Antonín Fifka, lékárník v Praze, Robert David, továrník v Mochově, Ferdinand Kraupner z Roudnice, B. Rozenkranz, obchodník v Praze, B. Mandelík, průmyslník v Ratboři a j. L. Bayer, majitel tiskárny v Kolíně.

První komisionelní řízení na postavení nového závodu se konalo 20. března 1901 a s výkopem se začalo 28. května 1901. Jaká byla při tom situace dělníků, o tom svědčí zápis ze 24. června 1901, tedy už měsíc po zahájení výkopu. "Pracovalo se s hodinovou přestávkou po poledni a dělníci v úmyslu zahájit stávkou odpoledne do práce nepřišli, což teprve na vyzvání právě se dostavivší c.k. četnické asistence většina učinila, někteří pak pro vzpouru z práce propuštěni." Bližší důvody dělnické nespokojenosti zápis neuvádí, ale byly to zřejmě špatné pracovní poměry, neboť se pracovalo od sedmi ráno s hodinovou přestávkou v poledne do 18 hodin. V neděli pak od sedmi ráno do 16 hodin.

Katastr obce Sendražic byl pro stavbu vyhlédnut proto, že pozemky s písčitou půdou byly na Zálabí levně ke koupi a velká plocha nové továrny byla blízko nádraží. Podle přípisu okres. hejtmanství z 28. března 1902 bylo továrně uděleno povolení k živnostenskému používání továrny k rafinování petroleje. Prvním ředitelem byl jmenován Niemshaus. Cisterny se přivázely po vlečce dráhy pomocí koňských nebo volských potahů.

Společnost se brzy dostala do vleku Pražské úvěrní banky, která měla potom hlavní vliv na vedení závodu. Prodej výrobků byl organisován zřízením skladů ve Vídni a v Praze. Pro dodávky petroleje byla uzavřena smlouva s firmou Rozenkranz v Praze, jejíž majitel byl zároveň členem správní rady.

Prostřednictvím Pražské úvěrní banky byly zakoupeny v Haliči dva doly na ropu u Boryslavi, odkud byla nafta dovážena do Kolína. Závodu se začalo říkat Petrolka a na počátku si přibírala odborníky z Pardubic, kde byl starší závod. Hlavním produktem byl petrolej, mazací oleje a jako vedlejší produkt benzin. R. 1905 vypukl v parafince požár, při němž byl smrtelně zraněn ředitel Niemshaus.

Zhoršená situace závodu v letech 1904-05 byla způsobena dovozem ruského a rumunského petroleje a konkurencí mocné Standard Oil Comp., která stlačovala v Rakousku ceny, čímž se společnost dostala do svízelné situace. Velký vliv měly události v Baku r. 1905, které částečně omezily dovoz z Ruska, ale brzy zase vyvstala konkurence texaská. Snižování cen bylo vždy vyvažováno snižováním mezd. Počátek první světové války omezil dovoz haličské nafty a cena petroleje rychle stoupala. V r. 1913 byla zavedena frakcionovaná výroba, ale dovoz z Haliče úplně ustal. Přesto vykázala kolínská továrna v r. 1916 čistý zisk 2,064.000 korun a vyplácela 30% ní dividendu.

Po 28. říjnu 1918 pracoval podnik velmi omezeně, protože ruské doly připadly Polsku. Závod musel tedy nakupovat ze západu drahou surovinu, a když si udělal prostřednictvím

své banky velké zásoby drahé nafty, vrhly americké firmy na evropský trh velké zásoby laciné suroviny, čímž domácí podniky utrpěly takové ztráty, že se z nich už nevzpamatovaly. Také kolínský podnik se ocitl na pokraji úpadku a dělníci byli propouštěni z práce. Vyhlásili sice stávkou, která trvala šest týdnů, ale ta byla poražena.

Prosinec r. 1920 byl v závodě velmi pohnutý. 11. prosince byla zastavena práce, ale po porážce celostátní stávky byli vůdcové ze závodu propuštěni. Od 1. května 1922 byly sníženy mzdy o 15%.

Ztráty, které závod utrpěl neuváženým nákupem americké nafty byly takové, že se uvažovalo o pronájmu společnosti. Do vyjednávání pronikla americká Vacuum Oil Comp., která mezitím rozšiřovala zprávu, že chce postavit novou rafinerii v Přerově na Moravě, aby tak dostala kolínský závod za výhodných podmínek. 1. července 1925 byla podepsána pachtovní smlouva, která pronajala závod na tři roky americké společnosti s přednostním právem koupě celého podniku. Po převzetí podniku bylo zdokonaleno technické zařízení a veškerá korespondence byla vedena anglicky. Byly zahájena velká reklamní akce a za rok 1926 vykázala továrna 6,250.000 korun zisku. Po čtyřech letech se americká Vacuum Oil Comp. stala majitelkou závodu za 300.000 dolarů. Znovu se pustila do výstavby a akc. kapitál byl zvýšen na 60 milionů korun. Byla modernisována strojovna, postaveny nové nádrže, rozšířena vlečka, a hlavně postaven Pipestill podle amerického systému Forster Wheeler. Investice se vyplátily, protože v r. 1931 byl zisk 6,816.000 korun. Na poč. okupace dokonce 11 milionů, takže společnost mohla klidně zvýšit akciový kapitál ze 60 na 120 milionů korun. Žádosti dělníků o zvýšení mezd byly odmítány nebo obcházeny jednorázovou drahotní výpomocí.

Vacuum Oil Comp. měla sice sídlo v Praze, ale instrukce z centrály v Novém Yorku přicházely do Vídně, kde bylo centrum pro všechny podniky Vacuum Oil Comp. pokud byly v Evropě. Tam byl ředitelem v r. 1927 R. H. Evans, který připsal do kolínského závodu zakázal jakoukoliv diskusi o tom, že závod kupuje surovou naftu ze Sovětského svazu.

V době okupace zapojili nacisté závod plně do svých služeb, takže uvědoměli zaměstnanci se snažili aspoň chod výroby zpomalovat. V r. 1939-41 byla postavena selektivní rafinace Duosol, odparafinovací zařízení a horká kontaktní rafinace. Při prvním náletu byli zaměstnanci v závodě, později při poplachu závod opouštěli.

Příchodem Němců se celá korespondence vedla německy, a do závodu byl dosazen německý ředitel dr Meese, který tam byl po celou válku. Nálety na továrnu byly celkem tři. 24. srpna 1944, 28. prosince 1944 a největší 15. března 1945. Celkem dopadlo na závod 326 pum, které poškodily všechna oddělení, některá na sto procent. Při náletech zahynuli tři zaměstnanci. Jan Cívín ze Tří Dvorů, Jan Horák ze Tří Dvorů a Rudolf Dítě z Nových Dvorů. Kromě toho byl nalezen jeden mrtvý, kterého nebylo možno zjistit.

Po osvobození došlo hned k odklizování trosk a k opravám, takže už v červnu 1945 se vyráběly ložiskové tuky, v srpnu už fungoval Pipestill a olejová rafinace a v prosinci už běžel závod na 90%. Celkové škody na podniku byly odhadnuty částkou 236 milionů. Znovuvýstavba byla rozvržena do tří etap. Na základě dekretu presidenta republiky byl podnik znárodněn a spolu s rafinerií v Kolíně byly sloučeny v jediný podnik i ostatní rafinerie

v Československu. Tehdy dostal kolínský závod své dnešní jméno Koramo čili Kolínská rafinerie minerálních olejů.

V únorových dnech roku 1948 byla všem pracujícím vysvětlena vážnost situace a zdůrazněna nutnost jednoty odborového hnutí. Potom byla přečtena a schválena resoluce, která přišla ze sjezdu závodních rad v Praze.

Ke kolínskému závodu byly později přičleněny další závody, které byly v té době znárodněny.

Kralupská raffin.miner.olejů

Petrolea v Úvalech

Jakl a Štěpík v Kolíně

Avion-Přichystal Židlochovice

Plzeňská rafin. pivovarské smoly

Peyrl, oleje Praha

Klimeš, oleje Praha

Cirine pasta, Cheb

Kassavia, Velké Březno

Turek, výroba krémů Praha-Záběhllice

Tumlíř, chemická tov. Kolín

Bří Klepschové, pivovar.smola Libouchec

Továrna na pivovar.smolu v Žatci

Lakomý, krémy Brno

Bauman, krémy, Brno

Panap Praha

Kromě toho byly ke kolínskému závodu přiděleny ještě menší výroby a obchody s olejem, které byly v té době likvidovány. Když došlo k nové reorganizaci v r. 1952 zůstaly u kolínského podniku pouze Kralupy a kolínské závody Tumlíř a Jakl a Štěpík.

Pokračovala další investiční výstavba hlavně v zanedbaných sociálních zařízeních. V druhé pětiletce byly vybudovány nové nádrže, rozšířena vlečka a bytové jednotky. Od r. 1945 do konce letošního roku bylo v závodě proinvestováno 181 milionů korun. Zároveň byly zaváděny nové formy práce. Veškeré údaje jsou vybrány ze závodní kroniky, která je dobře vedena s. Františkem Zemkem. V současné době si zaměstnanci závodu vybudovali pro své děti letní rekreační středisko na Sázavě u Vlastějovic, které je vybaveno kuchyní, jídelnou a obytnými místnostmi, elektrickým světlem a pranicí na převoz.

F_r_i_g_e_r_a, národní podnik Kolín

Je to dnes jeden z nejdůležitějších podniků města svým exportem a specialisací svých výrobků. Vznikl na pozemku bývalého cukrovaru, který byl založen už v r. 1864. Po zrušení cukrovaru koupila objekty firma Báňská a hutní se sídlem v Praze, která spojila v jeden podnik Isol na Zálabí a Isol u nádraží a bývalý podnik Ferina /nynější Obal/. Tento podnik Báňské a hutní byl za druhé světové války hlavně podnikem vojenským a jeho vedení měl v rukou sudetský Němec Hans Kosta. Ústřední ředitelství bylo v Praze.

Za války byl závod silně bombardován, zvláště 15. března 1945 a 18. dubna 1945. Výroba byla silně ochromena, ačkoliv už to byly nálety zbytečné.

V době "heydrichiády" byli tři zaměstnanci závodu popraveni. Protože se poplachy opakovaly, přestávali lidé chodit do práce a nastával v továrně chaos. Na konci války se rozbité objekty u nádraží stali místem, kudy utíkali Němci z vlaků a od nich získávali naši lidé zbraně.

Hned v prvních dnech po osvobození byla vytvořena závodní rada, která byla vůbec první závodní radou na Kolínsku. Obnova závodu byla obtížná. Velkou prací si vyžádalo zasypá-

vání jam po bombách a opravy strojů a také otázka, co bude závod po válce vyrábět. Byla navrhována výroba kuličkových ložisek a byly už objednány stroje, ale ty vlivem poválečných poměrů nedošly. Později bylo rozhodnuto, aby se závod zaměřil na výrobu chladicích strojů a zařízení, což bylo už za války v několika dílnách připravováno. Podle výrobních poměrů byl podnik později opět rozdělen na tři samostatné závody a to Frigera, Obal a Isol. Takto pracují tyto závody dodnes.

V letošním prvním pololetí splnil závod plán u^ž v polovině června a zajistil úsporu lo tisíc normohodin na II.pololetí.

Ostatní závody v Kolíně v r. 1960.

Nejstarší budova Obchodních tiskáren, bývalý mlýn, vyhořela 27. července. Požár vznikl samovznícením papíru a brzy se rozšířil i na ostatní patra budovy, takže tento objekt shořel celý. Škoda byla veliká, protože tam byla uskladněna větší část vyrobených kalendářů pro příští rok, které se měly na podzim expedovat. Kromě toho tam byly zásoby papíru a barev. Zaměstnanci závodu se zavázali dohonit škodu zvýšeným výkonem, což se jim také do konce roku podařilo, takže mohli všechny objednávky upokojit. Budova bude opravena, ale ne v té výši, jak byla dodnes. Podnik sám uvažuje o přemístění celé továrny v příštích letech.

Únorová schůze v kolínské Tesle zjistila, že si velký počet zaměstnanců zvyšuje svou kvalifikaci, aby byli připraveni na změnu výroby, protože závod přešel výlučně na výrobu telekomunikačních zařízení, jichž výroba ve III. pětiletce stoupne o 82%. V podniku je 16 kolektivů brigád socialistické práce. 3. června se konala v Družstevním domě už pátá technicko-stranická konference, která probírala vnitřní potíže závodu a výhledový plán.

Nová mzdová soustava byla v letošním roce zavedena v Draslovce, v Lučební a v Koramu. Projevilo se to zvýšením příjmu na pracovníka o 28 korun v průměru ve stavebnictví, v energetice o 40 korun, ve strojírenství o 30 korun. Od 1. února přešly na novou soustavu Státní statky v Kolíně, Elektroisola, od 1. dubna Rekord, od 1. června Komunální služby. Přestavba mezd podnítila zájem na zvyšování kvalifikace.

Závod Lučební obdržel letos za své výkony Rudý prapor ministerstva chemického průmyslu, a zavedl ve výrobě jednocelové stroje, na něž budou zavedeny denní plány. V oddělení fosforečných hnojiv vyrobili za první pololetí 1200 tun fosforečných hnojiv nad plán, to znamená asi 100 tisíc tun ročně. Tím se zařazuje Lučební mezi největší výrobce umělých hnojiv v republice.

Druhá pětiletka změnila značně tvář našeho města, v němž si průmyslová současnost podává ruku s dědictvím minulosti. Město mělo a bude ještě mít hodně práce, aby odstranilo negativní zjevy minulosti, kdy se stavělo bez ladu a skladu, podle toho, která politická strana byla u moci. Město se rozlézalo podél cest malými přízemními domky a pohled s výšky postoval chobotnicový pohled, kde z centra se na několik stran rozvíjela ramena daleko do roviny. V městě i na jeho okraji byly nevzhledné dělnické kolonie složené z vyřazených vagonů, nebo z prkenných bud, kde byly bída a nemoc stálým hostem.

Kolín překročil k obnově města cílevědomě. Základem se stal schválený územní plán, který vymezuje přesně na katastru města plochy pro výstavbu průmyslovou, bytovou a rekreační a určuje předem demoliční zásahy a vytyčuje směry dopravy.

Zaměstnanost má ve třetí pětiletce stoupnout o dalších 2000 osob a z toho 900 žen. To předpokládá stavbu dalších dvou mateřských škol, družiny mládeže a jedné školy, jestli a dalších zařízení, aby se ženy mohly věnovat zaměstnání. Objem služeb se zvýší o dalších 32%.

Úměrně se vzrůstem životní úrovně musí vzrůst i tempo bytové výstavby. Plán určuje průměrný přírůstek 150 bytů ročně, z čehož přibližně polovina jsou byty v družstevní výstavbě. Nové sídliště bude spojeno autobusovou linkou s desítiminutovým intervalem se všemi závody a kulturními podniky v centru města. Budou upraveny další cesty a vysázeny parky. Z upraveného a mnohdy zastaralého města se má stát sídlo radosti a zdraví.

Z e m ě ě l s t v í

V našich průmyslových závodech proběhla akce získat pro vesnici kádrové posily. Řada pracovníků z kolínských závodů přešla na pomoc naší vesnici. Kromě toho 11 pracovníků ONV se rozhodlo jít pracovat přímo na vesnici jako tajemníci místních národních výborů.

Okres zaostává v dodávce mléka a vajec. Zatímco v minulých letech byla dodávka vajec překročena, v r. 1959 zůstal okres dlužen skoro 400 tisíc kusů. Letos se tento nedostatek vyskytoval už od počátku roku. I v mléku jsou družstva, která neplní plán, ačkoliv je dosti družstev, která jej překračují. Je vidět, že to není v objektivních příčinách, ale v lidech.

Loňský výnos cukrovky zklamal a proto se letos dělaly přípravy na to, aby se loňské nepředvídané okolnosti předešly. Obstaraly to hlavně výbory žen.

Mnoho JZD převzalo stroje ze strojní stanice /STS/ a někde přešli do JZD se stroji i traktoristé. Na okresní konferenci KSČ bylo přijato usnesení o provádění a dokončení jar-ních prací, zvláště v jednocení cukrovky a zasetí kukuřice. U skotu se má dosáhnout 71 kus na 100 ha zemědělské půdy. Z každého hektaru má být odvedeno 600 litrů mléka a 168 kg masa.

Veřejnost kritizuje zemědělce, že záhumnkové krávy dojí až 20 litrů a družstevní nej-výše pět litrů, nosnice v družstvu nenesou, ale slepice ve vsi snesou každý den vajíčko. Už v březnu dlužil okres 850.000 vajec.

Vlivem nepříznivého počasí se jarní práce opozdily. Osev kukuřice se zvyšuje letos z loňských 90 ha na 1300 ha. Mlékárna v Kolíně, která má velkou poptávku po mléčných výrob-cích, musí dávat na trh ze svých rezerv mléko sušené. K 1. máji bylo oznámeno, že cuk-rovka byla zasetá podle plánu, čímž se Kolín zařadil mezi první okresy v kraji.

Ve dnech 15. a 16. května byla vyhlášena národní směna, která byla zaměřena hlavně na kompostování pro zvýšení úrodnosti půdy. Procento socialisace je nyní na okrese 96,5%, což je rychlejší vývoj než v celostátním měřítku. /stav k 10.6.1960/

Na konci června nastalo pěkné počasí, což umožnilo rychle sklídit sena a připravit žně. Protože bylo velmi třeba ozdravit skot od TBC, proto byly podle vládního rozhodnutí ve středočeském kraji umístěny koupené dánské dojnice. Státní statek Kolín je má na své farmě na Pašince. Dánský dobytek je velmi dobrý a bude mu třeba zajistit takové podmínky, aby

v našich krajích neutrpěl. Žně začaly na okrese 20. července. Heslem bylo sklídit co nejrychleji a bez zbytečných ztrát, od mlátičky rovnou do výkupu.

Mléčná bilance za první pololetí podle zpráv mlékárny byla stále neuspokojivá. Dodávky plnil pouze státní statek Kolín, JZD pouze 92%. Lidé kritizují skutečnost, že venkov neplní plán v mléce, ale v mléčném baru v Kolíně je mezi autobusovým intervalem vidět hlavně lidi z venkova i s dětmi.

Letošní žně se děly na rozloze 6600 ha pomocí kombajnů. Někteří kombajněři dosahovali až 140 ha posečeného obilí. Kolín přijal přerovskou výzvu a soutěžil s Mladou Boleslaví o rychlou sklizeň. Na náměstí byla tabule, kde byli vyhlašováni nejlepší kombajněři a kam se denně zapisovaly žňové výsledky jednotlivých obcí. Zemědělská komise MěstNV byla ve stálém styku s farmou státního statku. Přes to, že počasí žním nepřálo, splnila některá JZD výkup zrnin velmi brzy. Úroda exportního ječmene je pěkná a státní statek sklízel 48,8 q na 1 ha. Závody svými brigádami na žních pomohly. Deštivé počasí v jarních měsících a na počátku léta způsobilo, že úroda byla pěkná, ale žně byly zároveň zpožděny. 22. srpna splnil kolínský okres výkup obilovin na 100% o tři dny dříve, než předpisoval plán. O tento výsledek se zasloužily stroje a dobrovolné brigády, takže přes nepříznivé počasí byl výsledek dobrý.

V neděli 28. srpna o kolínském posvícení byly na stadionu slaveny letošní dožínky s hudebním a estrádním programem. Konaly se v rámci mezinárodního družstevního dne. Zároveň byli vyznamenáni nejlepší pracovníci na okrese.

Aby dopadly dobře podzimní práce, byl 12. září uspořádán agitační den. Ve žňové meziměstské soutěži zvítězil Kolín těsně nad Mladou Boleslaví hlavně svým velkým finišem. Poslední zkoušky před sklizní ukázaly, že úroda cukrovky bude veliká a že bude nutno odvézt asi 2,5 milionu q cukrovky a 1,5 milionu q řízku zpět a asi stejné množství chrástu.

2. září se konala v Družstevním domě v Kolíně beseda s nejlepšími kombajnéry, z nichž 38 dostalo rudou vlajku, protože každý z nich pokosil více než 100 ha. Do podzimních polí vyjely stroje na dvě směny, takže orba byla dokončena koncem listopadu.

Aby byla sklizeň řepy rychlá, vyzkoušeli na státním statku řepný kombajn, který řepu vybere a oklestí na polovině hektaru denně. Jeho výkon však ještě nebyl dokonalý.

V celém okrese probíhala na podzim akce spojování některých družstev a združstevnění záhumenků. Jedná se o zemědělskou velkovýrobu, aby se zemědělství ocitlo na úrovni průmyslu. V polovině září začala sklizeň řepy a brambor. Pomáhaly i školy, ale bohužel na některých JZD našly práci nepřipravenou a od členů slyšely nevhodné poznámky. Stačí jeden takový, a aby dětem pokazil dojem na venkovskou práci.

Státní statek splnil k 3. říjnu výkup brambor. Protože kolínský okres je převážně obilninářský a řepařský je tím pozoruhodnější, že splnil to, co se od něho vyžaduje v bramborách. Při řepné sklizni se uplatnily řepné kombajny, které si sami opraváři přizpůsobili. Bohužel celý říjen byl deštivý, což silně zdržovalo sklizeň. Prvním cukrovarem, který letos zahájil, byly Plaňany. Zemědělský výsledek letošního roku v našem okrese nebyl špatný. Kolín splnil plán státního nákupu zrnin na 126% a zvláště dobré výsledky měl v exportním ječmenu.

S_p_o_r_t

Při pohledu zpět na právě uplynulou sezonu kopané nelze být spokojen. Kopaná sice byla zájmem všech sportovců, ale výsledky byly slabé.

Lokomotiva zahájila krajský přebor celkem slibně, ale závěr sezony měl opět staré bolesti. Utkání byla promarněna nedostatkem útočnosti, a tak naděje, že by se mohla v Kolíně hrát II. liga opět zhasla.

Nejmilejším překvapením byl Spartak Kolín Tatra. Mužstvo se umístilo na předním místě tabulky I. třídy oddělení jih. Na nováčka je to rozhodný úspěch. Je to mužstvo mladé a je vidět, že vedení dovede opatřit klub mladými hráči, kteří zaručují výsledky.

Jiskra Kolín měla stále značné výkyvy ve své výkonnosti i když se neumístila nejhůře. Její slabinou je poměrně vysoký věkový průměr hráčů, což se bude muset v oddílu brzy řešit.

Zimní sezona byla v Kolíně ve znamení hokeje. Právě proto, že Kolín má nyní zimní stadion s krytou tribunou s 1400 sedadly, stává se hokej v Kolíně nejpopulárnějším sportem. Mezinárodním úspěchem se dá nazvat vítězství Kolínských nad národním týmem NDR v poměru 6:5. Zápas druhé ligy jsou v Kolíně sledovány s velkým zájmem. Každou neděli se na náměstí shromažďují hloučky občanů různého povolání a stáří, ale všichni svorně diskutují o zápasech. Zimní stadion bývá velmi zaplněn a hluk ze hřiště zaléhá až na náměstí, zvláště když padne branka.

Dosavadní průběh první poloviny hokejové ligy ukazuje, že Kolínští budou zasahovat do bojů o vedoucí místo tabulky. Je to výsledek dobrého soudružského poměru a kolektivní hry, která se v oddíle projevuje. Ovšem na první ligu si v Kolíně asi ještě počkáme, protože rozdíl hry první a druhé ligy, jak jsme to v Kolíně viděli, je posud veliký. Ani po stránce finanční by I. liga Kolínu mnoho neprosperovala. Je nutno v první řadě vychovat dorost, který snad bude moci obléknout prvoligový dres.

Kolínská kopaná slavila letos 60 let svého trvání. Základ k založení prvních klubů daly studentské kroužky, jejichž sloučením vznikl AFK Kolín. První začátky nebyly snadné ani hospodářsky, ani sportovně. První meziměstské utkání v Chrudimi skončilo porážkou 9:1. Autorem první branky byl Bezečný, který se později stal vynikajícím hráčem. K dalším soupeřům Kolína patřil už tehdy Český Brod a Kutná Hora, ale Kolín je brzy svou výkonností předstihl. Roku 1906 se stal Kolín členem Českého svazu fotbalového a prvního mezinárodního úspěchu dosáhl r. 1909 vítězstvím nad Pilka Nožna Czarni ze Lvova.

Největších fotbalových úspěchů dosáhl Kolín mezi oběma světovými válkami, zejména v letech 1928-33, kdy se stal dvakrát amatérským mistrem republiky a dvojnásobným finalistou a čtyřikrát mistrem Středočeské župy. Titul mistra republiky vybojoval r. 1929, kdy porazil ve finále DFC Praha 5:2. V r. 1932 porazil finalistu Spartu Košíře.

V témže roce konal klub úspěšný zájezd do Jugoslávie, kde při umělém osvětlení porazil Concordii Záhřeb 6:2. Od r. 1934 se datuje trvalý úpadek kolínské kopané. Tehdy se klub rozloučil s amatérskými zásadami, což se brzy neblaze projevilo. Když Kolín vstoupil do I. ligy, byl zaveden profesionalismus a rázem bylo po pěkné spolupráci, protože hlavní úsilí bylo věnováno shánění posil a peněz na jejich zakoupení. Dostavily se deficity a po třech

letech přišel sestup Kolína do divise. Po skončení II. světové války se sice Lokomotiva, která je nástupcem AFK Kolín, pokouší znovu o vzestup, ale letošní rok ji zastihuje ve stálé vleklé krizi. Tradice kolínského kopané je pěkná věc, ale nelze z ní stále žít.

4. září se konala na hřišti Lokomotivy "Velká cena města Kolína". Je to tradiční utkání sportovců a atletickém pětiboji. Byla pořádána k 60. výročí založení klubu. Kolínští atleti mají dobrou pověst nejen v Polabí, ale v celém státě. Letošní ročník byl už 26., ale měl slabší účast závodníků, takže rekord Habra z Prahy nebyl překonán.

Na závěr lehkotletické sezony uspořádala Lokomotiva u 34. Drozdův lesní běh. Vítězem se stal Pechánek z Dynama Pardubice.

Házenkáři Dukly Kolín dobyli v letošním roce přebornický titul mistra republiky, když zvítězili nad Slavií Bratislava 3:2.

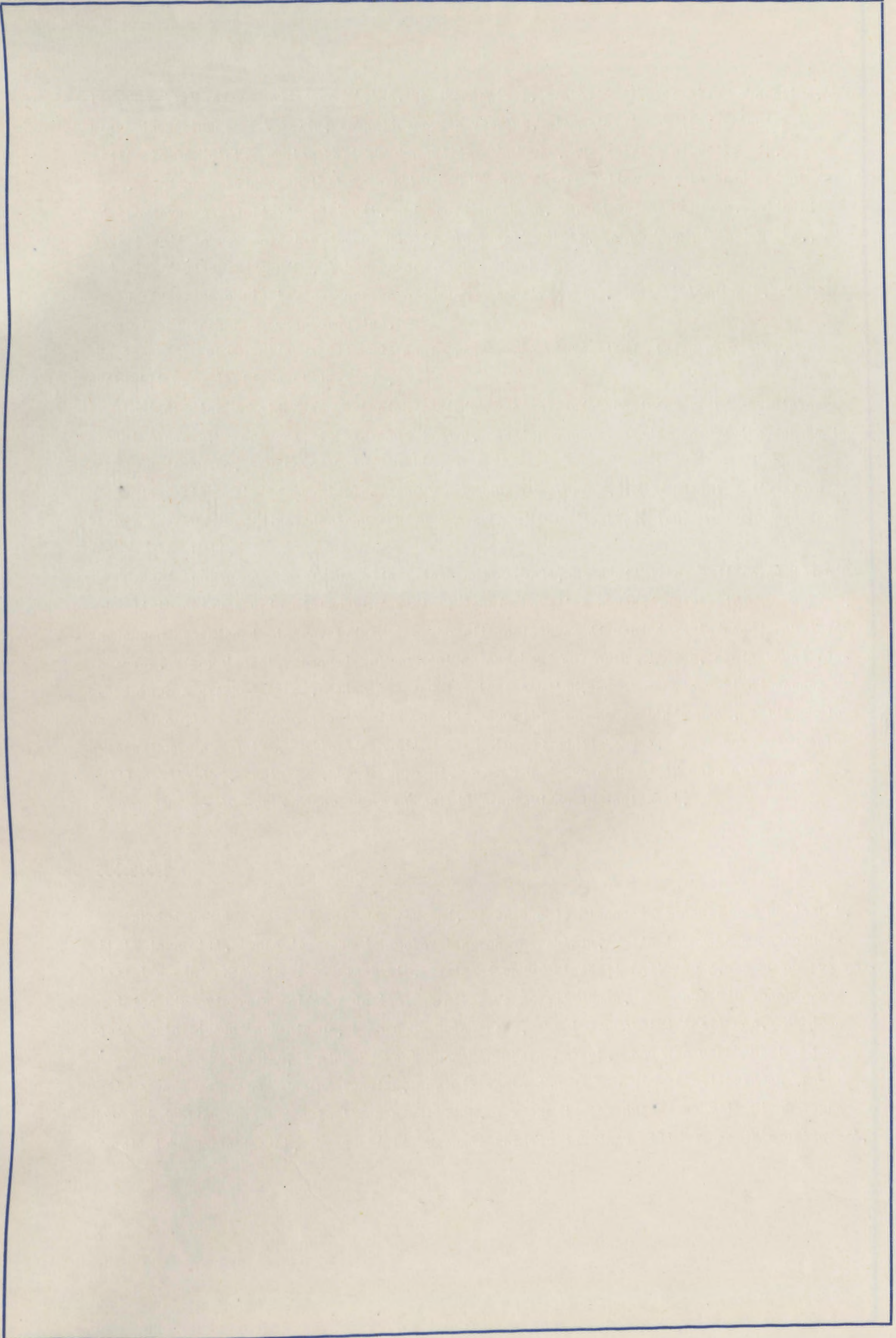
Zimní stadion v Kolíně se v zimních měsících v odpoledních hodinách stává střediskem školní mládeže, která zde má tělesnou výchovu. Stadion věnoval školám 50 výcvikových hodin zdarma a je nutno, aby toho školy využily.

Krajský tisk přináší pravidelně zprávy o kolínském sportu. Je to hlavně deník Svoboda, který má v každém čísle podrobnou zprávu o sportovních událostech minulého týdne s doprovodem fotografií.

Výroční konference Spartaku Kolín Tatra konstatovala, že oddíl letos zajišťoval jednu z kvalifikačních skupin mistrovství světa v ledním hokeji a okresní spartakiádu v Borkách. Za dobrou organizaci mistrovství světa v hokeji dostalo se jí uznání mezinárodní hokejové federace. Výbor jednoty věnoval velkou péči tělovýchově a sportu mládeže, s níž konal plavecký kurs a stanový tábor. Jednota spravuje Zimní stadion, na němž bylo v zimní sezoně uspořádáno 81 zápasů nebo sportovních podniků. Bruslilo tam na 22 tisíc osob. V létě bylo na stadionu 90 podniků. Nejlepším oddílem Spartaku byl oddíl kopané. Kromě toho má Spartak oddíl cyklistiky, turistiky, krasobruslení. Pod odborným vedením má jednota asi 100 chlapců ve věku 8 - 12 let a odbor ZTV se účastnil spartakiády 156 cvičenci.

Z á v ě r

Letošní rok 1960 zapadl tedy do běhu dní, které rychle klenou zapomenutí nad událostmi, jimiž jsme žili. Proto je třeba je zachovat aspoň v přehledu. Kolín je město s mnoha událostmi a není možné je všechny zachytit. Poslední roky přinášejí tolik změn, že budou pro pozdějšího historiografa Kolína důležitým mezníkem ve vývoji města. Aby mohl být podchycen celý tento živoucí organismus, k tomu by bylo třeba, aby i jednotlivé instituce, závody a úřady vedly své kroniky, z nich by mohl kronikář města čerpat. Dosud tomu tak není a jen málo závodů vede svou vlastní kroniku. Omezuje se to jen na vydání příležitostných brožur při jubileu nebo při důležitých návštěvách. A přece je tak nutné zachytit život města v celé jeho rozložitosti, aby i příští generace poznaly jak jsme žili a o co jsme usilovali.

Být svědkem světa, který vzroste,
z tolika zla , z tolika sil.

Moci si říci: Jak je to prosté:
Dobře, že jsem a že jsem byl.

Josef Hora 1945

Rok 1961. Rok, v němž první člověk vkročil do vesmíru, rok v němž bylo u nás oslaveno 40. výročí založení Komunistické strany Československa, rok zahájení III. pětiletky, rok sčítání lidu v našem státě. Byl to rok voleb do lidových soudů, rok, v němž byla provedena úprava sociálního pojištění členů jednotných zemědělských družstev.

Byl to rok, v němž naše národní hospodářství pokročilo, neboť objem průmyslové výroby se zvětšil o 9%. Zemědělská výroba však jen o 1%. Tento vývoj státu nebyl nikterak hladký a ani nyní na konci roku nelze říci, že jsou všechny potíže překonány. Kolínsko a město Kolín však patří ve statistice k těm, kdož své úkoly téměř ve všech oborech splnili.

Z kolínské Tatry v tomto roce vyjel stý energovlak na export jako symbol kolínského průmyslu, který činí z Kolína významné průmyslové středisko a vydatně přispívá k průmyslovému rozvoji celého státu.

V roce, v němž první člověk navštívil kosmický prostor, bude muset i technika všech oborů vypadat jinak, aby vyhověla všem potřebám dneška. To je také úkol třetího pětiletého plánu.

Přehled událostí ve světě a
v republice v roce 1961.

L e d e n

Vyhlášení třetího pětiletého plánu
Novoroční projev presidenta Antonína Novotného
Projev N.S. Chruščova o vztazích mezi SSSR a USA
Slavnostní přijetí pionýrů na Hradě
Trvání stávky belgických horníků
Eisenhowerova vláda přerušila diplomatické styky s Kubou
Zasedání pléna ÚRO
Ohlášení XXII. sjezdu KSSS na říjen t.t.
Skončení rozpravy o státním rozpočtu v národním shromáždění
Konference šéfů afrických vlád v Casablance
Referendum v Alžírsku
Zasedání ÚV KSSS v Moskvě s programem rozvoje zemědělství
Jednotky OSN zasahují v Kongu ve prospěch Tschomba
Jednání o rozvoji kultury na naší vesnici
Naše mužstvo ve finále mistrovství světa v házené
Kuba ve stavu mobilisace
Sékou Touré presidentem Gvinejské republiky
Přípravy na sčítání lidu u nás
Pokračování stávky belgických horníků
Schválení státního rozpočtu v našem národním shromáždění
Lumumba v Kongu vydán nezákonně Tschombem
Celostátní porada brigád socialistické práce a projev presidenta Ant. Novotného
Projev N.S. Chruščova v plénu ÚV KSSS
Lumumba v Kongu uvězněn
Kubánská vláda schválila opatření na obranu země
Konference v Moskvě o komunistické výchově
J.F. Kennedy převzal v USA oficiálně úřad presidenta
Kuba odvolala mobilisaci
Celostátní aktiv Svazu československo-sovětského přátelství
Konference afrických a asijských zemí v Káhiře o Alžíru, Kongu a Laosu
Konec všeobecné stávky v Belgii, největší v dějinách země.
Odpůrci portugalského diktátora Salazara se zmocnili lodi Santa Maria
Vyjimečný stav ve Venezuele
Sourozenci Romanovi na pátém místě na mistrovství světa v Berlíně
Sovětská vláda oznámila propuštění dvou amerických vojenských letců
Jednání o zvýšení těžby u nás v uhelných dolech
Nové demonstrace v Alžíru
Celoněmecký kongres pro mír a odzbrojení
Jánio Quadros novým presidentem v Brazílii

Ú n o r

Rada bezpečnosti OSN jedná o nebezpečné situaci v Kongu
Vyhlášení závazků našich hutníků k 40. výročí KSČ
Plavba portugalské lodi Santa Maria končí v Brazílii. Svět upozorněn na poměry v Portugalsku
Nový návrh vzorových stanov JZD
Skončení konference "u kulatého stolu" Západ - Východ ve Varšavě
Napjatá situace v Angole
Nové návrhy na novou organizaci školy v ČSSR

L.Brežněv v Guinei. Jeho letadlo ostřelováno francouzským letadlem
Státní ústav statistický vydal zprávu o stavu výroby u nás
Protichůdné zprávy o Lumumbově stavu
L.Brežněv v Maroku
Konference šéfů vlád šesti západoevropských zemí, členů Evropského hospodářského společenství
Zasedání ÚV KSČ
Jednání o zvýšení zemědělské výroby u nás
Sovětská meziplanetární stanice letí k Venuši
Zavraždění Lumumby v Kongu
SSSR žádá potrestání Lumumbových vrahů a vyslovuje nedůvěru generálnímu tajemníku OSN
Rada bezpečnosti jedná o situaci v Kongu
Protestní shromáždění v Praze proti zavraždění Lumumby
Pozorování zatmění slunce
Zavádění tramvají bez průvodčích v Praze
Delegát ČSSR vyslovuje v OSN nedůvěru gener. tajemníkovi OSN Hammerskjöldovi
Začátek protestních akcí v Anglii proti přítomnosti amerických ponorek s nukleární náloží
Nová sovětská stanice Kosmos
Odjezd presidenta ČSSR do Maďarska
Prohlášení naší vlády k situaci v Kongu
Slavnostní podepsání prohlášení o československo-maďarských rozhovorech
Pokračování letu sovětské stanice k Venuši
President ČSSR Ant. Novotný návštěvou v Segedině
Smrt marockého krále
Mezinárodní konference v Praze o plánech nacistů na vyhubení českého národa

B ř e z e n

President ČSSR Antonín Novotný mezi horníky v severních Čechách
Vítězství čs. hokejistů nad Finy 6 : 0
Zasedání rady vzájemné hospodářské pomoci v Berlíně
Memorandum SSSR západoněmecké vládě o uzavření mírové smlouvy mezi oběma německými státy
Volby do lidových rad v Rumunsku a do parlamentu v Chile
Proces s estonskými fašisty v Tallinu
ČSSR USA v hokeji v Ženevě 4 - 1
ČSSR v hokeji proti SSSR v Ženevě 6 - 4
Úmrtí Jana Vodičky
Revalorisace západoněmecké marky
Druhá část XV. zasedání valného shromáždění OSN v Novém Yorku
Návrat 4. sovětské kosmické lodi na zem
Na mistrovství v hokeji ve Švýcarsku ČSSR - NDR 5 - 1, ČSSR - Kanada 1 : 1
Začátek šachového zápasu o mistrovství světa Tal - Botvínik
V Londýně konference Commonwealthu
V Mexiku první latinsko-americká konference
Zemřel národní umělec Václav Talich
Kubánský balet v Praze
Vypuštěna 4. sovětská kosmická sonda
Zahájení V. sjezdu JZD a projev presidenta Ant. Novotného
USA ustoupily od svých ženevských návrhů na řešení berlínské otázky
Soud s fašisty v Tallinu odsoudil tři obžalované k smrti
Čs. delegace v Moskvě na zasedání poradních sborů členů Varšavské smlouvy
Druhá etapa zúrodnění celin v SSSR
Stávka jednoho milionu veřejných zaměstnanců ve Francii
Vyznamenání učitelů v ČSSR
Jihoafrická unie vystoupila z Commonwealthu

Povstání v Angole

V Ženevě obnovena konference o zastavení nukleárních pokusů

Nové návrhy NDR na normalisaci situace v Německu

III. konference afrických států v Káhiře

Parlamentní volby v Belgii

Přistání páté sovětské kosmické lodi

Skončení zasedání Světové rady míru v Dillí

Zvýšení zbrojního rozpočtu v USA

Řecko vystoupilo ze společného západoevropského trhu

Káhirska konference afrických národů proti neokolonialismu

D u b e n

Mírové velikonoční pochody v Anglii, Dánsku, NSR a jinde

Mírová manifestace v Londýně

Projev presidenta Ant. Novotného v Bukurešti

Západní mocnosti odmítly návrh SSSR na konferenci o atomových pokusech

Protest SSSR proti jmenování válečného zločince na velitelské místo v bundeswehru

Čs. delegace na cestě Rumunskem, její návrat a vydání čs.-rumunského komuniké o návštěvě

Interview ministra zahraničí V. Davida o zahraniční politice ČSSR

Historický den: Major Gagarin jako první člověk v kosmickém prostoru se vrátil úspěšně na zem

Zasedání ÚV KSČ o stavebnictví

Ministerský předseda Laosu na návštěvě v ČSSR

Slavné uvítání majora Gagarina v Moskvě

Pohřeb obětí náletu na Kubě

Všeobecná mobilisace portugalských sil v Angole

Mezinárodní tisková konference s majorem Gagarinem v Moskvě

Přepadení Kuby

Po delší přestávce pokračuje v Izraeli proces s hromadným vrahem Eichmannem

Poselství N.S.Chruščova prezidentu USA Kennedymu o zastavení agrese na Kubu

Projev presidenta Ant. Novotného v Jinonicích

Intervenční vojska likvidována na území Kuby

Vojenský puč ultrapravicových živlů v Alžírsku

Varování N.S.Chruščova před politikou USA

Čtvrtý výbuch francouzské atomové pumpy

Veřejná diskuse se zajatci v Havaně

Sierra Leone dvacátým osmým nezávislým státem v Africe

Major Gagarin, první kosmonaut světa, návštěvou v Československu

Projev ministra Václ. Kopeckého k 91. výročí smrti Leninovy

Blahopřání naší vlády Kubě

Udělení mezinárodních mírových cen Fidélmu Castrovi, Sékou Tourému, R. Nehruové,

M. Sandoveanovi, A.G.Tabetovi, O. Dluskému a W. Morrovi

K v ě t e n

Prvomájové oslavy ve světě pod heslem boje za mír a socialismus

Čs. parlamentní delegace přijata japonskou vládou

Ropovod do ČSSR z SSSR se blíží do cíle

Zahájení cyklistického závodu míru

de Gaule rozpustil v alžírsku dvě divise výsadkářů

USA uskutečnily let člověka na balistické dráze

Přípravy na brněnský veletrh

Rozdělení státních cen Klementa Gottwalda

Otřesné výpovědi při procesu s Eichmannem v Izraeli

Oslavy 9. května. Armádní přehlídka v Praze
Projev N.S. Chruščova v Jerevanu o otázkách odzbrojení
V Oslo konference o nukleárním zbrojení
Oznámeno datum francouzsko-alžírského jednání na 20. květen
Sovětské hosté v Praze /L.Brežněv/ na oslavy 40. výročí KSČ
Sjezd francouzské komunistické strany
Oslavy 40. výročí KSČ, projev s. Ant. Novotného
V procesu s Eichmannem první zmínka o Globkovi
Shromáždění v Mauthausenu k uctění památky obětí fašismu
Botvínik po třetí mistrem světa v šachu
Skončení Závodu míru. Vítězem SSSR
Cesta s. L. Brežněva po ČSSR
Zahájení pražského jara
Návštěva prvního tajemníka Sjednocené německé socialistické strany Waltera Ulbrichta v Praze
Návštěva presidenta Indonésie Sukarna v Praze
N.S.Chruščov na cestě do Vídně k jednání s pres. Kennedym se zastavil v Bratislavě
Společné komuniké Indonésie a ČSSR
V Paříži jednání de Gaulla a Kennedyho

Č e r v e n

N.S.Chruščov besedoval s čs. představiteli o aktuálních otázkách
Příjezd N.S.Chruščova do Vídně. Přilet Kennedyho do Vídně a schůzka s N.S.Chruščovem
Uveřejnění memoranda, které odevzdal N.S.Chruščov Kennedymu
Závěr Pražského jara
V Hannoveru protipolská demonstrace revanšistů
Delegace USA na cestě do Havany k jednání o náhradě škod způsobených invazí
Odpověď čs. vlády na tvzení USA
ČSR : Argentina v kopané 3 :3
Vzpomínka na hitlerovský vpád do Sovětského svazu
V Japonsku mírové pochody
NDR navrhla konferenci na uzavření mírové smlouvy
N.S.Chruščov promluvil o výsledcích vídeňské schůzky s pres. Kennedym
Zahraniční výbor ČSR vyslovil souhlas se sovětskými návrhy
Pravidelné nedělní provokace německých revanšistů
Plenární zasedání ÚV KSSS schválilo návrh programu KSSS
Čs. vláda požádala OSN o zákrok u USA v případě čs. diplomata Nacvalače
Zasedání ÚV KSČ. Na programu úkoly vesnice
Eichmannův proces v Izraeli v poslední fázi
Další čs. nota k případu diplomata Nacvalače
V Praze tisková konference s Nacvalačem
Schválení zákonů úřadu státní kontroly, nová organizace soudů, zákon o veterině, o bezpečnosti v práci a schválení státního účtu
Zahájení dnů přátelství mezi naším a africkým lidem
Protestní hnutí francouzských rolníků proti politice vlády
Vyjimečný stav v Kuvajtu
Projev Chruščova na shromáždění sovětsko-vietnamského přátelství v Kremlu
Komuniké o zasedání komise Rady vzájemné hospodářské pomoci a ovzájemných dodávkách
První fáze sovětsko-amerických rozhovorů o odzbrojení
Princ Souphanavong v Praze
Afričtí hosté v Praze

Č e r v e n e c

40 let od založení komunistické stany Číny
Rok práce národních výborů
Zakončení Dnů přátelství afrického a československého lidu
Předseda vlády vietnamské republiky návštěvou v Praze
Memorandum NDR k zamýšlené rehabilitaci fašistů v NSR
Velké krveprolití v Alžíru
Nóta SSSR vládě USA o zastavení pokusů s jadernými zbraněmi
President republiky Ant. Novotný na Slovensku. Návštěvou v Rájeckých Teplicích mezi pionýry
Přehlídka leteckých sil ČSSR
Major Gagarin ve Velké Británii
Kancelář Adenauer v západním Berlíně
Odpověď vlády USA na sovětské memorandum
Bonnský ministr Strauss v USA
Strážnické slavnosti
Návrat Gagarinův ze zájezdu do Británie zpět do Moskvy
Americký spisovatel E. Hemingway mrtev
ČS.-vietnamské prohlášení o solidaritě obou zemí
Generální stávka v Argentině
Výzva naší vlády k zvládnutí žní
Zastavení palby v Bizertě
Černý den našeho hornictví: 108 mrtvých na dole Dukla
Zřízení vládní komise na pomoc národním výborům. Předsedou Rud. Barák
Francouzsko-alžírské jednání přerušeno
V Moskvě zahájeno světové forum mládeže
Major Gagarin po návštěvě Kuby přiletěl do Brazílie
Velmi nestálé počasí na počátku žní
Zveřejnění programu KSSS o výstavbě komunistické společnosti
President Ghany dr. Nkrumah v Praze
Nový čínský vyslanec v Praze

S r p e n

Italský premiér Fanfani v Moskvě
Schválení zvýšených výdajů na zbrojení v americkém senátu
Nové sovětské návrhy o německé otázce
Odlet kosmonauta Gagarina do Kanady
Konference zahraničních ministrů USA, Francie a Británie
V SSSR vypuštěna druhá kosmická loď Vostok 2
Major Titov po 25 hodinovém letu přistál na určeném místě
Chruščov vyzval západní velmoci, aby začaly jednat o mírovém řešení německé otázky
Prokurátor v Izraeli navrhl pro Eichmanna trest smrti
Major Titov uvítán v Moskvě
Pokus o státní převrat v Argentině
ÚV KSČ uvítal výsledky porad Varšavské smlouvy
Zemřel ministr Václav Kopecký
Opatření NDR proti podvratné činnosti ze západního Berlína
Adenauer žádá odvetná opatření. V Berlíně je klid
Zahájena sovětská výstava v Japonsku a francouzská v Moskvě
Protest západních velmocí proti opatření v Moskvě
V Moskvě uveřejněny dokumenty o podvratné činnosti paktu CENTO
Walter Ulbricht konstatuje úspěch opatření v Berlíně

Amer. prezident Kennedy podepsal nejvyšší zbrojní rozpočet v době míru
Major Gagarin v Budapešti
Vyvrcholení žní u nás
Prohlášení ČSSR o mírové smlouvě s Německem
Sněmování učitelů
Nehrú vyzval velmoci k jednání o německé otázce
Vstup do východního sektoru Berlína jen na zvláštní propustky
Zasedání ÚV KSČ. Program kontrola proti ztrátám
Brazílský prezident Quadros podal demisi
Prozatímní vláda v Alžíru
Provokace výtržníků na hranicích západního Berlína
SSSR odložil propouštění vojáků za základní služby
Odpověď N.S. Chruščova na německý problém
Do Anglie přijel první transport vojáků bundeswehru na výcvik
Vláda SSSR oznamuje obnovení pokusů s jadernými zbraněmi
občanská válka v Brazílii
Konference 24 neutrálních zemí v Bělehradě
Kosmonaut major Titov v Berlíně

Z á ř í

Viceprezident Goulart přijel do Brazílie
Čtvrt milionu prvňáčků nastoupilo do československých škol
Prohlášení čs. vlády k prohlášení SSSR o obnovení nukleárních pokusů
Universiáda v Bulharsku
Návštěva kubánského prezidenta Dorticose v Praze
Československé a kubánské společné komuniké podepsáno
Lord Russel za svou mírovou činnost odsouzen do vězení
Oslava dne horníků
Vypuštění několikastupňové sovětské rakety
SSSR připraven k výměně názorů na německou otázku s USA
V Nevadě proveden první pokus ze série podzemních atomových pokusů
V NDR volby do lidových zastupitelstev, v NSR do spolkového sněmu
Výzva čs. parlamentu k parlamentům všech zemí k uzavření mírové smlouvy s Německem
Generální tajemník OSN Dag Hammerskjöld zahynul při leteckém neštěstí v Africe
Zahájení XVI. zasedání OSN
Plenární schůze ÚRO
Na brněnském veletrhu bylo uzavřeno za 4¹/₂ miliardy obchodů
Polská vládní delegace v ČSSR
Podle letošního sčítání má ČSSR 13,741770 obyvatel
V ČSSR zahájen Týden boje proti fašismu a válce
Oslavy Dne tisku
Schůzka sovět. Gromyka a brit. Ruska o německé otázce
Vojenský puč v Sýrii
Pohřeb Daga Hammerskjölda ve švédské Upsalle

Ř í j e n

Telegram ČSSR k svátku Čínské lidové republiky
Ministr zahraničí Václav David mluví v Novém Yorku o řešení mírových otázek
Společné prohlášení ČSSR a Polska o zásadách vzájemné spolupráce
ČSSR protestuje u bonnské vlády proti uplatňování hitlerovských zásad vůči našim občanům

Setkání Kennedyho s Gromykem
V SSSR vypuštěna do oceánu vícestupňová raketa
Setkání Gromyka s Macmillanem
Syrská arabská republika lol členem OSN
Plenární zasedání ÚV KSSS
XXII. sjezd KSSS
Zástupci USA a SSSR jednají o jmenování nového tajemníka OSN
Pozdravný projev čs. delegace na XXII. sjezdu KSSS
Čs. delegace na návštěvě v moskevském závodě Dynamo
Ukončení zkoušek s nosnými raketami v SSSR
Referát F. Kozlova o nových stanovách KSSS
Porady SSSR a Finska o zajištění proti německému militarismu
Závěrečný projev Chruščovův na sjezdu KSSS
Porážka Irů od ČSSR v kopané 7 : 1

L i s t o p a d

Návrat čs. delegace z XXII. sjezdu KSSS
Projev N.S.Chruščova o úkolech sovětských zemědělců Prozatímním generálním tajemníkem OSN
zvolen barmský delegát U Uhan
Zástupci SSSR a USA prvními náměstky gener. tajemníka U Thanta
Indický premiér Nehru v USA
Povstání v Ecuatoru
44. výročí Velké říjnové socialistické revoluce
Manifestace na Staroměstském náměstí
N.S.Chruščov v Taškentu na poradě se zemědělci
Konrád Adenauer znovu zvolen kancléřem NSR
Finský ministr zahraničí v Moskvě
Paříž manifestovala proti západoněmeckým militaristům
Nová Adenauerova vláda v NSR
Vyšetřování smrti Patrice Lumumby
Komsomol v SSSR zahajuje nástup na stavby komunismu
Protest naší vlády proti věznění alžírských vlastenců
Požadavky kancléře Adenauera na vyzbrojení bundeswehru
Čs. výprava odejela do Antarktidy
Závazky pracujících na počest Října
Adenauer jedná s Kennedym
Komunistická strana USA odmítla výzvu k registraci členů
N.S.Chruščov na celinách v Kazachstanu
Proces s americkými špióny v Moskvě
Štafeta přátelství do SSSR
Usnesení ÚV KSČ o svolání XII. sjezdu KSČ na říjen 1962
Obnovení diplomatických styků SSSR s Brazílií
de Gaulle vyzývá k horečnému atomovému zbrojení
Jednání N.S.Chruščova s finským prezidentem Kekonnenem
Napjatá situace v Dominikánské republice
Zpráva čs. delegace o XXII. sjezdu KSSS
Vítězství ČSSR na Skotskem v kopané 4 : 2
Nový návrh SSSR na dohodu o zastavení nukleárních pokusů
Valné shromáždění OSN přijalo resoluci afro-asijských národů na likvidaci kolonialismu
Uveřejněn interview Kennedyho se sovětským redaktorem Adžubejem
Volby lidových soudců v ČSSR
Major Gagarin návštěvou v Indii
Přípravy na vyzbrojení bundeswehru atomovými zbraněmi

P r o s i n e c

Volby lidových soudců skončily 99,98% pro navržené kandidáty

Švédsko ČSSR v hokeji 4 : 3

Amer. prezident Kennedy navštívil Jižní Ameriku

Další americký nukleární výbuch v Nevadě

Indie zahájila osvobozování portugalských držav Goa, Damanu a Diu na svém území

Indoneský prezident Sukarno vydal výzvu k osvobození Západního Irianu

Vyhlášení desíti nejlepších sportovců ČSSR za letošní rok

Schůzka Kennedyho a Macmillana na Bermudách

N.S.Chruščov na poradě se zemědělci Ukrajiny

Provokační cvičení zapadoněmeckého vojska v Berlíně

Návaly v prodejnách před vánočními svátky.

- o o o -

Přehled událostí v Kolíně

v roce 1961.

L e d e n

Slavnostní nástup kolínských závodů do třetí pětiletky. Udělení odměn a čestných uznání na závodech za splnění závazků a úkolů druhé pětiletky
Kolínské obchodní tiskárny dodaly na trh plný počet kalendářů, ačkoliv v létě loňského roku vyhořely
Koncert Novákova kvarteta s úvodním proslovem prof. Barvika
Přednáška Lidové university o rozvoji socialistické demokracie
Ples pracujících v sokolovně
Nejlepší pracovníci v zemědělství vyznamenáni na slavnosti v hotelu Savoy
V Osvětovém domě konán aktiv Den výživy rostlin
Na Nový rok se narodily v kolínské nemocnici tři děti
Besedy členů Veřejné bezpečnosti s mládeží o jejím chování
Akce proti TBC na Kolínsku
Úmrtí nejstaršího českého spisovatele Františka Flose ve věku 96 let
Přednáška dr Krumla v Tatře o lidovém soudnictví
V městském oblastním divadle v lednu Pavlíčkův Labyrint srdce, Wildeův Ideální manžel, opereta Královnin krajkový šátek a kabaret Kostky jsou vrženy
Koncert kolínské zpěvačky Aleny Španihelové s kolínským orchestrálním sdružením
Přednáška Lidové university na thema O zásadách socialistického soužití a o německé opeře po Beethovenovi
Ekonomická konference v sokolovně o zemědělských otázkách
Ukončení cukrovarnické kampaně na kolínském okrese
Vyznamenání závodu Kolínské mlýny a pekárny jako nejlepší podnik svého oboru v kraji
Dětské představení dramatického souboru Domu osvěty; pohádka Jak mráz čaroval
Sbírání materiálu k výstavě 40 let KSČ
Výstava akad. malíře Meduny v IUSKU
Příprava sčítání lidu v Kolíně
Beseda v Koramu se soudruhy, kteří odcházejí do důchodu
Přednáška Lidové university na thema Anglická opera do Händla a po Händlovi
První výročí kolínského rozhlasu po drátě, který má 1500 účastníků
Snímkování všech zaměstnanců v Lučební továrně jako prevence k zachycení všech chřipkových následků
Zahájení kursů šití a kreslení stříhů v Domě osvěty
Přednáška Lidové osvěty o antibiotikách

Ú n o r

Při renovaci domu č.p. 65/I v Husově ulici byl odkryt gotický obloukbudovy z 15.století
Beseda organizace ČSM na thema Kongo v boji za svobodu
Beseda o soudnictví s dr Krumlem na Zálabí na Rozkoši
Lidový soud v Kolíně vynesl trest smrti nad 50 letým j. Hružou, který zabil poštovní doručovatelku u Lošan
V kolínském kostele je prozkoumávána krypta, která byla na podzim loňského roku otevřena
Městské oblastní divadlo uvedlo v únoru hru amer. autora A. Millera Pohled s mostu
Sportovní kruhy žijí v tomto měsíci v Kolíně s hokejem
V divadle pořádán koncertní večer Soudobá sovětská hudba
V Domě osvěty zahájen taneční kurs pro dospělé
Beseda Lidové university na thema Osud Německa
Úplné zatmění slunce, největší v tomto století

Shromáždění pracujících na kolínském náměstí na protest proti zavraždění Patrice Lumumby
Výroční konference v dílnách ČSD
VIII. výroční konference JZD v Kolíně
Lidová universita: Vybrané kapitoly z dějin české malby
Výstava národního umělce Karla Svolinského v Lusku
Přednáška o L.N.Tolstém a o sovětském filmovém umění v knihovně
Operní večer s členkou Národního divadla Ivannou Mixovou a s Orchesterálním sdružením v Kolíně
Obnoveno podloubí na náměstí v domě č.p.9
Stavba nové obřadní síně a márnice v konečném stadiu

B ř e z e n

Projev dr Šnejdárka v Družstevním domě o procesu s Eichmannem
Jmenování delegátek, které pojedou na pražský hrad k prezidentovi republiky při příležitosti Mezinárodního dne žen
Slavnostní schůze spojařů v Družstevním domě
Výstava obrazů Jožky Kraťochové v Lusku
Vyhlášení soutěže ČSM pod heslem Poznej svůj okres
Závod Lučební Kolín se umístil na druhém místě ve středočeském kraji
Odborový svaz dopravy a spojů dal na výstavbu školky jeden milion korun
Na kolínském okrese zahájeny už jarní zemědělské práce už 6. března
Od 1. března se prodává v Kolíně samožitný chléb. Je o něj velký zájem
V závodě Lučební zapálena nová pec na síru
V Kolíně byl založen Ruský klub
Olympijská medaile manželů Zátopkových na výstavě sportu v Kolíně
FC Lisabon v Kolíně zápasí o pohár evropských mistrů ve volejbalu na stadionu v Kolíně
Schůzka náčelníků základní tělesné výchovy v Kolíně
Na poštovním úřadě v Kolíně vyplaceny dvě výhry po 17 tisících korun
15 delegátů z Kolínska na sjezd JZD do Prahy
Výstava 60 let kolínské atletiky v Lusku
Celookresní směna členů ČSM k zakládání kompostů 25. a 26. března
Beseda k měsíci knihy
V kolínské plynárně ověřován provoz se zkrácenou pracovní dobou na 42 hodin týdně
Delegace z Polska v Kolíně
Beseda s manželky Zátopkovými v kolínské sokolovně
Sraz turistů na Vysoké V rámci akce 100 jarních kilometrů
Sběr kovošrotu v celém městě
Den nové techniky uspořádán v Družstevním domě
Okresní konference Červeného kříže v Kolíně
Přednášky pro rodiče o výchově mládeže
Oslava dne učitelů

D u b e n

Okresní konference zemědělské mládeže v Družstevním domě
Zahájení soutěže tvořivosti mládeže v Kolíně
Lidový sběr surávin organizovaný ČSM
Přípravy na oslavy 1. máje
Manifestační schůze pracujících na náměstí proti přepadení Kuby

Ohlas Gagarinova letu do vesmíru
První květy na Kolínsku. Letos mnohem později
Emil Zátopek startétem na armádním přeboru v Kolíně
Úprava domu restaurace U Karla IV. k zasazení pamětní desky k 40.výročí KSČ
158 aut a autobusů s agitátory na 1. máj na kolínském náměstí
Sportovní hry mládeže v Kolíně
Koncert Josefa Chuchro /cello/ a Josefa Hály /klavír/ v Kolíně
Koncert Kolínského orchestrálního sdružení pod taktovkou Jiřího Kouta, dirigenta pražského vysokoškolského uměleckého souboru
Přednáška Lidové university: Ruská a sovětská hudba po Čajkovském
Přednáška Lid. university: Malířství 80. - 90. let /Slaviček, Kuba, Čermák/
5000 agitátorů na zahájení jarních prací z Kolína na vesnice
Slavnostní večer k 91. výročí úmrtí V.I.Lenina

K v ě t e n

Oslavy 1. máje na kolínském náměstí /projev zástupce ministra J. Neumann/
Kolínský okres v hodnocení středočeského kraje na prvním místě za první čtvrtletí
Slavnostní vyhodnocení kolínských závodů
Počátek vyšetřování všech obyvatel okresu starších 14 let snímkováním štítu a vyšetřením tuberkulinové alergie
Oslavy osvobození Rudou armádou
Průjezd závodu míru Kolínem
Oslavy 40. výročí založení KSČ
Zahájení výstavy 40 let práce a bojů KSČ na Kolínsku
Poprava Josefa Hružy pro úkladnou vraždu
Otevření nové obřadní síně na hřbitově
Návštěva člena sovětského velvyslanectví s. Něstaroviče v Kolíně
Přenesení ostatků padlých rudoarmějců k pomníku padlých před novou obřadní síní na hřbitově
Tři premiéry v kolínském divadle: Aškenázy - Host, Jirásek - Filosofská historie a Molière: Zdravý nemocný
Výzva ke splnění třetí pětiletky za 4 roky
Slavnostní zasedání OV KSČ v divadle na počest 40. výročí založení strany KSČ
Oslavy 40. výročí založení KSČ v agitačních střediscích
Odsouzení party chuligánů, která znepokojovala Kolín
Soutěž mladých zdravotníků ze základních škol
Vydání knihy Prosinec od kolínské autorky Anny Drahé, jež pojednává o událostech v prosinci r. 1920 v Kolíně
Přípravy na školách pro setkání mládeže na Labi
Přednáška o škodlivosti kouření a zahájení akce proti kouření
Výstava technické tvořivosti mládeže v kolínské průmyslovce
Otevření jídelní samoobsluhy v Kolíně u nádraží v býv. restauraci Na staré poště
Týdenní přehlídka celovečerních filmů v kině Jas k 40. výročí založení KSČ
Uzavření kina mladých po dobu letních měsíců
Schválení rozpočtu MěstNV na rok 1961
Vyznamenání členů ONV a MěstNV za dlouholetou obětavou práci v revolučním hnutí
Vystoupení Státního souboru písní a tanců v kolínském divadle
Propagace hesla: Květen - měsíc čistoty vody
Velká letní bouře nad Kolínem

Č e r v e n

Oslava Mezinárodního dne dětí v kolínských závodech a na Kmochově ostrově
II. setkání mládeže na Labi. Pěkný průvod mládeže však v dešti

Počátek stavby nové školičky za divadlem
Závazky občanů ke zkrášlení města
Zaměstnanci v kolínské spořitelně vyhlášení vzorným pracovním kolektivem
Vysazování topolů na břehu Labe u Lučební továrny
80 let kolínského kulturního pracovníka Roberta Marka
Okresní konference učitelů kolínských škol
Otevření nového antikvariátu na náměstí pod podloubím
Počátek česání třešní na Kolínsku. Letos velká úroda
Manifestace na kolínském náměstí ve výroční den přepadení SSSR
Kolínský okres první v nákupu letošního sena
Ekonomická konference JZD v Kolíně
Správa spojů v Kolíně obdržela Rudou standartu
Počasí v květnu a červnu nepřeje sklizni sena, česání třešní, ale úroda na polích je dobrá
Seminář komplexních brigád v Družstevním domě v Kolíně na pomoc JZD
Třešně kolínského okresu vyhodnoceny v NDR na zlatou
Výzva na skončení žní za 14 dní
Sraz kolínských turistů na Sázavě
Otevření protikuřácké poradny v kolínské nemocnici / oddělení na polyklinice/
Rozhodnutí o zavedení školy pro pracující po prázdninách v Kolíně
Ukončení cyklu lidové university
Besedy s občany o zlidovění našeho soudnictví

Č e r v e n e c

Odjezdy kolínské mládeže na pionýrské tábory
Kolínský ústav národního zdraví obdržel Rudou standartu jako nejlepší v kraji
Návštěva z Afriky v kolínské Tesle
Beseda absolventů zemědělských škol s vedoucími zemědělských závodů
Draslovka v Kolíně obdržela Rudý prapor za nejlepší výkony ve středočeském kraji
Začátek žní na kolínském okrese
Vážná situace v těžbě uhlí vede k závazkům úspory v kolínských závodech
Na náměstí byl zřízen stánek důvěry, kde si kupující sami vybírají a platí vybrané zboží
Těžké automobilové nehody na silnicích s 2 mrtvými a 16 raněnými
Oslava 60 let trvání závodu Koramo
V kolínské Tesle pracují korejšští studenti
Žňová soutěž mezi Kolínem a Mladou Boleslaví
Návštěva francouzských krajanů v Kolíně
Výstava 60 let lehké atletiky v Kolíně
Konečné práce na průjezdní vozovce v Kolíně

S r p e n

Přes nepříznivé počasí si Kolín udržuje první místo ve sklizňových pracích
Státní statek Kolín splnil nákup obilovin
Zvláštní přírodní úkaz nad Kolínem, že musela svítit pouliční světla. Nastala tma v 7,10 dopoledne
Autobusové spojení Kolína s Posázavím
Příprava přednášek Lidové university v oboru chemie
Závody lodních modelů svazarmovců v Kolíně
Kolín ve žních první ve středočeském kraji

Posvícení v Kolíně s dožínkovou slavností
Závodní schůze v Koramu na počest soudruhů, kteří odcházejí do důchodu
Velká estráda z NDR na Zimním stadionu
Přehlídka festivalových filmů na Zimním stadionu
Premiéra Sheridanovy hry Škola pomluv v městském divadle
Otevření cestovní kanceláře Turista v Kolíně
Dokončení úpravy ulic Okružní, Brankovické, Zahradní a Fügnerovy
Zřízení samoobsluhy sezeleninou v Kouřimské ulici a s masem na sídlišti
Okresní konference učitelů před počátkem školního roku
ČSAD Kolín vyznamenány Rudým praporem KNV
Odjezd škol na česání chmele
Sovětské hosté v kolínském Lučebním závodě
Dvě ochotnické delegace na XXXI. Jiráskův Hronov z Kolína
Letní mírová slavnost na Kmochově ostrově
Silný pokles v dodávce mléka v srpnu na Kolínsku
Od 15. srpna se jezdí po nové dálnici vedoucí Kolínem
Okres Kolín se stal držitelem praporu KV KSČ

Z á ř í

Patnácté výročí založení gynekologického oddělení v kolínské nemocnici
Agitační pondělí 11. září do podzimních prací
Zasedání výboru žen Kolínska v Družstevním domě
Slavnostní zahájení školního roku na kolínských školách
Návrat kolínské mládeže z chmelových brigád
Kolínem projíždějí denně desítky autokarů na brněnský veletrh
Okres Kolín splnil celoroční výkup vajec
Den tisku v Kolíně
Otevření večerní školy pro pracující v Kolíně
První veřejný lidový soud v Kolíně
Kulturní mise z Barmy v Kolíně na návštěvě
Při Dni tisku byl v Praze vyznamenán redaktor kolínského časopisu Kupředu Karel
F r y c a B. Urválek, litograf z OTK v Kolíně
Veřejný projev v Družstevním domě k německé otázce
Výstava prací mladých přírodovědců v Lusku
Beseda s barmským tanečním souborem v Tatře
Barmský večer v divadle
Vyhlášení akce Týden proti fašismu
Oprava obou věží kolínské katedrály

Ř í j e n

Oslava dne československé armády na kolínském náměstí
Návrat kolínské delegace ČSM ze zájezdu do NDR
Nízké hektarové výnosy na okrese
Návštěva sovětského důstojníka Pantěleje Jegoroviče Kovalenka v kolínské nemocnici,
kde byl v r. 1945 ošetřován a uzdraven
Představení největšího čs. cirkusu v Kolíně
Výstava Lesy a myslivost na Kolínsku
Sběrová akce odpadových surovin v celém městě
Okresní konference Svazu čs. sovětského přátelství

Na kolínských školách zavedeno podávání přesnídávek pro děti
21. a 22. října národní pracovní směna na počest XXII. sjezdu KSSS
Kolektiv pracovníků kolínské spořitelny zahájil družbu s Omskem v SSSR
Závod Lučební Kolín obdržel Rudý prapor KV KSČ
Rozvinutí zábranové akce pod názvem Červená úrazům
Družba kolínských a slovenských škol v čs. televizi
V závodě Tatra návštěva z Kuby
Delegace pracujících z NDR v Kolíně
Při jednorázovém sběru kovů v Kolíně sebráno 26 tun kovů

L i s t o p a d

Zahájení Měsíce přátelství na kolínském náměstí
Oslava 90. výročí založení závodu Lučební v Kolíně
Knihovna v Kolíně zahájila přednášky k Měsíci přátelství
Zahájení přednášek Lidové university a akce Hudební mládež
Výstavu Lesy a myslivost navštívilo 4000 návštěvníků !!!
Slavnostní večer v divadle k Měsíci přátelství
Odeslání resoluce pracujících Kolínska s pozdravem do SSSR
Exponáty z kolínského archeologického musea na výstavě ve Švédsku
Sraz hvězdicové štafety Kolínska na náměstí k oslavě VŘSR
Návštěva z SSSR v Kolíně
Rozdávání volebních lístků a průkazů k prosincovým volbám soudců
Na všech kolínských školách zavedeno pracovní vyučování
V městském divadle televizní estráda Kolíne, Kolíne ... s malým úspěchem
Okresní konference ČSM v kolínské Tesle
Beseda o rozšiřování tisku v Družstevním domě
Skončení sklizně cukrovky na Kolínsku
Středočeský putovní prapor odevzdán kolínské plynárně
Vklady ve státní spořitelně dosáhly v listopadu čtvrt miliardy korun
Přírustek za rok 1961 činí 40 milionů korun
Divadlo v Kolíně uvedlo sovětskou hru Mladá garda
Návštěva delegace lékařů z africké republiky Mali v kolínské nemocnici
Restaurace a jídelny v Kolíně vyznamenány Rudým praporem ONV

P r o s i n e c

Mezinárodní lékařský kurs v Kolíně
Volby soudců z lidu v Kolíně
Výstavka závodu Koramo k 60. výročí založení závodu
Beseda se sportovními potápěči v Kolíně
Slavnostní zakončení Měsíce přátelství v městském divadle
Vypravění stého energovlaku z kolínské strojírny Tatra
Druhý start kanadských hokejistů na kolínském Zimním stadionu
Hlášení kolínských závodů o splnění celoročního plánu a nové závazky na počest XII. sjezdu
V prosinci prodáno v kolínských prodejnách kniha 30 tisíc svazků za 350 tisíc korun
Výzva OV KSČ k vypracování plánu zemědělské výroby podle plánu JZD Libodřice
Okresní aktiv Čs. červeného kříže v Družstevním domě
Beseda s předními umělci Národního divadla v kolínském divadle
Kolínští pionýři v televizním programu
Vánoční knižní bazar v Lusku
Večer Pabla Casalse v knihovně. Večer Theodora Kössla v knihovně
Večer francouzské hudby a přednáška Užití umění a malba zátiší
Výstava žáků kursu výtvarné výchovy vedeného akad. malířem F.V. Blažkem

S P R Á V A M Ě S T A

Výstavba a komunikace

Školství

Zdravotnictví

V ý s t a v b a a k o m u n i k a c e

Ve městě došlo v posledních letech k velkým změnám. Kolín se stává hospodářským centrem středního Polabí s vyspělým průmyslem a celkovou přestavbou. Z průmyslových závodů vyrostl nejvíce strážirenský závod Tatra, ale rozrostla se i Lučební, Draslovka, Koramo Tesla, Elektroisola, Frigera a další a zmodernisován byl i kolínský železniční uzel.

Ve volných prostorách u vodárny roste nové kolínské sídliště. Se stavbou sídliště bylo započato před sedmi lety a mezi hlavní práce letošního roku bylo počítáno spojení sídliště s nádražím novou dálnicí. Dnes už národní výbor překročil ke konečným pracím při úpravě okolí dálnice, k opravě rodinných domků a zahrad a zatravnění ploch po celé délce dálnice. V zimních měsících r. 1961 se dokončuje úprava komunikace od křižovatky ulice Stalingradské s ulicí Budovatelů až ke kasárnám ve směru ku Praze. Jsou vytrhávány obrubníky a vozovka se rozšiřuje na 12 metrů. Byly položeny telekomunikační kabely a na obou stranách vytrhány stromy. Proto musela být provedena objížďka Sluneční ulicí a ulicí na Petříně a ta už byla letos dána do provozu. Na Petříně se objevila skála a to práci nejen ztížilo, ale i zdrželo. Objížďka má klopené zatáčky, je asfaltovaná a částečně dlážděná. Pro lepší přehled v zatáčce byly zbourány garáže bývalé firmy Novotný a na místě se provádí parková úprava.

Upravena byla také ulice Zahradní a prohlášena za jednosměrnou. Fügnerova ulice u Západní školy se ocitla pod novou komunikací a je nyní obloukem vyústěna do ulice ku Praze. Stavební práce na této úpravě pokračovaly pomalu, protože Západní škola měla špatně provedenou kanalizaci a její úprava ve skalnatém terénu byla velmi obtížná.

Úprava komunikace u Borků na rekreační oblast byla započata už v minulém roce a letos byla dokončena. Vozovka je 6 metrů široká a je velmi vítána všemi, kteří provozují sport nebo chodí do Borků na procházku. Bývalo tam vždy hodně bláta nebo prachu. Vozovka byla vyasfaltována a možno říci, že asfaltovaných cest v Kolíně přibývá.

V letošním roce k oslavám dne osvobození naší vlasti byl odhalen nový pomník u hrobu Rudoarmějců na hřbitově. Tento podnik byl řešen komplexně, takže zároveň s novým pomníkem byly přeneseny ostatky padlých sovětských vojáků do důstojného, lépe přístupného prostřanství a úprava byla provedena tak, aby rozsáhlý areál před obřadní síní byl přístupný přímo z ulice. Nová obřadní síň byla veřejnosti odevzdána 9. května, kdy byl za přítomnosti tajemníka sovětského vyslanectví odhalen pomník a kdy předseda MěstNV s. Dlouhý slíbil jménem všech občanů vzít pomník do opatrování obce. Tajemník sovětského velvyslanectví pronesl při odhalení projev. Každoročně jsou u hrobu padlých Rudoarmějců pokládány věnce a proto je tato úprava kolem pomníku velmi vítaná.

Při této příležitosti byla poprvé zpřístupněna nová obřadní síň. Je vytvořena v podobě písmene T, v jehož čele je katafalk, po levé straně místo pro příbuzné, po pravé straně místo pro zpěváky. Síň je určena pro pohřbívání do země i žehem, ale zařízení pro spalování není dosud instalováno. Stavebně je vybudováno žároviště a komín. Hlavní průčelí je řešeno do hřbitovní ulice a je členěno plastikou. Kolem objektu je ochoz a před objektem je rozsáhlý trávník. Stavba byla zahájena už r. 1958. /Podrobné údaje o této stavbě lze najít v kolínském měsíčníku Přehled, roč. 1961, č. 6 od inž. Polívky a Josefa Startla/

Na sídlišti v Kolíně se v r. 1960 dokončovala první etapa výstavby a nyní se už počítá se započatím druhé. K úplnému dokončení první etapy zbývá dokončit bloky 10 - 14 ve třídě Budovatelů a dostavět blok 7 - 9 s moderní restaurací. Inženýrské sítě jsou hotovy. Na jaře letošního roku byly na sídlišti provedeny betonové chodníky, dvě asfaltové komunikace, vysázeny vzrostlé stromy a osety plochy podél cest. Některé úpravy si provedli občané sami.

Bylo dokončeno 156 bytů v hodnotě 9,663.837,-- Kčs. Letos se zajišťuje stavba parovodu na sídlišti. Bude to nutné, protože bloky už nemají komíny. V zahradě dnešní Dvanáctiletky bude zřízena provisorní kotelná a hlavní zařízení se už staví za přejezdem tratí za lázněmi na starokolínské silnici.

Pro druhou etapu výstavby sídliště už byl proveden hlavní kanalizační sběrač a nyní se chystá stavba bloku č. lo3, lo4 a lo5. V družstevní výstavbě přidělované jednotky nestačí krýt zájem žadatelů. Dokončují se tři domy v I. etapě a to společný dům závodů Koramo a Lučební, dále občanského družstva a družstva Tatry a 12 bytových jednotek občanského družstva ve třídě Budovatelů.

K 15. červnu letošního roku je stav družstevníků 344. Velká většina družstevních bytů je stavěna na sídlišti, jenom Elektroisola staví v Roháčově ulici. Státním plánem Kolína přidělené stavební jednotky družstev jsou už plně obsazeny jak na letošní rok, tak i na rok 1962. Stále je ještě 92 neumístěných zájemců. Na budování sídliště se podílí i podniková výstavba, která dokončuje letos 10 bytů pro závod Obal a devět bytů pro závod Frigera. Sídliště nemá dosud vhodnou shromažďovací místnost, restauraci a proto bude tomu odpomoženo v bloku 7 - 9. V bloku 11 - 14 se dokončuje umístění cukrárny, prodejny ovoce a zeleniny, prodejny tabáku a rychloprádelny. Kromě toho je vybudován samostatný objekt pro holičství a kadeřnictví.

Stavba nové Dvanáctileté školy je zahájena úpravou terénu. Stavbu provádí n.p. Průstav. Bylo však nutné položit hlavní sběrnou kanalisaci, která však opět narazila na skalní podkla, který je pod celým Kolínem. To znamenalo opět zdržení.

V Kolíně se nyní začíná s uskutečňováním výstavby a rekonstrukce vodovodu a kanalisace. Město to už skutečně potřebuje, protože obě sítě jsou už velmi staré. Některé kanály jsou v malé hloubce a i u veřejných budov se musí často přebudovávat. Letos byl dokončen hlavní sběrač pro II. etapu sídliště a podnik Vodní stavby zahájil už rekonstrukci vodní sítě. Na ulicích už vidíme dopravníky s litinovým materiálem, který přichází do Kolína.

Letošního roku byly spojeny všechny studny v oblasti Tří Dvorů a byl proveden výtlačný řad od úpravny vody pod Vinicí až k Labi. Přes Labe bude potrubí vedeno mostem společně s Elektrárnou, která tudy povede potrubí na odsun škváry. Urychleně se pracuje na projekci dvou vodojemů na Vinici a mezi Pašinkou a Zibohlavy. Kromě toho se provádí stále běžná údržba vodovodu a kanalisace. V řadě ulic bylo vodovodní potrubí prodlouženo nákladem 184 tisíc korun. Do průjezdu Závodu míru byly dokončeny křižovatky u třídy Dukelských hrdinů, dále do ulice Sluneční, takže závod se pojede touto objíždkou. Stožáry na nové komunikaci, které si obec vyráběla sama vyráběla už byly připojeny a dálnice poskytuje večer velmi pěkný pohled při osvětlení výbojkami. Veškeré práce s novou komunikací byly hotovy do konce srpna, protože veliká frekvence o brněnském veletrhu vyžadovala už upravenou vozovku. Městu a jeho centru se tím velmi ulehčilo, protože staré domy ve středu města už špatně snášejí silný provoz těžkých vozidel.

Kromě této hlavní komunikace byly dokončeny i jiné ulice. Okružní, Brankovická, Zahradní, Fugnerova. Rozšíření předmostí u hotelu Savoy odbouráním domu č.p.73 bylo odsunuto na příští rok. V plánu je také vytvořit na Zálabí společný nadjezd pro ulici Třídvorskou a Ovčáreckou. Nejprve bude v závodech vystaven model nadjezdu. Autobusové nádraží v dnešním stavu už nevyhovuje a nové plány a modely už byly vystaveny na výstavě letos v Lusku. Proti Lučební továrně při silnici se plánuje vybudování velkého autoservisu.

Pro urychlenou dopravu občanů byla zřízena nová autobusová linka, která zahrnuje ulici Okružní, Veltrubskou, Křičkovu, náměstí Obránců míru, Kolín II-sídliště a Kolín nádraží. Autobusové zastávky byly vybaveny lavičkami a odpadovými koši. Stížnosti, které mají občané na nedostatek veřejného sociálního zařízení, budou odstraněny v příštím roce. Po zbouraném domě ve Stalingradské ulici byla provedena parková úprava a zároveň opravena hradební zeď u kostela. Rorejcovo náměstí bylo sadově upraveno a svépomocí občanů vznikly stovky metrů zelených pásů podél chodníků. Za kinem Jas byl zbourán domek a provedena sadová úprava. V druhém pololetí minulého roku bylo dáno do provozu koupaliště u Droždárny, na sídlišti bylo oseto travou 6 ha zelených pásů a v celém městě bylo vysázeno cca 7500 okrasných stromů a keřů. V akci Z a brigádnickou pomocí se dokončuje Zimní stadion, který bude patřit k největším v republice. Byl částečně upraven terén po zbořené restauraci na Zavadilce u zálabské strany mostu a částečně upraven terén kolem lázní. Malý parčík byl vybudován také u nemocnice. Stavba hvězdárny je zařazena do akce Z na rok 1964-65.

K zajištění bezpečnosti a klidu ve městě byly zřízeny bezpečnostní okrsky. Celkem šest okrsků, které vedou okrskoví bezpečnostní zmocněnci. Dohlížíjí na pořádek, vedou boj proti trestné činnosti všeho druhu, pátrají po hledaných osobách, organizují boj proti dopravním nehodám, vychvávají občany k občanskému soužití a socialistické zákonitosti. Z řad dobrých občanů si sami zmocněnci tvoří svou pomocnou skupinu, která zmocněnci pomáhá a ve volném čase dbá na udržování občanských pravidel. K zajištění silničního provozu jsou vytvořeny tři kolektivy pomocné stráže dopravního inspektorátu. V roce 1960 došlo na okrese celkem k 691 trestnému činu a z toho bylo 623 případů objasněno. Bylo to 281 kriminálních případů, 63 hospodářských trestných činů, 182 kvalifikovaných přestupků, 100 ostatních trestních činů včetně dopravních nehod stíhaných prokurátorem a 60 případů, které byly uznány jako drobná trestná činnost. Škody způsobené trestnou činností činily jeden milion 988 tisíc 450 korun. Z kriminálních případů připadá na Kolín 116 a z nich bylo 102 objasněno. Většinou se jedná o krádeže kol, motorových vozidel, bytové krádeže a krádeže peněz mezi zaměstnanci. 26 pachatelů bylo dáno do vazby. Rozkrádání majetku bylo v 27 případech, výtržnictví v 21, opilství 12 případů, krádeže dvacet případů, pohlavní zneužití 4 případy. Jinak se jednalo o spekulaci, násilí na veřejném činiteli atd. Nejvíce případů je opilství, rozkrádání socialistického majetku a výtržnictví. Mládež se bohužel na těchto číslech podílí 40%. Nejsmutnější jsou případy krádeží a vloupání mladistvých. Mezi těžké případy patří i případ Františka Kouta, který zneužíval mladé chlapce a byl odsouzen na 5 let odnětí svobody. Je třeba, aby si rodiče více všímali, co dělají jejich děti ve volných chvílích, a s kým se stýkají. Velmi časté jsou případy výtržnictví, porušování veřejného pořádku a poškozování veřejného majetku a i zde má mládež svůj podstatný podíl.

Často je zjištěno poškození pouličních skříněk, obrácené odpadkové koše a strhané plakáty. Byla dokonce zjištěna skupina mladíků, kteří lámali stromky podél ulic a rozbíjeli zařízení autobusových čekáren. Za rok 1960 bylo pokutováno 228 opilců. Ve městě se vyskytují i rodiny, jichž děti mají velmi špatné chování, protože jim rodiče nevěnují žádnou pozornost. Děti se po nocích potulují a páchají mnoho nepřístojností.

Jména těchto rodin byla oznámena uličním poslancům na veřejné schůzi a bylo by dobře, aby jim byly děti odebrány a poslány do výchovných ústavů.

V r. 1960 bylo ve městě 65 dopravních nehod, z nichž byla jedna smrtelná, sedm těžkých a 26 lehkých zranění. Způsobená škoda byla 50.610,-Kčs. Nehody jsou z větší části způsobeny požíváním alkoholu a tu myslíme, že by vedoucí všech prodejen lihových nápojů měli více dbát na to, aby neprodávali alkohol lidem už opilým a mladistvým. Bohužel se to pořád ještě děje. Mnoho mladých lidí si vydělá dost peněz a protože nemají jiných povinností než sami sebe, dovedou peníze utratit v alkoholu. Je ovšem také smutnou pravdou, že to namoze vidí u dospělých

Aby byly odstraněny nehygienické skládky popela odpadků, byly do všech čtvrtí zavedeny nádoby na popel. Prvním dubnem letošního roku vstoupil v Kolíně v platnost zákaz chování domácího zvířectva v obvodě města. Jsou z toho někde mrzutosti, ale myslíme, že je to správné, protože králíci, husy a prasata přitahují myši a ty jsou nositelkami nemocí. Je to zajímavé, že mnoho lidí chce bydlet ve městě, ale žít jako na venkově, mít všechno pohodlí města doplněné dobytečkem z venkova. Nevím, proč se tyto lidé nestěhují na venkov, když jsou v tomto prostředí tak šťastni. V této věci bylo ustanoveno ve městě 112 zdravotních hlídek.

V současné době se zavádějí na všech úsecích státního obchodu a pohostinství nové formy prodeje, které jsou hygieničtější, uspoří čas a zaručují poctivé účtování. Jsou to samoobsluhy, kde si kupující sám vybírá vystavené zboží, které je balené a účtování se děje u kontrolní pokladny. Tento způsob se v Kolíně brzy ujal a je oblíben, protože odpadá ohmatávání zboží, čekání u pultu a fronty. Týká se u nás v Kolíně nejen potravin, ale i drogerií a postupně bude zaváděn i na jiné zboží. Pro lepší organizaci prodeje byla zavedena instituce občanských kontrolorů. Naráží se totiž stále ještě na neochotu prodávajících a snahu ošidit. Občanští kontroloři provádějí namátkovou kontrolu prodejen. Kontrolorů je už dnes ve městě 35. Jejich záznamy jsem někdy velmi závažné, protože zjistily zkažené potraviny v prodeji, zkyslé mléko, prošlé garanční lhůty u zboží nebo přednostní prodej pod pultem. Někde musely kontroly zastavit prodej vadného zboží. Knihy stížností jsou vyvěšeny v každém podniku. Množily se i případy předražování. Zaměstnanci některých podniků mezi sebou soutěží o titul brigády socialistické práce.

Ještě se vyskytují některé distribuční nedostatky průmyslového zboží. Bývá přechodný nedostatek luštěnin, minerálních vod, toaletního papíru, některých elektrických spotřebičů. V potravinách je to hlavně sezonní nedostatek masa. Proto se na přechodnou dobu prodává maso pouze v pátek a v sobotu. Je to hlavně z toho důvodu, že pracující z továren, kteří se stravují většinou v závodních jídelnách žádali, aby bylo maso prodáváno tak, aby si mohli provést nákup. To je ovšem příčinou, že se v sobotu a v pátek tvoří před masnými krámy fronty. Nedostatek bude ovšem odstraněn, až zemědělství bude tak vyspělé, že udrží krok s průmyslem, který poskytuje dělníkovi mzdu, za niž mu nedovede zemědělství ještě poskytnout protihodnotu.

Na poč. letošního roku byla velmi těžká situace na úseku paliv a přídělky pro drobné spotřebitele byly kráceny, protože uhelné sklady v Kolíně dostaly o 10 tisíc tun uhlí

méně. Ke konci roku se však situace zlepšila a rozvozné plány se mohly částečně uskutečnit. Přesto se však některé domácnosti ocitly v těžké situaci.

Zavedením dvoj nebo trojisměnnosti v závodech se bude také muset přeorganizovat prodejní doba v obchodech, protože v některých hodinách dochází v obchodech k velkým nervalům. Některé prodejny jsou zastaralé a postupně se odstraňují, některé mají malý prostor. Týká se to hlavně středu města, ale to je bolest, která se dá těžko odstranit, protože staré budovy historického jádra města nechceme bourat, ale prodejny v nich musí být. Platí to nejen o rybárně, prodejně zeleniny, ale i o Jitřence. Vyhovující a všem požadavkům odpovídající je nově zřízená cukrárna na náměstí, nové knihkupectví a nové holičství a kadeřnictví v Kouřimské ulici. Prodejna mléčných výrobků zvaná mléčný bar už zdaleka nevyhovuje.

K 1. lednu letošního roku bylo zřízeno celkem 7 prodejen se samoobsluhou. Je potěšitelné, že krádeže, které se v první době vyskytovaly, už ustaly. V samoobsluze u nádraží byla zřízena už prodejna typu C, t.j. společná samoobsluha pro maso, zeleninu, mléko a jiné potraviny a dobře se osvědčuje. Tři samoobsluhy drogerie prodávají všechno své zboží samoobsluhou kromě barev. Ty se prodávají v sousedním krámě přes pult. Prodejna nábytku v Pražské ulici byla adaptována a byly opraveny restaurace Na hrádku, U černého koně, U města Prahy a U radnice. Po nové opravě byla dána do provozu se samoobsluhou i restaurace u nádraží Na staré poště. Bylo by ještě třeba, aby se obchody opatřily pěknými reklamními štíty nebo neonovými reklamami, což by městu dodalo pěkného vzhledu zvláště večer.

V textilním obchodě byl u mostu zřízen volný výběr metráže a průchodní prohlídka vystaveného zboží. Ve Stalinově ulici byla zřízena speciální prodejna dětských oděvů. Je zřejmé, že se pro pohodlí spotřebitelů dělá hodně, aby mohli uspořít čas, přesto jsou však plánovány další úpravy, jako je rozšíření restauračních místností u Červených, zřízení denní vinárny a kavárny, speciální prodejny hraček, přebudování železářské prodejny na náměstí na volný prodej nádobí a jiné.

Stálým bolavým místem městské správy zůstává bytová otázka. Bytový fond, který byl převzat z dřívějších dob, obsahoval malou část komfortně vybavených bytů, ale většinou malých, zastaralých bytových jednotek bez příslušenství. Proto není stále bytová situace taková, jaká by měla být a potrvá to ještě několik let, než bude tento problém likvidován. Staví se stále, ale žadatelů o byty je stále dost, už také proto, že se město rozrůstá a do Kolína přicházejí noví lidé. Bytové hospodářství bylo organizováno formou domovní správy, která sjednocuje správu domů v obci. V Kolíně máme dvě domovní správy, každá má k dispozici komplexní čety údržbářů a dohromady obhospodařují 446 domů a 2718 bytových jednotek. Kolínské domy ve vnitřním městě jsou však většinou staré a jejich stav není uspokojivý. Údržba je stálá a nákladná. Protože čety údržbářů nestačí na všechny požadavky, bylo přikročeno k tomu, že jsou některé domy svěřovány do společné péče nájemníků. Někde se to osvědčilo, někde to nájemníci špatně pochopili, a každý si to představil po svém. Někde skutečně nájemnické kolektivy provedly nátěry oken, vymalování chodeb, zřídili zelený pás před domem.

Řada domů v bývalém soukromém vlastnictví přešla darem do rukou domovní správy. Bylo to zvláště tam, kde majitel namohl u sešlého domu provést opravu a úpravu k slušnému bydlení. Bytový fond, který náležel závodům, byl převzat do správy státu a tak bylo do domovní správy v Kolíně převedeno 76 domů v hodnotě 47 milionů korun, které dříve patřily podnikům. Je to celkem 506 bytů.

1. října letošního roku bylo u bytového úřadu v Kolíně podáno 1588 oprávněných žádostí o byt. U podniků je podáno 390 žádostí. Celkem je v Kolíně 1970 uchazečů o byt. Žadatelé jsou sestaveni do pořadníku podle naléhavosti. Některé domy musí být zbořeny a rodinám musí být poskytnut byt i mimo pořadník. Kromě toho jsou prováděny i vzájemné výměny bytů. Bytovou otázku ztěžují také venkovští obyvatelé, kteří kupují od majitelů ve městě rodinné domky a dožadují se pak vystěhování případných nájemníků. Pro ty musí být opatřeny byty přednostně, což nelze vždy rychle a ke spokojenosti provést, a z toho vzniká řada neshod. Jinou potíží je to, že majitelé malých domků žádají bytový referát o zrušení sklepních bytů z důvodu závadnosti. Dříve se na to nehledělo a lidé bydleli v těchto sklepních bytech a majitelé s tím byli spokojeni. Nyní žádají o zrušení, protože se tím domek stane rodinným domkem, na který se vztahuje vlastnické právo.

Bytové hospodářství obstarává osmičlenná bytová komise a úřední dny na bytovém úřadě bývají někdy velmi rušné a bouřlivé. Bytová krise má být podle usnesení vlády vyřešena do r. 1970. Do té doby budou jistě hlavní potíže vyřešeny, ale mohly by být splněny dříve, kdyby se neukazovaly takové zjevy, že mnozí majitelé špatných bytů místo, aby se přihlásili se svým vkladem na bytovou výstavbu, raději si opatří auto a na státu žádají přidělení nového bytu.

V čistotě města je ještě mnoho nedostatků. Stav pracovníků je malý a jejich průměrný věk je 60 let. Při tom je v Kolíně k čištění 45 km ulic. Proto bylo čištění města zaměřeno hlavně na střed a přilehlé části. V dubnu byl z Prahy vypůjčen zametací stroj s kartáčem a v květnu byla za spolupráce pionýrů provedena akce, v níž hlídky pionýrů procházely městem a upozorňovaly občany na znečišťování ulic odhozenými papíry. I když tato akce měla úspěch, našli se občané, kteří kteří upozornění mládeže přijímali s nelibostí. Pro čištění města je také zaveden kropicí vůz a pro čištění byla zavedena i noční směna.

Velký kus práce byl letos udělán v ošetření sadů a parků. Byly rozšířeny zelené pásy v ulicích, prostranství starého evangelického hřbitova na Zálabí bylo upraveno na sad, byly osety plochy na Rorejcově náměstí, na sídlišti, na Zavadilce, u nemocnice a ve Stalinově třídě. Nyní se upravují prostory u lázní a u nové obřadní síně. Větší úprava je také plánována ve Fučíkově parku. Do kolínských sadů bylo umístěno 230 kusů přenosných laviček, červeně natřených, které si obec vyráběla sama. V zahradnickém sektoru pracuje pouze 10 lidí a bude tedy záležet na občanstvu, jak budou jejich práci šetřit. Bohužel se vyskytla nezřízená parta výrostků, která přelámala 70 vysázených stromků podél ulic. Viníci byli sice nalezeni a potrestáni, ale stromky se musely vysadit znovu.

Stožáry veřejného osvětlení byly letos nově natřeny a na náměstí byly k 40. výročí založení KSČ instalovány světelné kruhy s nápisy. Staré věžní hodiny byly na budovách v letošním roce vyměněny za nové stroje. Zatím byly instalovány na budově Dvanáctiletky na radnici a na ekonomické škole. Na křižovatkách byly na přechodech položeny bílé dlaždice, některé ulice byly předlážděny a byla provedena výměna všech dopravních značek. Bylo by dobře, aby čistota města se stala záležitostí všech občanů, protože po této stránce mělo a dosud má město řadu nedostatků.

Kolín má před sebou mnoho rekonstrukčních úkolů, které nejdou zvládnout v jediném roce a bude tedy kolínské občany čekat několik let rozkopaných ulic. Staré jádro města je staleté, náměstí Kolína má velmi hezký vzhled, ale bude to vyžadovat ještě delší doby, než mu bude vrácena ta starobylá malebná podoba, jakou mívalo před mnoha lety, než obchodní podnikání bezohledně zazdívalo podloubí, odstraňovalo renesanční štíty domů a nastavovalo poschodí v zájmu větších výnosů. Mnohé domy tím ztratily svůj původní historický vzhled a dnešní doba jej snaží obnovit. Jde to však pomalu a je to nákladné.

Podobnou situaci má Kolín ve své kanalizační síti. Tato síť už dnes neodpovídá růstu města a musí být od základů přebudována. S touto prací bude spojena i rekonstrukce vodovodní sítě. Kolín měl jeden z nejstarších vodovodů českých měst. Voda byla už v 15. století čerpána z Labe, které bylo tehdy ještě čisté, do kašny na náměstí, později byla vedena dřevěným potrubím od Štítar samospádem do kašny u kláštera a na náměstí. Teprve v tomto století byla položena dnešní vodovodní síť, která však už také nestačí. Nestačí ani zásoby vody, která je brána ze štítarského údolí a v nejbližší době bude nutno přikročit k hledání nových pramenů pitné vody, která by dostatečně zásobovala rostoucí město. Proto má Kolín v nejbližších letech před sebou řadu velkých úprav, které zasáhnou na delší dobu do komukační sítě, neboť se k tomu připojí i teplovodní potrubí, které má zásobovat sídliště, nemocnici a Vinařického náměstí.

Všechny letošní a příští úpravy však slibují, že se Kolínu dostane konečně všech moderních vymožeností města, které v Polabí zaujímá centrální místo a je svou polohou, průmyslem a kulturním životem předurčeno stát se přirozeným střediskem této krajiny.

Třetí pětiletka dává Kolínu řadu možností. Už konec minulého roku byl charakterisován úsilím o splnění výrobních úkolů před stanovenými termíny. Objem výroby všech závodů na kolínském okrese má objem téměř dvou miliard korun. Plán byl překročen o 32 miliony. V posledním roce III. pětiletky má stoupnou hrubá výroba proti r. 1960 v průmyslových organizacích o 51%, ve strojírenství dokonce o 87%. Plán III. pětiletky stanovil vzrůst produktivity o 44% a tím bude zajištěno, že růst produktivity výrobní má stoupnouto 85%. Růst počtu pracovníků má být jen 14%. Náklady mají být sníženy o 13%. Prakticky to znamená, že plánovaný objem výroby má být vyroben o 277 milionů levněji než v r. 1960. Má to být zajištěno hlavně mechanisací, automatisací a využitím iniciativy pracujících.

Obtížnost úkolů je dána i změnou výroby. Největší závod Tatra přejde na výrobu energovlaků se spalovací turbinou, při čemž dojde k rozšíření výroby kotlů a kondensací.

Frigera má usilovat hlavně o modernisaci výrobků, aby byly vyráběny jednotnou základní technologií při maximálním nahrazení ruční práce. Tesla přejde výlučně na výrobu telekomunikací, u níž je větší pracnost při dosavadní výrobě. Obchodní tiskárny zvětší výrobu kalendářů tak, aby mohly krýt celou tuzemskou potřebu a rozšíří výrobu obtisků, abychom byli nezávislí na cizím dovozu.

V podnicích řízených národním výborem je pamatováno na to, aby byly uspokojovány potřeby obyvatelstva. Komunální služby města Kolína při růstu výroby o 33% mají zvýšit tržbu o 85%. U okresního stavebního podniku činil podíl tržeb z celkového objemu 9%, do r. 1965 má stoupnout na 48%.

Rok 1961 věnuje na výstavbu asi půl miliardy korun. Draslovka plánuje výstavbu nové potašárny, Koramo bude stavět rozpustidlovou parafinku, Lučební dokončí výrobu afretánu, silikonů a intenzifikaci kyseliny sírové, Obchodní tiskárny mají budovat nový podnik v Plynárenské ulici. Tatra dokončí stavbu provisorní haly, Isol novou provozovnu na struskovou vlnu, závod Rekord výstavbu haly pro výrobu vodovzdorného papíru. Třetí pětiletka má přinést také investice neprůmyslové povahy. Okresní národní výbor má v plánu vybudovat mimórovňový přejezd přes trať Kolín - Velký Osek, rozšířit předmostí před hotelem Savoy, dokončit komunikaci spojující sídliště s nádražím, postavit levopobřežní kanalizační sběrač, čisticí stanici, úpravnu vody, vodojemy a výstavbu prameniště.

Výstavba počítá v třetím pětiletém plánu s výstavbou 1157 bytů ve státní, družstevní a podnikové výstavbě.

Zvyšování zemědělské výroby na státním statku Kolín má být zabezpečeno zvyšováním úrodnosti půdy, výrobou kompostů a zvyšováním vlastní krmivové základny.

Celkově se má plán projevit růstem osobní spotřeby o 30%, růstem reálných mezd o 24%, zkracováním pracovní doby na 42 a 6 40 hodin týdně.

Plán je skutečně maximální a bude vyžadovat velikého úsilí, zvláště u těch položek, které jsou velmi naléhavé, jako je sídliště, přejezd, voda a jiné. Mnozí lidé poukazují na to, že se na sídlišti zastavuje úrodná půda, zatím co ve městě je řada nezastavěných proluk po zbořených domech nebo spekuláčních parcelách. Plán na to pamatuje v tom smyslu, že po dokončení jedné etapy sídliště a po uspokojení hlavních bytových požadavků se budou zastavovat i tato místa ve staré části města, ale je nutno vzít v úvahu, že každá stavba většího druhu ve městě je spojena s řadou velmi nákladných adaptací celé inženýrské sítě. Proto je třeba splnit první naléhavé potřeby hlavně bytové a dopravní.

Končíme-li tuto kapitolu, můžeme říci, že Kolín prošel v minulých letech velkou řadou změn, které přinesly s sebou jistě řadu obtíží přechodného rázu, ale celkově se Kolín mění v moderní městské sídliště, tak jak to jeho poloha na středním Polabí žádá.

Š k o l s t v í

"Posláním našich škol je vychovávat mládež v duchu vědeckého světového názoru v občany vzdělané, způsobilé osvojit si poznatky vědy a techniky, připravené ke společensky užitečné práci, v lidi tělesně zdatné, v uvědomělé občany Československé republiky."

To je znění zákona schváleného 15. prosince 1960 jímž jednotlivé školy na sebe navazují.

Závěr školního roku byl rozebírán v plnění komplexních plánů na jednotlivých školách. V minulém školním roce se už v první a šesté třídě vyučovalo podle nových osnov tohoto nového školského zákona. Letos v září se jeho platnost rozšířila na druhou a sedmou třídu a k novým učebnicím přibyly učebnice pro druhý postupný ročník. Náklad na učební pomůcky, které jsou již druhým rokem dávány dětem zdarma si vyžádal v Kolíně nákladu 4 milionů korun. Protože všem dětem je umožněno vzdělání na základních devítiletých školách, objevil se v našem městě nedostatek tříd. Na počátku školního roku 1961 - 62 bylo 109 tříd, ale pouze 101 místnost. Bylo proto rozšířeno střídavé vyučování na dvou školách. Byla dodržena zásada, aby žáci prvních tříd docházeli do školy, která je nejbližší bydliště. Tím se stalo, že první devítiletka má pět prvních tříd se 156 dětmi.

Nedostatek tříd je možno odstranit jen výstavbou nové školy. Bude to nová škola na sídlišti s 24 třídami a třemi třídami odbornými. Už letos se započalo s úpravou terénu, když před tím byl upraven hlavní sběrný kanál sídliště.

O děti v předškolním věku je postaráno 360 místy v mateřských školách. Zájem o přijetí dětí je veliký a převyšuje vždy počet míst, která jsou k dispozici. Bylo by třeba, aby samy závody se k této instituci chovaly příznivěji. Sdružením finančních prostředků kolínských závodů se podařilo zabezpečit výstavbu mateřské školy na Zálabí. Kromě toho se jedná o postavení mateřské školy na sídlišti.

Družiny mládeže, které přejímají péči o děti po skončení vyučování mají letos 339 dětí z prvního až pátého postupného ročníku. Družiny vystavovaly své práce na výstavkách a seznamovaly tím veřejnost se svým posláním. Dělo se to zvláště k Mezinárodnímu dni žen. I v družinách se ukazuje větší počet dětí než je místa a proto i tady byl zaveden pořadník podle naléhavosti. Tam, kde je zavedeno střídavé vyučování, byl zaveden i dopolední provoz v družině mládeže.

Při třech základních školách v Kolíně jsou školní jídelny. Nevyhovující prostory jsou postupně upravovány a kvalita podávaných jídel se zlepšila, ačkoliv to ještě není to, co bychom si přáli. Mateřské školy mají své vyvařovny přímo v budovách škol. Za první pololetí letošního roku bylo ve třech školních vyvařovnách podáno 143.686 porcí. Na některých školách bylo zavedeno podávání přesnídávek, které se však někde setkalo s neúspěchem. Bylo to také částečná vina dodavatelů, kteří podávali přesnídávky jednotvárné a nedostatečné.

Na všech školách bylo letos zajištěno kádrové složení Sdružení rodičů a přátel školy /SRPŠ/, která si zřídila řadu komisí, jež spolupracovaly se školou. Jejich práce je velmi vydatná, protože se podstatně podílely na výstavbě škol, na podávání přesnídávek, na opravách budov a vnitřního zařízení a na výchově dětí. Proto byla

při školské komisi Okresního národního výboru /ONV/ zřízen výbor rodičovských sdružení, který řídí práci SRPŠ na jednotlivých školách.

Polytechnické vyučování se rozšiřuje a zkvalitňuje zaváděním školních dílen. Hodně tady pomáhají patronátní závody školám tím, že jim poskytují nástroje a stroje a materiál k práci. Dílny ve školách však narážejí na nedostatek vhodného prostoru a jsou dosud umístěny často v suterénních prostorách. Na páté devítiletce na Zálabí si svépomocí postavili polytechnický pavilon. Kromě toho dostaly školy pokusnické pozemky na zemědělské práce. Žáci si tak mohou ověřit teoretické poznatky a zvláštní pozornost byla letos věnována různým druhům kukuřice. Na všech školách jsou kromě toho polytechnické a sportovní kroužky téměř všech oborů. V novém předmětu občanské výchovy, která se neklasifikuje, jsou žáci vyučováni tím způsobem, že do hodin přicházejí pracovníci z továren, političtí funkcionáři a odborníci různých oborů, kteří seznamují děti s nejnovějšími pokroky výroby.

Do škol v Kolíně docházelo v minulém roce 3950 žáků a vyučovalo 118 učitelů. Klasifikace na jednotlivých školách byla dost nerovnoměrná. Na konci škol. roku 1960 - 61 bylo klasifikováno nedostatečným prospěchem 61 žáků, dostatečným 589 žáků a sníženou známkou z chování 114 žáků. Proti minulému roku je to částečné zlepšení.

Mimoškolní činnost žáků organizuje pionýrská organizace a Československý svaz mládeže /ČSM/. Těm byl nyní přidělen dům bývalé restaurace U Karla IV., který si však pro tento účel vyžádá dosti veliké adaptace. Stále se projevuje nedostatek zkušených vedoucích pionýrských oddílů. Na některých školách vznikly dobré pionýrské oddíly pěvecké, hudební a taneční. Tyto soubory často zpestřují závodům svým programem schůze a odvádějí jim tak péči, kterou jim závody věnují. Na některých školách je dobře rozvinuta akce dopisování našich dětí se žáky sovětských škol. Také je rozvinuta družba škol se školami Slovenska. Vzájemné návštěvy mezi žáky od nás a ze Slovenska jsou časté.

Novou formou vyučování a získávání vzdělání je studium pracujících při zaměstnání. Průmyslová škola v Kolíně má od letošního 1. září 24 tříd se 765 žáky strojírenského zaměření, jednu třídu anorganické technologie a dvě třídy se zaměřením na pozemní stavby. Ekonomická škola má deset tříd s 253 žáky se zaměřením na všeobecnou ekonomii a jednu třídu kursu vybraných předmětů. Při Střední všeobecně vzdělávací škole /dříve Dvanáctiletka/ byla zřízena střední škola pro pracující a to dvě třídy s rozsahem učiva střední školy a jedna třída s výběrovým učivem.

Hudební škola byla od 1. září letoš, roku přeměněna na Lidovou školu umění. Zatím má pouze oddělení hudební, ale bude se postupně rozšiřovat o oddělení divadelní, režijní, pěvecké a jiné. Škola má zvláštní organizační řád a patronát nad školou mají Kolínské obchodní tiskárny /OTK/

V mimoškolní činnosti se účastnilo soutěže tvořivosti mládeže 172 žáků, 40 členný soubor žáků Lidové školy umění účinkoval k Mezinár. dni žen, k 1. máji a k oslavě 40. výročí založení KSČ.

Střední škola pro pracující, která byla letos na podzim otevřena, je výhodným typem studia pro učně, kteří v tomto roce ukončí tříletý učební obor. Mohou se přihlásit hned do druhého ročníku a ukončí školu maturitní zkouškou. Přijímání jsou absolventi býv.

osmileték, musí však mít tříletou praxi v závodě. Budou-li po maturitě pokračovat na některé průmyslové škole, získají úplné, středně technické vzdělání. Starší uchazeči se přihlašují také, ale musí skládat přijímací zkoušku, kdežto učňové konají jen přijímací pohovor.

Konec školního roku je vždy na školách velmi rušný, protože se konají pohovory o volbě příštího povolání žáků. Pohovorů se účastní i rodiče a neobejde se to bez pohnutých scén. Odbor pracovních sil v Kolíně má velmi mnoho práce s přesvědčováním dětí i rodičů, aby se děti věnovaly některým povoláním, která sice nejsou vyhledávána, ale která stát potřebuje. Týká se to hlavně hornictví, stavebnictví a zemědělství. Hoši vyhledávají hlavně černá řemesla, automechanika, elektrotechnika, děvčata zase kancelář, kadeřnictví a pod. Rozhovory na školách jsou proto obtížné.

V letošním roce byl už vyhlášen pátý ročník Soutěže tvořivosti mládeže /STM/ V tomto roce byl vyhlášen na počest 40. výročí založení KSČ. Už na jaře probíhalo okresní kolo a celkem se do soutěže přihlásilo 2767 jednotlivců a 61 souborů. Uděleno bylo 240 cen a do krajského kola postoupilo 49 jednotlivců, 8 souborů, 17 výtvarných a 2 foto práce. Nápadný je na těchto soutěžích naprostý nedostatek chlapců v recitacích. V hudebních souborech tvoří hoši ovšem většinu. Některé soubory i jednotlivci pracují bohužel jen nárazově pro soutěž a po soutěži končí. Vadou některých hudebních souborů je to, že jejich jednotlivci nebo i celé soubory se začínají velmi brzy zaměstnávat výdělečnou činností. To je také u některých nástrojů cílem učení.

Ve dnech 7. - 9. dubna byla v městském divadle uspořádána přehlídka vítězných souborů a jednotlivců, která měla slušnou úroveň a ukázala i některé talenty.

Večerní průmyslová škola má nejvíce posluchačů z Tatry, Frigery, Tesly, Korama a Draslovky. Je mezi nimi i mnoho maturantů. Vyučují tam téměř všichni učitelé denní průmyslové školy a kromě toho 32 inženýrů a techniků z kolínských závodů. Je tím dána nejen pedagogická záruka, ale i neustálý styk s technickou a dílenskou praxí v továrnách. Škola má strojnický a technický obor a na chemickém studuje 18 žen.

Od 1. září byla při Všeobecně vzdělávací škole /SVSSŠ/ zřízena střední škola pro pracující. Vyučuje se tam předmětům jako na SVVŠ a vyučování je rozloženo do čtyř dnů v týdnu. Posluchači mají doporučení závodních výborů v továrnách.

Před koncem letoš. škol. roku byly na celém okrese konány učitelské schůzky, které hodnotily minulý školní rok, zvláště usnesení o spojení školy se životem. Došlo sice ve školské práci ke zlepšení, ale dosud není dostatečná spolupráce rodiny a školy. Učitelé si často stěžují, že rodiče jsou dvojího druhu. Jedni, kteří se školou vůbec nespolupracují a celou výchovu ponechávají pouze na bedrech školy bez ohledu na to, že škola může mít dítě pod dozorem jen část dne a druzí, jichž postoj ke škole vytváří v dítěti názor podceňující práci učitele. Za těchto okolností je práce učitele těžká. Mezi rodiči jsou slyšet častonářky na přetěžování žáků, přísnou klasifikaci a rozsáhlou látku. I když na těchto stížnostech něco pravdy je, nelze v dnešní době velkého pokroku ve všech vědách mnoho slevovat, protože bychom se brzy opozdily za ostatními národy.

Střední všeobecně vzdělávací škola /SVVŠ/ pracuje se svými žáky na 12 hektarech řepy, které obdělává od počátku až do sklizně. Žáci školy začali také vydávat svůj časopis Horizonty. Bohužel tyto časopisy mají jepičí život.

Kolínské vyšší školy se účastní každým rokem chmelové sklizně v Třeboci v západních Čechách. Nebyly tam však jenom školy. Účastnili se i chlapani a děvčata ze závodů. Obec Třeboc už vítá po řadu let kolínskou mládež. Letos chmelařům počasí sloužilo, takže pracovní morálka byla dobrá a zdravotní stav uspokojivý, až na to, že někteří jedli nezralé ovoce, pracovali s nekrytou hlavou, nebo pili z nevhodných studní, čímž si přivodili menší poruchy. Stálou potíží v Třeboci je ubytování, i když je možno říci, že se proti minulým létům částečně zlepšilo. Třebočtí družstevníci jsou po této stránce hodně tvrdohlaví a jen trpělivostí žáků a vedoucích se potíže vyrovnávají bez protestů. Hlavním nedostatkem je nouze o pitnou vodu na chmenicích. Stravování bylo dobré, ale v sousední Kroučové bylo lepší. Je třeba, aby činovníci ONV v Kolíně působili soustavně na Třeboc, aby se vyrovnala Kroučové. V Třeboci to jde, ale jen pod tlakem, dobrovolně se neudělá nic. Chmel byl letos velmi kvalitní a počasí jen krátkou dobu uprostřed kampaně bylo chladné. Státní denní norma byla 9 věrtelů, ale byli žáci, že měli denní průměr 24 věrtelů. Průměrný výtěžek česáče byl 300 korun, ale byli i takoví, kteří si vezli domů 800 korun. Bohužel byli i takoví, kteří nesplnili ani státní normu a tím velmi narušili průměr. Vedoucí učitelé vyslovovali pouze přání, aby ta rychlost s jakou byli česáči dopraveni na chmel, byla dodržena i na cestu zpět a nemuseli jet téměř celou noc. V soutěži kolektivů kolínských škol se umístila na prvním místě Všeobecně vzdělávací škola. Nejlepšími česáči byly žáčky Kadlecová s 24 věrteli v průměru a Netíková s 22 věrteli. Při odjezdu z chmelu uspořádala mládež pro třebocké občany estrádu s vlastním programem.

Z d r a v o t n i c t v í

"Všichni pracující mají právo na ochranu zdraví a na léčebnou péči, jakož i právo na hmotné zaopatření ve stáří a při nezpůsobilosti v práci".

Tyto zásady jsou vtěleny v naší ústavě a také naše město se jimi ve zdravotnictví řídilo. Na péči o zdraví občanů bylo na okrese v letošním roce vynaloženo 45,855.000,-. Z tohoto obnosu připadlo na jesle 484.000 korun. Na rok 1962 jsou tyto výdajové položky ještě zvýšeny. Významnou položku tvoří náklady na předepsané léky, při čemž byl zaznamenán neúměrný růst na okrese a za 3. čtvrtletí letoš. roku bylo vydáno léků za 3 miliony korun, což činí na jednoho obyvatele průměrný obnos 33 korun.

Významným rozšířením zdravotní péče v našem městě bylo otevření polikliniky už na podzim loňského roku. V řízení zdravotnických zařízení je však dvojkolejnost. Všechna zdravotní zařízení mimo jeslí jsou řízena zdravotní komisí okresního národního výboru, ačkoliv v rámci decentralisace správy a usnesení o národních výborech by to měl být úkol městského národního výboru. Decentralisace na tomto úseku nebyla tedy provedena do důsledku, což se projevilo uzavřením lékárny v Pražské ulici proti vůli městského národního výboru. Tím se sídliště vlastně ocitlo bez lékárny.

Město bylo rozděleno na sedm zdravotních okruhů, které však mají veliký počet obyvatel. Tím se stává, že některá oddělení na poliklinice jsou přeplněna a čekací doba je příliš dlouhá. Podle usnesení vlády má připadnout na jednoho lékaře do konce třetí pětiletky asi 3750 obyvatel, což v Kolíně posud není, protože na lékaře připadá v průměru asi 5000 tisíc lidí. Někteří lékaři jsou kromě toho jsou ještě závodními lékaři v kolínských závodech. Zdravotnické obvody se budou tedy reorganizovat. Má-li lékař mnoho pacientů, zkracuje se vyšetřovací doba, což pacienta neuspokojuje a posíláním k dalšímu vyšetření se prodlužuje vyšetřovací doba. Pokrok lékařské vědy vyžaduje od lékaře neustálé studium a také podle toho hodnocen svými spoluobčany. Vede to někdy i k neshodám mezi pacienty a lékaři i když je známo, že se množí případy zneužívání lékařské péče. Národní výbor slíbil, že tito neomalenci budou veřejně ohlášení v rozhlase po drátě. Ve větších závodech jsou zřizována zdravotní střediska, v nichž ordinuje lékař v pravidelných hodinách. Tuto službu má Tatra, Tesla, Frigera, Lučební, Koramo, OTK, Isol, Draslovka, Elektroisola a ČSD. Snadná dostupnost lékařské pomoci má vliv na snížení absence. Tento výsledek se však ve statistikách neobjevuje, protože v některých závodech je počet zameškaných dní vyšší než loni.

Jedno z nejčastějších onemocnění v Kolíně je katar horních cest dýchacích. Je to způsobeno hlavně znečištěným ovzduším exhalací kolínských továren, hlavně chemických závodů. Zdravotní komise musí také proti závodům bezohledně vystupovat a využívat pravomoci, kterou jí dává zákon č. 60 z letošního roku. Týká se znečišťování ovzduší a říčních vod. Proto bylo některým závodům uloženo vybudovat čistící zařízení. Také prodejny potravin byly vyzvány, aby předložily plány svých zdravotních opatření na rok 1962.

Na obvodech pracují 4 lékaři dětští, z nichž každý má na starosti dva obvody. Větší povinnost mají však lékaři v prevenci dětských chorob. V nemocnici bylo zřízeno oddělení lékařské pomoci pro kojence, kam se mohou matky dostavit v kteroukoliv dobu.

Procento úmrtí kojenců je 17,7 promile a je pod krajským průměrem. Na školách byla zavedena školská zdravotní služba, ale přesto se stále objevuje na školách infekční žloutenka. Je to mnohdy způsobeno lehkomyšlným poměrem rodičů k nakažlivým chorobám. Stálé karantény se objevují na mateřských školách.

Zdravotní statistika ukazuje, že se ve městě od r. 1955 neobjevil vůbec břišní tyf, paratyf B jen v jednom případě a od té doby nebyl zaznamenán. U spály není sice znát pokles počtu případů, ale vzhledem k dnešnímu způsobu léčení se stala spála lehčím onemocněním bez komplikací. U černého kašle je počet případů nižší, protože se proti němu provádí soustavné očkování. Od r. 1959 nebyl v Kolíně zjištěn záškrť. Jedním z onemocnění, které má stále vysoký počet a dosti vážné komplikace, jsou spalničky. Málo se dá ovlivnit také onemocnění průšnicemi. Velmi vážným, světovým problémem je infekční žloutenka. V listopadu letošního roku měla v Kolíně vzestupnou tendenci. Tetanus byl zaznamenán v r. 1958 a 1959 po jednom případě. Dětská obrna se vyskytla v r. 1957 ve dvou případech. Od té doby se ve městě neobjevila a je potěšitelné, že se neobjevila ani v celém státě.

Poliklinika soustředila už zdravotní záznamy od všech lékařů a lékař je může kdykoliv vidět, takže ve většině případů nemusí konat dlouhou anamnesu. Zřízením polikliniky se ulehčilo nemocnici a nastal tam větší klid. V prvním pololetí letoš. roku bylo na poliklinice provedeno 100.410 vyšetření a ošetření.

Nemocnice, která měla v r. 1938 pouze 230 lůžek, má jich dnes 739. Tehdy byly v nemocnici tři primariáty, dnes je jich čtrnáct. Některá oddělení přesahují rámec okresu. Kožní a kojenecké oddělení je posud mimo budovu nemocnice a kojenecké oddělení slouží potřebám celého středočeského kraje.

Nejsilnější provoz v letoš. roce měla interna a nervové oddělení. Nemocnice má dobrou pověst a je často cílem zahraničních návštěv.

V boji proti TBC bylo na okrese osnínkováno už v t.zv. "Akci Kolín" 92% obyvatel. Tato akce je vypočtena na pět let, je známa po celém světě a nemá v republice zatím obdoby.

Trojí jesle mají 104 lůžek a poskytují péči dětem do tří let. Budovy jeslí jsou v dobrém stavu. Počet lůžek pro děti zaměstnaných matek je však stále malý a byl proto zaveden i zde pořadník. Na umístění čeká 124 dětí. Péče o ženu a dítě je prováděna v porodnické poradně a pracovnice poradny navštěvují ženy před narozením dítěte.

V současné době se uvažuje o zřízení poradny pro snoubence při městském národním výboru, kde bude lékař, právník a lékař gynekolog, kteří budou konat pohovory se snoubenci, protože se stále množí počet rozvodů a využívání zákona o přerušování těhotenství. Celý problém je vlastně otázka výchovy.

Hygienicko-epidemiologická stanice koná kontroly v prodejnách, závodních jídelnách, v potravinářských výrobnách a kontroluje deratisaci. Některé závody, které mají tuto akci samy provádět, ji zanedbávají. Okresní hygienik dr Filip kontroluje a dbá na biologickou a kalorickou hodnotu podávaných jídel a přesnídávek v závodních jídelnách a ve školách. V závodech bude v příštím roce prováděna kontrola, za účelem snížení úra-

zovosti a zvýšení bezpečnosti práce, hygieny pracovišť, pohostinství s závodního stravování a konečně i nezávadnosti bydlení.

Problémů je stále dost. Prašnost ovzduší, závadnost některých úseků kanalizace, nedostatek vody, hluchost provozu ve městě, množství výfukových plynů v ovzduší, úklid města, rozšíření zelených ploch atd.

V boji proti tuberkulóze byl v posledním roce učiněn velmi rázný krok kupředu. Už koncem minulého roku byl na okrese zahájen klinický epidemiologický průzkum TBC. V kalmetisaci byly prováděny tuberkulinové zkoušky, eventuálně očkování na školách a potom u osob starších. Tuberkulinových zkoušek bylo na okrese provedeno 30 tisíc a 28 tisíc bylo osnímkováno. Bylo dosud zjištěno na 300 doposud neznámých případů TBC u lidí, kteří neměli žádné potíže a mezi nimi bylo 40 osob s vážnou formou, která vyžadovala okamžitého léčení. Při těchto prohlídkách byly zjištěny i jiné nemoci jako nádory, srdeční vady a jiné. Docházka občanů na tyto prohlídky, které jsou zdarma, není bohužel sto procentní. V některých obcích na okrese se nedostavilo až 25% předvolaných, ačkoliv snímkování je povinné. Kolín je tedy prvním okresem, kde má být tuberkulóza likvidována nejen u lidí, ale i u zvířat. Celá akce potrvá asi pět let, je dosud v začátcích, ale už dnes je v lékařském světě známa pod názvem "Akce Kolín".

Pamětní kniha kolínské nemocnice má už dnes velkou řadu zápisů návštěv z celého světa. Jedním z nejzajímavějších zápisů jsou vroucí slova Pantěleje Jegoroviče Kovalenka ze Sovětského svazu, který byl za druhé světové války rozvědčíkem v armádě maršála Koneva. V posledních dnech války byl těžce zraněn upraven a polomrtvý byl přivezen do kolínské nemocnice. Poležel si tu půl roku, musil se učit znovu chodit, neboť jeho nohy byly těžce zasaženy. Dnes je předsedou kolchozu v Čaplince. Kolchoz má 10 tisíc hektarů. V letošním roce se s. Kovalenko dostal znovu do Kolína, na co se po celou dobu těšil. Obdivoval rozrostlou nemocnici a svůj dík vyjádřil pěkným zápisem v pamětní knize.

27. června navštívili kolínské dětské oddělení v nemocnici hosté z Afriky. Prohlédli celou nemocnici i školu na dětském oddělení. Tři delegáti a jedna delegátka, která studuje v Praze a umí dobře česky, byli v nemocnici srdečně uvítáni. Podle zápisu v pamětní knize pocházeli z afrických států Mali, Dahomé a Zanzibaru.

V r. 1960 bylo do nemocničního léčení přijato 21.592 pacientů. V kojeneckém oddělení bylo 162 dětí. Průměrná ošetrovací doba na lůžku byla 15 dní. Věcné náklady na jeden ošetrovací den v nemocnici činil 34,30 Kčs. Sanitní vozy ujely v r. 1960 1,071.931 km. Hodinový průměr u obvodních lékařů činil 10 osob za hodinu. V závodech 8 osob za hod. Nově se organizuje rajonování obvodních lékařů a zubních obvodů a dále služba pediatrická a gynekologická. Závažným úkolem je vybudování hygienicko-epidemiologické stanice uvnitř nemocničního prostoru, protože dosavadní umístění je nevhodné.

Jako ve všech městech i v Kolíně pracuje organizace Červeného kříže, počet jeho členů ve srovnání s jinými městy je však dosud malý.

Se zdravotnictvím souvisí i neutěšený stav řeky Labe. Stříbropěnná řeka, o které zpívá Kmochova píseň, už dávno taková není. Ačkoliv vládní nařízení nakázalo závodům vybudovat čistící stanice, není stav vody v Labi uspokojivý a voda v řece je mrtvá. Není tu ryb, ale nemohou být na řece zřízena ani koupaliště. S tím souvisí i kolínské ovzduší, které je někdy zamořeno plyny, v čemž vyniká zvláště Draslovka, která při východním větru svým dusivým odpadem zamořuje ve městě ulice i byty.

Se zdravotnictvím souvisí i vzrůstající nehodovost na silnicích i při průjezdu městem. Neustále stoupající počet vozidel způsobuje už velké dopravní potíže a pracovníci Veřejné bezpečnosti nepostačí upozorňovat na nedostatek ohledu při jízdě, na bezohlednou rychlost, na špatné osvětlení vozidel a na pití alkoholu. Podle statistiky bylo v nemocnici ošetřeno 962 úrazů při jízdě automobily a motocykly a v letošním roce za první pololetí již 777 úrazů. Jde většinou o těžké úrazy, jimž se dostane ošetření až v nemocnici a vinu nesou v 80% řidiči. Jsou mezi nimi bohužel piráti silnic, jimž je silniční kázeň protivná, ale jsou i takoví, kteří jsou dlouhou službou unaveni a tím je jejich pozornost zmenšena. Veřejná bezpečnost vyhlásila akci Červená úrazům, k níž se má samo občanstvo vyjádřit. Akce bude skončena příštím rokem. V jediném čtvrtletí letošního roku bylo v Kolíně zadrženo osm podnapilých řidičů, za období od 1. ledna do konce září již bylo 17.

S tím souvisí podávání lihových nápojů řidičům a podávání alkoholických nápojů vůbec. Mnozí vedoucí v zájmu akumulace nehledí na to, komu tyto nápoje podávají. V poslední době se dostaly na trh dobré ovocné nápoje a minerálky. Přesto jsme ale svědky, že se ve městě objevuje řada opilců, zvláště ze soboty na neděli, z nichž se mnozí pod vlivem alkoholu dopouštějí i trestných činů. Nejtrapnější jsou případy mladistvých, z nichž někteří polámali i stromky na ulicích nebo demolovali nádražní čekárnu.

Nedostanou-li tito mladíci alkoholické nápoje ve městě, uchylují se často do sousedních obcí, kde jsou pořádány na první pohled nevinné taneční čaje a potom se do Kolína vrací v pozdních hodinách v opilém stavu. I když došlo k řadě odstrašujících nehod zaviněných alkoholem, jeho spotřeba neklesá.

D i v a d l o

Městské oblastní divadlo vypracovává každoročně výhledový plán sezony a také letos umělecký ředitel Karel Lhota svůj plán uvěřejnil. Chce posilovat socialistické vlastenectví, které je neoddělitelné od pocitu solidarity s pracujícími celého světa. Jako předlohu k tomu chce uvést na scénu Mladou gardu, která burcuje k boji proti fašismu. Do rámce tohoto programu spadá i úmysl inscenovat v Kolíně znovu Čapkovu Bílou nemoc. Z veseloher chce uvést Blažkův Příliš štědrý večer a Sheridanovu Školu pomluv. Má také v programu pokusit se o to, čemu se říká lidový repertoár. Zařadil do plánu hru se zpěvy od členky souboru Darji Hajské pod názvem Hostinská od Zlatého slunce. V jeho intencích je pěstovat optimismus a zdravý smích. Znovu zdůrazňuje, že chce pracovat bez divadelní manýry, s dobrou názorovou přípravou celého souboru, v němž chce zavést hlasovou a pohybovou výchovu.

Počet režisérů divadla byl rozšířen a zvětšuje se i herecký soubor. Horší je to s náborem návštěvníků. Mělo by jich být kolem pěti tisíc. Dnešní správa divadla poněkud trpí za minulé sezony, které byly pod vedením bývalých dvou ředitelů, za jejichž vedení se kruh návštěvníků divadla a jeho příznivců rozpadal. Bude to nyní trochu obtížná práce přesvědčit diváky, že se dělá skutečně dobré divadlo. Nový ředitel Lhota má všechny předpoklady k tomu, aby v Kolíně vzniklo skutečně dobré divadlo. Je to nutné, protože za posledního vedení docházelo v divadle k událostem, které vedly na konec k soudnímu řešení, při němž dva členové divadla byli odsouzeni.

Divadlo chce dělat besedy s mládeží a tím u ní vyprovokovat větší zájem o divadelní tvorbu. Obtížné pro divadelní soubor jsou zájezdy na venkov, kde je někde nedostatečně vybavené kulturní zařízení a trvají disproporce mezi uměleckými a hospodářskými cíli a to znamená, že dramaturgické plány se nemohou vždy tvořit podle uměleckých a ideových cílů, nýbrž podle poměrů a velikosti souboru.

Jednou z prvních premiér letošního roku byla Pavlíčková hra Labyrint srdce. O hře lze říci, že nepřekročila úspěchy z podzimu minulého roku, kterými bylo uvedení Millerova Pohledu s mostu a Arbuzovovy Irkutské historie. V Pavlíčkově hře se na jevišti našeho divadla znovu objevila herečka Darja Hajská, která už dříve byla členkou zdejšího souboru a na jednu sezonu přešla do Kladna.

Wildeova vtipná komedie Ideální manžel nebyla v Kolíně zrovna ideální. Máme dojem, že uvedení této hry na kolínské jeviště bylo spíše přáním některých členů souboru, než opravdovou divadelní potřebou. Ačkoliv tato hra má v sobě velkou dávku napětí, myšlenkové duchaplnosti a společenské provokativnosti, je její zápletka na jevišti už jenom pokroutkou, která diváka příliš myšlenkově nezatíží. Ani režie v této hře nedosáhla většího úspěchu.

Moliérův Zdravý nemocný měl standardní úroveň, byl dobrou zábavou pro diváka a oddechovým představením pro soubor. Průměrným představením, v němž vystupoval celý soubor byla zdramatizovaná Jiráskova Filosofská historie.

V dubnu zde hostovala činohra divadla z Pardubic s hrou J.P. Sartra Věznové z Altony. Je to působivá hra z poválečného Německa. I když nebyla zahrána s plnou odpovědností a s onemecnělými představiteli, zanechala velmi dobrý dojem pro svou současnou

tématiku. Škoda, že kolínský dramaturg nenalezne podobné dílo, které by vyhovělo souboru i divákovi.

Závěrem letošní jarní sezony uvedlo kolínské divadlo hru Ludvíka Aškenázyho *Host*, která řeší konflikt mezi bývalým vězňem koncentračního tábora a západoněmeckým obchodníkem, který zná koncentrační tábor, ale z opačné strany. Hra v režii Karla Lhoty byla provedena velmi pečlivě a měla i skutečný úspěch. Není pravda, že hry se současnou tematikou nejsou oblíbené, ale musí mít dramatický spád a musí být pravdivé. Postava starého Remundy v podání Jaroslava Radimeckého měla největší odezvu u diváků, kteří z divadla odcházeli opravdu spokojeni.

Dvě pohostinská představení, Shakespearova *Zimní pohádka* v provedení divadla z Pardubic a Nezvalova *Manon Lescaut* z Karlových Varů nepřekročily nikde kolínský standard.

Dvousté výročí narození anglického dramatika Sheridana bylo vzpomenuo uvedením jeho hry *Škola pomluv*. Jemná satira, ironicky vyřčená byla však málo zdůrazněna, takže představení se stalo spíše veseloherní zábavou, v níž chyběla bystrost a duchaplnost kousavé ironie autora, který své době nastavoval zrcadlo.

Úspěšná hra Františka Blažka *Příliš štědrý večer*, která měla úspěchy už na řadě jevišt, slavila velký úspěch i v Kolíně, protože její text poskytuje nejen dobrou zábavu, ale dává řadu podnětů k přemýšlení. Odezva ve hledišti byla velká a Kolínští s ní jezdí do řady okolních míst. Uplatnili se v ní hlavně mladí členové souboru.

Zklamání přineslo představení Fadějevovy *Mladé gardy*. Už sama dramatinizace tohoto rozsáhlého románu má své slabiny a ani v Kolíně je nedovedli odstranit. Představení bylo problematické a splnilo jen úkol pro školy, které byly stručně seznámeny tímto způsobem s obsahem románu.

Posledním představením v letošním roce byla staronová Labicheova komedie *Slaměný klobouk*. Byl to večer srdečného smíchu a zábavy v divadle, protože úprava hry Voskovcem a Werichem dodala hře říznosti a časovosti. Režii se podařilo vytvořit veselé představení, v němž si i soubor přišel na své.

Kolínská letošní divadelní sezona nebyla tedy chudá i když její úroveň byla různorodá. Prozatím však nehraje divadlo v životě města tu úlohu, jakou má divadlo ve městech, která jsou vzdálenější od Prahy. Členové souboru jsou ještě málo zžiti s Kolínem, mnozí bydlí v Praze, kam se chtějí v nejkratší době dostat. Proto jsou známi jen na jevišti a máme dojem, že jejich větší zapojení do života města by přineslo i divadlu větší počet stálých návštěvníků.

Činnost kolínských ochotníků divadelních v posledních letech hodně polevila. Kdysi velmi činné ochotnické spolky Tyl a Jirásek zásobovaly velmi aktivně Kolín nejnovějšími hrami. Po válce byly oba spolky sloučeny a jejich činnost ale upadla. Později, když řada členů odešla z Kolína a v pracovním poměru nastala směnnost, byly narušeny večerní divadelní zkoušky. Dnes jsou v Kolíně dvě skupiny divadelních ochotníků. Je to původní zbytek členstva Tyla, který se uchýlil po patronát Domu osvěty a přibral některé mladé lidi a je to dramatický odbor závodního klubu Obchodních tiskáren. Oba kolektivy hrají, ale zřídka. Dům osvěty uvedl Simonovu hru *Příběh jedné lásky* za režie Jarmily Pecharové a

dramatický soubor OTK Kubánkovu hru Cena vítězného konce. Obě provedené hry byly důkazem, že je v Kolíně dost ochotnických sil, které by tento obor lidové tvořivosti mohly plnit. Kromě toho vypravil Osvětový dům několik pohádek pro děti, ale méně hodnotným provedením. Dramatický odbor OTK dával uvedenou hru celkem patnáctkrát na různých scénách na okrese i mimo okres. Dům osvěty má kromě toho malý estrádní soubor, který má hudební, taneční a recitační skupinu, s nimiž zajíždí do venkovských obcí při různých příležitostech. Bylo by jistě zdravé, kdyby tyto složky spojily své síly a mohly tak vytvořit velký soubor, který by byl schopen velkých podniků. Spolupráce mezi profesionální scénou a těmito soubory je stále ještě neuspokojivá, ačkoliv se o to někteří členové pokoušeli.

Letošním rokem vstoupil do svého pětapadesátého roku nejvýznamnější hudební soubor okresu, Kolínská filharmonie, jejíž první koncert se konal 8. června 1905 v tehdejší Zámecké restauraci. Vedení souboru respektující skutečnost, že název filharmonie, který dali souboru do vínku před pětapadesáti léty jeho zakladatelé, je dnes vyhrazen velkým symfonickým tělesům celostátního významu, změnilo název souboru na Kolínské orchestrální sdružení /KOS/. Nemění se tím ovšem úkol sdružovat k pěstování a poznávání krásné hudby pod odborným a odpovědným vedením všechny amatérské dobré hudebníky z Kolínska a přinášeti tuto dobrou hudbu ostatním občanům. V lednu tohoto roku Vystoupilo Sdružení pod taktovkou dirigenta Ladislava Josefa a zpěvačkou kolínskou rodačkou Alenou Španihelovou, solistkou divadla v Opavě, v koncertu ze skladeb Mozartových, Beethovenových a Schubertových.

V březnu se dožil pětasedátých narozenin nestor a patron kolínských fotoamatérů, kolínský rodák Josef Sudek. Celé své mládí prožil v Polabí, a když jako mladý člověk přišel ve válce o ruku, a nemohl se věnovat své knihařině, věnoval se fotografii, v níž dosáhl úspěchů, které přesahují rámec státu. Spolu s předčasně zahynulým Kolíňákem, prof. Jaromírem Funkem, je zakladatelem kolínské fotografické školy. Dnes už máme v rukou jeho velké fotografické dílo jako je Pražský hrad, Karlův most, hradčanský chrám, řadu vynikajících fotostudií našich velkých lidí a pro nás nejdůležitější cyklus Polabí, město Kolín celkových pohledech i v detailech. Kolínská fotografická škola má už dnes řadu vynikajících příslušníků, z nichž někteří už zemřeli jako prof. Wiškovský, fotograf Krátký starší, jiní tvoří dále jako Hříbal, Vokřál, Kraus, Král, Holeček, Křeček a řada dalších.

Oslavy 40. výročí založení Komunistické strany Československa se konaly v Kolíně pod heslem "S Komunistickou stranou Československa za nová vítězství socialismu a komunismu". 11. května byla v kolínském divadle předpremiéra hry Ludvíka Aškenázyho Host. Představení mělo slavnostní ráz. 12. května byl na náměstí Obránců míru lampionový sraz mládeže, která šla potom průvodem na Kmočův ostrov, kde byl zapálen velký táborák a v 21 hodin vypálen ohňostroj. 13. května byl před budovou býv. restaurace U Karla IV. meeting komunistů a členů ČSM za účasti škol. V tomto domě vznikla 25. dubna 1921 první organizace KSČ a proto byla na dům zasazena pamětní deska znázorňující

rozvinutý rudý prapor s kládívem a srpem, vše provedené v hnědém mramoru. Deska je dílem Kolíňáka, akad. sochaře Vladimíra Hnízda. Téhož dne odpoledne za velké účasti diváků projel Kolínem Závod míru. Večer byl na stadioně uspořádán koncert s tancem. Dne 14. května koncertovala před divadlem Kmochova hudba a v 9 hodin začalo v divadle slavnostní zasedání okresního výboru Komunistické strany Československa. Při odhalení desky měl projev okresní vedoucí tajemník KSČ s. Husa, v divadle promluvil zástupce Kolínska v Nár. shromáždění s. Krosnář. Odpoledne byl na náměstí znovu koncert Kmochovy hudby, který byl zakončen odchodem průvodu na Zimní stadion, kde vystoupily soubory Lidové umělecké tvořivosti /LUT/ a ČSM, jichž program měl název "Kolín tančí a tpívá". Zároveň s oslavami probíhala v městském museu výstava 40 let práce a bojů KSČ na Kolínsku. Komise, která výstavu připravila, shromáždila dokumentární materiál, fotografie pracovního prostředí dřívější doby, dokumenty ze stávek, z propouštění dělnictva, z prosincové stávky 1920, plakáty a letáky z doby okupace, zatýkání, deportace a ilegální činnosti KSČ a mnoho jiného, takže výstava se stala skutečnou přehlídkou minulosti a přítomnosti strany KSČ na Kolínsku.

Dne 9. května za přítomnosti člena sovětského velvyslanectví v Praze s. Něstaroviče byl před novou obřadní síní na hřbitově odhalen pomník padlým Rudooarmějcům, při čemž byly na hrob položeny věnce ode všech kolínských závodů nesené jejich delegacemi. Slavnostní projev měl s. ved.tajemník OV KSČ s. Husa.

Při příležitosti 16. výročí osvobození naší vlasti byla dne 7. května v Obecním domě v Praze udělena vyznamenání pracovníkům a kolektivům, při čemž byli vyznamenáni i tři zástupci Kolínska. Za zásluhy o výstavbu a za dlouholetou a obětavou práci v revolučním hnutí byli vyznamenáni předseda MěstNV v Kolíně s. Rudolf Dlouhý a Arnošt Pavlovský, náměstek předsedy ONV v Kolíně. Kromě toho obdržel totéž vyznamenání Jaroslav Červinka, tajemník OV KSČ pro obor zemědělský.

V rámci oslav 40. výročí KSČ pořádaly své oslavné podniky i jiné organizace a závody, např. okresní lidová knihovna, Kolínské orchestrální sdružení, divadlo a sportovní organizace. Také soubory divadelních ochotníků se zapojily do oslav uvedením nastudovaných her.

V Kolíně vychází několik časopisů, týdeníků a měsíčníků. Nejstarším je časopis, který se jmenuje Kupředu a o jehož minulosti jsme psali už v minulém roce. Je hodně čten a má okresní platnost. Protože má v každém čísle i policejní rubriku a soudní síň je, vyhledáván mnohými čtenáři pro tento obsah. Jeho hlavním obsahem jsou však zprávy z kolínských závodů a jednotných zemědělských družstev. Má řadu dopisovatelů, hlavně z venkovských obcí. Náklad asi 10 tisíc kusů je vždy rozebrán.

V závodě Tatra vychází týdeník Tatrovák. Má nákla asi 1000 kusů a je zaměřen hlavně na zprávy z vlastního závodu. Tím je jeho okruh menší. Redaktorem je Jindřich Zmátlo.

V prosinci minulého roku vyšlo první číslo kolínského měsíčníku Přehled. Nyní má za sebou už jednoletou činnost, 12 čísel. Má dosti slušnou úroveň a všímá si hlavně kulturních a sportovních událostí ve městě. Má dobrý papír a poměrně dobře provedené

obrázky. Chvály zaslouží také tím, že uveřejňuje verše a povídky mladých kolínských autorů a v minulém roce se objevila jména jako Havlín, Hons, Válek, Balík, Bernard a jiní, jichž verše se obírají hlavně kolínskou tematikou. Zásadou časopisu je, že tyto věci už nezapadnou. Kromě těchto částí má časopis i rubriku divadelní a hudební, jen sportovní by mohla být bohatější. I přes řadu slabých stránek má časopis dobrou odezvu mezi občany a počet jeho předplatitelů roste. Redakci vede ředitel Domu osvěty Stanisl. Slavík. Časopis je vlastně oficiálním orgánem městského národního výboru v Kolíně.

Zaměstnanci železničního uzlu v Kolíně vydávají týdeník Železničář. Má asi stejnou úroveň i nákla jako Tatrovák a je také omezen na okruh zaměstnanců železniční stanice. V kolínské Draslovce začali letos vydávat časopis Uragan, který je také závodním časopisem a jeho zprávy se týkají hlavně bezpečnosti práce v tomto risikovém závodě.

O k r e s n í l i d o v á k n i h o v n a už po řadu let pořádá svůj cyklus Večery v knihovně vždy ve čtvrtek. Večery mají už svou tradici. Byly založeny kroužkem dobrovolných pracovníků, k nimž později přibyli další, takže se v uspořádání večerů mohou střídat. Večery jsou pořádány v malém sálku knihovny, který dobře vyhovuje úzkému kruhu návštěvníků. Na některý večer jsou pozváni i přednášející odjinud. Celkem bylo letos uspořádáno 26 večerů.

12.1 Smějeme se s Karlem Čapkem	/členové kroužku/	Hrst hudby a poesie/jazz/	kroužek
19.1 Lužicko srbský večer	/Lužič.srb.společ./	27.4.Literární novinky	"-"
26.1 Večer Karla Svobinského	/členové kroužku/	4.5. Květnové dni	Oblast. div.
2.2. Koncertní večer	-- " --	25.5. Hudební večer	Záv.klub Tatry
9.2. Poesie a jízdní řád	-- " --	28.9. Monumentální umění	Kroužek
16.2. Praha v naší poesii	/ mládež.soubor/	19.10. Mozart a Beethoven	"-"
23.2. Večer k 40.výročí KSČ	/Krajská společnost/	2.11. Jarosl.Seifert	"-"
2.3. Růžena Nasková	/členové kroužku/	9.11. Večer Čajkovského	"-"
16.3. Večer mladé poesie	/mládež.soubor/	16.11. Večer Th. Kössla	"-"
23.3. Jindřich Jindřich	/členové kroužku/	7.12. Astronautika	"-"
6.4. Beseda s Václ. Kaplickým	-- " --	14.12. Pablo Casals	"-"
		21.12. Beseda se spis.J.Nohou	OIK-KSČ

Kromě toho byly pořádány knihovnické aktivity, tématické výstavy s příslušnou literaturou ke 40. výročí KSČ, k V. sjezdu JZD, MDŽ, k měsíci knihy, k 1. máji a k Mezinárodní den dětí. K těmto dnům byly také slavnostně upravovány výlohy v budově knihovny.

I pro mládež byly pořádány besední kroužky, čtenářské aktivity, spojené s vypůjčováním knih.

4.1. Pleva: Robinson Crusoe	18.10. Jassi: Pohádky
11.1. Fabián: Záhada pěti domků	1.11. Sovět.spisovatelé o zvířátkách
25.2. Zápotocký: Barunka	8.11. Tvorba spisovatele
22.2. Brabeneč: Tajemství černé rokle	15.11. Návštěva tiskárny
3.3. Soutěž: Dovedné ruce	29.11. Iljin: Sto tisíc proč
15.3. Výroba knihy	6.12. Tolstoj: Nikitovo dětství
22.3. Twain: Tom Sawyer	12.12. Hronek: Zlato na Španělsku
5.4. Twain: Huckelberry Finn	20.12. Pohádka o jeleni Jindřichovi
-19.4. Pásmo o Leninovi	27.12. Vivierová: Dům drobných radostí
26.4. Beseda nad novinkami	

Kromě toho uskutečnila knihovna 5 večerů o umění mimo Kolín, což obstarali členové kroužku. Jako součást okresních a oblastních aktivů byly v Kolíně přádány oblastní semináře pro okrskáře a jejich práci ve venkovských knihovnách.

Knihovna měla v letošním roce celkem 100.054 vypůjček, toho 10.515 naučné literatury, 21.896 beletrie pro mládež. Knihovna plní dobře své poslání, má velkou návštěvnost, počet čtenářů překročil letos 2500 a z toho na 800 mládeže. Čítárna, která je dobře zásobena časopisy by měla mít větší návštěvu.

Číslo se zdají dosti veliká, ale při propočítání vidíme, že na obyvatele připadají v Kolíně ročně 3 - 4 knížky. Pravidelných vypůjčovatelů je dosud málo. Výběr knih je veliký a aby byla kniha přivedena až ke čtenáři, uvažuje se o zřízení poboček na sídlišti, na Zálabí a v Kolíně VI.

V budově č. 24 u musea blízko kostela je umístěna ve staré škole musejní knihovna, která má 43.825 svazků. Je to velmi rozsáhlá knihovna, ale bohužel dosud uzavřená, nepřístupná a není známo, zda je katalogisována.

V ý s t a v y byly v Kolíně pořádány většinou v Městském vlastivědném museu. Koncem minulého a na počátku letošního roku pořádali svou pravidelnou výroční přehlídku kolínští fotografové amatéři. Mají už v tomto směru svou tradici, což se ukázalo i na této výstavě, neboť tam vystavovala už řada mladých, kteří ukázali, že jsou dobrými žáky svých předchůdců. Výstava byla v museu doplněna několika večery, na nichž členové promítali svou prázdninovou fotografickou kořist. Byla to řada pěkných večerů s barevnými diapositivy. Večery byly velmi oblíbeny.

19. února byla otevřena výstava kreseb národního umělce Karla Svolinského, který byl národním umělcem jmenován právě v lednu letošního roku. Návštěva na tuto vkusně upravenou výstavu byla veliká.

Po této výstavě došlo k posmrtné výstavě mladého nadaného kolínského malíře Ivo Grunta, který tragicky zahynul při leteckém dnu zasažen na zemi vrtulí letadla. Jeho odchodem ztratil Kolín skutečnou malířskou individualitu, která se snažila o samostatný malířský projev. I když vystavené obrazy a kresby a zvláště akvarely byly pouhým torsem malířova díla, ukázalo se, že v něm pro české umění rostl svérázný umělec.

V dubnu ukázali Kolínu své umění dva mladí kolínští umělci Jan Kubíček a Jiří Balcar. Oba jsou v první řadě vyspělými grafiky a známí už svými plakáty a knižními obálkami. Výstava dalšího mladého Kolíňáka - Meduny, malíře, který se svou vlastní pipí pracovává k úspěchům, ukazuje jej jako zblhlého krajináře, který kolínskými motivy obohacuje dosti bohatý výběr polabské krajiny.

Své celoživotní dílo vystavovala kolínská malířka Jožka Kračochová. Paleta této umělkyně je velmi široká. Shromáždila na výstavě 68 prací, které ukazují vzestup malířsamouka, její zápas a vyjádření formy a komposice, její robustní výraz v zachycení krajiny a měst. I když řada jejích prací nese pečet jejích učitelů, jde svou vlastní cestou, která je pro ni charakteristická.

Další výstavu pořádal kolínský profesor Josef Přecha. Na výstavě měl řadu kytic a oblíbené náměty kolínské plynárny. Z jeho sovětské cesty vystavoval řadu kreseb, které jej představují jako zručného kreslíře.

K i n o

Na prosinec letošního roku připadlo pro Kolín významné výročí. Je tomu padesát let, kdy byl v Kolíně založen první kinematograf. 25. prosince 1911 bylo otevřeno v býv. Jungmannově ulici kino, jemuž byl dodáván elektrický proud z nové kolínské Křižíkovy elektrárny. Kino mělo 128 sedadel. V září 1912 vešlo v platnost nové nařízení, které ukládalo majitelům kinolicencí řadu nových bezpečnostní, zdravotních a stavebních povinností. Nutilo mladého tehdy podnikatele Karla France, opatření nových místností a proto bylo na spáleništi za Quintínem postaveno nové kino, které těmto předpisům vyhovovalo. Nová budova byla postavena r. 1913 a je to nynější kino Oko. Tehdejší programy sestávaly za šesti až sedmi krátkých filmů většinou zahraničních s veseloherním nebo přírodním obsahem. V r. 1912 byly už v Kolíně promítány některé pozoruhodné filmy. Zvoník u Matky boží od firmy Pathé Frères z Paříže, čtyřvečerní francouzský film Bídníci, Shakespearův Romeo a Julie, Sardouova komedie Madame sans gêne, Odysseova dobrodružství, Dumasův Královnin náhrdelník a dokonce kolorovaný film Veselé ženy windsorské. Kolínští diváci tehdy po prvé viděli komika Maxe Lindera, tragédku Astu Nilsenovou, populární Henny Portenovou a filmového milovníka Waldemara Psylandera. V těchto dnech, kdy se film stal světovou velmocí a uměleckým oborem si připomínáme, že Kolín měl jedno z prvních kin v Čechách, brzy po jeho vynalezení ve Francii. Právě o vánocích před padesáti lety počínal v Kolíně svoji úspěšnou dráhu.

Dnes má Kolín dvě kina, z nichž je jedno širokouhlé. V létě kromě toho hraje letní kino na Zimním stadionu, které pojme veliké množství diváků a jeho promítací plátno je 25 m široké. Kolínská kina jsou premiérová a některé filmy jsou promítány dříve nežli v Praze, protože Kolín je jednou ze stanic, kde se prověřuje předem úspěch filmu.

V minulém roce hrálo kino Jas, kino Oko a po určitou dobu i kino mladých na Zimním stadionu. V celkové statistice lze říci, že kina v Kolíně mají dobrou návštěvnost a zvláště Letní kino za teplých večerů mívá až 1500 návštěvníků. Z filmů, které měly v tomto roce největší finanční úspěch lze uvést francouzský film Hrbáč, ačkoliv nesl všechny známky romantického křýče, dále výborný sovětský film z válečných let Jeřábi táhnou, který byl velmi pěkným obrazem sovětského zázemí za války, dobrou úroveň měl francouzsko-brazílský film Černý Orfeus a anglický barevný film nenávist, český film Pochodně, sovětský film Čisté nebe a německý film Profesor Mamlock.

K oslavám 40. výročí založení KSČ byla v kinu Jas na Zálabí uvedena přehlídka českých a slovenských filmů. Byla zahájena slavnostně filmem Pochodně, který byl točen podle novely Vl. Neffa. Pak následovaly filmy Vstanou noví bojovníci, Anna proletářka, Hra o život, Velká samota, Lidé jako ty, a posledním filmem byly Včeličkova Policejní hodina.

V červenci se kanala na stadionu přehlídka festivalových filmů a svým uspořádáním i návštěvou plně uspokojila. Každý večer, před zahájením byl uveden kulturní program, který před prvním a posledním představením obstarala kolínská Kmochova kapela, pod

vedením V. Týra. Zahajovací projev pronesl člen kulturní komise Vl. Mojžíšek. Prvním filmem byl polský film Křižáci. Návštěva na tento film, který trval dva večery, byla veliká, takže kromě tribuny, která pojme 1500 diváků byla plná i hrací plocha. Návštěvy se film od filmu stupňovaly. Druhým filmem byl sovětský snímek Lette holubi, dále americký Fordův film Útěk v řetězech, potom český film Kde alibi nestačí, velmi působivý film německý, Růže pro státního návladního a na konec byla uvedena česká veselohra Zdenka Podskalského Spadla s měsíce. K úspěchu filmu přispěla i přítomnost některých filmových představitelů, mezi nimi i kolínské herečky Darji Hajské. Po všechny večery bylo na stadionu velmi srdečné, koletivní prostředí, které si čekání krátilo různými sborovými hesly a hromovým Hej rup, jímž bylo provázeno každodenní posunování pohyblivé scény. Bylo by dobře, aby se Kolín stal festivalovým městem. Má k tomu kino i obecenstvo. Celkem bylo v r. 1961 promítnuto v kolínských kinech 42 filmů českých, 25 sovětských, 20 francouzských, 7 anglických, 4 americké, 5 švédských, 7 maďarských, 12 německých /NDR i NSR/ 4 rakouské, 5 polských, 2 španělské, 5 italských, 2 rumunské, 2 bulharské, i čínský 1 korejský, 2 mexické, 2 jihoamerické, 3 jugoslávské a 3 bez bližšího určení. Do toho nejsou počítány filmy promítané v kinu mladých. Není možno, aby kronikář zhodnotil jednotlivou produkci a o významných filmech už bylo psáno.

Návštěvnost jednotlivých filmů byla různá a samozřejmě neodpovídá vždy kvalitě filmu. V návštěvnosti vede sice český film a zvláště veselohra, ale ta není vždy na výši svou kvalitou. V neděli dopoledne je v kinu Jas na Zálábí vždy promítání krátkých filmů Čas. Trvá už několik let, má svůj pravidelný kádr návštěvníků mladých i starých a dobře se ujalo. Hodinový program, který se dvakrát opakuje přináší dobré cestopisné, přírodní i vědecké snímky a dobré kreslené filmy pro mládež. Mládež tvoří 50% návštěvnosti a vstupné je 1,20 korun.

Kino mladých promítá vždy ve středu, v sobotu a v neděli, vždy ve tři hodiny v kinu Oko. Od 15. - 21. prosince byly v tomto kinu na oslavu 50. výročí trvání kina promítány retrospektivní filmy a čtvrtek byl vyhrazen pro důchodce za snížené ceny.

Z krátkého přehledu je vidět, že Kolín měl o filmovou zábavu postaráno. Bohužel jsou ještě bolesti v kolínských kinech. Na Zálábí jsou v kine dosud špatně umístěné šatny, které byly původním majitelem nemožně postaveny, v kinu Oko je srozumitelnost ve středních řadách špatná pro malé akustické možnosti starého sálu.

Kolín jako město ležící velmi blízko Prahy i jako město, které je v některých oborech na předním místě ve státě, sává se během roku i častým cílem návštěvníků ze zahraničí. Návštěvy různých odborníků možno říci z celého světa jsou v Kolíně tak časté, že je kronikář nemůže ani všechny zachytit. V březnu letošního roku byla v Kolíně návštěva z Polské lidové republiky, která v Kolíně získávala zkušenosti pramenící ze zvýšené pravomoci národních výborů. V čele delegace byl ministr s. Zbigněv Januszko. Delegace si prohlédla nemocnici, historické památky města, sídliště a zároveň byla navázána družba s kolínským MěstNV.

V červenci navštívila Kolín početná delegace národů Afriky. Hosté navštívili závod Teslu, kde studentka z Dahomeje pozdravila zaměstnance českým proslovem, a pak byla pořádána beseda, která vyzněla v bratrskou spolupráci s africkými národy. Potom hosté navštívili kolínskou nemocnici, kde je uvítalo hlavně dětské oddělení, jemuž se zapsali do pamětní knihy.

V říjnu navštívil průmyslovou školu v Kolíně vedoucí sovětské delegace s. Bražnik, ředitel průmyslové školy v Berdičevě. Prohlédl si dílny, ocenil pěkné zařízení kovárny a truhlárny, pobesedoval se žáky a učiteli, které zastihl při práci. Navštívil také večerní školu pracujících a navázal družbu s kolínskou průmyslovkou.

Ještě v říjnu navštívili kolínskou Tatru dva členové kubánské delegace Gerardo Nuñez Mirandí a Elio Moya. Oba byli odborářskými pracovníky a proto se zajímali hlavně o práci odborů na závodě. Na Kubě podobná zařízení posud nemají. Hodně o nás věděli a nikterak se nebránili otázkám, kterých bylo hodně. Přijali dobře náš velký zájem o ně a prohlásili, že si váží naší pomoci.

Koncem července projížděla naším městem početná výprava našich krajanů z Francie, která směřovala do Kutné Hory. Zastavili se v Kolíně, prohlédli si město, s hlasatelem našeho rozhlasu po drátě měli malou besedu, při níž se vyprávělo o poměrech u nás a ve Francii. Vyšlo najevo, že mnoho našich krajanů ve Francii si nemůže dopřát návštěvu Československa, protože žijí ve skromných poměrech.

V září přijel do Kolína barmský umělecký soubor a barmská kulturní delegace. Prohlédli si závod Tatru a v závodním klubu na náměstí byly beseda s těmito hostmi. Na otázky přítomných odpovídal vedoucí kulturní delegace, náměstek ministra kultury pan Usein-Un- Seznámil přítomné s minulostí Barmy, s anglickou kolonizační politikou, s poměry v zemědělství a s budovatelskou prací v současnosti. S námi mají velmi dobrou spolupráci obchodní i kulturní. Knihy jsou vydávány v Barmě v angličtině. Velké oblibě se těší knihy vlastenecké. Ze sportů je v největší oblibě kopaná a plavání. Druhého dne se v divadle představil umělecký soubor, který byl uvítán s. Zadinou. Program byl skutečně umělecký a diváci se dlouho se souborem loučili.

V říjnu oplatili němečtí mládežníci kolínskou návštěvu v NDR tím, že jejich delegace přijela do Kolína. Zúčastnili se mírové manifestace na náměstí, navštívili kolínské závody a některá JZD na okrese.

Vlakem Družby přijela do Československa skupina sovětských turistů, která navštívila Kolín a Červené Pečky. O návštěvě bývalého těžkého pacienta naší nemocnice s. Kovalenka jsme už psali ve zdravotnictví.

Pojetí a možnosti boje proti tuberkulóze postavily náš stát na jedno z prvních míst na světě a kolínský okres je středem této akce. Světová zdravotnická organizace pověřila Československo organizací epidemiologického a klinického výzkumu tuberkulózy, který je v praxi prováděn právě u nás. Výsledky práce jsou už dnes tak výrazné, že se mohlo přikročit k uspořádání kursu pro lékaře ze zahraničí, aby se sami přesvědčili jaké má tato akce výsledky.

Dne 6. prosince přijeli lékaři do našeho okresu, aby tu po určitou dobu získávali zkušenosti z práce kolínských zdravotníků a sami si tuto práci prověřili. Dostavili se účastníci z devíti států, kteří byli seznámeni s tím, že důslednými prohlídkami vyhledáváním nových onemocnění nastal od r. 1958 soustavný pokles tuberkulózy na okrese. Přijeli Poláci, lékaři z NDR, Afganistanu, Nigérie, Súdánu, Indonésie, Turecka aj. Prohlédli si všechna oddělení nemocnice a vyslechli řadu přednášek. Tento lékařský kurs byl také oceněním kolínské oblastní nemocnice, jejíž rozvoj, velikost a všestrannost ji staví na jedno z prvních míst ve venkovských městech.

Dne 9. května byla slavnostně otevřena ve všech místnostech vlastivědného městského musea výstava čtyřiceti let bojů a práce Komunistické strany Československa na Kolínsku. Výstavní komise tu shromáždila veliký materiál, který ani všechen nemohl být umístěn, aby výstava neztratila na přehlednosti. Byla otevřena slavnostním projevem ved. tajemníkem KSČ za přítomnosti člena sovětského vyslanectví s. Něstaroviče a při vernisáži byla velmi četně navštívena. Doplněna byla exponáty kolínských závodů a světelná mapa s fotografiemi názorně ukázala místa kolínského exportu ve světě. V jiné místnosti byly instalovány plány a modely výstavby města, práce zemědělských družstev na Kolínsku a růst hektarových výnosů. Jinde byly práce prvních dělnických organizací, jichž činnost začínala pod dohledem policie, dále založení sociálně demokratické strany až k slavnému prvnímu máji r. 1890 a vývoj až do první světové války, kdy se už tak silně projevil vliv Velké říjnové socialistické revoluce. Byla tu vystavena činnost první komunistické organizace na Kolínsku, první časopisy a plakáty, boj o jednotnou frontu a první dělnickou olympiádu, oslavy prvních májů Dnů žen a mnoho jiných památek. To vše bylo zakončeno přehledem památek na příchod Rudé armády v čtyřicátém pátém roce, jejíž přítomnost už byla předzvěstí roku osmačtyřicátého.

Další výstava, Šedesát let atletiky v Kolíně, byla radostným dostaveníčkem sportovců Kolína z dob minulých i současných. Výstavu navštívilo 3417 lidí. Otevření bylo slavnostní a tři velké sály musea na náměstí byly zaplněny trofejemi a památkami šedesáti let kolínského atletického sportu. Mezi prvními návštěvníky bylo vidět tváře atletů z minulých dob, kteří přišli mezi své, aby se podívali na své sportovní mládí, ale přišli i mladí, aby shlédli, jak ti staří dělali sport před nimi. Na výstavu se dostavil i Emil Zátopek s manželkou Danou, s nimiž byla večer v sokolovně uspořádána beseda. Úspěch výstavy byl velký, což jistě povzbudí ty, kteří nyní vedou kolínskou atletiku.

Ze všeho je zřejmé, že kolínská výstavní činnost byla letos velká a je potěšitelné, že to byly výstavy z místních zdrojů, místních umělců. Kolín má v malířství dobrou tradici a jména Morstadt, Mazuch, Radimský, Rykr a další jsou dobrým příkladem pro mladé.

V březnu byla také v museu uspořádána výstava krajského časopisu KSČ Svoboda, která seznámila návštěvníky s prací pokrokového časopisu a jeho sedmdesátileté úsilí o vybudování socialismu u nás. Poučné byly i doklady z tiskárenské dílny, matrice, štočky atd.

Blížkost Kolína u Prahy způsobuje, že do Kolína zajiždějí často pražské umělecké soubory. Tyto soubory však nebývají vždycky umělecké. Takovou ukázkou byla estráda pražských "umělců", kteří přijeli do Kolína s programem "Kolíne, Kolíne", který byl dokonce vysílán čs. televizí. S Kolínem měl tento slabomyslný program jen to, že na počátku zahrála Kmochova kapela jeden kousek a dost. Závod Lučební v Kolíně, který byl pořadatelem této estrády /90 let závodu/ nemůže za tyto umělce, ale bylo by vždy dobře uvážit program, který Praha Kolínu dodává. Jak jinak se uvedla beseda, kterou pod patronací kolínské elektrárny uspořádali solisté Národního divadla, kteří přijeli nejen s hodnotným programem, který podali se skutečnou uměleckou odpovědností, ale po programu uspořádali s posluchači přátelskou besedu, která seznámila Kolíňáky nejen s jednotlivými umělci naší první scény, ale i s jejich prací, starostmi a přáními. Kolínská plakátová

návěští lákají diváky často zvučnými jmény pražských umělců, za něž přijede mnohdy náhradník sehnáný v poslední chvíli a i někdy pod jménem prominenta se skrývá obyčejné rýžování honorářů pod heslem Pro venkov všecko dobré. Právě blízkost Kolína u Prahy svádí různé party pražských umělců k tomu, aby si udělali do Kolína jednovečerní výlet, odvezli peníze a nestarali se o to, zda za ně dávají nějakou protihodnotu. Podobně i jednotlivci nebo dvojice obcházejí i školy, přinášejí si různá potvrzení vyšších úřadů a tahají z rodičů žáků peníze. Tento nešvar se objevuje zvláště v době předvánoční.

P r ů m y s l

Období druhého pětiletého plánu bylo významným úsekem v našem národním hospodářství. Bylo dosaženo vynikajících úspěchů. Byl splněn plán hrubé výroby r. 1960 a tím bylo překročeno usnesení okresní konference KSČ, které stanovilo, vyrovnat se s úkoly r. 1960 o 5 dní dříve. Do rukou zástupců 42 závodů bylo odevzdáno uznání okresního výboru KSČ a nejlepšímu závodu, Tesle z Kolína byla dána Rudá standarta, o kterou po dva roky závodily kolínské závody.

Druhá pětiletka skončila. Po celý prosinec minulého roku hlásily kolínské závody splnění plánu za minulý rok, a už v neděli 1. ledna nastupovaly ženy v Tesle, aby začaly plnit plán třetí pětiletky. Když tato první směna r. 1961 končila svou osmihodinovou prací, začala oslava normálních pracovních směn. Zahájení se účastnil vedoucí tajemník KSČ, s. Husa.

Také Obchodní tiskárny zahájily slavnostně první rok třetí pětiletky, kde k pracujícím promluvil s. A. Pavlovský.

Koramo splnilo plán minulého roku na 100%. Proto také, když nastoupila na Nový rok první směna, plnila už plán třetí pětiletky. Slavnostní zahájení práce v novém pětiletém plánu měly také dílny ČSD v Kolíně, kde tajemník KSČ Horáček připravil zaměstnance na zvýšené úkoly.

Pracující Okresního stavebního podniku se sešli na první pracovní den třetí pětiletky, kde slavnostně zhodnotili výsledky minulého roku a zavázali se, že letošní plán splní do 20. prosince 1961.

Pracující závodu Lučební se sešli 2. ledna na celozávodní schůzi, kde promluvil zástupce OV KSČ, při čemž další řečníci ukázali, jak je závod připraven na třetí pětiletku.

Draslovka na celozávodním aktivu ROH, 1. ledna slavnostně vyhlásila závazek na letošní rok, že nepřekročí plán vlastních nákladů při překročení plánu výroby o 0,2%.

Takovýmto způsobem zahájila práci v letošním roce většina kolínských závodů. Plán třetí pětiletky je totiž náročný.

Plán třetí pětiletky počítá s dosavadními zkušenostmi, technickým rozvojem, zvyšováním odborné kvalifikace a s iniciativou lidí. Počítá se nejen se splněním, ale i překročením plánu. Závazky byly uzavřeny téměř ve všech závodech na okrese. Některé vyhovovaly plánu, některé jej i překračovaly. Opravdu vysoké závazky podepsali zaměstnanci Korama, plynárny, Laktosu /mlékárna/ a Lučebního závodu. Pokud jde o výrobu, souhrn závazků zajišťoval nadplánovanou výrobu ve výši 1,1%. Závazky předpokládaly 0,2% úspor na vlastních nákladech. Některé závazky byly uzavírány velmi opatrně, protože už byly v prvním čtvrtletí překročeny. Elektrárna svůj závazek za 1. čtvrtletí překročila pětkrát. Frigera a Tatra vůbec závazek neuzavřely, ale proti plánu uštkly 2 miliony. v Tatře však šetří na materiálu 1,800.000 korun, ale na ostatních nákladech vydají o půl milionu více.

V některých závodech uzavírají závazky splnit plán technického rozvoje dříve než za pět let. V kolínské Tesle splnili letošní plán do konce října a takto chtějí postupovat

i v dalších letech pětiletky, čímž by ji splnili za čtyři roky. Kolínský průmysl má starou tradici, neboť každým rokem se objeví závod, který vzpomíná na delší dobu svého trvání a tuto událost oslavuje novými závazky. Letošního roku je to závod **L u č e b n í** v Kolíně, který letos vzpomíná 90. výročí svého založení. Používání strojených hnojiv je v Čechách velmi starého původu, protože už v 17. století se na Třeboňsku používalo dřevěného popela, později vápna, slínu, rybnického bahna či sádry. Když bylo objeveno peruánské guano, začalo se jím hnojit i u nás. Na podkladě Liebigova učení o výživě rostlin, se šířila výroba strojených hnojiv rozkladem kostní moučky pomocí kyseliny sírové. Později byla kostní moučka nahrazena fosfority a byla vyráběna fosforečná hnojiva. Protože se většina hnojiv dovážela, byla r. 1871 uskutečněna myšlenka vystavět v Kolíně továrnu na strojená hnojiva nákladem 200 tisíc zlatých. Zajímavé bylo, že v prvních stanovách společnosti bylo výslovně uvedeno, že správa a knihy budou vedeny česky.

Objednávek bylo hned na počátku tolik, že závod nemohl stačit, a rpto si hned příštího roku zavedl vlastní výrobu kyseliny sírové, která se do té doby dovážela z ciziny. Továrna se brzy rozrůstala tak, že splynula s Lučebním závodem v Pečkách i s její pobočkou v Neu Erlau u Vídně, kde se vyráběla kostní moučka, kyselina sírová a superfosfát. Na počátku tohoto století se závod modernisoval zakoupením Kentova mlýna z Ameriky. Po první světové válce splynul s kolínským závodem podnik na strojená hnojiva ve Slaném a program závodu se rozšiřoval. Došlo k založení farmaceutického oddělení s výrobou kyseliny salicylové a jejích derivátů, kromě toho se tu vyráběl sirup Biolein, biokleinová vína a bonbony, řada léčiv včetně oddělení radiumchemie, jehož výrobky se vyvážely do celého světa.

V důsledku deflační politiky za první republiky dochází k silné koncentraci, které neodolal ani kolínský podnik, což vedlo k většímu zchudnutí pracujících a rok 1929 znamenal konec hospodářského rozvoje podniku. Velká krise 1929 - 1933 vedla k propouštění dělnictva, k snižování mezd, k postupné likvidaci pobočných závodů a koncentraci celé výroby do Kolína. Teprve těsně před druhou světovou válkou došlo k částečnému oživení výroby, ale původní konjunktury dosaženo nebylo.

V takovém stavu vstoupil podnik do válečných let, kdy nedostatek surovin brzdil výrobu a jen výroba kyseliny sírové se udržela na výši. Výroba farmaceutických prostředků částečně stoupla, jenomže část této výroby byla v rámci válečných výrobních seskupení převedena mimo závod.

Po r. 1945 byly postupně odstraňovány následky válečných let. Pro nedostatek surovin byla zastavena výroba kyseliny sírové a superfosfátu, a vyráběl se pouze síran hlinitý pro zásobování pražské vodárny a biokleinové přípravky, ale počala růst výroba metylchloridu, kterým kolínský závod přispěl k zachránění velkých hodnot v potravinářství, když dovoz tohoto výrobku z Německa byl zastaven.

Teprve nyní došlo k zlepšení sociálních poměrů zaměstnanců, k úpravě mezd, zvýšení nároku na dovolenou umožněním účasti zaměstnanců na řízení podniku, zlepšenou lázeňskou léčbou, přídatky na děti, bytovou výstavbou a pod.

V r. 1946 byl kolínský závod Lučební vytvořením větších organizačních celků včleněn do nár. podniku Synthesia Semtín, což přineslo uskutečnění prvních investic po válce. Po dvouletém plánu byla znovu obnovena výroba kyseliny sírové, přípravků biokleinových a provedena výstavba výroby umělé rohoviny. Nový výrobek se nazýval Umagal. V následující pětiletce byly zřízeny výroby metylchloridu, zavedeno dopravní zařízení fosfátů a superfosfátů, upraveny šatny, umývárny, zlepšeno stravování v závodní jídelně a léčebná péče. Po únoru 1948 došlo k dalšímu rozvoji závodu a byl přebudován na směr anorganické chemie. Zřizovací listinou z 20. července 1949 byl vytvořen samostatný podnik Lučební závody v Kolíně, s pobočnými závody v Lovosicích, ve Slatiňanech a v Hraničné. Lovosické závody a v Hraničné byly později pro velkou vzdálenost vyčleněny, ale včleněn byl závod n.p. Kovochema v Uhřetěvsi s pobočným závodem ve Kdyni. V r. 1950 vstoupil do čela závodu po první dělník. Během první pětiletky ve srovnání s r. 1948 stoupla výroba do 1953 u kontaktní výroby kyseliny sírové o 47%, u superfosfátu o 40%, u síranu hlinitého o 63%, u metylchloridu o 213%, u kyseliny salicylové o 614% atd. V průběhu těchto let byly zavedeny nové obry výroby. Kyselina fosforečná, pěnhas, afretan aj. V závodě bylo zřízeno dále zubní ambulatorium a národní pojištění bylo přeneseno na podnik. V roce 1949 - 61 bylo dáno do užívání 46 moderně zařízených bytů a další jsou v plánu na rok 1962.

V roce 1958 byl závod v rámci druhé reorganizace průmyslu začleněn do nár. podniku Východočeské chemické závody Synthesia v Pardubicích Semtíně, včetně závodu v Uhřetěvsi. Za podpory tohoto závodu byla konečně poražena zastaralá koncepce plánu arch. Frágnera, podle něhož měla být existence závodu pouze dočasná. Díky tomu byly dány do provozu další rozvojové akce, výroba afretanu, polystyrenu, silikonů, pražení Zn koncentrátů, dále byly vybudovány další pomocné výroby a pomocná zařízení pro rovnováhu závodu, kotelna, vodárna, trafostanice, čisticí stanice a silnice. Závod se vyrovnával se všemi výrobními úkoly, takže v minul. roce 1960 obdržel Rudý prapor ministerstva chemického průmyslu a další četná vyznamenání. V letošním roce při svém výročí obdržel závod Rudý prapor krajského výboru KSČ a krajské odborové rady. Kolektiv ze výroby ethylchloridu lékopisného obdržel titul brigády socialistické práce. Zlepšovatelé podali v závodě za první čtvrtletí letoš. roku 21 zlepšovací návrh. Rozhodnutím ministerstva z 22. března 1957 byl kolínský závod schválen jako rozvojový. Závod se specializuje na výrobu organokřemičitých a organokovových sloučenin s nutným základem anorganické chemie a bude postupně vybudován v moderní výrobní jednotku. Pro zajímavost uvádíme seznam výrobků, které kolínská Lučební vyrábí. Je z toho vidět rozsah a důležitost závodu v celostátním měřítku. Kyselina sírová, metylchlorid, superfosfát, fluorokřemičitan sodný, síran hlinitý, kyselina fosforečná, trinitrium fosfát, kyselina salicylová, afretan, pěnhas, Umagal, ethylchloridpolystyren, silikon, Lukofob, Lukosan, Lukooil, Lukosil a Lukopren. Spolu s ostatními chemickými závody v Kolíně tvoří Lučební závod z Kolína velké chemické středisko.

Příznivý vývoj našeho zahraničního obchodu se nezastavil ani v letošním roce. V roce 1960 byl o 5% vyšší než v r. 1959 a v nár. podniku T a t r a v Kolíně byly podepsány

nové dlouhodobé obchodní smlouvy s Brazilií, Kubou, republikou Mali, Indonésií, Velkou Británií a Irákem. V Tatře soutěží 34 brigád socialistické práce, takže lze očekávat, že závazky splní. Hlavním artiklem obchodu n.p. Tatra jsou energovlaky, které dodává podnik hlavně do ciziny. V závodě byly založeny hlídky, které dozírají na hospodárnost s kovem a elektrickou energií. Tato široká kampaň hospodárnosti měla odezvu i v Tesle, Koramu a Frigeře. V únoru probíhala v Tatře diskuse o návrhu závodní kolektivní smlouvy. Diskuse přinesla řadu připomínek a zároveň se projednávaly v provozních komisích návrhy a dodatky k zavedení dvousměnného provozu. 11. února se konala v závodě celozávodní konference KSČ, která jednala o politických a hospodářských úkolech a hlavně řešila podmínky přestavby podniku na kusovou výrobu, což klade velké požadavky na všechny zaměstnance. Bylo usneseno splnit plán do 22. prosince t.r. a zajistit potřebnou rozpracovanost r.1962. Dále bylo usneseno rozložit výrobu stejnoměrně do dvou směn tak, aby se efektivnost první směny rovnala druhé a třetí směně. Přesčasová práce má být omezena. V březnu probíhalo mezi zaměstnanci výběrové řízení na školy. Celkem bylo schváleno a doporučeno ke studiu při zaměstnání devadesát zaměstnanců a devět ke studiu s přerušovaným zaměstnáním. Kromě toho dva zaměstnanci studují na vysoké škole v Liberci, t.zv. post-promoční studium dálkově. První čtvrtletí r. 1961 bylo v závodě splněno na 100%. Na počest 40. výročí založení KSČ vyhlásil závod řadu závazků. 17. ledna uspořádal závod přednášku předsedy okr. soudu dr. Krumla o zlidovění našeho soudnictví. Na výzvu ÚV KSČ o šetření kovy bylo v Tatře uzavřeno 108 závazků jednotlivců i skupin a bylo podáno 135 zlepšovacích návrhů. Na pomoc zeměděloům uzavřeli zaměstnanci závodu smlouvu s JZD Vývoj v Nučicích, kterému pomohou prací na poli a opravou strojů. 86 brigádníků pomáhalo sklízet řepu.

V podniku T e s l a nastoupily ženy už 1. ledna do práce na zahájení 3. pětiletky. Při závodním aktivu bylo prověřeno ušetřit šest milionů korun za rok. Závod UVA uspořádal v Tesle velkou modní přehlídku proženy, kterých je v závodě většina. Přehlídka měla takový úspěch, že má být pořádána dvakrát za rok. V závodě pracují jako učňové také studenti z Korejské lidové republiky, kteří zde o školních prázdninách získávají výrobní praxi. Svazáci v závodě si dali závazek, že získají Fučíkův odznak a velký počet zaměstnanců navštěvuje lidové kursy ruštiny. Do fondu pětiletky chtějí ušetřit velké množství kovů a proto organisují odborné školení, aby pronikli do problematiky strojního zařízení. Pravidelnou údržbou vzduchového zařízení, galvanických lázní, vypínáním strojů při běhu na prázdno, izolováním potrubí a zamezením přetápění se má podstatně snížit spotřeba uhlí a energie. 44. výročí Velké říjnové socialis. revoluce bylo v závodě oslaveno koncertem, na němž promluvil zástupce OV KSČ s. Holub.

Závod K o r a m o v Kolíně obdržel za splnění úkolů r.1960 a za správné hospodaření s železničními vagony častné uznání OV KSČ. Plán byl splněn 31. prosince 1960 v noci a druhého dne nastoupily nové směny už na úkoly 3. pětiletky. Závod uspořádal přednáškový cyklus Den nové techniky v Družstevním domě: Letos byla v závodě zahájena akce na odkrytí skrytých rezerv. Závod zápasil často s nedostatkem páry a se značnou porucho-

vostí ve výrobě, ale plán splnil. Proto mohla vykonat organizace ROH pro své zaměstnance několik zájezdů do různých krajů v republice. Pro zkrácení pracovní doby byla v závodě vytvořena komise, která prozkoumá všechny podmínky, aby provoz nebyl narušen. V závodě je umístěna motorová zkušebna Benzina, která má na starosti distribuci benzínu a olejů. 11. října dostal kolektiv výroby Av 2 titul brigády socialistické práce a řada kolektivů uzavřela socialistické závazky k 44. výročí VŘSR. Byla provedena prověrka efektivnosti, probráno 326 návrhů a zároveň připomenuto, že pracující si málo zvyšují kvalifikaci ve večerní škole práce. Prověrka měla dobré výsledky a závod byl za III.čtvrtletí letoš. roku udělen Rudý prapor ministerstva chemického průmyslu. Odevzdání praporu bylo provedeno v sále býv. restaurace U Karla IV. a pokračováním byla taneční veselice v závodní jídelně, která se konala 25. listopadu. Dva zaměstnanci Korama J. Třešňák a E. Procházka přinesli velmi důležitý vynález na urychlenou regeneraci vyjetých olejů, což závodě ušetří do roka mnoho tisíc korun. Tímto novým způsobem byly normy překročeny o 100%, výtěžnost je o 20% větší a úspora je asi 800 tisíc korun.

Kolínský závod **D r a s l o v k a** měl během letošního roku dobré výrobní výsledky a mohl tedy přistoupit ke zkrácené pracovní době už od 1. června t.r. Znamenalo to nahradit práci 38 zaměstnanců vlastními silami. Z iniciativy pracujících byla v závodě provedena řada zlepšení, která ušetřila velké částky a dala národnímu hospodářství hodně zboží navíc. 5. června byl na celozávodní schůzi odevzdán Draslovce Rudý prapor Kraj výb. KSČ a Kraj. odborové rady. Prověška efektivnosti odhalila mnohé rezervy a předběžné výsledky ukazují úspory v částce 400 tisíc korun. Jde hlavně o zkvalitnění výroby barevných kyanidů a zavedení nové výroby pro export do SSSR. V závodě se dále provádí výstavba nové potašárny, ale její stavba jde pomalu a neví se, zda bude ve vládním termínu vůbec hotova. Některá oddělení podniku převzala zařízení do své socialistické správy.

Důležitý exportní závod **F r i g e r a** na celozávodním aktivu vytvořil řadu závazků, které se týkají hlavně úspory barevných kovů, uhlí a energie a zkvalitnění výroby. V závodě pracuje také jedna třída kolínské Střední všeobecně vzdělávací školy, která zde koná svou výrobní praxi. Závod postavil novou výrobní halu takovým způsobem, že bez přerušení práce byla nad starými odděleními vztyčena hala a po jejím dokončení byly staré místnosti uvnitř vybourány. Závod chystá ještě novou budovu se sociálními opatřeními.

První rok 3. pětiletky zahájily slavnostně také **D í l n y Č S D** v Kolíně, kde na jejich slavnosti promluvil předseda MěstNV s. R. Dlouhý. Četa kotlářů udělala hned závazek na úsporu 25 tisíc korun. V lednu se konala v dílnách ČSD výroční konference KSČ, na níž byla řada výtek o špatném využití strojů, neštrnosti a časových ztrátách. Jako na jiných závodech i zde byla provedena prověrka efektivnosti, která však podle doznání samotných činitelů nepřinesla očekávané výsledky.

O b c h o d n í t i s k á r n y v Kolíně po slavnostním zahájení 3. pětiletky rychle zahojily škody, které způsobil požár skladiště loňského roku. Plán byl splněn a letošní plán se plnil dobře. OTK jsou jedním z dobře prosperujících závodů v Kolíně a jejich rozšíření má být uskutečněno ještě v letošním roce. Také letos to byly hlavně ka-

lendaře, které tvořily hlavní součást výroby. Kalendáře jsou umělecky vyzdobeny našimi předními malíři. Některé mají trvalou hodnotu, jako je letošní kalendář oper nebo kalendář přírody. Závod OTK byl několikrát už vyznamenán Rudým praporem.

Středočeské p l y n á r n y v Kolíně byly vybrány pro ověřovací provoz se zkrácenou pracovní dobou. Zkrácení pracovní doby na 42 hodiny týdně ve škodlivém prostředí je významnou událostí. Protože kolínská plynárna splnila loni a plní letos stanovené úkoly, dala tím předpoklad ke zkrácení pracovní doby s podmínkou zajistit pro třetí pětiletku plánovaný růst s nezvýšeným počtem pracovníků. Zároveň bylo plánováno větší využití volného času ke zvýšení kvalifikace, k čemuž se přihlásila řada zaměstnanců. 20. května získal závod Rudý prapor, jako uznání za plnění úkolů v I.čtvrtletí letoš. roku. Devatenáct zaměstnanců dostalo peněžní odměny. Závod byl také na konci letoš. roku jeden z prvních v cíli splnění plánovaných úkolů.

Ch e m i e k é z á v o d y Kolínska mají v letošním roce velké úkoly a zaujímají v národním hospodářství přední místo. Podílejí se čtvrtinou na objemu výroby, a ve třetí pětiletce má být na výstavbu a rozvoj chemických závodů na Kolínsku věnováno 185 milionů korun. Vedle Korama byla nejméně úspěšným závodem Lučebná, která splnila plán na 103%. Největší vzestup výroby ve 3. pětiletce má dosáhnout Draslovka, kde se má výroba zboží zvýšit o 135%. Vedle jmenovaných závodů má velký význam státní ústav pro projektování chemického průmyslu, C h e m o p r o j e k t, který má odbočku v Kolíně. Na velkém aktivu chemických závodů v Kolíně byla v letošním roce zaměřena pozornost hlavně na tři otázky. Technický rozvoj, investiční výstavba a výchova nových kádrů.

Jedním z dobře vedených podniků je v Kolíně S t á t n í s p o ř i t e l n a. Její zaměstnanci dostali 17. května titul Kolektiv vzorné práce, účastnili se brigád v cíhelně, zapojili řadu svazáckých organizací do akce spoření a byli zapojeni do řady poradatelských a pokladních služeb při oslavách ve městě. Ve dnech spořivosti překročily vklady ve spořitelně částku 250 milionů korun, takže na jednoho obyvatele připadá průměrně 2500 korun. Za letošní rok vzrostly vklady o 40 milionů korun. V současné době se účastní podnikového spoření 21 tisíc pracujících, kteří měsíčně ukládají průměrně 2 miliony 700 tisíc korun.

Jarní sezona kolínského sportu žila hokejem. Příkladně se o to poslední etapa hokejových výsledků mužstva kolínského Spartaku - Tatra Kolín. Postavení opravdu pěkného a rozsáhlého zimního stadionu pomohlo i výkonu hráčů, kteří v podzimní lize hokeje zaznamenali velmi pěkné výsledky, takže se uvažuje o jejich postupu do I. hokejové ligy. Zatím jsou tyto úvahy předčasné, protože Kolín čeká ještě zimní sezona a tak výsledek uvidíme až v příštím roce. Třetí místo, které si kolínští vybojovali ve druhé lize, je jistě úctyhodné, uvážíme-li, jak rozšířený a silný je československý hokej. Naše reprezentační mužstvo se letos vrátilo ze švýcarského mistrovství světa jako mistři Evropy nikým neporažení. Proto se na hokejových zápasech také v Kolíně objevují až čtyři tisíce diváků. Jarní sezona tedy byla úspěšná.

Teplé dubnové dny letošního roku daly příležitost druhému populárnímu sportu - kopané. Nejvyšší soutěž v Kolíně reprezentuje Lokomotiva Kolín, která však v jarní sezoně neměla dobré výsledky, které by odpovídaly slavné tradici kolínské kopané. Je to trochu zaviněno našťastným kolínským klubismem mezi Lokomotivou, Tatrou a Jiskrou. Jeví se to nepříznivě při zápasech, kde příznivci jiných jednot pronásledují poznámkami hrající mužstvo. Kdyby tyto poznámky byly vtipné, snad by se dalo mluvit o dobré rivalitě, ale v poslední době jsme na hřištích hokeje i kopané svědky takových scén, které nejsou příkladem naší mládeže. Za takových okolností se přílišné fandění diváků stává nebezpečím pro sport a výkony mužstev se tím nezlepší. Je zajímavé, že atletické oddíly těchto klubů podobných potíží nemají. V atletice vládne vzácný soulad a zdravá soutěživost a výsledky také dokazují hodnotu a starou tradici kolínské lehké atletiky.

V podzimní hokejové lize si vedl Spartak Tatra opět velmi dobře. Mužstvo se dostalo do tempa, a jestliže v něm vydrží, je možno doufat ve velmi dobré umístění na jaře příštího roku. Každý výsledek musí být tvrdě vybojován, protože tabulka ligy je velmi vyrovnaná. Premiéra podzimní ligy se však Kolínu nepovedla. Čtyři a půl tisíce diváků vidělo v Mladé Boleslavi porážku Kolína 4:1. Proto na příští zápas s Libercem v Kolíně se přišlo podívat jen dva tisíce diváků, kteří však byli spokojeni, protože viděli vítězství Kolína v poměru 13:3. Tímto výsledkem se Kolín dostal na páté místo v tabulce. Že bylo vítězství zasloužené je vidět z toho, že ještě v témž týdnu porazili národní mužstvo Rumunská 3:2. Zápas s pražským Motorletem byl tedy očekáván s napětím, protože Motorlet býval učitelem kolínských. Kolín zvítězil 7:4 a ukázalo se, že vtipná, kolektivní a hlavně nezištná hra přináší výsledky. V následujícím zápase však přišla sprcha v porážce 9:2 od Jiskry-Havlíčkův Brod. Kolín zůstal v tabulce na pátém místě. V následujícím zápase porazil kolínský Spartak Tatra svou smíchovskou jmenovkyni 4:3 a kladenské SONP také 4:3. Tuhý boj byl s Dynamem Karlovy Vary, který Kolín vyhrál 3:1 a vítězstvím na Dynamem Ruzyň se Kolín vyšvihl rázem na druhé místo v tabulce a stal se favoritem soutěže. Nyní mu teprve nastal těžký boj, protože v něm soupeři viděli vážného kandidáta na vedoucí místo.

Po porážce Hradce Králové 4:1, hostil kolínský stadion kanadské mužstvo Port Arthur Bearcats, kteří v Kolíně porazili vybrané mužstvo Středočeského kraje 3:2. Zájezd Kolína

k ligovému utkání s Plzní skončil porážkou Kolína 6:5. Byla to bolestná porážka, protože Kolín byl jasným favoritem a na Kolín čekal těžký zápas s ostravským Baníkem. Tento zápas měl v Kolíně rekordní návštěvu pět tisíc diváků, kteří byli svědky vítězství Kolína v poměru 7:5. Proto měl následující zápas s Mladou Beleslaví v Kolíně opět rekordsní návštěvu, zápas byl velmi rušný, Kolín už prohrával dvě nula a přeci se mu podařilo na konec zvítězit. To byl rozhodující zápas podzimní ligy. Utkání s Libercem na tamějším hřišti skončilo vítězstvím Kolína 8:3 a Kolín si tím upevnil své postavení v čele tabulky. Poslední utkání v roce však nekorunoval Kolín úspěchem, neboť v Praze na Štvanici podlehl pražskému Motorletu 7:5. Do Prahy jelo z Kolína na 500 příznivců, kteří se zklamání vraceli domů. Nyní bude záviset na výsledcích po Novém roce, zda Kolín zůstane první a tím získá nárok na postup do první ligy. Byl by to pro Kolín veliký hokejový úspěch, protože v první československé hokejové lize hrají kluby, které znamenají skutečnou hokejovou extratřídou a patří k nejlepším na světě.

V červnu, který byl bohatý na atletické podniky / bylo jich devatenáct / startovali v Kolíně také atleti z Maroka a Nigérie. Amu a Ejoge z Nigérie dosáhli velmi dobrých výsledků ve sprintech a Marokánci Said a Alal měly velmi dobré časy na 3000 m. Dobrá úroveň kolínské atletiky i dobré přátelství a sbor rozhodčích byly příčinou, že do Kolína jezdili cizí atleti už po první světové válce. Byl to hromadný zájezd Maďarů v r. 1936, který přilákal na 3000 diváků, v r. 1931 tu byli Němci a Italové, v r. 1936 se tu zastavila výprava jugoslávských závodníků. Po druhé světové válce byli Švédové a v r. 1956 francouzští atleti odborového svazu. Letošní rok měl v Kolíně atlety maďarské a lední hokej hostil kanadské mužstvo, při čemž byl vyzkoušen zimní stadion, protože na něm bylo na Kanaďany asi 14 tisíc lidí. Patří tedy náš stadion mezi největší v republice.

V kolínské atletice je stále živo. Je tam dobrá práce vychovatelů mládeže. Instruktoři, jako Bunc, Votruba, Bureš, Stöcklová, Najman a jiní se starají o skupiny žáků a dorostenců a tvoří tak budoucí kádr lehké atletiky v Kolíně, neboť někteří dorostenci či dorostenky mají už velmi pěkné výkony. Ze známých už atletů kolínských uvádíme aspoň výkony běžce Košilký, skokana Elbogena a úspěšné závodnice Dáši Košilkové. Všichni tři už startovali na závodech v zahraničí.

V průběhu jarní sezony bylo pořádáno v Kolíně dvacet lehkootletických závodů od přespolních, štafetových až po závody na dráze, na nichž startovalo přes 3000 závodníků. Na dalších pěti krajských závodech, které se pořádaly v Kolíně, startovalo dalších 400 závodníků. U startu k "Běhu vítězství" bylo 402 závodčích, na okresním přeboru "Her mládeže" 380, na "Běhu Rudého práva" 292, při vícebojích mládeže 270, na sprinterském trojboji 262, při Memoriálu Jana Kopeckého 280, na přeboru v přespolním běhu 158 atletů. Žádný okres v kraji se podobnou bilancí nemůže pochlubit.

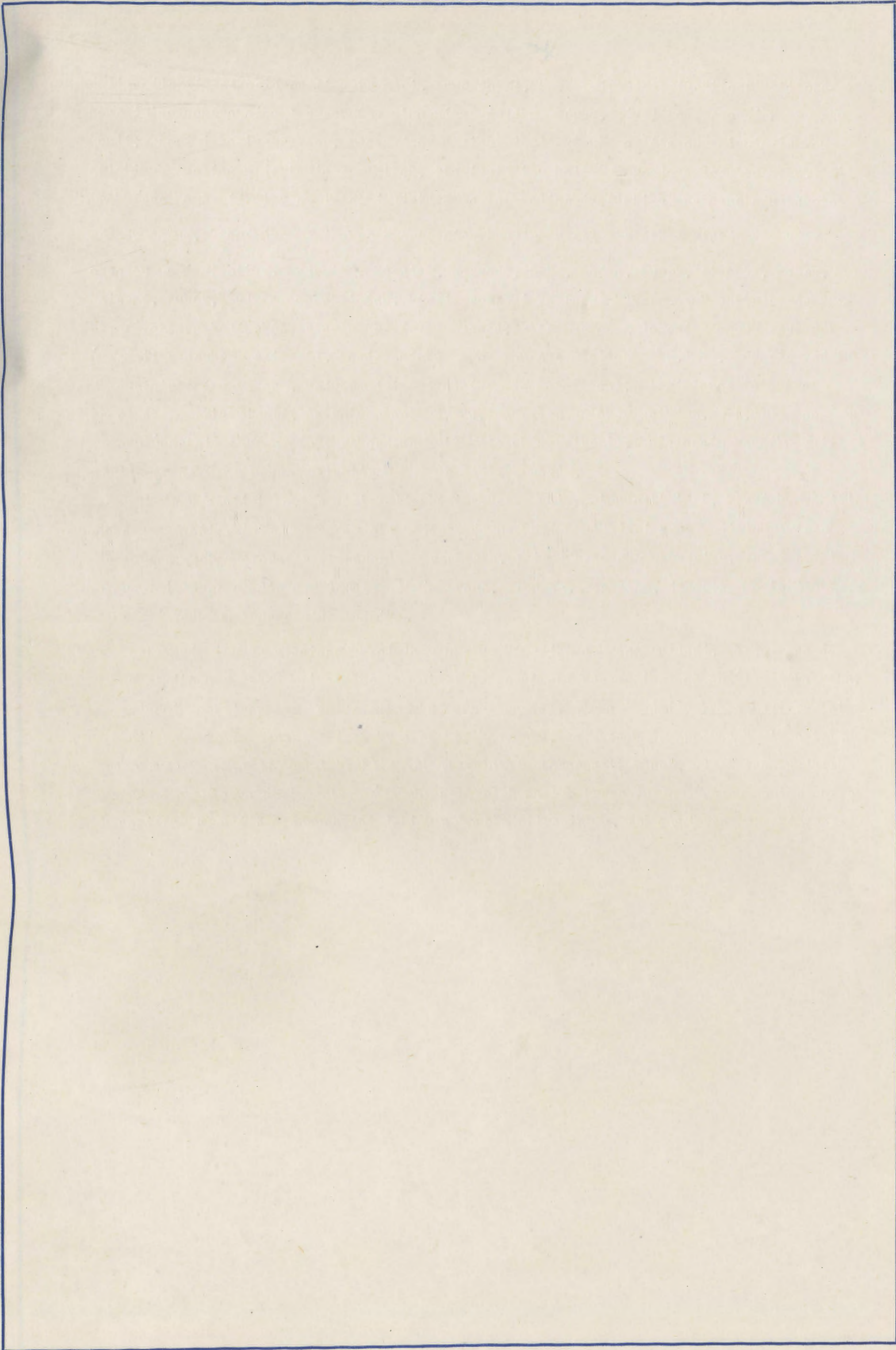
V Kolíně se atletice věnuje hodně těch nejmladších, což je potěšitelné. Rok 1961 byl velmi úspěšný a určených cílů v atletice bylo dosaženo. Každý Kolíňan zná Drozdův lesní běh, který byl letos pořádán už po pětatřicáté. Pouze dvakrát byl vynechán. V r. 1942 a 1955. Je to po slavných Běchovicích nejstarší závod v republice. U jeho startu se vystří-

dali nejlepší českoslovenští vytrvalci. Bude dobře, když při této příležitosti připomeneme jméno nenáročného a skromného činovníka Václava Stárka, bývalého přeborníka ve vrhu koulí, který jako instruktor, propagátor a pisatel článků už po léta organizuje lehkou atletiku v Kolíně a je to jeden z těch, kteří stáli u kolébky Drozdova lesního běhu. Při prohlídce pamětní knihy na letošní výstavě "60 let kolínské atletiky" nalezneme u tohoto závodu jména, která jsou známa ve sportovních kruzích v celém státě a která byla vždy ozdobou naší atletiky. Nedobitý, Kosciak, Rozvoda, Bráf, Sojka, Hušek, Pivoňka, Hošek, Polesný, Luňák, Šulc a mnoho jiných, kteří proběhli kolínským lesem. Zakladatelem je významná postava kolínského sportu dr Václav Drozda, který se od založení závodu desetkrát účastnil a osmkrát zvítězil. Po jedenácté běžel pouze symbolicky v r.1945, když se vrátil z koncentračního tábora. Nejvěrnějším závodníkem je Josef Paul, který letos tuto trať běžel už po třiatřicáté. Je to věrnost závodu, s níž se málokdy setkáme. V r. 1948 se závodu účastnil také světový rekordman Emil Zátopek a zvítězil. V letošním ročníku zvítězil Kamenský z Kladna a startérem byl dr Václav Drozda.

Za zmínku stojí i to, že mezi kolínskými atlety byli v minulosti i ti, kteří v nynější době zastávají velmi významná místa a jejich jména mají vynikající zvuk v jiných oborech. Je to profesor a operátor dr Jaroslav Procházka, primář hradecké nemocnice, známý svými operacemi srdce a plic a skladatel Jiří Jaroš, člen čs. rozhlasu, jehož symfonie jsou součástí velkých koncertních podniků.

Postavení Zimního stadionu vyvolalo u nás velký zájem o krasobruslení. Časně ráno je už na stadionu v sezoně živo a lze tam vidět trénovat chlapce a dívky od nejútlejšího věku. V poslední době jsou tam pod vedením zkušeného trenéra. Členové oddílu krasobruslařů si stěžují na vysoké členské příspěvky a na krátkou dobu, po kterou je stadion k dispozici krasobruslařům. Je to velmi hezký sport a zasluhuje pozornosti všech, ale krasobruslařské produkce na mistrovství světa a úspěchy některých našich krasobruslařů vedou rodiče často k nemístné rivalitě a donucování dětí k nekonečným treningům, což není vždy zdraví prospěšné.

Rok 1962. Tímto rokem vstoupilo naše hospodářství do druhého roku třetí pětiletky. Plány tohoto roku nejsou o nic lehčí než v roce minulém. Na počest XII. sjezdu KSČ byla hned na poč. roku uzavřena řada závazků. Hlavní zřetel tohoto roku byl zaměřen na zemědělství, které zůstalo za průmyslovou výrobou, trpí nedostatkem pracovníků a způsobuje nedostatek některých výrobků na potravinářském trhu. Během celého roku však vážla dodávka mléka a masa, takže se objevoval i nedostatek másla. Žně proběhly dobře.

Srovnáme-li růst průmyslové výroby s loňským rokem, jeví se na Kolínsku růst o 8%. Uplatňovala se v podnicích letos hlavně hospodárnost na všech úsecích.

Rok 1962 byl rokem XIII. sjezdu KSČ, který se konal v provincii a uložil našemu hospodářství vyrovnat rozdíly mezi průmyslem a zemědělstvím, prosadit intenzifikaci průmyslu, zvláště chemického tak, aby mohl vydatně zemědělství pomáhat, vyrovnat rozdíly mezi městem a venkovem, zvětšit sortiment zboží, využívat domácí suroviny, technické pokroky a zvyšovat kvalifikaci pracovníků.

Nejvýznamnější zahraniční politickou situací byla Karibská krise, při níž došlo k vystoupení USA proti Kubě, významným činem bylo vyslání meziplanetární sondy Mariner k Venuši, let Američana Glenna třikrát kolem zeměkoule. Pro nás bylo přitažlivé umístění našich fotbalistů na mistrovství světa v Chile a zjištění, že obávaná dětská obrna baly od nás prakticky odstraněna.

Přehled událostí ve světě a
v republice v roce 1962.

L e d e n

Slavnostní zahájení druhého roku třetí pětiletky ve všech závodech ve státě
Výměna peněz v Bulharsku
Otevření největší evropské štěrkovny v Tovačově na Moravě
Boj proti námraze v celém státě
Kontrola staveb a rozestavěností na všech sídlištích
Nový zákon o úrazech
Výstava životního díla M. Teinitzerové v Praze
Počasí v Evropě kolem nuly
Indonésie ve vojenské pohotovosti po atentátu na presidenta Sukarna
Francie v zápase s vlnou fašismu
Závazky našich JZD k XII.sjezdu KSČ
Rasistické štvánice v Alžíru
Velká přírodní katastrofa v Peru /sesuv půdy - 4000 mrtvých/
Velké sněhové srážky v západním Německu. / u nás sněhu málo/
Zúrodnovací akce na jižní Moravě
Rozmach socialistického soutěžení a zakládání brigád socialistické práce
Zásilky živé zvěře od nás do ciziny
Boje v africké Angole
Odstranění obrny v Československu
Vítězství ČSSR nad SSSR v hokeji v Bratislavě
Příprava delegace na festival mládeže v Helsinkách
Obnovování revanšismu v západním Německu
Druhé vítězství ČSSR nad SSSR v hokeji v Praze /3:2/
Nové objevy z počátků pražského Hrađu
Stoleté výročí smrti Boženy Němcové
Dny krátkého filmu v Karlových Varech
Obraz "Žně" darován malířem Maxem Švabinským státu
Návrat delegace KSČ z Moskvy
Zahájení konference amerických států v uruguajském Punta del Este
Teroristické činy fašistů v Paříži
Brazilští poslanci návštěvou v republice
Přehlídka italské kinematografie v ČSSR
Přiliv teplého vzduchu do Evropy. U nás + 10°C
Zavedení tramvajové samoobsluhy v Praze
Vyznamenání třinácti našich občanů polskými řády
Americká raketa minula měsíc
Počátek vlny chřipky u nás
Uragan nad Krkonošemi
Telegram N. S. Chruščova k 80. narozeninám F. Roosevelta paní E. Rooseveltové
Stoupnutí mrazů v Evropě ke konci ledna. U nás už -14°C
Smrt pražského herce Vlasty Buriana ve věku 71 let

Ú n o r

Meliorační zemědělská akce v celé republice
Osmdesát let Marie Majerové
Rozvoj těžkotonážního hnutí na železnicích
Řeč Kennedyho o vztazích mezi USA a SSSR
Zvýšená vlna chřipky v ČSSR
Nové zásady pro studium na vys. školách a pro rozmístování mládeže

Zpráva o plnění plánu v minulém roce
Objevy obrazů na moravských zámcích
Divadlo NDR v Praze
Dočasné zrušení některých rychlíků
V ČSSR množství nově napadlého sněhu
Mezinárodní výročí Ch. Dickense
První tuny sovětské nafty ropovodem v Bratislavě
Havanská deklarace na Kubě
Výskyt černých neštovic v Evropě
Čs. výzkumníci v Antarktidě
Česká filharmonie do Anglie
Velké povodně na jižní Moravě
Komplexní průzkum půd celé republiky
Vrcholení chřipky v Evropě i u nás
Vyhlášení soutěže na úsporu materiálu
V Paříži: vlna fašistických atentátů
Referát s. Hendrycha o rozvoji zemědělství
Jmenování nových členů čs. vlády
Pololetní prázdniny pro chřipkovou epidemii prodlouženy do 19. února
Úmrtí národního umělce Maxe Švabinského
Návrh SSSR na schůzi šéfů vlád v Ženevě
Noční sněhový orkán nad středními Čechami
Stávky v celé Francii
Otevření sportovní haly v Praze
Porážka Tottenham Hotspurs od pražské Dukly 1:0
Sjezd Čs. svazu tělesné výchovy
Nový sněhový orkán, tentokrát na Krkonoších a Jeseníkách
Pohřeb nár. umělce Maxe Švabinského
Velké větrné a sněhové smrště nad západní Evropou
Hamburk zatopen, protrhané hráze a ztráty na lidských životech
Spousty sněhu omezily v Praze autobusovou dopravu
Propagace hesla "Hodinu sportu denně".
Propuštění letce Powerse z vazby v SSSR
Američan Glenn obletěl třikrát zeměkouli
Ropovod Družba uveden po zkouškách do provozu
Schválení státního rozpočtu
Úkoly vědy a techniky v jednání ÚV KSČ

B ř e z e n

Americká intervence v Jižním Vietnamu
Francouz Calmat mistrem Evropy v krasobruslení, Divin ČSSR druhý
Zahájení veletrhu v Lipsku
Odřeknutí účasti hokejových mužstev ČSSR a SSSR na mistrovství světa v Colorado Springs v USA.
Vládní delegace ČSSR a SSSR na veletrhu v Lipsku
Sourozenci Romanovi třetí v mistrovství Evropy
Projev s. N. S. Chruščova na plenárním zasedání KSSS
Úmrtí národního umělce Otakara Jeremiáše
Odpověď N. S. Chruščova na poselství pres. Kennedyho
Delegace žen na Hradě u presidenta
Výstava mezinárodního plakátu v Praze
Nový kurs sovětského zemědělství

Úmrtí ministra Zdeňka Nejedlého
Neuspokojivý nákup mléka a vajec
Nové významné objevy v Praze na Hradě
Zahájení konference výboru osmácti států v Ženevě
Pohřeb Zdeňka Nejedlého
Sourozenci Jelínkovi z Kanady, českého původu, mistry světa v krasobruslení dvojic
Sovětský plán všeobecného odzbrojení
Divin druhý na mistrovství Evropy v krasobruslení
Vypuštění další umělé družice Země v SSSR
Předvolební projev N.S.Chruščova
Sourozenci Romanovi mistry světa v tanci na ledě
Uznání alžírské vlády Sovětským svazem
Poselství N. S. Chruščova prezidentovi Kennedymu o mírovém využití vesmíru
Referendum v Alžírsku
Projev ministra zahraničí Václava Davida v Ženevě
Projev presidenta Ant. Novotného v Mostě
Závazkové hnutí k XII. sjezdu KSČ
Oslavy šedesáti let čs. filmu
Uvedení Prodané nevěsty v Londýně
Trvalé nepokoje v Alžírsku
Převrat v Sýrii
Schválení zákona o sociálním zabezpečení družstevních rolníků
Zpráva vlády o výsledcích plnění státního plánu

D u b e n

Stoupání hladiny českých řek
Projev presidenta Ant. Novotného o výchově
Záporný postoj Západu k návrhu Sovětského svazu k dohodě o odzbrojení
Povodně na středním Labi. Přehrady zastavily nápor vod
Úmrtí spisovatele Josefa Kopty
Velké manévry v západním Berlíně
Velký počet úrazů dětí na silnicích
Návrh deklarace SSSR v Ženevě
Západní mocnosti nechtí definovat agresora
V SSSR vypuštěna další družice Země Kosmos 2 na oběžnou dráhu
Výstava B. Kafky v pražské jízdárně na Hradě
První výročí Gagarinova letu do vesmíru
Vyhlášení všenárodní diskuse k XII. sjezdu
Vyznamenání předních umělců
Vyhlášení dne kosmonautiky v SSSR
Odpověď s. N. S. Chruščova britskému ministerskému předsedovi
Příprava prázdninové dětské rekreace
Nukleární výbuchy u Vánočního ostrova
Osmá přehlídka čs. koncertního umění v Praze
Memorandum osmi zemí v Ženevě
Projev s. N.S.Chruščova na sjezdu Komsomolu v Moskvě
Zatčení vůdce tajné fašistické organizace ve Francii
Oslava Leninových narozenin v Obecním domě v Praze
Přelíčení s Rudolfem Barákem a jeho společníky
Cvičení vojsk Varšavské smlouvy
Sedmdesát pět let herce Jiřího Steimara
S.N.Chruščov pověřen sestavením nové vlády v SSSR

Projev N.S.Chruščova v Nejvyšším sovětu o nové ústavě
Zahájení nukleárních zkoušek v USA
Přípravy na 1. máj v celém státě
Čestné tituly a řády propůjčeny nejlepším pracovníkům

K v ě t e n

- Velké májové oslavy v celém státě
Projev předsedy vlády Viliama Širokého
Projev presidenta republiky Ant. Novotného
Přehlídka na Rudém náměstí v Moskvě
Krvavé srážky v Alžíru
Závod míru Berlín, Praha, Varšava
Projev čs. delegace v Ženevě
50. výročí sovětského časopisu Pravda
Udělení státních cen čs. umělcům
Oslavy 9. května
Armádní spartakiáda v Lipsku
Přehlídka armády a lidových milic na Letenské pláni
Stávkové boje ve Francově Španělsku
Otevření Čapkova musea v Malých Svatoňovicích
Zahájení Pražského jara
Příjezd vládní delegace z NDR do ČSSR
Výstava Karla Purkyně v Praze
Delegace NDR v Bratislavě
Vůdce francouzských teroristů před soudem
Koncert vítězů Pražského jara
Delegace z NDR uvítána v Brně
Projev Waltera Ulbrichta v našem Národním shromáždění
Společné prohlášení delegací NDR a ČSSR
S.N.Chruščov v Sofii v Bulharsku
Plovárny na Vltavě už letos otevřeny
Odlet našich fotbalistů na mistrovství světa v Chile
Druhý americký kosmonaut na cestě kolem zeměkoule
Delegace čs. Národního shromáždění v SSSR
Sovětské závodní vítězí v Závodě míru B-P-W
Projev N.S.Chruščova v moskevské televizi
Českoslovenští archeologové na cestě do Egypta
Dobré vyhlídky na úrodu ovoce
Panika na newyorské burse
Hledání základního kamene v Národním divadle
Liška Bystrouška v Berlíně
Slavnostní zahájení sportovních her v Chile

Č e r v e n

President republiky Mali, Modibo Keita v ČSSR
Následky bursovního krachu v Novém Yorku
První vítězství ČSSR v Chile /Španělsko - ČSSR 0:1/
Porada členských zemí Rady vzájemné hospodářské pomoci /RVHP/
Vzpomínkové tryzny za Lidice
Nerozhodná hra našich reprezentantů v kopané v Chile s Brazilií

Cesta hostí z republiky Mali po ČSSR
Bonn proti zmírnění napětí ve světě
Podepsání společného československo-maliského komuniqué
Čs. delegace vlády v Moskvě
Sklizeň sena v celém státě
Žádost vlády o vydání Karmasina a Ďurčanského
Mrazivý orkán na našich horách
Rozmach soutěžení na počest XII. sjezdu KSČ
Návrat čs. vládní delegace z Moskvy
Deklarace výboru členských států Varšavské smlouvy
Revanšistické provokace v NSR
Velký filmový festival v Karlových Varech
Manifestace v Lidicích s projevem presidenta Ant. Novotného
Na mistrovství světa v kopané poráží Československo Maďary 1:0
Světový rekord horníků na dole Dukla
Dokument o socialistické dělbě práce v zemích Rady vzájemné hospodářské pomoci
Vítězství čs. fotbalistů nad Jugoslavií v Chile 3:1
Havíři z Dukly na Hradě
Naši poslanci v NDR
Mise ze Senegalu v Praze
N.S.Chruščov v Bukurešti
Finále mistrovství světa v Chile/ČSSR - Brazílie 1 : 3/
Čs-senegalské prohlášení
Vláda jednala o zajištění výroby brambor
Projev presidenta republiky k mládeži
Příprava organizace žní
Slavné uvítání našich fotbalistů po návratu z Chile
Skončení jednocení cukrovky. Letos později
Tropická vedra v ČSSR
Dánští poslanci v ČSSR
Malé moskevské divadlo návštěvou v Praze
Kongres obránců míru v Moskvě
Konec školního roku s usnesením, aby mladí před studiem odcházeli nejprve do praxe

Č e r v e n e c

Setkání vlády s pionýry v Hradci u Opavy
Šampionát ve sportovní gymnastice v Praze
Otevření nového nádraží v Chebu
Desítidenní studené počasí po velkých vedrech
Smrt amerického spisovatele W. Faulknera
Japonci a Jugoslávec Titov mistry světa v gymnastice
Pražští učitelé v Bulharsku
Mezinárodní konference o lidové hudbě v Praze
Projev N.S.Chruščova na kongresu obránců míru
Thermonukleární výbuch v Nevadě v USA
Návrh nových stanov KSČ
Změny ve složení vlády ČSSR
Divadlo Old Vic z Anglie v ČSSR
Přenos televizního programu přes družici Telstar v Americe
Čs. vědecká expedice do Nubie
Nacistický vrah Eichmann popraven v Izraeli

Nové učebnice zdarma do škol
Poselství k národům světa z moskevského kongresu míru
Růst Východoslovenských železáren
Posmrtná výstava malíře Františka Tichého
Slavnosti ve Strážnici
Jednání o odzbrojení v Ženevě obnoveno
Projev N.S.Chruščova k americkým novinářům
Čs. strojírenská výstava v Londýně
Vyjádření vlády SSSR k nukleárním pokusům
Kongres proti rakovině v Moskvě
Zdárný průběh letošních žní
Zpráva o rozvoji národního hospodářství za první pololetí letoš. roku
Alžírské děvče operováno se zdarem na srdce v Brně
Zemřel ministr Rudolf Strechaj
Zahájení světového festivalu mládeže v Helsinkách

S r p e n

Výstava bižuterie v Jablonci
Liberecký veletrh textilu a mody
Velké objednávky čs. strojírenské výstavy v Londýně
Dokumentace o podvrtné činnosti v západním Berlíně zveřejněna
Vytvoření Malajsie ve východní Asii
Zemětřesení v Kolumbii
Srpen měl letos pěkné počasí
Projev V.A.Zorina v Ženevě
Poselství Viliama Širokého do Tokia
Dohoda v Alžíru
Čtnáct dní suché a horké počasí v srpnu. Nedostatek vláhy na brambory a cukrovku
Gagarin na festivalu v Helsinkách
Kobaltová bomba pro ozařování v pražské nemocnici
Projev čs. delegáta na konferenci v Ženevě
Projev presidenta Ant. Novotného na ÚV KSČ
Naši parašutisté v USA
Třetí sovětský kosmonaut ve vesmíru . A.G.Nikolajev
Další sovětský kosmonaut ve vesmíru P.Popovič /první skupinový let/
Dukla v Americe obhájila fotbalový titul
Zahájení Jiráskova Hronova
Úspěšné přistání obou kosmonautů
Stálé, velmi pěkné a teplé počasí jen s občasnými bouřkami
Světová soutěž na akordeon v Praze
Západní Irian /Guinea/ odevzdán do správy Indonesie
Světová výstava poštovních známek "Praga" zahájena
Slavistický kongres v Praze
Konec libereckých trhů
Obilí sklizeno teprve z jedné třetiny
Pěkné počasí trvá, ale žně se zpožďují
Aféra se škodlivým lékem v Německu. Rodí se děti s tělesnými vadami
Atentát na presidenta de Gaulla
Zrušení sovětského velitelství v Berlíně
Beseda N.S.Chruščova s japonskými průmyslníky
Volby v Alžíru
Agresivní akce proti Kubě

Česká filharmonie ve Francii
Přípravy státního plánu na r. 1963
Provokace USA proti Kubě
Teprve polovina obilí sklizena
Ve světě množství živelních pohrom
Období velkých přeměn ve školách
Oslavy Slovenského národního povstání
Suché počasí trvá a v přehradách je nedostatek vody
Soudní jednání o velkém důlním neštěstí na dole Dukla

Z á ř í

President Novotný mezi hutníky v Kladně
Generální tajemník U Thant v Praze
Zahájení školního roku ve znamení školních reforem
Setkání s funkcionáři vysokých škol na Hradě
Pěkné a teplé počasí trvá
Automobilová závod Velká cena Československa
Udělení cen výstavy poštovních známek "Praga"
Zahájení podzimního lipského veletrhu
Nová instalace sbírek národní galerie v Praze
Osm a půl milionu výtisků nových učebnic rozesláno do škol
Velké zemětřesení v Iránu
Protestní nota SSSR vládě USA
Italský dar Lidicím
Sonda Mariner na cestě k Venuši
Zastavení palby v Alžíru
Projev presidenta republiky ke Dni horníků
Zahájení veletrhu v Brně
Prohlášení Tass na provokace proti Kubě
Předsjezdová diskuse vrcholí
Příprava státního rozpočtu
Usnesení vlády o přílišné rozestavenosti u nás
Čs. nota britské vládě o situaci v západním Berlíně
Nález vzácných obrazových sbírek na pražském hradě
Změna vlády v Brazílii
Kongres neurofysiologů v Liblicích
Brazílka rakouského fotbalu od ČSSR ve Vídni 6:0
Zasedání čs. výboru obránců míru
Smrt sovětského dramatika N.G.Pogodina
Den tisku v ČSSR
Zahájení valného shromáždění OSN
Šestidenní závod motocyklistů v Garmisch-Partenkirchenu
Dokunčení stavby přehrady ve Flájích
Národní divadlo na zájezd do Polska
Zakončení brněnského veletrhu
Návrhy sovětské vlády na odzbrojení v OSN
Vítězství československého týmu v Šestidenní
Podpora sovětských návrhů československou delegací v OSN
Leonid Brežněv v Jugoslávii
Odhalení americké špiónážní skupiny v Praze

Beseda presidenta Ant. Novotného s kubánskými novináři
Jednání o důchodovém zabezpečení žen
Ben Bella předsedou nové alžírské vlády
Projev presidenta Ant. Novotného v českých loděnicích v Libni
Devátá družice Kosmos Sovětského svazu na oběžné dráze
Nedostatek krmiv v zemědělství následek suchého léta
Nákup brambor je neuspokojivý
Projednávání dokumentu o naší kulturní politice
Vyhlášení týdne proti fašismu

Ř í j e n

Počátek sklizně řepy
Zdravotnická delegace z NDR v Československu
Společné cvičení armád Varšavské smlouvy
Uznání jemenské vlády SSSR
Kosmická sonda se přiblížila k Venúši
Vlhké podzimní počasí v ČSSR
Sklizeň cukrovky a brambor zdržována počasím
Výlovy jihočeských rybníků
Americký kosmonaut přistál v Tichomoří
Ukončení diskuse o dokumentu k XII. sjezdu KSČ
Porážka francouzské vlády v parlamentě
Výstava obrazů Drážďanské galerie v Praze
Zahájení vatikánského církevního koncilu
Čs. cestovatelé Hanzelka a Zikmund v Indonésii
Americký špion zatčen v Praze
Archeologický výzkum Kouřimi ukončen
Svátek lužických Srbů
Kosmická sonda už urazila 13 milionů kilometrů
Pomalý přísun řepy do cukrovarů
Jednání o pohraniční styk s Maďarskem
V polovině října typické podzimní počasí. Chladno, zamračeno, ale sucho
Výlov největšího rybníka Rožmberského
Poselství československých katolíků odevzdáno papeži
Velká letošní úroda jablek
Změna metody při tvorbě cen v ČSSR
Sovětský Kosmos 10 na oběžné dráze
Přípravy na cizinecký ruch v ČSSR
Ministr Václav David v Římě
Přípravy k vydání obsáhlé československé vlastivědy
Čs. delegace do Brazílie
Prověřování předsjezdových závazků
Sovětský Kosmos 11 na cestě kolem země
Iniciativa 30 států v OSN
Výstava malíře Antonína Pelce v Praze
Dohoda o silniční dopravě s Jugoslávií
Pěkné, suché ale mrazivé počasí na konci října
Pocta umělcům Národního divadla
Poselství vatikánského koncilu
Referendum ve Francii
Prohlášení vlád SSSR a ČSSR o agresí proti Kubě
Mobilisace na Kubě

Výšková radiosonda nad Prahou
Blokáda Kuby americkými loděmi
Odpověď N.S.Chruščova U Thantovi
Americký spisovatel Steinbeck nositelem letošní Nobelovy ceny za literaturu
Protestní hnutí proti agresí na Kubu
V severní Evropě sníh a déšť
Jednání o zrušení blokády v OSN
Poselství N.S.Chruščova prezidentu Kennedymu
Čs. delegace v SSSR

L i s t o p a d

Všecky naše hory se pokryly sněhem
Jmenování ve štábu Varšavské smlouvy
Uklidnění v Karibské krizi
Jednání U Thanta v Havaně
Sto let Náprstkova musea
Záruky plné svrchovanosti Kuby
Zlepšení obchodní sítě u nás
Sovětská kosmická raketa vypuštěna k Marsu
Sovětský fyzik Landau nositelem Nobelovy ceny za fyziku
Nové poznatky o korunovačních klenotech
Nová blokáda Kuby
Kampaň k volbám do amerického kongresu
Americká sonda na poloviční cestě k Venuši
Nové ceny našich osobních aut
Provolání ÚV KSČ k výročí Velké říjnové socialistické revoluce
Oslavy Velké říjnové revoluce v Moskvě
Příjezd sovětské delegace do Prahy
Projev Viliama Širokého k 7. listopadu
USA protahují jednání o Karibské krizi
Štafeta přátelství na cestě do Sovětského svazu
Poselství N.S.Chruščova k UNESCO
Deset let práce Československé akademie věd
Projev presidenta republiky k předním pracovníkům
Nedostatek vody v přehradách a vypínání elektrického proudu
Představení Rozrušené země v Národním divadle
Delegace lékařského kongresu u presidenta
Zpráva N.S.Chruščova o rozvoji a řízení hospodářství v SSSR
Světový výzkum vodního ptactva
USA zrušily blokádu Kuby
Osmá expedice do Antarktidy s našimi účastníky
Nedostatek vody v českých řekách
Schůzka A. Mikojana a presid. Kennedyho
Doprava uhlí po lodích do Prahy

P r o s i n e c

Zasedání ÚV KSČ před sjezdem
Příjezd sovětské delegace na XII. sjezd KSČ
Záhájení XII. sjezdu KSČ a projev presidenta Ant. Novotného
Projev Viliama Širokého a Bohumíra Lomského na sjezdu

Návštěva jugoslávského presidenta Tita v Sovětském svazu
Projev s. Kouckého na sjezdu proti dogmatismu
Úmrtí akademika J. Böhma
Projevy s. Štrougala a Zupky na sjezdu
Diskuse k XII. sjezdu
Zakončení první části vatikánského koncilu
Zakončení XII. sjezdu KSČ a odjezdy delegací
Uveřejnění usnesení sjezdu
Zasedání Nejvyššího sovětu s projevem N.S. Chruščova
Úspěch politiky mírového soužití v Karibské krizi
Sovětská meziplanetární stanice na cestě k Marsu
Propuštění Manolise Glezose z vězení v Řecku
Zlepšení stavu vody na českých řekách
Nejnižší tlak vzduchu za 50 let
Schválení zákona proti alkoholismu, zákona o zemědělské dani a zemědělské, potravinářské
a obchodní inspekci
Zima ve znamení množství sněhu
Nové velké úkoly chemického průmyslu
Potřeba zvyšování kvalifikace v průmyslu
Zakončení zasedání Valného shromáždění v OSN
Nový belgický vyslanec v Praze
Sovětský Kosmos 12 na oběžné dráze kolem země
Velké mrazy už v prosinci zavinují vodní kalamitu
Sněhové bouře na hřebenech Krkonoš
Americká sonda Mariner podává první zprávy o Venuši
Zimní sezona na horách
Sovětský kosmonaut P. Popovič v Praze
Nejchladnější počasí v Evropě za 15 let

- o o o -

Přehled událostí v Kolíně
v roce 1962.

L e d e n

Aktiv odborářů v sokolovně
Závody Kolína splnily všechny úkoly loňského roku
Slavnostní zahájení nového pracovního roku v kolínských závodech
Ples pracujících v Kolíně
Beseda s nejlepšími pracovníky roku v kolínských závodech
Zasedání OV KSČ s programem výchovy mládeže
Divadelní představení Domu osvěty /Jariš: Inteligenti/
Divadlo: Uvedení sovětské hry Mladá garda a Sheridanovy Školy pomluv
Dopis KNV KSČ do Kolína s oceněním práce na úseku zemědělském
Společné jednání Okres. odborové rady /OOR/ a ONV o soutěži mezi podniky
Vyhlášení závazku státního statku v Kolíně
Usnesení okresu o živočišné výrobě
Nález starých listin v opravované věži kolínského kostela
Přednáška inž. Slouky o Tatrách
Špatné plnění dodávek mléka na okrese Kolín
Soutěž mezi závodními jídelnami v Kolíně o zlepšení úrovně a hodnoty stravování
Celookresní vyšetřovací akce TBC na Kolínsku
Inscenace hry Hunsberyové Jako hrozen v parném slunci v oblast. divadle
Koncert pod názvem Krása české lidové písně v domě osvěty
Přednáška Lidové university Vývoj figurální malby
Přednášky Lidové university: Vývoj malby portrétu, Mistři houslového hmatníku, Mistři klavírní a varhanní hudby a vynikající hráči na strunách
Představení Labiche-Werichovy hry Slaměný klobouk v divadle
Vydání tří lékařských brožur kolínského lékaře dr Elgra

Ú n o r

Beseda s vyznamenanými učiteli
Největší rozsah chřipky za posledních 10 let
Návštěva kubánského vyslance ve Frigeře
Jednání Okr. odborové rady o práci s mládeží v závodech
Večer Boženy Němcové v knihovně
Počátek okresního kola soutěže tvořivosti mládeže
Rozhodnutí MNV o dokončení komunikace v Borkách
Únorové oslavy v divadle
Vysílání budovatelských záběrů z Kolína v pražské televizi
160. narozeniny kolínského rodáka malíře Vincence Morstadta
Beseda s diváky v kolínském divadle
Příprava okresu do jarních prací
První místo kolínských hokejistů v II.lize. Postup do I.ligy
Slavnostní uvítání kolínských hokejistů po vítězství nad Ostravou. Uvítání na nádraží a na náměstí i na radnici
Večer Ant. Dvořáka a Boženy Němcové v knihovně
Koncert violoncelisty Saši Večtomova v Kolíně
Hudební přednášky Lidové university: Slavní hráči na dechové nástroje a Pražské jaro
Koncert Českého tria v Kolíně
Velká estráda na Zimním stadionu "Brno se baví".

B ř e z e n

Státní statek Kolín obdržel Rudý prapor
První konference zemědělské a lesnické společnosti v Kolíně

Založení pedagogicko-psychologické společnosti v Kolíně
Udělení Rudého praporu závodu Koramo
Kubánská návštěva na Mezinárodní den žen /MDŽ/ v Kolíně
Odměňování nejlepších žáků na Středně všeobecně vzdělávací škole /SWŠ/ v Kolíně
Opakování večera o Boženě Němcové v knihovně
Vnitřní stavební úprava v Dvořákově archeologickém museu v Kolíně
Zabezpečení pomníků na starém zálabském hřbitově
Rudá vlajka kolínskému železničnímu uzlu
Svátek žen na kolínském státním statku
Ideologická stranická konference v Dmžstevním domě
Přednáška Lidové university o stavebnictví
Beseda o knize Medynského "Chuligán" v knihovně
Přednáška o tularemi v knihovně
Zasedání OV KSČ a ONV s programem zemědělství
Okresní kolo STM v tanci
Aktiv redaktorů a členů redakčních rad v Kolíně
Den učitelů
Koncert orchestru Lázní Poděbrad s Marií Podvalovou v Kolíně
Uvedení Figueiredovy hry Liška a hrozny
Inscenace Karvašovy hry Antigona a ti druzí v divadle
Houslový koncert P. Meisiereur a Lochmanová

D u b e n

Krajské kolo hudební soutěže tvořivosti mládeže
Cirkus Centrál v Kolíně
Výstava pomůcek pro invalidy v Kolíně
Uvedení hry A. Millera: Smrt obchodního cestujícího
Sobotní akce Za Kolín krásnější s velmi dobrým výsledkem
V nákupu živočišných výrobků Kolín na druhém místě v kraji
Koncert dechové hudby na náměstí na přípravu 1. máje
Automobilový závod Honba za liškou v Kolíně
Klavírní koncert Dagmar Baloghové
Klavírní koncert Dagmar Šimonkové z Mladé Boleslavi v Kolíně
Absolventský koncert kolínského rodáka Pavla Šorma v Praze
Divadlo Faust, Markétka, služka a já uvedené studenty lékařské fakulty v Hradci Králové
Pořádání pátých podlipanských her, přehlídka ochotnických souborů
Výstava akvarelů kolínského malíře Josefa Pýchý

K v ě t e n

Violloncellový koncert Jiřího Prchala, kolínského rodáka
Uvedení Daňkovy hry Svatba snatkového podvodníka v oblastním divadle
Výstava obrazů J. Mezřického a F. Foltýna v divadle
Nový kapelník městské hudby J. Votrčil
Přejmenování ulic v Kolíně
Doznění letošní chřipkové epidemie
Oslavy 1. máje
Položení věnců u památníku padlých v Kolíně
Koncert dechové hudby na náměstí a průvod na hřbitov k hrobům padlých Rudarmějců
Průjezd závodu míru Kolínem
Sportovní pořady v Borkách
Veřejný projev proti fašismu v Kolíně
Vzpomínkový večer na Františka Kmocha v Kolíně

Vyznamenání lékařů kolínské nemocnice
Výstava technického rozvoje v Kolíně
Dokončení dětských jeslí ve Veltrubské ulici
Opakování hudebního Kmochova večera pro velký úspěch
Brazilský host v Kolínské nemocnici
Dramatický soubor Tyl při domě osvěty uvedl hru Je libo cigaretu?
Divadlo: Hra A. Christie Deset malých černoušků
Vyznamenání funkcionářů ONV v Kolíně řádem Za zásluhy a výstavbu
Vyznamenání členky divadla Darji Hajské řádem Za vynikající práci

Č e r v e n

Výstavka dětských prací dětí tábora míru
Vystoupení arménského souboru v Kolíně
Kmochův večer opakován potřetí
Výstava technické tvořivosti mládeže
Koncert žákovského souboru 3. devítiletky v Kolíně
Představení Malé scény z Kolína hrou Pozor, hodný pes
Návštěva H. Winstona z USA v Kolíně
Pietní vzpomínka na první židovský transport před 20 lety
150 delegátů mládeže do Kolína na setkání mládeže na Labi
Mezinárodní den dětí v Kolíně
Úprava Kmochova ostrova
Setkání mládeže na Labi
Kolínský místní časopis Přehled přestal vycházet
Výchovný koncert Střední všeobecně vzdělávací školy /SWVŠ/

Č e r v e n e c

Beseda s mládeží, která je v zemědělství
Pionýři z Kolína na besedě s prezidentem republiky v Hradci u Opavy
V Kolíně Zemanův film Baron Prášil
Závod motokár na kolínském náměstí
Kolínské dorostenky přebornicemi republiky v kuželkách
Otevření nových prodejen na sídlišti
Sjezd dechových hudeb v Kolíně
70 let trvání kolínských jatek
Dokončení nové montážní haly v Tatře
Sklizeň třešní v okolí Kolína v plném proudu
Počátek žní na Kolínsku
Výstava Boj proti automobilovým nehodám
Vydání publikace o kolínském okrese. Vydal archiv Kolína
Velký export třešní z Kolínska do ciziny
Schůze očních lékařů střešedčeského kraje v Kolíně
Zasedání poslanců zdravotnické komise KNV v Kolíně
Odevzdávání putovních standart kolínským závodům
Stavební adaptace v kolínském archeologickém museu

S r p e n

Festivalová beseda ČSM v Kolíně
Dobrý a rychlý průběh žní na Kolínsku
Mírová letní slavnost a mezinárodní družstevní den v Kolíně
Archeologický výzkum starého hradiště na Hánině
Nákup třešní na Kolínsku splněn na 126% a plán exportu na 260%

Rudý prapor sovětských kolchozníků do Kolína
Kolínský okres první ve středočeském kraji splnil letošní výkup obilí
Příprava školních budov na nový školní rok
Budování městské obrazové galerie v museu na náměstí
Zásilky školních učebnic už v kolínských školách
Zřízení bursy nápadů a zlepšovacích návrhů v Kolíně
Návštěva německých zdravotníků v kolínské nemocnici

Z á ř í

Slavnostní zahájení školního roku
Pracující Pramenu a Restaurací a jídelen obdrželi Rudý prapor
Premiéra nové sezony v městském divadle C. a k. polní maršálek od Longena
Otevření prvních ročníků škol pro pracující v Kolíně
Veterináři na Kolínsku vyznamenáni
Beseda o divadle v Domě osvěty
Den tisku v Kolíně
Slavnostní koncert Kmochovy hudby v Poděbradech
Přednáška „schůze protifašistických bojovníků“
Školení kolínských turistů v Krkonoších
Kolínští spojaři byli vyznamenáni
114 žáků odborného učiliště v Tatěch skončilo závěrečné zkoušky
Zahájení pěvecké činnosti Dobroslava a Dobromily po delší přestávce
Rozšíření sítě kolínského rozhlasu po drátě
Velký počet dopravních nehod na kolínských silnicích
Oprava věže zálabského kostela
Zavádění parovodu na nové sídliště v Kolíně
Objevení losa na Kolínsku

Ř í j e n

Premiéra americké hry Podivná paní Savageová v kolínském divadle
Beseda o správné výživě v kulturním středisku na nádraží
Návštěva jugoslávských fotbalistů v Kolíně
Velitel ukrajinských partyzánů generál A.N.Saburov návštěvou v Kolíně
Herci kolínského divadla v televizním programu hrou Kdo je viněn
Otevření nové prodejny Tempo v Kolíně
Vyznamenání zdravotníků a zaměstnanců kolínské nemocnice
Návštěva ministra zdravotnictví v kolínské nemocnici
Den nové techniky v Kolíně
Taneční hodiny v domě osvěty s knižními upomínkovými dárky
Beseda s německými zdravotníky v nemocnici
Návštěva 35 občanů z SSSR v Kolíně
Otevření podnikových technických škol na závodech
Za devět měsíců podáno ve společných kuchyních v Kolíně jeden milion obědů
Protestní schůze proti blokádě Kuby
Výzva k šetření elektřinou následkem malého stavu vody
Maturity dělníků chemiků
Návštěva vojáků v mateřské škole na Zálabí
Cukrovarnická kampaň na Kolínsku v plné činnosti
Svoz cukrovky do cukrovarů vázne
Celoroční špatné plnění mléka na Kolínsku
Besedy k Měsíci přátelství s SSSR

Školení novinářských dopisovatelů v Kolíně
Soutěž aktivity knihoven na okrese
Spisovatel Stanislav mezi kolínskými ochotníky
Koncert poděbradského symfonického orchestru v Kolíně /Smetanova Má vlast/
Výstava 100 let tělovýchovy v Kolíně

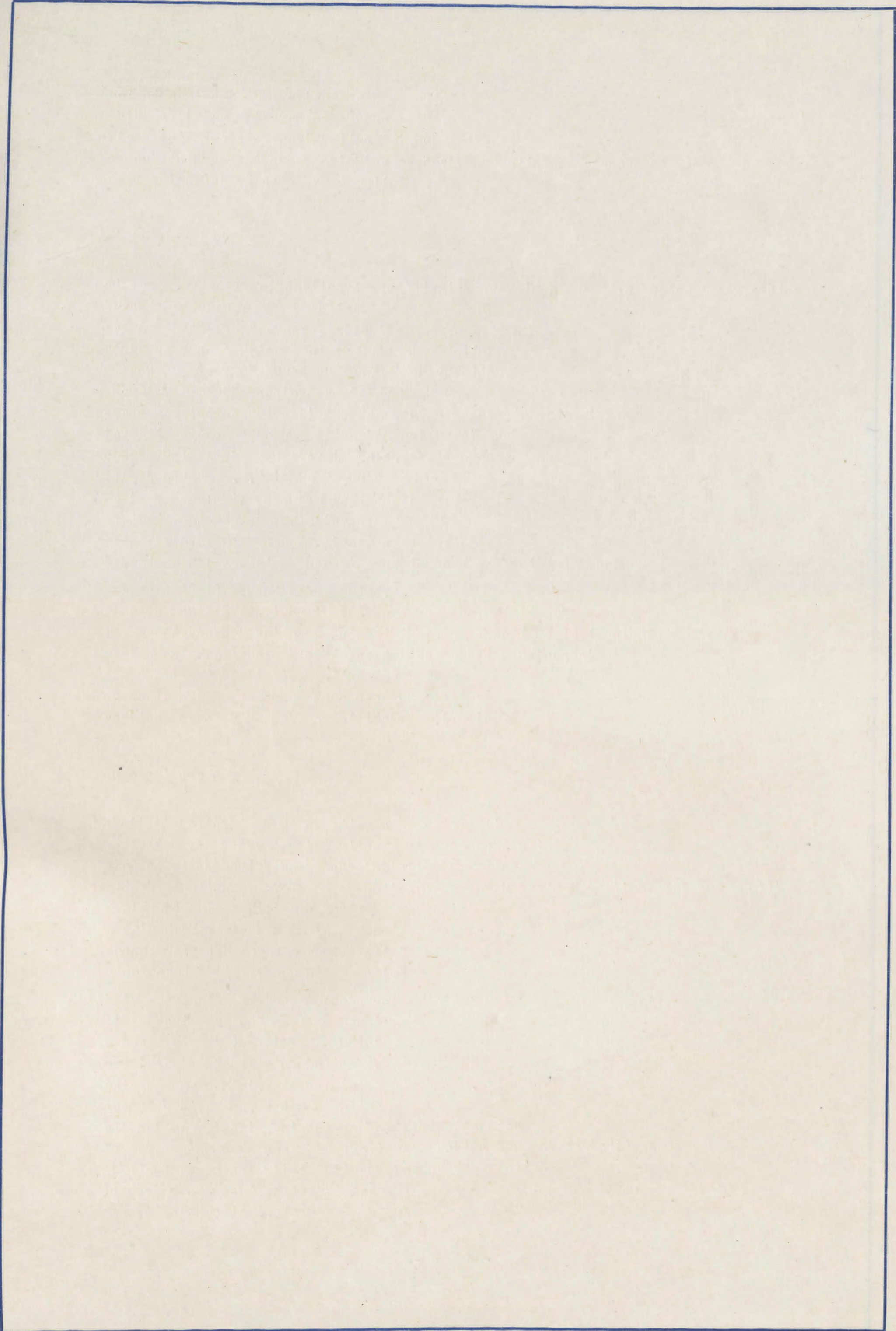
L i s t o p a d

Oslavy 45. výročí Velké říjnové socialistické revoluce /VŘSR/ a Měsíce přátelství s SSSR
Okresní konference KSČ v Kolíně
Špatné plnění plánu ovoce a zeleniny
Fronty na maso a vejce před prodejny v Kolíně
65 kroužků Lidových kursů ruštiny /LKR/ v Kolíně
V Sovětském městě Saratově soutěž o ČSSR
Beseda veřejné bezpečnosti /VB/ se žáky o dopravních předpisech
Otevření nového buffetu v zálabské restauraci Arco
Schůzka kolínských družstevnic se s. Zagladovou z SSSR
Výstava obrazů F.V. Blažka v Lusku
Premiéra hry Pavla Kohouta Třetí sestra v divadle
Zahájení vyučování španělštiny na SVVŠ
Přednáška o umění v denním životě od Josefa Pýchy
Okresní průměr vydání na učebnice na jednoho žáka činí 122 korun
Okres splnil plánovaný nákup vajec.
Příprava Soutěže tvořivosti mládeže /STM/ pro příští rok
Slavnostní koncert kolínské hudební školy na výročí 30 letí založení
Vyznamenání dr Elgra a hlavní sestry Pössnerové v nemocnici
Dětský filmový festival v Kolíně
Zavedení nových městských autobusových tratí
Premiéra Ostrovského hry Pozdní láska v divadle

P r o s i n e c

Hokejisté kolínské Tatry na zájezdu v Jugoslávii
Otevření nové budovy družiny mládeže na Ovčárecké ulici
Zasedání pléna krajského výboru turistiky v Kolíně
Kolínská odbíjená získala na turnaji spřátelených armád v Sofii stříbrnou medaili
Návštěva lékařů z ciziny v kolínské nemocnici
Veterinářská výstava v Lusku /Zdravá zvířata - větší užitek/
Vánoční knižní bazar v museu v Kolíně
Celookresní aktiv výboru žen v Kolíně
Aktiv pracovníků agitace a propagace v Domě osvěty
Tři Kubánci v závodě Obal na praxi
Beseda s cizími lékaři v nemocnici
Nová orientační čísla na kolínských domech
Výstava v nemocnici. Zdravotníci kraje k XII. sjezdu
Národní umělec Jar. Vojta v Kolíně
Helikoptéra přivezla kojence do kolínské nemocnice
Divadelní soubor Domu osvěty uvedl Ostrovského hru Jak se kalila ocel
Fotbaloví reprezentanti z Chile na přednášce v Kolíně
Slavnostní ukončení Měsíce přátelství
Výstava fotografií A. Krause v Lusku /Hory a skály/

- o o o -

[Faint, illegible text within a large blue rectangular border, possibly bleed-through from the reverse side of the page.]

S P R Á V A M Ě S T A

Výstavba
Zásobování vodou
Bezpečnost
Školství

K u l t u r n í ž i v o t

Městské oblastní divadlo
Okresní lidová knihovna
Kino

Z d r a v o t n i c t v í

P r ů m y s l

Tatra
Tesla
Lučební
Draslovka
Frigerá
Koramo
Obchodní tiskárny
Plynárna
Piana Kolín

Před osmi lety bylo v našem městě započato se stavbou nového sídliště u vodárny. Tehdejší způsob byl řešen čtvercovým způsobem, cihelným zdívkem se stropy z prefabrikátů. Tehdy nebylo ještě takové strojní zařízení jako dnes. Později byly zaváděny cihelné a ještě později škvárobetonové bloky. Zastropení se provádělo ze stropních panelů. Tak byla postavena první pětipatrová budova s restaurací. Loni byla započata výstavba pětipatrových domů. Měla být prováděna ze zpeněné strusky z Kladna, ale protože Kladno nic nedodalo, nastal na staveništi neutěšený stav. Aby práce nebyla zdržena, byly i tyto domy postaveny z cihlového zdiva. Tak byly postaveny bloky lo3, lo4, lo5 a byl vyrovnán schodek ve výstavbě. V letošním roce se používá montovaného skeletu, který snižuje váhu stavby, umožňuje suchou montáž, takže lze pracovat nepřetržitě při použití vhodného jeřábu po celý rok. Tak je stavěn blok lo1 a budou stavěny i ostatní bloky. Celkový plán činil 22,802.000 korun. Na bytové jednotky z toho připadá přes 17 milionů, na stavbu nové školy na sídlišti asi 2,300.000 korun. Výrobní plán stavby na loňský rok byl 12 milionů letos už 22 milionů. V příštím roce se má prostavět 32 milionů. V první etapě sídliště se dokončuje úprava terénu a komunikace. Dostavují se bloky lo3 se 72 byty, blok lo4 se lo8 byty, začíná se stavět blok lo1 se lo8 byty a blok lo5 se 72 byty. Jsou to většinou dvoupokojové bytové jednotky. Už loni bylo započato se stavbou nové školy na sídlišti. Celkový náklad činí pět a půl milionu korun. Stavba je zatím rozestavěna. Bude mít dva pavilony spojené chodbou. Počet dětí na sídlišti neustále stoupá a tím bude snad odstraněna tíživá situace nedostatku školního prostoru. Na úpravu terénu kolem novostaveb je ovšem třeba pomoci samotných občanů, protože Průmstav, který stavby provádí má málo pracovních sil. Dokončované bloky jsou vytápěny provisorní výtopy.

Družstevní výstavba velmi stoupá, takže nyní je už osm stavebních družstev v našich závodech. Největší je však občanské bytové družstvo, které má 190 členů, z nichž už lo3 bydlí v nových bytech. Ostatní družstva ze závodů už mají také na 60% členů nově ubytováno. Celkem je do družstevní výstavby zapojeno 471 rodin a počítáme-li tři lidi na rodinu, je to 1413 občanů.

Výbory jednotlivých družstev mají nyní větší práci, protože jsou odpovědní za své bytové jednotky, starají se o výstavbu a v budoucnu i o údržbu bloku, informují své členy o kladech i záporech stavby, starají se o finanční zajištění, o stavební dozor a jsou na svém bloku hospodářem. Průmstav má nedostatek lidí a proto jsou družstevníci vyzváni ku pomoci.

Důležitou stavbou je stavba parovodu. Zatím se dělá první etapa na Zálabí do závodu Tatra a Koramo. Práce byla ztížena skálou na Třídvorské ulici a První brněnskou strojírnu, která odmítla provádět montážní práce a proto dnes vykopaný a vybetonovaný kanál je stále odkrytý, což občané nelibě kritizují. Dalšími etapami parovodu je přivedení páry na sídliště a do Draslovky. Plán této stavby je velmi zpožděný.

Ani letos nebude provedena slíbená výstavba kanalizační čistírny s levopobřežním sběračem a mimoúrovňové křížení Ovčárecké a Třídvorské ulice s tratí Kolín Osek. Rozšíření předmostí u hotelu Savoy bylo také odloženo, protože musí být dokončeny nedostavěné objekty.

Tyto stavby už byly projektovány, ale v rámci celostátní akce k zamezení rozestavěnosti bylo jejich provedení odsunuto na příští leta třetí pětiletky.

Kanalizace je v Kolíně velmi zastaralá, hlavní stoky vedou bez přečističů přímo do řeky, kanály nemohou odvést špičkové odpadní vody a řada domů je při přívalech zaplavována obsahem kanalizace. Přejezd na Osek je už mnohaletý problém. Jeho uskutečnění má důležitost nejen pro Kolín, protože bude navazovat na druhý labský most ze Sadové ulice na Zálabí na sídlišti a bude navazovat na komunikaci do Prahy mimo město. Stavební náklad na nový přejezd je rozpočten na 15 milionů. Most proti hotelu Savoy má být rozšířen o 11 metrů směrem k nádraží. Tím se má upravit předmostí na městské straně. Dům vedle hotelu Savoy zvaný Na hradbě Přemysla Otakara byl sice demolován, ale rozšíření ulice se zatím neprovádí a místo slouží za stanoviště aut.

Rozpočet na letošní rok počítal s 8,404.000 korun mimo investiční výstavbu města. Nejvíce prostředků bylo počítáno na školství a kulturu a to 5,047.900 korun a z toho pro oblastní divadlo 1,151.400 korun. Ze zbývajících částky se hradí výdaje na potřeby škol mateřských, všeobecně vzdělávacích včetně Dvanáctiletky, družiny mládeže, školních jídelen, hudební školy, dále provoz kin, rozhlasu po drátě, kroniky obce aj. Učebny jsou v Kolíně stále přeplněné dokud nebude dokončena nová škola na sídlišti. Také výstavba sdružené mateřské školy se blíží na Zálabí svému dokončení. Stavba je prováděna z doplňkového rozpočtu a prostředky poskytly národní podniky v Kolíně. Ale ani postavením této školy nebude vyřešena přeplněnost mateřských škol. Výška prostředků pro divadlo se zdá některým občanům vysoká.

Výdaje na úseku místního hospodářství byly letos zajištěny částkou 1,484.000 korun, a z toho bylo na generální opravy počítáno asi 100.000 korun a na nákup investic 130.000 korun. Z těchto peněz bude opatřen silniční robot, motorový výsuvný žebřík a transportní vozítko se sklopnou korbou. Z částky 1,231.300 korun jsou hrazeny výdaje na udržování místních komunikací, čištění města, údržbu zelených pásů, veřejné osvětlení, veřejné záchodky a veřejné hodiny a váhy. Zdá se, že je tato výše malá, neboť veřejné komunikace mají dost špatný stav.

Na provoz jeslí byl určen obnos 498.000 korun. Na individuální podporu sociální péče a na příspěvky na obědy potřebným občanům je pamatováno částkou 303.600 korun. Osobní a věcné výdaje MěstNV, dále archiv a požární sbor jsou zálohovány částkou 920.000 korun. Ve svépomocné akci na zvelebování měst je počítáno se 108.000 korun na dostavbu Zimního stadionu a rezervě je ponecháno 30 tisíc. Na podnikový fond pracujících Komunálních služeb je plánováno 60 tisíc korun. Plánovaný příjem na letošní rok je 5,656.500 korun.

Proti roku minulému dochází letos ke snížení rozpočtu ve všech položkách, ale přesto budou některé položky kryty z doplňkového rozpočtu. Proto dostali poslanci výzvu, aby se snažili na všech úsecích vyvinout akci úspor, hospodárnosti a větší efektivity. Hospodaření loňského roku bylo úspěšné. Z volných prostředků bylo lze sestavit doplňkový rozpočet do výše 2,256.000 korun, který se v letošním roce vyčerpal na výstavbu mateřské školy na Zálabí částkou 1,159.000, na generální opravu /GO/ družiny v Kolíně 543.000, na nákup a instalaci veřejných hodin 59.000, doplatek na generální opravy komunikací v Borku 57.000, generální opravy komunikací v Kolíně 400.000, výstavbu Zimního stadionu 122.000,

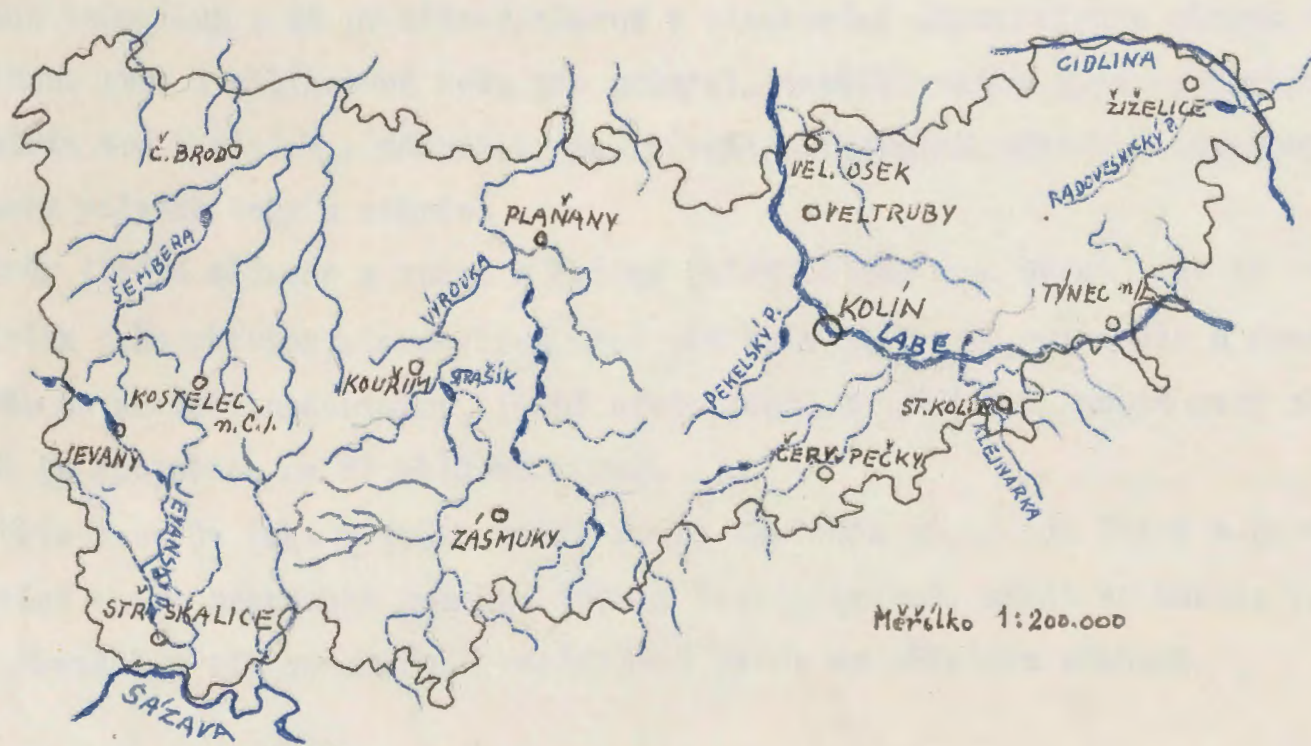
projekt šaten v kině Čas 10.000 korun, lešení pro bytový podnik 9.000 korun, typová dokumentace mateřské školy a jeslí 2.000 korun a rezerva na genrální opravu veřejného osvětlení 65.000 korun. GO veřejného osvětlení nemohla být provedena protože bude vyžadovat větší částku nežli mohla být uvolněna.

Zásobování vodou

Dnes je to nejbolestivější místo nejen v Kolíně, ale v celém okrese. Krajina okresu nemá příznivé podmínky pro tvoření dostatečně vydatných zdrojů kvalitní podzemní vody. Proto průmysl, zemědělství o domácnosti trpí nedostatkem vody. Situace se má zlepšit až v r. 1965, ale ani to nebude definitivní řešení. Převládající počasí na Kolínsku má západní ráz. Nejjihozápadní a severozápadní vítr je v této otevřené oblasti zastoupen více než 50%. Přináší dost vláh, které spadne na Kolínsku průměrně 530 - 630 mm ročně. Dlouhotrvající sucha s převládajícím vysokým tlakem a východním větrem jsou na Kolínsku řídká. Po teplotní stránce je Kolínsko s průměrnou teplotou 8 - 9°C jedním z nejteplejších okresů v Čechách. Počet bouřek není veliký a roční průměr slunečního svitu 1800 hodin je velmi příznivý.

Z hydrologického hlediska má však Kolínsko velmi nepříznivou polohu. Přirozených pramených vývěrů je málo a s malou vydatností. Většina pramenů má podpovrchovou vodu kolísavé vydatnosti a horší kvality. Horniny s dobrou průlinovou propustností jsou tu vyvinuty jen omezeně a množství vody vhodné pro jímání na pitné účely je malé. Kromě některých písčinců, štěrkopísků a vápenců jsou ostatní horniny hydrologicky málo významné. Ani vodní síť potoků a říček není příliš hustá. V současné době je na okrese jímána voda pro veřejné vodovodní účely z 89 vodních zdrojů a 39 jímacích území. Většina z nich však nemá trvalou vydatnost a kvalitní vodu. Podle nových propočtů, výzkumů a plánů bude největší nedostatek v zásobování pitnou a užitkovou vodou uspokojen na okrese až v r. 1980. Velmi nepříjemnou skutečností, která vznikla hlavně po válce je znečištění vodních toků odpadovými vodami průmyslových závodů.

Vodní toky a nádrže na Kolínsku

Proto má být Kolínsko rozděleno na 11 vodních oblastí, z nichž Kolín má zahrnovat obce Sendražice, Ovčáry, Tři Dvory, Polepy Pašinka, Radovesnice I, Štítary, Zibohlavý, Křečhoř, Kutlíře a Nová ves. Celkem 29.791 obyvatel.

Veliká spotřeba vody v rozsáhlém kolínském průmyslu nutí neustále zvětšovat vodní zdroje. Nová vodárna v Kolíně má 11 vrtaných studní, Kolín Štítary 15 vrtaných studní, 3 pramenné jímky, 2 jímací zářezy a 2 nově vrtané studně. Jejich vydatnost kolísá dohromady kolem 70 litrů/vt. Kolínské průmyslové závody spotřebují okrouhle ročně skoro 800 tisíc m³ vody z vodáren. Vlastní vodu ze svých studní mají jen Tatra, Draslovka. Lučební, Koramo, plynárna, pivovar, Frigera, Tesla, mlékárna, Soja, Elektroisola, Obch. tiskárny, octárna, ČSAD, Komunální služby, ČSD a Droždárna. Některé podniky berou vodu z povrchových toků většinou jako vodu chladicí nebo technologickou. Bohužel je v Kolíně nedostatečné odkanalizování odpadních vod a tím se stalo, že Labe je v Kolíně mrtvou řekou, kde se nelze ani koupat. Tyto nedostatky bude lze napravit jenom nákladným zařízením, výstavbou kanalizačních čistíren, protože se z některých menších toků už staly páchnoucí stoky. Ke koupání musí obyvatelé jezdit daleko proti vodě.

Dnešní délka kolínské kanalizační sítě je asi 82 kilometrů. Dnes už nevyhovuje a podklady pro rekonstrukci už jsou vypracovány. Staveniště kanalizační čistírny má být u Lučební továrny. Výstavba je rozplánována do tří etap a má být dokončena v r. 1965. Některé závody si budou provádět vlastní čištění vod.

Po předcházejícím hydrologickém průzkumu bylo vybráno nové jímací zařízení v prostoru jihozápadně obce Tři Dvory na pravém břehu Labe. V letech 1959-60 bylo zde vyvrtáno 10 studní. Rozbory vody ukázaly velké množství železa a manganu ve vodě a proto ji bude nutno upravovat. V tomto roce byla dokončena první část etapy /komunikace, oplocení, čerpací násošky, výtlačný řad do úpravny a část výtlačného řadu do vodojemu, který je plánován nad nemocnicí. Stavbu provádějí Vodní stavby nár. podnik Sezimovo Ústí, závod Praha. Areál nového prameniště je rozsáhlý a je už oplocen. Vydatnost pramenů je 100 l/vt. Stavba stále naráží na nedostatek pracovníků. Protože nové sídliště má nedostatek vody, byly konány vrty přímo na sídlišti, ale výsledky byly nevalné. Proto byly u třídvorského prameniště zavedeny prozatímní úpravy vody, aby byla získána voda pro Zálaví.

V Kolíně byly zřízena samostatná vodohospodářská správa s okresní pravomocí, která je samostatnou jednotkou a má se starat hlavně o zásobování obyvatelstva pitnou vodou, opatřovat pitnou vodu i užitkovou vodu pro průmysl, zemědělství a jiné spotřebitele, pečovat o čistotu vod v tocích a nádržích, zajišťovat bezzávadné odvádění odpadových vod a spravovat všechny veřejné toky a nádrže.

Bude tedy tíživá situace s vodou v Kolíně ještě nějaký čas trvat, ale je to způsobeno tím, že Kolín jako většina starobylých měst měl tato zařízení zastaralá a dnes při velkém růstu města se ukazují nedostatky, jichž odstranění je nákladné, neboť celý náklad na rekonstrukci je rozpočten na 37 milionů korun.

V letošním roce je také v práci první etapa parovodu ze závodu Tatra a Koramo do elektrárny. Práce stále pokračuje pomalu, výkopy jsou otevřené, někde se musela vybudovat ochranná zábradlí a výkopy zdržují zemědělské práce na několika místech.

Na podzim minulého roku byli zvoleni členové místních lidových soudů a letos započali činnost. Všichni členové prošli školením. V Kolíně je v těchto orgánech zapojeno 71 soudců, z nichž je 49 dělníků, 8 důchodců, 9 úředníků a techniků a 5 žen z domácnosti. Už ve druhém letošním pololetí projednaly tyto soudy celkem 37 případů se 47 provinilými. Dvanáct případů bylo projednáváno veřejně a účast na nich byla někde dosti veliká. Nevíme zatím zda tento způsob veřejného projednávání je vždycky zdravý. Morální působení veřejnosti je jistě prospěšné při výchově lidí, ale nelze to brát lineárně. Zatímco se při jednom případě drobné krádeže v samoobsluze provinilý při projednávání usmíval, v jiném případě se pachatelka drobné krádeže ještě před veřejným projednáním nervově zhroutila. Nejsme všichni stejní a veřejnost při projednávání není vždy přítomna jen za výchovným cílem.

Závodní lidové soudy projednávají provinění způsobená na závodě, místní lidové soudy soudí činy, které byly spáchány občany města. Kronikář se účastnil tří případů. Spor o nastěhování do koupeného rodinného domku, při němž nový majitel, aby se zbavil dosavadního nájemníka, užíval nevybíravých způsobů. Jiný případ, kde montér v závodě okradl své spolupracovníky o 600 korun, které jim odcizil v šatně závodu. Jiný případ, kdy žena odcizila v samoobsluze konzervu za 33 korun. V Koramu a v jiných závodech byla projednávána řada případů, které se týkaly nenapravitelného opilství, krádeží v závodě, odcizení dokladů, vkladní knížky aj. Zvláštní pozornost však zasluhuje počet případů mladistvých. Šlo vesměs o tlupy výrostků pod 18 let, které vlivem alkoholu páchaly výtržnosti a poškozovaly majetek. Kriminalita mladistvých je způsobena hlavně rodinnými rozvraty, kdy se děti bez kontroly potulují a přicházejí do špatného prostředí. Někde působí i vliv dospělých, kteří jsou špatným příkladem. Tento nedostatek potvrzuje skutečnost, že okresní soud má v evidenci 2.651 případů dětí, jichž výchova je narušena, není postaráno o jejich výživu a manželství rodičů je rozvráceno. Velkou nesnází je to, že ústavy pro výchovu mládeže jsou přeplněné a mladistvý musí dlouho čekat na umístění a svým chováním ještě působí na své okolí, zvláště ve škole. V r. 1960 bylo 16 mravnostních deliktů mládeže, v r. 1961 už 23. S touto otázkou souvisí i otázka rozvodovosti. V r. 1960 bylo rozvedeno 90 manželství, při čemž zaráží, že 62% byla manželství mladá. Důvody jsou nejčastěji nevěra, zlé nakládání, o opilství a zvláště nerozvážnost, s jakou jsou mladá manželství uzavírána. Budou proto zavedeny besedy se snoubenci.

Stále více případů rozkrádání socialistického majetku se objevuje před soudy. Bylo to zvláště u Průmstavu, ve sběrných surovinách, v místním hospodářství, v restauracích a jídelnách.

Velké škody jsou způsobovány dopravními nehodami. Za r. 1961 bylo způsobeno 417 nehod, při nichž bylo 14 lidí zabito, 59 těžce raněno, 164 lehce raněno a škoda téměř milion korun. 22 řidičů bylo odsouzeno proto, že byli opilí. Alkoholismus je vůbec dnešní metlou. Jedna čtvrtina trestných případů je způsobena alkoholem a mezi nimi jsou i mladiství, jimž nemá být alkohol podáván. Nejvíce nesnází způsobuje alkohol v automobilismu a moto-

rismu. Nemine téměř týden, aby na našich silnicích nebo i ve městě nebylo několik vážných případů. Mezi nejčastější viníky patří mladí majitelé motocyklů, kteří jezdí často nedovolenou rychlostí. Děje se to i v úzkých ulicích města. V Pražské ulici, kde je sídlo zkušební komise, je možno několikrát v týdnu vidět skupiny mladých hochů, ale i dívek, kteří skládají řidičské zkoušky. Škoda, že těm, kteří zkoušku složí, nelze dát darem také rozvahu a opatrnost.

Jedním z velmi nehezkých případů letošního roku bylo zabití dítěte, jehož se dopustil Vojtěch Milo a jeho manželka. Svě dítě doslova utloukli. Oba byli odsouzeni k dlouholetému žaláři.

Téměř každou sobotu, když se uzavírá hotel Savoy, baví se skupina lidí tím, že obrací na ulicích odpadové koše a obsah vysypává na chodník. Jiné skupiny zase pořádají noční pěvecké produkce u hotelu Savoy, povykují a hádají se s obyvateli sousedních domů, kteří je napomínají. Snad by na tyto lidi stačila studená sprcha. Jinou zábavu si našli někteří u prodejny hodinek u hotelu Savoy tím, že spouštějí poplachové zařízení, které je vmontováno do výkladní skříně a bouří tak každou chvíli celé okolí. Nejhorší je to v době noční, když v hotelu Savoy spí cizinci, kterým je noc takto zpříjemňována.

Bohužel se stalo i to, že jeden člen lidových soudců musel být také odvolán, protože se sám dopustil trestného činu.

V měsíci únoru byla rozvinuta akce Za Kolín krásnější, která se týká čistoty a úpravy města k májovým oslavám a k XII. sjezdu KSČ. Jednotliví členové NV dostali na starost tuto akci ve svých obvodech zajistit. Do této akce se zapojili i rybáři, kteří už v květnu oznámili, že na výměře půl hektaru byl vybudován rybník zvaný Malé Peklo. Pracovali na něm členové rybářského spolku a odpracovali na něm 3125 pracovních hodin. Do této akce by se mohly zařadit i Borčky na Zálabí. V posledních letech tento park pustne. Cestičky zarůstají, topolová alej má řadu uschlých stromů a cesta uvnitř lesa je rozježděna auty.

S touto akcí se provádí letos také nové očíslování domů. Bude dokončeno v příštím roce tím, že vedle bílé tabulky s červeným číslem popisným bude orientační modrá tabulka s bílou číslicí. Polevé straně budou lichá a po pravé sudá čísla. Rohové domy budou mít dvě pořadová čísla, aby se neporušila číselná řada.

Podél nové dálnice si závody budují reklamní poutače, aby průjezd městem byl vkusný. S těmito věcmi souvisí i přejmenování ulic v Kolíně. Ulice politických vězňů začíná na náměstí Rudé armády a končí před okresním soudem, pokračuje až na křižovatku u Viznerů. Ulice Kmochova jde vzhůru od sokolovny přes křižovatku, kolem západní školy, zahýbá podél kina Oko až k okresnímu soudu. Pražská ulice jde z náměstí kolem vojenského velitelství až na křižovatku s novou dálnicí a dále až k Lučební továrně. Kouřimská jako dosud vychází z náměstí, ale je prodloužena dál kolem Družstevního domu až ke křižovatce s novou dálnicí. Kutnohorská třída jde z náměstí kolem budovy Národní banky až ke křižovatce s novou dálnicí. Její pokračování až na Štáralku ponese název ulice Havlíčkova. Nově vybudovaná dálnice ponese nový název Jaselská třída od plynárny až po křižovatku u sídliště. Zmizely tedy názvy Stalinova a Stalingradská, které byly zbytkem kultu osobnosti, ale zmizel také

název ulice, která byla nazvána podle kolínského básníka Karla Legera, jehož busta je v ulici na jeho rodném domě dosud umístěna.

Letošní rok byl také rokem 90. výročí založení Kmochovy hudby a 50. výročí úmrtí kapelníka Františka Kmocha. V Kolíně byla uspořádána přehlídka dechových hudeb z celého státu a má se opakovati každým rokem jako Jiráskův Hronov. Ve vedení Kmochovy hudby byly provedeny změny. 1. února byl jmenován kapelníkem kolínské hudby Jan Vostrčil, který byl před tím kapelníkem rtyňské kapely. Je absolventem vojenské hudební školy a byl také vojenským kapelníkem. K jeho jmenování došlo po zatčení dosavadního kapelníka Václava Týra.

V diskutovaném dokumentu k XII. sjezdu KSČ byly řešeny i otázky důchodového zabezpečení. V našem městě bylo v polovině roku 1962 4.065 důchodců, z nichž 1463 pobíralo důchod starobní, 983 invalidní, 985 důchody vdovské, 299 sociální a 335 ostatní t.j. úrazové a válečných poškozců. Na důchodech se ve městě vyplácí měsíčně 2,129.960 korun. Nedostatek pracovních sil vyvolává potřebu zachovat v závodech ty pracovníky, kteří dosáhli sice hranice důchodu, ale jejich zdravotní stav je natolik dobrý, že mohou ještě svému závodu prokázat dobré služby. Předmětem diskusí s občany je otázka zvyšování důchodů starodůchodcům. Důchody přiznané do 11.12.1956 jsou podstatně nižší než dnešní. Zatím není v možnostech státu provést celou akci jednorázově. Je rozpočtena na pět etap. Jde o ty, jichž důchody nedosahují 600 korun měsíčně, u vdov 420 korun měsíčně. Těchto případů bylo v Kolíně k 1.4.59 celkem 1485. V r. 1959 byl zvýšen důchod 524 občanům, což si vyžádalo náklad 48.148 korun. V r. 1961 bylo provedeno zvýšení u 325 případů nákladem 21.512 korun ročně. Současná hospodářská situace nedovoluje zvyšovat důchody v té míře, jak to bylo původně plánováno. Na okrese má město Kolín šest domovů pro nemocné a osamělé důchodce, v nichž je současně umístěno 474 občanů. Pro občany našeho města je tato péče preliminována částkou 303.600 korun. Příspěvkem na společné stravování je ve městě zajišťováno 245 důchodců. Jen v květnu letošního roku bylo ve čtyřech stravovnách vydáno 5946 obědů. Rozdíl doplatků na vydané obědy činil za květen 19.926 korun. Do poloviny letošního roku byla 28 důchodcům poskytnuta jednorázová podpora celkové výše 5350 korun. Podpora byla převáděna přímo na nákupy. Pro důchodce byly zřízeny dva kluby, kde je možno trávit volné chvíle, číst noviny a v divadle, ve sportu a v kinech byly pro důchodce zavedeny 50% slevy.

Komunální služby města plnily plán na 100%, ale trpí stále nedostatkem pracovních sil hlavně dorostu. Velké poruchy jsou v čistírně oděvů a proto se často před sběrnami hromadí fronty a dodací lhůty jsou dlouhé. Někdy to však zavinují sami občané, protože dávají čistit šaty na poslední chvíli. Nová plánovaná rychloprádelna na Zálabí nebyla letos otevřena, protože pro ni nebyly uvolněny místnosti. Nedostatek pracovníků je velmi živý a hledí se tomu předejít péčí o učně. Špatná situace v tom ohledu je v holičství, odvozu popela, úklidu hřbitova a města, v prádelnách ztěžuje práci ještě nedostatek vody. V zasklívací službě je nedostatek skla. MěstNV se ve službách obyvatelstvu zaměřil na otázku kontroly, která je stále velmi potřebná. Byla zřízena a dobře se osvědčuje provozovna drobných služeb, kterou obyvatelé rádi vyhledávají. Nevím tedy proč je v plánu tuto provozovnu likvidovat a přidělit ji jednotlivým podnikům, protože víme, že se potom u podniku zakázky občan obyčejně nedočká. Jinou otázkou je tu kontrola, protože stále uniká

veliká část tržeb. Lidé přezvali tuto provozovnu na Drumel /Družstvo melouchářů/, ale rádi ji vyhledávají. Zákazník se obyčejně s pracovníkem domluví a společně připraví provozovnu o tržbu.

Na veřejných besedách s občany je velmi živě diskutováno o některých úpravách sociálního pojištění, tak jak byly navrženy ve sjezdovém dokumentu. Kladně jsou hodnoceny návrhy na prodloužení mateřské dovolené, ale v ostatních bodech vládne nejistota, protože se nelze nikde dovědět pravý stav. Mluví se o zdánění důchodů, ale nikdo neví v jaké výši.

Dalším bodem besed s občany byly stále dotazy některých na chov domácích zvířat u domů. Striktní vyhláška z minulého roku byla poněkud zmírněna, protože se objevil přechodný nedostatek masa na trhu, ale přesto zůstává zákaz chovu zvířat ve školních obvodech a kolem nemocnice. Protože na vesnicích je také nedostatek masa, objevují se ve frontách venkovští lidé, kteří přijíždějí raními autobusy a postaví se hned do fronty. Dochází k prudkým názorovým rozdílům mezi nimi a městskými obyvateli. Jinou potravinou, které bylo na trhu nedostatek, byly sýry. Také nedostatek vajec. Vadou besed s občany byly nedostatečně vhodné místnosti a účast nebyla vždycky dobrá. V některých obvodech byly besedy odvolány.

Při závěrečném hodnocení akce Za Kolín krásnější bylo konstatováno, že byl s minimálním nákladem postaven v Kolíně stadion spřátelených armád na Kalcovce, byla dokončena severní tribuna Zimního stadionu, v objektu této tribuny byly zřízeny hostinské pokoje a noclehárna, která slouží širší veřejnosti, na sídlišti byly upraveny zelené pásy a provedena vnější úprava domů, v Ovčárecké ulici byla dokončena budova družiny, mnoho hodin bylo věnováno na dokončení mateřské školy na Zálabí, byl proveden generální úklid města, upraveny chodníky a komunikace, vlajková a květinová výzdoba ulic, byly zřízeny poutače na křižovatkách, vykáceny křoviny v pionýrském parku, upraven parčík v Pražské ulici proti autoškole, byly zatravněny volné plochy, upraveno prostranství u lázní, před kožním oddělením OÚNZ, na Zavadilce, uklizen Kmochův ostrov a řada jiných věcí. Všecky tyto akce byly provedeny občany brigádnickou prací, při čemž bylo odpracováno mnoho tisíc hodin a ušetřeno mnoho peněz. Tím podivnější je chování některých zlomyslníků, kteří poškozují odpadové koše, zahradní lavičky, dopravní značky a záhony. Ke konci roku byla vytrhána všechna označení autobusových zastávek na Zálabí, což desorientovalo cestující.

Letos byla vyasfaltována Táboritská ulice a na Zimní stadion nad vchodem byl umístěn neonový nápis Zimní stadion československo-sovětského přátelství Náklad byl 66 tisíc. Za 10 tisíc byl pořízen model Zimního stadionu v konečné úpravě. Malým stadionem na Kalcovce získal Kolín velmi pěkné místo k pořádání menších turnajů. Vejde se tam na 3000 lidí a prostředí je neobyčejně příjemné.

V městském museu se dokončuje instalace kolínské galerie nákladem 10 tisíc korun. Cesta do rekreační oblasti hřišť v Borkách byla dokončena.

Na závěr Měsíce čs.-sovětského přátelství bylo 14. prosince slavnostní zasedání v divadle, na němž byly vyhodnoceny i závody. Při té příležitosti obdržel za svou práci čestné uznání i MěstNV v Kolíně a spolu s ním byl vyhodnocen i státní statek v Kolíně.

Š k o l s t v í

Kolínská průmyslová škola bude příštím rokem slavit 70 let svého trvání. Byla založena r. 1893 jako všeobecná řemeslná škola, byla tříletá a žáci se tam učili strojnické a truhlářské teorii a praxi. O otevření školy se zasloužil tehdejší říšský poslanec za Kolín Čeněk Hevera. Prvním ředitelem školy byl Martin Dirlam, který řídil školu 38 let. Nynější budova byla postavena v prodloužené Zahradní ulici, nyní Heverově a odevdána do provozu r. 1896. Tehdy měla škola 72 žáků a přípravnka 181 žáků. Ve školní kronice je také zápis, že v té době projížděli Kolínem dva Němci "v kočárku bez koní, hnaným plynem z benzínu". Škola byla v majetku města a teprve r. 1902 byla převzata do zemské správy. Když bylo r. 1896 do školy zavedeno ústřední topení, dostavilo se mnoho zástupců z různých obcí a měst, aby tuto novinku shlédli.

Žáci 1. devítiletky strávili týden na lyžařském zájezdu na Hřiběcích boudách na Krkonoších. Všichni si přivezli z hor odznak Lyžař ČSSR.

V Kolíně byla otevřena pedagogicko-psychologická poradna, jejímiž členy jsou zkušení pedagogové, lékaři, psychologové a právníci a je umístěna v budově Elektrárenských podniků

Na shromáždění pionýrů na SVVŠ byla několika žákům v pololetí udělena pochvala a odznak Vzorný žák. Zároveň byli odměněni nejlepší sběratelé odpadových surovin. Poprvé se toho účastnili také pracující, kteří studují při zaměstnání. V Koramu už od září min. roku běží technický kurs chemického směru, který má 19 posluchačů.

Při SVVŠ byla otevřena škola pro pracující, která má ukončit tříletý učební poměr. Během dvou let mohou složit frekventanti maturitní zkoušku, čímž nabudou úplného středoškolského vzdělání. Mohou potom někteří z nich vstoupit na vysokou školu. Mezi žáky je několik, kteří už mají velkou praxi v závodech.

V měsíci březnu byli odměněni žáci SVVŠ za velmi dobré umístění při soutěži ve sběru chmelu. V celostátní soutěži byli na 4. místě. Vedle knižních odměn dostali i peněžitou cenu.

Ředitelství SVVŠ svolalo v březnu zástupce závodů na poradu, jak zlepšit docházku a školní práci těch pracujících, kteří se přihlásili do studie po zaměstnání.

29. března byly v Pionýrském domě odměněny ty oddíly, které měly nejlepší celoroční práci a někteří pionýři dostali titul Pionýr budovatel. Zároveň jim byl přečten pozdrav, který byl kolínským pionýrům zaslán s. Artisěvičem, předsedou saratovského oddělení Sovět. čs. přátelství v Saratově v SSSR.

V okrese probíhá akce na získání mládeže do zemědělství. Je to už stará bolest, že mladí vyhledávají spíše jiné obory. Tato přesvědčovací práce leží hlavně na bedrech školy, ale ani té se valně nedaří, protože dochází ke sporu s rodiči.

19. května pořádala 1. devítiletka velmi zdařilou besídku v Domě osvěty. Program byl prováděn žáky všech devíti tříd od prvňáčků až po devítku, která provedla kytarový koncert.

24. května počali žáci SVVŠ plnit svůj závazek, že obdělají 7 ha cukrovky od prvního jednocení až po sklizeň.

Zálabská škola vyslala svou 4. třídu na měsíční pobyt v horách do školy v přírodě. Učí se tam pravidelně, ale pracují také pro veřejnost a chodí na výlety.

23. června procházel městem velký karnevalový průvod mládeže, který byl součástí setkání mládeže na Labi. Průvod vedla Kmochova hudba a průvod vyjadřoval mírový ráz.

Osmičlenná delegace pionýrů odejela do Hradce u Opavy, kde se sešli při celostátním setkání pionýrů i s prezidentem republiky a členy vlády.

Nově zahájený školní rok otevřel i řadu nových problémů, hlavně v oblasti výchovné. Vyskytuje se řada těžko vychovatelných dětí, které narušují práci ve škole.

Na školách se pokračuje dále na vybudování odborných pracoven a hřišť. Jedno se buduje u budovy internátu a pracují na něm hlavně svazáci z průmyslové školy. Na všech školách v Kolíně už byly vybudovány dílny. Novostavba školy na Formánkově poli bude však uvedena do provozu až příštím rokem.

Kolínští učitelé si vytvořili úspěšný pěvecký soubor, který pod vedením uč. V. Klímy koncertoval rekreantům v Českém Šternberku. Soubor má za sebou řadu výchovných koncertů a jeho činnost neustále roste. Je to smíšený soubor, v jehož řízení často vypomáhá člen Armádního uměleckého souboru L. Jarolímek, který pochází z Kolína.

Při letošním zahájení školního roku je na kolínském okrese ve 112 obcích 1 fakulta vysoké školy lesnické v Kostelci nad Černými lesy, jedna Střední všeobecně vzdělávací škola dvanáctiletá, 2 jedenáctiletky, 20 devítiletěk, 70 národních škol, 1 průmyslovka, 1 dvouletá ekonomická, 1 čtyřletá ekonomická, 1 učňovská, 1 čtyřletá zdravotnická škola, 2 zemědělská učiliště, 1 odborné strojnické učiliště Tatry a 1 odborné radiotechnické učiliště Tesly.

Školní rok byl zahájen slavnostním žákovským shromážděním, na která se dostavili zástupci ONV a MěstNV, dále zástupci ČSM a rodičů. Žáci vyslechli projevy ředitelů škol a projev ministra školství dr. Kahudy. Na SVVŠ byla v době zahájení školy část žáků na chmelu, a zprávy, které o nich přicházely, byly velmi dobré. Na střední ekonomické škole byl zahájen školní rok podnikové školy závodu Lučební. Mají však nedostatek učebnic.

Novostavba školy na sídlišti /Formánkovo pole/ byla původně určena pro novou SVVŠ, ale po dobudování bude dána do provozu jako další devítiletka. Práce na ní jsou v plném proudu a je už jisté, že se v ní příštím školním rokem začne vyučovat. Sídlišti, v němž je mnoho dětí, se tak dostane nové školy, která bude dobře vybavena.

U příležitosti Dne armády navštívili vojáci kolínské posádky děti v mateřské škole na Zálabí, kde s nimi besedovali a děti jim na oplátku předvedly svůj program.

Žáci ve školách byli seznámeni s novou knihou Mladý mechanizátor, která je uvádí do znalosti hospodářských strojů a jejich údržby. Některé pionýrské skupiny dělají exkurse do některých JZD, kde se seznamují s pracemi v zemědělství.

Přihlášky na vysokou školu byly letos prodlouženy do 31. října. Do té doby musí žáci odevzdat přihlášku svému třídnímu a v listopadu probíhalo na školách rozmísťování žáků. Ti, kteří půjdou na vysokou školu se na jaře příštího roku podrobí přijímacímu pohovoru na vysoké škole. Na SVVŠ v Kolíně si sami žáci vytvořili předmaturitní kroužky chemický,

biologický a fyzikální, kde se za dozoru vyučujících připravují k maturitě. Ti, kteří žádají na medicínu si utvořili i kroužek zdravotnický. Ze 73 maturantů se přihlásilo 44 na vysokou školu. Studenti na SVVŠ počali vydávat časopis Ohlasy. První číslovánovali Kubě.

Někteří učitelé si během roku zvyšovali kvalifikaci

M ě s t s k é o b l a s t n í d í v a d l o /MOD/

Divadlo si v únoru pozvalo na besedu své diváky. Sešlo se bohužel jen asi 50 lidí. Je to málo, ale je to trochu zaviněno divadlem samým. Soubor žije v Kolíně poněkud odloučeně, málo se kromě divadla stýká s veřejností, herci jsou mimo jeviště málo známí a provoz se zaměřuje spíše na návštěvníky z venkova, než na Kolín. Proto také beseda nesplnila svůj účel, který byl od ní očekáván. Během roku byla členka souboru Darja Hajska významena řádem Za vynikající práci. Je také častou herečkou v československém filmu a dlouholetou členkou kolínského divadla.

Jako první hra byla uvedena po 1. lednu hra brazilského autora Figueireda Liška a hrozny. Je to velmi působivá a náročná hra, která však v Kolíně byla svěřena mladému režijnímu začátečníku a úplně propadla, ačkoliv krátce před tím slavila velký úspěch na ochotnickém představení na Jiráskově Hronově v provedení gottwaldovských. Kromě scény neměla hra jediný klad a jak napsal kritik časopisu Svoboda, byla to promarněná práce. Režisér brzy potom ze souboru odešel.

Lepší práci odvedlo divadlo uvedením původní Karvašovy hry Antigona a ti druzí. I když tato hra svým dramatickým účinem se nerovná hře první, byla ředitelem Lhotou velmi dobře režirována a byly v ní zdůrazněny hlavně prvky kolektivního hrdinství v koncentračním táboře. Bohužel hra prošla v Kolíně bez hlubší odezvy. Řada herců našeho divadla spolupůsobila i v českých filmech. Jaroslav Radimecký hraje ve filmu Závrať a Rudolf Fleischer tvoří roli sochaře ve filmu Okurkový hrdina.

První hrou nové divadelní sezony v Kolíně byl Longenův C. a k. polní maršálek. V režii tu hostoval Jiří Nesvadba, který dal hře i několik dokumentárních snímků z první světové války, vedl hru v komické nadsázce, která se blíží Haškovi, ale celkem je to hra už hodně zvětralá, kde navíc se nezapomíná na filmové zpracování s Vlastou Burianem. U obecnstva měla však úspěch.

Zrcadlo své společnosti nastavuje hra Johna Patricka Podivná paní Savageová. Je to americká hra, která zaujme hlavně svým lidským humorem a konfrontací postav uvnitř i vně ústavu pro choromyslné. Režii vedl velmi jemně ředitel Lhota a herci si také s chutí zahráli. Hra měla úspěch, že se bude jistě hrát i v příštím roce.

Labichův Slaměný klobouk je zas jen ústupek, i když má hra dostatek veselí. Dramaturgie ještě stále nemá vyhraněnou cestu. Je třeba nejprve diváky do divadla dostat a napravit škody, které minulé vedení divadla udělalo. Tady má nový ředitel těžkou úlohu.

Během sezony vypravili herci sami maňáskové divadlo Guliver v Maňáskově.

Letošní podzimní sezona je už v Kolíně patnáctou sezonou. Letos začala 22. září. Divadlu chybějí stálí, vynalézaví režiséři. Nejvíce si divadlo vypomáhá hostováním pražských režisérů jako byl letos Škobis, nebo už zmíněný Vosáhlo, jehož hra však propadla.

Další premiérou divadla byla Kohoutova hra Třetí sestra. Dnes už pověstná hra byla svěřena opět cizímu režisérovi Vedralovi, který však vytvořil velmi pěkné představení. Při hře se však ukázaly technické nedostatky divadla, protože po celou hru něco zlobilo. Zvuk, světla, opona, mikrofon, promítání atd. Kritik správně poznamenal, že je lépe tyto technické efekty vynechat, než poslouchat zvukové poruchy nebo se dívat do tmy.

Příští hostující režisér Salzer vypravil Ostrovského hru Pozdní lásku. Není to hra ani nová, ani nejsilnější a navíc se zrovna v nedávné době před premiérou seznámili posluchači rozhlasu s jejím obsahem. Dobrému režisérovi se stejně nepodařilo tolik oživit text, který je už dnes mrtvý a ačkoliv se herci velmi snažili, neměla hra ten úspěch, který byl očekáván.

Mezi diváky se mluví o rušení některých oblastních scén a mnoho se debatuje o osudu kolínské scény. Bylo by škoda, aby z Kolína zmizelo divadlo, ale je nutné, aby je kolínská veřejnost více podpořila. Není ještě jisté, jak bude věc vyřešena, ale mezi herci se traduje, že Kolín bude mít rozšířený soubor o některé členy za zrušených divadel a přidělenou mnohem větší oblast než má nyní. Kolínské divadlo má těžší posici už tím, že je blízko Prahy. Mnozí návštěvníci zajíždějí na divadelní novinky do Prahy a pražská divadla tu často hostují nebo dělají nábor pro svá představení. Zájezdy kolínské scény na venkovská divádělka se nevyplácejí pro malý počet sedadel, což ani při vyprodaných sálech nemůže krýt režii. Tak zbývají jen svozy účastníků, které jsou však v některých obdobích obtížné. Hostování pražských estrád odvádí také diváky od návštěvy divadla i když úroveň některých estrád je víc než pochybná.

Divadelní činnost ochotnických souborů byla v tomto roce slabá. Činnost vyvíjel jen dramatický odbor Obchodních tiskáren, závodní klub Tatry a dramatický odbor Tyl při Domě osvěty. Ale jejich činnost byla malá. Obchodní tiskárny vypravily pohádku Boženy Němcové Bajaja, která měla dobrou výpravu a byla slušně navštívena. Závodní klub Tatry sehrál současnou satiru Pozor zlý pes. Dům osvěty vypravil Jarišovu hru Inteligenti a Janovského hru Je libo cigaretu?, při níž pro onemocnění hlavního představitele zaskočil pražský populární herec Lubomír Lipský. Hra však stejně utrpěla a neměla úspěch. Nastudovaná hra Jak se kalila ocel prošla bez povšimnutí, protože byla dávana pro organizaci a jen jednou. K druhému představení nedošlo vlivem změny ve vedení domu osvěty. Zájezdy ochotnických představení, jak tomu bylo v letech minulých se letos nekonaly.

O k r e s n í l i d o v á k n i h o v n a /OLK/

Kromě služby čtenářům uspořádala letos OLK aktivity venkovských knihovníků a konala metodické návštěvy ve venkovských knihovnách, propagovala knihy agitačními nástěnkami a výlohami a vedla čítárnu v budově knihovny, která je bohatě vybavena časopisy. Čítárna je příjemná místnost, uprostřed města a lze tam kdykoliv pohodlně zaskočit. V téže místnosti se

konají už dnes tradiční Večery v knihovně. Tato hezká činnost vznikla z iniciativy několika osob a vyvinula se z toho pravidelná kulturní práce na poli literárním a hudebním. Letošního roku už počet těchto večerů dosáhl čísla 150. Jejich úroveň byla sice různá, ale vyplňovala citelnou mezeru v našem městě, neboť této činnosti je u nás málo. V letošním roce bylo 23 večerů literárně hudebních.

1. 1.	Kalendáře, zrcadlo všedních dní	Autor Josef Pýcha
18.1.	Byla krásná, až to k víře není /Večer Bož.Němcové/	" J.Kloudová
25.1.	Večer Antonína Dvořáka	" hudební kroužek
1. 3.	Kolínský barok	" J. Zloch
15.3.	Klavírní večer s poesií	" Dagmar Šimonková
29.3.	Literární večer o knize Chuligán	" beseda
5. 4.	Liter. večer Vstupné se nevrací	" Švaderlík
12.4.	Večer monologů	" člen divadla Ostr
19.4.	Umění a věda o náboženství	" B. Koutník
26.4.	Liter. a hudební večer o Al. Jiráskovi	" hudeb. kroužek
17.5.	Večer o Bulharsku	" Načeradský
20.9.	Patria o muerte /přednáška o Kubě/	" P. Šorm
27.9.	Ilustrátor Adolf Kašpar	" J. Pýcha
4.10.	Nebojte se nového umění	" Cvejn
11.10.	Co chcete vědět o filmu	" G. Kopaněva
25.10.	Lit. večer: Čistý pramen poesie	" uspořádala Kutná Hora
11.11.	Liter. večer. Gercen	"
8.11.	Liter. večer. Velká cesta /VŘSR - /	" Hamplová
15.11.	Poklady drážďanské galerie	"
21.11.	Mladost světa /poesie ve škole/	" A. Mikulecká
29.11.	Umění zrcadlo života	"
6.12.	O věrném přátelství a Sládka	" Vratislav Čermák
20.12.	Liter.hudební večer Julia Zeyera Z letopisů lásky	"

Je to dosti bohatý program, který má sice stálý kádr návštěvníků, ale bohužel jen starší ročníky. Mládež tu není častým hostem. Knihovna pořádala pro mládež také několik večerů: Fučíkův večer o Reportáži psané na oprátce, večer českých pohádek, besedu o výchově mladých, besídku k Měsíci přátelství, odpoledne s dědou Mrázem, kromě toho soutěž dětí ve čtení a schůzku mládeže na thema knihy Mladý mechanizátor.

Jako doplněk k literárním večerům a současným událostem uspořádala knihovna 23 výstavek a nástěnek o knihách, jichž obsah se vztahoval k přednášeným tématům.

Výpůjční fond OLK měl v r. 1962 42.698 svazků, z toho 16.694 naučné literatury, 20.321 krásné literatury, 5287 spisů pro mládež a 127 hudebnin. Výpůjček bylo v letošním roce 70.833, což je v průměru 3 knihy ročně na obyvatele. Čtenářů však bylo pouze 2677, z toho mládeže 770. Příjem knihovny byl 39.170, vydání 37.077 korun. Ve výpůjčkách převládala krásná literatura, 45.121 výpůjčka, naučná literatura 4.142, mládež si vypůjčila 19.089 svazků, technické a zemědělské literatury bylo půjčeno 771 svazek, politické literatury 315 svazků.

K u l t u r n í u d á l o s t i

V úterý 9. ledna byl uspořádán v domě osvěty koncert pod názvem Hudební mládež. Zpívala Naďa Cejnarová - Šormová soprán a Jaroslav Horáček bas. Spoluúčinkovalo kolínské kvarteto. Program byl neobyčejně dobrý, bohužel chyběli zase mladí.. Ani celková návštěva nebyla

valná. Je to v Kolíně vleklá choroba. Uvádění večerů Hudební mládež převzal po prof. Barvíkovi prof. J. Sýkora, který poutavě a zasvěceně vykládal o písni Čech a Moravy.

Počátkem roku vydal kolínský lékař dr Elger hned tři knížky. Manželství a zdraví, O rodině a dětech a Aby mládí nikdy neskončilo. Knížky vydal Červený kříž, byl o ně velký zájem a byly ihned rozbrány. Všechny pojenávají o současných ožehavých problémech a zájem o ně ukazuje, že manželství a rodina jsou otázky dneška.

13. února byl další koncert pro mládež pod názvem V hudbě je život Čechů. Byl to závěrečný večer celé akce a vystoupili na něm violoncelista Českého tria Saša Večtomov a klavírista Vladimír Topinka. Celé trio se nemohlo účastnit pro chřipkovou epidemii. Na večeru byly nejhezčí variace Bohuslava Martinů na violoncelo, které měly největší úspěch.

13. března byl v Kolíně zahájen cyklus koncertů nazvaný Kolínské jaro. Byl to houslový recitál našeho předního houslisty Petra Messiereura. Klavírní doprovod měla Zorka Lochmanová. Ohlas večera byl veliký jak pro náročný program, tak pro znamenité provedení.

9. března měl v Praze absolventský koncert Pavel Šorm, který je kolínským rodákem a první houslové školení získal u prof. Ladislava Josefa. Přešel na konservatoř k prof. Voldanovi a později na AMU byl žákem prof. Hlouňové. V Kolíně už měl několi samostatných vystoupení a v poslední době navštívil na uměleckém zájezdu Kubu.

15. března byl v Kolíně zahájen cyklus koncertů v knihovně. Zahájila jej v samostatném večeru Dagmar Šimonková, jedna z našich vynikajících klavíristek, zvláště v Chopinových skladbách. Tentokrát měla na programu Čajkovského, Liszta, Schumana a jiné skladatele, ale návštěva bohužel slabá.

10. dubna koncertovala v Kolíně klavírní solistka Dagmar Baloghová. Její program svou náročností /Debussy, Scarlatti, Beethoven, Liszt/ byl absolvován výtečně a také návštěva si zaslouží pochvalu.

13. května byla v Lusku /v museu/ otevřena výstava Josefa Pýchy. Zároveň byla v městském divadle uspořádána ve foyeru výstava kolínských umělců F. Foltýna a J. Meřického. Zvláště druhá výstava se těšila velké návštěvnosti. Obrazy J. Pýchy jsou akvarely z jeho nedávných let. Úvodní slovo měl malíř Jan Fořt z Prahy. Na zahájení byla také recitována báseň Jana Honse, kolínského absolventa gymnasia a autora básnické sbírky. Mladí umělci Foltýn a Meřický zachycují mnohotvárnost dneška a na jejich díle je znát existencialistická úzkost a hledání pevného bodu, cesta, která vede od konkrétního k abstraktnímu, k boji o směr a hledání nové formy.

Na 5. června byl ohlášen koncert kolínské filharmonie se solistou Eduardem Hakenem, který se bohužel nekonal pro malý zájem obecnostva. Kdyby se konala na Zimním stadionu estráda s programem pro slabomyslné, tak bude plno.

29. května a 1. června uvedl divadelní soubor Domu osvěty hru Janovského Je libo cigaretu?. Úspěch malý.

K mezinárodnímu dni dětí pořádal kroužek ZK Tatra výstavku dětských prací dětí ze zemí tábora míru. Výstavka byla na náměstí v museu.

30. dubna pořádala devítiletá škola spolu s Lidovou školou umění výchovný koncert, na němž účinkovali učitelé hudební školy pro své žáky, což bylo posluchači velmi dobře přijímáno. Program obsahoval hudební čísla, básně a monology.

Koncem června přestal vycházet kulturní a sportovní časopis Přehled, který vycházel půl druhého roku a začínal mít velmi dobrou úroveň a odezvu. Je to škoda, protože časopis Kupředu plní jiné úkoly a má platnost celookresní, kdežto Přehled se zabýval jen kolínskými programy. V letošním roce začal vydávat dokonce přílohu pro soubory lidové tvořivosti, která se stala vyhledávanou součástí časopisu a která uveřejňovala básně a písně i s hudebním doprovodem, malé scénky a taneční návody. Kroužkům tato příloha pomáhala ve tvorbě programu, který se někdy těžko shání.

Od 5. - 8. dubna probíhala hudební část krajského kola Soutěže tvořivosti mládeže /STM/. Účastnilo se jí 147 jednotlivců a 51 souborů. Jednotlivé poroty udělily celkem 87 cen solistům a 26 cen souborům. Výběr z jednotlivých okresů byl poměrně dobrý. Nejúspěšnějším souborem byly dechovka OB Přivory, okr. Mělník. Účastníci našeho okresu měli dobré umístění. Ve flétně měl první cenu Jiří Klinot z Kolína, v houslích Jarmila Velenovská druhé místo a Jiří Med v lesním rohu druhé místo. Organizace celé soutěže byla výborná, takže pořadatelé v Kolíně dostali pochvalu z druhých měst.

Okresní kolo výtvarné soutěže tvořivosti mládeže bylo početně obesláno, ale objevily se při soutěži staré vady, že na výkresech dětí byly znát zásahy učitelů a rodičů a i na porotu byly stížnosti.

Kolínský Dům osvěty uspořádal letos v květnu už popáté soutěž ochotnických souborů t.zv. Podlipanské hry v Kostelci n/Č.l. Vystupovalo celkem sedm vesnických souborů.

Při opravě kostela bylo z bání severní věže vyňato pouzdro s listinami z let 1872 a 1908. Vše bylo ofotografováno doplněno současnými snímky a časopisy, přiložena byla i fotografie prvního kosmonauta Gagarina, celý materiál byl znovu vložen do pouzdra a umístěn do bání věže.

Letos uplynulo 75 let od doby, kdy byla v Kolíně pořádána první umělecko-průmyslová výstava, na níž byla tehdy vystavována starožitná i moderní umělecká díla průmyslové výroby. Výstavy se tehdy účastnilo i c.a k. rakouské museum ve Vídni. Zahájena byla tehdy 25. června a trvala do 29. června 1887. Za první tři dny ji navštívilo dva tisíce lidí.

Letos bylo také vzpomenu, že se před 160 lety v Kolíně narodil na svou dobu velmi známý malíř Vincenc Morstadt. Jeho kresby a rytiny mají dokumentární hodnotu pro svou minuciózní přesnost a vypracovanost a slouží dnes historikům ke studiu stavebních památek. Řadu jeho originálů má i kolínské museum.

Na starém zálabském hřbitově byly nedávno dokončeny brigádnickou pomocí úpravy tak, že místo bylo vyčištěno, parkově upraveno a zpřístupněno veřejnosti. Cenné barokní a empírové pomníky byly zachovány.

17. března byla v Lusku otevřena výstava dokumentů na thema Proč podepsat mírovou smlouvu s Německem. Výstavu zahájil tajemník OV KSČ s. Černý.

V březnu se konala v Domě osvěty soutěž v tanci. Soutěžilo 17 párů z celého okresu. Kulturní událostí byl koncert lázeňského orchestru z Poděbrad se solisty Marií Podvalovou a J. Janouškem. Úroveň koncertu i návštěva byly velmi dobré a program ze Smetany, Dvořá-

ka a Beethovena měl nadšený ohlas. Bylo by dobře, aby poděbradské těleso zavítalo do Kolína častěji, protože už to není jen kolonádový orchestr, ale skutečně symfonický soubor, který pod taktovkou dirigenta Zelenky zmáhá nejtěžší úkoly.

21. března byla Svazem protifašistických bojovníků uspořádána beseda s účastníkem boje o Duklu, na níž promluvil Jiří Vodička.

Na zálabském hřbitově, který byl zrušen, pracuje komise, která zjišťuje nápisy na pomnicích u úmrtí významných osob, které jsou na hřbitově pochovány. Bylo tam také zjištěno, že kolínský císařský rychtář Pachta z Rájova zemřel r. 1622 před svatodušními svátky.

V dubnu otevřeli výstavu v Kolíně invalidé a ukázali na ní vývoj pomůcek pro nevidomé, sluchově vadné a tělesně postižené.

5. května za velké účasti byl v Družstevním domě projev proti fašismu a válce. Květnové oslavy byly zahájeny už v sobotu 5. května, kdy před památníkem padlých u vojen. velitelství promluvil náměstek ministra zahraničí s. Klička a vzpomenu na oběti z doby okupace. Ve výroční den 9. května bylo velmi hezké počasí a proto se na náměstí shromáždilo velké množství lidí, jimž nejprve vyhrávala hudba požárníků a pak ke shromáždění promluvil předseda MěstNV s. R. Dlouhý. Po projevu pochodovalo občanstvo na kolínský hřbitov, kde byly položeny věnce k pomníku padlým Rudarmějcům a vypáleny čestné salvy. Po návratu pokračoval na náměstí koncert. Ulice byly odpoledne naplněny obecnstvem, protože Kolínem projížděl závod míru Praha-Berlín-Waršava, který byl diváky pozdravován.

21. května byl uskutečněn první vzpomínkový večer na Františka Kmocha. Bylo to k 90. výročí založení jeho hudby a k 50. výročí jeho úmrtí. Večer měl název To byl český muzikant a měl tak veliký ohlas, že musel být 4. června a dokonce 11. června opakován. Večerem byly přítomny skladatelovy dcery a pod taktovkou nového kapelníka Vostrčila byly zahrány nejoblíbenější skladby Kmochovy. Za nadšeného potlesku byli v přestávce před padesátičlenným orchestrem představeni posluchačům nejstarší členové hudby, kteří hráli ještě pod taktovkou Kmochovou a dosud hrají. /Rajchl, Matějka, Beneš a Bílek/. Obecnstvo některé refrény písniček zpívalo spolu s hudebníky.

Na místě starobylé Stoleté vinárny byla otevřena lidová jídelna, která dostala název U labužníka. Doufejme, že to bude opravdu jen pro labužníky a nestane se střediskem flamendrů.

23. května se představilo Kolínákům divadélko mladých hrou Pozor, zlý pes. Stalo se tak na malé scéně kostela na Vinařického náměstí. Je chvályhodné, že se mladí vůbec pustili do práce a i kdybychom měli na výkony herců nějaké výhrady, úspěch u obecnstva měli.

28. května byla otevřena inspektorem Hrozným výstava technické tvořivosti mládeže, na níž vystavovali hlavně učňové kolínských závodů, ale i žáci ze škol. Právě výrobky žáků ukazovaly nové pojetí školy a její spojení se životem.

Pěkný koncert 22. května připravila 3. devítiletka, která pod vedením učitele Škopa se představila jako velmi dobrý žakovský orchestr, v němž navíc účinkovali i bývalí žáci a členové tohoto orchestru a kteří mají v hudebním životě dobré umístění. Solistou byl

Josef Deršák, člen orchestru Národního divadla /housle/, Jiří Prchal, absolvent Amu /violoncelo/ a B. Med, absolvent konservatoře /lesní roh/.

1. června byl Kolín vyznamenán putovní standartou za nejlepší výkon při rozšiřování stranického tisku.

Na zálabském hřbitově byly 10. června uspořádána tryzna na památku toho, že před dvaceti lety šel z Kolína první transport Židů do koncentračního tábora. Na smuteční slavnosti promluvil bývalý kolínský rabín dr Feder a farář českoslov. církve Fischer.

1. června byla na stadionu estráda, která ukázala opět s jakou lehkomyšlností a lajdáctvím zajíždějí někteří t.zv. "umělci" do Kolína s heslem Pro Kolín všecko dobré. Že je obecnstvo nakonec vypískalo bylo jen správné, ale to vypískání stálo každého návštěvníka 12 korun. Bylo by už na čase, aby tyto pražské "rejžovačky" byly zakázány a dána příležitost opravdovým umělcům. Nejhorší vysvědčení dostává ovšem kolínské obecnstvo, které takovýto podnik naplní do posledního místa, zatímco slušné podniky jsou poloprázdné. Tak si kronikář říká: Patří vám to.

Na třetím opakovaném Kmochově koncertě 11. června byly opět jeho obě dcery a přivítání byli i další, ještě žijící staří příslušníci Kmochovy kapely, 87 letý B. Ryba, 82 letý F. Šauer, 82 letý J. Vozáb, 78 letý J. Hlaváček. Obecnstvo opět zpívalo s hudbou a doufejme, že Kmocháci získají opět to místo, jaké měli za Kmocha a Vlasáka.

2. června navštívil okresní soud a prokuraturu ministr spravedlnosti dr A. Najman, aby byl přítomen slavnostnímu odevzdání diplomů a vyznamenání zaměstnancům soudu. Při té příležitosti byla uspořádána beseda, která zdůraznila preventivnost našeho soudnictví, které musí předcházet i výchovná činnost občanů.

U příležitosti mezinárodního dne dětí byla v museu pořádána výstava dětských prací, kterou uspořádal esperantský kroužek závod. klubu Tatra. Výstava měla mezinárodní ráz, protože tam byly kresby dětí všech států socialistického tábora.

V druhé červnové neděli se účastnilo 1500 občanů z Kolína autobusového zájezdu do Lidic k 20. výročí vyhlazení obce.

8. června přijel do Kolína arménský hudební a taneční soubor. Po slavnostním uvítání na náměstí uspořádali hosté na stadionu spolu s Kmochovou hudbou večer, za přítomnosti asi 4000 diváků. Přestávka se změnila ve velmi srdečné ovace, protože hosté ukázali velmi vyspělé umění Arménie, ale sami se také obdivovali Kmocháckům, kteří vyplňovali přestávky jejich programu.

22. června se uskutečnilo připravované setkání mládeže na Labi. Kolín navštívily početné delegace z Kuby, Finska SSSR a Polska. Hosté si prohlédli Kolín, navštívili Týnac, Kutnou Horu a Poděbrady, byli slavnostně uvítáni v Tatře a navázali řadu přátelství, což dovedli také vřelými slovy vyjádřit. Finové byli nadšeni nejen organizací zájezdu, ale i veselým prostředím, když se v Tatře tančil charleston, který sovětští hosté na vojenské hudbě stále žádali. Rozloučení bylo před hotelem Savoy, kde byly zpívány písně na rozloučenou a ještě v poslední chvíli odevzdal sovětský účastník pořadatelům básně, kterou složil jako dík za chvíle, které v Kolíně prožil.

8. července byl v Kolíně promítnut dlouho očekávaný a dlouho slibovaný film Karla Zemana Baron Prášil. Karel Zeman byl před válkou několik let v Kolíně, vyučil se tu a účastnil se také loutkářské činnosti, kterou konal tehdejší Osvětový sbor v Západní škole a už tehdy byl mezi námi znám, jako velmi obratný tvůrce loutek. Na bruselské výstavě dosáhl světového úspěchu tím, že dostal první cenu za film Vynález zkázy podle románu Julia Vernea. Film Baron Prášil se však prvnímu filmu nevyrovnal, ačkoliv v něm účinkovala řada známých herců a prošel bez větší pozornosti.

14. a 15. července byl uskutečněn poprvé první podnik toho druhu v Kolíně. Byla to soutěž dechových kapel z republiky pod názvem Kmochův Kolín. Vidíme, jak jiná města pořádají dny svých slavných rodáků a Kmoch měl ve své době velkou popularitu, která trvá dodnes, je proto správné, aby se jeho památka takto každoročně udržovala. Na šestnáct souborů, které se kvalifikovaly ve vylučovacích kolech, se sjelo do Kolína, aby závodily v této oblíbené hudební disciplíně. Při pietním aktu na kolínském hřbitově u Kmochova hrobu řekl zástupce Svazu hudebních skladatelů, "že by bylo chybou, kdybychom neviděli, že Kmoch byl velkou postavou naší kultury, neboť rozséval optimismus a víru v osvobození, Byl poznamenán svým narozením v revolučním roce 1848 a jak talentovaný člověk mohl se stát velkým hudebním skladatelem, ale zůstal v lidovém okruhu, kde bylo jeho práce velmi zapotřebí." Na odpoledním koncertu na stadioně byla vítězem prohlášena hudba mladoboleslavské automobilky, která získala první cenu, jako nejlepší interpret Kmochových skladeb. Velký pokrok ukázala i hudba kolínských požárníků. Vítězem malých souborů se stala Rakonka z Rakovníka. Hodnocení ovšem nevystihuje přání pořadí, neboť větší část účastněných hudeb ukázala neobyčejné porozumění nejen pro Kmochovy skladby, ale pro lidovou hudbu vůbec. Vyjádřil to i předseda MěstNV s. R. Dlouhý, který řekl že všichni by mohli být vítězi. Bylo by dobře, aby se Kmochův Kolín stal tradiční slavností jako Hronov, ale aby se do té slavnosti zapojily také jiné instance, jako hotely, restaurace a jídelny, aby nedocházelo k tomu, že hosté nemají při návštěvě Kolína kde spát a jíst.

12. června byla na náměstí malá slavnost, když tam zástupci MěstNV a ČSAD očekávali příjezd autobusu řízeného Janem Domnosilem, který zastavením u radnice dokončil půl milionu ujetých kilometrů bez nehody. Kdo zná jízdu po kolínských ulicích, uzná že ujet tuto vzdálenost bez nehody je pro řidiče velký výkon a proto si J. Domnosil zasloužil dárky, které mu byly na náměstí za souhlasu obecnstva odevzdány.

Když se poprvé v červenci r. 1878 objevila v Praze Kmochova kapela z Kolína při slavnostním odhalení Jungmannova pomníku a při lampionovém průvodu, připravili jí hostitelé nadšené ovace. Ty vyvrcholily druhý den v Měšťanské besedě, kde slavnostní výbor oslav odevzdal Kmochovi stříbrnou taktovku s věnováním "Františku Kmochovi za zásluhy o českou píseň, František Palacký, Ladislav Rieger". Dnes, téměř po 90 letech se objevila Kmochova hudba v Praze opět, kde před 800 posluchačů sklídl dirigent a hudba nadšené ovace v parku Julia Fučíka. Po koncertě museli dokonce rozdávat autogramy a slíbit, že přijedou do Prahy opět. Tak si Kmocháci znovu připomněli slávu bývalých zájezdů po republice a do ciziny.

Od 11. července do 7. srpna prováděl Archeologický ústav v Praze výzkum slovanského hradiště na Hánině. Výzkum vedl kolínský rodák a absolvent zdejšího gymnasia historik Jiří Hrala, vědecký tajemník ústavu. Posláním průzkumu bylo zachránit poslední zbytky tohoto hradiště, neboť okolní areál byl zničen lomem. Byla otevřena plocha asi o výměře 200 m² na jednom z mála porušených míst. Pod ornici byla obnažena slovanská vrstva, která obsahovala velké množství vlnovkové keramiky, nožů, srpů, kování kostěných rydel a dokonce brusle. Byly odkryty půdorysy dvou chat. Osídlení je asi 9. - 12. století. Výzkum však zjistil i spodní vrstvu předslovanského osídlení z doby bronzové, která byla překryta silnou vrstvou váteho písku. Tato keramika obsahovala věci z doby knovízské z poč. 1. tisíciletí. Hánín byl ještě ve středověku přístupný pouze od severu, na ostatních stranách byl chráněn vodou.

Ve výstavních síních musea se počíná instalovat stálá výstava obrazů a plastik kolínských rodáků doplněná díly, která mají vztah ke Kolínu. Nebude zapomenuto ani na dva Kolíňáky, Funkeho a Sudka, kteří proslavili Kolín ve fotografii.

V září koncertovala kolínská hudba s velkým úspěchem v lázeňském parku v Poděbradech. 17. září se vrátila do Kolína z Bulharska 28 členná delegace mládeže, která tam byla vyslána kolínským ČSM. Účastnili se tam všech mládežnických podniků a přinesli si množství dojmů a přátelství s bulharskou mládeží.

21. října byl v Domě osvěty uspořádán aktiv divadelních ochotníků z Kolínska, na němž promluvil o dramaturgii divadelní autor Karel Stanislav. V besedě, která se potom rozvinula, došlo k živé diskusi, hlavně o poslání Jiráskova Hronova a o úkolech ochotníků vůbec. Krise profesionálních divadel vede velmi často k názoru, že se jejich návštěvy zvětší, omezí-li se činnost ochotníků. Není většího omylu. Ochotníci tvořili vždy nejpevnější kádr diváků v profesionálních divadlech. Budou-li ochotnická představení uměle omezována, zmizí i ten poslední kádr divadelních návštěvníků, neboť mládež dnes pěstuje hlavně sport, tanec, džezovou hudbu, k divadlu klasického typu má malý poměr. Ten se v ní může vychovat hlavně tím, že bude mládež sama provozovat divadelní ochotnickou činnost.

Na Kolínsku už druhým rokem probíhá soutěž aktivity odborových knihoven, která letos přinesla vítězství knihovně ČSD dílen a knihovně n.p. Koramo v Kolíně.

V říjnu bylo Kolínsko navštíveno dvěma zástupci zvěře, která se zde nevyskytuje už od dob prehistorických. Byl to mohutný los, který sem zabloudil z východu a vběhl dokonce proti autu, které demoloval. Ač sám zraněn uprchl a nebyl nalezen. Druhým byl pták kormorán, který se při přeletu zranil, slabostí klesl a zahynul. Uhynulý pták byl vycpán pro školní sbírky.

18. listopadu otevřel výstavu svých obrazů F.V. Blažek, kolínský malíř. Na to navázala Lidová akademie přednáškou Jos. Pýchy O umění v denním životě. Účastnilo se jí 67 středoškoláků-svazáků.

26. listopadu konala Lidová škola umění /LŠU/ jubilejní koncert k 30. výročí založení školy. Byla založena 1. září 1932 a začalo se vyučovat 6. prosince. Hmotně byla škola zajištěna až v r. 1945. Vyšla z ní řada našich předních hudebníků a pěveckých osobností,

jako skladatel Jiří Jaroš, koncertní mistr Jiří Ptáček, členka opery divadla v Kolíně Ludmila Dvořáková, člen opery Národního divadla Miloslav Versich, prof. AMU Frant. Daniel ajiní. Bylo by dobře, aby se hudební život v Kolíně kolem školy soustředil. Mezi učiteli školy byla řada vynikajících hudebníků. Violoncelista Smetanova kvarteta Antonín Kohout, violoncelista Viktor Moučka, houslistka Marie Hlouňová, profesorka Marie Knotková. Jubilejní koncert školy měl vynikající úroveň. Basista bratislavské opery Václav Nouzovský, houslista Pavel Šorm, violoncelista Karel Novotný, byli doprovázeni orchestrem Domu osvěty řízeným prof. Lad. Josefem. Divadlo bylo naplněno a úspěch večera byl potěšující.

Na závěr Měsíce čs.-sovět. přátelství bylo 14. prosince v divadle konáno slavnostní zasedání. Po slavnostním projevu předsedy ONV byly vyhodnoceny nejúspěšnější MNV na okrese a na závěr byla dramatickým kroužkem Domu osvěty zahrána Ostrovského hra Jak se kalila ocel. V režii ředitele Domu osvěty měla hra dobrou úroveň.

Ve výstavní síni musea na náměstí byla 25. prosince otevřena výstava fotografií Aleše Krause pod názvem Hory a skály. V malé výstavní síni byla zároveň výstava mladého kolínského výtvarníka J. Meduny. Obě výstavy byly četně navštíveny. Krausovy fotografie ukazují nejen dobrou techniku, ale i výkony horolezecké.

Kulturní život z tohoto stručného přehledu byl v Kolíně sice pestrý a bohatý, ale měl i své stíny. Jedním z nich je skutečnost, že mnozí občané konsumují kulturu v Praze, protože jsou tam zaměstnáni a tu v sobotu zůstávají na divadelní představení v Praze a přijíždějí v noci domů, protože mají dobré a rychlé spojení. Jiným stínem je to, že cenné a hodnotné přednášky, koncerty a divadla jsou málo navštěvována mladými lidmi. Blízkost Prahy odčerpává zájem některých lidí o místní kulturní dění. Neplatí to jen na úseku kulturním. Bohatý ochotnický život, který v Kolíně býval, v současné době hodně upadl. Vadí mu nedostatek divadelního prostoru, pracovní směnnost a neposlední řadě i větší počet jiných spíše zábavných podniků. Také televise má část viny, protože mnozí, zvláště hodně zaneprázdnění lidé už večer nechťi nikam chodit a raději v domácím pohodlí se dívají na obrazovku.

Z_d_r_a_v_o_t_n_i_c_t_v_í

V měsíci lednu a únoru letošního roku postihla území republiky veliká vlna chřipky. Při normálním průběhu bylo ve stavu nemocných 1300 občanů, za nejvyššího stavu chřipky bylo v Kolíně 5800 lidí práce neschopných. Ke konci února měla chřipka klesající tendenci, ale přesto přibývalo denně 400 nemocných, kteří pro horečnatý stav museli ulehnout. V Kolíně byl tak poškozen každý čtvrtý občan. Většinou měla chřipka lehčí průběh, ale muselo se včas ulehnout, jinak měla chřipka vážné komplikace. Epidemie kladla velké požadavky na zdravotnický personál. Nesnáze se objevily i v závodech, neboť zvětšená nemocnost zmenšila stavy v továrnách, zvláště v závodech potravinářských, což nutilo ostatní k mnohem větším výkonům. Chřipka postihovala mnohem méně děti než dospělé. Pomohlo často rychlé vypocení s aspirinem a onemocnění netrvalo déle než 4-5 dní. Mezi lidmi však řádila i jiná nemoc. Někteří totiž ani lékaře nevyhledávali, zůstali prostě doma, protože to vlna chřipky do-

volovala. V březnu už epidemie podstatně ustupovala a ke konci března dozněla. Podobná epidemie nebyla v Kolíně zaznamenána už lo let.

Jednou z moderních vymožeností našeho života je společné stravování zvláště v závodních kuchyních. Na některé jsou však stížnosti, že není dostatek nádobí, zvláště talířů a není dostatek hygieny. Bylo by však dobré, aby si lidé v závodních jídelnách zvykli sami slušnějšímu stolování, aby nejedli pouze lžící a uvědomili si, že je také vidlička a nůž. Kultura stravování a stolování je také důležitá pro zažívání, ale vidíme také, že mnozí pracující nosí lžící zastrčenou ve špinavých kalhotách, které mají do práce a u stolu používají někdy i rukou. Laboratoř výživy sleduje stále jídelní lístky, aby byly dostatečně pestré a výživné, ale čistotu stolů a příborů si musí lidé udržovat sami. I vybavení jídelen by měly mít některé závody lepší, protože pokrývka na stole a malá kytička nejsou přepychem.

Porodnost v kolínském okrese nelze sledovat do přesných čísel, protože kolímská nemocnice slouží větší oblasti než je kolínský okres. Rok 1961 byl však pro gynekologické oddělení velmi úspěšný, protože bylo ošetřeno 2600 žen a z toho 900 porodů, což je o 60 více než v r. 1960. I kvalitativně dosáhlo oddělení lepších výsledků, protože ztratili při porodu nebo po něm pouze 11 promile dětí a žádnou matku.

Také v OÚNZu se v Kolíně ujalo zlepšovateľské hnutí, které dokonce přihlásilo i patent na tématický úkol daný ministerstvem energetiky. Autory vynálezu jsou PhMr Alexandr Filip a chemik Jiří Mlčoch Kolína, kteří přihlásili způsob chemického čištění vodních prostorů, kondenzátorů, olejových chladičů, turbosoustrojí a jiných odpadových zařízení. Vynálezem byl vyřešen celostátní problém a nápad byl přijat. Uplatní se i v jiných oborech.

V květnu a červnu probíhalo v Kolíně očkování dětí proti obrně. Provádělo se tak, že děti dostaly na svou vlastní lžičku dávku sirupu s očkovačím látkou. Tento způsob se osvědčuje a děti přijímají sirup rády.

V dubnu byli vyhodnoceni a vyznamenáni čestným odznakem lékaři kolínského okresu. Dr. Jech, dr. Jirásek, dr. Kamínek a dr. Elger. Čestné uznání výboru Svazarmu středočeského kraje dostali dr. Mádle, dr. Mach, sestra Hausmanová a z lékárníků dr. Firbas.

Péče o zdraví v r. 1960 spotřebovala 398 korun na jednoho občana v okrese. V r. 1961 už 411,60. V této částce nejsou zahrnuty výdaje na výstavbu nových zdravotních zařízení a na jejich rekonstrukci. V ambulantních zařízeních byl v r. 1961 každý občan ošetřen průměrně 10,9 krát a léků dostal za 49 korun. V nemocnicích okresu byla na 10 tisíc obyvatel 75,9 lůžka. Každý pacient strávil v nemocnici průměrně 14,7 dne, při čemž neinvestiční náklad na jeden den činil 66,40 koruny. Z toho stály léky 7,10 koruny na den. Ošertřovací doba byla průměrně 15 dní, t.j. na jednoho pacienta téměř 1000 korun. Průměrné denní náklady na jeden den v jeslích činily v r. 1961 21,45 koruny. Rodiče přispívají asi jednou desetinou.

V červnu se konala ve Výmáru v Německu vědecká konference, na níž referovali delegáti z ČSSR o výsledcích vědeckého úkolu, který byl prováděn na území našeho okresu pod názvem Akce Kolín.

V říjnových dnech byl v Kolíně pořádán aktiv s heslem Výživa a zdraví, při němž byla popularisována vědecká bádání o výživě, střídmosti, pestrosti jídel, jednoduchosti stravy, stolničení. Zároveň byly připomínány zásady boje proti alkoholismu a kouření, dáleliv sportu, tělesné práce, čerstvého vzduchu a spánku.

Každým rokem píšeme, jaké škody nadělá alkohol a nemine téměř týdně, aby nezavinil autohavárii, hospodskou rvačku nebo mladistvé uličnictví, které špatně končí. Sanitky tady konají často zbytečné cesty a soudničky místních časopisů mají týdně rozsudky nad přečiny, které zavinil alkohol.

Akce Kolín je po celém světě dnes známý výzkum, který probíhá už od r. 1960 na našem okrese. Užívá se nejmodernějších léčebných prostředků a výsledky jsou pečlivě zkoumány. Je to rozhodný a konečný boj proti tuberkulóze. Už v r. 1960 bylo zahájeno snímkování všeho obyvatelstva nad 14 let, při němž bylo zjištěno několik set netuberkulosních nálezů plicních a 2178 dosud neznámých nálezů plicní tuberkulózy. Převážně šlo o zhojené nálezy různého rozsahu, u kterých se dá pravidelnými kontrolami a léčením snížit možnost vážnějšího onemocnění, které by vyžadovalo dlouhého a nákladného léčení. U 15 letých chlapců byla zjištěna jedna neznámá otevřená tuberkulóza, u 25 letých však už 1346, u 45 letých na každých 450 vyšetření jedna otevřená tuberkulóza a u 65 letých dokonce jedna otevřená, posud neošetřovaná tuberkulóza na každých 185 vyšetřených. 75% osob nemocných tuberkulosou je na kolínském okrese starších 65 let. Dokud ovšem budou nemocní staří, budou i mladí ohroženi. Proto i ti nejstarší musí být léčení. Počet t.zv. nevléčitelných chroniků s masivním vylučováním bacilů se zmenšil v tomto roce ze 44 na 6 zásluhou velmi drahých léků. V červnu 1962 byly na kolínském okrese 623 osoby s aktivní tuberkulosou, zatímco v r. 1958 jich bylo ještě 1052. Úmrtnost na TBC byla v našem okrese v r. 1961 jen 10 osob. Kromě 623 osob s aktivní tuberkulosou je však ještě na okrese 5294 osob se zhojenými tuberkulosními nálezy, u nichž může dojít k novému vzplanutí. Tuberkulinové testy ukázaly, že ti, kteří nebyli očkovaní proti TBC, jsou téměř z 90% nakaženi. Zásluhou kalmetisace bylo dosaženo velmi dobrých výsledků u dětí. Za posledních 10 let nezemřelo na okrese ani jedno dítě na tuberkulosu. Návštěvy, které byly v kolínské nemocnici, tuto skutečnost velmi oceňují.

V prosinci byla v nemocnici instalována pátovní výstava nazvaná Zdravotnictví středního českého kraje k XII. sjezdu KSČ.

V září navštívili nemocnici zdravotníci z NDR. Velmi pochvalně mluvili o naší nemocnici a celém zdravotnickém zařízení, ale vyprávěli také o našich lékařích, kteří jsou v NDR a tam dobře reprezentují naši lékařskou vědu.

3. prosince přijeli do kolínské nemocnice lékaři z dvaceti zemí, kteří tu po pět dní studovali hlavně naši akci boje proti TBC, prohlédli si zdravotnická opatření a účastnili se snímkování obyvatelstva v některých závodech. Některým byla nepochopitelná rovnost lidí u nás, jiným soudružské jednání mezi lékaři a ostatním personálem. Byli to opravdu lidé z jiného světa, neboť nedovedli pochopit, že lékař navštěvuje nemocného bez nároku na honorář a jejich otázky zněly nejčastěji: Co za to?.

Na počátku letošního roku bylo v kolínské nemocnici zrušeno 58 lůžek na tuberkulosním oddělení, protože jejich kapacita nebyla dostatečně využita. Je zřejmé, že boj, který je proti této chorobě na okrese veden, má své výsledky. Největší pokles tuberkulosity je u dětí. V r. 1955 jich onemocnělo ještě 55, v r. 1961 už jen dvě. Úmrtnost dospělých je minimální a u dětí se rovná nule. Kolínský okres byl vybrán se svými 100.000 obyvateli k dlouholeté soustavné výzkumné práci na úseku tuberkulosity. Výzkum se děje zároveň ve spolupráci se světovou zdravotnickou organizací a proto se Kolín stává cílem, kde se učí i zahraniční lékaři. Mezi obyvateli našla tato akce porozumění, i když se vyskytli jednotlivci, kteří akci nedůvěřovali a nechtěli se dát očkovat. Díky této akci bude Kolín prvním místem v republice, kde šíření tuberkulosity bude zastaveno.

P r ů m y s l

Kolínské závody vstoupily letošním rokem do druhého roku třetí pětiletky a ve všech kolínských závodech byla tato skutečnost zahájena novými závazky, které se vztahovaly k XII. sjezdu KSČ, který byl stanoven na prosinec letošního roku.

Podle jednotné státní klasifikace patří okres Kolín svým charakterem do skupiny okresů smíšené povahy, zemědělsko-průmyslové. Tento charakter trvá už od počátku století, ale podíl průmyslu rok od roku vzrůstá. Do r. 1965 se však charakter okresu nezmění.

Roku 1960 měl okres 97.417 tisíc obyvatel, v r. 1961 už 99.751 obyvatel. Průměrná hustota byla 120 lidí na km². Do konce r. 1965 má počet překročit 100.000 obyvatel. Na území okresu je 163 obcí, z nichž podle nové organizace po sloučení je 112 obcí se sídlem MNV. Z celkového počtu je sedm obcí s městským statutem, k nimž má brzy přistoupit i Velim. Přes 20 tisíc obyvatel má pouze Kolín. Průmysl na okrese je rozdělen dosti nerovnoměrně. Většina závodů je soustředěna v Kolíně, který je jedním z nejprůmyslovějších měst v Polabí. Má na 35 větších průmyslových závodů, z nichž některé mají celostátní význam a velký vývoz do zahraničí. Na celém okrese je 105 průmyslových podniků. Sám Kolín má ty největší, jako je Tatra, Synthesia, Lučební, Draslovka, Koramo, Frigera, Tesla, Elektroisola, Obchodní tiskárny, Stavební izolace, Elektrárna, Obal, Soja, Průmstav, mlékárna, pivovar, Drožárna, ČSD-dílny, ČSAD-dílny, plynárna, jatky, Rekord, Okresní stavební podnik, Piana, cihelny, Okresní ústav národního zdraví, cihelny a řada menších závodů.

T a t r a zahájila rok slavnostní schůzí všech zaměstnanců, na níž promluvil okr. ved. taj. s. Husa. Po vyhlášení závazků byla oznámena některá radostná hlášení. Mladí z učiliště zhotovili prototyp rovnacího stroje podle dané dokumentace. V současné době se v závodě staví velká výrobní hala, největší v Kolíně, která bude komplexně vybavena strojním a zvedacím zařízením i se sociálním zařízením. Stavbu provádějí Královopolské strojírny. Přebudování výroby v závodě letošního roku si vyžádá poměrně velké úspory. V červenci byla v závodě vydána výzva, aby každý svým výkonem přispěl ke splnění 3. čtvrtletí. Celkem bylo tak slíbeno 15 tisíc hodin. Obtížná situace, v níž se závod vlivem nové organizace a přeměny výroby ocitl, se tím zlepšil. Před XII. sjezdem provedli v závodě podrobnou diskusi, která

která se týkala hlavně sjezdového dokumentu. Vzhledem k tomu, že závod dluží našemu hospodářství řadu výrobků, nastoupila řada technických a obchodních úseků do výroby, aby úkoly byly splněny. Ke sjezdovým materiálům byla v Tatře řada připomínek, které byly na místě realizovány. Zlepšovatelům bylo vyplaceno 123 tisíc korun. Bylo podáno 423 zlepšovacích návrhů a 175 jich bylo přijato a uskutečněno.

T_e_s_l_a v letošním roce natřela nově celou budovu, upravila okolo zelené pásy a stává se z ní opravdu velký moderní závod. Je tam zaměstnáno 60% žen. Letos má závod velké objednávky z SSSR, z Polska a ze socialistických ostatních států. Do kapitalistických států vyvezl loni za 650 tisíc korun, do SSSR a do Polska za 4 a půl milionu korun. 3. května měli v závodě konferenci o hospodářské situaci. Všichni řidiči se v závodě přihlásili do soutěže jezdit bez nehod. Pro své bývalé zaměstnance udělal závod zájezd do Krkonoš. Během roku bylo v závodě jednáno o zavedení dvousměnnosti, která bude lepším využitím strojů a energie.

L_u_č_e_b_n_í Slavnostní zahájení práce bylo konáno za přítomnosti s. Jirsíka z ONV doprovázeno závazkem k XII. sjezdu strany. Závodní org. ČSM uspořádala divadelní zájezd do Prahy a několik přednášek pro mladé zaměstnance o výrobcích továrny. Družstevní bytová výstavba se mezi zaměstnanci ujala a už letos se první podílníci nastěhovali do nových bytů - což podnítilo další zájemce o výstavbu. Dva členové brigády socialistické práce byli posláni na mírový kongres v Moskvě. Někteří pracující navštěvují kurs pro získání výučního listu pro obor zámečnick-opravář. V celém závodě jsou zaváděny nové pracovní metody. Inž. dr. Kryšpín zlepšil výrobu afretanu a byl odstraněn nedostatek sedimentačních prostorů. V polovině roku došlo do závodu llo vagonů surovin a závod se přechodně ocitl ve vykládkové krizi. Mnoho vagonů bylo ze zahraničí. Závod toho využil tím, že prázdné vagony naložil umělými hnojivy a pomohl tak našemu zemědělství. Na veřejné schůzi se usnesli, že se bude nemilosrdně bojovat proti lajdáctví a špatnému poměru k práci. Ještě před zveřejněním výzvy našich nejlepších pracovníků splnili závazek k XII. sjezdu a ušetřili za 14 tisíc olova. Na počátku roku se přihlásilo lo zaměstnanců k získání výučního listu chemika. Dnes už řada jich absolvovala a přešla na kvalifikovaná, lépe placená místa. Posluchačů byla celá jedna třída a zakončení bylo písemnou a ústní zkouškou.

D_r_a_s_l_o_v_k_a V závodě na poč. roku poděkovali všem zaměstnancům za vykonanou práci, zároveň však bylo připomenuto, že se nesmí opakovat šturmování z konce minulého roku, které narušuje výrobu.. Exportní úkoly chce závod splnit do 15. prosince t.r. Byla v závodě utvořena koordinační komise, která bdí nad úsporami materiálu, nad novými metodami práce a nad veškerými úsporami. Při tom však není v závodě stále dokončena nová provozovna DPG, což není zrovna úsporné opatření. Při pololetním hodnocení bylo shledáno, že plán hrubé výroby je plněn na 101,3%. Zůstává nesplněn jediný bod a to je zkvalitnění výroby kyanidu měďného. Největší podíl má výroba rhodamidu amonného. Kolektiv BSP navázal družbu s mladými v závodě Fett-Chemie z Karl Marx Stadt z NDR. 25. prosince splnil závod svůj celoroční úkol na 101%, tedy o 15 dní dříve a do konce roku dali ještě nad plán za 775 tisíc.

F_r_i_g_e_r_a zahájila zjištěním, že loňský plán byl splněn na 101%. Při zahajovací schůzi byl schválen návrh nové kolektivní smlouvy. Do závodu přijel tajemník kubánského vyslanectví, s. A. Marti, který jednomu kolektivu v továrně propůjčil název Brigáda kubánské revoluce a celý akt se stal manifestací kubánsko-československého přátelství. Na výrobu nového chladicího zařízení byla postavena nová hala, která má výrobní linku. Zařízení musí být bezprašné a proto má hala podlahu pokrytou PVC a natřené stěny. Závod se přihlásil o titul Závod XII. sjezdu, a žádost doprovodil velkým kolektivním závazkem, který byl podrobně rozpracován. Patronátní JZD však v místních novinách velmi zle kritizovalo patronátní činnost závodu a závod přiznal, že jeho ZV ROH nepracovala tak, jak by měla. 22. června uskutečnili mládežníci závodu přátelské odpoledne, jehož se účastnilo 45 soudruhů z SSSR a 20 soudruhů z Kuby. Zlepšovatelské úsilí přineslo úspory v částce 214 tisíc a v soutěži o Závod XII. sjezdu obdržel závod za I. čtvrtletí putovní standartu VHJ Pardubic. Už v květnu překročil závod plán vývozu o 1500 korun. Za to, že dohnal manko výroby za I. pololetí a měl značné úspory, byl závodu přiznán titul Závod XII. sjezdu. Bylo zřízeno učňovské středisko 35 chlapců a 21 děvčat a budou mít v závodě svou vlastní dílnu. Instruktoři byli vybráni z nejlepších řemeslníků a mladí vzali svou dílnu do vlastní péče. Letošního roku byl dokončen prototyp nového zařízení pro sušení krevní plasmy sublimací, které má automatickou kontrolu teploty, tlaku, topení aj. Sušenou krevní plasmu v tomto zařízení lze prakticky uchovat neomezeně dlouho a získat původní hodnotu přívodem vody do produktu. Zařízení bylo vyzkoušeno u nás a v SSSR a už má objednávky ze zahraničí. Druhým světovým výrobkem Frigery je nové zařízení na hluboké teploty až -80°C . Má obsah 36 lit. a pracuje automaticky. Tento výrobek se uplatňuje při transplantaci tělesných tkání a v elektrických zkušebnách. Dále byl dokončen výzkum a vývoj nových hermetických kompresorů. U všech výrobků byla snížena především váha a jen plynotěsné litiny se ušetří téměř 15%. Každý týden probíhá na závodě školení pro chladicí techniku, což zvyšuje kvalifikaci všech zaměstnanců. Plán exportu byl splněn už 7. prosince.

K_o_r_a_m_o V jídelně závodu bylo v první pracovní den v roce uspořádáno slavnostní shromáždění, na němž byly vyhlášeny závazky ve snížení vlastních nákladů za I. čtvrtletí o 130 tisíc korun a překročení hrubé výroby o 330.000 korun. 4. ledna navštívili závod odbováři z Argentiny a z Kenie. Hosté si prohlédli závod a seznámili pracující se svým bojem v Latinské Americe. Na schůzi v závodě byl projednán plán a bylo k němu 65 připomínek. Do plánu byla zařazena i pravidelná kontrola. Pro zvýšení kvalifikace byla v závodě zřízena technická škola chemického směru, která má 19 žáků. V závodě pracuje Frant. Zemek, který vede dobře kroniku závodu. V únoru obdržel závod Rudý prapor ministerstva chemického průmyslu. Úkoly státního plánu za loňský rok byly splněny na 103%, odbyt na 103%, produktivita na 103,2%, výtěžky na 102,2%, vlastní náklady na 99% a zisk na 110%. Hrubá výroba byla překročena o 1,634.000, výroba zboží o 1,167.000 a vlastní náklady sníženy o 290.000 korun. V rámci zvyšování kvalifikace bylo umožněno studium u 50 žáků. Závod postavil dětské jesle ve Veltrubské ulici. Už 85 zaměstnanců se přihlásilo do soutěže BSP. Závod se účastnil také výstavy v Kolíně, která byla pořádána pod titulem Technický rozvoj chemie-

kého průmyslu. Pro děti zaměstnanců pořádá závod každoročně prázdninový stanový tábor ve Vlastějovicích a výměnnou akci dětí do tábora v Pelíkovcích v Jizerských horách. Náročné plány výroby byly za I. pololetí splněny a proto závod podal žádost o titul Závod XII. sjezdu. Dobrých výsledků bylo dosaženo soutěžením. Na materiálu bylo uspořeno 167 tisíc, sběr železného šrotu byl překročen o 35 tun. Při diskusi o sjezdových materiálech byly kritizovány nedostatky v závodě. Za měsíc duben - září byly vyhlášeny závazky v hodnotě 510 tisíc korun a ve třetím období byly překročeny na jeden milion. 12. prosince obdržel závod v Národním divadle v Praze titul Závod XII. sjezdu KSČ. Hrubá výroba byla k 2. listopadu splněna na 100,9%, plán výroby zboží na 100,5% a úspory vlastních nákladů činily 585 tisíc korun.

O b e h o d n í t i s k á r n y /OTK/ jsou jedinou tiskárnou kalendářů pro české kraje. Kapesní, stolní i nástěnné se tisknou v Kolíně, mají proto vynikající postavení v grafickém průmyslu v celém státě. Stolní kalendáře jsou doprovázeny reprodukcemi našich vynikajících malířů nebo vybranými fotografiemi. Letos se tam tiskne několik velmi žádaných kalendářů, které jsou tematicky jednotné. Dopravní kalendář, zdravotnický, Vkus-nevkus aj. Loni byl velmi vyhledáván kalendář, který uváděl na každý den v roce jídelní lístek. Ačkoliv se jich tiskne hodně, ještě se jich na trhu nedostává. Spotřebitelé dokonce žádají, aby barevných reprodukcí velkých nástěnných kalendářů bylo víc, protože se dobře hodí k výzdobě obydlí nebo chat.

P l y n á r n a zahájila nový pracovní rok zvýšením výroby plynu o 400 m³ a plán výroby koksu se má zvýšit o 90 tun, výroba dehtu o 15 tun. Svůj závazek splnili za 1. čtvrt roku na 100%. Plynu bylo vyrobeno jeden milion m³ nad plán. Jako nejlepší závod toho druhu ve středočeském kraji získal závod putovní prapor. Z nedostatku dálkového vedení musela kolínská plynárna krýt i spotřebu plynu v Čáslavi a v Kutné Hoře. 30. listopadu závod splnil celoroční plán a několik pracovníků bylo odměněno titulem nejlepšího pracovníka.

P i a n a K o l í n Tento poměrně malý závod, pouze s několika desítkami zaměstnanců, však dostal při slavnosti v Národním divadle titul Závod XII. sjezdu, protože mají nejen velký export svých výrobků, ale nemají žádné reklamace a za to mají řadu uznání z Ameriky, Austrálie a SSSR. Několikrát byl závod vyhodnocen jako nejlepší a jednou jako druhý ze 14 závodů. V závodě se pracuje s cennými dováženými materiály a loňské úspory činily 11 tisíc korun. Letošní celoroční exportní úkoly byly splněny už 20. listopadu.

Z e m ě d ě l s t v í a z á s o b o v á n í

S p o r t a t ě l o v ý c h o v a

Z e m ě ě l s t v í a z á s o b o v á n í

Splnění pětiletky v zemědělství za čtyři roky na úseku živočišné výroby předpokládalo, aby bylo do konce r. 1961 vykoupeno 4500 q masa na okrese nad plán. To se nestalo. Bylo vykoupeno pouze 1330 q. Některé zemědělské závody byly hluboko pod plánem. Státní statek Kolín byl však odměněn Rudým praporem za to, že splnil plán živočišné výroby. Ve druhé části února došlo ve výkupu masa k určitému zlepšení, ale manko z minulého období nebylo vyrovnáno. Proto se na trhu objevuje málo masa. V květnu se nákup zlepšil, bylo splněno 125% a dodáno o 557 q navíc.

V zemědělství je kolínský okres jednou z nejúrodnějších oblastí v kraji. Sloučením družstev byly v letošním roce vytvořeny předpoklady pro vznik zemědělských velkozávodů, které mají větší produktivitu. Na okrese obhospodařuje půdu 52 JZD a 3 ČSSS. Kromě toho jsou dva školní statky. Celková hospodářská plocha okresu je 79.200. Orná půda činí 67%, lesy 14%, ostatní půda 19%. Na těchto výměrách se v r. 1960 osilo 53.002 ha. Z toho obiloviny 46%, píce 26%, cukrovka 17%, kukuřice 6%, brambory 5%, zelenina 3%, olejnin 2% a krmné okopaniny 1%.

V r. 1961 bylo na okrese sněženo za 40 milionů korun masa a za 33 milionů uzenin. Letošní nedostatek masa způsobuje tvoření front před krámy a někteří lidé si dělají i zásoby. Větší nákupy některých lidí způsobují, že se maso nedostává ve chvílích, když se ženy odpoledne vrací z práce. Najdou se i lidé, kteří skoupi kde co. Proto je propagována zásada správné výživy, neboť některé neuvážené nákupy vedly k tomu, že se lidem potraviny doma zkazily a ocitly se v popelnicích.

1. června se konalo společné zasedání ONV a KSČ, na němž bylo projednáno vše, co se týkalo letošních žní. Nepříznivé počasí jara a počátku léta ovlivnilo sklizeň tak, že se asi o 14 dní opozdila. Stav byl ještě ztížen tím, že bylo nutno provést opatření v ošetření ozimů a jejich přesetí. Jarní práce proběhly slušně, a byly zaměřeny hlavně ke sklizni krmiv, kterých je nedostatek. Deštivé počasí však na mnoha místech vyřadilo mechanisaci, takže úkol splnit žně za 6-8 dní nemohl být vykonán. Zasedání se usneslo na žňovém termínu 14 - 18 dní.

Důležitost okresu v zemědělství vynikne z několika čísel, která určují letošní výkup zemědělských produktů. Má být vykoupeno 7381 tun pšenice, 4943 tuny žita, 12 tisíc tun ječmene a 356 tun ostatních zrnin. U některých JZD už bylo z jara patrné, že svůj úkol nesplní, zvláště v obilovinách. Kromě toho má být sklizeno 160 tun kukuřice na siláž.

Červnové deště prospěly cukrovce a bramborům, hodně však poškodily sklizeň sena. Státní statek sušil seno na rošttech. Na některých polích byla zjištěna mšice maková.

K 25. červnu bylo na okrese vykoupeno 1752 q sena. Je to sice stav uspokojivý, ale nijak velký. Některá JZD zatím ještě dodávku ani nezačala.

20. července splnil okres dodávku exportních třešní přes 100%. Letošní rok měl velmi bohatou úrodu, ale byl nedostatek lidí na česání. Pomáhaly školy i lidé ze závodů. Počátkem srpna už státní statek Kolín silážoval kukuřicí.

Kolínský okres splnil státní nákup obilí 31. srpna 1962 jako první v kraji. na 101%. Bylo to docíleno novou technologií a dobrou organizací všech složek. Urychlením žní byly vytvořeny dobré předpoklady ke zvládnutí podzimních prací. Letošní žně i nákup byly vlivem počasí zpožděny, ale přesto byly některé úkoly překročeny. Horší je to u mléka a vajec, kde se stále objevuje manko a okresní úkol byl splněn jen na 90%.

V zimním období pořádal státní statek odborné kursy pro své zaměstnance. Některé přednášky kursu byly doprovázeny diafilmem a 23 posluchačů se přihlásilo na Lidovou zemědělskou universitu v Praze. 22. února obdržel státní statek v Kolíně Rudý prapor a odměnu 15 tisíc korun za splněné úkoly. Svého úspěchu loni dosáhli soutěžením mezi jednotlivými farmami. 5. června, když na státním statku oslavovali den žen, dostavila se i delegace kubánských zemědělců. Joaquim Sancho a Melba Gonzalez poděkovali za milé přivítání a seznámili přítomné se životem na Kubě, hlavně se zemědělstvím. Dobrá organizace práce se projevila na státním statku tím, že na jaře bylo na farmách zaseto během šesti dnů, obdělání cukrovky narazilo sice na nedostatek pracovních sil, ale pomoc škol, které dokonce uzavřely smlouvy, uskutečnila jarní práce na řepě včas. Za jarní práce dostali také brigádníci 932 koruny za hektar. Kromě toho prémie v cukru podle platných směrnic. Mládežníci si za tyto peníze opatřovali sportovní potřeby k zájezdům na hory. Protože i žně byly splněny včas, byly uspořádány v Kolíně dožínky spojené s odměňováním.

Kolínsko je také velkým spotřebitelem zemědělské rostlinné výroby. Za mouku bylo na okrese vydáno loni 16 milionů korun, za cukr 21 milion korun a za chleba 19 milionů korun. Šest a půl milionu propil okres v kávičce. Horší je to však s jinými věcmi. Prokouřeno bylo 29 milionů, za víno 7 milionů a za lihoviny 13 milionů. Za všechny potraviny i pochutiny vydal okres loni 328 milionů korun. Za druhé pololetí r. 1961 a za první pololetí 1962 bylo na hotová jídla spotřebováno 194 tun potravin, kromě rýže, které bylo v témž období spotřebováno 220 tun a cukrovinek 70 tun.

Ve všech potravinách se jeví letos vzestup ve spotřebě, zvláště v mase, ale i tam, kde je to nejméně vítáno, v lihovinách.

Počasi bylo v letošním roce velmi neklidné a pestré. Počátek byl ve znamení nízkého tlaku a v polovině ledna se oteplilo, takže bylo dokonce +8°C. Vítr přinášel časté deště, takže děti neměly na horách ani v pololetí mnoho sněhu. Na slunci se objevovaly časté skverny, což ukazuje na neklidný rok. Větší mrazy přišly až v únoru, ale nebyly silné. Horší, že se deštivé počasí táhlo stále do jara a zdržovalo jarní práce. Březen byl chladný a příroda se opožďovala. Mrazíky se udržely až do května a noční teploty byly kolem +2°C. Duben byl skutečně aprilový. Střídalo se velké teplo s chladnem, deště a vítr. Kvetoucí stromy dostaly dokonce do květů sníh s deštěm, ale zřejmě to třešním neublížilo, protože úroda byla velmi dobrá. Pohled na zasněžené květy byl však smutný a také vzácný. Ledoví muži se dokonale přihlásili a celý květen byl chladný. V některých státech dokonce mrazíky zničily úrodu ovoce. Teprve koncem června nastalo letní počasí a kolínské plovárny se zaplnily. Mnoho lidí odjíždělo do hor na turistiku. V červnu se objevily pozdní deště, které byly v Kolíně provázeny několika průtržemi mračen. Houbaři měli letos málo radosti. Konec čer-

vence bylo už na konci zase chladno, což pozdrželo žně a teprve na konci srpna se počasí uklidnilo. Celkově však srážky nebyly vydatné a na Kolínsku byly hluboko pod normálem, /asi 60%/ přicházely však v nevhodnou dobu. V době senoseče a v době žní. Projevilo se to na cukrovce, která byla sice dosti cukernatá, ale malá. Suchý srpen, zvláště na konci, dovolil mnohým pěknou dovolenou. Suché dni léta se přenesly i do září, ale nedostatek vody se stal kritický. V Labi v Kolíně je hluboko pod normálem. Nepatrné deště v září situaci nezměnily. Říjem měl dokonce nejmenší počet srážek za celý rok, teprve v listopadu se objevil sníh ve větším množství i u nás v Kolíně, ale zároveň přišly mrazy. Vánoce byly ve znamení sněhu a mnoho lidí odejelo do hor. Hory se už zásobily, ale také zdražily. Vzhledem k nedostatku vody je vypínán střídavě elektrický proud nebo se někde v závodech střídavě vynechává den, aby zatížení sítě nebylo tak veliké. Celkově se letošní rok v počasí jevil velkými výkyvy a nedostatkem vláhy.

Už od léta se objevovaly na ulicích před potravinářskými krámy fronty, hlavně na maso. Příčina je také v tom, že lidé jedí poněkud více masa. Protože na venkově je málo masa, objevují se ve frontách i lidé z venkova a dochází k mrzutostem. V listopadu byl v Kutnohorské ulici otevřen automatický prodej Tempo, kde po vhození mince lze koupit různé balené nebo potravinářské či kosmetické výrobky. Samozřejmě také cigarety.

Fronty před vánočním trhem jsou způsobovány někde nedostatkem prodavačů, někdy i tím, že si kupující nechají nákup až na poslední dny.

S p o r t a t ě l o v ý c h o v a

Druhý sjezd Československého výboru tělesné výchovy určil pro tento obor loňského roku řadu úkolů, mezi nimiž je hlavní to, aby se tělesná výchova stala nedílnou součástí výchovy vůbec, aby vškerá mládež aspoň hodinu denně cvičila, sportovala a věnovala se turistice. Pravda je, že mládež neumí chodit. Autobusy je dopraví na kterékoliv místo a v Kolíně je známo, že děti jezdí z náměstí do SVVŠ u nemocnice a tím zatěžují městskou dopravu. Kromě toho je známo, že děti čekají až tři hodiny na autobus, který je doveze do obce vzdálené půl hodiny pěšky. Nerady chodí.

Kolín má celkem pět tělovýchovných jednot, v nichž je organizováno 4.275 členů. Kromě těchto jednot je tělesná výchova na školách, ale přesto je dosud valná část mládeže bez tělesné výchovy.

TJ Lokomotiva má 2099 členů. Z toho je 142 z řad předškolní mládeže, 1126 žactva a dorostu a 831 dospělých. Tato jednotka má téměř všechny sportovní obory. Je jediná, která má dobře rozvinutou lehkou atletiku a úspěšně ji provozuje. 60 let lehké atletiky, kterých bylo loňského roku v Kolíně vzpomínáno se týkalo hlavně této jednoty. Její oddíl kopané neměl letošního roku velké úspěchy a figuroval ve středu tabulky.

Druhou největší jednotou je Tatra Kolín. Má celkem 1014 členů, z toho 49 předškolní mládeže, 524 žactva a dorostu a 441 dospělých. Má velkou řadu oddílů pěstujících různé

druhy sportů. Má vlastní tělocvičnu a významným oddílem je oddíl hokeje, který se po úspěšném a namáhavém průběhu celého roku probojoval do první hokejové ligy mezi elitu československých mužstev. Bohužel v druhé polovině roku, kdy mělo dojít k vystoupení v první lize se oddíl z první ligy odhlásil, protože nenalezl u veřejnosti dosti pochopení k předplatnému na stadion, aby mohl splnit své finanční závazky. Dobře si také vedl oddíl kopané, jak svědčilo dobré umístění v tabulce.

Další jednotou je Jiskra Kolín. Má celkem 648 členů, z toho 280 žáků a dospělých je 368. S předškolní mládeží jednota vůbec nepracuje. Jejím nedostatkem je, že má více dospělých nežli mládeže. Má vodní i zimní oddíly, ale vůbec se nevěnuje základní tělesné výchově, což obě předchozí jednoty dělají. Dobře si vede lyžařský oddíl, který zajistil soutěž O štít města Kolína, které se účastnili závodníci z celého státu. Zvláštní pozornost zaslouží oddíl kanoistiky, protože má sice všecko k dispozici, ale nevyvíjí žádnou činnost.

Posledním oddílem je vojenská tělovýchovná jednota Dukla, která má 149 příslušníků armády. Má několik sportovních oddílů a její hlavní zásluha je v tom, že její vyškolení cvičitelé pomáhají v tělocvičných jednotách našeho města.

Nejmladší jednotou je TJ Tesla sdružující 238 členů, z toho 150 žáků a 88 dospělých. S předškolní mládeží nepracuje. Má malý rozsah, ale zabezpečuje nejlépe základní tělesnou výchovu. Má několik obětavých funkcionářů, kteří se starají o turistiku a lyžování.

Sledujeme-li dosažené výsledky vidíme asi toto: Jeden oddíl hokeje a jeden oddíl odbíjené jsou v první lize, šest sportovních oddílů má své závodníky zařazeny do první výkonnostní třídy a to kuželky, jezdeckví, gymnastika, pozemní hokej, lehká atletika a lyžování. V celostátní soutěži je zařazen oddíl pozemního hokeje, v krajském přeboru jsou zařazeny dva oddíly odbíjené žen, jeden oddíl odbíjené mužů, jeden oddíl kopané, jedno družstvo ledního hokeje, jedno družstvo košíkové, jeden oddíl tenisu a oddíl kuželkářů. V kopané vládne dosud nezdravý klubismus, který je do řad sportovců zavlékán hlavně nekritickými příznivci klubů. Rozvoj počítá se založením sportovních oddílů i v jiných závodech. Naráží se však na nedostatek cvičitelů a trenérů. Ve sportovní činnosti je stále zapojeno málo žen a dívek. V jednotlivých jednotách se nezdravě podporuje hlavně kopaná a hokej a dbá se málo na všestranné rozšíření sportovní činnosti. Podle nových směrnic má sport hlavně vyrovnávat negativní účinky jednostranného pracovního zatížení a vést k vyšší pohybové kultuře. Mládež, která sportuje, se žene hlavně za rekordy a za zájezdy do ciziny. Je však nutné vytvořit masovou základnu sportovců, která je teprve základem pro rekordy. Na kolínských pracovištích byly zavedeny tělovýchovné chvílky. Někde se daří, ale jinde mnoho členů odpadlo. Dobrovolnou tělesnou výchovu provádí v Kolíně jen asi třetina mládeže, ale k tomu, aby cvičila aspoň polovina, by bylo potřebí asi 250 nových cvičitelů. Jediný závod Tatra má úspěchy s nábořem mládeže do tělesné výchovy.

Nejlépe by mohla být tělesná výchova organizována při školách, ale naráží na nedostatek tělocvičen a prostředků. Učitelé si stěžují, že žáci, kteří by mohli v tělovýchově pracovat ve škole, odcházejí raději do jednot v závodech, protože tam mnohdy dostanou zdarma celé vybavení, zaplacené zájezdy a větší podporu, na kterou škola nemá prostředky. To silně

ovlivňuje tělesnou výchovu na školách. Plnění odznaků zdatnosti na školách je uspokojivé, také organisované běhy vítězství a Mladé fronty byly dobře obeslány, též sportovní hry mládeže se vydařily, ale cvičení v přírodě a sportovní a turistické vycházky jsou nedostatečné. Téměř polovina naší mládeže ještě neumí plavat. Je třeba zajistit dostatek prostoru, koupaliště a neomezovat kursy plavání jen na zimní období v bazénu městských lázní. Poměrně málo je sportovních kroužků při školách. Poměrně dobře se vyvíjejí kolektivní hry. Cvičitelé jsou však velmi často nekvalifikovaní. Ani učitelé tělocviku nejsou pro tuto práci dostatečně využiti. Také tělovýchovné akce je třeba rozložit na celý rok. Lyžařské zájezdy nejsou vždy prováděny odborně a stávají se často jen rekreační dovolenou některých funkcionářů, kteří toho využijí jen k svému odpočinku. Touto činností by se měl také zabývat ČSM, protože jeho činnost v tomto oboru je minimální. Hodnotíme-li celkovou tělovýchovu v Kolíně zjišťujeme, že se jí věnuje jen asi 30% dětí ve věku 6-14 let a to je málo.

Uvažuje se o obnovení her města Kolína. Historie vzniku spadá do r. 1940, kdy nacisté zabavovali majetek tělovýchovných jednot a likvidovali jejich činnost. Tehdy se podařilo převést atletickou mládež do sportovních klubů, kde byly vytvořeny silné atletické celky, které po odchodu okupantů se staly základem nové atletické činnosti. Návštěvníci prvních ročníků her viděli u startu ještě Plešingera, který byl později za okupace zastřelen a řadu jiných, kteří zahynuli v koncentračních táborech.

Když si hokejový oddíl Spartaku Tatra vydobyl vítězství v Ostravě postup do I. ligy, byl v Kolíně slavnostně uvítán a za doprovodu hudby doveden do zasedací síně radnice. Vítězství bylo kolektivním dílem. Je proto velká škoda pro Kolín, že se z finančních důvodů oddíl vzdal účasti v první lize, protože Kolín neuvidí elitní československý hokej. Ono totiž nestačí jen hráčům fandit a tleskat, ale je nutné jednotu podpořit i jinak, aspoň tím, že si předplatím celoroční vstup na zápasy. To se v Kolíně nestalo a proto neměl oddíl na nákup posil do I. ligy a musel se jí vzdát.

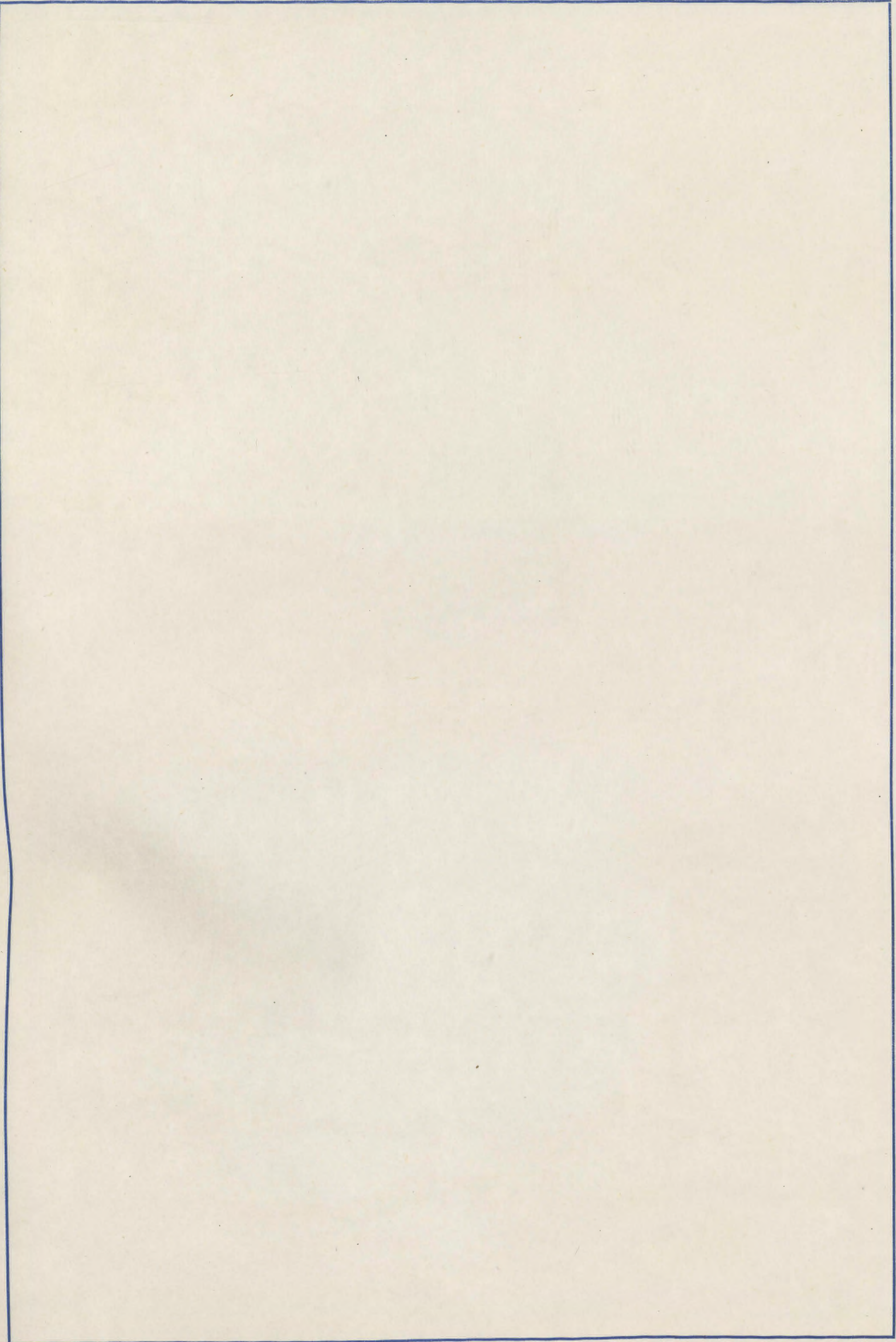
K o l í n s k é s t a d i o n y

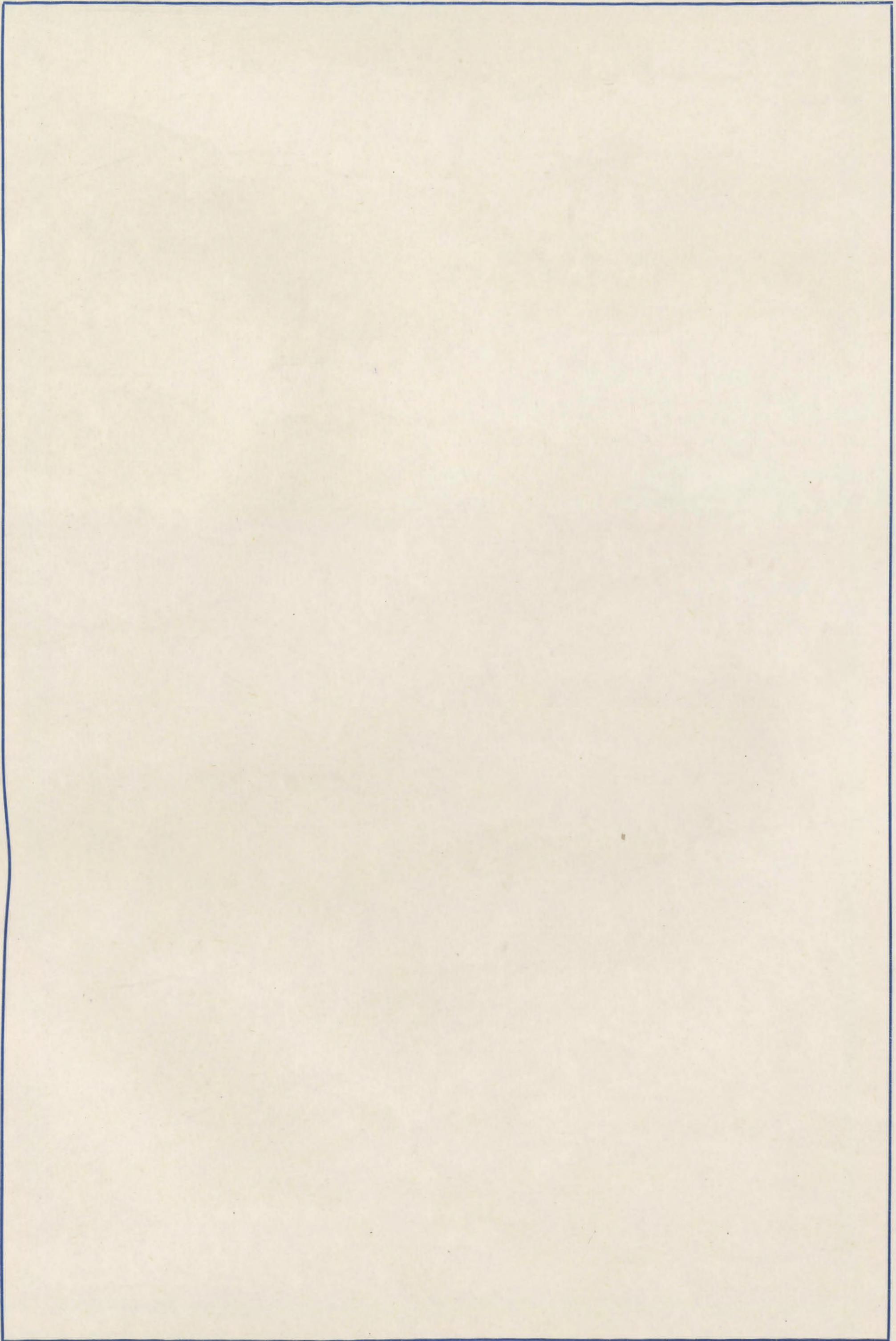
Myšlenka postavení Zimního stadionu se v Kolíně objevila hned po válce mezi sportovci a přáteli ledního hokeje. Už před rokem 1948 bylo ustaveno družstvo a architekti Kumprecht a Lodr z Prahy vypracovali velkorysý projekt stavby, kterou umístili v prostoru mezi mostem a lázněmi při starokolínské silnici. Ve vedení družstva byli kapitálově silní jedinci, a když po r. 1948 družstvo likvidovalo, byla stavba odsunuta na pozdější dobu. Myšlenka znovu ožila zásluhou pracujících závodu Tatra. Původní projekt byl shledán nevhodným a zvítězilo mínění sportovců, kteří chtěli mít stadion v zálabské rekreační oblasti. Protože se diskuse táhla do nekonečna, bylo provedeno veřejné hlasování. Na náměstí byly umístěny urny a výsledkem bylo rozhodnutí umístit stadion do Brankovické ulice. Potom byla zahájena rozsáhlá propagace stavby. Málo známá zahrada Radimských spolu s přilehlou Kalcovkou dostaly se tak do okruhu rekreační oblasti. Protože byly tehdy velmi naléhavé úkoly investiční, obrany státu, vodních cest a výstavby průmyslu, nebyla tato stavba zařazena do investičního plánu. Tím se zmenšil počet nadšenců, ale ti co zůstali se rozhodli postavit stadion vlastními silami. Byly to tisíce brigádnických hodin, které dali tito lidé

společnému dílu a strhli i řadu ostatních k práci. Umístění je šťastné nejen postráncem dopravní, ale i blízkostí lesa, dostatečného parkoviště a hlavně sousedního jezírka z bývalého lomu, které je dostatečnou zásobárnou vody pro kluziště a nezvyšují se tím provozní náklady. Tvar terénu ušetřil výstavbu jižní a východní tribuny a půda je dobře únosná, takže se stavební náklady snížily. Do r. 1956 byla provedena výstavba lední plochy, strojovny se zařízením, jedna bytová jednotka, provisorní trafostanice, čerpací stanice a hrubá úprava terénu. V r. 1957 byla postavena severní tribuna, která obsahuje ubytovnu pro turisty, šatny se sociálním zařízením pro sportovce a bruslíci veřejnost, restaurační prostory, kotelnu a sklepy. Nedostatečná projekční připravenost způsobila, že v r. 1958 byla stavba zastavena a mohlo se pokračovat až po domyšlení celého projektu. Místní projektanti vypracovali novou dokumentaci, která má dnešní podobu. Podle postupu stavby jsou dávána do provozu jednotlivá zařízení. Restaurace, kotelna a sklepy byly dohotoveny už letošního roku, stadion dostal neonový nápis a zbývá ještě upravit vchody a okolí. Nedostatek letního kina v Kolíně vedl nakonec k tomu, že investor přistoupil na to, že stadion nebude výlučně hokejový a pro bruslení a změnil výstavbu tak, že slouží v době letní i zimní. V té době došlo ke změně investora, jímž se stal MěstNV v Kolíně. Smrtí hlavního projektanta inž. Jecelína bylo nutno projekt předat inž. arch. Procházkovi. ONV měl pro stavbu pochopení, uvolnil zvýšené investiční částky a letos byl také občanstvu předložen model 1:200. Projekt je rozdělen na 27 částí. Pro každý objekt je vypracován samostatný projekt, který umožní etapovou výstavbu podle výrobních a finančních možností. Dnes má stadion ještě kolem vysokou zeď, která však bude zbořena, čímž se zvětší nástupní prostor ke stadionu a bude otevřen pohled na jezírko přes východní tribunu. Stadion bude mít dva vchody. Před severní tribunou bude kašna z barevných kamenů, vzrostlé stromy budou ponechány. Nad dnešní strojovnou má být postavena západní tribuna, v níž bude ohřívárna, šatny, brusírna bruslí, administrativní místnosti, klubovny a sklady. Na protější straně bude věž. Mezi stadionem a jezírkem bude rozšířen prostor vybudováním konsolové desky z betonu nad hladinou jezera. Stavební náklad na dostavbu činí 4 a půl milionu korun. Dokončení závisí i na pomoci občanů.

Vedle stadionu pod Baštou bylo vybráno místo pro stadion na odbíjenou. Je to na Kalcovce, která byla zahrnuta do areálu sportoviště. Projekt vypracovali příslušníci vojenského útvaru 3867 v Kolíně. Stadionek byl vybudován prací příslušníků kolínské posádky. Slavnostní otevření bylo provedeno 1. září letošního roku, a byl nazván stadionem spřátelených armád. Je to velmi roztomilý stadion s vlídným prostředím. Plocha hřiště je antuková, má dva a půl tisíce sedadel a asi tisíc míst k stání. Slouží hlavně k odbíjené, házené a tenisu. Přípojky plyn, elektriky a kanalisace byly provedeny brigádnickou prací. Už dnes je stadion střediskem míčových her a současně byla vypracována dokumentace k vybudování vozovky k oběma stadionům, které jsou dnes chloubou města. Hlavní budova malého stadionu má průčelí do Brankovické ulice, kde budou později zbořeny domky, aby byl na stadion přístup přímo z ulice. Budova je vybavena veškerým příslušenstvím, takže je tam šatna, klubovny, umývárny, kabiny pro rozhodčí rozhla, první pomoc a kotelna. V prvním poschodí je byt a buffet. Celkem bylo na tomto stadionu odpracováno 125 tisíc brigádnických hodin.

[The main body of the page is enclosed in a large, empty blue rectangular border, indicating that the text has been redacted or is otherwise obscured.]

Rok 1963. Pro Kolín znamená tento rok významnou událost. Po celý rok prbíhala na Kolínsku akce, která se stala známou po celém světě pod názvem Akce Kolín. Po jejím skončení bude Kolínský okres první na světě, který se zbaví prastaré sociální choroby, tuberkulózy.

V tomto roce byl také Kolín místem, kde se filmoval film Černý Petr, který se později stal významnou filmovou událostí.

Kolínské chemické závody daly v tomto roce našemu národnímu hospodářství řadu nových výrobků, které jsou pozoruhodnými vynálezy.

Na území Kolínska byl nalezen archeologicky cenný peníz, který ukazuje na dávné spojení této oblasti z byzantským východem.

Z mezinárodních událostí bylo zavraždění amerického prezidenta Kennedyho činem, který vzbudil pozornost mezi našim obyvatelstvem. Druhou událostí byly svědecké výpovědi, které měli kolínští občané v procesu s terezínským válečným zločincem Rojkem, při procesu ve Štýrském Hradci.

Jako jiná léta i letos splnily kolínské závody své celoroční úkoly včas a přispěly tak vydatně k úspěšnému zvládnutí celostátního plánu.

Přehled událostí v Kolíně

v roce 1963.

L_e_d_e_n

Slavnostní zahájení práce v závodech s vyhlášením většiny závodů, že splnily plánované úkoly před termínem.

V Kolíně byla pořádána okresní konference odborového svazu strojírenství v Tatře za účasti 110 delegátů na zhodnocení výsledků minul. roku a plánů na letošní rok.

Beseda žáků devítiletků se spisovatelem Souhradou o knize Mladý mechanizátor v OLK.

Kolínští žáci návštěvou u presidenta v Praze na Hradě.

Hra angl. dramatika Thomase Případ Elisabeth v městském divadle

Velké mrazy a malý stav vody v řekách příčinou výzvy k šetření elektrickou energií

Kolínský hokejový tým ukončil vítězné turné v Jugoslávii.

V Kolíně v ulici Politických vězňů otevřena nová speciální prodejna laků a barev.

Stodvacáté výročí započetí stavby železnice z Prahy do Olomouce přes Kolín.

Druhá okresní všeodborová konference v Družstevním domě

No viny závodu Korama vyhodnoceny jako první nástěnné noviny v kraji

Nalezení občana Michajla Vasiljeviče Chitajlova, kterého hledal syn ze Sovětského svazu

Okresní archiv vydal pod názvem Okres Kolín soupis veškerého archivního materiálu na okrese

Lednový repertoár divadla: Shakespeare: Othello, Longen: Polní maršálek, Kohout: Třetí sestra

Závod Tatra v Kolíně vyznamenán Rudou standartou za patronátní činnost v zemědělství

Velká autohavárie u Kolína. 4 mrtví

Vyjímečně silné mrazy koncem ledna způsobují uhelnou kalamitu, uhynutí zvířete a omezení dopravy.

Josef Mančál, hudební kolínský pedagog, a skladatel se dožívá v tomto měsíci 75 let.

Ú_n_o_r

Velké mrazy shromažďují pod kolínským mostem množství vodního ptactva

Nová výzva k šetření uhlím, elektřinou a vodou

Na všeodborové konferenci vyhodnoceno Koramo jako první, Elektroisola druhá a plynárna třetí

Plán mléka a másla nebyl splněn ani v lednu ani v únoru.

Přijímací pohovory abiturientů na vysoké školy

Pracovníci kralupského Kaučuku na zaškolení v Lučební továrně v Kolíně

Abiturienti hlásící se na medicínu na praxi v nemocnici

Obtížná situace s uhlím

V r. 1962 456 dopravních nehod na Kolínsku. 15 mrtvých, 61 těžce a 185 lehce raněných

Přednáška manželů Syneckých o Řecku

60. výročí narození Julia Fučíka. Slavnostní zasedání OV KSČ k oslavě Února v divadle

Předložení nového návrhu zákoníku práce k diskusi veřejnosti

Krasobruslaři na stadionu, kde vystoupila akademická misryně světa Jitka Šimonová-Hlaváčková

Nedostatek uhlí nutí vysílat automobilové kolony přímo do uhelného revíru u Ústí

Špatná sjízdnost silnic zdržuje dopravu

Přednáška Svazu protifašistických bojovníků o činnosti naší armády za II. světové války

Na Kolínsku znovu spatřen los, který se zatoulal z Polska

V knihovně už 160. literární večer kroužku přátel českého jazyka

V divadle koncert pěveckého sdružení Smetana z Hostivaře. Účast malá

V městském museu otevřena galerie kolínských malířů

Delegace z Ghany navštívila kolínské podniky

Na Zimním stadionu sovětské hokejové mužstvo Křídla sovětů

Na SVVŠ první známky ze španělštiny

V divadle estrádní program umělců z Brna a Jeřábekova hra Někomu život někomu smrt.

B ř e z e n

Okresní konference ČSM 9. března v n.p. Tesla
Okresní konference na zajištění krmiv
Televise vysílala případy šizení zákazníků a špatnou hygienu v samoobsluze u nádraží v Kolíně
Fronty na maso a máslo nepřestávají. Zvláště u řezníků jsou velmi dlouhé
Vyhlášení okresního závazku za splnění a překročení úkolů v zemědělství
Koncert Kolínského orchestrálního sdružení jako dar k Mezinárodnímu dni žen
Nedostatek krmiv příčinou nedostatku mléka a dlouhých front u mlékáren
Zasedání představenstva Nár. fronty na zvýšení zemědělské výroby
Návštěva švédských vysokoškoláků v Tatře a jejím odborném učilišti
Televise natáčela v Kolíně film z cvičení dívek v lehké atletice
Program divadla v březnu: Langer: Obrácení Ferdiše Pištory a Jirásek: Vojnarka
Kroužek fotoamatérů pořádá v museu Podvečery s kamerou
Řidič Josef Koubský obdržel zlatý odznak a peněžitou odměnu za půl milionu ujetých km bez nehody
Ženy kolínského okresu u presidenta v Praze na Hradě
Sloupy elektr. vedení v Kolíně očíslovány pro lepší evidenci
Vytvoření místní komise lidové kontroly v Kolíně
Přednáška dr. Guttmana o jeho zájezdu na Kubu
Výstava v museu o vesnici a jejím společenském a kulturním vývoji
Prapor sovětských kolchozníků odevzdán okresu Kolín
Novým tajemníkem MěstNV zvolen J. Vondra dosavadní předseda komise pro služby
V zemědělském nákupním závodě všichni zaměstnanci očkováni proti tetanu
Na okrese letos poprvé seji jednoklíčkové řepné semeno na 3860 ha
Silnice na okrese upravují novými strojními metodami
Plenární zasedání Okres. odborové rady za splnění úkolů a vytvoření sedmiletého plánu

D u b e n

Tisíc účastníků turistiky na akci 100 jarních kilometrů se shromáždilo na Vysoké
Akce Kolína Za Kolín krásnější na podporu turistického ruchu
Při Dni učitelů vyznamenány učitelky Růžena Borecká a Jarmila Jarošová titulem Vzorná učitel.
Volba prvních závodních a místních komisí lidové kontroly v Kolíně
První výstava filumenistů v Kolíně
Krajně nepříznivé počasí znemožnilo zájezd cirkusu Humberto v Kolíně
Konference místní lidové kontroly v Kolíně
Nepříznivé počasí zdržuje polní práce
Vyvrcholení akce Soutěž tvořivosti mládeže
Vybudování parku kolem nové mateřské školy na Zálabí
Od 15.-21. dubna "papírový týden" v Kolíně. Sběr papíru jako akce ke IV. sjezdu ČSM v Praze
V Kolíně zkoušky nových myslivců, kteří v lednu a únoru prošli kursem
Kolínská Kmochova hudba koncertovala v Karlových Varech v hotelu Moskva. Řídil j. Vostrčil
Koncert kolínské hudby v divadle na Kmochův vzpomínkový večer
Učitel J. Čermák z odborného učiliště Tesly jmenován Vzorným učitelem
Oslavy 93. narozenin V.I.Lenina, kteou přádal OV KSČ v divadle. V druhé části programu
sehrál soubor Obchodních tiskáren hru Clause Hubalka Hodina mezi dnem a nocí /Hodina Antigony/
Maturitní písemné zkoušky na všech školách III. stupně byly 24. dubna. Konaly se z ja-
zyka českého a ruského

K v ě t e n

Velké oslavy 1. máje a Dne osvobození na náměstí v Kolíně
Návštěva ze Sovětského svazu v kolínské Tesle
Návštěva velkého československého cirkusu v Kolíně u lázní
Zahájení VI. podlipanských her, které pořádá Osvětový dům v Kolíně
V Kolíně na náměstí Rudé armády otevřena nová samoobsluha obsazená učňovským dorostem
Dopravní inspektorát přiděluje nová čísla vozidel a provádí technickou prohlídku vozidla
Závod Soja obdržel titul Závod interbrigadisty Emila Sirotky
Program divadla v květnu: Satirická hra brněnských autorů Drak je drak
Anně Petránkové propůjčeno prezidentem republiky státní vyznamenání Za vynikající práci
První instruktorská turistická skupina na SVVŠ v Kolíně
Zkoušky letošních maturantů v nár. podniku Frigera pro obor stroj. zámečnicka, kteří během studia absolvovali v závodech výrobní praxi
Na zastávce ku Praze zabita 96 letá důchodkyně a 39 letý muž, který ji chtěl zachránit
Na okrese stále probíhá Akce Kolín /boj proti tuberkulóze/
V sále čs. kostela uvedl divadelní soubor mladých /DDT/ hru Anděl na střeše
Výzva zaměstnanců kolínské spořitelny ke sběru papíru
V Kolíně ustavena výrobní zemědělská správa.

Č e r v e n

Přednášky o polovodičích v průmyslu pořádané sekci Společnosti pro šíření vědec. znalostí
Ustavení kontrolních hlídek v komunálních službách
Pomalý postup jednocení cukrovky na okrese
Pravidelná doprava rekreační lodí do Poděbrad
Zahájení výroby silikonového kaučuku v Lučební továrně
Cestovní kancelář Turista pořádá zájezdy do spřátelených zemí na doplňkovou půjčku
První třešně z Kolínska v exportu
Eva Rážková a Marie Lauerová mistryněmi republiky v kuželkách
Kolín první v kraji při jednocení cukrovky
Internátní školení svazarmovských radistů v Kolíně
Umělecký soubor Lezginka z Dagestanu v Kolíně na Zimním stadionu
Vzpomínka na vyhlazení Lidie
10. června zahájeny maturitní zkoušky na průmyslové škole
Program divadla v červnu: Jugoslávský autor Mir. Krleža Glembayové
Beseda o sovětské knize v Družstevním domě
Zasedání komise pro zúrodnění půdy
Vyhlášení akčního plánu OV KSČ v Kolíně pro průmysl, stavebnictví, dopravu a zemědělství
Silnice Kolín - Čáslav na delší dobu uzavřena pro opravu
V Kolíně letos už druhý cirkus International

Č e r v e n e c

Oslava Mezinárodního dne dětí v Družstevním domě
Výstava obrazů Armádního uměleckého studia v museu
Maturity na SVVŠ mají 21 vyznamenaných, z toho má 16 samé výborné. Na vysokou školu 46 přihl.
Druhý Kmochův Kolín na Zimním stadionu
Přátelská schůzka esperantistů v Kolíně
Rozsáhlá dopravní akce proti bezohledným řidičům
V Kolíně oslaven Den stavbařů
Požár cihelny v Červených Pečkách
Zavedení obvodního systému v zubním ambulatoriu OÚNZ v Kolíně

Začátek žní na okrese /první Konárovice/

Výzva k občanům na urychlené dokončení nové školy na sídlišti

Svaz sovět.-čs. přátelství v Saratově uspořádal hudební setkání s Pražským jarem

V prádelně Komunálních služeb zaveden kabinetový žehlicí lis na košile

Inž. Eva Kaprasová z Kolína jako jediná žena účastnicí letecké akrobacie Lockheed Trophy v Angl.

V závodě Synthesia vyrobili vodovzdorný přípravek Lukofob, který se už expeduje

Kolínského divadlo účastníkem soutěžních představení v Ústředním domě armády v Praze hrou

Anna Christie: Deset malých černoušek a Langr: Obrácení Ferdiše Pištory

S r p e n

Ministerstvo paliv posílá do Kolína t.zv. cílové vlaky s uhlím

Televizní vysílání schůze OV KSČ za účasti delegátů ÚV KSČ a ministerstva zemědělství

Při okres. odborové radě /OOR/ založena okresní rada vědecko technické společnosti

V Kolíně se filmuje filmová komedie Černý Petr s mládežnickým námětem

V museu výstava pod titulem Umělci k XII. sjezdu strany.

Okres splnil 15. srpna žňový plán

Poděkování Středočeského kraje pracujícím Kolínska za včasné splnění žní

Na okrese už osmý domov důchodců

Okres Kolín dodal 115 vagonů obilí navíc.

Nedostatek octa v létě vedl k tomu, že na náměstí byl čepován ze sudů do přinesených nádob. Bylo vyčepováno 15 hl.

Příprava škol do nového školního roku

Zahájení 15. sezony městského divadla

Kolínu přidělen za splnění žní prapor KV KSČ

Kolínští odbíjenkáři v Porto Alegre v Brazílii

Velká soutěž vodních modelářů z celé republiky ve Třech Dvorech

Do přístaviště ve Velkém zboží se dopravuje uhlí pro Kolín po vodě. Dál nelze pro málo vody

Z á ř í

Výstava nábytku v kolínském sokolovně spojená s prodejem. Tržba byla půl milionu

Slavnostní zahájení nového škol. roku s otevřením nové školy na sídlišti. První po 40 letech

Uveřejnění dramaturgického plánu na novou divadelní sezonu

Žáci kolínských škol na chmelu v Třeboci, okr. Nové Strašecí

Návštěva prof. Grümmera z Greifswaldu v NDR s přednáškou pro agronomy o boji chemie proti plevelům

Těžkotonážní vozidla dovážejí uhlí ze severu, aby bylo zabráněno loňské kalamitě

V Kolíně otevřena večerní univerzita marx-leninismu

Neobvyklá úroda hub láká letos hodně lidí do lesů

Premiéra hry bří Čapků Ze života hmyzu v divadle

Slavnostní otevření stálé expozice výtvarného umění Kolínska v museu

Velká úroda švestek v celém okrese

Zahájení lidových kursů ruštiny /LKR/ ve všech podnicích

Veřejný projev k 25. výročí Mnichova v Družstevním domě. Přednášel podpluk. Bejkovský

Zápas Kolín - Tokio ve volejbalu 3 : 0 pro Kolín

Výstavu Armádního uměleckého studia shlédlo 4000 lidí

Žáci SVVŠ budou opět provádět průmyslovou a zemědělskou praxi v závodech

Okres dostal už podruhé Rudou standartu za činnost na úseku zúrodnování půdy

Modní přehlídka v divadle připravená oděvní službou Komunálních služeb

Závody lehkých atletů o Velkou cenu města Kolína

Československá premiéra hry angl. autora Petra Ustinova Poslední kolo v divadle
Krajský přebor gymnastického mládí v Kolíně
Sedm tisíc diváků na Zimním stadionu při produkci sourozenců Romanových, mistrů světa
JZD Konárovice vystavilo v Kolíně řepu 14 kg těžkou
Město Kolín opět může dovážet uhlí po vodě, protože voda stoupla

Ř í j e n

V divadle Pavlíčkova hra Zápas s andělem
Celostátní konference o tuberkulóze zvířat a lidí
ONV druhý v kraji ve svépomocné výstavbě JZD
V divadle hra Goldoni-Hofmeister Zpívající Benátky
Nájemníci v domech pod městským bytovým oddělením už dluží na nájemném za 3 období 30 tisíc
Výstava kolínských malířů-amatérů v Tatře
Výstava kolínského malíře Jana Havránka v museu
Srážka dvou motorových vozidel v Kolíně na mostě
Nová ministerská evidence všech knihoven na okrese
Přednášky svědků, kteří svědčili v Rakousku proti tereziánskému zločinci Rojkovi
Na kolínském okrese obec Kšely byla nalezena vzácná byzantská mince, která me archeo-
logy vzbudila velký zájem
V nově upravené restauraci U radnice opět zahájen provoz
V divadle uvedena Tylova Paličova dcera
Lidické ženy návštěvou v kolínské škole
Zahájení kursů pro zvýšení kvalifikace v Tatře
Výstava fotografií Zd. Křečka /Aforismy a abstrakta/
V Polabí u Kolína se opět objevil los
Hudebně-literární pásmo pro mladé uspořádalo divadlo pod titulem Bavíme se v synkopách
Týden správné výživy v Kolíně doprovázelo zřízení poradny správné výživy
V Kolíně velká výstava holubů
Táboritická ulice upravena a vyasfaltována
V Kolíně ustaven protialkoholní sbor, který kontroluje spotřebu i výrobu
Zasedání ÚV KSČ vytyčilo základní zásady stranické práce na školách
Krasobruslařka Jindra Kramperová vystoupila jako pianistka na svém koncertu v knihovně
Na SVVŠ se už rok vedle angličtiny a francouzštiny vyučuje i španělštině

L i s t o p a d

Oslavy Měsíce čs. sovět. přátelství na celém okrese
Beseda se svědkem, který svědčil ve Štýrském Hradci proti Rojkovi
Sourozenci Romanovi na exhibici v Kolíně
Nový klasifikační řád na programu výboru žen, který s ním seznámí rodičovská sdružení
Výstava soch a obrazů, kreseb a grafiky St. Hanzla a K. Oberthora v museu
Na průmyslové škole otevřena příprava pro vysokou školu
První sobotu v měsíci velký celookresní sběr železného šrotu
Na Kolínsku odchyt zvěře pro export
První nákladní loď s uhlím v Kolíně
Ukončení výkupu cukrovky v polovině měsíce
Přednáška dr. Babky v rámci akce Péče o dítě
Štafeta přátelství a míru proběhla Kolínem
Aktiv funkcionářů účastníkem filmu Ruský zázrak
Zavraždění amerického presidenta Kennedyho vzbudilo pozornost všech obyvatel

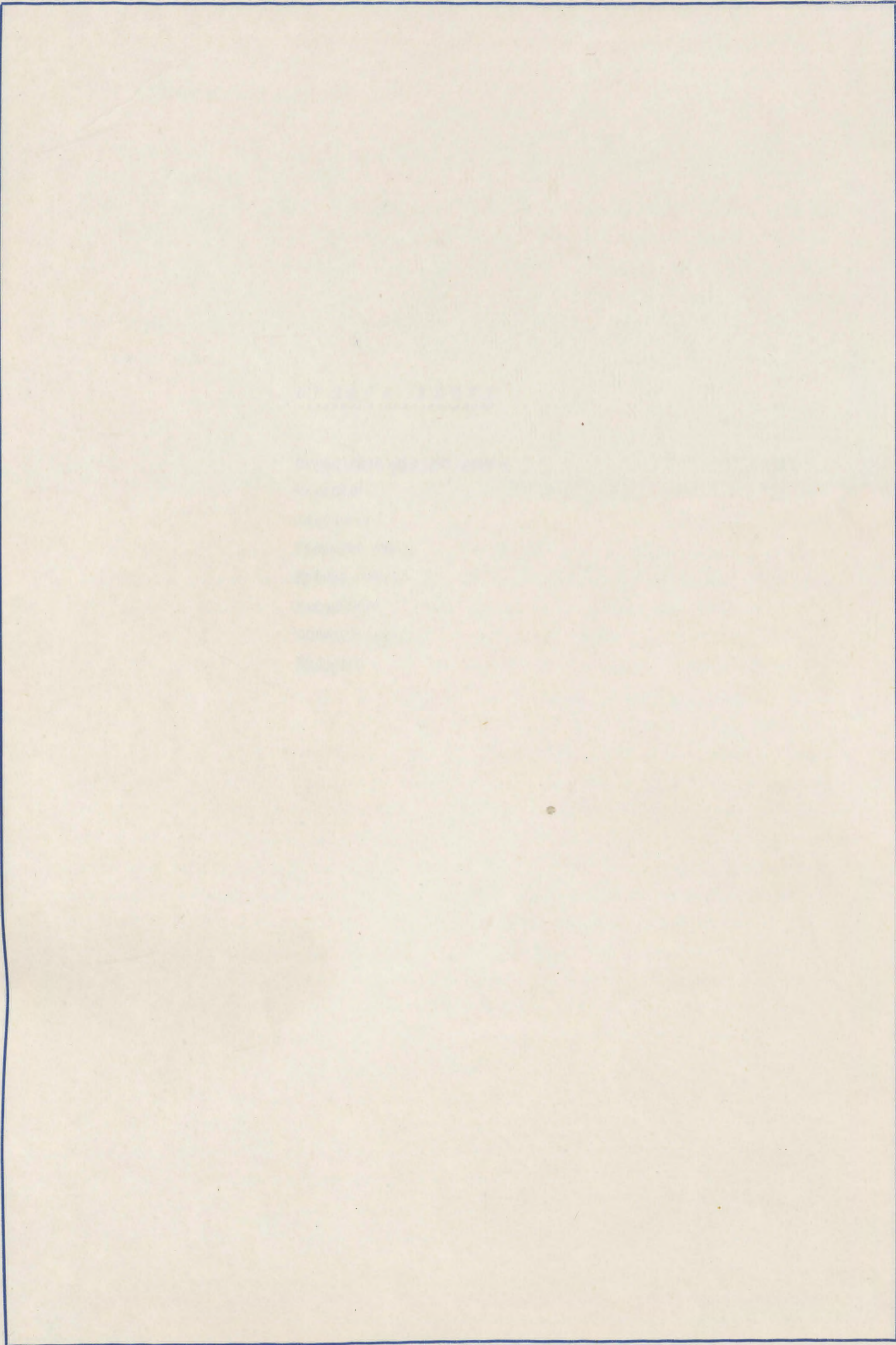

Člen kolínského OÚNZu dr. Vlad. Hlávka se účastnil vládní a stranické delegace při nedávných oslavách v Alžíru
Kolínský okres prokouřil za tři čtvrti roku téměř devět milionů korun
Výstava sochaře M. Hájka v divadle
Celostátní konference zdravotníků o lidské a zvířecí tuberkulóze
Koncert pěveckého sdružení kolínských učitelů v Cerhenicích
Kulturní večer G. Verdiho v knihovně
Otevření odborné poradny pro zahrádkáře v Pražské ulici
Zavedení rychloobrátkové zubařské soupravy pro bezbolestné ošetření zubů v zubním ambulat.
Voda a pára stále nevyřešeným problémem v Kolíně

P_r_o_s_i_n_e_c

Návštěva komsomolců z SSSR v kolínské nové škole
Aktiv stranických, odborových a zemědělských funkcionářů na hodnocení splnění letošního roku a rozpracování úkolů na zimní období.
Podnik Tatra uspořádal ve svých klubovních místnostech na náměstí bursu přebytků nadnormativních zásob
Restaurace U radnice je otevřena jako vzorné učňovské středisko
Sovětská delegace hostem na Křečhoři u Kolína
Slavnostní zakončení sovětsko-čs. měsíce přátelství v divadle
Koncert solistů České filharmonie v Domě osvěty
Okresní konference Čs. červeného kříže
17. prosince otevřena v restauraci U radnice jídelna správné výživy
Hlášení většiny kolínských závodů o splnění letošního výrobního plánu

- o o o -

SPRÁVA MĚSTA

Organisace městské správy

Rozpočet

Zásobování

Výstavba města

Bytová otázka

Bezpečnost

Zdravotnictví

Školství

Organisace městské správy

Aby byla pro příští generace zachována struktura nynější městské správy, podáváme její přehled jak se jeví v r. 1963.

MěstNV má 92 členů. Každý člen zastupuje jeden volební obvod. Plénum MěstNV, rada MěstNV a komise jsou kolektivní volené orgány. Nejvyšším orgánem je plénum NV, které se schází vždy po šesti nedělích asi sedmkrát do roka. Rada MěstNV je výkonným orgánem a zasedá týdně. Členové MěstNV /poslanci/ pracují spolu s aktivisty /dobrovolnými pracovníky/ v komisích, kterých je patnáct. Předsedové těchto komisí jsou členy rady MěstNV.

Komise zemědělská

místního hospodářství
obchodu
bytová
stavební
finanční
školská
kulturní

komise tělovýchovná

sociální
zdravotní
plánovací
veřejného pořádku
mandátová
civilní obrany

Pro vyřizování běžné agendy je stanoveno pět odborů: Vnitřní věci, výstavba, místní hospodářství se samostatnými odděleními obchodu, zemědělství a bytové správy, dále odbor kultury se samostatným oddělením sociálním a zdravotním a posléze odbor finanční.

Odboru pro vnitřní věci náleží býti ve stálém styku s občany města a náleží mu technické zajištění voleb. Připravuje návrhy na stanovení volebních obvodů, zřizuje volební komise a sestavuje voličské seznamy. Vede evidenci obyvatelstva, přijímá přihlášky a odhlášky obyvatelstva, vede evidenci kočovného obyvatelstva, pracuje s komisí pro pomoc cikánskému obyvatelstvu, vede pomocnou evidenci vojáků v záloze, vypracovává odvodní seznamy brančů a spolupracuje s poštou při vyhledávání neúplných adres. Do jeho kompetence patří i požární ochrana, která je zajišťována prostřednictvím členů Čs, svazu požární ochrany. Jsou konány preventivní prohlídky drobných provozoven, zajišťují se požární hlídky o žních, vypracovává se požární řád. Místní požární jednotka má málo členů a proto byly už na konci minul. roku ustaveny ve volebních obvodech požární hlídky, které po instruktáži provádějí preventivní prohlídky sklepů, chodeb a púd ve svém volebním obvodu. Do práce tohoto odboru patří i práce matrikářů, je tu vedena evidence narozených, sňatků a úmrtí, vystavují se rodné, oddací a úmrtní listy a provádějí se změny v matrice. Pomocným orgánem je tu sbor pro občanské záležitosti a výbor žen. Pomáhají při slavnostním zápisu dětí, při odevzdávání občanských průkazů patnáctiletým, při hovorech se snoubenci, při uzavírání sňatku, při stříbrných a zlatých svatbách, při blahopřání občanům města, kteří se dožili vysokého věku a konečně při hodnocení života a rozloučení se zemřelými. Tento odbor bude v budoucnu potřebovat další aktivisty.

Matriku vede úřednice, která je kromě toho hlasatelkou místního rozhlasu. V r. 1962 bylo do matriky zapsáno 854 narozených dětí, uzavřeno 284 manželství, zemřelo 607 občanů a bylo provedeno 64 rozhovorů se snoubenci. Tento odbor provedl spolu s odborem výstavby ve městě nové očíslování domů orientačními čísly a nové označení ulic. Dnes stačí při

poštovním styku pouze název ulice a orientační číslo. Starého označení popisnými čísly se užívá jen ve věcech soudních a daňových. Odbor vede také evidenci ztrát a nálezů a spolupracuje s místním lidovým soudem, který měl r. 1962 103 případy., z nichž 26 projednávalo veřejně. Odbor pro evidenci se vyjadřuje k převodům mezi majiteli nemovitostí. V oboru hospodářském zajišťuje správu radnice, kancelářské potřeby, vede evidenci majetku, obhospodařuje telefonní ústřednu, v oboru práce a mezd navrhuje systemizaci pracovníků, provádí agendu uvolněných funkcionářů a zaměstnanců aparátu a 140 zaměstnanců různých školních a kulturních zařízení. Podatelna provádí spisovou manipulaci včetně evidence je informační kancelář a přejímá od občanů statistická hlášení. Vedoucí odboru je tajemníkem komise pro ochranu veřejného pořádku, která má pět členů z toho 3 poslance 11 aktivistů z řad příslušníků veřejné bezpečnosti a pomocné strážě VB. Předseda komise je tajemníkem Měst. NV. Pro řešení přestupků je ustavena užší komise - čtyřčlenná - která v r. 1962 projednala 96 případů, z toho 14 napomenutí, 2 veřejné důtky, 22 pokut a ostatní případy byly projednány pohovorem. Dalších 56 případů bylo odevzdáno buď ZV ROH nebo občanským výborům, podle toho, kde bylo výchovné působení větší.

Komise civilní obrany instruuje nyní starší občany města a ty zaměstnance, kteří nejsou školeni na svých pracovištích ve všennárodní přípravě. Komise má za úkol vytvořit ve městě 12 skupin svépomoci civilní obrany v rozsahu volebních výborů.

Komise mandátová v r. 1962 nevyvíjela žádnou činnost protože její předseda byl služebně nepřítomen v Kolíně.

Komise pro výstavbu vydává územní rozhodnutí o umístění staveb, hlídá směrný zastavovací plán, projednává investiční úkoly, posuzuje projektovou a rozpočtovou dokumentaci staveb, provádí stavební řízení, vydává rozhodnutí o přípustnosti staveb, vydává povolení o uvedení staveb do provozu a účastní se těchto jednání i u staveb národních podniků, kde rozhoduje jiný stavební úřad. Má péči o domy a celkový vzhled města, nařizuje stavební úpravy, vydává povolení ke zbourání nebo zboření nařizuje, dohlíží na provádění staveb a vykonává trestní pravomoc ve stavebních věcech. Kontroluje oceňování nemovitostí při převodech, odhady pro potřeby rady MěstNV, řízení při vyvlastňování podle zákona a rozhoduje o výši náhrady. Po stránce technické organizuje provádění akce "Z". Odbor řídil dokončení projektu Zimního stadionu. Odbor výstavby spolupracuje se stavební komisí, která má 6 poslanců a 4 aktivisty a s ní se podílí na dozoru na stavebních akcích. Loni se jednalo o komunikaci na rekreační oblast do Borku, o Táboritskou ulici, družinu v Ovčárecké ulici, mateřskou školu na Zálabí a brigádní pomoc na sídlišti. Komise pracuje také s vodohospodářskou správou a věnuje pozornost družstevní bytové výstavbě.

Odbor místního hospodářství má samostatné oddělení obchodu, zemědělství a bytové správy, k nim se připojují dvě komise odborné, dislokační a dopravní. Odbor řídí práci těchto oddělení i odborných komisí a spolu s komisí místního hospodářství spravuje čtyři podřízené organizace a to: Komunální služby města Kolína, městský bytový podnik, provozovnu drobných služeb a úprav a rozpočtovou organizaci vnější úpravy města. Komise má v čele člena rady MěstNV a pro pomoc v oblasti cenové má 22 členný sbor občanských kontrolorů.

Komise byla v minulém roce velmi aktivní. V oboru zemědělském spravuje komise farmu státního statku Kolín. Komise pro obchod je osmičlenná a má dohled nad všemi obchodními organizacemi v Kolíně, kontroluje ceny, hygienu a dislokaci. Sleduje zásobování a odstraňuje výkyvy včetně paliva. Bytová komise má těžkou pozici, protože otázka bytů je v Kolíně stále naléhavá. Komise má stálý nedostatek dobrovolných pracovníků a uvažuje o konání schůzí přímo na pracovištích, aby se mezi pracujícími našlo více aktivistů.

Na školský odbor navazují komise školská, kulturní a tělovýchovná. Hlavním úkolem je zajišťování školského zákona a organizace v 21 školských zařízeních, dále uskutečňovat usnesení ÚV KSČ o těsném sepětí školy se životem a usnesení o zvýšení komunistické výchovy na školách. Školská komise byla velmi aktivní a její členové mají patronáty nad jednotlivými školami. Letošním rokem naplánovala komise větší péči o mimoškolní výchovu, především ze strany učitelů a ředitelů škol, dále plnění patronátních smluv se závody a zvyšování vlivu na výchovu dětí v občanské výchově. V loňském roce byla velká řada úkolů. Byl to hlavně nedostatek učeben, nový pracovní řád, nová mateřská škola na Zálabí, volby do rodičovských sdružení, zahájení činnosti v domě pionýrů, likvidace žloutenky ve škole na Zálabí. V tomto roce řeší komise nové obvody vzhledem k nové škole na sídlišti, opravy v domě pionýrů, prázdninové opravy na školách a rozšíření mateřských škol. Odbor spravuje také kina v Kolíně, městské divadlo, městské vlastivědné museum a studio rozhlasu po drátě. Kulturní komise má 10 členů. zabezpečovala provoz kin a letního kina, kde byla v červenci provedena přehlídka festivalových filmů. Prováděla koordinaci kulturních podniků v Kolíně a vydala letos 303 povolení. Letos provedla jednotnou správu kin, otevřela stálou galerii obrazů v museu, provádí úpravu budovy archeologie, kterou chce příštím rokem otevřít a dokončit přerušené zápisy kroniky města. Zároveň se provádí inventarisace a evidence majetku těchto institucí. Tělovýchovná komise má osm členů a loni pracovala málo, ačkoliv je tu řada naléhavých úkolů. Usnesení, aby mládež cvičila aspoň jednu hodinu denně, úprava okolí stadionu na Kalcovce, vybudování hřišť uvnitř města, to všecko čeká ještě na splnění. Součástí školské a kulturní komise je komise sociální, která se stará o důchodce, jejich stravování o činnost klubu důchodců, o domov důchodců a o přiznávání sociální výpomoci. V této poslední věci spolupracuje s občanskými výbory, s červeným křížem, se zdravotnickou školou, jejíž žákyně pomáhají v péči o nemocné důchodce. Kontroluje žádosti o výpomoc spolu s kontrolou bytových zařízení. Zdravotní komise má 8 členů, kontroluje veřejnou hygienu a spolu s komisí pro obchod kontroluje i hygienu provozoven veřejného stravování, hygienu a hospodaření dětských jeslí a rozhoduje o přednostním umístění dětí. Zvláštní pozornost věnuje tato komise čistotě vod a ovzduší. Tento stav je v Kolíně už neudržitelný. Proto se začíná průzkum na závodech. Komise už loni získala ke spolupráci odborné aktivisty a vede nyní energickou akci k deratizaci závodů a kanalisace. Organizuje a rozděluje lékařské obvody, kontroluje činnost polikliniky, stavbu dalších jeslí a spolupracuje s Výborem žen. Finanční odbor a komise hospodaří podle rozpočtu, zajišťuje příjmové stránky rozpočtu, bdí nad dodržováním hospodárnosti ve výdajích a zabezpečuje a vede evidenci majetku, který

který je ve správě MěstNV. S plánovací komisí sestavuje rozpočet, sleduje placení domovní daně, která se u rodinných domků počítá podle zastavěné plochy sazbou 2-3 koruny za m², kdežto u činžovních domů je základem vybírané nájemné a hodnota vlastního bytu. Daň činí 45% základu. Další příjmy jsou poplatky z nadměrnosti bytů, poplatky za vážení, dávky ze psů a poplatky správní. Poplatek z nadměrnosti bytů se vybírá od 1.7. 1957 a je používán na opravy domů. Největší příjmy jsou z funkční a správní činnosti, ačkoliv jdou zase na krytí výdajů. Jsou to příjmy z kin, příspěvky rodičů z mateřských škol, nájemné z pozemků atd. Finanční komise si musí také volat daňové neplatiče nebo dlužníky nájemného. Pro letošní rok nastalo snížení přidělnů a proto musela finanční komise přísně kontrolovat hospodaření. Komise nemá vybudovaný aktiv spolupracovníků a to brzdí kontrolní daňovou činnost. Nejčastěji se projednávají odvolání na odpisy daní, návrhy na uvolňování prostředků z vázaných vkladů soukromníkům při odprodeji majetku socialistickému sektoru. Sleduje odvody nájmu do státní spořitelny z těch domů, kde nájemné činí více než 3000 ročně.

Plánovací komise má 5 poslanců a 3 aktivisty. Za celý NV předkládá radě a plénu plán ku schválení. Během roku sleduje a hodnotí plnění plánu generálních oprav a investic a čtvrtletně informuje radu. Zpracovává pololetní plány celého NV s vytyčením hlavních úkolů a směrů, vypracovává plán zimního období podle jednotlivých úseků. Protože v příštím roce bude vyhlášen sedmiletý plán, bude nutná při plánování spolupráce všech komisí! Letošní rok je rokem, kdy je usnesení XII. sjezdu uváděno v život.

Už od dubna 1962 funguje náměstek předsedy MěstNV jako kontrolor, který jako objektivní orgán provádí prověrku činnosti a hospodaření všech zařízení MěstNV. V loňském roce byla provedena řada kontrol, při nichž byla zjištěna řada nesrovnalostí zaviněných špatnou informovaností zaměstnanců.

Správní aparát města je jistě rozsáhlý, ale uvážíme-li, že je nutno nejen řídit a koordinovat veškeré složky městské správy, ale i kontrolovat, je počet občanů, kteří se zapojují aktivně do této činnosti ještě malý. Některé komise mají stále malý nedostatek aktivistů, kteří by pomohli nejen svou prací, ale hlavně odbornými znalostmi, jež mohou zde uplatnit. Uvážíme-li, že v minulosti spravovalo město 12 konšelů a o veřejnou bezpečnost se staral rychtář se dvěma biřici a čtvrtní hejtmané, vidíme dnes, že naše město je složitý organizmus, jehož správa přináší mnoho problémů někdy velmi složitých, které však nejsou jenom místní. Vezmeme-li v úvahu jenom otázku vody, čistoty ovzduší, dopravy, průmyslu, zdravotnictví, kultury a řady jiných věcí, vidíme, že problémy mají širší okruh než je jen katastr města a musí být často řešeny v mnohem širším měřítku než býval kdysi hermetický prsten městských hradeb.

R o z p o č e t

Projednání rozpočtu se konalo na schůzi rady MěsrNV dne 26. března. Největší část rozpočtu je věnována mírovým účelům, kultuře, školství a zdravotnictví. V novém rozpočtu se odrážejí hlediska přísné hospodárnosti, protože nepříznivé okolnosti, vážné nedostatky ve výrobě a disproporce ovlivnily náš plán už v r. 1961 a 1962. Sjezd strany o nich jednal a letošní rozpočet je uvádí do praxe.

Na letošní rok se počítá s výdaji 9,891.000 korun, t.j. s výdaji mimo investiční výstavbu města, což u sebe soustřeďuje investorský úřad ONV. Na školství a kulturu se počítá s výdaji 5,934.000 a z toho na divadlo 1,128.000 korun. Ze zbývajících částky 4,806.000 budou hrazeny výdaje na potřeby mateřských škol, všobecně vzdělávacích škol, družin mládeže, hudební školy, školních jídelen, provozu obou kin, rozhlasu po drátě a kroniky obce.

Výdaje na úseku místního hospodářství a dopravy jsou zajištěny v rozpočtu na letošní rok částkou 1,681.000 korun, z toho na generální opravu komunikace před Zimním stadionem je počítáno částkou 300.000 korun a na nákup investic obnosem 24.000 korun. Za uvedený obnos se má koupit multikára s výsuvným žebříkem. Z částky 1,214.000 budou hrazeny výdaje na udržování místních komunikací, čištění obce, údržba zelených pásů, provoz a udržování veřejného osvětlení a veřejných hodin, údržba veřejných záchodků a veřejné váhy. Částka na tyto věci je ovšem malá vzhledem k špatnému stavu komunikací z dřívější doby.

Na provoz tří jeslí je pamatováno částkou 463.000 korun a normy na dítě tu byly sníženy ze 14 na 10 korun.

Na podporách individuální sociální péče a příspěvcích na obědy potřebným občanům v našem městě může se letos vyplatit 329.000 korun.

Výdaje na úseku vnitřní správy jsou rozpočteny částkou 918.000 korun. Jsou to výdaje na věcné a osobní vydání související se správou celého MěstNV, dále vydání na archiv a požární sbor. Na svépomocnou akci na zvelebení města je počítáno částkou 64.000 korun, na úplné dokončení letního stadionu na Kalcovce 136.000 a na Zimní stadion 30.000 korun.

V přidělech pro podřízené organizace je počítáno na úhradu plánované ztráty divadla 1,128.000, příspěvek Komunálním službám 56.000 a 147.000 na generální opravy bytového fondu.

Příjmové položky jsou rozpočteny 4,909.000 korun. Z toho na daních a poplatcích 1,011.000 korun a z funkční a správní činnosti 2,430.000 korun. Téměř všechny kapitoly rozpočtu jsou sníženy. Proto se letos musí velmi bedlivě hospodařit a položky musí být dodrženy. Loňský plán byl úspěšně splněn, ačkoliv úkoly byly větší a splnění letošního plánu je podkladem pro sedmiletý plán v příštím roce.

Na schůzi rady MěstNV byl také schválen doplňkový rozpočet. Dosavadní zkušenosti s doplňkovými rozpočty ukázaly, že jejich zavedení přispělo značnou měrou k aktivisování národních výborů při řešení místních hospodářských a kulturních otázek. Doplňkové rozpočty zvýšily zájem o překračování plánů na zvyšování rozpočtových příjmů a na vydávání finančních prostředků. Letos lze z doplňkového rozpočtu v Kolíně hradit jen běžnou údržbu a

a nákup investičních prostředků. Letos se tedy použilo doplňkového rozpočtu zejména na údržbu komunikací a na opravu radniční budovy a kromě toho na kulturu a školství. Z ponechaného schváleného přebytku z r. 1962 se letos použilo 521.000 a to na údržbu komunikací 411.000, na opravu zadního traktu radnice 53.000 na opravu domu pionýrů, opravu trhliny v kinu Jas a menší nákupy na zařízení v mateřské škole 57.000 korun. Bylo to umožněno hlavně tím, že hospodaření MěstNV skončilo v minulém roce poměrně úspěšně i když byly úkoly větší.

Počátkem třetího čtvrtletí letošního roku nastaly některé změny plánu a rozpočtu města. Na vnitřní zařízení nové školy na sídlišti byl zvýšen plán o 26.000 korun, na dokončení prací na mateřské škole na Zálabí je plánována částka 85.000 korun. Původní plán na investice se tím zvýšil ze 205.000 na 322.000 korun. Na generální opravy místních komunikací byl Kolínu plán posílen o 328.000 korun. Po zvýšení je nyní letošní plán generálních oprav místních komunikací 771.000 korun. Celkový plán generálních oprav pro letošní rok je tedy 1,106.000 korun. U projekčních prací byl plán zvýšen na 71.000 korun na projekt stadionu mládeže u internátu. Komunální služby dostaly na nákup osobního auta Volha částku 56.000, městskému bytovému podniku byl plán zvýšen o 100.000 korun. V některých odvětvích došlo i ke změnám mzdového fondu a zvýšení plánu pracovníků. V rámci neinvestičních výdajů došlo během roku k posílení našeho neinvestičního rozpočtu ve školství celkem o 357.000 korun a to na vnitřní vybavení školy na sídlišti a její provoz 348.000, na rozhlas po drátě 6.000 a zbytek na úpravu musejních místností. Převedením divadla pod správu Krajského národního výboru a převedením věcných vydání na SVVŠ, byly plánované položky převedeny do rozpočtu kraje.

Na počátku letošního roku byli všichni členové MěstNV vyzváni, aby uspořádali veřejné schůze, na nichž se měli projednat kandidáti do komise místní lidové kontroly, kteří by byli potom navrženi do voleb těchto komisí. Komise lidové kontroly je nová instituce usnesená na XII. sjezdu KSČ, která má být kolektivním orgánem, který má kontrolovat na všech místech naše národní hospodářství. Proto jsou tito zástupci lidu vybaveni určitou pravomocí, ale nebudou nahrazovat řídicí činnost MěstNV. Komise místní lidové kontroly má v Kolíně být dvacetičlenná. Schůze pro kandidáty se konaly v únoru a v březnu. Ve městě fungoval také výbor žen, ale protože neměl právo rozhodování, nemohl vyvíjet dostatečně svoji činnost a bylo doporučeno, aby na další období už nebyl ustanovován. Členky tohoto výboru byly přiděleny jako aktivistky jednotlivým komisím MěstNV.

Z á s o b o v á n í

V zásobování některými zemědělskými výrobky byly v letošním roce obtíže. Schodek se projevil hlavně ve výrobě masa, masných produktů a mléčných výrobků. Loňská výroba byla o 6% nižší a snížila se i domácí produkce masa pro vlastní spotřebu. Proto se u kolínských prodejen masa objevuje stále více lidí z venkova. Maso na trhu je zčásti mrazené a lidé je neradi kupují. Konservy se tolik neprodávají, spíše uzeniny, hlavně trvanlivé salámy.

Ačkoliv byly sníženy ceny kachen, neprojevalo se to ve větším odbytu. V letních měsících došlo ke zlepšení masné situace, ale také tím, že mnoho lidí bylo z Kolína pryč. Nedostatek mléka a tvarohu je zaviněn tím, že zemědělství dluží už miliony litrů mléka. Fronty před prodejny mléčných výrobků tedy neustávají.

Letošní rok přinesl neobyčejnou úrodu salátových okurek, rajských jablíček a paprik. Obchod s těmito potravinami byl rozšířen do pouličních stánků a do prodejen jiných potravin. Také zásobování ranými bramborami bylo i v době žni plynulé. Neuspokojena zůstala poptávka po rybích konzervách, luštěninách a některých masových konzervách. Naproti tomu v obchodech leží umělé tuky, trvanlivé pečivo a ryby v tomatě. I když je to přechodné, je to chyba distribuce. Tady už by měla občanská kontrola a spotřebitelské rady dost práce. Na tyto funkce se těžko shánějí lidé i na závodech, protože funkce zahrnuje vyhodnocování pracovníků v distribuci, kontrolu cen a pomoc při inventurách.

Zásobování palivy bylo v zimních měsících ztíženo problémy na železnici. Dlouho trvající letošní zima vyčerpala zásoby do dna a domácnosti se ocitly v těžké situaci, protože přes tisíc objednávek nebylo vyřizeno. Uhlí se dováželo nákladními auty přímo z dolů, neboť uhelné sklady v Kolíně vstoupily do letošního roku s malými zásobami. Ačkoliv kvota pro Kolín byla zvýšena, byl stálý nedostatek a také se zhoršila kvalita uhlí. Spotřebitelé se zajišťovali už v létě a každá domácnost měla dostat 17-20 q uhlí. Bohužel mnozí dostali hodně mouru. Největší nedostatek je v palivovém dříví. Samozřejmě, že se ihned vyskytly případy špatné váhy a neochota skládat uhlí nemocným a přestárlým do sklepa.

V restauracích a jídelnách zjistily kontrolní orgány stále případy šizení zákazníků, malý výběr pokrmů podle zásad správné výživy, málo zeleniny, ovoce, salátů a vaječných jídel. Také hygienické poměry v restauracích vyžadují neustálé kontroly, zvláště čistota nádobí, příborů, ubrusů a sklenic. Závody proto vyhlašují soutěž v obchodě a pohostinství. Mnohdy slyšíme stížnosti na malou ochotu prodavaček. Vedle dobře vedených prodejen a samoobsluh se setkáváme s prodávajícími, kteří nemají zájem na zákazníkovi ani na obchodě.

11. listopadu přijela do Kolína první nákladní loď s uhlím, která byla živě pozdravována a sledována diváky na mostě. Jsou to velké vlečné lodi s nákladem až 600 tun uhlí. Pro nízký stav vody je část uhlí odebírána ve Velkém Zboží u Poděbrad, aby měla loď menší ponor. Situace v zásobování palivy se tím poněkud zlepšila.

V ý s t a v b a m ě s t ě

Výstavba sídliště v minulém roce postupovala podle plánu. Byly dokončeny bloky 10-14 i s krámy, v nichž byla hned zahájena činnost. Dále byl dokončen "panelák" a v něm bylo hned obsazeno 51 bytů. Restaurační místnosti s kavárnou byly dokončeny teprve letos a byly uvedeny do provozu. Jsou to pěkné místnosti a budou jistě navštěvovány, zvláště když se tam přednostně čepuje plzeňské pivo. V letošním roce se upravu je prostranství před restaurací.

V oblasti I. etapy sídliště byla asfaltována ulice Na magistrále a byla otevřena holičsko-kadeřnická provozovna, po které bylo na sídlišti už dávno voláno. Práce rychle pokračují.

čují i v oblasti II. etapy. Byl tam dokončen blok lo3 z cihelného zdiva o šesti podlažích s 72 bytovými jednotkami. Právě na počátku letošního roku se byty osídlovaly, částečně členy družstva Tatry a částečně členy občanského družstva. Dále byl dokončen šestipodlažní blok č. lo4 z cihel, který má 36 podnikových a 72 státních bytových jednotek. Kromě toho se staví blok č. lo5 z cihel s 72 byty družstevníků a blok lol z montovaného skeletu se 116 byty státními i družstevními. V ulici V břizách, která vede k nové škole, byl dokončen třípodlažní dům s 20 byty /blok č.117/

Otázkou bylo vytápění sídliště. Na konci r. 1962 byla uvedena do provozu provizorní výtopna se třemi kotly po 60m² výhřevné plochy. Zatím na ni bylo napojeno 314 bytových jednotek, ale provoz je ztížen nedostatkem paliva a hlavně pracovníků. Stav je provizorní a až bude sem zavedena pára z elektrárny, bude kotelna zrušena.

Konečné úpravy terénu byly provedeny také kolem Jaselské třídy a vyasfaltována ulice Táboritská. Dokončena byla montáž severní tribuny Zimního stadionu s ubytováním pro 60 osob. V únoru letošního roku tu byla otevřena restaurace a Kolín tak získal najednou dvě pěkné hostinské místnosti.

Nákladem 395.000 byla upravena komunikace do rekreační oblasti Borků. Občané si na sídlišti svépomocí postavili 52 garáží. Některé plánované práce však dokončeny nebo započaty nebyly. Týká se to hlavně osudného přejezdu na Zálabí, dále rozšíření předmostí u hotelu Savoy, rekonstrukce kanalisace a Mototechna nezahájila ani výstavbu autoservisu u Lučební. Také úprava podloubí na náměstí v rybárně nebyla provedena. Všecky tyto úkoly čekaly na letošní rok.

Nová škola na sídlišti však byla dokončena. Mohla být otevřena k 1. září. Měla při otevření řadu nedostatků, které se letošního roku odstraňují. Škola má zatím dva pavilony a její okolí bude ještě nutno upravit.

Při výstavbě sídliště nastaly během letošního roku změny v používané technologii a stavebních mechanismech. Od dřívějších cihel se přešlo na škvárobetonové bloky a později na novou universální konstrukci - montovaný skelet. Na sídlišti v Kolíně byl touto metodou postaven už blok lol a další jsou rozestavěny. Jsou to pětipodlažní bloky č. lo6 a loo. Montovaný skelet sestává z prefabrikovaných pilířů a z příčných průvleků. Obvodový plášť budovy s vložkou ze zpeněného skla je silný jen 15 cm, čímž se velmi snižuje váha budovy při zachování tepelné izolace. Předností je vedle menší váhy i snížený rozpočet a možnost suché montáže, takže se dá stavět i v zimních měsících za použití jeřábů a tím stavba roste mnohem rychleji.

Tímto novým způsobem se staví už všechny druhy výstavby, podniková, státní i družstevní. Velké mrazy v prvních měsících roku někde výstavbu zpozdily, ale někde to byla i špatná organizace práce.

Na komunikaci sídliště byly dokončeny hlavní práce a vozovky byly uvolněny pro provoz. Ke konci roku se započalo se stavbou tělocvičny pro novou školu na sídlišti a kromě toho se staví dílenský pavilon. V I. etapě se dokončuje výsadba stromů a keřů. Ve III. etapě se budou stavět sedmipodlažní domy. V krátké době tak v Kolíně vyrostla celá nová městská čtvrť.

Devět bytových družstev staví družstevní byty. Družstvo Tatry, Korama, Lučební, ČSAD, Tesly, Elektroisol, Frigery OSP a družstvo občanů, které má nejvíce žadatelů. V současné době se už byty obsazují a bloky si volí své blokové výbory. Ke konci tohoto roku už bydlí v družstevních domech 324 rodin a dále se staví pro 424 rodin. Celkově bylo našim občanům už přiděleno 748 bytových jednotek. Každý blok má svůj volený výbor, který se stará nejprve o stavbu a později o údržbu domu, informuje o kladech a záporech stavby, stará se o finanční a stavební dozor a je hospodářem na svém bloku.

Bytová otázka

XI. sjezd KSČ přijal usnesení, že do r. 1970 má být u nás vyřešena bytová otázka. Růst počtu obyvatelstva a vzestup životní úrovně vede k větším nárokům na bydlení. Proto je počet naléhavých žadatelů o byty v Kolíně neustále veliký. Byly sice odstraněny barákové kolonie Habeš a Mexiko, zmizela vagonová kolonie u lesa, nejsou už sklepní vlhké byty a dřevěné boudy, ale nedostatek bytů je neustále tíživý. Bytové oddělení má 1709 žádostí oprávněných uchazečů o byt. Z toho je 909 dělníků, 473 úředníků a 327 ostatních. Kromě toho u podniků je podáno 390 žádostí o byt. Tím se počet zvyšuje na 2099 žádostí o byt.

Nová výstavba na sídlišti nestačí krýt potřebu nových bytů a proto byl na bytovém oddělení vypracován pořadník nejnaléhavějších případů a ten se každého půl roku obnovuje. Všechny žádosti jsou předem v komisi projednávány a kontrolovány hygienikem a stavební komisí. Pořadník je rozsešlán dvěma stům občanů, kteří k němu mají mít připomínky. Tímto způsobem se chce bytový referát vyhnout výtkám, že přiděluje byty nespravedlivě. V minulém roce byli v tomto krátkodobém pořadníku uvedeni 42 obyvatelé, z nichž 24 je už uspokojeno. Někdy se musí vyhovět žadatelům i mimo pořadník a to těm, kteří vládním nařízením byli do Kolína přemístěni. Ti všichni byli uspokojeni.

Kromě toho je stálý příliv lidí z venkova do Kolína, bourají se staré, nevyhovující domy, které jsou někdy i překážkou rozvoje města. Tak byl zbourán dům čp. 73 v Kolíně IV, Na pobřeží za účelem rozšíření vozovky a dům čp. 196 Kolín IV Rorejcova ul. Dále dům čp. 63 v Kolíně V a dům čp. 33 v Kolíně V Luční ulice. Tyto domy překážely komunikaci, nebo byly sešlé, že ohrožovaly obyvatele. Ti museli být ovšem přestěhováni do jiných bytů. Letos byl zbourán ve školské ulici domek čp. 93 pro neobyvatelnost a kromě toho budou zbourány domy čp. 120 a 124 v Kolíně IV. Kolín v minulosti vynikal množstvím malých přízemních domků na předměstích, které podél výpadových cest se táhly do okolí města.

V minulém roce bylo v Kolíně kolaudováno celkem 123 nových bytových jednotek v bloku 7-9. V bloku 104 bylo odevzdáno celkem 104 bytů a v bloku 117 20 bytových jednotek. Celkem v minulém roce do února letošního roku bylo dáno obyvatelům 251 bytových jednotek.

Někdy dochází i ke směnám bytů buď ze zdravotních důvodů, nebo pro nadměrnost bytu. Tím se bytový prostor využije účelněji. Těchto směn bylo v r. 1962 provedeno 42. Některé byly dvoj-pětisměny.

Problémem pro bytové oddělení je i zakupování rodinných domků přistěhovalci z venkova. Mnozí si zakoupí v Kolíně domek, v němž jsou nájemníci a žádá, aby na základě zákona o rodinných domcích byl v něm uprázdněn byt. Tím na bytovém oddělení dochází k rušným scénám.

Suterenní byty se také dnes stávají otázkou bytovou. Mezi majiteli domků se suterenním bytem dochází s bytovým oddělením k rozdílnosti názorů, zda suterenní byt je obyvatelný či ne. Mnohde by se totiž zrušením sklepního bytu změnil charakter domu z činžovního na rodinný. Tady postupuje bytový úřad spolu s hygienikem individuálně případ od případu. Suterenní byty se nyní přidělují jenom žadatelům bezdětným a byty zdravotně závadné jsou vyňaty z bytového hospodaření. Některé větší byty byly i rozděleny a utvořeny z nich dvě bytové jednotky. Někde byly z bytů udělány nevyhovující krámy nebo administrativní místnosti. Tyto místnosti se vrací pomalu bytovému účelu.

Každé pondělí jsou při zasedání bytové komise za přítomnosti samotných občanů vyřizovány bytové případy. Úřední dny komise se neobejdou bez křiku a hádek, což práci komise velmi ztěžuje a proto se velmi často obrací na občanské výbory o vyšetření bytových poměrů žadatelů a o kontrolu bytového pořádku. Komise musí často vyslechnout i nemístné poznámky o své práci, ačkoliv koná svou nevděčnou práci dobře. Bytová situace je ve městě stále tíživá, ačkoliv to není jen v Kolíně. 284 uzavřených sňatků v minulém roce v Kolíně a ještě několik, které byly uzavřeny mimo Kolín, zvětšuje neustále počet žadatelů o byty a této krizi může odpomoci jenom bytová výstavba, úprava nebytových prostorů na byty, nástavbou a výměnami bytů, aby bytový problém byl do r. 1970 vyřešen.

1. ledna 1962 byl vytvořen v Kolíně bytový podnik, který se stará o hospodaření se státními bytovými jednotkami na celém území Kolína. Rozvoj výstavby nových bloků, převzetí domů od soukromých majitelů buď darem, nebo podle vyhlášky č. 88/58 se počet bytů, které městský bytový podnik obhospodařuje, neustále zvyšuje. Do jeho správy přešly všechny domy, v nichž se nacházely provozní místnosti. Tím roste velký náklad na údržbu těchto domů a značný obnos je na to doplácen, protože nájemné nestačí krýt údržbářské náklady. Dnes má městský bytový podnik ve správě 3.188 bytů a jejich hodnota přesáhla čtvrt miliardy korun. Pro letošní rok plánuje podnik na běžné opravy bytů 1,200.000 korun. Asi třetina těchto bytů nemá koupelny ani zavedený plyn a jejich modernisace jde velmi pomalu. Loni bylo upraveno jen pět bytů. Na letošní rok je plánovaná úprava 50 bytových jednotek. Městský bytový podnik má před sebou velké úkoly zaváděním nového elektrického vedení, opravy střech a žlabů, nátěry rámu a dveří a vymalování atd. Podnik nemá nárok na mladé síly a smí zaměstnávat pouze lidi se zmenšenou pracovní schopností a těmi se toho mnoho nenadělá. Jsou také ztížnosti na novou provizorní kotelnu na sídlišti, že je nedostatečně vybavena. Proto se v ní od počátku letošního roku už vystřídalo 26 zaměstnanců.

Nájemné v těchto státem obhospodařovaných domech se platí ve státní spořitelně, ale někteří nájemníci s tím nejsou spokojeni. Důvody budou asi ty, že peněžní ústav chce mít vždy do pátého každého měsíce splaceno nájemné, což mnozí liknavci nedělají a podnik musí jít nájemné osobně vybírat. Je to podivné, že si mnozí těchto bytů neváží, zatímco řada lidí na byty čeká. Někteří lidé by však měli být před nastěhováním školeni, jak se má v bytě bydlet a chovat. Občanské výbory by se měly zabývat kontrolou, jak někteří lidé zacházejí s tímto svěřeným bytovým majetkem. Poslanci z řad lékařů, kteří byty navštěvují, oznámili, že některé nové byty jsou nájemníky doslova zpustošeny. Proto je nutno ustavit domovní komise složené z občanů v domech, kde je aspoň pět nájemníků, aby byly nové byty občas prohlédnuty.

B e z p e č n o s t

Činnost okresního soudu má dnes vedle trestní a občansko-právní funkce i úkoly preventivní. Za první pololetí letošního roku bylo projednáno 149 případů, z nichž k nepodmíněnému odnětí svobody bylo odsouzeno 10,9%, k podmíněným trestům 70,8% a k trestu nápravného opatření 18,3%. Největší trestní činnost bylo rozkrádání majetku, kde v celku bylo právoplatně odsouzeno 27,6% pachatelů, kteří rozkrádáním způsobili socialistickému sektoru škodu v částce 146.576 korun.

Druhou nejobsáhlejší trestnou činností je doprava, včetně postihu odsouzených řidičů, kteří řídili motorová vozidla pod vlivem alkoholu. V těchto případech bylo odsouzeno 26,6%. Pro krádeže, podvody a zpronevěry byla odsouzena řada občanů, z toho 16 mladistvých pro krádeže motorových vozidel a rvačky.

Na úseku občanskoprávním přední místo zaujímá rozvodovost. V I. pololetí bylo podáno 61 návrhů na rozvod, z toho bylo 36 rozvedeno a tím bylo postiženo 44 dětí. Čtyři rozvody se týkaly manželů do 25 let, 3 do 30 let, 12 do 40 let, 12 do 50 let a 5 od 60 let výše.

Častou činností soudu byly výpovědi a spory o nájemné. Ve snaze předejít trestné činnosti provedl okresní soud v I. pololetí letošního roku celkem 148 přednášek a besed, na nichž bylo přítomno celkem 12.928 posluchačů.

Dalším úsekem činnosti soudu bylo zajištění nových kandidátů lidových soudů, jimž v červnu vypršelo dvouleté období. Tyto soudy jsou jednak při MěstNV, jednak na závodech. Obě skupiny mají stejnou platnost i úkoly a projednávají méně závažné činy, které by jinak patřily okresnímu soudu, jestliže tento soud nebo prokurátor jim je k projednání postoupí. Projednávají krádeže a podvody do 500 korun, předražování, melouchaření, zanedbávání péče o nezletilé děti a podávání jim alkoholických nápojů, absentérství, nedodržování předpisů o bezpečnosti při práci a různé nepřístojnosti, které narušují soužití občanů. Na závodech však tyto soudy nefungují tak, jak by měly a proto řada přečinů přichází před okresní soud. Místní lidový soud řešil v I. pololetí pět trestních případů, které byly spáchány vesměs pod vlivem alkoholu.

Obvodní oddělení veřejné bezpečnosti řešilo v I. pololetí celkem 125 přestupků. Nejvíce to byly urážky na cti, hádky a rvačky a porušování občanského soužití. Dále se jednalo o opilství, drobné krádeže hlavně v samoobsluze, krádeže prováděné zaměstnanci národních podniků, jako vynášení výrobků, bonbonů, hraček aj.

Závažným problémem bezpečnosti zůstává doprava ve městě. Počet nehod v I. pololetí letoš. roku poněkud stoupl. Hlavním důvodem je nepřiměřená rychlost, nezachování přednosti v jízdě, nesprávné předjíždění, alkoholismus a jízda po nesprávné straně. Ke snížení nehodovosti bylo vysíláno celkem 163 dopravních hlídek. Přes všechna tato opatření se nehodovost neustále zvětšuje, protože počet vozidel na silnicích stoupá a mezi řidiči je mnoho bezohledných lidí. Provoz Kolínem se letos zvýšil také tím, že pro opravu silnice se musel provoz dít městem.

V samotném Kolíně bylo zadrženo 56 pachatelů trestných činů a hledaných osob. V městě bylo od 1. ledna do konce srpna letošního roku 125 trestných činů. Nejvíce bylo krádeží. 22 krádeží, 18 krádeží motorových vozidel, a jízdních kol, 14 vloupání do bytů, 11 případů ublížení na zdraví, 7 případů opilství, 6 případů výtržností, 6 případů znásilnění a pohlavního zneužití, 8 krádeží domácího zvířectva, dále rozkrádání národního majetku, násilí na veřejných činitelích, příživnictví a další. Největším problémem jsou krádeže motorových vozidel a jízdních kol. Za 3 měsíce 16 případů. Krádeže se dějí hlavně v noci, a pachateli jsou většinou mladiství nebo osoby Kolínem procházející. Proto se uvažuje o zřízení tabulí, které by informovaly motoristy o tom, kde jsou hlídána parkoviště motorových vozidel. Majitelé motorových vozidel i majitelé bytů nechávají však lehkomyšlně vozidla i byty nezamčené, jinak by ani nebylo možné, aby jeden pachatel za tři hodiny provedl vloupání tří bytů a 21 pokusů o vloupání. Ztrácí se také domácí zvířectvo ze zahrádek. Proto veřejná bezpečnost vysílá nyní noční hlídky a tím se také stalo, že řada pachatelů byla chycena.

V prvním pololetí bylo v našem městě 17 požárů, při nichž musel zasáhnout požárnický sbor. Vzniklá škoda je 428 tisíc korun. Příčinou je většinou nedbalost na závodech. Největším nedostatkem při požárech je voda. Nemá v hydrantech dostatečný tlak a musí se často pumpovat z Labe, které je někdy dosti vzdálené. Proto má být pro sídliště vybudována vodní nádrž s vodou. Nebezpečí požárů v létě na polích si vyžádalo pomoc důchodců na hlídky.

Bezpečnostní komise, která se tím vším zabývala, měla letos hlavně na zřeteli boj s alkoholismem. Byl ustaven městský protialkoholní sbor.

Situace s garážemi ve městě vzhledem k rostoucímu počtu motorových vozidel je velmi tísnivá. Na ulicích v noci garážuje celá řada aut, mnoho motorových vozidel garážuje na dvorcích a v zahradách a žádosti o garáže se denně hromadí. Stavební komise vyhledala vhodná místa pro stavbu garáží, protože to je jediná cesta, jak se dostat z krise. V ulici 5. května bylo už umístěno 60 garáží, dále v lomu při Štítarské ulici, při sídlišti a ve dvoře Tatra domů. Počet žádostí však bude růst podle toho, jak bude růst sídliště. Proto se už také ustavilo družstvo pro stavbu garáží.

Vyrábíme u nás dost nealkoholických nápojů, ale nemine týden, aby u soudu nebyl projednáván případ řidiče, který zavinil neštěstí nebo havarii pod vlivem alkoholu. V roce minulém, 1962 bylo na okrese 456 dopravních nehod, t.j. o 39 případů více než v r. 1961. Při těchto nehodách bylo usmrceno 15 osob, 61 bylo těžce 185 lehce raněno. Nehody zavinili nejvíce řidiči /261/, dále chodci /29/ a cyklisté /14/. Statistika ukazuje také, že v nehodovosti vedou řidiči osobních aut a pak teprve motorky. I když celková letošní statistika bude známa až příštím rokem, už dnes je vidět stoupající křivku nehodovosti.

Veřejná bezpečnost prohlásila letošní měsíc duben za měsíc dopravní kázně, při čemž byli vyzváni řidiči, cyklisté i chodci, aby dodržovali dopravní předpisy a varovali se alkoholu. Ve všech školách byly konány přednášky příslušníků VB o dopravním řádu a během roku bylo konáno školení pro ty řidiče, kteří se dopustili přestupků. Pro všechny řidiče motorových vozidel byly nařizeny technické prohlídky vozidla a při tom byla provedena výměna poznávacích značek.

Z d r a v o t n i c t v í

V r. 1960, kdy byl na gynekologicko-porodnickém oddělení utvořen kolektiv soutěžící o titul brigády socialistické práce, počal se prohlubovat vztah mezi nemocným a zdravotníkem. Bylo to první oddělení, které se do této soutěže zapojilo. Podle vzoru soutěžících z Tatry počali členové kolektivu uzavírat náročné závazky, které se zaměřovaly hlavně na prostory nemocnice a na brigádnickou pomoc JZD. Za hlavní úspěch považuje kolektiv to, že nedochází k mateřské úmrtnosti a u novorozenců do desátého dne po porodu bylo letos dosaženo nejmenší úmrtnosti vůbec. 7. listopadu dostal kolektiv titul BSP. Velkého uznání se dostalo kolektivu od prof. Persianiho, hlavního gynekologa SSSR, který navštívil kolínskou nemocnici.

Od začátku letošního roku došlo k organizačním změnám v zubní péči v obvodech kolínské polikliniky. Byl i v tomto oboru zaveden obvodní systém. Nyní má každý pacient na Kolínsku ve svém zdravotním obvodu, lékaře, gynekologa, dětského a zubního lékaře. Zároveň se změnila i organizace práce na zubním oddělení, aby se odstranila dlouhá čekací doba, na kterou si pacienti stěžovali. Nemocní jsou objednáváni na určitou dobu. Kromě toho bylo zavedeno t.zv. křeslo první pomoci, kde se poskytuje ošetření bez ohledu na obvod. Další ošetření se pak provádí na objednání v jednotlivých zdravotních obvodech podle bydliště pacienta. Zatím se letos toto opatření osvědčilo, protože se čekací doby skutečně zkrátily. Kapacita zubní laboratoře je posud malá a proto čekání na zubní protézy je delší.

Zubní oddělení vyšetřuje dvakrát do roka 13.500 školních dětí, z toho jen v Kolíně 4000 dětí. Ošetření potřebuje obyčejně na 5000 dětí. Postupně se tato péče bude rozšiřovat na děti od tří let. Už letos se objevily dobré výsledky tohoto opatření, protože po prohlídkách už potřebuje ošetření jen 38% dětí a u mladých do 24 let ubývá potřeba nahrazovat ztracené zuby. Letos se začalo také s ošetřováním dorostu od 15-18 let.

Loňského roku bylo vydáno na zdravotnictví na okrese 46,380.000 korun. Z toho na krevní konservy 370.311 korun. V obou nemocnicích na okrese /Kolín - Český Brod/ bylo v letošním roce spotřebováno 340 litrů plné krve, 380 litrů samotných červených krvinek a 95 litrů krevní plasmy. Bylo provedeno 2684 transfusí. Na preventivním očkování proti infekční žloutence bylo vydáno 2947 dávek gamaglobulinu v ceně 144.403 koruny. Zdrojem výroby gamaglobulinu je také lidská krev a proto byla vydána výzva, aby se přihlásili dobrovolní dárci krve. Každý přihlášený je před odběrem krve podroben prohlídce. V některých závodech se vyvinula skutečná akce dárců krve, z nichž většina se stala čestnými dárci. Nikdo totiž neví, kdy bude sám krev potřebovat a proto je dobře, když se tato akce rozroste.

Zvláště dobré výsledky měla naše nemocnice v oddělení porodnickém. Nedosahují-li světového primátu, tedy se k němu jistě blíží. V letošním roce ztratili jen 0,73% novorozenců a 1,1% kojenců. Je nejde o zjev náhodný, dokazují statistiky, jejichž hodnoty

jsou v posledních pěti letech stále o 30-40% příznivější než celostátní údaj. Ovšem v porodnosti to tak utěšené není. Spolu s Prahou patří Kolínsko k sedmi okresům našeho státu, v nichž počet narozených je stále menší než počet zemřelých, ačkoliv situace úmrtnosti je na okrese mimořádně příznivá. Celostátní průměr ve státě činí 15,8 dětí na 1000 obyvatel. Na Kolínsku v některých obcích nedosahuje ani čísla šest. V r. 1900 připadalo na 1000 obyvatel 36,6 novorozenát, ovšem ze stejného počtu umíralo 25,1 proti dnešním 9,1. I tak byl však přírůstek proti dnešnímu dvojnásobný. Velkou vinu na tom má skutečnost, že se podle sdělení nemocnice téměř každé třetí těhotenství uměle přerušuje. Nezbytný důsledek toho je stárnutí populace. Děti ubývá, kdežto počet starších lidí roste. Zvláště nápadné je to na venkově, kde se pomalu ztrácejí školní třídy a školy pozbývají podmínky pro svou existenci. Proti roku 1900 je osob starších 60 let o 62,9% více, kdežto děti do 14 let o 20% méně. Je to dost smutná statistika, protože se v některých manželstvích dává přednost automobilu před dítětem nebo se úzkostlivě omezují na jediné dítě. Jestliže se poměry nezmění, pak úbytek osob ve výtěžném věku při strmém vzrůstu důchodců bude tíživým hospodářským problémem.

Ke konci tohoto roku hostil Kolín odborníky tuberkulózy z celé republiky. Sešli se na konferenci, která hodnotila Akci Kolín. Úvodní projev měl ministr zdravotnictví a ředitel odboru pro přenosné choroby při Světové zdravotnické organizaci a z jejich zprávy jsme se dozvěděli, že se z Kolína stalo světové výukové centrum pro terenní odborníky tuberkulózy. Už v minulých letech se jich mnoho z nejrůznějších končin světa a s různou barvou pleti účastnilo boje proti této sociální chorobě. Na Kolínsku bylo v minulých letech rentgenováno veškeré obyvatelstvo a pořízeno statisíce snímků nejen u lidí, ale i u zvířat. Mikroskopické vyšetřování krčních výtěrů se provádí stále. Byla to veliká akce, která činila velký finanční náklad, ale vyplatila se, neboť v r. 1960, kdy lůžková kapacita pro tuberkulózní nestačila, po této akci se snížila o dva tisíce lůžek a do r. 1970 se má snížit o dalších 7000 lůžek, která se budou moci využít k jiným účelům. Byla zrušena tuberkulózní oddělení v kolínském nemocnici, na Budech a v Českém Brodě a zbývá jen sanatorium v Kostelci n/Čl. a i tam dvě třetiny lůžek zabírají nemocní s jinými chorobami. Je to skutečný triumf nad chorobou, která ještě před padesáti lety byla na prvním místě všech chorob. Že se investice do tohoto podniku vyplatily je vidět z toho, že náklady na léky a léčení v I. čtvrtletí r. 1960 činily 120.000 korun, kdežto za I. čtvrtletí letošního roku už jenom 35.000 korun. Pracovní neschopnosti pro tuberkulózu valem ubývá. Nyní zaujímá na okrese tuberkulóza v pořadí chorob osmé místo a stále ještě ustupuje. Za tři čtvrtletí letošního roku bylo přiznáno jen osm plných invalidních důchodů pro tuberkulózu a tři částečné. V témž období bylo odvoláno 26 plných a 14 částečných důchodů pobíraných pro tuberkulózu, protože se jejich držitelům navrátilo zdraví. Hodnoty ušetřené na nemocenském a léčebném už se začínají vyrovnávat výši, kterou pracovníci dají národnímu hospodářství svým návratem do práce. Plně se potvrzuje, že se investice do zdravotnictví vyplácejí. Nejsme daleko toho, že kolínský okres bude na prvním místě na světě, kde bude tato choroba likvidována a odborná existence bojovníků proti této chorobě ztratí na Kolínsku své opodstatnění.

Dnes se v lékařských kruzích mluví o Kolíně v celém světě. Musíme se na tomto místě zmínit i o veterinárních pracovnících, neboť bez jejich boje proti tuberkulóze dobytka by byl boj proti lidské tuberkulóze problematický. Jejich boj proti bovinní tuberkulóze na Kolínsku byl zrovna tak úspěšný, uvážíme-li, že ještě v r. 1960 bylo na okrese 60% krav zamořeno tuberkulosou. Že jejich výsledky nejsou ještě tak stoprocentní je zaviněno nepochopením některých JZD, která nedodržují potřebná nařízení, ale přesto je možno říci, že pozitivní reakce na tuberkulin se snížila na 20% u krav a na 0,8% u telat. Do r. 1968 plánují veterináři ozdravení veškerého skotu na okrese. Jaký zisk to přinese, to plyne ze skutečnosti, že součet ztrát a výdajů plynoucích z tuberkulózy hovězího dobytka představuje ještě v celostátním měřítku 680 milionů korun. To všechno konstatovala konference lékařů a veterinářů z celého státu dne 22. listopadu tohoto roku v Kolíně. Byla to jedna z nejúspěšnějších konferencí v roce.

Jiné radostné zjištění letošního roku je akce dárců krve, která se rozrostla do všech kolínských závodů a přináší skutečně dobré výsledky. Je to výsledek dobře a taktně vedeného náboru v závodech. V Tatře 56 čestných dárců, v Tesle 45 a v Koramu 47. Na okrese bylo v r. 1961 jen devět čestných dárců krve, v r. 1962 devatenáct a letos už kolem tří set. Čestnými dárci krve jsou ti, kteří za svoji krev nic nežádají a dávají ji zdarma nemocnici.

V současné době probíhá na zubním oddělení velká adaptace budovy a renovace zařízení.

Š k o l s t v í

Usnesení XII. sjezdu KSČ uložilo řešení komunistické výchovy mládeže v duchu leninských zásad, vytvoření vzájemné podmíněnosti a výchovy, intelektuálního a morálního rozvoje mladého člověka.

Školní rok byl všude slavnostně zahájen za přítomnosti poslanců, a všude bylo v proslovech zdůrazněno, že škola dosáhla v posledních letech řady dobrých výsledků jak ve vědomostech, tak ve výchově k vědeckému světovému názoru. Mezi sovětskou a naší mládeží byla navázána řada vztahů, které neznají hranic. Značná část mládeže není však dostatečně připravena zmáhat své životní problémy, nerada podřizuje své individuální sklony kolektivu a společnosti a nežije politickým, kulturním a společenským životem.

V letošním roce byla vydána řada dokumentů, které stanovily cíle dnešní školy. Bylo to usnesení ÚV KSČ o zvýšení úrovně komunistické výchovy na školách, nový klasifikační řád, směrnice o dalším vzdělání učitelů a dokument o nenarušování vyučování. Ekonomické zajištění vyučovacího procesu je dáno tím, že děti dostávají zdarma učebnice a školní pomůcky, školy jsou postupně vybavovány nejnovějšími vyučovacími pomůckami a jsou postupně odstraňovány starší nedostatky. Základní prostředky používané na kolínských školách představují částku 35 milionů korun a ostatní mají hodnotu 1,630.000 korun. Výdaje, které v letošním roce zajišťuje MěstNV v odvětví školství činí 3,900.000 korun. V tomto roce byla dokončena přestavba školství I. cyklu základního školství. Pracuje se už podle nových učebnic, podle

nových osnov a s novými pomůckami. Proto byly vytyčeny tři hlavní úkoly pro všechny typy škol, které mají být sledovány. Zvýšení úrovně komunistické výchovy, zlepšení úrovně znalostí na všech typech škol a zesílení výchovného působení společnosti na mládež. První bod má prolínat všemi předměty a na schůzích MěstNV už byli vybráni a jmenováni někteří učitelé, kteří tomuto úkolu vyhovují a vedou mládež v novém vědeckém názoru a propagují nové vyučovací metody. /Novák, Famulíková, Ječmínková, Chmelíková, Houšťová, Skalická a Zita aj./ Všecky školy nemají ještě vybudovány vzorné školní dílny jako ve škole na Zálabí v Ovčárecké ulici. Školám byly také přiděleny pozemky pro zemědělskou praxi.

Kolínské školy splnily v minulém roce úkol pro nábor mládeže do zemědělství, hornictví, hutnictví, stavebnictví a dopravy. Na školách pracují učitelé pověřeni funkcí poradců pro volbu povolání. Letos byli tímto úkolem pověřeni zástupci ředitelů. Pro morální výchovu žáků byl ustanoven v Kolíně inspektor, který má být spojkou mezi školami a MěstNV.

Protože roste zaměstnanost žen, roste zároveň důležitost školních družin. Od 1. září letošního roku má každá škola svou vlastní družinu, která svou činností navazuje na výchovný proces školy. Bohužel je stále ještě nedostatečná kapacita místností pro školní družiny, kde by žáci mohli trávit svůj volný čas. Do družin mohly být přijaty pouze děti od prvních do třetích tříd. Protože se často vyskytují případy pobytu dětí bez dozoru na ulicích, bude se muset kapacita družin neustále zvyšovat. Částečně tomu bylo odpomoženo zřízením pionýrského domu v domě býv. restaurace U Karla IV., ale i tento dům po adaptaci má nedostatek prostoru. Na kolínských školách je pět placených pionýrských vedoucích a Dům pionýrů má tři pracovníky. Výchova má stále velké nedostatky. Je to hlavně malá péče některých rodičů a dětí, protože někteří rodiče si příliš zvykli na to, že o děti se má starat stát, škola a sami k této péči přidávají málo nebo nic. Učitelé si stěžují, že rodiče mají ke škole často nepřátelský postoj a situace se vyhrocuje zvláště při volbě povolání. Zde dochází k rozdílnému hodnocení dítěte školou a rodiči a nepomáhají ani vysvětlení o státních úkolech a potřebách. Letošní rok je zaměřen hlavně na tyto úkoly, protože se do některých povolání hlásí naprostý nadbytek, který není možno umístit, zatímco některá povolání jsou opomíjena. Na toto thema byla konána řada besed a schůzí s rodiči, ale vše bylo marné.

Nezbytným předpokladem rozvoje výrobních sil je požadavek zvýšení úrovně pracujících. Devítileté školní vzdělání, které dosahuje každý občan, musí být doplňováno dalším studiem tak, aby se lidé postupně vzdělávali na plné středoškolské vzdělání. V minulém roce došlo v Kolíně na devítiletkách ke zhoršení prospěchu. Proto byly v letošním roce upraveny počty žáků směrem dolů, jelikož ani nejlepší učitel nemůže mít výsledek, má-li ve třídě 45 žáků. V minulém školním roce se zaměřilo úsilí učitelů a kontrolních orgánů na matematiku a fyziku. Zavedením nového klasifikačního řádu budou žáci hodnoceni komplexně. Tím se ovšem nemyslí slevovat na požadavcích. Pojetí klasifikačního řádu je však stále příčinou neshod mezi učiteli a žáky. Proto školská komise MěstNV pořádá pro Sdružení rodičů besedy na seznámení s klasifikačním řádem. Je ovšem přesvědčením kronikáře, že není pro školu a výchovu zdravé, jestliže rodiče mohou tak zasahovat do školy, že jsou dokonce případy vyhrožování učiteli. Je také známo, že v Kolíně byla přeložena s okamžitou platností na vesnici učitelka, která dala chlapci pohlavek, což mělo okamžitě vliv na pokles kázně

na celé škole. Nemá-li učitel a zvláště učitelka podporu rodičů, a je-li dítě dokonce svými rodiči proti učitelovi vychováváno, potom nemůže být kázeň, protože učitel nemá žádný prostředek proti žákovi, zvláště tehdy, jestliže žákovi a rodičům nezáleží na prospěchu.

V druhém pololetí školního roku 1962 - 63 bylo v Kolíně klasifikováno 3697 žáků základních škol. Z toho 111 žáků mělo v některém předmětu známku nedostatečnou. Bylo to hlavně v matematice a češtině. 130 žáků mělo sníženou známku z chování a dvanáct dokonce třetí stupeň. Naproti tomu u žáků 6 - 9. ročníku studovali s vyznamenáním 592 žáci. Učitelé si často stěžují na množství intervencí před pololetím a před koncem roku a rodiče žáků, kteří třeba celý rok nic nedělali, vyhrožují učitelům před vysvědčením, že budou mít dítě na svědomí, jestliže mu dají horší známku a dítě se nedostane tam, kam chce.

Bylo zřízeno okresní pedagogické středisko, aby bylo centrem nových výchovných metod a výměny zkušeností učitelů celého okresu.

Část veřejnosti se také účastní práce školy. Z některých závodů se přihlásili dobrovolníci na vedení zájmových kroužků a každým rokem jsou uzavírány patronátní smlouvy mezi školami a závody. Obsahem těchto smluv je hlavně výchovná činnost. Mnohý patronátní závod však podepsal smlouvu a o její plnění se nestaral.

Nový školský zákon upravuje též poměr rodiny a školy. Účast rodičů na třídních schůzkách byla sice 80%, ale největší zájem je v nejnižších třídách, pak polevuje a objeví se opět až ve třídě deváté, kde se projednává umístění žáka do povolání. Rodičovská sdružení jsou podřízena přímo MěstNV. Společný aktiv rodičovských sdružení je však málo navštěvován předsedy jednotlivých sdružení. Letos byli také školeni hospodáři a vedoucí zdravotních a stravovacích komisí.

V letošním roce byla otevřena a uvedena do provozu nová 27 třídní škola na sídlišti v Bezručově ulici. To umožnilo rozšířit počet učeben v Kolíně na sto jedenáct, a tím snížit počet žáků ve třídách na přijatelný počet. Bylo tím odstraněno střídavé vyučování. Krise s učebnami se tím částečně odstranila, ale ne úplně, protože zde nebyla po 40 let postavena žádná školní budova, děti neustále přibývá přílivem obyvatelstva z venkova, rušením malých škol v okolí města a normálním vzrůstem počtu obyvatelstva v Kolíně. Nová škola nemá ještě vybudované laboratoře pro fyziku a biologii. V příštím roce má být vybudován polytechnický pavilon a má se začít se stavbou mimoškolního pavilonu typu MV4. Při slavnostním odevzdání školy do provozu na poč. škol. roku byly vyhodnoceny kolektivy Průmyslu, které se nejvíce zasloužily o stavbu školy a řada rodičů, kteří brigádnicky pomohli. Všichni dostali diplomy.

Současná kapacita školních jídelen v Kolíně umožňuje podat denně 1500 obědů. Požadavky na přijetí do stravování neustále rostou a proto je zásadou přijetí zaměstnání obou rodičů nebo žáci přespolní. Proto bylo nutno zajistit v první řadě stravování dětí devítiletých a vyřadit stravování průmyslové a ekonomické školy. Stravování všech dětí, které o to žádají, by bylo možné jen novou výstavbou. Počítá se s tím, že u nové školy na sídlišti vznikne další jídelna pro 650 strážníků.

Potíže jsou s podáváním svačin na školách. Organizace podávání je obtížná, má řadu nedostatků. Nyní je podáváno asi 600 svačin denně, ale předpoklady jsou na 1500. Velkou zásluhu o organizaci tu mají rodičovská sdružení. Kuchařky v jídelnách procházely zvláštním kursem a některé získaly výuční list.

Biologická hodnota stravování je stále kontrolována za spolupráce epidemiologické stanice, v kuchyních byly provedeny adaptace a v některých byla zavedena další mechanisace.

Nedostatek vody nutí k přísnějšímu dodržování hygieny na školách. V tomto směru byly vydány i směrnice pro školníky a uklízečky. Stále se někde na školách objevují sice ojedinele, ale stále nebezpečné případy infekční žloutenky. Je tu ovšem nutné zajistit spolupráci rodiny a školy.

Současná kapacita mateřských škol v Kolíně nestačí, ačkoliv byla na Zálabí otevřena nová. Závodní rady se velmi často přimlouvají o přijetí dětí svých zaměstnanců do mateřské školy, ale jsou velmi liknavé při projednávání žádosti MěstNV o příspěvek na jejich stavbu. Školská komise vydala řád pro mateřské školy, aby byla umožněna spolupráce mezi rodiči, patronátním závodem a rodičovským sdružením. Dnes už jsou mateřské školy obsazeny kvalifikovanými silami a mezi rodiči už konečně začíná vítězit poznání, že mateřská škola musí mít také pevné pedagogické zásady a program, podle něhož musí postupovat.

Udělal se řada věcí, které prospívají jak žákům, tak rodičům, ale je nutné, aby i z jejich strany byly tyto věci správně chápány. Není tomu vždycky tak. Učitelé si stěžují na špatné zacházení se školními pomůckami, které děti dostávají zdarma a které mají vydržet aspoň tři roky. Děti si příliš zvykají dostat všechno zadarmo, a nemají-li to, vyžadují to rodiče a děti bez ohledu na to zda je to možno opatřit. Netýká se to jen učebních pomůcek. Je to i v prospěchu a chování. Někteří žáci špatně chápou péči státu a velmi se diví, jestliže něco nedostanou zdarma a mají si to sami koupit nebo žádá-li na nich učitel úsilovnější práci ve škole. Minulá generace, protože prožila své špatné doby a musela překonávat řadu překážek, dosáhla nejen úspěchu, ale je také morálně otužilejší. Naše děti jsou dobře živené a šacené, dobře bydlí a mají vše, co si přejí, ale myslí si, že to vše padá shůry bez práce a přičinění. Velmi rychle si děti zvykly užívat všechny vymoženosti moderní doby, ale málo si jich váží a nemají-li je, cítí se ošizeny. Nikdo nechce, aby děti poznávaly bídu, ale je nutné, aby si vážily práce, aby znaly cenu peněz a aby láska k dětem se nezvrhla v kult dítěte.

Pionýrské a svazácké organizace trpí na školách nedostatkem zkušených vedoucích a nedostatkem kluboven. Nejedná se ani tak o školní mládež, jako o mládež, která už školu opustila nebo o dobu mimoškolní. Mnozí vedoucí oddílů by sami potřebovali zkušené vedoucí a OV ČSM se stal úřadem se všemi vadami byrokratické instituce. Pořádají se podniky, kam mládež nechodí, ale nejde se tam, kde se mládež shromažďuje. Nejde se za ní a předpokládá se, že mládež půjde sama na vyzvání tam, kam chceme. Je to trochu začarovaný kruh. Je jisté, že mládež myslí jinak než jsme mysleli my, ale vedoucí mládeže musí tuto změnu pochopit a umět jí rozumět. Jinak se nezbavíme zjevů, které část mládeže narušují.

Žáci devátých tříd v Kolíně besedovali v knihovně se spisovatelem inž. Souhradou z Výzkumného ústavu o knize Mladý mechanizátor. Beseda ukázala neobyčejný zájem mladých chlapců o strojní obory, ovšem jejich zájem často přestává u matematických otázek, které technika předpokládá.

Na Nový rok se některé kolínské děti účastnily setkání s prezidentem republiky na pražském hradě. Byly přítomny velkému estrádnímu programu a po svačině se rozešly do osmi salonků, které byly určeny různým zájmům.

V pololetních prázdninách byly pro děti připraveny různé akce, sportovní a kulturní pořady. V Osvětovém domě byl otevřen prázdninový klub mládeže, do něhož děti přicházely od 8-18 hodin, aby se společně bavily. Měly tam různé společenské hry, malování a v odpoledních hodinách byly pro ně připraveny besedy na thema, která je zajímala. Také knihovna a kino připravily dětem programy, takže mládež nemusela zůstat sama doma nebo chodit bez cíle po ulicích.

Do Akce za Kolín krásnější se školy zapojily jednorázovým sběrem surovin a jejich výkon byl úctyhodný, protože sebraly průměrně 100 kg na žáka.

Závod Lučební Kolín zavedl dobrou novinku pro školy. Za první pololetí zasílá jednotlivým školám zprávu o chování a prospěchu učňů, kteří byli závodě přiděleni.. Školy tak mají kontrolu své klasifikace a konfrontaci výsledků ve škole i v závodě.

V březnu byly kolínské školy na lyžařském zájezdu na Krkonoších.

Mezi školskými pracovníky, kteří byli ke Dni učitelů vyznamenáni, jsou také tři kolínští učitelé. Růžena Borecká, Jarmila Jarošová z devítiletky na Zálabí a Václav Kučera z SVVŠ. Všichni obdrželi titul Vzorný učitel.

Písemné zkoušky z jazyka českého a ruského k maturitám se konaly na SVVŠ ve dnech 24. a 25. dubna. Poprvé letos se těchto písemných zkoušek účastnili i studující střední školy pro pracující. Závěrečné maturitě se podrobí 32 absolventů této školy. Připravovali se dvouletým studiem po zaměstnání v pondělí, ve středu a v pátek. Příštím rokem má maturovat 33 mladých dělníků. Podmínkou je absolvování základní devítiletky a učební poměr a aspoň tříletý pracovní poměr. Pro mnohé to znamená dosti velké pracovní zatížení, ale jsou mnozí, kteří to vydrží až do konce. Velká řada však během studia odpadá.

Třetí ročníky SVVŠ skládaly v květnu maturitu před zkušební komisí nár. pod. Frigera pro obor strojního zámečnicka v rámci tovární praxe při škole. Zkoušku složilo 17 studentů a studentek.

Na plenárním zasedání OV KSČ v Kolíně v květnu letošního roku bylo probíráno kolínské školství. Pracovníci odpovídali na dotazy a oznamovali své zkušenosti z průzkumu škol z výchovné práce. Byli jmenováni učitelé, kteří si počínají velmi dobře, ale upozornili také na nedostatky, hlavně na špatnou stranickou výchovu.

22. a 23. června se konalo opět setkání mládeže na Labi. Oba dny probíhaly v soutěžních závodech na stadionech. První den večer byl krojovaný průvod městem na stadion, kde byl karneval. Druhého dne byly na náměstí mládežnické hrátky a odpoledne na ostrově vystoupila řada souborů. Největšímu zájmu se těšila přehlídka bižuterie, kterou uspořádal jablonecký závod.

Při maturitách na SVVŠ z celkového počtu 76 maturantů prospělo 21 s vyznamenáním, z toho 16 se samými výbornými. Ze 46 uchazečů na vysokou školu bylo přijato 40. Řada maturantů se po maturitě na prázdniny přihlásila na stavební brigádu na sídlišti, kde pomáhali při úpravě okolí domů. Někteří se účastnili s rodiči na brigádnické práci při dokončování nové školy na sídlišti.

OV KSČ při své schůzi na poč. škol. roku prozkoumal připravenost jednotlivých škol na nové úkoly, jako je výrobní vyučování a občanská výchova a pomoc patronátním závodům. Také bylo zkoumáno, jak patronátní závody pomáhají materiálně školám. Závody a JZD by měly více pomáhat k dosažení potřebné kapacity mateřských škol a při výchově mládeže. Stálou bolestí zůstává mimoškolní výchova mládeže, na které se podílejí různé instituce a organizace, přesto jsou děti často ponechány samy sobě.

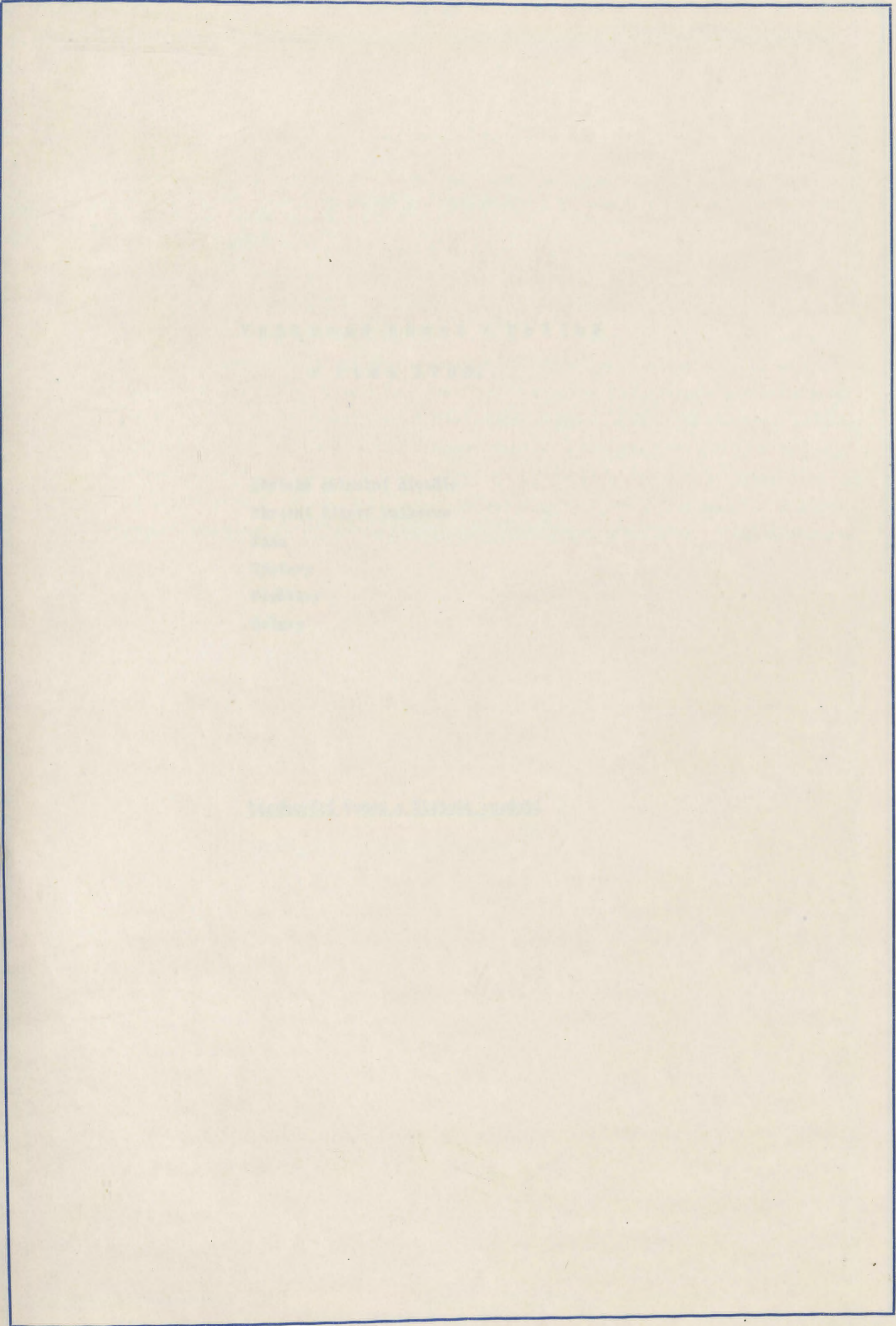
V nové škole, jejíž stavba je rozvržena do několika etap, byly letos dokončeny dva pavilony, přístupové cesty, výměňková stanice a provizorní kotelna. Po zimním zdržení museli být na stavbu posláni zedníci z průmyslových závodů a brigádníci, aby stavba byla včas hotova. Velké potíže byly se řemeslnickými pracemi, malováním, dlažbou, obkládáním, elektrikou atd. Otevření bylo zahájeno koncertem Kmochovy hudby a bylo přítomno několik set občanů. Po programu nejmladších učinil projev předseda MěstNV s, R. Dlouhý. Vedle uznání a poděkování všem budovatelům se zmínil, že tato škola je v Kolíně po 40 letech první. Vyzvedl práci patronátních závodů ČSD, a Isolu. Ředitelem nové školy se stal Frant. Krumich. Po zahájení následovala prohlídka školy a v 10,30 beseda, při níž byl představen veřejnosti učitelský sbor, v němž je 6 mužů a 36 žen. Jmenovitě byli uvedeni třídní do svých učeben. V pondělí 2. září zasedli do lavic prvňáčkové.

V říjnu konali na mateřské škole besedu s dětmi naši vojáci. V rámci týdne proti fašismu navštívily 3. devítiletku lidické ženy a besedovaly s žáky sedmé a osmé třídy.

Na některých školách byly v podzimních měsících pořádány přednášky a besedy s manžely Najmanovými, kteří cestovali po východní Evropě. Jinou přednáškou byly beseda se svědkem při procesu se zločincem Rojkem v Rakousku. Besedoval kolínský občan s. Šotola.

Stálou otázkou na školách je kázeň. Mládež na druhém stupni projevuje určité uvolnění, které se objevuje nejen na prospěchu, ale hlavně v chování mimo školu. Jsou stále případy hrubého vystupování mládeže vůči občanstvu, ale i vůči vlastním rodičům. V některých školách jsou častými hosty členové veřejné bezpečnosti, kteří vyšetřují přestupky mládeže. Stálým nešvarem je dojíždění dětí do školy. Není námitek proti dojíždění z okolních obcí, ale městské děti si zvykly na autobusovou dopravu tak, že čekají často dlouho na autobus, ačkoliv do školy mají 5 minut. Učitelé si stěžují, že děti po pětikilometrovém pochodu jsou unavené. Na SVVŠ se proto utvořil turistický kroužek, který má tomu odpomoci. Absolvoval už třídní putování Humpoleckem.

Je stále mnoho problémů, které se ve výuce a výchově mládeže musí řešit. Není to jen otázka Kolína a ani ne státu. Je to dnes problém světový. Řada časopisů přináší o tom mnoho článků od nejlepších odborníků, ale bohužel tytéž noviny přinášejí mnoho zpráv o negativních zjevech mezi mládeží.

K u l t u r n í ž í v o t v K o l í n ě
v r o c e 1 9 6 3 .

Městské oblastní divadlo

Okresní lidová knihovna

Kino

Výstavy

Návštěvy

Oslavy

Zásobování vodou a čistota ovzduší

M ě s t s k é o b l a s t n í d i v a d l o /MOD/

Divadlo v Kolíně přešlo letos od 1. dubna zpět pod správu Středočeského krájského národního výboru. Divadelní soubor se letos zvýšil o 27 nových pracovníků, kteří přicházejí do Kolína ze zrušených scén.

Návštěvnost divadla trpí vleklou krizí, která však není jen specificky kolínská. I pražská divadla mají pokles návštěvnosti způsobený částečně televizí, která drží lidi doma, někdy i špatnou dramaturgií a řadou sportovních podniků, které jsou přenášeny rozhlasem a televizí. I méně sportovně založení lidé zůstávali doma, když bylo mistrovství světa v krasobruslení nebo zimní olympiáda v Innsbrucku. I vlivem mrazů na počátku roku se neuskutečnilo 11 školních představení. Přes všecko je však nutno říci, že se u nás zatím hodně ujímá t.zv. bačkorová kultura, kdy se lidé lenošně natáhnou doma a při obrazovce se baví.

MOD v Kolíně, jako řada jiných oblastních divadel má tu nesnáz, že obhospodařuje město i venkov, což jsou zatím dva rozdílné tábory diváků. Kolín zvláště svou blízkostí Prahy má mnoho návštěvníků, kteří zajíždějí závodními autokary do Prahy a jsou namlsáni pražským programem. Dramaturgie kolínského divadla hraje často hry, které měly v Praze úspěch, ale které mnozí Kolíňáci už v Praze shlédli. Kromě toho hrají hry, které už Kolín zná v několika provedení a to nejen ochotníky, ale i pražskými zájezdy nebo dokonce samotnou oblastní scénou. / Zpívající Benátky, Paličova dcera, Pygmalion aj. /

Již několikrát jsme poukazovali na to, že divadelní soubor kromě vystoupení na jevišti není v kontaktu s Kolínem. Mnozí po představení odjíždějí do Prahy, mají tam své trvalé bydliště, které nechťi opustit, protože se tam chtějí vrátit, neboť pražské prostředí jim poskytuje více možností vedlejšího výdělků v rohlase, televizi i u filmu. Praha tím stále Kolímu odčerpává lidi, které později vidíme v televizi nebo na pražské scéně. Poměry dále od Prahy jsou v tomto směru lepší.

MOD uvedlo letos několik premiér, z nichž některé měly velmi dobrý průměr, který snesl velkoměstské měřítko. Některé hry trpěly uspěchaností. Stálou bolestí divadla je nedostatek zkušených režisérů a hostující režiséři jsou sice dobrou školou pro herce, ale divadlo nevytvoří nikdy svou osobitou režijní a dramaturgickou linii, která by je charakterisovala.

První uvedenou hrou byly Past od anglického dramatika R. Thomase, která byla v Kolíně uvedena pod názvem Případ Elisabeth. V režii hostujícího režiséra Josefa Janíka a ve výpravě Miroslava Ržounka divadlo odvedlo velmi dobrou práci, hra měla úspěch a řadu repris. Zvláště herci Giza Skálová, Rudolf Fleischer a Robert Vrchota měli úspěch. Byly to však dvě hodiny příjemného napětí, ale nic víc.

Silné představení bylo uvedení Shakespearova Othella, které režíroval ředitel divadla Karel Lhota. Představení ve výpravě Ržounkově působilo hlavně tím, že neleželo jen na hlavních představitelích, ale působilo jako celek, což bylo právě zásluhou režie. Hlavní postavy byly obsazeny M. Vlčkem, A. Hesounovou a B. Vávrou. Bylo to představení, které si zasloužilo tu odezvu ve hledišti a bylo součástí shakespearovských oslav v příštím roce.

Další hrou byla Jiráskova Vojnarka. Režisér Karel Lhota uchopil tuto hru jako zápas matky o dítě a o milence. Rozhodnutí zde padá ve prospěch dítěte a hra má vyznít jako oslava mateřské lásky. Hlavní postavu vytvořila V. Mlynářová, která však tomuto pojetí zůstala mnoho dlužna. Tato hra, která se na kolínském jevišti hrála už mnohokrát a kterou už také jednou vypravilo oblastní divadlo, jedobrou ukázkou lidských vztahů na vesnici v polovině minulého století i když jsou dnešní mládeží tyto vztahy skoro neznámé. Tyto vztahy žijí ještě v povědomí starší generace, vracíme se k nim, mají někde dokonce i současnou platnost, ale na jevišti se s nimi neumíme tak vypořádat jako s problémy dneška. Také východočeský dialekt dělал některým hercům potíže. Je sice hezký, Jirásek jej dovede využít, ale musí se dobře ovládat.

Následující hrou byla stará Langrova hra Obrácení Ferdiše Pištory. Nevíme, co uvedlo dramaturga k tomu, že vybral hru, která sice kdysi slavila úspěchy na Národním divadle a bývala skutečným "kasaštykem", ale dnes už má mnoho hluchých míst. Režíroval ji jako host Jiří Škobis. Většinou herců utekla ona lidská a hřejivě humorná charakteristika postav, jak ji Langer napsal. Přesto měla hra dobrý úspěch i návštěvnost.

Pro mládež vypravilo divadlo hru S. Lichého Cínový voják.

Další premiérou byla satira brněnských autorů Skály, Fuxe a Pantůčka Drak je drak. Hostoval opět režisér Rudolf Vedral, jemuž Miloslav Jágr postavil scénu, dobře však nepochopil, že co je dobré v Brně nechytne v Kolíně. Ve hře byl zaměstnán celý soubor včetně orchestru, který však svou roli uplatnil na úkor mluveného slova, takže mnoho věcí zaniklo v hudebním doprovodu. Ukázalo se tu, že divadlo není zvyklé na malé divadelní formy, aby každý satirický vtip vynikl. Proto také hra neměla tu odezvu jako by si zasloužila a jakou měla v Brně.

Jako československá premiéra byla uvedena hra anglického autora a herce Petra Ustinova Poslední kolo. Režii měl ředitel Karel Lhota. Dal si s hrou velkou práci, aby tuto duchaplnou zábavu odvedl jako dobré představení. Lze říci, že se mu to podařilo zásluhou hlavně J. Radimeckého, R. Vrchoty a M. Vlčka, kteří ve hře představují jedinou osobu v různém věku. Hra velmi dobře úrovně měla také velký úspěch.

Neúprosná kritika společnosti, kterou Čapek vyjádřil ve hře Ze života hmyzu se stala další divadelní premiérou v Kolíně. Přes výtečné výkony některých herců, jako Darji Hajské v roli Chrobačky, Papežova Tuláka nebo Iris J. Součkové, nebylo to představení, které by strhlo. Ani scéna, ani kostýmy nebyly v souladu s textem a hudba se tu stala dokonce zpomalovacím elementem této rychlé férie. Přes mnoho nedostatků však měla hra úspěch. Byl to holt Čapek.

Pavličkova hra Zápas s andělem, která měla tak pestré osudy na Národním divadle, už ani nemusela být dávána, protože problémy, které řeší už jsou vyřešeny a je to jen retrospektivní pohled do nedávné minulosti. Ovšem postavy jsou tu velmi životné, dobře odpozorované, takže aspoň baví. Hra měla smůlu i v Kolíně, kde ji po ztroskotavším pokusu hostující režisérky převzal místní režisér. Dobrá byla Skřípkova scéna.

Nedostatek operet a musicalů chtělo divadlo nahradit uvedením Goldoniho hry Kavárnička, která v Hoffmeisterově úpravě nese název Zpívající Benátky. Režiroval jako host M. Nesvadba z Prahy, ale myslím, že naše divadlo nemá typy pro hry tohoto druhu. Rozkošné klavírní dílko Jaroslava Ježka tu bylo do nemožnosti seškrtáno a ani pěvecké výkony nebyly na výši. Jediné co vyhovovalo představě autorů, byla vtipná scéna. Hru nelze připsat k aktivům divadla.

Poslední letošní premiérou byla Tylova Paličova dcera. Hra byla na kolínském jevišti nedávno provedena ochotnickým souborem, přesto má stále dost návštěvníků, neboť režie vyzdvihla ve hře sentimentální prvky, které se uplatní hlavně u venkovských diváků. Je to sice trochu laciné, ale užitečné, protože hra má úspěch, zvláště role Šestákové, kterou si s chutí zahrála Darja Hajská.

Celkově lze říci, že MOD pod vedením ředitele Lhoty koná svou práci dobře. Návštěvnícká krize však trvá. Proto divadlo posílilo svůj soubor o nové členy. Z akademie přišla M. Drahokoupilová, z pražského Rokoka Vlasta Machníková, z hradeckého divadla Rudolf Horák, z Mostu Jiří Klepl, ze Státního divadelního studia František Kubíček, z pardubického Stop divadla Richard Lederer, dále Lucie Polívková, dosud nikde neangažovaná. Do nové sezony byl jako stálý režisér angažován dr. Míla Veverka, který zde už hostoval a přišel z pardubického divadla a František Skřípek, který tu několik měsíců hospitoval, se stal stálým šéfem výpravy. Soubor se rozšířil o šestičlenný orchestr. Tímto vzrůstem je umožněno zkoušet dvě hry najednou a s těmito dvojačkami zajíždět i do jiných obcí.

Dramaturgický plán byl dělán tak, že bylo obecenstvu navrženo dvacet her, které si předplatitelé měli vybrat a z nich mělo být deset uskutečněno. Tento postup je sice správný, ale nevíme do jaké míry bude při konečném rozhodování brán divák v úvahu.

Předplatné, které bylo po prázdninách letošního roku vyhlášeno, vychází předplatitelům velmi vstřícně, neboť může být uhrazeno ve splátkách každé čtvrtletí. Ceny předplatného na všechny hry se pohybovaly od 108 korun do 78 korun na premiéry a od 98 do 68 korun na reprisy. Kromě toho jsou pořádána představení pro důchodce v předplatném, které je od 54 do 39 korun na všechny hry. Způsob jistě velmi výhodný, přesto by však letošní sezona potřebovala předplatitelů více. Kolínská veřejnost, která byla kdysi známa svou divadelní návštěvností, nyní velmi ochabla. Stále jsou znát následky minulého vedení a sporu, který tu byl kdysi mezi divadlem a divadelními ochotníky zbytečně vyvolán tehdejším ředitelem Vojtou ve věci opony od malíře Vacátky. Opona je nyní někde v depositáři Národní galerie, ačkoliv byla pořízena z kolínských peněz a jen tvrdohlavostí ředitele Vojty a některých tehdejších členů souboru nebyla zavěšena.

Okresní lidová knihovna /OLK/

Ve vedení knihovny došlo letos ke změně. 1. září byl jmenován ředitelem knihovny s. Josef Kulajta, který byl do té doby ředitelem knihovny a školy ve Štítarech. Knihovna pod jeho vedením byla tam vyhodnocena jako první na okrese. Jeho jmenováním dostalo se knihovně schopného organisátora, který knihám a čtenářům nejen rozumí, ale je jejich dobrým poradcem. Knihovna v něm bude mít opět po delší stagnaci dobrého představitele. Nastoupí svůj úřad 1. ledna příštího roku. Za minulého vedení byla knihovna bez iniciativy, protože vedoucí neměla dostatečný přehled po literatuře a knihovna tím zaostávala.

Celkový počet výpůjček vzrostl letos o 1576 čísel a potěšitelný byl hlavně vzrůst výpůjček naučné literatury. Knižní fond vzrůstal hlavně tím, že byly katalogisovány knihy dříve nakoupené. Potěšitelný byl také zájem mládeže o naučnou literaturu. Brzdou je právě nedostatečný knižní fond, který dosahuje jen asi 30% toho, co by Kolín vzhledem k počtu dětí a velikosti knihovny měl mít. V počtu čtenářů se proto projevil pokles o 951 čtenářů a u mládeže o 59 osob. Tento úbytek je však celookresní. Dnes už se jeví potřeba knihovny na sídlišti.

Večery v knihovně už se velmi vžily a mají svou tradici, která trvá přes deset let.

Letošní rok byl už započat 162. večerem a byl zakončen 175. Je to už hezký kus kulturní práce, která se rozrostla z malých počátků a byl by to velmi pestrý pořad temat, která tvořila programovou náplň. Obory jsou různé a jsou brány z hudby, literatury, významných výročí a kulturních událostí.

1. Letošní zahajovací večer byl věnován památce Beethovenově. Hrál profesor státní konservatoře Frant. Černoch. Goethovy balady recitovala Jiřina Chlumská, člen oblast. divadla v Kolíně.
2. Dalším večerem byl život a dílo nizozemského malíře Pietera Brueghela. Autorem večera byl František Zloch, který už v několika samostatných večerech seznamuje kolínskou veřejnost s díly světového malířského umění.
3. Klenoty českých překladů byl název dalšího večera, který připravil mladý Stefan Sze-ryňski se souborem recitátorů.
4. Prof. Znojenský z Kutné Hory připravil cestopisný večer pod názvem Země pyramid a sfing s bohatým promítáním světelných obrazů.
5. Mladí se podíleli na programech knihovny uspořádáním večera Eluardovy poesie pod názvem Slovo o síle a lásce. Večer připravila Alice Mikulecká
6. Objev velkého počtu vzácných obrazů, které byly objeveny na Pražském hradě, byl obsah večera, který pod názvem Obrazy, které promluvily připravil Josef Pýcha
7. Pod prsty hudby se jmenoval hudební večer, který připravila klavíristka Renata Arnetová
8. Kolínský rodák, básník Otokar Fischer měl k svým 80. narozeninám večer, který připravil Vratislav Čermák
9. Pásmo poesie a hudby i obrazů pod názvem Slova opřená o krásu připravil Josef Pýcha

10. Naše známá krasobruslařka a také výtečná klavírní umělkyně Jindra Kramperová, měla svůj samostatný klavírní koncert, jako první večer v podzimní sezoně letošního roku. Večer byl doplněn besedou s umělkyní.

11. Kolínský rodák Václav Kocourek přednášel o své práci na rekonstrukci poškozené základní listiny Národního divadla a o zhotovení nových originálů. Večer nesl název Josef Mánes a Národní divadlo.

12. Besedu s hudebními ukázkami ke 150. výročí narození Guiseppe Verdiho připravil Václav Procházka, učitel hudby v Domě osvěty.

13. Na závěr Měsíce čs.-sovět. přátelství připravila Alexandra Kopaněva večer nazvaný Nová sovětská literatura, v níž promluvila o nové nastupující průbojně generaci v sovětské literatuře.

14. Posledním večerem letošního roku byl Předvánoční večer mladých, který byl recitačním a hudebním pásmem.

Čtrnáct čtvrtků o literatuře, poesii, hudbě a ostatním umění je dosti velký kus kulturní práce, kterou ve městě knihovna dělá. Návštěvy jsou různé, někdy trapně malé, jindy zase malý sál nestačí a stává se nedýchatelný. Je zajímavé, že místní autoři mají větší návštěvy nežli pozvaní hosté i někdy zvučných jmen.

K_i_n_o

V umístění a vybavení kolínských kin se letos nic nezměnilo. Návštěvnost kin však v poslední době poněkud klesá. Není to však zjev jenom kolínský. Velkou roli tu hraje zase televise. Přesto však bylo v Kolíně několik filmů, které přesahovaly rámec běžného filmového repertoáru. Byl to hned na počátku roku český film Pevnost na Rýně, který zachytil život zajatých nacistických generálů a sovětský film Vzkříšení podle románu L.N.Tolstého. Jiný český film zobrazil život a utrpení Boženy Němcové pod názvem Horoucí srdce. Dost velkou návštěvnost měl sportovní film z mistrovství světa v kopané v Chile pod názvem Osmdesát devět golů v Chile.

Rakouský film podle Gulbrannsenova románu Věčně zpívají lesy měl u diváků velký úspěch, ale románové předlohy zdaleka nedosáhl. Další rakouská komedie Strašidla ve Spessartu byla velmi vtipná a úspěšná. Mezi dobré české a úspěšné filmy lze počítat Transport z ráje, který měl i mezinárodní úspěch, ale v Kolíně tolik neuspěl. Zato dobrou odezvu měl jiný český film podle Mňáčkovy novely Smrt si říká Engelchen, který líčil život a boje partyzánů na Slovensku. V poslední době se objevují na plátnech kolínských kin i staré americké grotesky s Chaplinem, Frigem, Harold Lloydem, a mají úspěch u mladých i u starých. Byl tu slavný film Frigo na mašině, souhrn amerických grotesek Zlatý věk grotesky a Harold Lloyd ve svých nejlepších filmech. Anglický film Kapitánův stůl měl úspěch pro svou exotičnost. Dobře navštívený byl francouzský film Tři mušketýři. Toto thema bude mít pro svou romantiku vždycky úspěch. Starší generace však zná lepší filmové zpracování.

Dobrý byl německý film *Most*, který zachytil zrůdné výsledky nacistické výchovy Hitlerovy mládeže. Český historický film *Spanilá jízda v Kolíně* po zásluze propadl, nic neřekl a co řekl, tak špatně. Z nedostatku jiných programů se objevují u nás čas od času staré české filmy, jako je předválečný *Kristián s Oldřichem Novým*, *Cesta do hlubin študákovy duše* aj., ačkoliv tyto filmy už opravdu jsou vyčichlé. Jedině Burianův *Anton Špelec* měl úspěch, ale jen pro veliké herecké umění svého představitele. Znamenité dílo byl anglický film *Osamělost přespolního běžce*, francouzský film *Babeta jde do války*, německý zfilmovaný Mannův román *Přiznání hochštaplera Felixe Krulla* a anglická komedie *Pět lupičů a jedna dáma*. Zklamal úplně americký přepis Tolstého *Vojny a míru*.

Je to velmi stručný přehled kolínského filmového programu, protože nelze vidět všechny filmy a nelze také o všech s uznáním psát. Mezi současnými filmy se objevuje hodně podprodukce.

Velké obluby u diváků nabývá nedělní dopolední kino *Čas*. Programy mají sice různou úroveň, ale většinou dobrou. Přijdou si na své dospělí i děti, program je pestrý a zábavný. Hraje se dopoledne dvakrát za sebou. Bohužel někdy bývá druhý program zkrácen. Snad se spěchá na oběd.

V ý s t a v y

V únoru byla v městském museu na náměstí otevřena stálá galerie kolínských výtvarníků. Jsou zde vystavena díla, která svým obsahem, či vztahem svých tvůrců jsou zaměřena ke Kolínu. Výstava si vyžádala dosti nákladnou a rozsáhlou adaptaci výstavních místností a bude počátkem dalších instalací ze sbírek kolínského musea.

Výstava je skutečně mezníkem ve vývoji kolínského umění. Je tu řada exponátů obrazů, kreseb, grafických listů, propagační grafiky, exponáty sochařské, historický slohový nábytek a starý porcelán. Podařilo se tady vytvořit skutečný obraz vývoje kolínského umění, i když někde zlomkovitý, přece podávající stručný přehled. Vystavené práce zaujímají velký časový úsek od barokního nábytku a porcelánu až po dnešní výtvarníky. Kolínský rodák Vincenc Morstadt, povoláním soudce, zachytil charakteristické rysy města ve své době s dokumentární pravdivostí. Z klasiků je tu zastoupen Josef Mánes a Mikoláš Aleš, dále Navrátil, Wagner a Hrdinka. Naše krajinářství tu reprezentuje klasik Julius Mařák, příslušníci jeho školy Kaván, Antonín Slavíček, Kalvoda, Bubeníček, Panuška, Hudeček a další. Zastoupen je tu i Kuba a Jiránek. Dobře je tu zastoupen kolínský impresionista Václav Radimský, malíř polabských tůní a zátočin, ale je tu i kolínský rodák Rudolf Kremlíčka, jehož práce jsou jedním z vrcholů, místní význam mají práce záhy zemřelého Rudolfa Mazucha, tragicky zahynuvšího Zdeňka Rykrů. Nejmladší generace je tu zastoupena Janem Kubíčkem, Jiřím Balcarem, Vladimírem Hájkem, Janem Havránkem a Frant. Foltýnem. Na instalaci se podíleli pražští odborníci a pražská galerie pomohla radou i zapůjčením některých originálů. Celá výstava byla instalována Janou Macounovou, posluchačkou Vysoké školy umělecko-

průmyslové. Výstava bude jistě stálým cílem návštěv nejen Kolíňáků. Je umístěna v prvním patře a místnosti s výhledem na starobyrou radnici jsou velmi vhodným prostředím.

14. dubna uspořádali sběratelé zápalkových nálepek - filumenisté, svou první výstavu v prostorách musea. Mezi mládeží byl o výstavu velký zájem, ale i dospělých bylo dost. Tento nový sběratelský sport má podle všeho hodně příznivců. Kroužek sběratelů byl založen r. 1955, má téměř 100 členů a své sbírky doplňuje tím, že sbírá odpadové suroviny, za něž dostává novinky nálepek. Na výstavě bylo na 9000 exponátů a některé unikáty, na př. nálepky s motivy z bojů dělnické třídy za osmihodinovou pracovní dobu.

Zajímavé výstavy byly během roku instalovány ve foyeru divadla. I když nemají oficiální ráz, jsou bez vernisáží, jsou návštěvníky divadla velmi dobře přijímány a stojí za shlédnutí. Je to dobré spojení divadelního a výtvarného zážitku. Jednou z nejlepších expozic byly výstava náčrtků kresleného filmu. Výstava Miloslava Hájka, plastiky a plošné kompozice nutila diváky myslet a upozornila je, že umění nelze dnes konsumovat jen tak mimochodem, bez námahy.

Na náměstí v klubu Tatra vystavoval kroužek malířů-amerů. Nebylo jich mnoho a jeden z nich, Miloslav Stejskal projevil skutečné předpoklady k vážnému kumštu.

Zajímavá a po mnoha stránkách poučná byla výstava kolínského rodáka, kovářova syna, Jana Havránka. Tento společenský, veselý, bývalý návrhář průmyslového závodu, který své zkušenosti sbíral v cizině, a je prakticky samoukem, má vynikající technickou úroveň a velmi široký tematický záběr. Jeho obrazy mají technickou dokonalost a v nejlepších dílech se projevuje jeho grafická minulost. O něm bude jistě mnoho slyšet.

Pozoruhodná byla srpnová výstava uměleckých děl Armádního uměleckého souboru, která byla nazvána Umělci k XII. sjezdu strany. Měla přes 3000 návštěvníků a průběhem trvání byla vystřídána novými obrazy a znovu otevřena. Mezi exponáty byla vynikající jména, z nichž některá už jsme slyšeli v rozhlase nebo o nich četli.

N á v š t ě v y

První letošní návštěvou z ciziny byli vysokoškolští studenti ze Švédska. Kromě jiného si prohlédli závod Tesla a zvláště se zajímali o provoz v učilišti.

V červnu navštívil Kolín dagestanský umělecký soubor Lesginka, který na Zimním stadionu uspořádal 14. června taneční večer. Zájem byl veliký, bohužel pořadatelé, jímž byl SČSP, na svou roli nestačili a dopustili se řady netaktností.

14. července se sjely do Kolína na celostátní přehlídku dechové kapely. Bylo jich osm z celé republiky. Velmi hezké bylo vystoupení 300 členného orchestru složeného ze všech kapel. Na stadionu bylo na 2000 diváků. Prvenství vyhrál mládežnický soubor Amati z Kraslic. Byl to už II. Kmochův Kolín, ale bohužel Kolín sám touto událostí nežil. Organizace nebyla dobrá už proto, že restaurační podniky a obchody tuto událost ignorovaly, většinou bylo zavřeno, město nebylo vyzdobeno a návštěvníci si stěžovali na špatné pohostinství. Třetí Kmochův Kolín má být s mezinárodní účastí a tu bude třeba lepší organizace.

24. července zavítala do Kolína československá televize, která tu filmovala besedu pléna KSČ s představiteli strany a vlády o zemědělství. Za ministra zemědělství odpovídal

s. Nágr a ÚV KSČ a vládu zastupoval tajemník ÚV KSČ s. Jiří Hendrych. Televisní snímek byl později vysílán.

Během léta byl v Kolíně natáčen režisérem Formanem film o naší mládeži Černý Petr. Hrají v něm i kolínští občané neherci a filmováno bylo i v kolínských krámech. Film však přijde do Kolína až v příštím roce.

O s l a v y

V pátek 22. února oslavil OV KSČ v Kolíně v divadle výročí února. Projev k 15. výročí pronesl ved. tajemník OV s. Husa a kulturní pořad vyplnil Armádní umělecký soubor Víta Nejedlého. V projevu řečník vylíčil situaci, jakou jsme prožívali před a v únorových dnech. Potom byla vyznamenána řada příslušníků lidových milic. Armádní umělecký soubor přijel s novým programem a slavil opravdový úspěch.

Májové dny byly v Kolíně okázale oslaveny. Na 1. máje svítilo slunce a na náměstí přišlo na 25 tisíc lidí. V čele byly nesené vlajky a standarty. Ke shromáždění promluvil tajemník ÚRO s. Pašek. Při této příležitosti byly nejlepším závodům na Kolínsku odevzdány ceny a vyznamenání za splnění úkolů za I. čtvrtletí. Jako první se umístila Elektroisola, která získala Rudý prapor KSČ a OOR. Z energetických závodů byla na prvním místě plynárna. V zemědělských závodech obdržel první místo státní statek Kolín. Před hlavní tribunou pak projíždělo 36 alegorických vozů. Závěrem pak koncertovala Kmochova hudba.

V neděli 5. května se přes drobný déšť konala pietní slavnost u památníku obětí. V 16 hodin promluvil jménem Svazu protifašistických bojovníků /SPB/ s- Kubart a hlavní projev měl ministr spravedlnosti s. Neumann. Jeho slova byla mimo jiné odpovědí na revanšistické projevy na Západě.

Ve sváteční den 9. května bylo vzpomínáno osvobození naší země. Za slunečné pohody se shromáždili obyvatelé Kolína na náměstí, kde k nim promluvil předseda MěstNV s. R. Dlouhý a podrobně pojednal o událostech v Kolíně před 18 lety. Vyzdvihl zásluhy Rudé armády o osvobození našeho města. Velký průvod s věnci se ubíral potom na zálabský hřbitov k pomníku padlých Rudoarmějců.

Okresní výbor SČSP pořádal 24. srpna na Zimním stadionu letní mírovou slavnost. V předvečer byla velká zábavná estráda, na níž účinkovali umělci z Prahy a v neděli byla na ostrově lidová veselice spojená s programem souborů LUT a koncertem Kmochovy hudby.

Oslavy 46. výročí Velké říjnové socialistické revoluce byly zahájeny 6. listopadu v divadle, kde měl hlavní projev okr. tajemník OV KSČ s. Černý, v němž zhodnotil význam této události a její vliv na náš vývoj. Po projevu uvedlo oblastní divadlo básnické pásmo A.S. Puškina Evžen Oněgin. Ve čtvrtek 7. listopadu ve 13 hodin nastoupili pracující kolínských závodů v počtu asi 7000 osob na náměstí spolu s příslušníky armády. Po hymnách pronesl hlavní projev předseda MěstNV s. R. Dlouhý a po něm náměstek předsedy vlády a člen ÚV KSČ s. Černík. Projevil dík Velkému říjnu, ale mluvil také o úspěchu kolínského okresu v budovatelském úsilí. Pak následoval projev ved. tajemníka OV KSČ s. Husy, při němž oznámil jménem okres. odborové rady jména závodů, které se v soutěži za III. čtvrtletí umístily

na prvních místech. Jako první byla vyhodnocena Synthesia Kolín, ve strojírenství byl první Rekord v Kolíně a v energetice plynárna v Kolíně. Po odevzdání vyznamenání následovala přísaha celé kolínské posádky a po zazpívání Internacionály následovala přehlídka vojenského útvaru a lidových milic. Po skončení přehlídky následoval průvod na zálabský hřbitov, kde u památníku hrdinů byly položeny věnce. Večer na náměstí lemovaném stovkami lampionů přiběhla štafeta s pozdravným telegramem a poselstvím pro lid Sovětského svazu, při čemž promluvil s. Dlouhý a s. Vávra.

Ve čtvrtek 12. prosince v den výročí uzavření spojenecké smlouvy se Sovětským svazem se konalo v divadle slavnostní zasedání OV KSČ a ONV. Předseda ONV zhodnotil v slavnostním proslovu význam a důležitost této smlouvy. Shrnul všechna významná jednání a spolupráci, hovořil o růstu průmyslu a zemědělství a o výměně hospodářských a kulturních statků, a uvedl, jak náš okres přispívá k tomuto přátelství. V dalším pořadu vystoupily nejlepší soubory a jednotlivci LUT. Celý pořad ukázal připravenost souborů, vzrůst jejich kvality, a byl přítomnými velmi vřele přijat.

Z á s o b o v á n í v o d o u

Stálým problémem hygienickým a bezpečnostním je otázka čisté vody a čistého ovzduší v Kolíně. Průmysl Kolínska neustále roste, ale to nese také některé nesnáze. Je to hlavně vypouštění odpadových vod ze závodů do Labe a zamořování ovzduší kouřem a odpadovými plyny. Kolín je už znám svým charakteristickým zápachem podle toho, z které světové strany vane vítr. Je to následek minulosti, kdy se nikdo nestaral o to, co s odpadovou vodou a plyny, ale i dnes se u některých pracujících vyskytují názory, že se tím nedá nic dělat a že to patří k objektivním podmínkám průmyslu. Kouř, popílek, odpadní vody, hluk a jiné věci jsou daní, kterou platí moderní čtvěk modernímu pokroku. Labe, jak o něm Kmoch zpíval, už dávnení stříbropěnné a při průtoku Kolínem je mrtvou řekou, v níž se nedá ani koupat. Je to bohužel vina našich závodů, které velmi liknavě přistupují ke zřizování čistících objektů.

Zdravotní komise provedla průzkum v našich největších závodech a zjistila, že bezpečnostní komise na závodech se zabývaly převážně odstraňováním nebezpečí úrazu, ale tuto otázku nechávaly nepovšimnutou. Bylo zjištěno, že v Draslovce hoří výpalky z pecí ve dvo-
raně a stačilo by je pokropit. U býv. Kuchařovy cihelny hoří bakelitový odpad z Tesly a zamořuje okolí plynárenské ulice, ČSD dílny čistí cisternové vagony chemikáliemi a splaškové vody vypouštějí do Labe. Draslovka exhalovala v r. 1962 cca 1000 kg kyanovodíku do ovzduší, elektrárna znečišťuje řečiště Labe popílkem z jímky na sňachování strusky a pokrývá ročně Kolín 6000 tunami popílku z elektrárny a teplárny. Málo pokropená škvára vyvezená z elektrárny otravuje obyvatele Luční ulice, Koramo exhaluje odpadový plyn z oxydace asfaltu, stavební izolace bojují s úletem jemných vláken struskové vlny, která ztěžuje dýchání, při výrobě Wellitu je velký odlet popílku a velké množství závadné odpadové vody. Také Lučební je velkým značišťovatelem vody a ovzduší, protože jeho produkty

jsou velmi prašné. Největším znečišťovatelem Labe je však droždárna. Znečištění způsobené tímto závodem se rovná znečištění městem s 80 tisíci obyvateli. Tím hůře, že odpadem tohoto závodu je ohroženo jediné koupaliště v okolí Kolína. V tomto slepém rameni musel svaz rybářů provést odlov ryb, aby neuhynuly. Na jatky Kolín byly stížnosti pro nedodržování hygienických opatření a komise uložila tomuto závodě pokutu 44 tisíc korun, protože několikrát výzvy byly bezvýsledné. Ovšem mezi znečišťovatele patří i město, protože odpadová kanalizace ústí přímo do Labe. Závody byly hygienicko-epidemiologickou stanicí vyzvány k nápravě. Někde k ní už částečně došlo, někde se připravuje dokumentace.

Tyto problémy nejsou jen v Kolíně a jen v ČSSR. Nedávno prošla tiskem zpráva, že při Radě vzájemné hospodářské pomoci byla vytvořena subkomise, která má bojovat za čistotu vod, půdy a ovzduší. V sedmiletém plánu má být v kolínských závodech provedena velkorysá akce na ozdravení vzduchu a vody a na vybudování čistících stanic. Městská odbor výstavby vodního hospodářství navrhuje pro město vybudování čistírny města. Čistírna u nemocnice už byla vybudována.

Stavba parovodní primární sítě za zálabské elektrárny bude mít několik etap. Stavebně je dokončena a v užívání trasa čtvrté etapy vedoucí z provisorní výtopy na sídliště. I. etapa parovodu spojující elektrárnu s Tatrou a Koramem je pro dodávku páry připravena. Práce na tomto úseku stavby šly však tak pomalu, že se stávaly terčem stížností občanů, neboť ulice na Zálabí byly po dlouhé měsíce rozkopané. Vodní stavby, které práci prováděly to zdůvodňovaly tím, že musely pracovníky poslat jinam. Druhá etapa se připravuje a povede od elektrárny k městským lázním. Třetí etapa pak bude pokračovat k Obchodním tiskárnám včetně přemostění Labe, kolem internátu k sídlišti. Zpřísnění režimu v investiční výstavbě mělo za následek odsunutí stavby kanalizační čistírny, zálabského přejezdu a rozšíření předmostí u hotelu Savoy. Je to škoda, neboť plány už jsou hotovy a všechny tyto projekty jsou velmi potřebné.

Letošní rok byl za poslední leta nekritičtější v dodávce vody. Okresní vodohospodářské správě se podařilo loni zajistit pro Zálabí výstavbu pomocného vodovodního řádu provisorní úpravou a čerpací stanicí. Byla nalezena sice dosti vydatná prameniště vody, ale mají značné množství příměsí manganu, železa a jiných sloučenin, které nutno před použitím odstranit. Bude třeba vybudovat dvě úpravny vody, dva vodojemy a celou soustavu přírodního a odběrního řádu. Na letošní rok bylo na tuto výstavbu plánováno 5,300.000 korun, ale k 31. říjnu letošního roku bylo vyčerpáno jen 57%. Protože nový vodovod měl být uveden do provozu r. 1965, je tím tento termín ohrožen. Pro příští rok je plánováno 7 milionů. Jsou to velké prostředky a jsme právem zvědaví, jak se s tím Vodní stavby vyrovnají. Aby se plán mohl realizovat, dokončuje se nyní stavba zemního vodovodu nad nemocnicí. Nejtěžším projektem bude vedení vody shybkou pod dnem Labe. Už dnes je na toto provedení různý názor. Tyto úkoly jsou plánovány na jaro r. 1964, aby před letním obdobím byla zvýšena dodávka vody o dalších 10 litrů za vt. Obsah zemního vodojemu nad nemocnicí je asi desetkrát větší než obsah dosavadního věžového vodojemu nad sídlištěm. Přiklon 10 litrů za vteřinu zdaleka nepostačí k jeho naplnění při současném odběru vody, takže vodojem nebude po dokončení celého vodovodního systému naplněn a tím nebude získán potřebný tlak pro šesté a sedmé patro domů na sídlišti. Protože se budou stavět domy o 11 podlažích,

bylo rozhodnuto postavit na sídlišti ihned hydroforovou stanici, která by nahradila dosud fungující stanice AT a sloužila by později jedenáctipodlažním domům. V r. 1964 bude zahájena výstavba úpravny vod pod Vinicemi. Teprve potom, asi r. 1966 bude vyřešena dodávka vody pro Kolín aspoň uspokojivě. Neobejde se to však v budoucnu bez vybudování akumulární nádrže nebo přehrady a moderní úpravny povrchové vody.

Město má tu nevýhodu, že jeho průmysl je z doby, kdy se závody zakládaly bezplánovitě a proto jsou dnes továrny na všech stranách města a vysoké komíny zásobují kolínské ovzduší sazí, popílkem a zápachem při kterémkoli větru. Náprava je možná jedině tehdy, až bude pro závody lacinější zařídit čistící stanici nežli platit pokutu za znečišťování ovzduší nebo vody.

P R Ů M Y S L V K O L Í N Ě

Tatra

Tesla

Frigera

Draslovka

Lučební

Elektroisola

Koramo

Elektrárna

Plynárna

Konstruktiva

Isol

Průmysl

Ve středu 2. ledna nastupovali pracující všech kolínských závodů vesele do práce, neboť je vítaly hudby a slavnostní zahájení nového roku. Úkoly na letošní rok byly veliké a proto se nyní po XII. sjezdu KSČ koordinuje výroby a odstraňuje se všecko, co jakkoli brzdí práci. Platí to hlavně pro zemědělství, ale i v průmyslu jsou úkoly velké.

Podle usnesení XII. sjezdu se to týká hlavně soustavné organizační řídicí činnosti, která se opírá o znalost věci, důkladnou odpovědnost všech, pracovní výkon každého pracovníka, kvality výrobků a dodržování pracovní disciplíny.

Tento rok je přípravou sedmiletého plánu a v něm jedním z hlavních bodů má být zrychlení mechanizace našeho zemědělství, vyrovnání rozdílů mezi městem a venkovem a získání mládeže do zemědělství. To všechno vyžaduje na kolínském průmyslu pracovní vypětí všech pracujících, ale i socialistický vztah k práci, národnímu majetku a svědomité plnění úkolů pro společnost. Bohužel tomu tak vždy není. Pracovní morálka u mnoha lidí silně poklesla, láska k závodě přestává být známým pojmem, je silná fluktuace, mnoho prostojů v továrnách a zájem o podnik se projevuje teprve tehdy, když má být podnik zrušen. Jinak je hlavním zájmem mzda, auto, chata a cesta do ciziny.

T a t r a, největší podnik v Kolíně, který má okolo dvou tisíc zaměstnanců, zahájil nový pracovní rok slavnostní schůzí, na níž promluvil tajemník OV KSČ s. J. Červinka, který zdůraznil nutnost okamžitého uvádění usnesení XII. sjezdu KSČ do praxe.

V sobotu dne 5. ledna se konala v závodě schůze odborového svazu zaměstnanců strojírenství za účasti llo delegátů strojírenských závodů na okrese. Jednalo se tam o zajištění úkolů na letošní rok, rozvíjení a zkvalitnění soutěže mezi závody, o snížení nebo odstranění práce přes čas, o využití materiálu a o úsporách.

Pracující závodu si vzali patronát nad devíti JZD na Černokostelecku a Střibroskalicku. Pomohli nejen při letošní sklizni individuální pomocí na polích a auty ke svozu obilí a řepy, ale soustředili se také na překonávání místního patriotismu při slučování družstev a posilování jejich vedení. Družstevníkům pomáhali odborníci ze závodu a kromě toho do obcí zajížděly jednotlivé soubory závodu, které se jim postaraly o kulturní akce a agitáční pořady. Nově koupený autobus závodu byl často propůjčován některým úspěšným JZD

na okrese Kolín a patronát závodu byl někde skutečnou oporou při zavedení specialisace, mechanisace atd.

Na okresní všeodborové konferenci byl závod odměněn a vyznamenán Rudou standartou OV KSČ a OOR v Kolíně. 13 mužů a 3 ženy v závodě složili zkoušky ze řízení motorových vozidel.

Protože byl v lednu vypínán proud, splnil v lednu závod plán hrubé výroby jen na 81% a plán výroby zboží jen na 31% pro nedodání drobných subdodávek, které jsou potřebí ke kompletaci výrobků. Bylo však zásluhou Tatrováků, že provoz na vysoušení v objektu kontaktních pecí v Kralupské kaučukárně byl zahájen o čtyři týdny dříve. Zahájení vysoušecího provozu se účastnili v Kralupech i delegáti z Tatry.

V závodě byla ustavena patnáctičlenná komise lidové kontroly, při čemž zvolení prohlásili, že budou mít v závodě hodně práce. V závodě funguje také pobočka Československé vědecko-technické společnosti, která se účastní bursy techniky, dnů techniky, strojírenských výstav, Brněnského veletrhu a exkursí. Přejaté a zavedené zkušenosti přinesly závodu úspory za 80 tisíc. V březnu tohoto roku byla Tatra stále ještě pod výrobním plánem. Jedině montáže pecí se vyrovnaly se svým závazkem na 100,5%. Závod patřil vždy k těm, které plnily plán na 100%, letos se pohyboval hluboko pod hranicí. Zavinila to změna výroby, která nastala změnou mezinárodních poměrů. Tatra je závodem hlavně exportním a každé změny ve světě se citlivě odrážejí na jejím výrobním programu. Skončila náhle výroba energovlaků a do závodu přišlo několik nových oborů, což znamenalo řadu obtíží. V březnu byla provedena řada opatření, které zajišťovaly realizaci plánu. Za měsíc duben už závod splnil hrubou výrobu i výrobu zboží nad 100%. Dluh národnímu hospodářství však zůstal, ale už se dal do konce roku vyrovnat.

28. května byl konán aktiv techniků závodu, který vyhlásil velký závazek na vyrovnání dluhu. Každý jednotlivec i kolektivy vytvořili závazky, závodní časopis dostal za úkol jejich plnění sledovat a pranýřovat nedostatky. Proto vzali také do rukou pořádně sběr a jen z archivu vyvezli 7750 kg do sběru. Bohužel jak papír, tak i lo q gumy čeká stále na odvezení.

6. června navštívili závod novináři a dopisovatelé z Kolína, kteří si prohlédli jednotlivá oddělení. Pro děti v letním táboře na Samopši zhotovili Tatrováci dřevěné koupaliště.

27. června byla v závodě provedena volba soudců z lidu. Hlavní referát měl předseda ZV ROH s. B. Husa, který zdůraznil, že první činností soudců z lidu je prevence všech přestupků, a zvláště podtrhl, že zasedání soudců se děje veřejně před kolektivem.

V měsíci červnu a červenci byl plán plněn už přes 100% a pomalu se vyrovnával dluh. Byla splněna zakázka pro Rumunsko, pro výstavbu v Polsku a pro elektrárnu v Tušimicích. Plán brzdí stále jen subdodavatelé. V nočních směnách odebírá Tatra jen 50% elektřiny a tím vychází vstříc i úsporám energie. Zálabská škola má v Tatře dobrého patrona, protože škole zhotovuje řadu učebních pomůcek.

Vadný stroj zavinil v závodě za I. čtvrtletí šest úrazů a nesprávné uspořádání pracoviště a prodlévání v ohroženém prostoru už 23 úrazy. Celkem v prvním pololetí 32 lidí celý měsíc nepracovalo. S plzeňskými Leninovými závody, s Uničovskými strojírnami a s chrudimskou Transportou kooperuje kolínská Tatra na výstavbě sedmdesát pět metrů dlouhého velko-

rypadla pro povrchové doly. Bude to kolos, který přemístí za hodinu 1500 m³ zeminy a je svědectvím velké kapacity závodu i když je to pro závod sousto hodně veliké. V červnu dokončili v závodě montáž dvanáctitunového vysokotlakého kotle pro pivovar Velké Popovice. Mladí zaměstnanci v závodě se rozhodli, že budou brigádnicky opravovat staré vozy za pomoci a odborné porady důchodců závodu.

Ve třetím čtvrtletí dokončili v závodě zkoušky prototypů kotlů, které mají výkon 1500 a 3000 tun páry a jsou určeny k vytápění domovních bloků. 76 žáků odborného učiliště závodu se účastnilo také chmelové brigády a jedna z česaček získala titul nejlepší česačky výkonem 23 věrtele denně.

Za září splnil závod výrobu zboží na 105%. Od r. 1961 prošlo na závodě 262 pracovníků školením k dalšímu povolání /většinou se jednalo o svářeče/. Jestliže zaměstnanec, který byl zařazen do závodu z jiného povolání, podepíše smlouvu o zaškolení, je mu po dobu zaškolování ponechán původní plat. Je ovšem v závodě také řada lidí, kteří o zaškolení nestojí a chtějí se vrátit na původní místa. Do 1. října letošního roku bylo v závodě podáno celkem 187 zlepšovacích návrhů a přijato jich bylo 125. Předpokládané úspory činí před 2 miliony korun. Nejužitečnější návrh byl podán s. Ptáčkem a Sýkorou, kteří navrhli úsporné řešení nakládání jeřábových mostů na vagon.

Nyní vyrábí závod také různé druhy spalovacích pecí pro domácí i zahraniční spotřebitele. Nový typ byl vyřešen bez šamotové vyzdívky s vysokým kalorickým zatížením spalovacího prostoru. Snížila se tím váha, protože místo šamotu bylo použito dvojitého vzduchového pláště. Nové typy spalovaček byly vyzkoušeny ve VŽKG a NHKG.

Kolínský závod byl začleněn do VHJ ČKD Dukla Praha a jeho hlavním výrobním programem pro příští léta bude výroba výkonných kotlů a kondensací pro různé energetické základny. Tatra tím zůstává největším závodem v Kolíně a zvláště po dokončení montážní haly se před ní otevírají velké výrobní perspektivy.

T e s l a splnila loňský plán včas a letošní rok započala s koncertem na nádvoří závodu a slavnostním shromážděním. Na počest patnáctého výročí Února byly na závodě ustaveny další kolektivy soutěžící o titul BSP a byla vyhlášena řada závazků zvláště v oboru dopravy. Na výroční schůzi Červeného kříže na závodě se přihlásilo 25 dárců krve. Při dni učitelů byl také vyznamenán titulem Vzorný učitel člen učitelského sboru odborného učiliště Tesly Josef Čermák.

Závod vyváží hodně do Sovětského svazu, hlavně stojany automatických telefonních ústředí. 27. dubna navštívili závod sovětské odborníci, kteří do pamětní knihy závodu napsali velmi pochvalné uznání a besedovali s pracujícími z Tesly.

V r. 1960 dostal závod objednávku na sdělovací zařízení pro lesní lanovky, s čímž se pracující úspěšně vyrovnali. Vyvinuli přenosný aparát o dvou vysílačích, který váží jen půl kilogramu a má 4 transistory. Protože to byla úplná novinka, museli na tom pracovat nejprve výzkumníci závodu, kteří během roku vyrobili dokonalý prototyp.

Při celozávodní konferenci byli vyznamenáni pracovníci za dobrou práci a za dlouholetou věrnost závodu. S. Rudolf Koloc byl při založení závodu v podniku učněm a dnes už je v zá-

vodě 44 let. Druhým vyznamenaným byl Václav Holub, který je však už v důchodu. Na fond solidarity žen přispěla bakelitka závodu částkou 610 korun.

V závodě se nyní zavádí mechanisace a montážní linky a byla už uvedena do provozu montážní linka přenášecí, která zaručuje prudký vzestup výroby. Ve zkušebním provozu je elektromagnetické blokovací zařízení lisu, umožňující automatické lisování součástí, kdy při nedodržení pásu se lis ihned zastaví. Ve stadiu zkoušek je karuselová, poloautomatická bodová svářečka a automat na bezdotykový způsob třídění segmentů. Zlepšovatelé Malý a Zoufalý, kteří s pomocí techniků závodu navrhli odisolovací frézu, mají už dnes vyrobeno 50 těchto strojů nejen pro závod, ale i pro přidružené podniky. Dokumentace byla předána už SSSR, NDR a BLR.

26. července se konal celozávodní aktiv výboru žen, který pozval delegátky z celého okresu. Dostavilo 140 delegátek. Dostavili se i zástupci KSČ a ONV a členové KV žen. S. Černá přednášela o své návštěvě v SSSR a s. Lein mluvil o situaci v zemědělství.

Učňovské středisko závodu mělo závěrečné zkoušky pro montéry telekomunikačních zařízení a nástrojaře. Pro dobré žáky zkrátil závod učební dobu o jeden měsíc. Zkoušek ve zkrácené době se účastnilo 29 žáků a mnozí z nich se rozhodli pro další studium.

Plán za III. čtvrtletí byl splněn. Hrubá výroba na 108% a výroba zboží na 144%. 4. října se konal v Tesle aktiv techniků, který pořádala komise technického rozvoje. Probíraly se hlavně závazky pracujících a realizace zlepšovacích návrhů. Celé jednání vedlo hlavně k tomu, jak splnit akční plán závodu. Bylo rozhodnuto pořádat technické pondělky pro učně a zlepšovatele.

20. prosince se konal v závodě aktiv brigád socialistické práce, protože závod dostal za 3. čtvrtletí putovní standartu telekomunikačních podniků. Bylo odměněno 80 nejlepších pracovníků a tři kolektivy a vyhlášení tři nejlepší zlepšovatelé v podniku.

Všechny Tesly v republice, tedy i naše, se v říjnu sešly na společné výstavě svých výrobků. Kolínští se představili hlasitým telefonem pro dispečerská zařízení velkých závodů a prototyp pro zkušební zařízení pro automatické ústředny telefonů.

F_r_i_g_e_r_a 2. ledna se sešla raní směna závodu, na níž s. Husa ocenil zásluhy pracujících, kteří se v závodě vyrovnali se všemi úkoly roku 1962. Schůze se potom zabývala novoročním projevem presidenta republiky, jemuž byl zaslán dopis s vylíčením všech potíží, které mělo splnění plánu v minulém roce i těžkostmi na letošní rok. Zároveň v tom vyhlásili závazky, úsporná opatření a vyzvali k soutěži ostatní závody tohoto oboru s doplňkem, aby odpadly všechny rozpory, které závody mají ve spojení s rozpisem práce vůči nadřazeným úřadům.

Z podnětu ROH a za účasti vědecko-technické společnosti bylo v dubnu na závodě ustaveno konstrukční středisko. Tento osmnáctičlenný kolektiv má prohlubovat spolupráci mezi techniky a dělníky a zvyšovat jejich produktivitu a hospodárnost.

V dubnu poslal podnik OV KSČ hlášení o splnění závazku za první čtvrtletí. Závazek byl překročen o 1% v exportu /270 tisíc korun/ a ve výrobě zboží o 298 tisíc korun. Uvedeného výsledku bylo dosaženo přes všechny potíže a při dodržení energetických úspor.

Pracující na závodě si zřídili Rudý koutek, kde byly také instalovány dětské kresby. Závod nezapomíná ani na své bývalé zaměstnance a pozval 45 důchodců ke společné besedě, na které bylo podáváno občerstvení, vyhrávala hudba a hovořilo se hlavně o dřívějších poměrech na závodě. Mládežníci při dni sběru sebrali 45 q železného šrotu a odpracovali 40 hodin na opravě zemědělských strojů.

Na druhé pololetí si dal závod dosti velký závazek, protože I. pololetí splnil s velkým úspěchem. Výrobu zboží překročil o 690 tisíc korun a plán exportu o 1,131.000 korun. V závodě se objevuje nedostatek pracovních sil. 1. září nastoupilo do závodu 29 učňů.

Závod Frigera je jedním z největších kolínských exportérů nejen po stránce korunového objemu, ale i v sortimentu. Vyváží do SSSR dvě skupiny chladicího zařízení, jednak zařízení pro distribuci, kde vývoz dosahuje několikatisícového množství v kusech, jednak technicky náročná hlubokochladicí laboratorní zařízení s výkonem -90°C . V této skupině převládají přístroje pro sušení mrazovou sublimací, které je určeno pro sušení krevní plasmy. Sušení ze zmrzlého stavu je jediná cesta, kterou lze roztoky látek citlivých na teplotu vysušit za účelem dalšího skladování. Konstrukteři závodu vytvořili bez pomoci výzkumných ústavů maximálně automatisovaný stroj, který má až sedminásobný výkon, a vyrovná se všem strojům dováženým z ciziny. To ocenili zvláště sovětské přátelé, kteří letos převzali lo těchto strojů. Těmito stroji a výrobou zmrazovacích stolů, zmrazovacího zařízení na ampulky se Frigera zařadila mezi vydatné pomocníky lékařské vědy a způsobila, že hlubokochladicí technika byla rozhodnutím RVHP přiřknuta naší republice, protože v tomto oboru máme prvenství mezi socialistickými státy.

Závod plnil během letošního roku i své patronátní závazky v zemědělství, neboť 332 pracovníků pomáhalo při sklizni řepy a závod vysílal denně jeden automobil k jejímu svozu. JZD Podlipan ve Vitčicích tím mohb splnit své úkoly.

Za 11 měsíců tohoto roku splnila Frigera svůj plán na 101% a export na 106%. Tím se závod umísťuje mezi prvními na okrese, protože starý dluh byl úplně vyrovnán.

V pondělí 23. prosince splnil závod svůj celoroční plán výroby zboží. Tím byly dány předpoklady, že do konce t.r. splní i celozávodní závazek a úkol akčního plánu, který stanoví překročit plán výroby zboží o jeden milion korun. Tento plán zvýšili na 1,580.000 korun.

D r a s l o v k a a L u č e b n í

Při slavnostním zahájení nového roku bylo konstatováno, že závod splnil plán hrubé výroby za loňský rok na 101%. Odboráři Draslovky a ostatních chemických závodů v Kolíně se sešli v soboru 12. ledna na 3. konferenci, zhodnotili výsledky své práce a propracovali plán na letošní rok. Bylo dosaženo snížení vlastních nákladů a vysoko překročeny plány exportu. Na schůzi byla také kritizována práce s mládeží a patronátní úkoly.

Letos v lednu a v únoru se objevilo výrobní manko následkem mrazů. Koncem dubna se konala v závodě přehlídka práce, zvláště ve zdravotnictví, hygieně, úrazovosti a nebezpečí práce a všechny závody byly vyzvány k soutěži v tomto oboru.

V sobotu 15. června se sešli komunisté Draslovky s komunisty ze závodu Lučební a bylo tam jednáno o sloučení obou závodů v jeden podnik - Východočeské chemické závody Synthesia, závod Kolín, cech I a II. Uskutečněním tohoto rozhodnutí se plní usnesení XII. sjezdu KSČ ke zlepšení a řízení našeho hospodářství. Na schůzi bylo přijato i usnesení na řízení stranických organizací a kontrolu práce. Nový závod vzniklý sloučením Lučební a Draslovky zahájil pod společným jménem 1. července t.r.

Na poč. 2. pololetí začala Lučební dodávat první množství silikonového kaučuku naší výroby. V akčním plánu počítá Synthesia s výrobou 1320 tun síranu hlinitého za použití odpadní kyseliny. Také výroba polystyrénu dodá 10 tun navíc a ve výrobě Umagalu 22 tun. Výroba matylchloridu, kyseliny fosforečné a trinatriumfosfátu bude zvýšena o 17 tisíc korun.

Závod mívá obyčejně zaměstnance vyššího věku, letos má 70 učňů, kteří se učí šesti učebním oborům. Učiliště je ale v Pardubicích. 64 zaměstnanců při zaměstnání studuje. Průměrný věk těchto frekventantů je 40 let.

V úterý 26. listopadu splnil závod svůj celoroční plán exportu, který jde do celého světa. Studenti střední ekonomické školy konají v závodě praxi a ve čtyřech etapách poznají plánování, mzdové otázky, obstarávání materiálu a základní prostředky závodu. Někteří zaměstnanci se školili ve výrobě polystyrénu a budou přenášet své zkušenosti do závodu Kaučuk v Kralupech. Ke konci roku byl v Lučební vyroben znamenitý přípravek Lukofob, jako ochrana proti vlhkosti a už se expeduje do celého státu.

E l e k t r o i s o l a

Na schůzi, která zahájila 2. ledna nový rok promluvil taj. OV KSČ s. J. Černý, kterému pracující ukázali výrobu v závodě a besedovali s ním o hospodářských otázkách závodu. Plán výroby za minulý rok byl splněn na 100% a vlastní náklady čerpány jen na 89%. Závod obdržel název Závod XII. sjezdu. V závodě vyřešili dobře problém vlastních nákladů tím, že organizace provedly rozbor a zlepšovací návrhy a podařilo se jim odstranit manko. Dobře se osvědčila prověrka ve vytížení technicko-hospodářských pracovníků v nákupním a osobním oddělení, v laboratoři, ve skladech a v dílenském plánování. Zkušenosti ukázaly, že se evidence nesnížila, ale byla odstraněna duplicita. Číselně to znamenalo úsporu osmi sil v administrativě.

K mezinárodnímu dni žen byla v závodě pořádána slavnost, které se účastnili členové divadelního souboru městského divadla a soubor Domu osvěty. Spoluúčinkoval orchestr mladých ze závodu.

Už druhým rokem je v závodě v činnosti učňovské středisko, pro které závod uvolnil dílenské prostory a vybavil je strojovým parkem. Dodal také odborné instruktory z oboru nástrojář, zámečnický, soustružnický a elektromontér. Výuka je spojena s produktivní prací. Žáci odevzdali závodu řadu dobrých výrobků.

Předsednictvo KSČ, které každoročně zasedá střídavě v různých závodech na Kolínsku, zasedalo 5. května po 7. hodině v Elektroisole. Šli se podívat do výroby. Je to velký závod

jedním z nejlepších ze sedmi sdružených pod ředitelstvím Kablo Kladno. Závod má dobře vybudovaná hygienická a zdravotní zařízení, prostornou jídelnu a celkem skromné kanceláře. Po prohlídce se besedovalo o perspektivách závodu, významu a uplatňování nových surovin a zavádění nových strojů. Je počítáno s výrobou umělé slídy. Závod dostal vyznamenání OV KSČ a OOR.

V r. 1960 převzal závod do své výroby výrobu měděných smaltovaných drátů. Přesto, že je technologie jejich výroby odlišná, závod ji zvládl a výrobu zautomatisoval. Jednou částí je centrální automatisovaná stanice laková, ve které je lak rozváděn přímo k lakovacím pecím, druhou částí je centrální sledování jakosti smaltovaných drátů. Nově se letos zavádí nanášení laku, kromě toho nový způsob odvíjení drátu. Závod pořádá pro své zaměstnance dny nové techniky v Elektroisole, kde tyto novinky předvedl.

Závod je jedním z dobře vedených podniků v Kolíně, který se stará nejen o výrobní složky, ale i o sociální a kulturní potřeby svých zaměstnanců. V závodě panuje přátelský poměr, což se projevilo hlavně při přeřazování některých zaměstnanců z administrativy do jiných oddělení, aniž by ve výrobě a organizaci nastaly jakékoliv otřesy.

K o r a m o

Na slavnostní schůzi na poč. roku promluvil v závodě tajemník ONV s-Karel Lein. Poděkoval zaměstnancům za minulý rok a hovořil o dalších perspektivách. Závod si opatřil vlastní zdroje na výrobu elektrického proudu. 12. března byla v závodě zvolena sedmičlenná komise lidové kontroly. Při schůzi byly kritikovány některé nedostatky, jako nekvalitní mýdlo, zbytečné zdržné za cisterny, nevyužitý motor atd. Předsedou kontrolní komise se stal s. Mydloch. Kritika byla pronášena hlavně ženami.

Závod byl postižen mrazovou kalamitou, protože vázl přísun surovin a některá oddělení měla poruchovost. Proto byl na závodě uzavřen velký závazek na odstranění nedostatků. Celozávodní aktiv vypracoval akční plán, který chce plán exportu splnit do 30. září. Ze závodu vyšla také výzva, aby při vytápění pod kotly nebylo používáno upotřebených olejů a motorové nafty, poněvadž se těchto surovin dá ještě využít. Závod poukázal na to, že ze sto kilogramů upotřebeného oleje z motoru vyrobí kvalitní olej a komponenty pro motorovou naftu. Některá zemědělská družstva už tento návrh přijala a traktoristé vyjetý olej odevzdávají Koramu.

Kromě toho se na závodě ustavila skupina, která se zabývá využitím odpadního tepla k pěstování zeleniny ve skleníku. Skupina vychází ze zkušeností z NDR a SSSR, kde si podobným způsobem zajišťují na celý rok čerstvou zeleninu.

Při výrobě mazacích tuků nahradili v závodě neparafinické oleje parafinickými, aniž se tím snížila kvalita. Podařilo se rovněž vyvinout nový typ vrtacího oleje, který předčí dosavadní výrobky z naftového mýdla, jehož je nedostatek.

V září se projednával nový akční plán závodu, který bude nyní zpracovávat sovětskou ropu a československou místo dosavadní dovážené rakouské. Celá výroba se zaměřuje hlavně na druhy, které potřebuje náš průmysl, topnou naftu, parafin a mazací oleje, motorová paliva. Velká pozornost se věnuje využití odpadních látek a upotřebených motorových olejů ze sběru.

V soutěži vybraných výroben v rámci ministerstva chemického průmyslu za 3. čtvrtletí t.r. byla v závodě vyhodnocena rozpustidlová parafinka, která získala premií 1600 korun, dále lisová parafinka s premií 800 korun a oddělení teplárny, které získalo 2000 korun. Za listopad splnili plán hrubé výroby na 103% a výrobu zboží na 104%. V sobotu 21. prosince splnil závod celoroční plán na 100,2%.

Je zřejmé, že Rudý prapor, který závod obdržel už 27. ledna t.r. byl propůjčen správně, protože i přes nepříznivé podmínky na poč. roku závod splnil všechny své úkoly.

E l e k t r á r n a je jedním nejdůležitějších závodů v Kolíně. Poslední mrazivá zima a nedostatek vody v řekách a přehradách způsobily, že bylo nutno vypínat proud, zavést přísné šetření energií v závodech. Závody pochopily tuto výzvu. Ve Frigeře velká část výroby byla přenesena na noc, aby odběr proudu byl regulován, v Obchodních tiskárnách mají každý čtvrtek volno a tuto směnu nahrazují během týdne v noci. Nejvíce se o úspory zasloužilo Koramo, které má pod kotly namontovány hořáky na vyhřívání topným olejem. Podobně si počínal závod Rekord, kde uvedli do provozu nepoužívaný dieselagregát, kterým kryjí veškerou spotřebu elektr. energie a ušetří tím 40 kWh v každé hodině.

Elektrárna měla dostatečné zásoby uhlí na haldách na zimu, ale když začaly tuhé mrazy, nastaly jiné potíže. Uhelný prach zamrzal a ledový krunýř byl až 1,20 m silný. Museli přijít příslušníci armády a uhelny prach rozrušovat trhavinou.auta neustále přivážela uhlí ze skládky v Hradištku. Na dvoře stále pracoval buldozer, který přihrnoval uhlí a u železniční vlečky se střídaly neustále směny. Pro velké mrazy nebylo někdy ani možno použít mechanisace a uhlí se muselo vykládat ručně. Nejhorší byla situace počátkem února, kdy železničáři nemohli ani přisunout vagony. Kolektivy v elektrárně spolu se železničáři zmáhaly úkoly jen s vypětím sil. Proto i v lokomotivním depu se rozhodli všechna osvětlení za slabší. Přes všechny tyto potíže plnila elektrárna svůj plán.

Závod si letos staví novou jídelnu a kantinu, aby byl zajištěn pro příští zimu, provádí výstavbu nového vodního hospodářství, které zajistí zvýšenou dodávku páry.

P l y n á r n a Také tento závod patří v Kolíně mezi velmi důležité a také on měl letos velké nesnáze s překonáváním mrazů. Závod obdržel už potřetí podnikový putovní prapor za velmi dobré výsledky ve vnitropodnikové soutěži Středočeských plynáren. Plynu používá v Kolíně 4140 domácností a v posledních letech vzrostl počet odběratelů a 40%.

1. máje byla závodu udělena "stříbrná pochodeň", neboť pracující dodali v zimních měsících navíc uhelným skladům v Kolíně 3000 q koxsu a sousedním okresům 1880 q. Své patronátní škole dal závod 100 svázků knih do žákovské knihovny a škola na oplátku vzala 6 pracovníků na zájezd na Slovensko. Zaměstnanci si dali jako závazek, že mimo stanovený plán provedou v Kolíně gazifikaci tří ulic v Kolíně. Letos bylo za brigádnické pomoci položeno potrubí v ulici Vrchlického a Jeronýmově. Domovní přípojky zřizuje n.p. Středočeské plynárny zdarma. V pátek 20. prosince splnila plynárna celoroční plán ve všech odvětvích na 100%. Odběr plynu stoupl letos o 14%.

K_o_n_s_t_r_u_k_t_i_v_a nemohla v prvním čtvrtletí pro omezenou dodávku elektřiny svůj plán splnit. Proto se prracující snažili v dubnu změnou pracovního plánu a změnou pracovní doby splnit dubnový závazek na 113% a tím závod získal putovní vlajku. Závod pracoval na výrobě jeřábových drah, kteroužto zakázku dostal od n.p. Tatra v Kolíně. Protože to byla zakázka s navázáním zahraniční montáže, byla výroba přesně splněna do 14. srpna. Řada zaměstnanců pomohla letos splnit žně tím, že pracovali v JZD Bečváry a Zásmyky jako traktoristé a mlátičkáři. Při závodě vzniklo vzorné učňovské středisko. Manko z I. čtvrtletí bylo ve III. vyrovnáno a každý následující měsíc byl plán vysoko překračován, takže se do konce listopadu závod vyrovnal se všemi ukazateli.

Závodní škola práce zahájila vyučování 12. října a má 34 frekventantů. Je tam probírána technologie výroby, technické kreslení, technologie, ekonomika a praktický výcvik.

I_z_o_l už v posledních dvou měsících pracoval nad plán, takže do letošního roku vstoupil velmi dobře. Dva jeho kolektivy dostaly titul BSP. V srpnu letoš. roku byla v závodě dokončena linka na minerální plst a byly hned zahájeny poloprovozní zkoušky. Zařízení zhotovil Strojstav Bratislava. Letos měl závod velké úkoly v exportu. V srpnu byla dokončena velká dodávka isolačního materiálu do Egypta, při jejímž balení byli přítomni zástupci Technoexportu a Egypta.

Ještě v srpnu začali v závodě s výrobou elektroinstalačních krabic z umělých hmot. Proti dřívějším obráběným krabicím plechovým s papírovými vložkami jsou tyto krabice kvalitnější. Produktivita se zvyšuje čtyřnásobně. Koncem letošního roku dodá závod našim stavbařům půldruhého milionu těchto krabic. Ve vnitřní organizaci si zavedl závod velkou paletisaci, protože doprava těžkých pancéřových trubek byla uvnitř závodu obtížná. Dnes tuto práci zastane jediný pracovník s vysoko zdvižným vozíkem, jímž přepravuje trubky v paletách zvláště k tomu účelu v závodě vyrobených. Závod je také jeden ze tří závodů v republice, který se zabývá výrobou emailových vodičů pro vinutí motorů a přístrojů.

6. září byla v závodě slavnostní schůze, protože byla závodu odevzdána Rudá standarta za splnění úkolů za II. období a řada pracovníků kromě toho obdržela vyznamenání. Rovnoměrným plněním plánu se nejlépe umístila provozovna Izolu na Zálabí. Tím je závod stále v čele podniků stavebních izolací. Za 3. období splnil plán na 106% a pobočný závod na Zálabí na 102%. Celoroční plán výroby už splnili 28. listopadu a do konce roku přidali ještě za 600 tisíc kor.

V tomto letním přehledu některých kolínských závodů je ale patrné, že Kolín je dnes velkým průmyslovým střediskem, které svým významem přesahuje i rámec státu, neboť je tu řada závodů s rozsáhlou exportní kapacitou do Evropy a do zámoří. To dodává Kolínu zvláštní ráz nejen tím, že do Kolína přichází hodně cizinců z celého světa za obchodním jednáním nebo na montáže, ale také mnoho kolínských lidí jezdí na montáže do ciziny a denně můžete mluvit s lidmi, kteří se vrátili z Číny, Egypta, Koreje, Jižní Ameriky atd.

Loňský rok splnily kolínské závody plán výroby na 90%, ale plán exportu na 152%. Plánované úkoly nesplnilo celkem 17 závodů na okrese, naproti tomu velká řada závodů plány vysoko překročila a tím snížila celookresní manko na minimum. V lednu letošního roku plnily závody plán hrubé výroby na 95% a výrobu zboží na 88,9%. Plán exportu na 100,6%. Přesto, že byl

plán exportu splněn, nevyrovnalo se s ním mnoho závodů. V březnu se situace zlepšila, protože dodávka elektřiny byla lepší. Plán výroby stoupl na 102,9% a zboží na 98,9%, export na 96,2%. V dubnu nastalo další zlepšení, ale vázl export. Zatímco Frigera plnila export na 143%, Lučební Kolín pouze 38%. Na všech závodech byly vypracovány akční plány a vyhlášen závazek na 3. čtvrtletí. Hrubá výroba za I. pololetí byla překročena tak, že manko z prvních měsíců bylo vyrovnáno. Činilo na okrese 9 milionů korun. Zboží bylo vyrobeno za 10 milionů korun navíc, čímž loňské 28 milionové manko snížilo na 18 milionů korun. Na základě vyhlášených akčních plánů a socialistických závazků šedesáti závodů byl na 3. období uzavřen velký společný závazek. Závody slíbily vyrovnání všech ukazatelů, ale účast na vyhlášení závazků nebyla všude dostatečná. Za I. pololetí letošního roku nesplnilo plán 11 závodů, většinou mimokolínských. Nesplnění však nesla hlavně Tesla, která splnila jen 71%. Ze většiny závodů se závazky vyrovnala, bylo zásluhou dobře vypracovaných dílčích plánů a činností okresní lidové kontroly, která zase kontrolovala komise lidové kontroly na závodech. Ve všech závodech se rozvíjela akce na zvýšení kvality práce, na odstranění zmetků. Mnohé závody tím docílily toho, že nemají reklamaci svých výrobků a pracující soutěží o čest tovární značky. Celkový stav se ovšem lepší jen pomalu. Pořád se v závodech ještě objevují časové ztráty, nevyužití stroje a nekvalitní výrobky.

Psát kroniku průmyslových závodů je pro kronikáře obtížná, protože se na závodech tomuto oboru věnuje málo pozornosti. Je to však oddělení velmi důležité, neboť příští doba bude chtít vědět, jak jsme v této převratné době pracovali, jak jsme tvořili svůj nový průmysl a jak jsme se vyrovnávali se všemi úkoly nové doby. Některé závody nemají ani vedenou kroniku, ani uspořádaný archivní materiál. Někde ani ten není, takže bude v budoucnosti těžké dávat dohromady minulost závodu. Jako nám chybí podrobné zápisy z minulého století, z doby, kdy u nás byly zakládány průmyslové závody, tak budou dnes podobné zápisy v některých závodech chybět také. Vzorem by tu mohl být závod Koramo, který má dobře vedený archiv a archivář závodu s. Fr. Zemek ochotně kronikáři města poskytuje materiál. V poslední době se stále volá po tom, aby závody vedly své vlastní kroniky od založení až po dnešní dobu, ale zatím se kromě mála závodů nic neděje.

-oOo-

Sport

Různé události v Kolíně

S_p_o_r_t

Kolínský sport tím, že dostal v poslední době dokonce dva stadiony, které snesou srovnání s nejlepšími toho druhu, měl by mít ovšem také podle toho větší rozvoj. Bohužel tomu není tak. Kopaná se sice pěstuje v řadě oddílů, ale jejich výkony nedosahují toho významu, jaký by mělo město Kolín mít. Hokej se sice probojoval do první ligy, ale pak se jí vzdal pro malý zájem předplatitelů. Lehká atletika, která měla kdysi za dob Drozdů, Plešingerů Stárků a jiných velmi dobrý zvuk, je nyní pouze průměrná. Je to někdy až ku podivu, že čím lepší jsou podmínky pro rozvoj sportu, tím jsou v Kolíně výsledky menší.

Na konci r. 1962 absolvoval Spartak Kolín Tatra čtyři zápasy v Jugoslávii a všechny s dobrým výsledkem. Čtyři starty, čtyři vítězství v poměru 55:16. V prvním hokejovém utkání porazili v Bělehradě kombinované mužstvo OHK a Partyzán Bělehrad 14:1 !!, ve druhém Olympii Lublaň 11:3, ve třetím HC Jesenica 8:7 a ve čtvrtém dokonce HC Krajinska Gora 22:5. Ještě na Štědrý den hráli s Jesenicí pátý zápas 15:8. Kolínští hokejisté vlastně přijeli jako učitelé hokeje do Jugoslávie. V Bělehradě byl o hokej malý zájem, ale Jesenice hokejem žila, obecenstvo je přijalo dobře a naši si přivezli dobré vzpomínky.

Po úspěšném startu v Jugoslávii však prohrál Spartak v Karlových Varech s tamějším Dynamem 7:4, takže se ocitl v tabulce II. ligy na 3. místě. Následující zápas se smíchovskou jmenovkyní prohrál Spartak 1:0 a se Spartakem Mladá Boleslav dokonce 7:1. Tyto porážky byly zastaveny teprve vítězstvím nad Spartakem Hradec Králové 14:3. Na domácím ledě obvykle Spartak Kolín prohrál, což se hned odrazilo na návštěvách, ale na cizím ledě slavil úspěchy, jako hned v následujícím zápase s pražským Motorletem, který byl poražen 9:5. Trapnou roli však zahrál kolínský Spartak na pardubickém krytém ledě, kde byl poražen 11:3. Poslední zápas s Duklou Litoměřice prohráli kolínští hokejisté 7:1. Letošní Tatra je jen stínem loňské, která si vybojovala postup do první ligy.

Kolínští odbíjenkáři nám však udělali radost, neboť titul mistra republiky si vybojovali finálovým vítězstvím nad pražskou Slávií Vysoké školy 3:2.

Tři a půl tisíce diváků se přišlo v Kolíně podívat na start japonských volejbalistů. Diváci zaplnili malý stadion na Kalcovce do posledního místa a viděli vítězství kolínských v poměru 3:0. Naši převyšovali soupeře ve všech směrech.

Přes znamenitou propagaci cyklistiky populárním Závodem míru, který je vždy v květnu středem pozornosti, nemá cyklistika v Kolíně dobrou posici. Není dostatek činovníků, značné náklady na činnost a často i nepochopení brání většímu rozvoji této sportovní disciplíny. Přes tyto těžkosti dovedli činovníci Spartaku Tatra obětavě propagovat cyklistiku na okrese. Podchytili mládež uspořádáním soutěže žactva, uskutečnili zájezd do zahraničí a úspěšně uspořádali přebor republiky v dorostenecké soutěži družstev.

Na ukončení sezony uspořádali krasobruslaři Spartaku na Zimním stadionu pestré pásmo, na němž vystoupila akademická mistryně Jitka Šimonová-Hlaváčková. V podzimní sezoně vystoupila u nás známá krasobruslařka Jindra Kramperová, ale ne na ledě, nýbrž jako koncertní umělkyně, klavíristka. Je to vzácný zjev, spojení kultury těla a ducha, což bychom potřebovali u většiny našich sportovců.

Mistři světa sourozenci Romanovi vystoupili v Kolíně 9. listopadu v revolučním pásmu. Kromě nich vystoupila dvojice Kubíková - Votruba a mladá naše nadějná krasobruslařka Hanka Mašková. Stadion byl po delší době zase v plném lesku a sedm tisíc diváků se sešlo na tu podívanou. Pochvalu zaslouží pořadatelé, že z toho neudělali "kasapodnik" a nižším vstupným umožnili návštěvu hlavně mládeži.

V podzimní hokejové lize jsou zatím dva favorité. Motorlet Praha a Kolín. Zatím mají za sebou polovinu, t.j. 14 utkání o postup do kvalifikačního turnaje o I. ligu. Postavení Kolína je zatím velmi dobré a spolu s Motorletem patří k uchazečům o tento titul. Po slabším začátku, kdy ztratili oba body v Praze s Motorletem a s Havlíčkovým Brodem, vyhráli v dalších třech utkáních, takže jejich postavení do jarní ligy je dobré.

Oba kolínské fotbalové oddíly se po celou letní sezonu pohybovaly na konci tabulky a oběma hrozil sestup. Rozhodnutí padlo v Rakovnici, kde oddíl Lokomotivy prohrál 2:1 a sestoupil tým do IA třídy, zatím co Tatra se udržela v krajském přeboru.

Mimořádná zima na poč. letošního roku umožnila, že se dalo plně využít ledových možností a na Kolínsku proběhly velmi úspěšně První československé sportovní hry v hokeji, což dalo příležitost k velkému náboru mládeže. Jako dobrý počinek těchto her se dá posoudit účast čtyř kolínských závodů, Tesla, Tatra, Soja a Elektrické pece a v n.p. Tatra dokonce soutěžilo dvanáct družstev. To je právě to, co sleduje pořadatelstvo, umožnit účast pokud možno největšímu počtu zájemců o sport, protože i ostatní závody jsou schopny zařadit do soutěže svá mužstva.

Letošní příznivé sněhové podmínky na poč. roku daly možnost uskutečnit v Polabí dokonce lyžařské závody. Lokomotiva Kolín uspořádala totiž náborový závod mládeže, který se jel v kolínských Borkách. Sešlo se 47 hochů a dívek.

Na první sraz turistů na Vysoké se sešlo v první jarní neděli na jeden tisíc účastníků. Tento sraz vrozně organizovala kolínská sekce turistiky v akci Sto jarních kilometrů.

Tradice kolínského košíkového se datuje ještě od dob Uncasu. Byl to kolektiv, který v košíkovém znamenal velmi mnoho a měl řadu i mezinárodních úspěchů. Později košíková v Kolíně upadla až teprve letos se podařilo najít dostatek činovníké a 15 hráčů, kteří tuto hru opět vážně pěstují. Výsledky už mají. Staří i mladí chtějí košíkovou v Kolíně pozvednout na bývalou výši.

Za účasti téměř 200 závodníků uspořádal Spartak Kolín Tatra závod zv. Vodácký kilometr. Trať byla od převozu u Kmochova ostrova, kde byl start a cíl byl v prostoru lehkootletického hřiště.

Kolín má mistryni republiky v kuželkách. Stala se jí Eva Rážková a na třetím místě je jiná Kolíňačka Marie Lauerová. Obě závodnice patří do oddílu Lokomotivy Kolín.

Mladá inženýrka Eva Kaprasová z Kolína je jedinou ženou z republiky, která se účastnila v červenci soutěže v letecké akrobacii Lockheed Trophy v Coventry v Anglii. Je to vůbec poprvé, co se této soutěže účastní žena a jsme rádi, že je z Kolína.

Na kuželkářském turnaji v Českých Velenicích startovaly obě kolínské závodnice Lauerová a Rážková a pobily mužskou konkurenci a vyhrály nejen závod jednotlivců, ale i soutěž družstev pro Lokomotivu Kolín.

Kolínští odbíjenkáři letěli letadlem do Brazílie na odbíjenkářskou universiádu do města Porto Alegre. Absolvovali cestu 12 tisíc kilometrů přes Paříž. V turnaji dosáhli druhého místa za Sovětským svazem.

V srpnu byl pořádán Lokomotivou Kolín už 29. ročník Prágrova memoriálu o Velkou cenu města Kolína v klasickém pětiboji.

Sportovní utkání mají zvláště při kopané a hokeji také své stíny. Je stále dost vyloučených hráčů a jejich chování neodpovídá ideálu sportovce. Také chování diváků na hřišti je někdy velmi nepřístojné a není žádným vzorem pro mládež, která navštěvuje utkání.. Mnozí hráči vidí jen zisk bodů a uchylují se často k nebezpečné hře, při čemž jsou podporováni i nekritickými diváky. Dvě těžká zranění na hřišti nejsou dobrou visitkou sportovců a hrubé výrazy diváků přejímá mládež.

Potěšitelné pro Kolín je to, že krajské lehkotletické přebory pořádané v Berouně, Roztokách a v Kolíně přinesly vítězství kolínským atletům Lokomotivy Kolín, kteří si přinesli rekorsní počet 20 titulů krajských přeborníků na dráze.

V červenci byl v Sendražicích uspořádán už třetí ročník Memoriálu bratří Povových. Jejich činnost je spjata s vývojem proletářské výchovy, neboť oba byli spoluzakladateli proletářské tělovýchovy v Sendražicích.

Odborná učiliště kolínských závodů uspořádala na závěr školního roku sportovní olympiádu na kolínských hřištích. Celkovým vítězem se stalo učiliště Tatry.

R ů z n ě

V lednu byl v okresní lidové knihovně pořádán už 160. kulturní večer, který provedlo Studio mladých. Program byl ze spisů Julia Zeyera Z letopisů lásky. Večer byl dobře připraven a bude jen dobré, když bude mít mezi mladými následovníky.

Tato činnost kulturních večerů vznikla v r. 1953 z nápadu tehdejšího knihovníka Jaroslava Janíka a rozrostla se dnes v řadu spolupracovníků.

7. ledna uspořádal Osvětový dům koncert v městském divadle, na němž účinkoval pěvecký sbor Smetana OB z Prahy lo Hostivař. Kromě toho vystoupil dechový orchestr požárního sboru v Kolíně. Večer měl velmi pěkný průběh, obě tělesa velký úspěch u posluchačů, kterých bylo bohužel méně než se na Kolín sluší.

9. ledna se dožil 75 let kolínský známý hudební pedagog Josef Mančál. Vystudoval na gymnasiu v Kolíně a vysokou školu v Praze. R. 1912 odejel do carského Ruska a tam vyučoval zpěv a hudbu v Kijevě a v Kišiněvě. Při vypuknutí první světové války byl v Kolíně a musel narukovat do fronty, ale neválčil dlouho, přešel k Rusům, stal se dirigentem opery v Penze, později v Leningradě jako dirigent a hudební pedagog. R. 1928 se vrátil definitivně do Kolína. R. 1932 se stal inspektorem hudebních škol a byl později pověřen, aby založil v Kolíně hudební školu. Stal se jejím prvním ředitelem a byl jím do r. 1958. Během doby vchoval řadu našich znamenitých pěvců, Ludmilu Dvořákovou, Václava Nouzovského, členy Národního divadla, dále bratislavskou B. Jechovou, ostravskou Španielovou, kolínskou Jeriovou, Nikodýma, Hefko-

vou a řadu jiných. Jeho pětasedmdesátiny byly v kolínském divadle oslaveny pěkným hudebním večerem, na němž si jubilant zase po delší době zadirigoval.

Už delší dobu trvá v Kolíně kalamita s věžními hodinami. Nikde nejdou, a tam, kde jdou, jdou špatně. Kolín má několik věžních hodin, které jsou rozloženy pravidelně po městě a jsou ze všech stran viditelné. Bohužel nejsou nic platné.

V Kolíně byla otevřena nová speciální prodejna barev a laků, kde lze tyto věci nejen nakoupit, ale lze se i poradit, neboť prodejna má odborníka, což je velmi užitečné. Mnozí lidé si řadu věcí dělají sami a koupí-li si na to materiál, musí mu také prodávající umět říci, jak se s tím zachází. To ještě bohužel v některých obchodech není, protože obsluhující personál nerozumí tomu, co prodává.

Na poč. tohoto roku se utvořil při městském museu numismatický kroužek. Jeho účelem je šířit zájem o sbírání starých a nových mincí, platidel, medailí a drobné platiky. Členové budou pomáhat museu také v uspořádání sbírek, které má museum ve správě. Má být zřízena i Štolbova síň, na památku kolínského numismatika insp. Štolby, který byl nejen dobrým odborníkem, ale i sběratelem, který Kolínu zanechal velkou sbírku mincí.

V lednu byl také zahájen už 14. ročník lidových kursů ruštiny. Celkem se ustavilo 65 kroužků a tím se stal Kolín první ve Středočeském kraji.

Kronikáři na Kolínsku dostali letos velmi dobrého pomocníka v archivním průvodci, v němž je sepsán veškerý materiál okresních, městských a obecních archivů na okrese. Jsou podány stručné dějiny obcí, soupisy místních časopisů a literatury, reprodukce některých významných dokumentů a rejstříky. Tento průvodce bude na dlouhá léta pomocníkem všem kronikářům, osvětářům a hospodářským pracovníkům.

Velké mrazy a množství ledu, které postihuje letos náš okres, nutí také zvěř a ptactvo k vyhledávání lepších podmínek. Pod mostem v Kolíně, v místech, kde voda nezamrzá, se shromažďuje množství divokých kachen, čírek a jiného vodního ptactva. Lidé, zvláště děti je krmí a na mostě je stále živo. Letošní zima byla nad obyčej krutá a má v historii řadu období. Za nejkrutější zimu podle kronik je považována zima let 1798-99. My pamatujeme krutou zimu v r. 1929, kdy mráz sevřel téměř celou Evropu a sněhovými vánicemi ochromil dopravu. Zahynulo mnoho zvěře a ptactva, zašly stromy a hynuli i lidé. Školy měly mimořádné prázdniny, zamrzaly vodovody, ve sklepích zmrzly brambory, v chlévech kravám namrzla vemená. Zima v r. 1942 byla také tuhá. Mnoho našich lidí bylo v Německu na nucené práci. Letošní zima natropila mnoho škod. Někde se to rovnalo přírodní katastrofě. Byla zničena elektrická vedení, vlaky se zpožďovaly a celý hospodářský život se zpomalil. Všude se muselo od jara hodně přidávat, aby se dohonilo změškané. S tím vázly i zemědělské dodávky zvláště mléka. Ani na konci března si zima nedala ještě pokoj, překvapila nás ostrými mrazy a na polích se zpozdila práce.

U nádraží v bufetu Stará pošta se objevují neustálé stížnosti na šizení zákazníků malými porcemi, nehygienickým provozem a nevlídnou obsluhou. Kontrolní úřady zjistily, že zprávy jsou pravdivé, poslali tam dokonce televizi a Kolín měl opět sensaci. Nejhorší bylo právě to, že zlořády, které se tu děly na úkor spotřebitelů, byly v budově trpěny ředitelstvím, které bylo pouze o patro výše. Pracovníci rozhlasu než se představili vyzkoušeli správnost údajů a zjistili, že skutečnost je ještě horší než říkala udání. Je třeba, aby lidé sami

upozornili na tyto nedostatky, protože nepořádné a nepoctivé vedoucí si musíme sami napravit a vychovat takové, jaké naše hospodářství potřebuje. Stále se ještě vyskytují vedoucí obchodů, ale i v opravárnách a v montážích lidé, kteří zneužívají neznalosti lidí. Jeví se to při opravách aut, televizorů a radií, při instalacích vodovodů a plynu atd.

U prodejen masa se v poslední době objevují velké fronty. Někteří lidé navrhují, aby byly znovu zavedeny potravinové lístky na maso. Je to zbytečné, protože nedostatek masa je jen přechodný a kromě toho je zaviněn malým množstvím prodejen, takže se kupující, kteří ráno přijedou autobusem z vesnic nahnou k jednomu krámu. Je zajímavé, že na vesnici, kde se lidé znají, je distribuce masa i másla pravidelná, protože se nikdo neodvážívá nakupovat větší kvanta nebo chodit dvakrát, jako to někteří dělají ve městě.

V dubnu bylo v Kolíně uspořádáno pantomimické představení divadla Na zábradlí z Prahy. Skupina vedená hlavním představitelem Ladislavem Fialkou se právě vrátila ze zahraničního turné a velmi uspokojila kolínské diváky, kterých se sešlo hodně. Je vidět, že dobré umění své diváky vždycky nalezne.

Ženám k jejich svátku uspořádalo Kolínské orchestrální sdružení koncert, který byl všemi návštěvníky velmi dobře přijat. Reprodukční úroveň souboru je dobrá a skladby byly vybrány tak, že splnily umělecké požadavky se zábavou.

V létě bylo po několik dní vidět na kolínských ulicích pracovníky, kteří prováděli očíslování sloupů elektrického vedení, takže evidence bude lehčí.

Nedělní pořady kolínského musea Podvečery s kamerou se těšily letos velké oblibě, promítací místnost byla vždy naplněna do posledního místa. Fotoamatéři tam promítali své snímky z letního cestování nebo i celé filmy. Slovní doprovody jsou hodnotné a vtipné. Škoda, že na promítání je tak malá místnost, která už nepostačuje.

Největší náš cirkus Humberto si po zimní přestávce vybral Kolín jako svou první staci. Hlášen byl sice už počátkem dubna, ale pro zimu se nemohl vydat na turné a přijel do Kolína až v květnu. V červenci přijel do Kolína druhý náš velký cirkus Internacional. Vystupuje v něm český krotitel lvů Málek, který byl jednou lvicí nedávno těžce raněn. Nyní je už zdráv a v Kolíně se dobře uvedl.

V lednu a v únoru byly v Kolíně konány kursy nových myslivců a prošlo jimi 130 posluchačů. V dubnu dělali ústní zkoušky. Sedm jich prošlo s vyznamenáním, osm jich propadlo.

Před prvním májem otevřel Pramen v Kolíně novou samoobsluhu, která byla adaptována ze dvou bývalých prodejen. Je obsazena učňovským dorostem. Automatová prodejna Tempo, která byla otevřena minulého roku, je mnoha občany kritizována, že její sortiment je malý. Omezuje se hlavně na tvrdé cukroví a konzervy. Je pravda, že její zařízení je velmi nákladné, a její rentabilita dost problematická, ale měla by být otevřena hlavně v době, kdy ostatní prodejny jsou zavřené.

Při závodě Tatra se vytvořil dramatický soubor mladých lidí, kteří si našli svůj stánek v opuštěném sále československého kostela na Husově náměstí. V minulých dnech tam uvedli premiéru a dvě reprisy kabaretu Anděl na střeše. Bylo to opravdu velmi dobré představení a lidé se bavili od počátku až do konce.. Bylo zajímavé pozorovat, jak se sami herci na jevišti baví

svou hrou a to působilo kontakt s obecnstvem, kterého se sešlo bohužel málo. Mnohdy se hovoří o mládeži a kritikuje se často nespravedlivě, ČSM si často nařiká na nezájem mládeže, ale na představení nebyl vidět ani jeden člen OV ČSM a zdá se, že o činnosti tohoto mladého souboru ani nevědí. Výtku by ovšem zasloužil i patronátní závod Tatra, který by ten malý sálek mohl zaplnit mnohokrát.

Kolínský rozhlas po drátě zařazuje čtyřikrát týdně zajímavé události z kolínského života, hlavně ze závodů, z oblasti kultury a sportu a hovoří v něm často veřejní pracovníci a odborníci různých oborů.

V červenci bylo v Kolíně uspořádáno setkání esperantistů, kteří pořádají v Kolíně už po několik let kursy pro začátečníky a pro pokročilé.

Nedostatek čisté vody v Labi si vynutil vytvoření nového koupaliště pro Kolín u Tří Dvůrů, t.zv. Písečák. Je to velké vybagrované jezírko s poměrně čistou vodou, které se v teplých dnech stává dostaveníčkem lidí z Kolína i z okolí. V nedělním odpolední je tu velká řada aut, motorek a kol a okolo koupaliště dva až tři tisíce lidí. V posledních dnech tam vyrostla i řada stánků s občerstvením. Jen doprava autobusy z Kolína by měla fungovat poněkud pravidelněji.

V poslední době se mezi mladými rozšířil zvyk pohybovat se po ulicích s hračícím transistorem zavěšeným na krku. Celá věc by byla nevinná, ačkoliv slyšet neustále kolem sebe někdy špatně reprodukovanou hudbu není nic příjemného, ale horší je to, že chodci zaujatí hudbou nedávají pozor na cestu, zvláště na křižovatkách a bývají zraněni nebo jsou příčinou havárií. Příslušníci bezpečnosti se s těmito chodci často setkávají a nezbyvá, než jim dávat pokuty.

Mnoho občanů sledovalo v Kolíně na ulicích a na Zimním stadionu filmování hry Černý Petr. Kameramani si stěžovali na úmorné vedro. Scénář k filmu napsal režisér Forman a ve filmu vystupovali i kolínští občané.

Divadélko mladých závodu Tatra si dalo název DDT, což znamená Deset, dvacet, třicet, věk, v němž jsou členové souboru zastoupeni. Rozhodli se, že si sami divadélko v sále upraví, pustili se s chutí do práce, rozšířili a upravili jeviště, které bylo v havarijním stavu, zřídili otočné kulisové panely, zlepšili osvětlení a provedli vše k použití černého divadla. Zanedbaný sálek připravili i pro jiné odbory.

Na Zimním stadionu vystoupili 2. září představitelé populárního televizního seriálu Tři muži v chalupě. Stadion byl velmi navštíven hlavně venkovem, kde tato hra byla velmi sledována. Ve hře v Kolíně vystoupili hlavní televizní představitelé herci Skopeček a Lubomír Lipský.

Letošní filmový festival na Zimním stadionu proběhl opět ve znamení řady filmů různého původu. Návštěvy byly velké, často kromě tribuny byla zaplněna i sedadla na hrací ploše, ale ceny byly neúměrně vysoké. Mnozí to kritizují, protože když stadion pojme na jedno představení tolik diváků, jako čtyři nebo pět kin Jas, bylo by možno udělat vstupné přijatelnější. Je však vidět, že naše filmová distribuce není vedena zrovna socialistickými zájmy dát lidem kulturu pokud možno levně, ale hlavním zřetelem je zisk.

Už několik let kritizujeme zájezdy některých pražských tanyumělců do Kolína. Jsou to

někdy nezodpovědné podniky, jako byl 24. srpna na stadionu při mírové slavnosti OV SČSP, kdy byli na plakátech hlášeni herci Hermannová, Polák, Martin, Klapka, kteří se bez omluvy vůbec nedostavili, takže obecnost dala svou nespokojenost hlasitě najevo. Způsob, jakým dělají herci zájezdy na venkov je někdy trestuhodný a zdejší činitelé by takovouto uměleckou chamraď neměli ani zvat.

Vychovatelé a zdravotníci využili prázdnin a uspořádali čtyřdenní kuchařský kurs pro kuchařky mateřských škol. V září pak byl uspořádán kurs pro učitelky 8. a 9. tříd, kde dětští lékaři přednášeli nejnovější poznatky z péče o kojence a batolata. Je to proto, aby děvčata po odchodu ze škol byla připravena na odpovědný úkol mateřství.

Ke zvláštní nehodě došlo 11. září na silnici u Kolína, když se motocyklista srazil na silnici s divokým kancem. Sedmdesátikilový kanec byl zabit, ale motocyklista byl odvezen do nemocnice. Ke srážce došlo ovšem v noci. Jiné zvíře, které se v okolí potuluje je veliký los, který v tuhé zimě sem zabloudil z Polska. Jeho odstřel je přísně zakázán a řada svědků už jej viděla.

Neobvyklá je letos úroda hub. Lesy jsou plné lidí a každý si přijde na své. Jenže se mnozí lidé neumí v lesích chovat a zvláště motorisovaní zanechávají v lesích nepořádek. Přijedou z daleka a odjedou zase daleko, tak jaképak ohledy.

Cena švestek je letos na trhu velmi nízká, protože je nebývalá úroda. Aby se zabránilo v zemědělství ztrátám byla v květnu provedena v závodech prověrka nevyužití půdy. U devíti závodů z 21 bylo zjištěno celkem téměř devět hektarů. Byly hned na místě sepsány protokoly, jak tuto půdu obdělávat. Některé závody už tam vysázely zeleninu, brambory nebo ovocné stromky. V červnu byla provedena nová kontrola a bylo zjištěno, že už u osmi závodů bylo obděláno 5,56 ha půdy. Podílejí se na tom chovatelé domácího zvířectva, dvě JZD, vojenský útvar a zaměstnanci závodů. Volné plochy půdy ve městě byly přiděleny školám, zahrádkářům a některým občanům na vytvoření zeleninářských zahrádek.

Hospodářství Kolín má 435 ha zemědělské půdy, ale větší část je nižší bonity a cca 13% je bonita 6-7. třídy. Na jeden traktor připadá 62 ha orné půdy, což je skoro mnoho. Celoročních pracovníků je málo a proto se musí vypomáhat brigádnicky.

Zahradnicko-ovocnářská skupina byla vytvořena v r. 1962 sloučením ploch zeleniny a sadů z ostatních hospodářství. Na letošní rok bylo pěstění zeleniny na 31 ha. Ovoce se sklízí na 21.081 stromech. Kromě toho je 2000 angreštů a 3380 rybízů. Práci ztěžuje velká dislokace stromů. Kromě švestek byla úroda ovoce letos menší, zvláště jablek a hrušek. Většina sadů má staré stromy. Letos se začalo se sázením desíti hektarů mezi Pašinkou a Kolínem k letišti.

Letošní žně měly zásluhou příznivého počasí dobrý průběh. Přesto potřebovala farma Kolín brigádnickou pomoc na úklid slámy. Protože se nepodařilo sehnat občanskou pomoc, pomohla armáda.

Veškeré žňové práce byly skončeny 16. srpna a trvaly celkem 26 dní. Při letošním počasí to byla dlouhá doba, ale bylo to způsobeno tím, že kombajny byly částečně přesunuty na jiné pracoviště. Celkem neuspokojivě dopadly hektarové výnosy obilovin. Nebylo docíleno plánovaných výnosů. Plán u pšenice byl 32,5 na ha a skutečnost byla 25,25q, u žita plán 27,4 a skutečnost 21,08q, u ječmene plán 32 a skutečnost 28,19q a u ovsa plán 29 a skutečnost 25,75q. Statek zdůvodňuje tyto menší výnosy suchem, čímž obilí nedozrálo a uschlo. Vedle počasí však zemědělská komise zjistila půdu nedostatečně připravenou, nedostatky v setí /moc

mělce/, takže část zrna byla vyzobána, v obilí nebyl huben plevel a řada jiných nedostatků. Na sklizni cukrovky bylo započato 27. září. Ve dnech 12. a 13. září byla organizována ve všech obvodech brigádnická pomoc na cukrovku. Počet brigádníků však byl malý. Teprve v říjnu byla pomoc občanů vydatnější.

Veřejnost v Kolíně se velmi zajímala o proces, který probíhal v Rakousku proti terezínskému gestapáckému vrahovi Stephanu Rojkovi. Zájem byl tím větší, že mezi svědky byli pozváni také kolínští občané, kteří byli za války v Terezíně. Jedním ze svědků byl úředník MěstNV Bohuslav Šotola, který později v několika přednáškách vylíčil proces ve Štýrském Hradci a své setkání s Rojkem.

Koncem září byl na Kolínsku opět spatřen los. Je to už druhý. První byl v r. 1957 nesvědomitým střelcem zastřelen.

Komise lidové kontroly zjistila, že někteří majitelé nových bytů na sídlišti odmítají platit pravidelně nájemné. Je zajímavé, že v řadách těchto neplatičů se vyskytují ponejvíce lidé, kteří čekali na bytovou jednotku několik let. Je mezi nimi mnoho mladých dvojic.

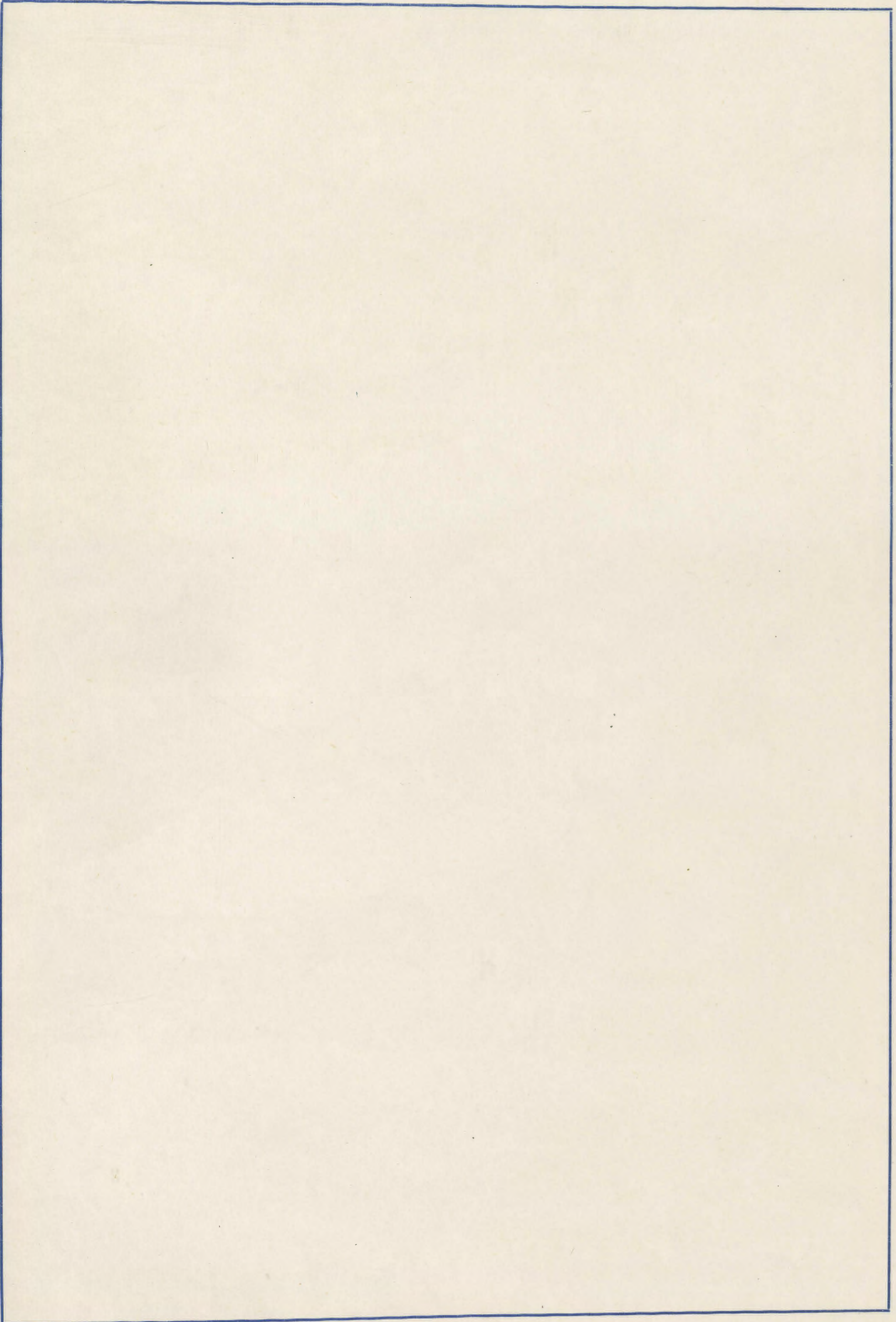
V letních dnech bylo dokončeno jednání o otevření přístaviště pro dopravní lodě v Kolíně. Příštím rokem už budou v Kolíně pravidelně přistávat lodi s uhlím, aby bylo odlehčeno železniční dopravě a zpětná doprava bude vytižena zásilkami závodů a materiálem, který posud dopravovaly železnice. 15. listopadu se mělo přistoupit k pravidelné dopravě. Jedinou překážkou je skalnaté dno u Poděbrad, ale jeho prohloubením je obava, aby se nepoškodily poděbradské prameny.

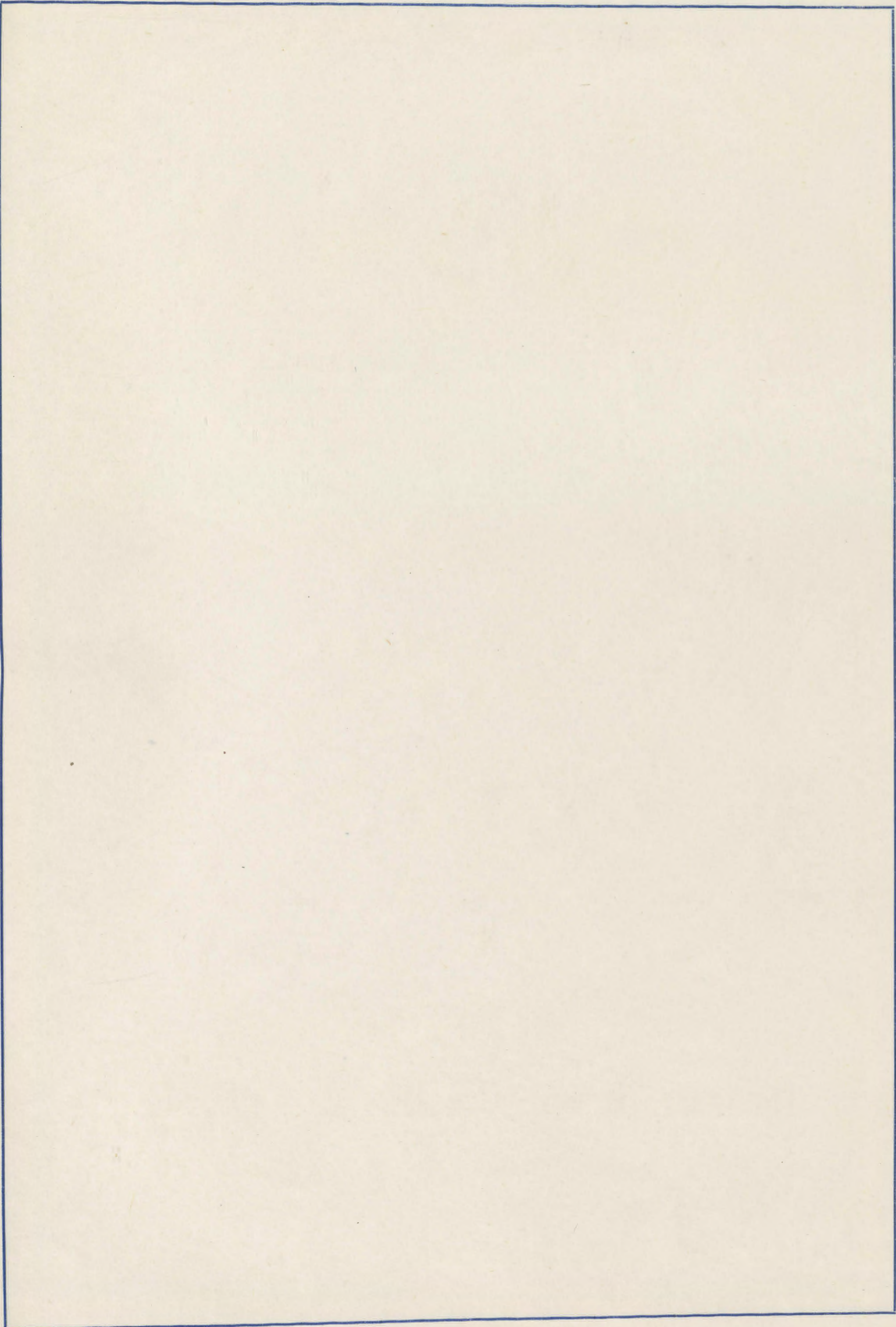
Pro příští rok bude v Kolíně nad železničním mostem otevřeno překladiště uhlí. V úvahu přichází také doprava soji, sojového šrotu a fosfátu. Ve vývozu by šlo o zásilky cukru, sladu a lupku. Kolín se tím stane československým přístavním městem. V pondělí 11. listopadu přijela do Kolína první nákladní loď s uhlím a zakotvila nad železničním mostem. Motorová loď Praha M-01 přivezla přes 300 tun uhlí ze severočeského revíru. Byli přítomni zástupci Čs. plavby labsko-oderské a zástupci všech kolínských institucí. Další lodi mají následovat třikrát týdně. Zpět budou lodi vozit chvaletický pyrit do Lovosic. Labe bude usplavněno i dále proti vodě přes Veletov k Přelouči a k Pardubicům. Je vypočítáno, že doprava jedné tuny po vodě z Ústí do Kolína stojí šest korun, kdežto po železnici 36 korun. Je zřejmé, že to mluví pro lodní dopravu, ale musí se dělat na zimu zásoby, aby se zimní přestávka vyrovnala.

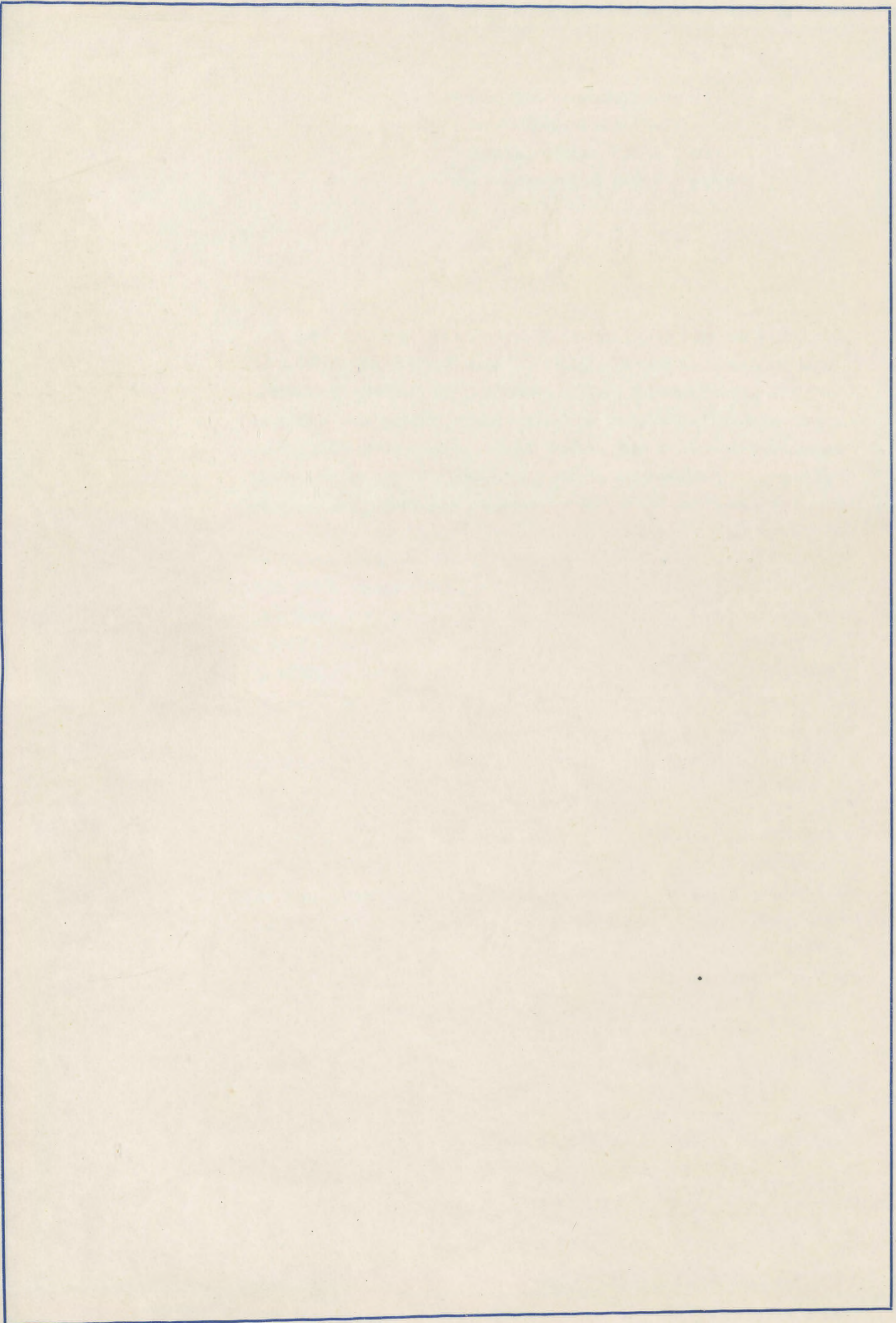
Velkou pozornost vzbudila v Kolíně vražda amerického presidenta Kennedyho 22. listopadu t.r. Nikdo nevěří, že vrahem byl Oswald nebo jen Oswald a lidé nepokrytě říkají, že se za tím skrývá mnohem mocnější skupina, která nesmí být odkryta. Připomíná to smrt presidenta Lincoln, která není dosud vysvětlena, ačkoliv už uplynulo přes 100 let.

Na Kolínsku byla nalezena mince, jejíž nález vzbudil rozruch v archeologických kruzích a byl velmi komentován v tisku. Jedná se o minci ze 7. století, která byla nalezena na katastru obce Kšely. Byzantský peníz, ražený 613-630 panovníkem Herakliem. U nás byla nalezena jen jedna u obce Hroznová Lhota.

V předvánočním týdnu uspořádaly krajské obchodní podniky trh drobného zboží, klenotů, textilu, oděvů, obuvi a knih. V domě musea byl pořádán trh nábytku.

[The text in this section is extremely faint and illegible, appearing as a large block of ghosting within a rectangular border.]

Já vím, doba v níž žiji léta svá
je všemocná. A měřit nelze s ní
pražádnou jinou. Výkřik jediný
z rozporů jejich zní: Čas nastává.

Rok 1964. I když není rokem jubilejním, jako bude rok příští, měl řadu důležitých událostí doma i v cizině. Ze světových událostí nutno připomenout neustálé úsilí sovětské vlády o zachování a upevnění trvalého míru a řada návštěv, které vykonal za tímto účelem předseda rady ministrů Sovětského svazu v různých zemích. Dále to byla smrt indického ministerského předsedy Džavahárlal Nehrua a dlouhotrvající proces s osvětivskými zločinci ve Frankfurtu v NSR, který ani letos nebyl dokončen. Posléze to bylo úmrtí dvou dlouholetých představitelů komunistických stran Francie a Itálie M. Thoreze a Togliattiho. Letošní rok byl také rokem olympijských her v Tokiu, volby amerického presidenta, vyslání sondy Mariner na Mars a loď se třemi kosmonauty do vesmíru, rokem, v němž se prvním tajemníkem stal v SSSR Leonid Brežněv a předsedou rady ministrů Alexej Kosigyn a v anglických volbách nepatrnou většinou zvítězila labouristická strana.

Z domácích událostí měly největší důležitost volby do Národního shromáždění a volby soudců, dále volba presidenta republiky, návštěvy státníků z Kuby, NDR, Jemenu Alžírů a jiných zemí v ČSSR, návštěva presidenta ČSSR v Jugoslávii.

Praha se v tomto roce stala místem, kde se konala řada vědeckých a kulturních symposií, porad a návštěv. V letních měsících byla Praha středem turistického ruchu vzhledem k přípravám na III. celostátní spartakiádu. Letošní rok byl také rokem řady vnitřních úprav v daních, důchodech, nájemném, ceně benzínu atd. Československo navštívil předseda rady ministrů s. N.S. Chruščov a byl také na Kolínsku, hostem u nás byl i maršál Sovětského svazu Malinovský. Mezi sportovní úspěchy letošního roku patří i mistrovství světa v tancích na ledě dosažené sourozenci Romanovými a letošní naše dobré úspěchy na tokijských olympijských hrách.

Byl to tedy rok bohatý na události doma i v cizině. Zachytit je v kronice města je někdy velmi obtížné, protože život města je velmi rozložitý organismus a reaguje dnes v době rychlé dopravy zpráv citlivě na všechny události.

U d á l o s t i v e s v ě t ě a v r e p u b l i c e

L_e_d_e_n

Novoroční projev presidenta republiky
Tradiční novoroční slavnost pionýrů na Pražském hradě
Blahopřání naší strany a vlády sovětským představitelům k novému roku
Interwiev s. N.S.Chruščova s dopisovatelem agentury UPI o udržení světového míru
Kuba oslavila páté výročí vítězné revoluce
Pokračování proti osvětimským vrahům v procesu ve Frankfurtu n/Moh.
N.S.Chruščov a K. Mazurov v Polsku
Anketa sovětského listu Pravda s vědeckými pracovníky
Poselství N.S.Chruščova šéfům vlád všech zemí
Papežův odlet do Jeruzaléma
Mrazírenský průmysl ČSSR druhým v Evropě
Vzpomínková slavnost na boje u Bílé Cerkve před 20 lety.
Neustálé záhady kolem smrti presidenta Kennedyho
Blahopřejné telegramy od spřátelených vlád naší vládě
Projev ministra Plojgara na zasedání strany lidové
Kanada - ČSSR v hokeji 4:0
ČSSR - Švédsko v hokeji v Kanadě 8:5
Velký ohlas Chruščovova projevu ve světě
Úmrtí býv. rakouského kancléře Julia Raaba
Velké sněhové srážky po celých Čechách po období bezsněhových dnů
Projednání plánu ve vládě o hospodářském rozvoji na letošní rok
Krajně napjatá situace v Panamě
Osvětimská zvěrstva vysílána v západoněmecké televizi
Návštěva Fidela Castra v Moskvě
Zanzibar vyhlášen republikou
Celé Čechy se pokryly náledím
Delegace svazu architektů u presidenta
Návrh W. Ulbrichta na smlouvu mezi NDR a NSR
Sourozenci Romanovi mistry světa v tancích na ledě v Grenoblu
Konference arabských států v Káhýře
Evropské tažení proti kouření
Obchodní dohoda ČSSR s Francií
Mrazy ohrožují železniční dopravu. Na Sibiři 50°C pod nulou
Vláda Zanzibaru přerušila styky s USA
ČSSR uznala vládu Zanzibaru
Odpověď amerického presidenta na Chruščevovo poselství
Vojenské povstání v Tanganjice
22. ledna nejmrazivější den letošní zimy. -22°C.
Sovětská vládní delegace v Praze
Vydání sovětsko-kubánského komuniké
Zkoušky sovětských raket v Tichém oceánu
ÚV KSČ jednal o rozvoji národního hospodářství
Britská intervence v Africe
Leningrad oslavil 20. výročí svého osvobození
Francie uznala Čínu a navázala s ní styky
Velké množství zájemců o cesty do ciziny
Vítězství ČSSR nad Japonskem v hokeji 17:2 v Innsbrucku
Projev presidenta republiky v Ostravě
ČSSR - Německo v hokeji 11-1
Projednání rozpočtu v Národním shromáždění
President republiky na severní Moravě u zemědělců
Dvě kosmické stanice Elektron I a II vypuštěny v SSSR

Ú_n_o_r

Svržení vlády v Jižním Vietnamu
Státní plán a rozpočet schváleny v Národním shromáždění
Čeká se k nám letos půldruhého milionu turistů
Matouš v Innsbrucku čtvrtý ve skoku na lyžích
SSSR-ČSSR v hokeji 7:5 v Innsbrucku
Velká vichřice na horách v době pololetních prázdnin
Americká sonda Ranger 6 dopadla na Měsíc
Důlní neštěstí v Karvinné. 13 mrtvých
Návrh NDR v Ženevě na odzbrojení
Americký prezident Johnson kritizuje de Gaulla
Celostátní sjezd JZD svolán na 23.-26. dubna
Zjednodušení celních předpisů při cestách do ciziny
Zjištěná hustota obyvatel na km² v republice. 107 lidí na km²
Valentina Těreškovová, první kosmonautka, v Londýně
Ledý na českých řekách se hnuly
Kypr se brání západní intervenci
ČSSR-Švýcarsko v hokeji v Innsbrucku 5:1
Vyšetřování vraždy presidenta Kennedyho se stává fraškou
Sněhová bouře nad středními Čechami a sníh ochromuje dopravu
ČSSR poráží USA v hokeji v Innsbrucku 7:1
Beseda presidenta republiky s novináři
Na horách třímetrové závěje. Pozdní mrazy a vánice
Divín v Innsbrucku čtvrtý v krasobruslení
Zasedání vlády o opatřeních v oblasti životní úrovně
Rozhlasový projev předsedy vlády o rozvoji národního hospodářství
ČSSR - Kanada v hokeji 3:1 v Innsbrucku
Projev N.S.Chruščova k 40. výročí obnovení diplomatických styků SSSR a Británie
Britská průmyslová výstava v Praze
ČSSR získalo v hokeji v Innsbrucku bronzovou medaili
Velké sněhové vichřice na horách. Pětimetrové závěje
Prezident republiky mezi posluchači zemědělské školy v Klatovech
Vláda mrazů nad Čechami
Návrh zákona o hospodaření s byty v parlamentě
Projev N.S.Chruščova o hospodářství v SSSR
V USA zahájen proces s Jackem Rubym, který zastřelil údajného vraha presidenta Kennedyho
Praha se chystá na cizinecký ruch
Ministr školství Čestmír Císař měl projev o dalším rozvoji školství
Celé Čechy koncem února pod sněhovou pokrývkou
Celostátní konference brigád socialistické práce
Projev maršála Sovětského svazu Malinovského k svátku sovětských ozbrojených sil
Zahájení výstavby druhé etapy ropovodu
Královská Shakespearova společnost ze Stratfordu v Praze
Akce pro obdělání veškeré půdy
Zavedení akordních úkolových mezd ve stavebnictví
Šéfem opery Národního divadla jmenován Hanuš Thein
Sourozenci Romanovi už potřetí mistry světa v tancích na ledě /Dortmund/
Návštěva předsedy vlády s. Lénarta v Ostravě
Pokračování procesu s osvětimskými esesmany ve Frankfurtu
Marné vyšetřování smrti presidenta Kennedyho

B ř e z e n

Volby stanoveny na 14. června 1964
Zahájení porad Světové zdravotnické organizace v Ženevě
Světový rekord mladých havířů na dole Dukla
Jednání mezi NDR a NSR o propustkách v Berlíně
Projev presidenta republiky na zasedání ÚV NF v Praze na Hradě
Dukla Praha prohrála s německou Borussií v poháru mistrů 4:0
Nejlepší pracovnice na Den žen v Praze u presidenta republiky
Řecký král Pavel zemřel. Nástupcem princ Konstantin
Projev tajemníka KSČ J. Hendrycha o úkolech našeho zemědělství
V ČSSR začalo mistrovství světa v házené
První polovina března ještě v mrazu a sněhu
Projev N.S.Chruščova o rozvoji zemědělství v SSSR
Zasedání výkonného výboru RVHP
Úsnesení ÚV KSČ o zemědělské výrobě
Obnovení bojů na Kypru
Návrat dvou našich vědců z antarktické stanice
Náměstek předsedy vlády SSSR A. Mikojan v Berlíně
89 let Alberta Schweitzera
Slavnostní shromáždění k výročí 15. března
Začalo suché počasí. Málo vody v přehradách
Turecká vláda hrozí intervencí na Kypru
Jack Ruby odsouzen k smrti
V mistrovství světa v házené máme třetí místo
Stavba širokorozchodné trati dostala sovětské stroje
V Tatrách velké sněhové vichřice a několik neštěstí
Druhé všekřesťanské mírové shromáždění v Praze
Úprava cen ve veřejném stravování
Přípravy na jarní práce ve všech JZD
Naše delegace v Ženevě pro návrh vytvoření jaderného deštníku
Málo prší a voda se stává středem zájmu ekonomů
Zavedení organizovaného autostopu
Sjezd architektů v Praze
Druhá etapa příprav voleb
Vlna chřipky slábne
Prodloužení mateřské dovolené uzákoněno
Projev presidenta republiky na sjezdu architektů
Přípravy na cizinecký ruch ve všech městech republiky
Mzdové zvýhodnění mistrů a dílovedoucích
Návrh SSSR na mezinárodní obchodní organizaci
Vyznamenání učitelů. Z Kolína insp. Šatava a řed. Hříbal/
První větší deště ke konci března
Zvyšování nízkých důchodů
Mírové pochody a demonstrace v celém světě
Návštěva maršála Sallála z Jemenu v Praze
Zemětřesení na Aljašce
Naprostý nezdár vyšetřování vraždy presidenta Kennedyho
Další pokračování procesu s osvětimskými esesmany ve Frankfurtu

D u b e n

Vyhlášení změn maloobchodních cen
Turisté z ciziny vykoupili v Praze prodejnu skla
Pravicový puč v Brazílii
Maršál Sallál v Karlových Varech
Podepsání společného prohlášení s Jemenem
Brazílský prezident Goulart v exilu
Sovětská vládní delegace v Budapešti na oslavu stát. svátku
Projev tajem. ÚV KSČ J. Hendrycha na krajské konferenci KSČ
Zatýkání pokrokových živlů v Brazílii
Projev N.S.Chruščova v budapeštské televizi
Nová úprava nájemného v ČSSR
Schůze ústřední volební komise
Volba nového presidenta v Brazílii
Prohlášení KSČ K mezinárodnímu komunistickému hnutí
Den kosmonautů v Moskvě
ČSSR - Itálie v kopané ve Florencii 0:0
Zemětřesení v Jugoslávii a v Maďarsku
Projev s.N.S.Chruščova v Moskvě o návštěvě v Maďarsku
Počasí neustále suché, jen místní bouřky
Ministr školství Č. Císař v Moskvě
Odlet naší delegace do Moskvy k narozeninám N.S.Chruščova
N.S.Chruščov jmenován hrdinou Sovětského svazu
Naše delegace vyznamenala s. N.S.Chruščova řádem Bílého lva
Projev presidenta Ant. Novotného v Kremlu
Projev S.N.Chruščova o míru
Vzpomínka na Lenina v našem tisku /V.Koutský/
Úmrtí D. Caneva v Sofii
Projev presidenta republiky na sjezdu zemědělských družstev
Alžírský prezident Ben Bella v Moskvě
Usnesení ze sjezdu zemědělských družstev v Praze
Konečně se objevuje déšť
Voda v přehradách stále hluboko pod normálem. Letošní rok bude velmi suchý
Eduard Haken a Karel Höger, členové Národního divadla, jmenováni národními umělci
Rozdání státních vyznamenání a řádů nejlepším pracovníkům
Jmenování nových zasloužilých umělců a udělení státních cen Klementa Gottwalda
Navázání diplomatických styků s Kongem
Slavnostní zasedání čs. obránců míru
Schůze ekonomické komise KSČ o rozvoji národního hospodářství
Vysoká účast občanů na předvolebních schůzích

K v ě t e n

Prvomájová slavnost ve Španělském sále v Praze na Hradě
Projev předsedy vlády J. Lénárta
Rozkaz ministra národní obrany k 1. máji
Projev S.N.Chruščova k 1. máji
Počátek lepšího počasí v celé republice. Vody je však stále málo
Napětí nad Kubou pro neustálé přelety amerických letadel
Bilancování předvolební kampaně v krajích
Alžírský prezident a s. N.S.Chruščov na Krymu

Československá delegace v Egyptě u Asuánu
Návštěva parlamentní delegace Jugoslávie v Praze
Zpráva ÚV KSČ o aktivitě lidu před volbami
N.S.Chruščov na cestě do SAR /Sjednocená arabská republika/
Vyznamenání čs. partyzánů sovětskými řády
Pozdravy z celého světa k čs. národnímu svátku
Návštěva presidenta Ben Belly v Praze
Projev presidenta republiky při přehlídce na letenské pláni
President Ben Bella v Bratislavě
Bulharská zdravotnická delegace v Praze
Manifestace čs. - alžírské družby v závodě ČKD Praha
Odjezd presidenta Ben Belly z Prahy
Uveřejnění kandidátů národní fronty k volbám
Projev N.S.Chruščova u asuánské přehrady v Egyptě
Projev vedoucího čs. delegace J. Hendrycha v Paříži
Představitelé Svazu čs. skladatelů u presidenta republiky
Provolání ÚV KSČ a ÚV NF k volbám
Sjezd francouzské komunistické strany
Schůze ideologické komise KSČ
Beseda presidenta Ant. Novotného s čs. filmaři
Cestovatel a mořeplavec Thor Heyerdal /Kon-Tiki/ návštěvou v Praze
Vzpomínková slavnost na mírové návrhy Jiřího z Poděbrad v Poděbradech
Usnesení ÚV KSČ o posílení orgánů státní moci
Cesta ministra Davida do Jugoslávie
Porada ministrů v Košicích o Východoslovenských železárnách
Usnesení ÚV KSČ a ÚV KSS o Slovenské národní radě
Děště uprostřed května poněkud zlepšily situaci v přehradách
Návrhy zákonů o sociálním zabezpečení
V ČSSR večery na počest 400. výročí narození Williama Shakespeara
Závodník Smolík vítězem Závodu míru
Katastrofální událost při kopané v Peru. 300 mrtvých
Shakespeareova výstava v Praze
S cizineckým ruchem roste pašeráctví
Úmrtí indického ministerského předsedy Nehrua
Delegace Všesvazového komsomolu u presidenta v Praze.
Nové předpisy o kouření ve vlacích.
Projev presidenta Ant. Novotného na konferenci předsedů závodních organizací KSČ
Úmrtí známého divadelní ředitele Josefa Burdy
Zavedení nového jízdního řádu
Jednání W. Ulbrichta s N.S.Chruščovem
Poslední májová neděle ve znamení bouřek a blesků

Č e r v e n

Slavnostní den dětí na Pražském hradě
Předák anglických labouristů u S.N.Chruščova
Celostátní setkání pionýrů v Praze
Celkový přehled květnového počasí. Chladno, ale málo vody
Novým předsedou vlády Indie Šástrí
Schválení nového zákona o důchodech
Mírová manifestace v Lidicích

Zakončení Pražského jara
Odhlasování nového, zákona o zdanění motorových vozidel
SSSR už vypustil Kosmos 31 na oběžnou dráhu
Výročí 20 let od invaze do Normandie
Návštěva presidenta Tita v Moskvě
Projev ministra Plojgara na aktivu zdravotnických pracovníků
Projev čs. delegáta na odzbrojovací konferenci v Ženevě
Bouřky ustupují, ale čeká se suché léto
Příprava presidentských voleb v USA. Eisenhower se postavil za kandidátku Goldwatera
Americká letadla létají nad Laosem
Usnesení ústřední rady odborů o socialistické soutěži
Podepsání přátelské smlouvy mezi SSSR a NDR
Projev N.S.Chruščova na manifestaci v Moskvě
Volby v republice 14. června. Pro kandidáty NF 99,9%
Oslavy voleb v celém státě
ČSSR má v červnu 1964 14,029.000 obyvatel
Úspěšná rekonstrukce historického jádra v Chebu
N.S.Chruščov v Dánsku
Mezinárodní filmový festival v Karlových Varech
Ustavující schůze nového Národního shromáždění
Novým předsedou Nár. shromáždění zvolen B. Laštovička
Menší letošní úroda ovoce
N.S.Chruščov ve švédském Göteborgu
Nejlepší maturanti našich škol u presidenta na Hradě
Nová úprava zdravotnických služeb
Zemřel dr. Mirko Očadlík, známý hudební teoretik
Politická krise v Itálii
President Tito ve Varšavě
Československá delegace v Bělehradě
Pionýrská organizace obdržela Řád práce
Zástupci desíti zemí na strážnických slavnostech
Vzpomínkové články na půl století událostí v Sarajevě
Ujednání vědecké spolupráce mezi ČSSR a SSSR
N.S.Chruščov v Norsku
Vyvrcholení oslav 15. výročí pionýrské organizace. Slavnostní průvod a presidentův projev
Zlevnění benzínu od 1. července

Č e r v e n e c

Nová úprava zdaněných důchodů vstoupila v platnost
Na Hradě ve Vladislavském sále otevřena výstava Velká Morava
N.S.Chruščov v Bergenu v Norsku
Banská Bystrica před oslavami Slovenského národního povstání
Čs. delegace NF v Jugoslávii
Návrat N.S.Chruščova z Norska do Moskvy
Mezinárodní seminář dívek v Praze
Vláda schválila zákony na využití vnitřních zdrojů
Jednání konference Východ - Západ ve Florencii o odzbrojení
Sjezd požární ochrany v Praze
Pokusy o vyzvižení beden ze dna Černého jezera na Šumavě
Projev N.S.Chruščova v Moskvě o jeho severské cestě
Zakončení Dní J. A. Komenského v Uherském Brodě
Mírové poselství papeže Pavla VI.

Předvedení čs. filmu Obžalovaný na festivalu v Karlových Varech
Zájem o dobrovolné směny bytů ve všech městech
Projev předsedy vlády Lénárta ke Dni stavbařů
Nová reorganizace výkonu Veřejné bezpečnosti
Tchombe předsedou vlády Konga
V SSSR vypuštěno do vesmíru kosmické dvojče Elektron 2 a 3
Chodské slavnosti za účasti předsedy vlády
Vůdce francouzské komunistické strany Maurice Thorez zemřel
Projev N.S.Chruščova na zasedání Nejvyššího sovětu
Vytažení beden ze dna Černého jezera na Šumavě
Počátek žní na Moravě /15. červenec/
N.S.Chruščov a W. Ulbricht do Polska
Odjezd čs. vojenské delegace do NDR
Prezident republiky Ant. Novotný v čele delegace do Polska k oslavám stát. svátku
Štábní cvičení na území ČSSR
Sjezd republikánské strany USA v San Francisku na určení kandidáta na presidentství
Odpověď ÚV KSS na útoky KS Číny
Bedeny ze dna Černého jezera obsahují nacistické spisy
Újednání rozšířené čs.-jugoslávské spolupráce
Rohodnutí o zbourání starého města Mostu, pod nímž jsou zásoby uhlí
Japonská delegace socialistické strany v Praze
Konference afrických národů v Káhiře
Zahájení libereckých veletrhů
18. července 36°C ve stínu
Velké oslavy Dne osvobození v Polsku
Projev čs. presidenta Ant. Novotného na slavnostní akademii ve Varšavě
V Praze světové symposion biologů
Mohutná vojenská přehlídka ve Varšavě
Národní divadlo odjelo do Edinburgu ve Skotsku
U Thant, předseda OSN na návštěvě v Moskvě
Divadlo Na zábradlí odjelo do USA
Britský ministr obchodu v Praze pro rozšíření obchodu s Británií
Vyhlášení sankcí proti Kubě
Sraz mládeže na Rysech v Tatrách
Stálý nedostatek vody v přehradách, které jsou hluboko pod normálem
15 let první stavby mládeže
Další pokračování osvětimského procesu ve Frankfurtu

S_r_p_e_n

Žně na počátku měsíce v plném proudu
První snímky Měsíce ze sondy Ranger
Vydání pamětních stříbrných desítikorun na paměť Slovenského národního povstání
Interview N.S.Chruščova s listy Pravda a Izvestija
Americkéútočné akce proti Vietnamu ohrožením světového míru
Projekt svedení Želivky do Prahy k zásobování vodou
Úmrtí předsedy státní rady Polska A. Zawadského
Čs. diskař vytvořil světový rekord v hodu diskem /Daněk/
Výročí moskevské dohody o částečném zákazu jaderných zbraní
Fotbalové mužstvo Dukly Praha na zájezdu v Novém Yorku
Světový rekord rychlorazičů na dole Mír
Turecké útoky proti Kypru
Pražská Dukla po čtvrté vítězem poháru v Novém Yorku

Dešťové přehánky zpomalují žně
Papež vydal svou první encykliku Ecclesiam suam
Strana a vláda republiky na pohřbu A. Zawadského v Polsku
Zastavení palby na Kypru
Vydání nového učitelského pracovního řádu
Novým předsedou polské státní rady Edward Ochab
Prohlášení čs. vlády k protikubánským akcím
Prohlášení sovětské vlády k národům afrických zemí
N.S.Chruščov slíbil návštěvu Československa
Prohlášení sovětské vlády k událostem na Kypru
Kongres kardiologů v Praze
Začátek větších dešťů v polovině srpna.
Na Slovensku skončily žně
V SSSR vypuštěny tři družice
Nález prehistorické Venuše v okolí Prahy
Zahájení 34. Jiráskova Hronova
Divoký boj o presidentský úřad v USA
Čs. delegace odjela do Rumunska
Úmrtí gener. tajemníka italské komunistické strany Palmiro Togliattiho
Podstatné zlepšení vztahů britsko-československých
V Olympii v Řecku byl zapálen oheň pro tokijské olympijské hry
Oslava rumunského státního svátku v Praze
Sjezd demokratické strany USA ku jmenování kandidáta na presidentský úřad
Divadelní festival v Edinburku za účasti Národního divadla z Prahy
Třídenní konference o komunistické výchově mládeže
Pohřeb Palmira Togliattiho v Římě
Úmrtí známého herce Bedřicha Křena
Nové provokace vysídlených Němců v NSR
Příjezd N.S.Chruščova do Prahy 27. srpna 1964
Slavnostní zasedání k 20. výročí Slovenského národního povstání
Velká manifestace na Staroměstském náměstí za účasti s. Chruščova
Sovětská vojenská delegace v Praze
Projev obou státních představitelů na Staroměstském náměstí
Uvítání sovětské a československé vládní delegace v Banské Bystrici
Manifestace a udělení vyznamenání k 20. výročí Slovenského národního povstání

Z á ř í

Rozhovory sovětských a československých zástupců na Hradě
Slavnostní zahájení nového školního roku
Mírová výzva NDR k vládám celého světa
N.S.Chruščov návštěvou v Xaverově a v Bečvárech
V Praze třetí evropská elektronková konference
Ministr zahraničí SSSR návštěvou u ministra Václ. Davida
N.S.Chruščov návštěvou v závodech Jana Švermy
Zvýhodnění výstavby rodinných domků
Čs. - sovětské prohlášení
N.S.Chruščov v Brně
Zahájení Brněnského veletrhu
Slavnostní setkání na sovětském vyslanectví v Praze

Rozloučení s N.S.Chruščovem na ruzyňském letišti
Projev presidenta republiky k absolventům vojenských škol
Výročí socialistické revoluce v Bulharsku před 20 lety
Projev N.S.Chruščova v Moskvě o dojmech z Československa
President republiky pozván na oficiální návštěvu do Jugoslávie
Obchodní jednání mezi ČSSR a SAR
Odjezd československé delegace na třetí část církevního koncilu do Říma
Československo největším vystavovatelem na Lipském veletrhu
Snaha USA rozšířit válku ve Vietnamu
Započala sklizeň brambor /13. září/
SSSR vypustil už Kosmos 45
Walter Ulbricht v Sofii a president Tito v Budapešti
Astronautický kongres ve Varšavě
Porada předsednictva vlády a ÚV KSČ o hospodářství
Projev presidenta republiky na II. světovém fóru mládeže
Tajné listiny z Černého jezera na Šumavě uveřejněny
Návštěva skladatele Rudolfa Frimla v ČSSR
Boj proti snahám promlčet válečné zločiny
Rozdělení cen novinářům ke Dni tisku
Konkretní opatření vlády k překročení hospodářského plánu
Pugwashská konference zasedá v Karlových Varech
President Ant. Novotný v čele delegace do Maďarska
Úmrtí předsedy vlády NDR Otto Grotewohla
Příjezd presidenta republiky na oficiální návštěvu do Bělehradu
Zahájení přátelských rozhovorů mezi vládami ČSSR a Jugoslávie
Projev N.S.Chruščova k mládeži SSSR
Slavnostní zakončení veletrhu v Brně
14. zasedání Světové zdravotnické organizace v Praze. Přítomno 32 států
President Ant. Novotný slavnostně uvítán v Záhřebu
Národní shromáždění jednalo o stavu socialistické zákonnosti
Společné prohlášení vlád ČSSR a Jugoslávie
Slavnostní uvítání naší vládní delegace v Maďarsku
Projev maršála Malinovského o bratrství armád ČSSR a SSSR
Zvolení a jmenování soudců nejvyššího soudu
Ve Vídni uspořádáno první mistrovství světa v orbě
Rozhovory delegací Maďarska a ČSSR
Oslava 100 let první internacionály
President Ant. Novotný návštěvou v maďarských závodech
V Erfurtu zahájen sjezd Křesťansko-demokratické unie NDR. Čs. delegaci vedl ministr Plojhar

Ř í j e n

Manifestace čs.-maďarské družby v Budapešti
Maršál Malinovský v Brně
Dobrá letošní úroda brambor, zeleniny a vína.
V Píšťanech světový sjezd revmatologů
Kubánský president Dorticos na návštěvě v Praze
Rozloučení čs. delegace s Budapeští
Oslavy 20. výročí bojů na Dukle
Rozkaz presidenta republiky ke dni armády a k 20. výročí bojů na Dukle
Projev tajem. ÚV KSČ J.Hendrycha při oslavách na Dukle
Naše delegace vedená předsedou vlády s. Lenártem uvítána v Berlíně

Patnácté výročí vzniku NDR. Projev předsedy Lenárta v Berlíně
Spisovatel J.Š.Kubín obdržel diplom od presidenta ke svým 100. narozeninám
Agitační volební cesta presidenta Johnsona po Spojených státech
Manifestační průvod v Berlíně. 35 delegací na tribuně
Odjezd vojenské delegace SSSR
Slavnostní zahájení XVIII. olympijských her v Tokiu
Polská zemědělská delegace v Praze
Loď se třemi sovětskými kosmonauty ve vesmíru. Šestnáctkrát kolem země
Plenární zasedání ÚV KSS v Moskvě. Prvním tajemníkem Leonid Brežněv, předsedou rady ministrů
Alexej Kosigyn
Daněk v Tokiu stříbrná medaile a veslaři bronzová
Vzpěrač Zdražila první zlatá medaile v Tokiu
Uvítání posádky Voschodu v Moskvě
Letecké neštěstí sovětské delegace u Bělehradu
Vítězství labouristů v anglických volbách
Kormaník stříbrná a Nácovský bronzová medaile v Tokiu
Čáslavská absolutním vítězem v Tokiu v gymnastice
Ódložil stříbrná medaile v Tokiu
Daler další zlatá medaile v Tokiu
Zasedání ÚV KSČ o výchově a rozvoji školství
Francouzský spisovatel Sartre odmítl Nobelovu cenu
Stranická a vládní delegace ČSSR do Moskvy
Zasedání vlády jedná o jakosti výrobků
Protest naší vlády proti intervenci v Kongu
Tisková konference o výstavbě Prahy
Čáslavská v Tokiu tři zlaté medaile
Referát tajemníka Kouckého o výchově v plénu ÚV KSČ
Příprava nové soustavy řízení v potravinářském průmyslu
Slavnostní zakončení olympijských her v Tokiu
Jednání delegace ČSSR v ve Francii
Zemětřesení v ČSSR 4. stupně
Mnichovská filharmonie koncertovala v Praze
Americká sonda Mariner vyslána k Marsu
SSSR vypustil už 50. Kosmos do vesmíru
Úmrtí akademika J. Pelnáře
Zahájení prací na stavbě vodního díla na Želivce
Trvalé otřesy půdy v Alpách
Prohlášení čs. mise v OSN
Projev předsedy vlády s. Lenárta o demokratismu naší společnosti
Kandidát amer. republikánů na agitační cestě po Spojených státech
Národní shromáždění svoláno k volbě presidenta ČSSR

L i s t o p a d

Americkým presidentem zvolen velkou většinou kandidát demokratů Lyndon B. Johnson
Čs. delegace v Moskvě na oslavy Říjnové revoluce
Příprava Měsíce přátelství
Velká manifestace na Staroměstském náměstí k oslavě Velké říjnové socialistické revoluce
Poselství sovětského lidu ČSSR
Štafeta přátelství zahájila cestu
Vzpomínka na smrt Jana Švermy před 20 lety
Projev maršála Malinovského na manifestaci v Moskvě

Československá delegace u Leonida Brežněva v Moskvě
Čs. expedice do Antarktidy
Svolání Nejvyššího sovětu SSSR
Přesun starobylého gotického chrámu v Mostě
Hospodářské jednání s Japonskem
Návrat čs. delegace z Moskvy
Jednání Adenauera s de Gaullem
Antonín Novotný znovu zvolen prezidentem Československé republiky 13. listopadu 1964
Přísaha a projev prezidentův po volbě
Jednání vlády o železničním provozu
Zrušení omezení záhumenků
Vzpomínková slavnost 17. listopadu v aule Karolina /Sonderaktion 17. November/
Projev Jiřího Hendrycha ke studentům
Sovětská delegace na Pražském hradě
Komsomolská delegace v Praze
Sněhová bouře nad republikou /18.11./
Zasedání ÚV KSČ o nové úpravě cen v nákupu a o zemědělské výrobě
Vyznamenání sovětského vyslance čs. řádem
Delegace lidové sněmovny NDR v Praze
Mendelovy oslavy v Brně
Skončení třetí části církevního koncilu v Římě
Zdravotnická delegace z ČSSR v SAR
Odevzdání některých kopií dokumentů z Černého jezera do Rakouska
První výročí smrti presidenta Kennedyho
Polské divadlo vystupuje s úspěchem v Praze
Delegace čs. novinářů do NDR
Příprava mezinárodního kodexu výživy
Podepsání zdravotnické dohody mezi ČSSR a SAR
Jednání ministra Václava Davida v Paříži
Slovensko napadeno ničivým orkánem
Projev ministra Václava Davida k francouzským novinářům
Čs. delegace na 38. eucharistický kongres do Bombaje

P r o s i n e c

Snížení cen některých druhů potravin
SSSR vypustil sondu 2 k Marsu
Velká manifestace v Moskvě čs. - sovětské spolupráce
Rakouský vicekancléř Pittermann v Československu
V Evropě začala brzy ostrá zima
Zahájení valného shromáždění OSN
Vydání čs. - sovětského společného komuniké
Papežova letecká cesta do Indie
Olympionici přijati prezidentem republiky na Hradě
Projev čs. ministra zahraničí na valném shromáždění OSN
Sovětské memorandum valnému shromáždění OSN
Národní shromáždění projednalo návrh plánu a rozpočtu
Prezidentovi republiky udělen titul Hrdina socialistické práce při jeho 60. narozeninách
Projev presidenta Tita v SKJ
Vyhlášení plánu rozvoje SSSR
Slavnostní schůze k výročí uzavření spojenecké smlouvy s SSSR
Umělecká soutěž k 20. výročí republiky
V ČSSR se rozmohly krádeže uměleckých památek

Mladá Boleslav vyrábí denně 200 aut
Nová úprava přijímacích zkoušek na školy
Dokončení ondřejovské kopule pro největší dalekohled
Zklamání delegace NSR v Paříži
Vysoká vyznamenání našim lékařům
Anglický zahraniční ministr do Prahy
Vánoce letos nejsou bílé, ale vánoční prodej je velký

--ooOoo--

Přehled událostí v Kolíně

L_e_d_e_n

Slavnostní zahájení a hodnocení práce ve všech kolínských závodech
Odevzdání putovní vlajky zabezpečovací distancí v Kolíně
Výstava fotografií v městském museu /Kraus/
Ples pracujících ve všech tanečních sálech v Kolíně
Krajská soutěž krasobruslařů na Zimním stadionu
Tatra Kolín-Hradec Králové v hokeji 5:3
Eva Rážková a František Lounek, oba z Kolína, mezi desíti sportovními objevy r. 1963
Tatra Kolín - Tesla Pardubice v hokeji 1:4
Zveřejnění usnesení ze zasedání OV KSČ z 28.12.63 o přehledu minulého roku
Čestný titul kolínské transfusní stanici
První pořádný sníh letošní zimy v Kolíně 8. ledna
Program divadla v lednu: Zpívající Benátky a Vrah jsem já.
Premiéra Dürremattových Fysiků v divadle
Tatra Kolín poražena v hokeji v Mladé Boleslavi 5:2
Film Černý Petr filmovaný v Kolíně promítán v místních kinech
Referát tajem. OV KSČ s. J. Černého k ideologickým otázkám
Socialistický závazek kolínských závodů na letošní rok
Beseda politického vězně B. Šotoly o procesu s vrahem Rojkou
Přednáška ovocnářů o nových způsobech ovocnaření
Zasedání rady ONV o cizineckém ruchu
Velké mrazy nad ČSSR. Až -25°C
Večer mladé poesie v knihovně - Skorodivadlo-Černá bedýnka
Článek předsedy MěstNV s. R. Dlouhého ve Svobodě o tom, co se v Kolíně chystá
Nová úprava haly na nádraží
Plesová sezona v Kolíně v plném proudu
Výroční schůze tělocvičných jednot na Kolínsku
Tatra Kolín - Hradec Králové v hokeji 6:2
Stavba závlahových zařízení na Kolínsku
Oslavy 30 let kolínského hokeje
Dukla Kolín - Varšava v odbíjené 3:1
Tatra Kolín - Junioři ČSSR v hokeji 5:11
Tesla Pardubice - Tatra Kolín v hokeji 5:3
Zasedání OV KSČ o zásobování vodou
Okresní konference Brigád socialistické práce
Přestavba zubního oddělení na poliklinice
Uvěřejnění akčního plánu závodu Obal

Ú_n_o_r

Přednáška o Cejlonu v městské knihovně
Dvě sněhové bouře nad Kolínem 6.II.64
Představení souboru Sdruženého závodního klubu hrou Majitelé klíčů od Ludvíka Kundery
Úprava nových cen potravin
Pavličkova hra Zápas s andělem v divadle
Malé návštěvy na hokejových zápasech na stadionu
Koncert Kmochovy hudby na paměť 10. výročí úmrtí kapelníka Vlasáka
Přednáška o Barmě v knihovně
Koncert Žákovského souboru Kolínského orchestrálního sdružení
Podvečery s kamerou v museu

Český film Konkurs s kolínskými občany jako herci promítán v Kolíně
Házená Dukly Kolín poražena v Záhřebě 3:0
Lukofob, nový výrobek kolínské Synthesie odpuzující vodu
Přemístění výrobní linky v Tesle
Nové nařízení o hospodaření s byty
Velký ohlas nového nařízení o bytech v kolínské veřejnosti
Zasedání pléna ONV o dodávkách mléka
Další nový výrobek kolínské Synthesie Lukosan
Usnesení rady MěstNV o akci za Kolín krásnější

B ř e z e n

Beseda v kinu Jas s filmovými herci po představení filmu Konkurs
Kolínsko prvním okresem na světě bez TBC
Nové názvy sloučených obcí na Kolínsku
Boj kolínských očních lékařů proti zelenému zákalu
Přednáška o Arbesovi v knihovně
Delegace ze sibiřského Omska v Kolíně
První závazky na počest 20. výročí osvobození
Oslava Mezinárodního dne žen v kolínských závodech
Koncert pražského bigbeatu v sokolovně
Filmový týden v pololetních prázdninách pro pionýry v pionýrském domě
Macharův večer v knihovně
Internátní školení osvětových pracovníků v Kolíně
Volby do OV KSČ v Kolíně
Článek o tajemství kolínského dvojhrabu v novinách
Smrt kolínského občana při vypalování trávy
Dokončení územního plánu kolínského sídliště
Návštěva kolínských žen na MDŽ v Praze
Letos po desáté akce Březen, měsíc knihy
V divadle uvedení hry W. Shakespeara Zkrocení zlé ženy
Vzpomínka na Tarase Ševčenka v knihovně
Vystoupení kolínského pěveckého sboru učitelů
Klavírní koncert Evy Štrupové-Kašparové v divadle
Předvolební agitky v agitačních střediscích
Zřízení samoobsluhy na kolínském nádraží
Dvoudenní konference OV KSČ. Zasedání okresní konference KSČ
Koncert Kolínského orchestrálního sdružení ve Sdruženém závodním klubu
Vzpomínková beseda na školách o 15. březnu
IX. okresní konference JZD v Kolíně
Anglická satira od Turnera Pod vlastní střechou v kolínském divadle
Začátek mechanisované těžby labského písku u železničního mostu v Kolíně
Vyznamenání kolínských učitelů

D u b e n

Výstava kolínské malířky Jožky Kraťochové v Kolíně
Laninův večer v Kolíně v divadle
Státní soubor písní a tanců na Leninově večeru
Chladné jarní dny na počátku dubna
Neštěstí v železničním depu v Kolíně
Zvyšování nízkých zaměstnaneckých důchodů

Jarní pochodové kilometry kolínských žáků
Besedy s občany před volbami v agitačních střediscích
Soutěž kuchařů v Kolíně
Agitační pondělí na kolínském náměstí
Přípravy na 1. máj
Vyznamenání za zásluhy o výstavbu a za vynikající práci některých občanů z Kolína
Výstava o bezpečnosti a hygieně práce ve Sdruženém závodním klubu /SZK/
Kolínská kancelář Turisty má 35 školených průvodců pro výpravy turistů
První příjezd lodí s nákladem uhlí letos do Kolína z Ústí n/Lab.
Už dvanáct šoférů má v Kolíně za sebou půl milionu km bez nehody
Zlevnění cen některých výrobků
Zvýšení teplot kolem druhé poloviny dubna /20°C/
Vítězství ČSSR nad NSR v kopané 4:3 v Ludvigshafenu
Kolínsko prokouřilo a propilo v lihovinách v r. 1968 50 milionů korun
Besedy s kandidáty k volbám
Kolínské blahopřání do SSSR k 70. narozeninám N.S.Chruščova
Objevení losa na kolínském venkově
Oslava 15. výročí pionýrské organizace v Kolíně
Sněmování zahrádkářů v Kolíně
Návštěva soudruhů z Latinské Ameriky v kolínské škole
Zjištění většího množství případů vztekliny u lesní zvěře na Kolínsku

K_v_ě_t_e_n

Oslavy 1. máje v Kolíně
Nástup do třetí volební etapy
Státní statek Kolín vydal své první číslo závodního časopisu
Přednáška o Michelangelovi v Kolíně v knihovně
Pionýři kolínských škol absolvovali první kilometry ze soutěže loo jarních kilometrů
Cyklistický závod v Kolíně
Rudý prapor kolínské plynárny
Vzpomínkové slavnosti na příjezd Rudé armády
Připojení zahrádkářské kolonie na užitkovou vodu z Labe
Schůze s kandidáty do ONV a MěstNV
Večer sonát a sonetů v knihovně
První rané brambory v Kolíně
Vzpomínkový večer na mírové snahy Jiřího z Poděbrad
Lidické ženy na návštěvě Kolínska
Třináctý řidič půlmilionář v Kolíně
Blahopřejný dopis občanům Kolína ze Saratova v SSSR
Letecký výlet kolínských dětí odměnou za sběr odpadových hmot
Zkoušky loveckých psů v Kolíně
Učitelky kolínských škol kandidátkami do ONV
Divadelní hra Hurá do Paříže v kolínském divadle
Návštěva z Kuby v kolínské nemocnici
Rekreační jízdy parníku Cidlina po Labi z Kolína do Poděbrad
Schůze s kandidátem do Národ. shromáždění
Ukončení registrace kandidátů Národní fronty
Filmový večer o Kubě v Kolíně
Přehlídka orchestrů v divadle
Soutěž požárních družstev v Kolíně
Konec výluky silnice Kolín - Záboří
Krupobití na Kolínsku
Velkoplošný zemědělský pokus na Kolínsku

Č e r v e n

Dostí velká úroda třešní na Kolínsku
Časté bouřky nad Kolínem
Setkání pionýrů v Kolíně
Jan Svoboda, kandidát do Nár. shromáždění za Kolínsko
Výstava malíře Frant. Foltýna v museu
Vítězství Dukly Kolín nad Japonci v házené
Den chovatelů drobného zvířectva v Kolíně
III. ročník soutěže Hledáme nové zpěváky na Zimním stadionu
Kolínské školy v Národním divadle
Týden sběru odpadových hmot
Nejlepším tělovýchovným oddílem v Kolíně je oddíl Tatry
Konec senoseče a příprava žní
Společenský večer mládeže na Zimním stadionu
Vystoupení bratislavského souboru v Kolíně
Vyvrcholení soutěže tvořivosti mládeže a pracujících /STMP!
Odložení pořádání Kmochova Kolína na příští rok
Volby v Kolíně /14. června/ Kolínské výsledky první v kraji
Prověrka kolektivních smluv na závodech
Zřízení pedagogické poradny v Synthesii
Aktiv zdravotníků v Družstevním domě
Dětský den požárníků
Nová úprava kolínské polikliniky
Bouře s deštěm 19. června nad Kolínem
Návštěva z Indie v Tatře
Sklizeň třešní na Kolínsku

Č e r v e n e c

Oslavy 15. výročí založení pionýrské organizace
Oslavy Mezinárodního družstevního dne na Zimním stadionu
Požár v hotelu Černý kůň
Zasedání okresní lidové kontroly v Kolíně
Ustavující zasedání ONV v Družstevním domě
Žně v plném proudu. Dost brzy
Časté nehody na silnicích v okrese
Zasedání pléna OV KSČ
Nový výrobek Tatry Kolín. Balené kotle
Nová úprava důchodů
Úprava silnice z Prahy do Kolína
Vyznamenání kolínských kombajnérů
Kmochova hudba koncertovala v Poděbradech
Přehlídka festivalových filmů na Zimním stadionu
Ředitel tuberkulosní poradny z Kolína vyslán do Tunisu
Zasedání kolínské odbočky průvodců Turisty
Cirkus Humberto v Kolíně
Kolínský taneční soubor účinkoval ve Strážnici
Vyznamenání kolínských požárníků
Výstava sportovních potřeb na Kmochově oátrově
Počátek výkupu obálí
Velký export třešní z Kolínska
Družba kolínských dětí s dětmi z NDR. Návštěva z Dessau
Den stavbařů v Kolíně v Družstevním domě

S r p e n

Deště na poč. měsíce zasahují do dobrého průběhu žní
Nová úprava cen zeleniny
Rozvodnění řek častými dešti
Elektrifikace trati Kolín - Jihlava
Nová tělocvična a jídelna při nové škole na sídlišti
Zasedání ONV a schválení plánu na rozvoj Kolínska
Konference novinových dopisovatelé v Družstevním domě
Rudý prapor kolínské Tatře
Podpisování bytových smluv na sídlišti
Instruktáž rybářů o rybolovné technice
Otevření autoservisu u benzinové stanice na silnici od Prahy
Návštěva z USA v Kolíně
Zasedání pléna OV ČSM v Družstevním domě
Kolínští turisté na Baltu
1500 vagonů obilí vykoupeno
Turisté z Kolína na Balatonu
Ustavující schůze okresní komise žen
Aktiv předsedů JZD a ředitelů státních statků
Havárie francouzského autobusu u Kolína
Otevření hotelu Savoy po nové úpravě
Kolín splnil první nákup obilí ve Středočeském kraji
Kolín první ve sběru surovin
Velká bouře nad Kolínem s kulovým bleskem
Vyvrcholení soutěže na Zimním stadionu Hledáme nové talenty
Oslavy 20. výročí Slovenského národního povstání v divadle
Vzpomínka na první bombardování Kolína před 20 lety
Besedy o nové úpravě důchodů s občany
Neustálá nouze o vodu v Kolíně
Zasedání předsednictva KSČ o zemědělství
Dokončení žní na Kolínsku
Návrat dětí z prázdninových táborů
Odjezd dětí kolínských škol na sklizeň chmele
Zahájení nového školního roku okresní konferencí učitelů
Kolínské archeologické vykopávky na výstavě Velká Morava v Praze
Besedy s účastníky Slovenského národního povstání
Zájezdy Kolínáků do NDR

Z á ř í

Přednáška o plicních chorobách
Velká exportní zásilka z Frigery do SSSR
Den tisku v Kolíně
Celoměstský sběr železného šrotu
Nový výrobek Frigery na výrobu šupinového ledu
Ukázky společenských dámských účesů na výstavě na sídlišti
Vyznamenání nejlepších závodů v Kolíně
Návštěva N.S.Chruščova v Xaverově a v Bečvárech
Návrat kolínských žáků ze chmelové brigády

Počátek příprav na III. celostátní spartakiádu v r. 1965
Vyznamenání tří řidičů ČSAD za půl milionu kilometrů bez nehody
Večer Michajla Kociubynského v knihovně
Plénum ONV o příštím rozvoji Kolínska
Rudý prapor v Tatře
Letecký den v Kolíně
Návštěva generálmajora Gorčakova z SSSR v Kolíně po 19 letech
Splnění celoročního plánu v Synthesii
Dvoustá loď s uhlím v Kolíně
Studenti pražských škol návštěvou v kolínských závodech
Návštěva z Indie v kolínské nemocnici
Sněmování dopisovatelů v Kolíně
Výstava ovocnářů v Kolíně
Večer zdravotnických filmů v knihovně
Utvoření nových zdravotnických obvodů
Premiéra Šrámkova Léta v Kolíně v divadle
Zřízení nekuřácké restaurace v Kolíně

Ř í j e n

Zřízení nové mateřské školy podnikem Tesla ve Štítarech
Filmové besedy v domě pionýrů
Nový nealkoholický nápoj Oranž z kolínské sodovkárny
Cukrovary zahájily podzimní kampaň
Padesátiny vedoucího taj. OV KSČ s. J. Husy
Premiéra v divadle Figarova svatba
Astrobus pražského planetária v Kolíně
Zavedení nových bytových poplatků
Premiéra Gilroyovy hry Kdo zachrání kovboje
Zahájení vytápění mazutem na sídlišti
Rozloučení s vojáky odcházejícími do civilu v kolínské posádce
Zahájení nového běhu odborářského školení
Den úsekových výborů v Kolíně
Zasedání okresní kontrolní komise o prověřce žní
Návrat kolínského lékaře dr. Marka po dvouletém pobytu v Tunisu
Znovuotevření restaurace na Hrádku
V Kolíně zahájeny kursy esperanta
Řada kolínských závodů v cíli při splnění celoročního plánu
Příjezd postrkové lodi do kolínského přístavu
Povinné zkoušky loveckých psů v Kolíně
Zemětřesení pocítěné v celých Čechách
Zahájení přednášek včelařů v Kolíně
Kytarový koncert na zahájení Měsíce čs. sovětského přátelství
Objev zaječí myxomatosy na Kolínsku
Státní vyznamenání ved. taj. OV KSČ s. J. Husy
Vypravení nákladní lodi se sběrem papíru do Štětí u Ústí
Pomalý svoz řepy do cukrovarů
Orientační tabule v pěti jazycích před budovou MěstNV
Jezdecké závody v Kolíně
Koncert symfonického orchestru Sdruženého závodního klubu /SZK/
Havárie mazutového kotle v Synthesii
Shakespeareův večer v knihovně

L_i_s_t_o_p_a_d

Výstava kolínského malíře F.V.Blažka k jeho šedesátinám
Počátek bruslení na Zimním stadionu
Zpětná doprava po lodi z Kolína do severních Čech
Velký zájem v Kolíně o knižní výherní poukázky
Počátek honitby na Kolínsku
Oslava výročí Velké říjnové socialistické revoluce v divadle
Premiéra hry Pygmalion v divadle
Rozhodnutí o stavbě věžového domu v Kolíně
Jednání o stavbě nadjezdu v Kolíně v rozhodujícím stadiu
Kolínský absolvent gymnasia Korynta jede s výpravou Hanzelky a Zikmunda
Olympionici z Kolína na kolínské radnici
Návštěva z Francie na lovu na Kolínsku
Zahájení stranického školení na státním statku v Kolíně
Vybetonování cest v parku Julia Fučíka
Celoměstský sběr železného šrotu a papíru v Kolíně
Zástupci kolínské Synthesie na návštěvě v NDR v Dessau
Koncert Kolínského orchestrálního sdružení v divadle na počest Měsíce přátelství
Vzpomínkový večer na 17. listopad
Plenární zasedání ONV o hospodářství a rozpočtu
Závazky pracujících na počest presidentské volby
Zahájení podnikové školy v Synthesii
Zakončení sklizně cukrovky na Kolínsku
Kolínské lázně v delší adaptaci
Beseda se sovětským delegátem, který přijel na oslavy Měsíce přátelství /MČSP/
Premiéra hry Únos Sabineek v divadle
Další závody v cíli v plnění celoročního plánu

P_r_o_s_i_n_e_c

Přednášky zahrádkářů o ovocnářství
Splnění exportních dodávek Frigery do kapitalistických států
Nové zařízení na ohýbání trubek v Tatře
Zvýšení dozoru nad školními jídelnami v Kolíně
72 techniků z Indie na návštěvě v Tatře
Slavnostní zasedání ONV a OV NF na zakončení MČSP
Poděkování Prahy dárcům krve v Kolíně
Premiéra sovětského filmu Živí mrtví
Premiéra hry Člověk pro věčné časy v divadle
Vydatná pomoc vojáků při řepné kampani
Převážná část kolínských podniků splnila plán před termínem
Nádražní restaurace sloučena s rest. Na staré poště
Nová sedadla v kolínském divadle
Okresní noviny Kupředu se budou od 1. ledna tisknout v Praze
Nálezy římských mincí na Kolínsku
Vánoční trh dostatečně zásoben rybami, stromky a jiným zbožím
Vánoční svátky beze sněhu
Nadílkové slavnosti v kolínských závodech

--ooOoo--

Politické události v Kolíně
v roce 1964.

Ve středu 15. ledna se konala schůze pléna OV KSČ, která měla na programu zásobování hlavně mlékem a dodávku vody. Obě tyto otázky jsou nyní velmi aktuální, neboť letošní i minulý rok byly velmi suchá období, čímž souvisí otázka krmiv a výroba mléka. Nízký stav vody v řekách nutí k její velmi omezené spotřebě a obce byly vyzvány nejen k šetření vodou, ale i hlášení o zásobách a stavu vody.

7. února zasedalo plénum ONV, které mělo na programu tutéž otázku, protože leden letošního roku vykázal opět schodek 330 tisíc litrů mléka. Kromě toho se zasedání zabývalo otázkou bytů výstavbou komunikací, zvláště silnic, vodovodu v Kolíně a investic v zemědělství.

Okresní odborová rada přijala jménem kolínských závodů výzvu mladých techniků a dělníků závodu Vítězného února v Hradci Králové k soutěži o titul k 20. výročí osvobození ČSSR. K tomu se po své konferenci připojily i Brigády socialistické práce v kolínských závodech.

Zasedání OV KSČ 26. února bylo věnováno přípravám voleb do Národního shromáždění a voleb soudců. Do 25. března se měl ukončit výběr kandidátů na veřejných schůzích s občany a do 12. června práce s kandidáty po registraci. Náš okres byl rozdělen na dva volební obvody pro volby do Národního shromáždění, jedenáct obvodů pro volby do Krajského národního výboru a 82 obvodů pro volby do ONV. Volební obvody MěstNV do 300 obyvatel mají 11 poslanců, do 800 obyvatel 18 poslanců, do 1500 obyvatel 30 poslanců. Kolín bude mít 80 volebních obvodů pro volby do MěstNV. V jednotlivých obvodech budou otevřena agitační střediska.

V pátek 6. března byly v rámci Mezinárodního dne žen pozvány kolínské ženy do Prahy na Hrad. V řadě delegátek z celého okresu byly i tři zástupkyně závodů z Kolína. /Koramo, Tesla, Obal/ Byly přijaty na Krajském národním výboru a večer se ve Smetanově divadle účastnily baletu Labutí jezero.

Ve dnech 14. a 15. března se konala v sokolovně dvoudenní okresní konference KSČ, již se účastnilo na 600 delegátů a na níž měl hlavní referát vedoucí tajemník OV KSČ v Kolíně s. Josef Husa. Seznámil přítomné s plněním plánu, poukázal na přednosti i nedostatky v zemědělství a na důležitost právě kolínského okresu v tomto oboru, mluvil dále o ideologické výchově a velmi kriticky se postavil k nedostatkům v našem průmyslu. Druhého dne po diskusi promluvil ministr zemědělství Jiří Burian. Vysvětlil naše obchodní styky se zahraničím a vysvětlil některé otázky mezinárodní politiky a současný stav boje za mír. Poukázal na nutnost snižování spotřeby materiálu v průmyslu a na dohonění dluhu v zemědělství. Zároveň zdůraznil, že zemědělství musí letos věnovat velkou péči pěstování kukuřice na siláž.

Ve dnech 27. a 28. března se konala v Kolíně okresní konference JZD. Byl to přehled zemědělské práce, výměna zkušeností a příprava práce na letošní rok. Hlavní projev měl vedoucí zemědělské výroby s. J. Červinka, který uvedl, že JZD hospodaří na okrese na výměře 46.000 ha zemědělské půdy. Na letošní rok je počítáno se zvýšením zemědělské výroby o 10,2%. Uvedl dále, že Kolínsko dostane podle rozhodnutí vlády zvýšený příděl umělých hnojiv, zmínil se o vodním režimu na okrese a o budování nádrží. Hlavní pozornost věnoval kukuřici, cukrovce a bramborům. Stálým steskem zůstává mléko, zatímco živočišné výrobky jsou už plněny nad plán. Zvýšená pozornost byla přítomnými věnována rozboru odměňování za vykonanou práci. Poslední částí referátu byla otázka mládeže v zemědělství, pojištění, přídavky na děti a důchody.

Dne 7. dubna se konala schůze okresní volební komise, která jednala o výběru kandidátů o připravenosti volebních schůzí a o rozboru práce místních volebních komisí. Ve městě probíhaly v dubnu předvolební schůze a v pondělí 27. dubna se sešli na náměstí agitátoři ze všech závodů a pracovišť a rozjeli se po okrese, aby pozvali občany nejen na 1. máje, ale také v předvolební agitaci, aby s nimi pohovořili o plnění výrobních plánů v závodech a zemědělství. Toho dne se rozjelo z náměstí na 70 aut do 140 osad na okrese. Tajemník OV KSČ promluvil k téměř čtyřem tisícům agitátorů ze závodů a venkovských obcí. Toto agitační pondělí je už tradiční.

Kandidátem do Národního shromáždění za Kolínsko byl vybrán s. Jan Svoboda, vedoucí prvního oddělení ÚV KSČ. 23. dubna měl projev v Družstevním domě. Narodil se r. 1922, v sedmácti letech se stal členem KSČ, za války byl v r. 1944 odsouzen gestapem k smrti, při náletu na Drážďany se mu podařilo uprchnout a v r. 1945 bojoval v Praze na barikádách.

21. dubna zasedala znovu v Kolíně volební komise. Do té doby bylo uspořádáno 78 předvolebních schůzí na okrese. 25. dubna byla v Kolíně beseda s navrhovanými kandidáty do ONV a KNV, kteří zároveň oznámili program schůzí, jež budou s občany konat v květnu. Besedy se soudci byly už ve 30 obcích.

Ráno 1. máje bylo chladné. V Kolíně bylo výstřelem rakety dáno v 9 hodin znamení zahájení oslav. Před hlavní tribunou na Kouřimském předměstí se řadil průvod, který se později rozdělil a znovu spojil na náměstí Obránců míru. Dvacet tisíc lidí vyslechlo zahájení slavnosti předsedou MěstNV s. Rud. Dlouhým a hlavní referát s. Jana Svobody, vedoucího prvního oddělení ÚV KSČ. Potom byla vyznamenána některá družstva a průmyslové závody a slavnost byla zakončena průvodem mládeže před tribunou a přehlídkou 47 alegorických vozů. Nad náměstím prováděli akrobacii letouny soudruhů z Tatry a Obalu. Průvodu poprvé přihlíželi sportovci z italské Bologni, dále návštěvníci z Rakouska a dokonce z Číny a všichni byli pochoduující mládeží zdraveni. Odpoledne byla na Kmochově ostrově taneční veselice.

Dne 5. května se konala u památníku před vojenským velitelstvím manifestace se vzpomínkou na počátek revoluce v r. 1945. Hlavní projev měl účastník čs. armádního sboru SSSR.

V květnu byly pořádány ve městě besedy s občany na thema: Co má vědět každý občan o volbách. Besed se účastnili i navrhovaní kandidáti. Volby byly stanoveny na 14. června a budou se volit i soudcové okresního soudu v Kolíně. Kandidáty na soudcovský úřad jsou dr. Václav Kruml, promovaná právnička Helena Hoffmanová, promováný právník Zdeněk Brych, dr. Jaroslav Kohoutek a dr. Vladimír Korbelař. Také do Krajského národního výboru zveřejnila volební komise navržené kandidáty, kteří byli po veřejných schůzích s občany zaregistrováni. Do ONV bylo zaregistrováno 82 kandidátů Národní fronty a za soudce z povolání pět soudců. Za soudce mimo povolání bylo registrováno 175 kandidátů. Ze zaregistrovaných kandidátů je z celkového počtu 82 členů je 20 žen, 34 dělníků, 18 zemědělců, 27 z řad inteligence. Věkově je sedm do 30 let a jeden přes šedesát let.

Z Kolína byli do KNV navrženi: Marie Majerová, úřednice, Marie Danielová, zdravotní sestra, Jaroslav Zadina, předseda ONV, Ladislav Jandejsek, ředitel pobočky Státní banky v Kolíně, Věra Šafaříková, sekretářka, Marie Čuchalová, učitelka, MUDr Saidová, ředitelka OÚNZ, Josef Volenec,

předseda komise sociálního zabezpečení, Rudolf Dlouhý, předseda MěstNV, Oldřiška Husáková, technička, Jiřina Bartoňová, školní inspektorka, Bedřich Šmíd, předseda finanční komise, Arnošt Pavlovský, náměstek předsedy ONV, Antonín Vosecký, školní inspektor, MUDr. Jitka Šimonová, lékařka.

Okresní volební komise zhodnotila v úterý 26. května předvolební přípravy a shrnula statisticky počet schůzí a návštěvnost. Několik besed bylo konáno s mladými voliči, jimž se představili kandidáti z řad mladých.

Volby v celém státě se konaly 14. června. V Kolíně hned v časných raních hodinách byly otevřeny volební místnosti, aby ti, kteří chtěli krásnou neděli strávit u vody, mohli odejet. Na náměstí i v ulicích procházely hudby a celý volební den proběhl ve veselé náladě. Ve venkovských obcích už bylo někde dopoledne odvoleno a výsledky se scházely do Kolína, kde je ústřední volební komise sčítala a hlásila do Prahy. Jako první ve Středočeském kraji hlásil Kolín splnění voleb.

Dne 30. května se konalo v Družstevním domě ustavující shromáždění nově zvoleného Okresního národního výboru. Za účasti pozvaných zástupců průmyslu, úřadů, škol a zemědělců byla přednesena mandátová zpráva a potom následoval slib poslanců. Ke všem přítomným promluvil potom zástupce KNV s. Jaroslav Koranda a s. Jar. Zadina. Do čela ONV byl postaven s. J. Zadina. Rada ONV je třináctičlenná. /A. Pavlovský, Karel Lěin, Josef Částka, Bedřich Šmíd, Bohuslav Kuneš, Josef Volenec, Václav Loužil, Josef Kulička, Václav Strasser, Jiřina Bartoňová, Frant. Mejzlík a Vojtěch Čulák. Zasedání pléna po projednání nových úkolů se usneslo na opatření, aby každý bod usnesení byl zodpovědně splněn.

Dne 3. července 1964 se sešel po volbách nově zvolený Městský národní výbor ke své ustavující schůzi. Volby do MěstNV měly tento průběh. Zapsáno bylo ve volebních seznamech 17.431 voličů. Z tohoto počtu se hlasování účastnilo 17.424 voličů. Pro navržené kandidáty bylo odevzdáno 17.392 platných hlasů, což je 99,97%. Proto bylo všech 80 navržených kandidátů schváleno. Podle sociálního složení je v tomto výboru 26 dělníků, 20 techniků, 14 úředníků, 4 učitelé, 9 státních zaměstnanců, 2 lékaři a 5 důchodců. Z celého počtu 80 členů je 16 žen, což je 20%. Všichni zvolení poslanci složili předepsaný slib. Byla zvolena jedenáctičlenná rada MěstNV, z níž je 8 předsedů komisí. Komise, které byly zřízeny jsou tyto: pro ochranu veřejného pořádku, kulturní, pro místní hospodářství, zemědělská, zdravotní, pro výstavbu, tělovýchovná, bytová, pro obchod, sociální, finanční, plánovací, školská, organizační, civilní obrany a užší komise pro ochranu veřejného pořádku. Pro každou komisi byl zvolen předseda, bylo zřízeno pět odborů a jmenování jejich vedoucích. Odbor finanční, stavební, pro vnitřní věci, pro místní hospodářství a školský s kulturním.

V této době vystupuje do popředí nový způsob práce poslanců a občanských výborů, které provádějí výchovu občanů, vedou je k celospolečenským prospěšným pracím s cílem zapojit i větší část mládeže.

Rada MěstNV je jedenáctičlenná. Předsedou rady se stal dosavadní předseda MěstNV s. Rudolf Dlouhý, narozený r. 1904, který tuto funkci zastává už několik let. Jeho náměstkem byl zvolen Gustav Líbal, který byl před tím předsedou odboru pro místní hospodářství. Tajemníkem MěstNV

se stal dosavadní tajemník s. Josef Vondra. Dalšími členy rady MěstNV se stali: Václav Bareš, kontrolor státní spořitelny v Kolíně, František Blecha, dělník lokomotivního depa, Josef Krušina, důstojník z povolání, Jiří Procházka, pracovník ONV, Josef Šecl, úředník z Korama, Marie Urbanová, důchodkyně, Oldřich Vaníček, farmář JZD Štítary a Josef Velenovský, elektromontér OSP.

Do funkce vedoucího finančního odboru byl zvolen dosavadní jeho vedoucí s. Bohumil Havlín, který v tomto oboru už pracuje řadu let k plné spokojenosti. Odbor pro výstavbu byl svěřen dosavadnímu vedoucími s. Janu Zvěřinovi, který tento obor vede už od r. 1951 a svými odbornými znalostmi je zárukou dobré práce. Odbor školství a kultury vede už od r. 1959 s. Miroslav Michálek, který v této funkci setrvává, protože ji vede dobře. Funkci vedoucího odboru pro vnitřní věci převzal dr. Emilián Švec, který tento obor vede už od r. 1959 a je výborným praktikem v lidosprávě. Odbor pro místní hospodářství povede s. Zdeněk Potštejnský, který už vede obor po čtyři roky.

Členové, poslanci MěstNV, zvolení ve volbách 14. června 1964.

Václav Kos	Josef Velenovský	Jarmila Zajícová	Rudolf Dlouhý
Václav Zahradníček	Antonín Laube	Josef Vondra	kpt. Josef Novák
Květoslav Vaněček	Věra Černošlávková	Jan Vavřina	kpt. Ladislav Vlček
Grüberová Marie	Josef Štránský	František Barták	kpt. Josef Krušina
Marie Vítková	František Blecha	Zdeněk Nesládek	Vladimír Louvar
Václav Červenka	Ladislav Jelínek	Jiří Stehlík	Jaroslav Felix
Františka Nouzová	Marie Urbanová	Gustav Líbal	dr. Jaroslav Kmínek
Ludvík Bělina	Věra Vidnerová	Josef Sršeň	Oldřich Preisner
Jiří Hrozný	František Tvrdík	Vladimír Pechar	Antonín Neuman
Irena Vinklátová	Rudolf Vyhlídka	Josef Brunclík	Věra Papežová
Ladislav Musílek	Oldřich Vaníček	Václav Dobiáš	Jiřina Horáčková
Jiří Procházka	Jan Kroupa	František Vojta	ing Vlad. Šolta
Věncesl. Kaizlerová	Václav Bareš	Milada Nevolová	Vladimír Černušák
Josef Bartoň	Lubomír Kreutzer	Vladimír Novák	Ladislav Zápotocký
Karel Scheder	Antonín Kareta	Josef Šecl	Jaroslav Zahradník
Josef Markytán	Dr. V. Bauer	Josef Řehák	Vladimír Novák
Bohuslav Beránek	Ludmila Volencová	Rudolf Dvořák	Anna Březinová
Josef Dibelka	ing Mirosl. Pecka	Vítězslav Bořek	
Josef Šmejkal	Jaroslav Kukal	Antonín Kozlík	
Antonín Jarolím	dr. Alfred Guttman	Vlastimil Kroc	
Josefa Bartoušková	Karel Cepek	Josef Lexa	

Na první schůzi rady MěstNV byly obsazeny volební obvody ONV a bylo stanoveno datum prvních schůzek k instruktáži poslanců a občanských výborů. Dále byl stanoven plán provádění svatebních obřadů členy rady, rozvržen plán žňových prací a provedena diskuse o hospodaření provozovny drobných služeb. Jedním z důležitých oborů činnosti MěstNV byla vnější úprava

města. Akce Za Kolín krásnější probíhala po celý rok zajišťovala svépomocné akce při údržbě města. Kolín jako město se staletou tradicí a minulostí má i řadu obtíží, které musí nynější správa řešit jako nedostatky minulosti. Týká se to nejen topografie města, ulic, vzhledu a stáří budov, ale po delší dobu se budou muset Kolíňané spokojit s pohledem na rozkopané ulice, protože inženýrské sítě potřebují generální opravu nebo úplně nové přebudování. Pro zlepšení vzhledu bylo rozšířeno veřejné osvětlení, vytvořeny v ulicích zelené pásy a plochy, byly vysázeny celé aleje zelených stromků podél ulic, byly sestříhány živé ploty, upraveny přechody na křižovatkách a zajištěna sjízdnost vozovek, které byly po zimě ve špatném stavu. V Kovářské ulici bude vybudováno WC. Je ovšem škoda, že se v poslední době množí případy, kdy tyto nákladné úpravy jsou samotným občanstvem poškozovány, takže MěstNV musel vypsát odměnu na vypatrání pachatelů, kteří polámali nově vysazené stromky ve Fučíkově parku.

Aby byla udržena aspoň nejnmutnější čistota města, byl vydán výkopový řád a řád čistoty, jímž se má zabránit živelným opravám a výkopům ve městě, což silně znešvařuje ulice, protože skládka vinou stavebníků zůstává dlouho ležet na chodnících.

Děkanský úřad vydal pro zvýšení cizineckého ruchu brožuru o Kolíně, dokonce ve třech jazycích, ale jak vydání české, tak překlady mají řadu nedostatků, které ukazují, že brožura byla vydána velmi neodborně.

Sběr odpadových surovin je ve městě organizován v nárazových akcích ve dnech sběru. Má to však své nedostatky. Někdy občané vynesou předměty na chodník až po dni sběru a tu pak předměty zůstávají ležet dlouho na chodníku. Nejlépe si ve sběru vede mládež a sběr byl letos proti plánu překročen. Jiným nedostatkem je to, že Sběrné suroviny nevyplácejí hned odměny sběratelům, omlouvajíce to nedostatkem finančních prostředků. Jinou závadou je skládka železa u přejezdu na Kutnohorské silnici, kde už železný odpad zabírá velké místo a znečišťuje okolí. Kromě toho je třeba vytvořit v Kolíně více středisek pro sběr papíru.

Na srpnovém zasedání rady MěstNV byla vytvořena komise pro řešení sporných případů úhrady za užívání bytů ve složení dr, Švec, s.Havlín, s.Herián, s.Tichá a s.Ledvina.

Na sídlišti byly zjištěny některé závady, že zatékalo do bytů mezi panely. Jedním z nedostatků jsou stálí neplatiči nájemného v domech státní výstavby a rada se proto usnesla, že budou provedeny hovory s občany, kde budou neplatiči upozorněni na své povinnosti, a kdyby ani to nepomohlo budou uveřejněni a budou upozorněni i závody, kde pracují. Někteří obyvatelé si totiž představují péči státu o obyvatele tak, že budou pouze na státu žádat a sami nebudou nic plnit.

Sbor pro občanské záležitosti podal zprávu, že se v prvním pololetí letošního roku narodilo v Kolíně 536 nových občánků, z toho 190 přímo z Kolína a 50 z obcí patřících matrikou do Kolína. Ostatní z kolínského okresu. 39 z okresů jiných. Noví občané jsou slavnostně zapisováni do pamětní knihy jednou měsíčně za přítomnosti pionýrů a žákyň kolínské zdravotní školy v úboru zdravotních sester.

V prvním pololetí bylo uzavřeno 131 sňatků. Církevních bylo pět. V červenci byly zase zahájeny besedy se snoubenci a přednášky pro mladé lidi o manželství. V prvním pololetí zemřelo v Kolíně 98 občanů, protože však oblastní nemocnice přijímá pacienty i z jiných okresů, stoupl tento počet na 288.

Nové občanské průkazy, které jsou mladým lidem slavnostně za přítomnosti rodičů odevzdávány příslušníky Veřejné bezpečnosti, byly letos v prvním pololetí přiděleny 373 mladým lidem.

Občanům, kteří dovršili 85 a 90 let bylo zasíláno blahopřání. Československé občanství bylo uděleno v Kolíně také řeckým manželům Kittopulosovým.

Letos bylo do matričního obvodu města přijato dalších 15 obcí, čímž nyní kolínský matriční obvod čítá 31 obcí.

Městský bytový podnik obhospodařoval 1.7. letošního roku 3454 bytových jednotek. Nedoplatky na nájemném činily na konci 1. pololetí 25.504 korun. Někteří stálí neplatiči byli předvoláni před soud. Někteří, jimž byl přidělen nový byt, se v něm však chovají tak, že tento bytový fond velmi chátrá. Bylo by třeba, aby mnozí lidé dříve než se do nových bytů nastěhují byli instruováni, jak se v bytech chovat. V červnu byla provedena velká evidenční akce, která seznámila občany s vyhláškou č. 60, podle níž se vypracovává placení nájemného podle plochy bytu, podle jeho vybavení a podle stáří domu. Tato akce měla velkou odezvu mezi obyvatelstvem, protože majitelé velkých bytů /nadměrných bytů/ si museli byty vyměnit s jinými. Celá akce byla skončena v polovině září a od 1. října se platí nájemné už podle nového výměru. Inkaso nájemného Městského bytového podniku provádí nyní v plné šíři Státní spořitelna.

Památný dům na náměstí čp.90 byl v tomto roce opraven a stal se ozdobou náměstí. Až bude provedena oprava i sousedních domů, bude celá západní strana náměstí velmi pěkným doplňkem k opravené radnici.

Kolínské náměstí je jedno ze starobylých hezkých náměstí českých měst. Generální opravy domů však vyžadují množství odborných údržbářů a těch je nedostatek.. To má nepříznivý vliv na stav obhospodařovaných domů. Ve velmi špatném stavu jsou střechy dvou domů v Husově ulici čp. 65 a 64. Domy jsou chráněny památkovou péčí, ale není zatím v silách obce tyto domy opravit. Zatím vůči chátřejí, ozdobou města nejsou a stav jejich střech je nebezpečím požáru.

Na schůzi MěstNV v září bylo konstatováno, že dosavadní prostory polikliniky nedostačují a proto bude nutno v nejbližších letech uvažovat o stavbě nové moderní budovy, která by byla v blízkosti nemocnice a sídliště. Co se hygieny ve městě týče, je Kolín hodně zakouřeným městem a vlivem velkého průmyslu má v ovzdučí množství toxických látek. Protože se v Kolíně spálí velké množství uhlí, bude nutno zavést odpopílkovací zařízení. Také dostatek pitné vody a její kvalita zůstávají trvalým problémem. Velmi naléhavé je letos odkanalizovací zařízení Kolína IV, úprava Borků jakožto rekreační oblasti Kolína a úprava koupaliště.

Mezi občany jsou stížnosti na kvalitu uzenin. Dodává je do Kolína uzenářský průmysl z Úval. Tyto stížnosti jsou dlouhodobé a jsou potvrzeny okresním veterinářem a hygienikem.

Dávková komise MěstNV navrhla zvýšení nízkých důchodů ve 121 případech, celkem o 9576 korun měsíčně.

Adaptace plynovodu, vodovodu a elektrické sítě stěžuje ve městě nejen dopravu, ale i udržování dobrého stavu komunikací. Proto se také letos v I. pololetí zvýšila nehodovost ve městě. Městská autobusová doprava má v současné době pět linek:

Trať č. 1 Nemocnice - Štítary

Trať č. 3 Sídliště - Zálabí - sídliště

Trať č. 2 Štítary - Štáralka

Trať č.4. Sídliště - nádraží

• Trať č. 5 Vinice - náměstí

V létě je trať č. 5 prodlužována až do Tří Dvorů na koupaliště. Tyto tratě mají v raních a poledních dopravních špičkách velký nával a chování cestujících bývá velmi neukázněné. Nezodpovědné živly poškozují i jízdní řády a žáci kolínských škol, ačkoliv mají blízko do školy, jedou

autobusem a tím zbytečně zatěžují dopravu, zvláště v době špičkové přetíženosti. Žáci se tím také odnaučují chodit vůbec a spolehnají jen na dopravu.

Na říjnové schůzi rady MěstNV byla projednávána připravenost kotelen a provedena kontrola hospodářské činnosti holičsko-kadeřnických provozoven. Hospodaření za první tři čtvrtletí bylo v rovnováze a příjmy převyšovaly vydání. Celkové příjmy byly slněny na 72% a celkové výdaje na 68%.

V parku Julia Fučíka byly dokončeny betonové chodníky hlavních cest. Park tím velmi získal, protože cesty jsou stále suché a park se stává vůbec velmi vyhledávaným místem odpočinku.

Činnost místních lidových soudů byla letos obsáhlejší. Byly to hlavně případy absentérství v závodech, alkoholismus a rozkrádání socialistického majetku. Případy byly většinou řešeny pokutami nebo domluvou před veřejností. Obvodní oddělení veřejné bezpečnosti řešilo 95 trestních případů, 4 úrazy, 112 provinění a 69 dopravních nehod, kromě těch přestupků, které byly řešeny blokovými pokutami. Zarážející bylo pět sebevražd a pět pokusů o sebevraždu. Největším problémem jsou krádeže domácího zvířectva na okrajových čtvrtích města. Vyskytují se časté krádeže květin na hřbitově a dokonce řada případů obtěžování žen ve večerních hodinách na ulicích. Je možno s uspokojením říci, že pachatelé těchto činů byli dopadeni. Také pachatel krádeží aut a motocyklů byl dopaden, což vedlo k uklidnění veřejnosti. V dopravní kázní hodně pomáhá veřejné bezpečnosti sbor dobrovolníků, který je vybaven určitou pravomocí. Podobný sbor je vytvořen i u požárníků.

V prosincovém zasedání rady MěstNV bylo projednáno zásobení města potravinami a zajištění vánočního trhu. Občanské kontroly provedly letos dvě větší kontrolní akce na dodržování maloobchodních cen ve veřejném stravování a v kvalitě pečiva a chleba. Při obou kontrolách byly zjištěny závady v předražování, hygieně, nedodržování míry při podávání nápojů a nesprávný technologický postup ve výrobě. Spotřebitelské rady, které pomáhají distribuci trpí nedostatkem aktivních členů.

Letošní rok byl také rokem zvýšeného turistického ruchu v ČSSR, na němž se podílel i Kolín. Proto byla věnována pozornost těm podnikům, které leží na turistické trase. Hotel Černý kůň, Tatra a Savoy. Ubytování bylo dostatečné, protože řada našich občanů trávila dovolenou mimo hranice státu. Po dobu sezony byla prodloužena pracovní doba v restauraci Volha a v rychloobsluze Espresso a kromě toho byly zrušeny zavírací dny v hotelu Černý kůň a v restauraci U radnice.

Umístění cestovní kanceláře Čedoku v Husově ulici však nevyhovuje a uvažuje se na jeho přemístění do vhodnějšího místa.

Protože v letošním roce už nastala pravidelná doprava uhlí loděmi do Kolína, probíhalo také zásobování uhlím dobře a v druhém a třetím čtvrtletí bylo spotřebitelům dodáno 12 tisíc tun hnědého uhlí., které bylo do Kolína dopraveno po vodě. Lodní doprava je občanstvem zvědavě sledována a každý příjezd lodí shromáždí na mostě množství lidí, kteří sledují průjezd kolínským zdymadlem.

Schůze rady MěstNV se konaly čtrnáctidenně, celkem třináctkrát, plenární zasedání se konalo pětkrát od ustavující schůze. Schůze plena se konaly většinou v restauraci na sídlišti

a byly vždy dobře navštíveny.. Účastnila se jich vždy řada aktivistů a diskuse byla po skončení schůze vždycky velmi živá. I když se mezi poslanci vyskytovali někteří, kteří svůj obvod zastupovali méně aktivně, bylo u většiny vidět, že jsou se svými voliči v úzkém styku a na schůzích přednášeli požadavky velmi otevřeně. Všechno ukazuje na to, že je třeba, aby všichni občané pochopili, že spokojenost bude výsledkem součinnosti všech a že je třeba, aby stále více lidí se zapojovalo aktivně do správních a kontrolních funkcí.

Předsednictvo OV KSČ hodnotilo 17. června na svém zasedání informační zprávu o zhodnocení členských schůzí a předvolební kampaně. Členské schůze ukázaly jednotu pracujících a zájem všech na tom, aby kolínský okres byl první v kraji.

K 20. výročí Slovenského národního povstání, které připadá na 29. srpen, byly ve všech závodech vyhlášeny nové závazky.

Rada ONV projednala 7. srpna stav a další rozvinutí závazků ku zvelebení obcí na okrese. 21. srpna se konala v Družstevním domě beseda s přímými účastníky Slovenského národního povstání. Úvodní slovo měl náměstek předsedy ONV s. A. Pavlovský, který zhodnotil účast sovětských bojovníků při povstání a pak následovalo líčení s. Michala Kulana, který byl na Slovensku tehdy partyzánskou spojkou. Dále mluvil s. Hladík, jenž líčil boje partyzánské skupiny kpt. Zlámala. Besedníků byla celá řada a všichni z nich jsou dnes zaměstnáni v Kolíně. Pozoruhodné bylo líčení s. Arnožové, která v bojích na Slovensku přišla o ruku. Všichni účastníci byli 26. srpna vyznamenáni v kolínském divadle, kde měl hlavní projev tajem. s. J.Černý. S. Arnožová tam poděkovala slovenským proslovem a celá dojemná slavnost byla zakončena vystoupením slovenského divadla J. Balárika hrou Dobrodružství při obžínkách. Výkon slovenských umělců byl skutečně mimořádný a úspěch byl zasloužený.

Dne 2. září zažil okres slavný den, neboť obec Bečváry na okrese navštívil s prezidentem republiky předseda rady ministrů Sovětského svazu N.S.Chruščov. Celá obec byla slavnostně vyzdobena a mnoho Kolíňanů se slavnosti účastnilo. V 15,30 zastavilo před bečvářskou sokolovnou auto a vzácní hosté byli uvítáni podle starého zvyku solí a chlebem. Předseda JZD Bečváry uvítal hosty krátkým proslovem, v němž se zmínil o výsledcích družstva a po uvítání odjeli hosté do Červeného Hrádku k prohlídce živočišné farmy. Tam byla také ukázka leteckého hnojení polí. Potom bylo slavnostní pohoštění v bečvářské sokolovně, kde hosty uvítal okres. vedoucí tajemník KSČ s. Josef Husa. Bečvářští družstevníci darovali s. Chruščovovi plemennou jalovici a chovnou prasnici. S.N.S.Chruščov poděkoval velmi vřelými slovy za uvítání a za pohoštění a v 19 hodin odjeli hosté opět do Prahy.

Předseda MěstNV s. Rudolf Dlouhý poskytl redaktorovi časop. Svoboda interview, v němž promluvil o tom, co Kolín chystá. Kolínští občané získali výstavbou 748 nových bytů, což je daleko největší tempo výstavby, jaké město ve své historii pamatuje. V druhé etapě byly budovány pětipodlažní domy a začínají se stavět sedmipodlažní. Velmi ocenil pomoc kolínských občanů při budování města, když se na př. při dokončování nové školy vystřídalo 450 občanů a odpracovalo deset tisíc brigádnických hodin. Občanskou pomocí byl také zveleben zimní stadion a jeho okolí. Letos se začíná s novou svépomocnou etapou. Mládež si vybuduje sportovní areál při Jaselské třídě a velkou akcí je rozvod vody, který si zavedli sami zahrádkáři na zahrád-

kářskou kolonii u vodárny. Loňský rok byl s vodou velmi kritický, ale vodohospodářské správě se podařilo vybudovat pomocný vodovodní řád pro Zálabí, provisorní úpravnu a čerpací stanici.

V druhém pololetí po ustavující schůzi nově zvoleného MěstNV byl sestavován další plán výstavby města. Ve výstavbě se neustále pokračuje tak, aby byla odstraněna bytová tíseň, která je stále ještě citelná. Blok č. 100 s 35 bytovými jednotkami se blíží dokončení a bude v tomto pololetí odevzdán do provozu. Je to blok stavěný ve státní investiční výstavbě. Kromě toho budou v tomto pololetí dány do užívání bloky 102 a 106 dohromady se 135 bytovými jednotkami, které byly stavěny jako jednotky občanského bytového družstva. Dále jsou začaty stavební práce na bloku 110 a 111 s 279 byty dohromady /družstevní výstavba/ a blok 112 se 33 byty /státní výstavba/. Tyto bloky budou mít osm podlaží. Na novém sídlišti vyrůstá skutečně nový Kolín, který má všechny urbanistické předpoklady, široké ulice, sadovou úpravu, asfaltované třídy, dostatek světla a vzduchu a až k tomu přistoupí ještě kulturní náležitosti, bude tato část Kolína pomalu přebírat význam starého města, které si svůj význam sice ještě zachová, ale má už proti sídlišti řadu nedostatků. Kromě toho mají být v příštím roce stavěny další jedenácti-podlažní domy směrem k nové budově školy. Připravuje se zároveň vybudování kanalizační sítě pro další etapu výstavby, rozvod parovodu s vysokou regulační plynovou stanicí, další úprava komunikací, zelených ploch, garáží a dopravních linek, letos se začne s výstavbou hydroforové stanice, která má sloužit pro dodávku vody do jedenáctipodlažních domů. U nové školy se ve školském areálu staví pavilon dílen a tělocvična a družina mládeže s jídelnou. Jeden pavilon bude hospodářskou budovou. Letos je věnován hlavní zřetel dodávce tepla na sídlišti. Proto je přebudována kotelna č. 9, která bude vytápěna mazutem. Tím se také zvýší hygiena celého okolí kotelny.

V Žižkově ulici je dále rozestavěno 12 bytových jednotek družstva OSP a kromě toho tam bude družstevně stavět Elektroisola 12 bytových jednotek.

Dalším úsekem výstavby města je úprava prostranství před Zimním stadionem. Ten se nyní stává skutečnou okrasou města, protože byl zbořen cihlový plot a byl otevřen průhled na jezířko, což zvláště v letních měsících poskytuje velmi pěkný pohled. Sousední stadion na Kalcovce má nyní upravený příchod, cesta je asfaltována a na Zálabí tak vyrostl velmi pěkný sportovní areál, který má všechny znaky velkoměstského sportovního střediska.

Poněkud horší je to s opravou starých domů i když to nedosahuje toho stavu, jako v Praze. Bytový podnik spravuje nyní v Kolíně 570 domů a v nich 3405 bytů v hodnotě 262,921.000 korun. Situace je tím těžší, že se právě hlásí celostátní změna v úpravě nájemného a za služby spojené s užíváním bytu. Tato akce má za následek řadu bytových změn, protože podle vyhlášky bude řada bytů nadměrných. Aby bylo možno vyřešit bytovou otázku dříve, byl vydán výnos, jímž se každé osobě přiděluje určitá bytová výměra, při čemž jsou byty v nájemném odstupňovány podle svého vybavení. Pro někoho to znamená zhoršení, pro někoho zlepšení a proto je nyní v akci rozsáhlá výměna bytů. Na radnici jsou vyvěšeny seznamy nadměrných bytových jednotek a jsou velmi bedlivě sledovány mnoha lidmi. V celku však v Kolíně velké stěhování nenastalo, protože mnozí mají bytové vybavení horší, čímž se jejich byt dostává do nižší kategorie. Na sídlišti jsou mnohé změny, protože někteří, jimž byly přiděleny byty, špatně platili nájemné a bude

na nich nyní velmi bedlivě vymáháno, protože obdrželi byty dobře vybavené. Mnozí si však těchto bytů špatně hledí, takže kontroly na schůzích národního výboru mají časté stížnosti.

Letos už je vybudováno prameniště nové vody s dvojnásobně větším množstvím vody, než činí nynější spotřeba města. Voda má však značné množství příměsí, které se musí odstranit vybudováním úpraven vody a celou soustavou přívodního systému. Pro letošní rok činí investiční položka na toto zařízení 7 milionů korun. Dalších úkolů je mnoho. Dokončení stavby zimního vodojemu nad nemocnicí a výstavba výtlačného zařízení přes řeku k novému vodojemu. Shybka pod Labem nesmí bránit dopravě lodí a musí být položena asi 120 cm ve skalnatém dně řeky.

Velkými náklady se začala budovat parovodní síť ze zálabské elektrárny a první část se podařilo přes nedostatek pracovníků uvést do provozu. Příštím roce se připravuje stavba dalších dvou etap z elektrárny na sídliště. Hlavní snahou je převést horkou páru přes řeku k Obchodním tiskárnám, aby se mohla pustit do existujícího parovodu a tím posílila dnešní stav. V plánu je výstavba nové teplárny za Droždárnou. Je zřejmé, že město Kolín stojí před několikaletou adaptací všech zařízení. Budou to dosti velké nároky na trpělivost občanů, ale musí se zdůraznit, že Kolín je městem starobylým a minulé správy hodně na modernisaci jeho sítí zanedbaly.

Na zasedání rady MěstNV byla předsedou, s. Dlouhým podána informace o jednání se Správou státních silnic o vybudování nadjezdu na Zálabí, dále o průběhu přivítání s. N. S. Chruščova v Bečvárech, o kontrolním dnu na sídlišti v Kolíně a posléze o slibu, že mazutová kotelna bude do 15. října na sídlišti uvedena do provozu.

Vyznamenání za zásluhy o výstavbu dostali také někteří občané z Kolína. Byl to Stanislav Kubíček, dělník z Korama, Jaroslav Drahovzal, hlavní konstruktér ČKD Dukla závod Tatra v Kolíně a ing. Bedřich Novotný, technický náměstek závodu Frigera v Kolíně. Vyznamenání za vynikající práci dostal Josef Čižinský, zedník OSP Kolín, František Palán, vedoucí montáží Okresní správy spojů.

Neustálý vzrůst techniky vyžaduje větší kvalifikaci a proto Okresní odborová rada na školní rok 1964-65 projednala nový běh odborového školení. Funkcionáři budou navštěvovat střediska při závodech a zvyšovat svou politickou a odbornou úroveň.

Plenární zasedání OV KSČ, které se konalo 30. září, mělo na programu kulturu a osvětu. Referát měl tajem. J. Černý, který zhodnotil práci dvou osvětových domů na okrese /Kolín, Český Brod/, 64 osvětových besed v obcích, tři musea, jednu okresní a 445 knihoven, 28 kin a jeden Sdružený závodní klub. Knižní fond 445 knihoven má půl milionu svazků. Přednášková činnost měla na okrese 975 přednášek v loňském roce, letos za první pololetí 271. Jednotné plány na rozvoj kultury v obcích byly terminovány na 16. XII. t. r.

V pondělí 5. října se dožil 50 let vedoucí tajemník OV KSČ s. Josef Husa. Z rukou zástupce OV KSČ obdržel vyznamenání za zásluhy o výstavbu podle rozhodnutí presidenta republiky.

V pátek 6. listopadu byl zahájen v Kolíně Měsíc československo-sovětského přátelství. Konalo se slavnostní zasedání v městském divadle. Hlavní projev měl ved. tajem. OV KSČ s. J. Husa, která probral cestu SSSR od r. 1917 a naši cestu po jejich boku. V druhé části byla sehrána hra Milana Kundery Majitelé klíčů. kterou režírovala Jarmila Pecharová.

V sobotu 7. listopadu se konal na náměstí tábor lidu, kde za přítomnosti asi dvaceti tisíc lidí promluvil předseda MěstNV s. Rudolf Dlouhý a po něm poslanec NS za Kolín s. Jan Svoboda. Po ukončení projevu přiběhla štafeta z devíti středisek na okrese a odevzdala poselství se stuhami do rukou představitelů města a okresu. Po zahrání hymny a Internacionály následoval pochod na hřbitov, kde bylo na hrob sovětských hrdinů položeno 34 věnců. Večer téhož dne pochodovala školní mládež k městským lázním, kde byly zapáleny vatry a konal se programový večer. Posléze byl vypálen na ostrově ohňostroj, který zakončil celý večer.

12. listopadu se konala v sále Sdruženého závodního klubu na náměstí výroční schůze, která měla zhodnotit práci Klubu za rok 1964. Za velmi početné účasti delegátů za všech závodů podal ředitel Klubu s. Zdeněk Topinka zprávu, která ukázala nejen rozsáhlou klubovní činnost, ale i potíže, s nimiž se Klub setkává u závodů, které jsou jeho členy.

4. listopadu byla plenární schůze ONV, na níž bylo jednáno o plnění plánu rozvoje hospodářství a o rozpočtu za I.-III. čtvrtletí. Zvláštní pozornosti si zasloužil Okresní stavební podnik, který snížil manko výstavby ze 450 tisíc na 35 tisíc korun. Velké nesplnění plánu vykázaly Restaurace a jídelny.

Dne 11. listopadu se konalo v divadle slavnostní zasedání Národní fronty na zakončení Měsíce čs.- sovět. přátelství. V 19 hodin byly zahrány hymny a pak promluvil předseda ONV s. Zadina o 21. výročí smlouvy s SSSR. Tato smlouva se stala v r. 1943 nadějí a dnes je zárukou našeho socialistického života. Potom podal přehled výsledků dosažených v tomto roce na všech úsecích hospodářství.

Ve středu 16. prosince bylo poslední zasedání pléna OV KSČ, kde s. Josef Husa podal přehled činnosti za uplynulý rok. V druhé části tajem. Novotný podal přehled rozvoje průmyslu a plnění státního plánu. Uvedl závody, které včas a dobře splnily plán, ale jmenoval i ta, které plánu zůstaly hodně dlužny.

Kulturní život v Kolíně

Městské vlastnědné museum

Městské oblastní divadlo

Amatérské divadlo

Sdružený závodní klub

Okresní lidová knihovna

Kina

Zdravotnictví

Školství

Návštěvy

Mnozí lidé měří růst životní úrovně jen podle spotřeby potravin, případně koupí některých druhů průmyslového zboží. Náš život však nepozůstává jen ze zkonsumovaných potravin. Do růstu životní úrovně patří i způsob bydlení, oblékání, zvyšování služeb obyvatelstvu, v nákupu radiových a televizních přijímačů, opatřování vlastních knihoven a rostoucí potřeby četby, zvyšování kvalifikace a znalost cizích jazyků, návštěva kulturních podniků a řada a řada jiných věcí. Píšeme-li o kulturních událostech v Kolíně vidíme, že naše město je těmito věcmi bohatě zásobováno i když blízkost Prahy a její kulturní bohatství odvádí i část Kolína. Městské oblastní divadlo, dvě stálá a jedno letní kino, okresní lidová knihovna, Sdružený závodní klub, Okresní osvětový dům, městské vlastivědné museum, pionýrský dům, školy a kulturní pracovníci, to vše tvoří bohatou kulturní náplň města, takže nemine týden, aby se v Kolíně nesešla řada kulturních podniků většího rázu. Klade to ovšem velké požadavky na občanstvo, aby si dovedli ve velkém množství vybrat to, co je jim nejen lákavé, ale i prospěšné.

Vedle domácích podniků je tu i řada hostujících, které láká právě blízkost Kolína, protože ti hostující bývají nejčastěji z Prahy. Kolín má zároveň velké venkovské zázemí a tím se stává střediskem akcí, které mají celookresní význam. Týká se to hlavně konferencí, školení, schůzí, přednášek, lidových akademií a mimoškolního vzdělání.

Růst vzdelanosti a kulturní úrovně tedy úzce souvisí s růstem životní úrovně a po této stránce má Kolín, jako středisko středního Polabí dobré předpoklady. Jedná se nyní jen o to, aby úroveň všech kulturních podniků byla rozmanitá a na takové úrovni, aby odpovídala požadavkům a úrovni obyvatelstva.

M ě s t s k é v l a s t i v ě d n é m u s e u m

Po adaptaci budovy se museum na náměstí stalo skutečným střediskem, neboť se v něm centralisuje řada podniků, výstav a přednášek, které vlivem centrální polohy budovy mají dobrou návštěvnost. V museu je umístěna obrazová galerie, jejíž otevření bylo zachyceno v kronice už v minulém roce. Výstavní síně odpovídají požadavkům návštěvníků a výtvarníků, kteří galerii často navštěvují a pohled ze ztichlých místností na rušné náměstí dává návštěvníkovi zvláštní pocit spojení minulosti s přítomností.

V budově byly adaptovány další výstavní místnosti v přízemí, kde se pořádají krátkodobé výstavy umělců nebo zájmových kroužků, či výstavy výrobků našeho průmyslu. Jedním z velmi pilných zájmových kroužků jsou kolínští fotoamatéři, jichž práce už má v Kolíně několikaletou tradici a je reprezentována hlavně jmény Koliňáků, Jaromíra Funke a Josefa Sudka. Dnešní fotoamatéři se k nim čestně řadí a jako první z nich měl letos výstavu v museu v lednu Bedřich Kraus, jehož práce se dotýkají hlavně kolínské krajiny. Jeho snímky mají zvláštní zasněný půvab a mnohé z nich mají i dokumentární cenu pro budoucnost.

Jiným podnikem, který kroužek fotoamatérů už několik let pořádá, jsou Podvečery s kamerou, na nichž členové kroužku promítají návštěvníkům barevné diapositivy, které ukořistili během svých dovolených nebo výletů. Tyto promítací večery spojené se slovním doprovodem mají velkou odezvu, jsou honě navštíveny a obrazově i přednesově mají velmi dobrou úroveň.

V březnu se konala ve výstavní síni musea v přízemí výstava díla kolínské výtvarnice Jožky Kraťochové, která se právě letos dožila sedmdesátipěti let. Vystavovala převážně krajiny z Po-
labí, Českomoravské vysočiny a ze Šumavy. Vystavovala práci za posledná léta, přes 50 pláten. Malířka, která srostla s tímto krajem, podala tu přehled své práce a její dílo bude jednou jedním z dokladů rozvinutého uměleckého prostředí v Kolíně.

V červnu vystavoval ve výstavních síních musea kolínský malíř Frant. Foltýn, který byl znám už jako výtvarník městského divadla. Tentokrát se jeho výstava lišila od prací, jaké jsme u něho byli zvyklí vidat. Malíř tu podal v rozsáhlých plátnech nesmírně hluboký obraz svého nitra, mystickou hloubku svého zraku a myšlení a důkaz své velké pile a vážnosti, s jakou nazírá na svou práci. Jeho výstava měla velký ohlas, řadu diskusí, ale byla to bezesporu jedna z uměleckých událostí Kolína.

V listopadu měl už svou tradiční předvánoční výstavu kolínský krajinář Frant. Vít Blažek ke svým šedesátinám. Umělec působil po devět let jako šéf výpravy v kolínském divadle a na této výstavě vystavoval přehled své práce za posledních třicet let.

Před tím se pochlubili v musejních místnostech svými výrobky kolínští ovocnáři a zahrádkáři. Z letošní úrody ovoce vystavili zde skutečně jedinečné hrušky, jablka a jiné kousky, které našly velký obdiv u množství návštěvníků.

Kolínské museum má vedle své literárně-výstavní části i oddělení archeologické, které svými exponáty má význam nejen celostátní, ale i evropský. Letošním rokem je v budově velká adaptace a revise sbírek. Kolínské sbírky jsou součástí každé celostátní archeologické výstavy, jako byl Pravěk Československa v Národním museu v Praze a výstava Velká Morava ve Vladislavském sále na Pražském hradě. Kolínsko je klasickou oblastí archeologie a v Kolíně pracovala řada archeologů, numismatiků, archivářů, jako byl dr. Dvořák, insp. Štolba, prof. Schneider a jiní.

Po adaptaci, která ovšem potrvá dosti dlouho, stane se archeologické museum v Kolíně studijním místem prvního řádu, protože vedle vystavovaných exponátů má velké množství nálezů uloženo v depositářích. Vzhledem k tomu, že sbírky archeologické jsou letos uzavřeny, byla v budově na náměstí uspořádána menší archeologická výstava, která však velmi názorně podala předhistorický obraz vývoje Kolínska od starší doby kamenné až po slovanské osídlení. Tato malá výstava je zatím trvalá do doby hlavní úpravy v budově u kostela.

M ě s t s k é o b l a s t n í d i v a d l o

Divadlo je dnes velmi důležitým kulturním činitelem ve městě a Kolín je dnes jedním ze čtyř venkovských měst Středočeského kraje, které má své profesionální divadlo, jež však podle nové organizace podléhá plně Krajskému národnímu výboru v Praze, takže MěstNV o divadle už nerozhoduje, ale sleduje, jak divadlo přispívá svou činností ke kulturnímu životu města. Lze s uspokojením říci, že práce divadla se v poslední době za nové správy velmi zlepšila a že kolínská scéna patří dnes mezi první nejen v kraji. Podpora MěstNV divadlu se projevila

hlavně v tom, že byla divadlu přidělena adaptovaná vedlejší budova čp.23, kde si divadlo zřídilo kanceláře, dílny a ubytovny pro členy souboru. Tím se divadlu uvnitř velmi uvolnilo a řada členů nemusí po představení odjíždět.

Uplynulá sezona měla dobrou úroveň a některé hry byly umělecky vynikající. Řediteli Lhotovi se podařilo získat do Kolína několik dobrých sil, zvláště nadanou Gizu Skálovou, čímž úroveň představení neobyčejně stoupla. Bylo nutně třeba, protože úroveň divadla za ředitele Vojty a hlavně za ředitelování Míky byla umělecky velmi nízká. Z nejlepších letošních představení byli Dürrenmattovi Fysikové, v nichž právě Skálová vynikala. Dramaturgie kolínského divadla je trochu obtížná, neboť dramaturg musí vyhovět zálibám venkovského diváka a požadavkům městského návštěvníka a jejich záliby se ovšem velmi liší. To má vliv na návštěvnost. Při poslední reorganizaci divadel v kraji, bylo kolínské divadlo rozšířeno o hudbu, což se však ukázalo neúnosné a protože rozpočet na divadlo byl nadřizovanými orgány snížen, bylo nutno letos snížit i výdajové položky. Proto byla hudba zrušena, s ní i samostatná funkce dramaturga, inspektora provozu a osvětlovače. Aby bylo do divadla přivedeno obecenstvo, byla nutná i řada vnitřních úprav. V hledišti byly vyměněny židle, které dávají lepší vzhled a nevržou, jako ty staré, je ovšem otázka, jestli tak dlouho vydrží. Nově upravená osvětlovací kabina, která je umístěna vzadu ve hledišti, zvýšila technické možnosti divadla. To vše by se mělo projevit ve větším počtu předplatitelů, zvláště z Kolína. Bohužel tomu tak není. Příčin je podle toho, jak známe Kolín, více. Není to jen televize, kino a blízkost Prahy, kam někteří diváci zajíždějí, jsou to i speciální podmínky kolínské. Kolín je město s divadelní ochotnickou tradicí a zvláště mezi staršími občany je hodně těch, kteří mají dost dobré znalosti divadelní a vytříbený vkus. Pro ně je někdy repertoár, který musí vyhovovat venkovu, už dost zastaralý, obehnaný a tu mnozí z nich zajíždějí za divadlem do Prahy. V Pardubicích nebo v Hradci Králové tento zjev není, protože odtamtud je návštěva Prahy finančně i časově náročnější. Jiným důvodem je množství podniků v Kolíně pořádaných často současně. Jsou to hlavně zájezdy pražských umělců s různými estrádami různé úrovně na kolínský Zimní stadion, což láká zejména mladé lidi. Tady by byla nutná výchova už od velmi mladých let tím, že by se častěji pořádala představení pro mládež a tím by se vychovával příští kádr návštěvníků divadla. Pomohla by tu možná i ochotnická činnost mladých, kteří by pak šli do divadla se něco naučit a okoukat.

Zmodernisování zálabského kina je také příčinou, že návštěvnost divadla není taková, jakou bychom chtěli. Širokouhlé kino s náročnými programy láká dnes hlavně mladé, zvláště, když se uvádějí atraktivní programy světové proveniencí. Kromě toho jsou v návštěvnosti stále ještě znát hříchy minulých ředitelů. Chyby jsou sice dnes už plně odstraněny, ale někteří z bývalých návštěvníků jsou ztraceni. Při tom je však nutno říci, že výkony letošní sezony v divadle byly velmi dobré a snesou každou přísnou kritiku. Pokles návštěvnosti divadel není však zjev jen kolínský a ani ne československý. V celém světě se projevuje jakýsi odklon od této formy divadelního projevu a i na jevišti se stále více objevují filmové prvky, pěvecké vložky a taneční kreace. To ovšem vyžaduje jinou dramaturgii, jiné herce a jiné pojetí. I v západních státech se projevuje divadelní stagnace, stálá honba za novinkami, veliká výpravnost, která vyžaduje velký náklad a to zase žádá množství repris, aby se hra rentovala.

První hrou letošní sezony byla Poláchova detektivka Vrah jsem já. Tuto hru dával v Kolíně na počátku okupace kolínský ochotnický spolek Tyl a víže se k ní hezká vzpomínka. Hru dával spolek pod stejným názvem a když byly tehdy vyvěšeny plakáty, tu lepič snad z neznalosti, snad schválně vylepil název Vrah jsem já pod Hitlerův portrét, který byl vylepen tehdy k jeho narozeninám. Pochopitelně vzniklo z toho vyšetřování, gestapo hru zakázalo a režisérovi hrozilo zatčení. Jen díky tomu, že byl tehdy na censurní správě rozumný člověk, neměl incident dalších následků.

V Kolíně byla hra dávána v režii ředitele Karla Lhoty, který udělal velmi pěkné, napínavé představení, v němž dobře zahrál hlavně Robert Vrchota, který je už několikaletým členem souboru a má za sebou pražskou divadelní a filmovou praxi. Detektivní hry mají velkou oblibu, a divadlo se jim nemůže vyhnout, ale nemusí je dělat tak často. Bohužel hlavní slovo tady má pokladna.

Čtyřsté výročí narozenin Williama Shakespeara bylo v divadle oslaveno hrou Zkrocení zlé ženy, která sice byla v Kolíně před několika lety dávána, ale poskytuje hercům i divákům stále dobrou zábavu. V hlavních rolích vystoupil Miroslav Vlček a Vlasta Machníková. V režii hostoval Karel Jernek. Hra byla velmi dobře nastudována a měla také zasloužený úspěch. Bohužel kromě ředitele Lhoty nemá divadlo pořád ještě stálého režiséra.

Další hrou byli Dürrenmattovi Fysikové, v nichž své skutečné umění ukázala přední členka souboru Giza Skálová v úloze Mathildy von Zahnd. Tato herečka, která už v Glenbayích, v Podivné paní Savageové, v Případu Elisabeth i v Posledním kole ukázala své velké umění, podala v této hře to nejlepší, co umí. Je to dobře, že tato herečka je v Kolíně, neboť její hrou stoupá i výkon ostatních. Její role jsou nejen svědomitě prostudované, ale je v nich to, co dává divákovi zapomenout, že je v divadle. Fysikové byli významným činem kolínské režie a myslím, že nanadsazujeme, že byli nejlepší inscenací této hry v republice nevyjímaje ani Prahu. Režiroval ředitel Lhota.

Oddychovou hrou byla Labichova Hurá do Paříže, v níž si zařádl Miroslav Vlček a Bohuš Vávra. Opět pohostinsky režiroval Jiří Nesvadba. Tato hra měla úspěch hlavně proto, že to bylo na konci sezony, obecnostvo chtělo letní oddychový repertoár. Lze však říci, že to nebyl umělecký ústupek.

Novou sezonu po prázdninách zahájil opět hostující režisér Jaroslav Chundela Šrámkovým Létem. Tato stará, ale věčně mladá hra však byla v Kolíně zahrána nepřesvědčivě, tak jako by dnešní lidé ani Šrámkovi nerozuměli. Jediný, kdo se se Šrámkem vyrovnal byl Jaroslav Radimecký v roli faráře. To je ovšem herec, který má ustálený dobrý výkon, jenž nepostrádá smolíkovecké moudrosti a byl z těch, kteří se Šrámkovi přiblížili nejvíce. Tím větší byl pak rozdíl ostatních. Bylo to ovšem hlavně vinou režie, která nedotáhla i když měla herce typu Skálové a Drahokoupilové.

Radostné a veselé představení připravil kolínským divákům opět hostující režisér Jaroslav Staněk Figarovou svatbou. Setkání s tímto nestárnoucím básníkem, který byl vlastně první polnicí francouzské revoluce, je vždycky velmi příjemné. V Kolíně bylo představení vedeno ve veselém tonu, v němž prim vedli hlavní představitelé Richard Lederer a Bohuš Vávra jako Figaro a hrabě Almaviva. Figaro byla však už třetí hra za sebou, která patří do klasického

repertoáru a byli jsme proto zvědaví, co přinese dramaturgie dál. Nechce-li kolínský dramaturg pouze kopírovat Prahu, nemá lehkou posici.

Příští hrou byla Gilroyova hra Kdo zachrání kovboje. Režii měl zkušený Karel Lhota a proto hra měla dobrou úroveň, někdy až příliš tragicky laděnou. Hra dala příležitost Vlastě Mlynářové a A. Želenskému vytvořit drsný pohled na americkou současnost.

Shawův Pygmalion, který byl následující hrou, je v Kolíně už velmi dobře znám z řady inscenací. Hostoval opět pražský režisér Karel Jernek a svěřil obě hlavní role mladému Rudolfu Horákovi a Marii Drahokoupilové. Vedle nich ale vynikl zkušený Radimecký a zvláště Giza Skálová. Dobré představení až na to, že Horákův Higgins byl příliš mladý na svého neomaleného vědce a proto nevěrohodný. Hra měla dobrou odezvu a řadu repris.

Aby se vyhovělo touze po muzikalech, byl vyhrabán Schönthanův Únos Sabinek a možno říci, že tato stará hudební komedie splnila svůj úkol. Hlediště si přišlo na své a také herci se pobavili, protože jim byla dána příležitost si pořádně zařádit. Hostoval režisér Erik Zámeš, hra byla dobře oblečena i scénována a hudební scény strhly diváky často k aplausu. Je zřejmé, že dobře udělaná zpěvohra je dobrým doplňkem ostatního repertoáru a je nutné každým rokem najít nejen podobnou hru, ale i režiséra, který by ji doplnil vtipem a komediálností tak, jako to udělal Zámeš.

Poslední hrou letošního roku byla hra z anglických dějin Boltův Člověk pro věčné časy. Režijně opět hostoval Karel Jernek a udělal dobrou práci, ale tentokrát neměl takové štěstí ve výběru postav až na hlavní postavu Thomase Mora v podání Miroslava Vlčka. Celkově byla hra bez naléhavosti, jakou by spor mezi králem a biskupem vyžadoval. Jediný Vlček asi dosáhl autorova úmyslu.

Celkově lze říci, že kolínské divadlo v letošní sezoně bylo na dalším uměleckém vzestupu, což je hlavně zásluhou ředitele Lhoty, který dobrým výběrem nových sil do souboru a vytvořením dobrého a přátelského ovzduší v divadle, postavil kolínskou scénu do čelného místa ve Středočeském kraji.

Bylo by tedy dobře, kdyby se kolem divadla soustředil kruh lidí, kteří mají divadlo rádi a chtějí mu pomáhat. K tomu by bylo ovšem také dobré, kdyby se členové souboru mohli stát hybnou pákou kolínského kulturního života nejen v úzkém kruhu divadla. První náznaky k tomu už jsou. Kromě toho je stejně nutné, aby se omezily zájezdy těch pražských umělců do Kolína, kteří svým výkonem nezaručují protihodnotu za honoráře, které zde obdrží. Proviňují se proti tomu i některé instituce, rodičovská sdružení, která si pozvou honem některý soubor s populární herečkou nebo hercem nebo sensační hru, která má v Praze úspěch a v Kolíně se pak předvádí něco, co nemá s uměním nic společného.

Jiná je situace v amatérských souborech. V Kolíně se letos 1. ledna ustavil Sdružený závodní klub, který sdružuje jedenáct největších průmyslových závodů. Tento klub převzal úkoly, které dříve plnil Okresní osvětový dům, jehož účinnost byla nyní převedena na kolínský okres a město Kolín je nyní v kultuře obstaráváno Sdruženým závodním klubem /SZK/. Tento počín byl sice správný, ale nebyl uvítán některými podniky, které na klub mají ze svých kulturních fon-

dů přispívat. První velkou starostí klubu byla jeho organizace, aby se stal doopravdy klubem, který bude ovlivňovat nejen myšlení lidí tím, že jim poskytne kulturní a společenské vyžití, ale také tím, že přispěje k mimoškolnímu vzdělání pracujících, a že se stane složkou, která v Kolíně dosud chyběla.

Snaha vytvořit podobný klub už byla před tím, ale uskutečnila se teprve nyní. Činnost klubu řídí 21členný výbor a mateřskou organizací je ZV ROH Tesla. Sídlo klubu je v budově dřívějšího Osvětového domu /Zámecká restaurace/ a kromě toho obhospodařuje klub místnosti dřívějšího ZK Tatra na náměstí /býv. Grand/ a malý divadelní sál na Husově náměstí v kostelíku církve československé. SZK spolupracuje se všemi společenskými organizacemi a soustředil kolem sebe řadu souborů a zájmových kroužků. Je to velký divadelní soubor, divadlo malých forem /DDT/, estrádní soubor Gong, kabaretní soubor mládeže, Skorodivadlo poesie, soubor Šesterka, dětský divadelní soubor Jiskra, jedenáct tanečních orchestrů včetně Kolínského orchestrálního sdružení a řadu zájmových kroužků jako je fotofilm, esperanto, filumenie, filatelie, klub společenského tance, kroužek výtvarný, dětské orchestry a jiné.

V mimoškolní výchově a vzdělání se v klubu vyučuje hudbě, jazykům, šití, psaní strojem, těsnopisu, pohybové výchově a společenskému tanci. V těchto kurzech studuje 528 žáků, které vyučuje 42 lektorů. Snahou klubu je pomáhat propagaci práce závodů ať už jde o plnění hospodářských výsledků, ale i v další péči o pracující na závodech.

Amatérské divadelnictví, které se nyní kolem klubu soustředilo, má v Kolíně více než stletou tradici, neboť už před rokem 1840 byly v Kolíně pořádány prázdninové hry studentů. Už před tím zde rozvinul divadelní činnost František Rubeš, který svými deklamovánkami vtiskl Kolínu osobitou pečeť. Od té doby se v Kolíně hrálo divadlo na různých místech. Ve starém gymnasiu, v domě U tří korun, v sokolovně, v dnešní restauraci U radnice /Morstadtův dům/a v zámeckém pivovaru. Shodou okolností se i dnes SZK usídlil v místnostech bývalé zámecké restaurace, protože tam jsou dostatečné jevištní prostory a klubovny.

Činnost SZK je tedy rozsáhlá, trpí však stále nedostatkem místa a neupraveností vnitřku a vnějšku budovy. Bude třeba opravit budovu, vystěhovat dosavadní místnosti Osvětového domu, aby se SZK mohl stát opravdovým kulturním střediskem Kolína.

V červnu oznámil SZK, že třetí Kmochův Kolín letos nebude. Ve veřejnosti bylo nad tím zklamání a mezi hudebníky rozčilení. Příčin bylo několik. Některé pozvané orchestry se nemohly účastnit, protože měly zájezdy do zahraničí, nebyly zajištěny ani finanční podklady a proto bylo letošní pořádání odsunuto na příští rok se slibem, že k 20. výročí osvobození bude Kmochův Kolín pořádán slavnostním způsobem. Je to škoda, že tato soutěž letos nebude, protože každé přerušení porušuje tradici, která se má v Kolíně vytvořit. Je k tomu však třeba, aby se do akce zapojilo celé město, zvláště obchody, hotely a restaurace, protože v loňském roce byly stížnosti, že návštěvníci nemohli nikde dostat občerstvení.

Náhradou za tento podnik byl na Zimním stadionu 21. června uspořádán koncert čtyř dechových orchestrů za účasti hudebníků z Polska /Zielena Gora/, kapely z Hradce Králové, a kolínských hudeb požárníků a Kmochovy hudby. U dirigentského pultu se vystřídala řada dirigentů, ale počasí nepřálo a návštěva byla malá.

V březnu byla vyhlášena soutěž aktivity souborů Lidové tvořivosti a přihlásilo se celkem 15 kolektivů. 1. července bylo provedeno vyhodnocení v Kolíně a první cenu obdržel kolektiv z Českého Brodu. 6. srpna vyvrcholil na Zimním stadionu další ročník soutěže Hledáme nové talenty. Závěrečnému vystoupení předcházely dva večery, kde vystoupilo 20 mladých solistů a 4 bigbeatové skupiny. Diváků bylo hodně a ve zpěvu zvítězila Eva Tuhá, v bigbeatových skupinách soubor, který si dal jméno Rebelové.

V březnu pořádalo Kolínské orchestrální sdružení /KOS/ k Mezinárodnímu dni žen koncert, v němž pod taktovkou ředitele hudební školy Ladislava Josefa uvedl 40 členný soubor náročné skladby Čajkovského, Smetany, Rossiniho a místního skladatele Theodora Kössla. Úspěch večera byl veliký, návštěva velmi dobrá a spokojenost byla na obou stranách. Jako solisté účinkovali opět na housle člen orchestru Národního divadla Zdeněk Deršák a ve zpěvu basista Pavel Nykodým, oba Kolíňáci.

16. března byl v divadle uspořádán vzpomínkový koncert na býv. kapelníka Kmochovy kolínské hudby Aloise Vlasáka, který vedl Kmocháky 42 roků. Ujal se této funkce na přání samotného Kmocha a vedl hudbu v jeho tradici. Šířil slávu české hudby i za hranicemi a na mezinárodní soutěži dechových kapel v Cannes v r. 1937 dosáhl prvního místa. V době okupace posiloval Vlasák svou hudbou české vědomí. Vzpomínkový večer dirigoval dnešní kapelník Vostrčil. Nálada při koncertu byla výborná, neboť známé skladby zpívali posluchači sborově s hudebníky. Koncert byl potom ještě dvakrát s velkým úspěchem opakován.

19. května byl v sále SZK uspořádán soutěžní večer tanečních orchestrů, v němž vystoupilo sedm hudebních tanečních souborů, koncertní trio a bigbeatová skupina. Jako nejlepší byl uznán soubor SZK vedený Mirkem Ulcem, který se rovná dobrým profesionálním souborům.

Lidová škola umění pořádala 11. června večer recitačních schopností svých žáků. Oddělení vede členka městského divadla Jiřina Chlumská, a ukázalo se, že žáci mají velmi dobré vedení, neboť některé přednesové výkony byly opravdu mimořádné. Do letošního krajského kola soutěže STMP byly v oboru hudby vybrány dva soubory Lidové školy umění v Kolíně.

29. května se účastnily krajské soutěže a byly velmi dobře hodnoceny. Byl to dechový žákovský soubor 34 žáků pod vedením učitele J. Poletina a 30 členný smyčcový orchestr vedený ředitelem školy Ladislavem Josefem. Žákovský dechový orchestr účinkoval také na kolonádě v Poděbradech za velké účasti lázeňských hostů. Byly to zvláště Kmochovy skladby, které měly největší odezvu. Druhý, smyčcový soubor se účastnil přehlídky v Nymburce. Smíšený dětský orchestr SZK zajížděl v tomto roce do některých obcí na okrese, kde svým vystoupením zpestřoval dětské slavnosti.

V naplněném sále divadla bylo 21. dubna oslaveno 94. výročí narozenin V.I.Lenina. Večer zahájil s. J.Červinka a slavnostní projev měl tajem. OV KSČ s. J. Černý. V druhé části večera vystoupil Státní soubor písní a tanců, který předvedl pásma Vojna od E.F.Buriana. Večer měl velmi důstojný ráz a program byl bezvadně proveden.

Divadlo pro mládež je v Kolíně poměrně málo provozováno a proto je záslužný počín městského divadla uvedením pohádkové hry na motivy Karla Čapka. Hru napsal dramaturg divadla Ivan Taller a také ji režíroval. Hra měla úspěch, bohužel byla jediná, kterou divadlo vypravilo.

Sdružená závodní klub, který má několik divadelních souborů vypravil Kunderovu hru Majitelé klíčů v režii Jarmily Pecharové. Byla to náročná hra pro herce i pro diváky, plná náznaků a symbolů. Přesto byla hra velmi hezky přijata na premiéře 23. února, hlediště bylo plné a hra měla několik repris. Další hru pro SZK režíroval Josef Slavík od Angličana Thomase Osm žen. Ve hře vystupovaly pouze ženy. I tato hra měla dobrý úspěch i návštěvu.

Vedle tohoto souboru, který je vlastně býv. ochotnickým spolkem Tyl a pod tímto jménem vyvíjí činnost při SZK, existuje ještě divadélko mladých DDT. Vypravili v tomto roce hru Ředitelský kabaret, dále satirickou hru Střecha, kromě toho připravují další satiru Hamlet IV. Tento soubor vyniká dobrým kolektivním duchem a neobyčejným elánem, s nímž si upravuje jeviště hlediště i šatny v malém divadélku na Husově náměstí. Podaří-li se jim jejich plán, dostane Kolín komorní scénku, která tu chyběla.

Letos už po desáté byl uspořádán v Kolíně Měsíc knihy. V knihovně byl pořádán Arbesův večer a výstavka knih a pracovníci nár.podn. Kniha se rozjeli po venkovských obcích v okrese, aby čtenáře seznámili s novinkami na knižním trhu.

V březnu byl v divadle koncert kolínské klavíristky Evy Štrupové-Kašparové, při němž recitovali členové divadla.

V Praze byla ve Vladislavském sále uspořádána letos velká archeologická výstava Velká Morava. Byla otevřena k výročí příchodu Cyrila a Metoděje na Moravu r. 863, kdy k nám přinesli křesťanství z východu. Překvapením pro každého Kolíňáka byla řada exponátů, které pocházejí z Kolínska, jež je klasickou půdou pro archeologii a kolínské archeologické museum patří nejen k našim, ale i světovým unikátům. Výstava byla hojně navštívena a trvala až do září a stala se cílem návštěvy mnoha cizinců. Kolínsko k jejímu zdaru také přispělo.

Ke Dni tisku se konala v Kolíně okresní konference dopisovatelů a spolupracovníků tisku. Kolín má svůj okresní časopis Kupředu, který dobře plní své poslání tím, že přináší zprávy ze všech závodů i JZD na okrese. Má náklad 12 tisíc a je dobrým informátorem. Chybí tu však časopis, který by hodnotil kulturní a sportovní události asi tak, jako to činil zaniklý Přehled. Na této konferenci také mnozí dopisovatelé seznámili přítomné, jak se ke své funkci dostali. Ukázalo se, že na konferenci se dostavili redaktoři závodních časopisů, redaktoři nástěnných novin a zástupci Obchodních tiskáren v Kolíně. Konference se účastnili také zástupci OV KSČ, kteří vyzdvihli důležitost tisku v našem politickém a hospodářském životě a někteří dopisovatelé mluvili o své práci.

Kolínský taneční soubor Mateník, který vede členka Okresního domu osvěty v Kolíně Lída Segerová, se účastnil svým vystoupením také národopisných slavností ve Strážnici, kde předvedli dívčí a ševcovský tanec. Zájezd souboru do Strážnice umožnila vojenská jednotka v Kolíně. Účastníci litovali, že s nimi nemohli jeti i Kmocháci.

Ke konci roku vyhlásil Okresní osvětový dům v Kolíně v rámci 20. výročí našeho osvobození literární soutěž na téma Období boje proti fašismu a dvacet vítězných let. Do soutěže mohou být pojaty básně, povídky, monology, scénky atd. Soutěž končí 31. března příštího roku.

Na podzim jako každoročně zahájil SZK kurs společenského tance a chování. Zahájení bylo v sále SZK za velkého počtu mladých lidí. Pokládáme tento kurs za velmi důležitý, neboť některé zjevy v chování mladých nejsou uspokojivé. Zvláště při tanečních zábavách, při nichž

se hraje bigbeat, se odehrávají někdy scény, které se slušným chováním nemají nic společného a dochází při tom i k poškození zařízení. SZK se tedy stará o to, aby aspoň základy slušnosti si osvojil každý mladý člověk, zvláště ve styku s děvčaty. Jednou z bolestí, která u mladých nejvíce bije do očí, je požívání alkoholických nápojů, což potom často vede k trestné činnosti tím, že v tomto stavu používají motorových vozidel.

Zachytit bohatou a rozložitou činnost v kulturní práci města je nad síly kronikáře. Není možné vědět o všem a být při tom. Je také chybou, že kulturní podniky v Kolíně trpí živelnou organizací, protože řada institucí si tvěří své podniky na svou pěst a mnohdy si tyto podniky vzájemně konkurují. Činí to hlavně rodičovská sdružení při školách a sportovní jednoty, při čemž jediným cílem těchto podniků je jen naplnění pokladny. Proto by bylo dobře, aby kulturní podniky byly koordinovány, protože v některém týdnu, hlavně před vánoce, je jich příliš.

O k r e s n í l i d o v á k n i h o v n a

Knihovně se podařilo odstranit mnoho nedostatků a vytvořit předpoklady k plnění úkolů. Dlouhou nemocí odborného knihovníka Jaroslava Janíka se nahromadilo v knihovně mnoho nedodělaných věcí. Novým ředitelem knihovny se stal dosavadní ředitel štitarské školy Josef Kulajta, který v první řadě doplnil knihovnu potřebnými pracovníky s náležitou kvalifikací, aby mohla být provedena reorganizace knihovny, katalogisace a dětské oddělení. Knihovna převzala metodické oddělení závodních knihoven ROH a školních knihoven a stala se letošního roku střediskem pro práci s knihou jednotné soustavy na okrese. Tím ovšem vzrostla náročnost na její metodickou práci a na prostory. Proto byly pro knihovnu v budově uvolněny další prostory, vzhled knihovny byl zlepšen úpravou portálu, poutači a výstávkami knih ve výkladních skříních, čímž knihovna začala upoutávat pozornost a dobývala si přízeň čtenářů, protože ti nalézali novinky na pultech a zlepšením katalogů byly informace o knihách přesnější. Využívá se také ve větší míře meziknihovní výpůjční služby. Mezi dosavadní nedostatky patří dosud to, že není vybudována studovna, že není dostatečné zařízení pro čítárnu a že se ještě musí zkatalogisovat zbytky z minulosti. Souběžně bude nutno provést revizi knihovny pro dospělé. V tomto roce byla provedena revize knihovny pro mládež. V budoucnu se musí vybudovat generální katalog z tištěných katalogizačních lístků.

Knihovna v letošním roce zpracovala a dala k dispozici čtenářům pětinašobek svazků knih než ve dvou předcházejících letech.

1962 ... 1438 svazků, 1963 ... 1162 svazků a v letoš. roce 1964 ... 5560 svazků. Kromě toho bylo dáno do oběhu asi 2000 svazků, které byly sice zapsány do příručních seznamů, nebyly však zkatalogisovány a tím nebyly v oběhu.

Ve druhém poschodí knihovny byla vybudována knihovna pro mládež a volný výběr asi poloviny naučné četby. Tím se zlepšila skladba výpůjček ve prospěch naučné literatury. V r. 1962 to bylo 6623 svazků, t.j. 9,4%, v r. 1964 už 10.888 svazků, t.j. 12%.

Dále bylo zřízeno doplňovací oddělení pro vesnické knihovny a tím byl vytvořen předpoklad

pro zlepšení práce vesnických knihoven. Byla zavedena pololetní evidence čtenářů od 15 do 18 let. Jsou sledovány jejich zájmy pro jednotlivá odvětví v umění a technických oborech.

Velmi oblíbenou a už vžitou činností knihovny jsou tradiční Večery v knihovně, které za spolupůsobení Kroužku přátel českého jazyka a umění překročily už desátý rok a do konce letošního roku už bylo uspořádáno 206 těchto večerů. V tomto roce bylo 25 večerů a kromě toho 26 literárních besídek pro mládež. Velmi potěšitelné je, že se na uspořádání těchto večerů už podílí mládež, neboť mladé soubory, Šesterka a Skorodivadlo pořádaly zde samostatné večery s velmi pěkným programem a hlavně s velkou návštěvou. Tyto podniky navštívilo večer i odpoledne letos 4525 účastníků, což je průměrně asi 88 osob na večer. Mezi návštěvníky bylo také letos více mládeže proti letům minulým a lákalo je tam hlavně to, že pořadatelem byli mladí, jichž program byl většinou poesie a hudba.

Program Večerů v knihovně v letošním roce:

- 6.II. Barma, Cejlon, Indie - Cesta čs. parlamentní delegace - přednášel Josef Zvára, člen Národního shromáždění
- 13.II. Osado, osado... Přehled starých trampských písní v podání souboru z Českého Brodu
- 20.II. Černá bedýnka - pásmo veršů Ludvíka Aškenázyho s doprovodem hudby - provedl soubor mladých Skorodivadlo. Program byl pro velký úspěch dvakrát opakován
- 27.II. Il divino Boemo Venatorini - Život Josefa Myslivečka - přednášel Václav Procházka
- 5.III. Jak žil a pracoval Jakub Arbes - vyprávěl Arbesův vnuk Karel Gruber
- 19.III. 100. výročí narozenin J.S.Machara - přednášela dr. Dagmar Šafaříková
- 26.III. 150. výročí narozenin ukrajinského básníka Tarase Ševčenko - přednášel ing.M.Štaňko
- 7.5. 400. výročí Michelangela Buonarotti - Titan a člověk - přednášel Frant. Zloch
- 28.5. Sonáty a sonety - Klavírní koncert J.J.Jílka s přednesem básní Jiřiny Chlumské členky městského divadla
- 5.6. Klavírní koncert Václava Zeleného
- 7.9. 100. výročí narozenin Michajla Kociubynského - přednášel ing. M. Štaňko
- 15.10. Hudební baroko - soubor přednášek o dějinách hudby - přednášel Václav Procházka
- 29.10. 400. výročí Williama Shakespeara - Současný klasik . přednášel Karel Mrzílek
- 12.11. Hudební emigrace - soubor přednášek o dějinách hudby - přednášel Václav Procházka
- 2.11. Kytarový koncert k Měsíci čs. sovět. přátelství - hrál koncertní mistr na kytaru F. Mazal-Velmožín z Prahy
- 26.11. Textperiment - Člověk a dinosaur - pásmo poesie uvedené souborem z Chrudimi
- 9.12. Tu máš, Františku! - pásmo poesie a hudby uvedené souborem mladých Skorodivadlo
- 17.12. Předvánoční koncert - Collegium musicum - hudební pořad vánoční hudby

Tyto večery, i když mají různou úroveň, se vžily a mají už svou tradici. Zakladateli byli před desíti lety osvětoví pracovníci, Jaroslav Janík a Karel Mrzílek. Kroužek se později rozrostl o řadu dalších pracovníků. Důležitým doplňkem jejich práce se stalo později hudební těleso zvané Collegium musicum, které pěstuje komorní hudbu a vedle samostatných večerů doplňuje přednášky při důležitých výročích. Vedoucím celého kroužku je primář dr. Zdeněk Mikulecký, který shromáždil kolem sebe asi deset velmi nadšených milovníků komorní hudby a vy-

tvořil tak velmi kvalitní soubor, takže se knihovna stala v poslední době opravdovým střediskem literárního a uměleckého života ve městě.

Koncem ledna byl v SZK uspořádán žákovský koncert, jehož pořadatelem bylo Rodičovské sdružení I. devítiletky v Kolíně. Koncert připravilo Kolínské orchestrální sdružení se solisty Zdeňkem Deršákem a Pavlem Nykodým. Skupina mladých Šesterka účinkovala v Krkonoších pro rekreanty a strávila tak kulturní týden na Pražské boudě.

K i n o

Kolínská kina v letošním roce neprocházela žádnou adaptační změnou. Širokouhlé kino uvedlo během roku, některé filmy, které měly širší význam i odezvu. Je to premiérové kino a jeho programy bývají často uváděny ještě před Prahou, aby se zjistila návštěvnost.

Význačnou filmovou událostí v Kolíně bylo natáčení filmu Černý Petr, jehož děj se odehrával v Kolíně a byl hrán některými kolínskými občany. Druhý film, který měl ke Kolínu vztah, byl film Konkurs, v němž v první části účinkovali oba kolínští kapelníci J. Vostrčil a L. Zeman. 28. února byla v kinu na Zálabí předpremiéra Konkursu. Ještě než se začalo promítat, vyhrávala kolínská dechovka a představili se tvůrci filmu a herci. Kino bylo samozřejmě plné. Právě v první části vystupovali oba naši kapelníci jako dirigenti kapel a oba ukázali přirozené vystoupení bez efektů, což mělo u diváků úspěch. Po filmu byla beseda a ze řad návštěvníků vyšla řada otázek o výrobě filmu. Zodpovídal je režisér Miloš Forman. Filmaři dostali od pionýrů kytice, hudba vyhrávala a spokojenost byla u všech.

Druhý film měl v Kolíně předpremiéru v červnu. Je to film o dnešní mládeži, o jejím vztahu k životu a pro Kolín měl film tu přitažlivost, že viděli na plátně tváře lidí, které mohou denně vidět v kolínských obchodech. Tento film měl také úspěch na mezinárodních festivalech. Jeho filmování v Kolíně se dělo po delší dobu, obyčejně v sobotu a v neděli a tu se na Zimním stadionu shromažďovala kolínská mládež, která byla zvědavá na filmaře a jejich práci.

Kromě těchto dvou filmů, které měly pro Kolín zvláštní půvab a větší odezvu, byla v kolínských kinech promítána řada filmů, které měly velkou návštěvnost. Byl to rakouský film Věčně zpívají lesy, jemuž byl reklamou román, který už před válkou měl velký úspěch. Film ovšem zdaleka nedosáhl románové předlohy. Jiným filmem byl dvoudílný italský film Boccaccio, na který se diváci jen hrmuli, ale odcházeli poměrně zklamáni. Jugoslávie tu byla zastoupena dvěma filmy z druhé světové války, jejichž ústřední postavou je dobrodružný kapitán Leši, který se vyznamenal v boji proti fašismu. Americký film Mustangové byl očekáván se zájmem, neboť v něm hrála herečka Moreuová, která se krátce před tím v Hollywoodu otráвила. To bylo reklamou pro film, v němž kromě ní vystoupil ještě předválečný oblíbený herec Clark Gable, na něhož se šli podívat starší pamětníci. Velký nával byl na film Poklad ve Stříbrném jezeře, který byl natočen podle předlohy románu Karla Maye. Tato naivní kovbojka však přilákala mladé i staré a vynikala hlavně pěknými sceneriemi, které byly v rakousko-jugoslávské koprodukci natočeny na Plitvických jezerech v Dalmácii. Velkou oblibu v současné době získaly právě filmy tohoto druhu, t.zv. westerny, které líčí někdy naivně poměry na Divokém západě ve Spojených státech na konci minulého století. Mezi tyto filmy patřil i poměrně dobrý snímek Sedm statečných, na kte-

rý se hrhula hlavně mládež. Proti této až nezdravé oblibě natočili naši filmaři satirickou komedii Limonádový Joe, která měla v Kolíně sice úspěch, ale spíše proto, že líčila dost věrně Divoký západ, než proto, že ho chtěla zesměšnit. V letních měsících bylo na Zimním stadionu opět jako v minulých letech Letní kino, které uvádělo právě tyto populární filmy. Mezi cenné snímky na Zimním stadionu patřil japonský film Nebe a peklo a sovětský film Chodím po Moskvě.

Mezi americké westerny patřil i pozoruhodný film V pravé poledne, který byl posledním filmem kdysi slavného Gary Coopera. Průkopnický byl český film s národním umělcem Janem We-
richem Až přijde kocour. Potěšitelnou odezvu u mládeže měl film české produkce Starci na chme-
lu. Je to příběh o mladých lidech a byl dobře chápán oběma generacemi, byl udělán s opravdo-
vým taktem a obsazen dobrými herci. Jiný český film, Bláznova kronika, režírovaný Karlem Ze-
manem, prošel v Kolíně bez odezvy. Karel Zeman má ke Kolínu svůj vztah. Vyučil se zde, praco-
val tu několik let, spolupomáhal při loutkovém divadle v západní škole, kde uplatňoval své
první zkušenosti a kronikář měl příležitost s ním při této práci spolupůsobit.

Letní kino na stadionu je zvláště nyní, když se otevřelo sousední jezírko, velmi příjemné a večerní představení bývají zvláště za teplých červencových a srpnových večerů dobře navští-
vena. Jsou však stížnosti na vysoké ceny, protože se u některých filmů pohybovaly až 14 korun
za lístek. To je příliš mnoho, zvláště proto, že mnohý program svou hodnotou ceně lístku neod-
povídá. Stalo se, že při promítání filmu Scaramouche obečenstvo dalo svou nespokojenost až
příliš najevo.

Druhé kino Oko je umístěno v málo vhodné prostoře býv. Francova kina. Bylo sice loňského
roku opatřeno novou aparaturou, ale prostředí je tam stále málo vlnivé. V kinu bylo v podzim-
ních a zimních měsících pořádáno třikrát týdně představení pro mládež v odpoledních hodinách.

Z d r a v o t n i c t v í

Nepřehlédneme-li k několika lůžkům v bývalém chorobinci, neměl Kolín ještě před 100 lety
vlastní nemocnici. Teprve r. 1855 se podařilo pokrokovému lékaři, bývalému sklářskému dělní-
kovi F.X.Biemannovi z výtěžků sbírek a dobročinných podniků vybavit a otevřít první nemocnici
v obecním dvoře. Měla osm lůžek a během dvaceti let se počet zvětšil na třicet. V r. 1876 se
po přístavbě budovy zdvojnásobil. K výstavbě nové nemocnice se sto lůžky se přikročilo v
r. 1898. Postupně se nemocnice rozrůstala dále a po první světové válce měla 200 lůžek. V
r. 1945 dosáhla počtu 442 lůžek.

Skutečný rozvoj péče o nemocné spadá však až do doby po osvobození. Hlavní rozdíl proti
dřívějšímu není ani tak v počtu lůžek, kterých má nyní nemocnice 762, jako spíše v odbornosti a
rozsahu poskytované péče. V r. 1945 pracovali v nemocnici dva primáři a jedenáct sekundářů,
nyní je primářů třináct a celkem jedenačtyřicet lékařů.

Aby kvalita lékařských služeb byla na výši, to závisí na vybavení a podmínkách, za kterých
se pracuje. Po této stránce je vzestup hlavně patrný a odráží se v rychlém vzrůstu nákladů,
které okres na zdravotnictví věnuje. Proti r. 1945 se náklady zvětšily sedmkrát. V loňském
roce dosáhly výše 45,758.435 korun. Kdyby se částka rozdělila mezi občany Kolína, obdržel by

každý dva tisíce korun. Některá zařízení nemocnice nelze porovnávat, protože dříve vůbec nebyla. Nebyly moderní laboratoře, hygienické stanice, prosektura, transfusní a pohotovostní služba, sanitní doprava, odborné poradny atd.

Ještě výmluvnější jsou výsledky. V r. 1907 v samotném Kolíně zemřelo 134 dětí do 14 let a z nich 76 na tuberkulosu. Dnes nebýt úrazů, děti skoro neumírají. Tuberkulóza se u nich už téměř nevyskytuje. Choroby běžné v Biemannově době - neštovice, tyfus, záškrť, dětská obrna, pokud se ještě vůbec vyskytují, přestaly být metlami lidstva. Většina mladých lékařů už je zná jenom z knih.

Jedním z velmi aktivních oddělení naší nemocnice je transfusní stanice, která se stará o dárce krve a její ošetření. Dárců krve je neustále potřebí a v závodech a úřadech se dělá stálý nábor. Je zajímavé, že mezi dárci krve převládají ženy. Brigády socialistické práce dávají jako jeden ze svých závazků poskytnutí krve.

Druhou velkou letošní akcí kolínské nemocnice byl závazek lékařů očního oddělení, kteří chtějí v příštích pěti letech vyšetřit 46 tisíc občanů. Cílem vyšetření je zjistit počáteční stadia zeleného očního zákalu, vážného onemocnění, které na počátku může probíhat bez příznaků. Lékaři konají tuto práci bez nároku na odměnu a letos vyšetřili sedm tisíc občanů v 720 pracovních hodinách.

Od r. 1960 se provádí na okrese každoročně očkování proti dětské obrně okolo 3400 dětí. Od r. 1958 nebyl na okrese zaznamenán jediný případ obrny. Letos proběhla akce ve dvou etapách, 20. dubna a 25. května. Očkovací látka byla opět dětem podávána v podobě sirupu na vlastní lžičce.

Akce, která se nazývala Akce Kolín a byla vzorovou akcí proti tuberkulóze, už skončila. Měla velký úspěch a Kolín se v té době stal cílem velké řady výprav lékařů z celého světa. Dnes lze říci, že Kolínsko je první oblastí na světě, kde tuberkulóza je nejen zachycena a přesně statisticky zjištěna, ale téměř zastavena, neboť všechny případy jsou léčeny, pokud se ovšem ještě vyskytují.

Poněkud horším zjevem ve zdravotnictví byla letos infekční žloutenka. Je v tom také nekázeň občanů, že se vyskytují i epidemické případy. Pravidelné lékařské prohlídky na školách zjistily, několik případů infekční žloutenky, poslaly je do nemocnice i když se děti cítily zdravý. Ve školách je prováděna rozsáhlá propaganda mytí rukou a periodické prohlídky všech zaměstnanců ve školních stravovnách mají zabránit šíření této zákeřné choroby.

Na zubním oddělení byly letos zahájeny rozsáhlé adaptační práce kolínské polikliniky. Letos pracovali zubní lékaři v provisorních prostorách. Je to sice velmi stísněné, ale doufejme, že nová úprava bude vyhovovat jak lékařům, tak pacientům.

Nepěkným zjevem je zneužívání výhod, které naše zdravotnictví poskytuje. Jeden způsob je ten, že se předstíráním choroby získává volný čas, který se věnuje buď zábavě, nebo práci na svém. Okresní odborová rada udělala na jaře rozsáhlou prověrku nemocných, a zjistila řadu případů, že nemocný nebyl ani na lůžku, ani doma. Protože se podobné případy množily, byla jména těchto domněle nemocných uveřejněna v tisku a v závodech bylo zavedeno šetření.

Jiným nešvarem je zneužívání služeb nemocnice tím, že jsou lékaři často voláni k nepatrným

případům a stalo se dokonce, že nemocný, který volal, nebyl při příchodu lékaře na lůžku, ale na rybách. To jsou ovšem stíny, které poškozují velmi dobrou zdravotní péči.

Na chřipku se letos naši lékaři připravili a byla zdolána poměrně rychle aneměla žádných komplikací.

V pátém kolínském zdravotním obvodu byla letos 20. března akce přehlídek zdravotnické práce, při čemž se na veřejných besedách diskutuje o přáních občanů po stránce zdravotní a hledají se náměty, jak se tím vypořádat. Bohužel tako akce, která měla občany seznámit se zdravotnickou péčí, měla vinou špatné organizace malou odezvu a účastnilo se jí málo posluchačů.

1. října byly v Kolíně zavedeny nové zdravotnické obvody. Je jich v Kolíně osm a byly do nich zařazeny i venkovské obce. Každý obvod dostal svého obvodního, dětského a ženského lékaře a odborného dentistu. Tím je pro každého občana určen zdravotní dozor, nemusí nic shánět i když se přestěhuje do jiného obvodu.

V září byli svoláni všichni představitelé veřejného, hospodářského, kulturního a politického života a byl vypracován plán ozdravných opatření uskutečnitelných úkolů. Jednalo se o závažné věci. Jednou z velmi důležitých zdravotních otázek Kolína je ozdravení ovzduší, opatření dostatku pitné vody, očištění řeky a vytvoření koupaliště. Nedostatky jsou i v zemědělské prvovýrobě, na jatkách, v mlékárně, při výrobě potravin, nápojů a při společném stravování.

V září odejel ředitel tuberkulosní léčebny MUDr. Jan Mysliveček do Alžíru spolu se dvěma laboranty na dobu 4 měsíců, kde bude v pojízdném autobusu konat rentgenová vyšetření plic a bude zaučovat alžírské lékaře v prevenci plicních chorob.

V téže době se vrátil po dvouletém pobytu v Tunisu býv. kolínský lékař dr. Václav Marek, který v rámci naší pomoci Tunisu s účastnil organizace tuniského zdravotnictví. Po svém návratu uveřejnil v místním tisku několik článků a měl i několik přednášek o poměrech v Tunisu. Byl lékařem jeden rok v Béji a druhý rok v Bizertě.

12. srpna navštívil naši nemocnici universitní profesor preventivního lékařství na lékařské universitě v Rangúnu v Barmě dr. Mjint Soe. Zajímal se hlavně o boj našeho zdravotnictví proti zhoubným nádorům. Vědec si prohlédl zařízení celé nemocnice a napsal do knihy hostů:

Hluboký dojem na mne učinily vysoce specialisované služby v různých oborech lékařství vytvořené ve prospěch československého lidu. Pojetí lékařské péče, prováděné nemocnicí jako je vaše, je nejen léčebné, ale představuje celistvou a vše obsahující lékařskou vědu. V mé vlasti bychom si měli vzít příklad ze správného poskytování zdravotnických služeb a z jejího zaměření.

Dne 18. května navštívil nemocnici náměstek ministra zdravotnictví lidové Kuby, dr. Rodrigo Martinez v doprovodu ředitele zdravotnické oblasti. Oba lékaři se zajímali o organizaci zdravotnických služeb, prohlédli si chirurgii, dětsko-kojenecké a gynekologicko-porodnické oddělení, infekční pavilon a ústavní lékárnu, dále kojenecký ústav, hygienicko-epidemiologickou stanici a obvodní zdravotnické středisko v Plaňanech. Hosté prohlásili, že takovouto péči o nemocné může provozovat jen socialistický stát.

Zástupci kolínské nemocnice se účastnili v Praze recepce, kterou uspořádal prezident alžírské republiky Ahmed Ben Bella a při tom poděkoval kolínským zástupcům za péči, která byla vě-

nována v kolínské nemocnici Alžíránům, kteří utrpěli újmu na zdraví při bojích o svobodu Alžírsku. Kolínský OÚNZ měl v minulém roce jako jediný na léčení několik alžírských bojovníků za svobodu.

Ve dnech 15. - 27. června dlel na návštěvě v naší nemocnici vedoucí zdravotnického odboru provincie Matanzas z Kuby dr. Rafael Figueredo Gonzales. Dalšími členy delegace byli dr. Rolando Oscar Epinosa della Torre a dr. Eduardo Munzio Guttierrez. Měli za sebou návštěvu v Berlíně, Bulharsku, Maďarsku a Rumunsku a do pamětní knihy napsali:

Pokusíme se v několika řádcích napsat to, co cítíme. Udivuje nás výborná organizace, kterou jsme zde viděli. Cítili jsme se zde jako doma a viděli jsme vědeckou organizaci, jednu z nejlepších na světě. Lid je dobře chráněn svými pracovníky v lékařství, jak je zvykem v socialistické společnosti. Vy jste k ní dospěli, my o ni bojujeme. Naučili jsme se mnohému, co přinese užitek i našemu lidu.

Co se týče ovzduší, patří Kolín k městům středně zakouřeným. Má ovzduší znečištěné popílky, sazí a plyny z domácích a průmyslových topenišť, plynnými odpady továren, výfukovými plyny motorových vozidel a prachem z ulic. Kolín se svým rozvinutým průmyslem musí u svých závodů prosazovat vládní usnesení, aby si závody samy u sebe zřizovaly taková opatření, aby se ovzduší očistilo. Kolín je znám tím, že se podle zápachu pozná směr vanoucího větru.

K zamezení nepříznivého vlivu znečištěného ovzduší přispívá hodně zeleně, která ovlivňuje čistotu, teplotu i vlhkost vzduchu, zachycuje i plyny a tlumí zvuk. V Kolíně, který má rozlohu asi 600 ha, připadá na zelenou plochu asi 32 ha, což je asi 5,3%. Na jednoho obyvatele připadá asi 12,8 m², což je nevyhovující, protože stanovený průměr je asi 30 m². Přesto lze říci, že se zeleně v Kolíně od r. 1945 rozšířila, hlavně zásluhou vybudování Fučíkova sadu, který se stal skutečnými plícemi města a velmi krásným koutem pro děti i dospělé.

Mezi hygienické nedostatky v Kolíně patří neustálý nedostatek vody, což způsobeno snížením vydatnosti vodních zdrojů, zvýšenou spotřebou vody a zpožděním výstavby vodárenských zařízení. Letos se situace hodně zlepšila a kvalitu vody neustále sleduje epidemiologická stanice. Průmyslové závody zamořily okolní půdu, takže každý pramen nemůže být použit jako zdroj pitné vody. Kromě toho se na kolínský vodovod musely připojit Sendražice, protože závod Koramo zamořil tamější zdroje fenolem.

V září probíhal v Kolíně Týden správné výživy, pod heslem Správně jíst - správně žít. Okresní úřad zdravotnické výživy svolal poradou všech složek, kde se hodnotilo, jaký byl v minulých měsících postup. V srpnu byl uspořádán kurs pro kuchařky školních vyvařoven a později kurs pro učitelky domácích nauk na devítiletkách.

Je zajímavé, že ve školách poklesl zájem o podávané svačiny. Obvodní lékaři dostali pokyn kontrolovat hygienu při podávání potravin a veterináři při prvovýrobě mléka. Akce Výživa a zdraví byla předmětem jednání i na Okresní odborové radě s vedoucími jídelen. V restauraci U radnice byla zřízena nekuřácká jídelna, na nádraží byla zřízena samoobsluha a jídelna, která je velmi čistá a dobře vedená, takže mnozí váží raději cestu na nádraží, než by jedli v Jitřence na náměstí, kde je velký nával a v předních prostorách se shromažďují pijáci piva, kteří tu postávají často celé hodiny. Mezi obyvateli je často voláno ještě po dietní jídelně. V hotelu Centrál byly v tomto Týdnu zdraví promítány zdravotnické filmy a konány přednášky,

Československým červeným křížem, který organizuje také akci dárců krve. Červený kříž koná tyto přednášky po celý rok a pomáhají mu v tom všichni lékaři nemocnice.

Dosud se nám v Kolíně vyskytují neblahé následky války v tom, že děti nacházejí nevybuchlou munici a hrají si s ní. Také letos došlo k několika úrazům. Nebyly to však jen válečné výbušniny. K úrazům došlo také tím, že děti dostaly do rukou střelné zbraně, zápalné předměty a zůstaly bez dozoru. Pro zahrádkáře je prodáván přípravek Travex, jímž se polévají sadové cesty, ale ten je výbušný. Několik nehod se s ním letos stalo.

Protože se v kraji vyskytla vzteklna lesní zvěře, zvláště u lišek, byli myslivci upozorněni, že každý případ pokousání musí být preventivně očkován. Děti ve školách byly poučeny o nebezpečí.

V polovině roku bylo stranou a vládou vydáno důležité usnesení o rozvoji péče o zdraví v socialistické společnosti. Zdravotníci kolínského okresu byli s tímto dokumentem seznámeni na aktivu 29. června, jehož se účastnil náměstek ministra zdravotnictví, Výzkumného ústavu zdravotnického, funkcionáři ONV, KSČ, ROH a ČSM. Na konferenci OV KSČ byly stanoveny podle tohoto dokumentu povinnosti vyplývající pro závody v péči o zdraví zaměstnanců.

Ve volbách do našich zastupitelských orgánů byla kolínskými mládežníky navržena za poslankyni ONV v Kolíně MUDr. Jitka Šimonová, která je v naší nemocnici jako lékařka. Pracuje na interním oddělení a byla už za svých studií známa jako krasobruslařka světové úrovně. V r. 1961 získala titul akademické mistryně světa a kromě toho jí byl za vzornou reprezentaci udělen titul Mistryně sportu.

Důležitým faktorem pro ozdravení města je deratisace. Stará část města má v tomto ohledu trvalou nesnáz. Deratisaci provádějí tři deratisátoři, což je nedostačující. Zatím se provádí deratisace v závodech a v provozovnách s potravinami.

Staré domy v Kolíně mají ještě jednu nevýhodu. Pokud jsou v nich obchodní místnosti nebo provozovny, mají málo světla a špatné větrání, což snižuje odolnost vůči nemoci a zvyšuje úrazovost. Při stavbě nových objektů, zvláště v závodech, už musí projektant dbát hygienických a bezpečnostních zásad a bezpečnostní technici jsou vybaveni pravomocí zastavit práci, není-li tohodbáno. U malých závodů je situace horší. Stísněnost prostoru je patrna hlavně na jídelně Jitřenky na náměstí, která není příjemným prostředím.

Tento stručný přehled zdravotnického stavu v Kolíně musí být ještě doplněn tím, že letos byla v Kolíně zřízena radioisotopová laboratoř k léčení chorob za pomoci radioaktivních prvků.

Důležité datum 1. října 1951, kdy sloučením všech zdravotnických zařízení na okrese vznikl Okresní ústav národního zdraví /OÚNZ/ v Kolíně, nastal rozvoj, který neměl před tím obdoby. Dnes má kolínská nemocnice pod svou správou i nemocnici v Českém Brodě, která má 340 lůžek, takže na okrese je už téměř 1200 lůžek pro pacienty.

Školství

Podle nového zákona o rodině byla celé naší socialistické společnosti uložena zvýšená péče o všestranný duševní i tělesný rozvoj dětí, zvláště za jejich správnou výchovu. Rodiče budou mít nyní právo požádat při výchově svých dětí o pomoc soudu, národní výbory a společenské organizace, které budou povinny v mezích svých možností pomoci.

Národnímú výboru se dostalo oprávnění, kterým může působit na rodiče i děti. Jestliže se rodiče o děti nestarají, národní výbor nastoupí místo nich, a může učinit taková opatření, aby o děti bylo hmotně i výchovně postaráno. Na řadu opatření nepotřebuje NV ani schválení soudu. Tím je dána NV určitá pravomoc, podle níž se může rodičovská moc odbourat, jestliže se rodiče o děti nestarají. Tím se dostává NV významného prostředku k výchově dětí, ale i rodičů.

Výchova je v první řadě věcí rodiny a tu je první nesnáz, neboť na okrese je na 3000 rodin, kde rodinný život je rozvrácen buď vinou jednoho nebo obou manželů. Svou neblahou úlohu tu hraje i alkohol. Zde budou muset všechny složky nasadit největší úsilí, aby vyvedly děti z těchto nepříznivých prostředí. Velkou úlohu tu bude mít škola, ČSM, Sdružený závodní klub, dům pionýrů a závodní organizace. Musí se do toho zapojit i vedoucí restaurací, protože tam mládež přichází často do styku s nesvědčitými dospělými lidmi, kteří ji kazí.

Škola má už dnes socialistické zaměření a některé školy mohou být v tomto směru příkladem. Řada škol si pozvala na své zasedání s rodiči právníky, kteří seznámili rodiče s novým zákonem. Bohužel jak už to bývá, ti, kterých se to hlavně týkalo, tam nepřišli.

Jinou věcí je to, že děti nepoznaly hrůzy války a neznají dosah fašismu. Proto se často setkáváme s nedůvěrou při líčení minulých válečných let a někdy dokonce s jakýmsi cynismem. Je tu potřebí opravdu velikého taktu, abychom v těchto věcech dovedli najít pravou míru. Lépe si tu vedou někdy starší vychovatelé, kteří to prožili, nežli mladí učitelé nebo učitelky, kteří to také znají jen z doslechu, protože před 20 lety byli příliš mladí. Dnes je mládež daleko náročnější než jsme byli my, ale je také daleko kritičtější k dnešku. Někdy se dopouštíme chyby v tom, že mládeži příliš usnadňujeme cestu do života. Děti neznají bídu, jsou dobře živené, neviděly žebráky, nepoznaly nezaměstnanost a mají dojem, že vše to, co je obklopuje, vzniklo snadnou cestou, bez námahy a bez úsilí. Z toho plyne často jejich náročnost a údiv, když něco hned nemají. Proto se mezi nimi vyvíjí snaha dostat nejlehčí zaměstnání, hodně vysoký příjem, dostatek zábavy a malá zodpovědnost. Námnoze jsou tím vinni i dospělí. Ve snaze ulehčit dětem život víc, nežli měla starší generace, odstraňujeme mladým z cesty všechny překážky a námahu a vytváříme z nich pohodlné lidi. Děje se to nejčastěji v nejtělejší věku, ale pokračuje to později i ve škole, na pionýrských táborech i v dospělosti. Je jisté, že nechceme, aby matka početné rodiny byla nucena před dětmi zavírat chleba, aby děti měly hlad, ale chceme, aby se potravinami neplývalo, aby děti jedly správnou kalorickou hodnotu a ne kvanta zmrzliny, aby měly dostatek vzduchu a slunce a volného času, ale ne v zakoupené hospodě za doprovodu alkoholu. Je to správné, aby mladí manželé měli děti, ale aby znali svou zodpovědnost k nim a nespolehali jen na babičky, které budou děti vychovávat.

Prvořadým úkolem letošního roku v oboru školství bylo včasné zajištění údržby všech školních budov a zařízení v plánovaných termínech. Národní majetek na úseku školství činí v našem městě částku 32,369.000 korun. V této částce je zahrnuta hodnota školních budov a dvou kin. ONV při svém zasedání vytyčil pro minulý rok tři hlavní úkoly pro školu. Zvýšení komunistické výchovy na devítiletkách, zlepšení znalostí žáků a posílení výchovného vlivu společnosti na mládež. Byla zavedena občanská výchova jako nový předmět. K tomu bylo ovšem třeba vybrat dobře připravené učitele a ti, aby byli dobře a včas informováni o všech aktuálních politických a ekonomických opatřeních celostátního významu i místních poměrů. V tomto směru byla uskutečněna beseda s učiteli a pracovníky školského odboru o perspektivě další výstavby města. Kromě toho bylo v letošním roce uspořádáno s učiteli tohoto předmětu školení o otázkách komunistické výchovy. Školení pokračuje i v r. 1965. Uplatňování těchto zásad je hlavně ve vyučovací hodině, kde je těžiště práce učitelů a žáků, ale musí zde být harmonie mezi výchovou a vzděláním. Někde ta složka vzdělávací silně převažuje. Inspekční prověrky ukázaly, že někde převažuje starý konservativní způsob vyučování, což se projevilo určitou stagnací školy. Proto byl v letošním roce rozvířen ruch kolem odborných pracoven, které mají být laboratořemi pokrokových vyučovacích metod. Vzorem se tu stala letos už 2. devítiletka. Pravda je, že odborné pracovny vedle nových pokrokových metod, mají také význam pro upevnění kázně a pro zvýšený zájem žáků na ochranu školního zařízení. Proto bylo rozhodnuto, aby kolektiv 2. devítiletky pod vedením vzorného učitele Josefa Hříbala vytvořil vzornou základní devítiletku. Kolektiv učitelů se už na škole postaral o to, aby prostředí, v němž žáci stráví řadu let, bylo esteticky upraveno a působilo tak na žáky.

Další významnou součástí školy je dnes polytechnická výchova. Kolín má v tomto směru na okrese primát. Dílny jsou už ve všech školách a l. září byly otevřeny dvě moderně vybavené dílny na nové škole. S tím souvisí práce žáků na pozemcích. Podařilo se všem školám přidělit pozemek, na němž žáci mohou pracovat. Jedině nová škola pozemek ještě nemá.

Školy jsou vybaveny televizory, ale program televise, který děti poslouchají doma, není pro ně vždycky vhodný, nehledě k tomu, že v rodinách děti vysedávají dlouho do noci u aparátů a jsou potom ve škole ospalé.

Jiný záporný rys, který se objevuje u naší mládeže je nedostatek národní hrdosti ve styku s cizinci. Odráží se tu ovšem i chování dospělých lidí, kteří často celé hodiny civí na auto cizí značky a snaží se od cizinců získat bony. U dětí se to projevuje přijímáním dárek od cizinců, zvláště žvýkačky a cizinci pak žadoníci děti fotografují. Dárky nedávají cizinci ze sympatie k nám a fotografie pak v cizích časopisech náležitě využijí. Byla v tom také chyba minulých dob, že jsme se před cizinou tak zavírali, takže mnozí lidé nyní myslí, že se v cizině dějí zázraky.

Na šesti devítiletkách v Kolíně bylo letos klasifikováno 3960 žáků. První stupeň měl 2087 žáků. Z 3960 žáků mělo 140 žáků jednu nebo více nedostatečných, 692 žáků jednu nebo více dostatečných, 175 žáků sníženou známku z chování a 752 žáků bylo s vyznamenáním. Ve srovnání s loňským rokem je tu zhoršení. Příčinou je poněkud větší přísnost v klasifikaci, dále mož-

nost komplexního hodnocení žáka, že může při nedostatečné z vedlejšího přemětu postoupit do vyšší třídy. Negativní účinek na prospěch mělo také vytvoření nových obvodů škol a tím nových třídních kolektivů. Rodiče ještě nedostatečně pracují se školou a na školách se jeví stále nejednotná klasifikace.

Pro letošní školní rok 1964-65 bylo v Kolíně vymezeno 114 učeben. Zvláštní škola je také o jednu třídu rozšířena. Vzhledem k velkému přesunu obyvatel na nové sídliště bylo nutno letos v novém školním roce přesunout děti prvních a šestých ročníků, kromě toho došlo k přesunům na Zálabí, aby byla dodržena zásada, že děti jedné přiškolené obce mají chodit do jedné školy. Týkalo se to asi 90 dětí. Počet žáků ve třídách nepřesahuje počet 40.

V investičním plánu škol se podařilo letos zařadit do plánu dokončení tělovýchovného pavilonu u nové školy na sídlišti a potřebné vnitřní zařízení. Letos byla také zahájena výstavba přilehlého mimoškolního pavilonu, kde bude školní jídelna s kapacitou 600 obědů, dále školní družina se 4 odděleními. Letos byly dokončeny i spojovací chodby mezi pavilony a byly provedeny konečné úpravy odborných učeben. V nejbližší době bude v blízkosti nové školy zahájena stavba mateřské školy pro 120 dětí a jeslí pro 35 dětí. Ve Štítarech byly uvedena do provozu mateřská škola n.p. Tesla, která byla umístěna v budově dosavadní základní školy. Na úpravu a zlepšení estetického vzhledu škol uvolnila Okr. odborová rada z prostředků závodů 200.000 korun.

Generální opravy budov jsou však stálým nedostatkem a velmi akutní je otázka školníků, kteří buď zemřeli nebo odcházejí do důchodu. Kapacita jídelen pro školní stravování je 1500 obědů. Na poč. škol. roku je požadavek na obědy vždycky vyšší než je kapacita, ale průběhem roku nároky klesají. Počet družin byl v letoš. škol. roce zvýšen, ale kapacita stále nestačí.

Rodičovská sdružení při školách dostala v novém zákoně nová hlediska, která určují, že za řízení SRPŠ odpovídá národní výbor a proto byl zvolen aktiv školské komise MěstNV pro řízení SRPŠ na kolínských školách. Směrnice, která byla rodičovským výborům dána, určuje, že mají zabezpečovat soulad rodiny a školy a veřejnosti při jednotném působení na výchovu mládeže. Někde se rodičovské výbory staly skutečnými pomocníky školy, zvláště tam, kde se funkcionáři dobře s problematikou školy seznámili. Zabezpečovaly nejen materiální potřeby škol, ale působily i na rodiny, měly vliv na patronátní činnost, věnovaly se kulturně propagační práci a řešily problematiku volby povolání.

Kolín má v tomto roce v provozu sedm mateřských škol. Pracovníci Okresní epidemiologické stanice se zaměřili také na mateřské školy a výchovu k hygieně v nich. Nároky na mateřské školy neustále stoupají, proto nemohou tyto školy plnit zcela svůj úkol, protože jsou prostorově omezeny a děti v nich mnoho času prosedí a prostojí. Také z hlediska biologické hodnoty potravin není vše na výši. V nejbližší době se bude muset stavět nové zařízení. Zde mohou přispět hlavně závody, protože samy nejvíce žádají zlepšení těchto zařízení. Zatím se tím zabývali pouze v Tesle a v Tatře, ale ostatní závody tento požadavek přehlížejí, ačkoliv XII. sjezd uložil všem závodům výstavbu mateřských škol.

Zdravotní kontrola zjistila, že největší počet onemocnění v těchto školách jsou infekce horních dýchacích cest, záněty středoušní a onemocnění dolních cest dýchacích.

V některých školách bude ještě nutno nahradit lokální topení centrálním a provést rozvod vody do učeben. Velká akce byla letos uskutečněna pro zamezení infekční žloutenky, která se stále vyskytuje. Stále je nedostatek dětských hřišť. Proto byl velmi dobrý nápad vytvořit uprostřed města Fučíkův park, ale jeho bazén je nevyužit.

Výrobní práce na školách má velmi rozdílnou úroveň. Dobré výsledky jsou někdy jen relativně dobré. Podle záměru má žák dosáhnout určitou míru odbornosti, komunistický vztah k práci a polytechnické vzdělání. V současné době nelze všechny tyto požadavky splnit. Nelze pustit žáky na nejmodernější stroje, aby poznali progresivní metody výroby. Stroje jsou příliš cenné a na jejich práci závisí také mzda dělníků, kteří je obsluhují. Žáci nemají v závodech takovou práci, aby byla jejich činnost na závodě potřebná, což je základní podmínka zájmu o práci. Žáci kolínské VŠ mají svou praxi v Průmstavu a ve Frigeře. S těmito závody je škola spokojena. Také v Koramu je práce žáků dobře vedena a respektována. Horší je to v zemědělských závodech. Ve špičkových pracích je o studenty zájem, ale pak už není o studenty zájem. Protože není pro ně práce, aspoň ne taková, která by měla pro výchovu a vzdělání význam. Má-li výrobní praxe ovlivnit volbu povolání, musí žáci to povolání trochu poznat. Zatím byl nejvyšší počet přihlášek na medicínu a na pedagogiku /děvčata/. Na vysokou zemědělskou se přihlásili v Kolíně jen 4 žáci, což považuje ředitelství za úspěch zvláště proto, že jsou to žáci s vyznamenáním a že to, co mohli v zemědělství doposud poznat, že od zemědělství spíše odradilo. Někde na brigádách z celé zemědělské mechanisace jim dali poznat jen motyčky. Málo přihlášek na školy technického směru je způsobeno hlavně neznalostí práce technických kádrů v závodech, s nimiž žáci při praxi nepříjdu do styku a také poměrně nízkým honorováním těchto kádrů.

Zápis prvňáčků se konal letos o pololetních prázdninách. Na SVVŠ byla jako vyučovací předmět zavedena španělština. V rámci výuky navštívili školu také jihoameričtí soudruzi Edgard Talavera z Bolívie, Jamie Segovia z Ecuadoru a Urband Rocha z Brazílie. Všichni tři studují na vysoké škole v Poděbradech.

Patnácté výročí založení pionýrské organizace bylo slaveno v jednotlivých školách a kromě toho byla do Prahy na ústřední oslavy vyslána delegace vedená s. Brzákovou, kde kromě prohlídky Prahy a návštěvy kulturních podniků, byli pionýři hosty presidenta republiky.

Nová škola na sídlišti nemá sice dlouhého trvání, ale letos se může pochlubit už dobrými výsledky díky vzájemné spolupráci s výborem rodičů a se závody, které škole zavedly magnetické tabule, olištovaly obrazy a poskytly další materiál pro výuku. Při hodinách občanské výchovy hostovali často ve škole pracovníci patronátního závodu. V březnu byla ve škole uspořádána beseda se zástupci MěstNV, SRPŠ a učiteli, aby se vyjasnil vzájemný poměr a aby byli seznámeni s pracovní morálkou a chováním žáků.

K oslavě výročí osvobození připravili studenti SVVŠ na 14. května akademii, která byla zaměřena k předvolební kampani. Mezi kandidáty do voleb do ONV jsou také učitelé. Byla to předně Zdena Vepřeková, která byla zvolena do ONV a Marie Čuchalová také poslankyní ONV. Obě už dlouho pracovaly v ČSM.

V dubnu byla nezodpovědným motoristou zraněna studentka Věra Fořtová a musela do nemocnice. Nepřestala však studovat a když přišla doba maturit, umožnilo jí ředitelství školy, že

mohla maturitu skládat v nemocnici na lůžku. Komise se dostavila do nemocnice a tam na ortopedickém oddělení byla maturita složena.

12. března vystoupil učitelský pěvecký sbor v sále SZK. Přednesl novinky vokální tvorby a možno říci, že se toto pěvecké těleso dopracovalo velmi dobrých výsledků. Jejich sbory jsou náročné a jejich skladeb a koncertů se účastní sami autoři.

V březnu se kolínské devítiletky účastnily představení Prodané nevěsty v Národním divadle v Praze. Dopoledne si prohlédli žáci celé divadlo. 24. března konaly kolínské Jiskry pionýrský slib v místnostech Leninova musea v Praze. Potom si prohlédly Prahu a odpoledne byly v pionýrském domě na Hradě, kde byl uspořádán program a beseda. V prvních dubnových dnech se kolínští pionýři účastnili každoročního srazu turistů na Vysoké, při němž zahájili závod loo jarních kilometrů. Akce se účastnili i rodiče.

Další akcí byl populární závod 12. dubna Honba na lišku pro žáky první až páté třídy. Účast byla 152 dětí. Následujícího dne byl staršími dětmi proveden úspěšný noční pochod.

Práce kolínských škol na společném díle není malá. Po celý rok provádějí děti sběr papíru a kovového šrotu, účastní se brigád na seno, jednocení a sklizeň řepy, brambor, pomáhají při sběru žaludů, vysazování stromků a akce Za Kolín krásnější. Bylo by dobře, aby i starší tuto práci respektovali a nepoškozovali.

Velmi chvályhodný čin učinila kolínská Tesla, která do své chaty na Sázavě v Českém Šternberku pozvala na týdenní pobyt děti z kolínské zvláštní školy. Právě tyto oslabené děti to nejvíce potřebují.

Za sběr starého papíru byla letos odměněna pionýrka Miluše Pěnkavová tím, že byla pozvána na leteckou návštěvu Moskvy. Prohlédla si město, Leninovo mauzoleum, metro a palác pionýrů. Po dvoudenní návštěvě byla na KNV ještě odměněna knihami.

Studenti SVVŠ si na celou sezonu předplatili sedadla v místním divadle a toto předplacení chtějí držet po celou dobu studia.

V domě pionýrů vznikly adaptací další klubovny a byly v nich pro pionýry zřízeny herny a zájmové kabinety.

Nový školní rok byl zahájen tím, že školy byly nově vyzdobeny a ve třídách bylo příjemné prostředí. Objevily se květiny a dokonce i záclony. Útulnost na školách se zvětšila i když se to ještě neobjevilo všude, ale učitelé a rodiče některých škol se skutečně vynasnažili, aby škola byla co nejpřívětivější.

Kolínské závody mají patronáty nad školami. Celkem 17 předních závodů a 8 JZD mají patronáty nad 25 školami. Někde má tento patronát pěkné výsledky. Na 3. devítiletce vybudoval patronátní závod Synthesia školu fyzikální a chemickou posluchárnu a zeměpisnou pracovnu. Pro 2. devítiletku obstaral pomoc pro adaptaci budovy a její estetické vybavení a opatřil ji školními pomůckami. Velmi školám ve výchově pomáhají besedy s pracujícími, exkurse do závodů a přímý pohled do výrobní praxe. Příklad dala kolínská traťová distance, která odvezla žáky 1. devítiletky do Záběří, aby tam viděli sovětský automatisovaný kombajn při kladení kolejnic. Školy odpovídaly na tuto pomoc kulturními vložkami při závodních schůzích a učitelé konali v závodech přednášky o výchově dětí. Čtvrtá devítiletka měla v Tesle 5 přednášek. Nedostatek

pionýrských vedoucích se závody snažily odstranit tím, že do škol posílali své zkušené členy ze závodních organizací ČSM. Učinila to hlavně Tesla, ale také Tatra, Synthesia, ČSD, Stavební izolace aj. Vydátnou pomocí je zapůjčování rekreačních objektů školám pro pořádání škol v přírodě a pro pionýrské tábory. Pro 5. devítiletku upravila patronátní elektrárna pozemky u svého závodu pro dětské hry a upravila jim skleník pro biologickou práci v zimě. Synthesia pomáhá 2. devítiletce, které poskytuje vyřazený materiál, doplňuje přirozený úbytek skla při chemii a doplňuje zařízení ve školních dílnách. Přepočítáno na koruny by to byly slušné částky, které závody daly školám. Má to i výchovný význam, neboť se nadšení přeneslo i na žáky a ti ve školních dílnách prováděli opravy školního nábytku, stolků a židliček. Jsou sice ještě závody, kde spolupráce se školami je malá nebo žádná, ale jejich počet se zmenšuje.

N á v š t ě v y

Dne 24. února přijela do Kolína 32 členná delegace sovětských turistů z Omska ze Sibiře. Prohlédli si v okolí některé zemědělské závody a závod na laboratorní přístroje v Chotuticích.

Po 19. letech v pondělí 16. listopadu přijel do Kolína na návštěvu generálmajor sovětské armády P.A.Gorčakov, který se v r. 1945 účastnil se svými oddíly osvobození Kolína. Zajímal se velmi o život v našem městě, který tehdy dobře poznal, navštívil místa, kde bojoval v posledních dnech války. Položil věnec u pomníku padlých a večer besedoval se členy národního výboru.

S výrobou v Tatře se přijel seznámit Bharadwaj z Indie a zaučil se ve funkci dispečerského oboru, kterou pak uplatní ve svém mateřském závodě. Naučil se výborně česky, stejně jako pan Latchana, který se zaučoval do funkce vedoucího technologa.

V září navštívila Kolín 30členná delegace sociálních pracovníků z USA. Měli besedu s našimi sociálními odborníky a pak si prohlédli domov důchodců ve Svojšicích.

Časté byly také návštěvy kolínských delegací do zahraničí. 100 členná delegace Vědecko-technické společnosti ze Středočeského kraje navštívila NDR. Autobusového zájezdu se účastnili pracovníci kolínské Tatry a Frigery. Protože se zájezd konal 7. října, byli účastní mohutných oslav, které k 15. výročí založení NDR uspořádali němečtí pracující. Hlavním účelem zájezdu byla výměna zkušeností a prohlédli si automobilky v Plavně a ve Cvikově. Jejich hlavním poznatkem byly pověstná německá organizace a pořádek.

Sedmnáctičlenná delegace ČSM jela na pozvání skotským svazem studentstva na třítydenní pobyt do Velké Británie a Skotska. Prožili několik dní v Edinburku, Glasgowě, Londýně, autobusem projeli celé Skotsko a dělali projíždky po moři. Byli velmi dobře přijati a pozvali skotské přátele k nám.

Koncem roku navštívilo kolínskou Tatru 72 techniků z Indie, kteří byli v ČSSR na praxi. V Tatře si prohlédli výrobu a montáž kondensací.

Svět se zmenšil. Bývaly doby, že návštěvník z jiného dílu světa byl v Kolíně sensací, a dnes by mnohý kolínský občan mohl přednášet o různých částech světa. Je to právě rozvinutý průmysl, který posílá naše lidi ven, ale který také přivádí cizince do Kolína.

Průmysl v Kolíně

Tatras

Koramo

Synthesia

Frigeras

Teslas

Obal

Isol

Konstruktiva

Elektroisola

Elektrárna

Zemědělství

Průmysl

Ještě před koncem minulého roku bylo 28. prosince v sokolovně zasedání OV KSČ, které se zabývalo ideologickými otázkami. Hlavní referát přednesl taj. J. Černý, který přítomné seznámil s usnesením ÚV KSČ, zdůraznil nutnost výchovy členů i bezpartijních v zásadách marxismu leninismu a nezbytnost odstranění formálnosti v ideologické práci u stranických organizací, kde bude muset být nastoupena náročnější forma stranické práce. Tato nutnost vystupuje do popředí zvláště dnes, kdy mírové soužití dvou společensky rozdílných systémů je jedinou možnou formou existence lidstva. Referent hodnotil dnešní mezinárodní ovzduší jako snahu imperialismu ovlivňovat myšlení lidí socialistického tábora. Proto je v této chvíli nutné, aby každý občan byl vyzbrojen ideologií socialismu, protože boj mezi oběma systémy se dnes přesunuje na pole ideologie a ekonomiky. Vysvětlováním předností a výhod mezinárodní dělby práce, odpovědností jednotlivců a kolektivů, včasným plněním dodávek je možno bojovat proti pronikání cizí ideologie. Hlavní a základní úkol je nutno vidět v národním hospodářství, které může být vybudováno jen uvědomělými lidmi.

A tu se referent zmínil o tom, že plán hrubé výroby nebyl splněn na 100% a také bilance výroby zboží nebyla aktivní. Z kolínských závodů na tomto dluhu, který činí 13 milionů korun na okrese participovaly Tatra, Tesla, pivovar a cihelny. Ke cti závodů nutno přiznat, že plán exportu byl splněn na 105,8%. Na překročení exportu se podílí nejvyšší částkou závod Rekord Kolín, který stanovený vývoz překročil o víc než 4 miliony korun. Dobře plnily zakázky také Elektroisola, Synthesia a jiné.

Kvalita exportovaných výrobků se zlepšila a nedošlo k vážným reklamacím, ale přesto nebyly dosaženy mezinárodní parametry.

Letošní rok měl tedy za hlavní směrnici popularisaci výrobních zkušeností, kontrolu, využívání novátorů a zlepšovatelů a odstranění chyb z r. 1963. Proto byl vypovězen boj zahálce, příživnictví a zmetkovitosti, která byla v loňském roce sice menší, ale stejně dosáhla výše 7 milionů korun. Nejvyšší ztráty měly největší závody, Tesla, Frigera a Tatra. Proto se v závodech letos řídily odměny podle kvality a kvantity. Někde se však musí zakročit i proti druhému extrému, snahu vydělat peníze i za cenu vlastního zdraví.

Jiným požadavkem je zvyšování kvalifikace, protože pokračující technika vyžaduje na pracovnících neustálý odborný vzestup.. Týká se to hlavně zemědělských závodů, kde je málo technických odborníků. Důležitou úlohu mají na závodech i místní lidové soudy, které se mají zabývat otázkami fluktuace a absence, bojem proti alkoholismu, jehož výskyt se ve městě i na venkově množí a dále případy rozkrádání státního majetku.

Právě zde nabývá důležitosti výchova mládeže, která je v některých závodech na nízkém stupni. Zde bude nutno, aby ČSM vyvinul větší činnost a šel tam, kam chodí mládež a nečekal až přijde mládež za ní. Velkou novou roli tu musí sehrát rodiny a tu je málo potěšitelné, že je na okrese 3000 rozvrácených rodin, na což doplácí hlavně děti.

Referát s. J. Čeného byl velmi obsáhlý a byl zakončen diskusí a usnesením, jež vytýčilo hlavní úkoly, rozdělilo je jednotlivým organizacím a jmenovalo odpovědné funkcionáře.. Tato konference se stala vůdčím plánem celého letošního roku 1964.

Průmyslová výroba u kolínských závodů se v letošním roce zvýšila proti loňsku o 2,5%. Tento přírůstek byl vyvolán hlavně tím, že hned na počátku roku překročily závody k rozhodnému boji proti zmetkům, časovým ztrátám, absenci a fluktuaci a vyhlásily soutěž vzorné kvality. Proto začínal letošní rok v závodech slavnostními závazky, které se týkaly všech nedostatků a jejich zlepšení. Kolín, jako ne průmyslovější město středního Polabí, je ukazatelem naší výroby v mnoha směrech. Řada kolínských závodů jsou podniky ryze exportní a několik závodů exportuje do 40 - 50 zemí světa. Proto také každým rokem je v kolínském průmyslu velmi důležitá rekapitulace minulého roku, vyhledávání nedostatků a vytváření nových závazků.

V letošním roce se investovalo na Kolínsku do rozvoje průmyslu 18 milionů a na bytovou výstavbu 19 milionů korun. Na těchto obnosech se podílí výstavba závodu na intenzifikaci kyseliny sírové v kolínské Synthesii, výstavba kondensátorové haly v Tatře a kolínského teplovodu.

Roční plán exportu splnil nejlépe závod Rekord, protože v závodě pracovaly v posledním čtvrtletí tři směny a zasloužily si tak vyznamenání za získání druhého místa mezi nejlepšími závody všeobecného strojírenství. Zástupci dovozní společnosti SSSR pochybovali, zda závod splní dodávky včas a když se tak stalo, zvýšili objednávky, takže závod zvyšuje výrobu o jeden a půl milionu korun ročně.

Jednou z obtíží je absence na závodech. Když Okresní odborová rada dělala u některých závodů namátkovou kontrolu nemocnosti, zjistila velké nešvary. Něco je způsobeno nesvědomitostí zaměstnanců, kteří zneužívají sociálních opatření, někde je to způsobeno velkou úrazovostí v závodech. Když se na Okr. odborové radě tato otázka projednávala, zjistilo se, že za první tři čtvrtletí letošního roku byla celková ztráta přes 122 tisíc pracovních dnů pro nemoc a 9827 pro úraz. Některé závody se na úrazovosti podílejí větším dílem než by odpovídalo počtu jejich zaměstnanců a rizikovosti jejich pracoviště. Je právě zajímavé, že ve velkých závodech, kde těmto otázkám věnují péči, je úrazovost procentuálně mnohem menší. Objevuje se však často předstírání nemoci, fluktuace zvláště u mladých zaměstnanců, prostoj, nedodržování pracovní doby, pozdní docházka a dřívější odchod, lhostejnost k nešvarům a škodám, kamarádská nevšímavost k chybám a rozkrádání materiálu. To jsou sice chyby, které nese naše společnost ještě z doby okupace, ale už by bylo na čase, abychom se těch chyb zbavili, protože nám ujíždají ze společného talíře.. Kromě toho musíme dohánět ještě nedostatky v zastaralých strojích a technologických postupech.

Rozvoj socialistické soutěže v kolínských průmyslových závodech se plnil podle vypracovaných plánů, při čemž byla velká pozornost věnována kolektivům, které se přihlásily do soutěže o název 20. výročí osvobození ČSSR a 20. výročí Slovenského národního povstání. V první soutěži soutěžilo 286 kolektivů a 311 jednotlivců.

Na každé čtvrtletí byly v závodech projednány návrhy, které vyústily posléze ve velký celookresní závazek průmyslu k 47. výročí Velké říjnové socialistické revoluce a k 20. výro-

čí osvobození ČSSR. Tento velký závazek slíbil překročit hrubou výrobou na okrese o více než šest milionů korun a vlastní náklady chce snížit o jeden milion korun. Elektrické energie se mělo vyrobit o 3 miliony Kwh více a úspory paliva měly dosáhnout 100.000 korun. Tento celookresní závazek byl ke konci roku celkově splněn, i když některé závody plnily závazek pod 100%. Zákázky pro export byly překročeny o 12 milionů. Příkladem je Tatra, kde se počala výroba velkorypadel K 800, Elektroisola, kde byly zavedeny progresivní výrobky, v Tesle, kde se počaly vyrábět nové radiostanice, dále v Frigeře, kde vyrábějí chladicí pul-ty pro nemocnice. Proto také byla řada závodů u příležitosti 21. výročí čs.-sovět. smlouvy vyznamenána čestným uznáním. V Kolíně to byla Synthesia, Tatra, Tesla, Lokomotivní depo a Obchodní tiskárny.

Z tohoto stručného přehledu je jasné, že kolínský průmysl je podstatnou složkou česko-slovenského průmyslového potenciálu. Už v minulém roce byl podán seznam kolínských průmyslových závodů, z něhož je zřejmé, že kolínský průmysl má velmi rozložitý charakter. Závodů je velká řada s velmi různými obory. Přehled práce jednotlivých závodů je pro kronikáře práce velmi obtížná. Statistická data jsou neúplná a mnohdy jsou podávána bez srovnání s minulými léty. Závazky jsou někde jen heslovité a často frásovité, takže z nich pravou situaci v závodě nelze vyčíst. Kromě toho je známo, že se kronikáři podávají jenom zprávy aktivní a optimistické.

T_a_t_r_a na slavnostní schůzi v prvním pracovním dnu za přítomnosti delegáta OV KSČ s. L. Novotného vyhlásila svůj závazek. První akcí bylo vybudování parovodu pro kolínské závody na zálabské straně. Napojením na toto vedení byla ušetřena elektrická energie a zároveň vyřazen jeden kotel na mazutové palivo. Nutnost omezit administrativní aparát v závodě řešili v Tatře už v minulém roce a dnes se jeví stav proti 30. září minul. roku snížení o 4% technicko-hospodářských pracovníků, z toho 8,6% administrativních. Největšího snížení lo administrativních sil dosáhl odbor hlavního technologa. Tento proces má pokračovat, mnohem obtížnější je však převést je do výrobního procesu. Většinou se jedná o ženy, kterých má závod nejvíce, při čemž se musel značný počet pracovišť obsadit zaměstnanci se sníženou pracovní schopností. V únoru byl v závodě ustaven aktiv ČSM, který kontroluje kvalitu odevzdané práce, a velmi ostře kritizuje nedostatky ve výrobě a přímo jmenuje jednotlivce, nebo oddělení, kde bylo vypraveno vadné zboží. 5. března se konal v závodě aktiv BSP, kde ředitel závodu s. Holeček nastínil úkoly, kterých by se brigády měly chopit a zároveň bylo usneseno, aby se závod přihlásil do soutěže o titul Závod 20. výročí osvobození. 6. března závod konal v místnostech na náměstí oslavu Mezinárodního dne žen, kde k svátku žen promluvil zástupce ONV s. Pavlovský, který ženám poděkoval a pak se při hudbě tančilo až do večera. Za únor splnil závod plán na 101%, za březen na 105% a byla dokončena zařízení pro SSSR, Maďarsko, Egypt a pro hutní kombinát v Indii. Kromě toho byly v tomto období dokončeny objednávky pro VŽKG, Přerovské strojírny, železárny Bohumín, pro důl Paskov a pro elektrozávody Postřelmov na Moravě. Současně byla dokončena armatura pro šestý blok Tušimické elektrárny. Mimo plán bylo vyrobeno ohýbané potrubí pro vodní stavby v Brně.

Za měsíc duben splnil závod plán na 101,2%, o což se zasloužila řada středisk, která se zasloužila o to, že byla dokončena dodávka tepelných svazků pro elektrárnu Třebovice a nízkotlaké kondenzační ohřívání pro elektrárnu v Ledvicích.

U příležitosti májových oslav byli navrženi na vyznamenání tři vzorní pracovníci závodu. Stanisl. Černý, zámečnický a elektrosvářeč, Jaroslav Drahovzal, technik a Zdeněk Musil, zámečnický. V květnu bylo v závodě 29 kolektivů, jimž byl propůjčen titul Brigáda socialistické práce. Druhé čtvrtletí bylo vyhlášeno jako období vzorné kvality.

Na celozávodní schůzi 1. června přednesl předvolební projev za Kolín s. Svoboda. Hovořil o kvalitativních otázkách našeho hospodářství a po projevu měl besedu s pracujícími. V úterý 9. června byla v sále Slovenského domu slavnostní schůze pracujících ČKD Dukla Praha a kolínské Tatry. Z rukou náměstka ministra těžkého strojírenství byl převzat Rudý prapor, který dostaly oba závody.

Závod v tomto roce vyrábí t.zv. balené kotle o výkonu 1,5-3 tuny páry za hod. Kotle jsou určeny pro spalování mazutu, nafty a topných olejů a připojují se na vodní, parní i palivová potrubí. Jsou velmi praktické a hodí se pro menší závody a sídliště.

V socialistické soutěži při dokončování výrobku odevzdávají kolektivy záruční listy, v nichž je uvedeno, kdo a kdy výrobek zhotovil. Zatím nejsou na tyto výrobky žádné reklamace a pracující žádají, aby se záruční listy rozšířily na všechna oddělení.

Za druhé čtvrtletí byla našemu hospodářství odevzdána řada výrobků, zvláště jeřábové dráhy pro n.p. Ostroh, strojní zařízení pro Craiovu v Rumunsku, pece a zauhlování pro Východoslovenské železářny, zakázky pro Bulharsko aj.

Závod se pro své výsledky stává cílem studijních výprav z ciziny. Letos pracoval v Tatře inž. Lacana, aby zde nabral zkušenosti potřebné k výrobě velkých energetických zařízení, která se začnou v r. 1966 vyrábět v indickém Hajdarabádu. Bydlel na Zimním stadionu a mluvil dobře česky.

V pátek 11. září byl v sokolovně při slavnostní celozávodní konferenci odevzdán za dobrou socialistickou soutěž ve II. pololetí opět Rudý prapor ministerstva těžkého strojírenství.

Ke konci roku byl v závodních schůzích kritizován dlouhodobý perspektivní plán, protože závod měl v minulých letech kritickou situaci při změně výrobního plánu. Po řadu let závod vyráběl energovlakové soupravy pro export. Z tohoto stavu vypracovával perspektivní plán pravidelně každým rokem s výhledem výroby do r. 1975 až 1980. Číslo vyráběných vlaků byla úctyhodně vysoká, ale skutečnost byla taková, že v r. 1962 byly vyrobeny poslední garnitury energovlaků a závod stál před tvrdou skutečností, že nebylo co vyrábět a následovala doba mimořádných potíží se všemi důsledky neplnění plánu na dlouhé řady měsíců. Přes dobře sestavené plány se muselo improvizovat. Bylo třeba velikého úsilí všech pracujících na závodě, aby se podnik dostal zase do čela kolínského průmyslu.

Na konci roku bylo dáno do provozu velmi výkonné zařízení na ohřívání trubek pomocí středofrekvenčního ohřevu, čímž se produktivita zvyšuje čtyřikrát. Na celozávodní schůzi byla ředitelem závodu vyznamenána nejlepší střediska, protože závod dal za tři čtvrti roku navíc výrobky za 2 miliony, což je pronikavé zlepšení, protože v minulém roce zůstal dlužen milionové částky.

K_o_r_a_m_o, druhý největší kolínský závod splnil plán minulého roku. Letos v lednu byl prováděn komplexní rozbor hospodaření za minulý rok. Výroba zboží byla splněna na 103,3%. Na kyselinové rafinaci zvýšili zpracování odpadních vyjetých olejů tím, že z jedné velké skladovací nádrže pořídili vyvážecí agitér, a tím zvýšili zpracování o 3900 tun za rok. Byla přebudována teplárna na spalování topného oleje.

Na výzvu o zvyšování kvalifikace se přihlásilo 13 pracujících na průmyslovou školu, na vysokou školu se přihlásili 4 pracující a z nich dva na závodní stipendium, dalších 14 se dalo zapsat na studium v závodní škole ekonomického směru a mezi staršími se někteří vzdělávají na chemika-ropaře. Kromě toho počalo na závodě školení v autodopravě, bezpečnosti práce, zacházení s autojeřábem a vysoko zdvižnými vozíky. Byl uspořádán kurs sváření, rovnání plamenem, o požární bezpečnosti a hygieně práce. Každé školení bylo doplněno filmem. Technická knihovna v závodě má 5000 svazků.

Z podnětu ZV KSČ byla v závodě svolána ideologická konference, které se účastnili všichni vedoucí cechů, mistři a zástupci závodních organizací. Ředitel mluvil o správném pochopení zvyšování kvalifikace, aby to nebyla jen otázka vyššího platu, ale aby pracující sami v zájmu zkvalitnění výrobků se snažili o sebevzdělání.

Za jednu z nejdůležitějších investic je na závodě pokládána výstavba rozpustidlové parafinky, jejíž stavba probíhá už od minul. roku. Toto oddělení má krýti výrobu motorových olejů u nás. Při vypracování projektu bylo použito sovětských zkušeností. Stavba však vážne pro opožděné subdodávky.

1. května byl zaměstnanec závodu Václav Mádlík vyznamenán Řádem práce. Závod se také rozhodl, aby jeho vývoj byl zachycen v odborně zpracovaném přehledu a proto pověřil svého archíváře Františka Zemka, aby spolu s místním odborníkem napsali historii závodu. Archiv závodu je dobře veden a proto bude možno tuto práci dokončit.

V soutěži závodů získal závod první místo a Rudou standartu a peněžitou odměnu 7000 korun. Závod dostal za úkol vyrobit zimní autoolej M-6A ze selektivního rafinátu a jiného materiálu. Několikaměsíční práce techniků a řada laboratorních a provozních zkoušek přinesly výsledky. Podařilo se vyrobit zimní autoolej, který se už v srpnu expedoval z Kolína distribučnímu podniku Benzina. Teprve od příštího roku se jeho výroba rozběhne naplno.

Závod podnikl letos tři autokarové zájezdy do Drážďan pro své zaměstnance. Byla dále vypracována dokumentace na zpracování bělicí linky volně ložené, čímž se ušetří papírové pytle. Zkoušky ukáží, zda je to možno použít i v jiných provozech.

Závodní škola práce má 62 posluchačů a pravidelně se tam konají Dny nové techniky. Protože jsou posluchači z různých závodů téhož oboru, konají se tam exkurse. N.p. Benzina umístil na dvoře závodu motorovou zkušebnu a posluchači se seznamují s její obsluhou.

Linka s bělicí linkou se osvědčila. Inž. Herout a Frant. Bláha vytvořili automatické dávkování po 5 kg a množství se samo signalisuje, čímž se zvýšila úspora pytlů a kvalita motorového oleje. Bělicí hlinka se odebírá v cibulovitých cisternách a vyprázdnění se děje automaticky do zásobníku, takže odpadá pytlování.

Vzhledem ke zvýšenému turistickému ruchu naplnil závod nad plán 32 tisíc plechovek autoolejem, 50 tisíc půlkilogramových a 12 tisíc osmikilogramových plechovek autotuků a prů-

myslových tuků. V technickém rozvoji vytvořil závod podmínky pro spracování nafty ze Sovětského svazu a zavedení nového jakostního emulsního oleje EOT pro strojírenský průmysl. Kromě toho vyrobil navíc tisíc tun oxydovaných a flaxovaných asfaltů, které chyběly do státní bilance a byly přiváženy z ciziny. Také Koramo je dnes složkou našeho průmyslu, která má celostátní význam, a který ještě v budoucnu poroste.

Synthesia je letos po prvé název pro spojené závody Lučební a Draslovky. Zástupci vedení spolu se zástupci složek ohlásili na slavnostním shromáždění na poč. roku, že závod splnil plán už 23. prosince minul. roku a ve zbývajících dnech odevzdal našemu národnímu hospodářství ještě za tři miliony výrobků navíc.

V jarních měsících dodal závod na trh nový výrobek odpěňovač Lukosin, který se vyžaduje k zamezení nežádoucího pění. Další novinkou je Lukooil, který vyniká stálostí při vysokých teplotách a současně i nízkým bodem tuhnutí.

Na poč. roku došlo v závodě k havárii fluidní pece ve výrobně kyseliny sírové. Montérům z Hradce Králové se podařilo za 12 hodin poruchu odstranit. Letos má Synthesia 71 učňů v několika odborných učilištích. Většina je umístěna v učilišti n.p. VCHZ Pardubice Semtín.

Ještě na jaře přišel závod s novým výrobkem Lukofob, který odpuzuje vodu a hodí se dobře na ochranu staveb proti vlhkosti. Zkoušky ukázaly, že silikonový Lukofob působí 6-10 let. Nátěr je bezbarvý a zamezuje tvoření plísní. Impregnuje a vzdoruje dešti. Zdá se, že tady přišel kolínský závod s výrobkem, o který bude velký zájem.

Po pracovní době zhotovili zaměstnanci závodu z ušetřeného materiálu pro děti na táboře kolotoč, houpačky a zařízení pro rekreační chatu. V Jizerských horách si závod vybudoval podnikovou chatu Draslovanku, kam umísťuje děti na prázdniny.

Na letošní výročí osvobození naší vlasti přijela k oslavám do závodu delegace z chemického závodu v Dessau, s níž má Synthesia družbu. Čtyřčlenná delegace se účastnila oslav v Kolíně, prohlédla si závod a besedovala s pracujícími.

Při nedávném požáru v Ostravě bylo použito ve velkém množství výrobku kolínské Synthesie, hasicího, pěnotvorného přípravku Afrodonu. Přípravku je dosud málo a proto pracující se zavázali, že ho vyrobí do konce roku 10 tun navíc. Kromě toho závod vyrábí prostředek na čištění říčních vod, který je dnes velmi aktuální.

Po sloučení obou závodů přestaly vycházet jejich závodní časopisy Uragan a Hovoří Lučební a místo nich bude jediný časopis nazvaný Synthesia.

So dětí zaměstnanců ze závodu bylo posláno na prázdninový tábor do Harzu v NDR a stejný počet dětí z NDR byl v závodní chatě v Jizerských horách. V červnu byla v závodě pořádána beseda s rodiči a učiteli o výchově dětí. S uční konalo ředitelství závodu besedu za účasti závodních organizací a odměnění byli ti učňové, kteří ve škole měli nejlepší prospěch. Pak byla projednána otázka technické podnikové školy pro ty, kdož mají funkci mistra nebo se s nimi na tuto funkci počítá.

V říjnu havaroval kotel mazutové centrály. Montéři pracovali 23 hodin nepřetržitě ve velkém vedru a obnovili plynulost výroby. V polovině listopadu odjela delegace ze závodu do Dessau v NDR na Den chemiků. Studenti kolínské SVVŠ navštívili závod a seznámili se s výro-

bou kyseliny sírové. Svou exportní povinnost splnil závod letos už v listopadu. Větší část exportu šla do kapitalistických států. Export, který závod dodal do konce roku, činil navíc přes půl milionu korun.

Mezi těmi, kteří byli na Vysoké škole technologicko-chemické promováni, získal titul také Ivo Jakubec, vedoucí oddělení kontoly v závodě. Je první, kdo při zaměstnání získal akademický titul.

F_r_i_g_e_r_a je jedním z těch závodů, jichž výrobky mají velmi široké uplatnění. Chladicí technika zasahá dnes do velké řady oborů a Frigera je závodem, který splňuje velmi vysoké požadavky. Proto je o její výrobky velký zájem i v cizině. Plán minulého roku byl překročen téměř o 2 miliony korun a na letošní rok byly uzavřeny velké závazky exportu.

Letos ohlásila Frigera jedenáct nových výrobků. Při poruše holandského chladicího vozu s třešněmi pomohla velmi rychle Frigera, takže se vůz za několik hodin mohl vydat znovu na cestu. Ve třetím čtvrtletí odeslala Frigera sovětským zdravotníkům šest kusů chladicích pultů k výrobě léků a k uchování lidské krve, které mají velmi složité zařízení konstruované spolu s lékaři. Velmi hledaným novým zařízením je přístroj na výrobu šupinatého ledu. Užívá se ho v rybářských lodích, kde se šupinovým ledem prosypává úlovek. Letos byly dokončeny první čtyři kusy a pro NDR se montují další, které budou umístěny na velrybářské lodi, jež vyjíždí na lov daleko na sever.

T_e_s_l_a při zahájení práce po novém roce oznámila ústy ředitele Jiráně, že plán minul. roku byl splněn a závod se stal zároveň mateřským závodem Sdruženého závodního klubu, v němž má vedoucí úlohu. Bylo uzavřeno 239 osobních závazků pod heslem Ručím za svou práci. Zlepšovatelé v minulém roce ušetřili 700 tisíc korun. Vedení podniku podporuje zlepšovatele hmotnou zainteresovaností, ale ti si stěžují na těžkopádnost administrativy. Už několik let se v závodě uplatňuje zvyšování základních odměn až o 200% u zlepšovacích návrhů, které šetří elektrickou energii, pracnost a barevné kovy. Zlepšovatelé jsou odměňováni poukazy na zahraniční zájezdy a na rodinnou rekreaci. V minulém roce bylo zlepšovatelům vyplaceno 113 tisíc korun. Ostatní pracovníci za realizaci zlepšovacích návrhů obdrželi 45 tisíc korun. Podnik hradí zlepšovatelům vydání na prototypy a vzorky, které nemohly být z kapacitních důvodů zahrnuty do plánu. Nejlepší zlepšovací návrh měl v minul. roce nástrojář Paroubek, který svou myšlenku konstrukčně i odborně zpracoval tak, že odpadla další operace, protože odevzdal kompletně zhotovený nástroj pro lisování výrobků. Roční úspora představuje šest pracovníků, které přešly na jiná pracoviště.

Členové filmového kroužku natočili instruktážní film o kopírovacím způsobu tvarového broušení podle s. Nedbala. S tímto filmem se účastnili 11. ledna v Domě kultury v Praze festivalu technicko-instruktážních filmů. Porota vybrala ze 76 filmů 17 a kolínský snímek dostal sedmé místo, a jako osmimilimetrový byl jediný, který byl ohodnocen.

Mládežnický kolektiv ze závodu se přihlásil na železniční stanici, že v případě sněhové kalamity vypomohou při vykládce vagonů. V úspoře paliv byla Tesla loni na prvním místě.

Problémem zůstává stále ještě kvalita při výrobě radiostanic. Značná část reklamací spadá na vrub dodávaných součástek. Z plánované částky bylo na zmetcích sice ušetřeno 90 tisíc korun, ale stále ještě zůstává 1,300.000, které zatěžují výrobu nekvalitní prací. Částka, 3000 korun, která byla loni předepsána k náhradě, je velmi malá.

Se změnou výrobního programu musel také závod letos přistoupit ke značné obnově strojního parku, hlavně u strojů pro třískové obrábění. Řadu strojů dodala přerovská Meopta, mezi nimi dvanáctivřetenovou vrtačku, na níž se má vyrábět několik náročných dílů.

Začátek roku velmi otřásl plánem Tesly, protože v poslední chvíli byl snížen její plán výroby. Bylo nutné se vypořádat s počtem pracovníků, kterých bylo najednou o 300 více. Většinu zaměstnanců tvoří ženy a některé tu pracují už přes 20 let. Marie Černá, která je v podniku 21 let, plní normu na 110% jako soustružnice, byla při 19. výročí osvobození vyznamenána odznakem Za vynikající práci. Sylva Holubová dostala odznak Nejlepší pracovníce ve strojírenství a podobný dostala i inž. St. Hlubocká.

Asi 40 druhů výrobků Tesly je označeno Zlatou visačkou, která označuje kvalitní zboží. Na visačce je označení, aby odběratel v případě zjištěné nekvalitní práce výrobek vrátil, aby mohl být na pracovišti opraven. Začátek tohoto opatření byl v dohodě se Sovětským svazem, když vyplynula nutnost seriové výroby různých částí automatických telefonních ústředí. Řešení bylo obtížné, neboť řada akcí musela být prováděna za pochodu. Letos se dokončuje kombinované dopravní zařízení, které bude dovršením rozsáhlé automatizace a mechanizace výroby. Výsledky se dostavily a jsou označovány Zlatou visačkou.

V listopadu získal závod první výpočty na samočinném počítači Minsk. Byly to ověřovací výpočty operativních kalkulací. Na výsledcích se podíleli zaměstnanci Telekomunikačních podniků v Praze.

Ke konci roku byl zaveden v závodě nový systém premií t. zv. čtverečky, který spočívá v pravidelném denním sledování každého pracovníka. Tímto systémem byli sice poškozeni ti, kteří byli zvyklí nasekat množství kusů bez ohledu na kvalitu a brát o stovku víc než ostatní, kteří pracovali poctivě. Zmetkové hříchy vzaly některým pracovníkům až 70 čtverečků a to znamenalo až o 70% nižší kolektivní prémie, kterou místo nich dostali ti svědomití. Na počátku to dělalo dosti zlé krve, ale velmi brzy se počaly zmetky ztrácet a středem pozornosti se stala kvalita. Letos už jsou zmetky o třetinu menší. O tento systém čtverečků už je zájem i z jiných měst.

O_b_a_l uspořádal na konci minul. roku Týden kvality a tento pokus dal nahlédnout do nedostatků závodu, což vedlo k přijetí akčního plánu ke zvýšení a zkvalitnění výroby. Podrobný plán byl uveřejněn v tisku. Základem je vnitropodniková soutěž velmi podrobně vypracovaná.

Závod vyrábí tuby na různé masti a léky a kromě toho všechny druhy konzervových plechovek, od malých až po ty největší.

I_s_o_l hned od počátku roku překračoval plánované úkoly. V březnu se konala v závodě schůzka vědecko-technických pracovníků, při čemž byla v závodě založena skupina vědecko-technické společnosti. 3. května dubna navštívili mládežníci z n.p. Synthesia Semtín závod Isol, aby požádali závod o pomoc, protože v semtínském závodě se objevily velké ztráty v energetice na neisolovaném potrubí. Závodní ČSM slíbil, že vyrobí brigádně 1000m² struskových isolačních potrubí a rohoží. Brigáda byla určena na 10. dubna a toho dne devět svazáků obsadilo jednu linku a vyrobili slíbené množství. Touto pomocí semtínskému závodu ušetřili našemu hospodářství ročně 7000 tun uhlí.

Na den stavbařů byl vyznamenán zaměstnanec Miroslav Kubíček, provozní mistr na struskové vlně.

Závod plnil plán po celý rok stejnoměrně a celoroční úkol splnil už 11. prosince. Proto obdržel čestný titul Závod 20. výročí osvobození. Do konce roku vyrobil závod zboží ještě v hodnotě 750 tisíc korun.

K_o_n_s_t_r_u_k_t_i_v_a vyrovnala na konci roku zpoždění z prvních čtvrtletí a dohonila zameškané. Při stranické schůzi 24. března byla přítomnými věnována největší pozornost referátu, který mluvil o zrušení neekonomických provozů, mezi něž patřila i Konstruktiva. Na ministerstvu právě probíhá jednání, že má být závod přičleněn k n.p. Tesla v Kolíně. Diskuse k tomuto bodu byla velmi živá.

Závod měl velkou objednávku kovových skříněk do šaten pro doly. Aby mohl objednávku včas vyřídit, byla zavedena druhá pracovní směna. Státní plán splnila Konstruktiva už 18. listopadu a další závazek splnila 15. prosince.

E_l_e_k_t_r_o_i_s_o_l_a měla na okresní konferenci diskusní příspěvek, který byl nejvíce diskutován. Zmínil se totiž o vysoce výkonném oddělení nosných lišt a kritisoval duplicitu výroby v Ostravě, kde se lišty také vyrábějí, ale tak, že to, co vyrobí Ostrava v tomto oboru se šesti muži, vyrobí kolínský závod za šest týdnů se třemi ženami. Tato neekonomická duplicita jde na újmu našeho hospodářství a je zaviněna ledabylostí nadřazených složek. Při tom není kapacita kolínského závodu plně vytížena.

Jiná kritika se týkala dovozu dříví na výrobu beden, které je dováženo z Čáslavě po vagonech, zatímco by si závod dříví dovážel autem sám, aniž by tím zatěžoval dráhu a prodlužoval dovoz. Jako jeden ze tří podniků na Kolínsku byla Elektroisola vyznamenána názvem podnik 20. výročí slovenského národního povstání.

Závod zavedl do výroby řadu nových výrobků z plastických hmot. Jedním z nich je výroba příchytěk při isolačním upevnění kabelů, kde se dříve používalo porcelánu. Nová příchytka, která řeší věc bez šroubu, zvýšila produktivitu o 70% a úspora na šroubech a na maticích je 10 milionů kusů.

Závod je také jeden z těch, které nemají problémy s vodou. Nečekali až bude celoměstská síť hotova, upravili si dosavadní studnu a zřídili další, která dává 60 tisíc litrů denně. Proto mají dnes na závodě dobře zařízená sociální opatření, sprchy, umývárny, klosety a všude mají dostatek tekoucí vody. Volná prostranství jsou parkově upravena, je tam 600 ovocných stromů, v dílnách jsou laminátové stánky s občerstvením přímo na pracovišti. To vše způsobuje, že závod už 48 měsíců plní plán. Vyřešila se zastaralá technologie výroby pancéřových trubek, paletisace a výroba umělých hmot.

E_l_e_k_t_r_á_r_n_a v teplárně u nádraží měla od r. 1920 staré zařízení, které už nevyhovovalo. Proto bylo letos započato s rekonstrukcí, ale nedostatek materiálu způsobil, že byla rekonstrukce přerušena a započato opět v září. Počasí bylo však v té době chladné a proto vznikly potíže při zásobování parou. Na okrajových částech města byl malý tlak páry, a proto byly vydávány výzvy, aby se šetřilo parou. Nedostatek páry ohrožoval i provoz elektrárny na Zálabí a proto se montéři dohodli s montéry energetických závodů v Liberci, že výměnu parovodu staré elektrárny provedou za deset dní, což také dokázali.

Z e m ě d ě l s t v í

Přes 52 tisíc hektarů orné půdy okresu Kolín tvoří loni i letos velké pokusné pole, na němž němž se používá vyšších dávek průmyslových hnojiv. Letos jich bylo dáno 148 kg na jeden hektar, loni 98 po hektaru. Je to velkoprovozní pokus, který byl svěřen kolínskému okresu, jehož úkolem je především získat velikost efektu, který můžeme v budoucnu očekávat od těchto investic vložených do půdy a získat pevný základ pro řízení investiční výstavby závodů pro výrobu strojených hnojiv. Kolínsko bylo tímto pokusem pověřeno, protože se zde po řadu let objevovaly dobré výsledky hospodaření. Tento pokus je také velkým závazkem a proto už na podzim loňského roku byla půda dobře prohnována chlévskou mrvou, aby se získal humus, který je základem hospodaření. Ze založených kompostů byla půda dostatečně prohnována na ploše 8696 ha orné půdy. Celkem bylo na podzim vpraveno do půdy na 800 vagonů průmyslových hnojiv a ostatní přijdou na jaře. Určená komise navrhla odrůdovou skladbu obilovin, brambor a ostatních plodin s ohledem na zvýšené dávky hnojiv. Celý pokus je dělán na zvýšení sklizně pícnin, k tomu jsou také připravovány nové silážní jámy, rozšiřuje se nová technologie sklizně dosoušením a připravena je instruktáž o silážování.

Pokus se vydařil. Ozimých směsek bylo sklizeno 2500 vagonů, což je v průměru 192q na ha. Loni bylo sklizeno 1100 vagonů směsek při průměrném výnosu 135q/ha. Příštím rokem se mají dávky ještě zvyšovat na 175-190 kg/ha. V dalších letech má dávka překročit 200kg/ha. V některých západních státech jsou dávky až 250kg/ha.

Ještě před zahájením jarních prací byla provedena strojová kontrola některých JZD a bylo zjištěno, že údržba strojů není dostačující a vážné nedostatky byly v uložení hnojiv.

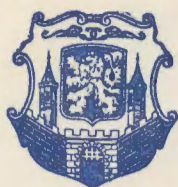
Jarní počasí letos pracím na poli nesvědčilo. V dubnu se to muselo dohánět a všude byl mohutný nástup do polí. Termíny stanovily, že do konce dubna mají být všude připraveny stroje na žně. Vázla však oprava kombajnů a všude byl nedostatek náhradních dílů.

Státní statek Kolín si opatřil šest vlastních kombajnů a dva ze stát. statku Teplá. Koncem července byly na Kolínsku žně v plném proudu, na pomoc přišly závody a mládež. Přes těžkosti měli zemědělci na Kolínsku úspěšný rok hlavně v živočišné výrobě. V mase splnili plán na 103%, ve vejcích na 112%, jen v mléce zůstali 6% dlužní. Mléko bylo po celý rok úzkým profilem zemědělské výroby, a v polovině roku dlužil okres ještě milion litrů.

8. srpna ohlásil okres splnění plánu nákupu obilí. Bylo dodáno 2556 vagonů obilí, z toho 1944 vagonů pšenice, 1227 vagonů ječmene a 385 vagonů žita. Obilí bylo suché, okres byl první ve Středočeském kraji a zavázal se dodat 250 vagonů obilí navíc.

Po úspěšném splnění nákupu obilí byl 29. září splněn také plán nákupu konsumních brambor. Plán byl letos 756 vagonů, ale Kolínsko dodalo o 40 více. Hektarové výnosy byly dobré a kvalita také.

Sklizeň řepy byla začata vyorávkou 22. září na 477 hektarech. Bylo použito hodně mechanisace, hlavně nakladačů. Svoz byl ukončen 31. října. Deštivé počasí hodně zdržovalo a proto byla nutná pomoc brigádníků. Výnosy vzhledem k velkým dávkám hnojiv byly malé. Na stát. statku Kolín jen asi 340q/ha. Někde byly výnosy lepší, ale neodpovídaly zvýšené technologii.

Nedostatek krmiv v jarních měsících letošního roku se projevil v malé výrobě mléka. Na zimní období letos a jarní období v příštím roce jsou však dávky plně zajištěny, protože sklizeň krmiv byla letos dobrá. Práce na státním statku Kolín byla někdy špatně organizována, měla řadu závad a chyběla kontrola soutěže a hodnocení.

Leošní rok v zemědělství byl nejen v okrese, ale i v celém státě úspěšný, jedině řepa nedala to, co se od ní očekávalo. Byly zahojeny jizvy po suchých obdobích minulých let, a Kolínsko, které patří v Čechách k zemědělsky významným okresům, si v konkurenci žírného Polabí vedlo dobře.

T ě l o v ý c h o v a a s p o r t

Začátek roku patřil v Kolíně hokeji. Hokejisté Tatry Kolín patřili s pražským Motorletem k nejlepším oddílům II. hokejové ligy. Zdálo se, že Kolín bude první, ale střetnutí Kolína s Pardubicemi, které jsou na třetím místě, mělo nečekaný výsledek. Kolín byl poražen 4:1, když se dal před 1300 diváky v Kolíně překvapit Pardubicemi, které hned v první třetině vsítily všechny čtyři branky.

Sekce ledního hokeje OVČSTV uchytila na letošní rok oslavy 30. výročí založení hokeje v Kolíně, které mají zahrnout činnost všech oddílů ledního hokeje, AFK, HC Skautů, Sparty a nynějšího Spartaku Kolín Tatra. 25. ledna byl v divadle slavnostní večer, jehož se účastnili všichni bývalí hráči hokeje, mezi nimi univ. prof. MUDr. Jar. Procházka a generál Bohumil Špaček. Následujícího dne byla v Družstevním domě slavnostní schůze a odpoledne bylo utkání jubilatů s krasobruslařskou vložkou. V pondělí bylo pak v Kolíně hostem reprezentační mužstvo hokeje ČSSR.

Bohužel zájem o hokej mezi diváky upadal, protože druhá liga přestala diváky lákat, zvláště po porážce od Pardubic. Proto se na zimním stadionu objevilo při druholigovém zápase Tatry s Mladou Boleslaví jen asi 400 diváků, kteří sice viděli vítězství Tatry, ale nebyli nadšeni. Kolín bojuje už nyní o druhé místo v tabulce.

Dalším zápasem bylo utkání v Liberci, v němž Kolín zvítězil 5:2. Vyvrcholením oslav 30. výročí ledního hokeje byl zápas Tatry s juniory ČSSR, kteří zvítězili 11:5 před malou návštěvou 700 diváků. Nejhezčím utkáním letošní hokejové sezony byl zápas Tatry s pražským Motorletem, který skončil vítězstvím Prahy a tím bylo o prvním místě v tabulce definitivně rozhodnuto. Ani tento zápas nepřilákal více než 700 lidí na zimní stadion a ti viděli vítězství Prahy 6:5.

S hokejovou sezonou se rozloučili v Kolíně velkým vítězstvím Tatry Kolín nad Spartakem Třebíč 12:1. Na zápase však bylo jen asi 300 lidí, následek dřívějších neúspěchů. Je to ovšem trochu nespravedlivé, že obecnost podporuje klub jen v době jeho úspěchů a ztratí zájem, jakmile se mužstvo ocitne v krizi. Tím se ta krize ještě prohlubuje. Kolínská Tatra skončila ve druhé lize na druhém místě, což není špatné umístění, když víme, že okamžitá forma je často dílem náhody. Tím skončil další ročník hokeje a nastoupila kopaná.

Okresní sekce kopané pokládala už před zahájením jarních soutěží za prvořadý úkol nábor a vyškolení nových rozhodčích. Řada nepřístojností v podzimních mistrovských utkáních se objevila zejména tehdy, když zápasy řídili soudci-laici. Je však stále velký nedostatek kvalifikovaných rozhodčích a proto se komise obrátila na všechny oddíly, aby se postaraly o doplnění, protože by jinak nemohla na zápasy delegovat rozhodčí se znalostí pravidel.

9. února zasedal OV ČSTV, který se zabýval hlavně současným stavem tělesné výchovy o ohledem na III. celostátní spartakiádu, která bude v příštím roce. Hlavním úkolem bude doplnění kádru cvičitelů. Proto byla připravena řada kursů nejen v Kolíně, kde se budou cvičitelé připravovat. V Kolíně byly tyto kursy pro pomocné cvičitele v červnu.

První semifinálové utkání Poháru mistrů evropských zemí /PMEZ/ v odbíjené, které sehrála kolínská Dukla v Záhřebu dopadlo nečekanou naší porážkou 3:0. Kolínští si stěžovali hlavně na rumunského rozhodčího, který Dukle odpískal jedenačtyřicetkrát blok přes síť. Přesto se Dukla nevzdává a doufá, že v odvetném zápase v Zásmukách vyrovná.

Fotbalisté Kolína se připravovali na jaro. Tatra vyhrála v Hradci Králové na tamějším Spartakem B 2:1, Lokomotiva Kolín nad Sokolem Štítary 8:0 a Jiskra Kolín se rozešla s Lokomotivou Nymburk nerozhodně 4:4.

Stinnou stránkou už prvních jarních zápasů bylo nesportovní chování některých hráčů a hlavně obecenstva. Bylo by už na čase, aby se s těmito hulváty na hřišti skoncovalo. Není možné, aby si tito lidé dělali na hřišti kolbiště svých nízkých pudů. Projevovalo se to už na hokejových zápasech a je to pro mládež velmi špatný vzor.

Před naplněným sálem sokolovny v Zásmukách sehrála kolínská Dukla odvetný zápas v odbíjené s Mladostí Záhřeb. Zvítězila sice 3:1, ale to nestačilo k postupu, neboť v prvním utkání podlehl 3:0. Dukla podlehla nervositě zodpovědného zápasu. První set vyhráli Jihoslované překvapujícím nápirem a pak už jim na výsledku nezáleželo a ostatní sety pustili Dukle, která je naším přeborníkem.

Rozhodující zápas v krajském přeboru košíkářů o prvenství v tabulce a o postup do I. třídy prohráli kolínští košíkáři s Jiskrou Poděbrady vysoko 77:108. Tím ztratili naději na postup. Místní derby Lokomotiva Kolín a Jiskra Kolín skončilo vítězstvím Jiskry 2:0.

Zahájení jarního kola přeboru IA třídy kopané zahájila Tatra Kolín na svém hřišti porážkou od Spartaku Vlašim v poměru 2:1. Lokomotiva Kolín však porazila Slavoj Chodov 4:1, když první poločas prohrávala.

Březnová bilance výsledků o jarní body v kopané byla nejpříznivější pro účastníka první třídy kopané, kolínskou Lokomotivu. Ziskem čtyř bodů se postavila do čela kolínské kopané a navíc porazila v místním derby III. kola čs. poháru Jiskru 5:4.

V druhé dubnové neděli zvítězila Lokomotiva nad Slavojem Úvaly a ocitla se tím na předním místě tabulky. V následujících zápasech však ztrácela Lokomotiva nerozhodnými výsledky body a ocitla se brzy na třetím místě za Počernicemi a Úvaly. V krajském přeboru je však Tatra zatím na třetím místě a Jiskra na sedmém. V dalších kolech Lokomotiva ztrácela body dále. Před koncem sezony v květnu hrály kolínské kluby se střídavým štěstím, ale do bojů o postup do II. ligy a o návrat do krajského přeboru už nezasáhnou.

V červnu si kolínská Tatra vedla z fotbalových oddílů nejlépe a byla stále na třetím místě, zatímco Lokomotiva prohrávala zápas za zápasem a je otázkou, zda se bude moci vrátit do krajského přeboru.

Závěr sezony udělala Jiskra mezinárodním utkáním, když se na svém hřišti utkala se Sportvereinigung Fortschritt Neugesdorf z NDR. Hosté byli divisním celkem oblasti Búdišín Lužice. Při tomto zápase odměnil klub své věrné hráče, kteří v barvách Jiskry sehráli 100-400 utkání. Lokomotiva remisovala s Kostelcem a ztratila tak poslední naději vrátit se mezi fotbalovou elitu. Kromě toho porážkou v Kutné Hoře byla vyřazena i z poháru. Kolínský primát si na konci sezony udržela Tatra.

Novou sezonu kopané zahájily kolínské kluby s malým štěstím. Jiskra i Tatra byly v prvních kolech krajského přeboru poraženy, v dalším kole utrpěla Lokomotiva těžkou porážku v Sáza-
vě a Jiskra ve Slaném. Tatra byla na podzim sparringpartnerem pro reprezentanty ČSSR v kopané do Budapešti. Prohrála sice 7:0, ale udržovala otevřenou hru a ukázala slabiny našich reprezentantů.

6. prosince se hrál na hřišti Lokomotivy poslední zápas v kopané. Bylo to opět kolínské derby mezi Lokomotivou a Tatro. Zvítězila Tatra 5:1 a potvrdila tím, že je v Kolíně nejlepším celkem, který má na jaře naději na druhou ligu. Kopaná Lokomotivy je v krizi a bude nutno do jarního období přestavět nejen mužstvo, ale získat i nové lidi do funkcí.

V první jarní neděli zahájili turisté svůj tradiční podnik 100 jarních kilometrů. Dne 22. března měli opět sraz na Vysoké a sešlo se tam na 1000 účastníků, hlavně mládeže.

Turisté dostali od vlády rozhodnutí ve prospěch turistického ruchu. Přesto, že Kolínsko není tak atraktivní oblastí turistiky, přece by bylo možné, aby na nádraží byla velká orientační tabule. Okolí města je nyní dobře značeno turistickými značkami, a bylo by dobře, aby ve městě byly i směrovky. Dále by pro návštěvníky měla být laciná brožurka, jež by seznamovala s našimi pamětihodnostmi. Mohla by být i cizojazyčná. Kolín má některé vynikající pamětihodnosti, o nichž se u nás málo ví. Sám kronikář měl možnost několikrát provádět cizince až ze zámoří po archeologických sbírkách, za nimiž tito lidé speciálně přijeli. Také průvodcovská služba, kterou organizoval Turista je zaměřena hlavně mimo Kolín a děti ze škol, které konají zájezdy do Tater a se svými rodiči už byly v Bulharsku, Polsku nebo Maďarsku, neznají vůbec nebo málo znají Kolín. Kolínské ovzduší není zdravé a Kolíňané jak mohou, tak odjíždějí do Krkonoš. Ale to spojení. ČSD po této stránce četným žádostem z Kolína posud nevyhověly. Obtíž je v Kolíně také s tím, že velmi pěkná noclehárna na Zimním stadionu nemá posud vyvařování, takže se tam nepodávají snídaně. Ve městě lze sníst až v 9 hodin a to je trochu pozdě.

Koncem března byly v Kolíně zahájeny nácvičné hodiny na III. celostátní spartakiádu pro muže i pro ženy. Návštěva cvičení však nebyla uspokojivá a nebyly zastoupeny právě největší jednoty Tatra a Lokomotiva. V červenci byly na okrese ustaveny komise pro přípravu CS, které mají zajistit ubytování, stravování a hospodářské věci. Na celém okrese probíhají na konci léta a na podzim cvičení na spartakiádu. Cvičí se hlavně ve školách a učňové v závodech. Na konci roku se ukázalo, že dospělých cvičenců se stále nedostává, ale žactva a dorostu je dost. Z potřebného počtu 250 mužů cvičí jen 87 a z potřebných 400 žen pouze 261.

Za účasti 65 startujících se konal koncem března okresní přebor v přespolním běhu. Přeborníky se stali vesměs atleti Lokomotivy Kolín. Kolínská atletika dodávala vždy dobré závodníky na celostátní reprezentaci a na tuto tradici navázali letos také dva kolínští reprezentanti, kteří zastupovali ČSSR v Berlíně. Byli to dorostenci Bohman a Hegyes, kteří tam své disciplíny vyhráli.

1.- 9. srpna jeli atleti, muži i ženy kolínské Lokomotivy do Maďarska, kde se účastnili národních závodů spolu s Poláky.

Tradiční Drozdův lesní běh, už 38. ročník, na trati dlouhé 4200m vyhrál letos z 28 startujících Petr z Rudé hvězdy Praha a druhý byl Jurečka z Lokomotivy Kolín. Poslední utkání kolínských atletů zakončila domácí Lokomotiva vítězstvím nad Rudou hvězdou Pardubice a v celokrajském přeboru se tak umístila na 4. místě.

U příležitosti oslav 15. výročí vzniku NDR startovali lehcí atleti Lokomotivy Kolín spolu s Poláky na mezinárodních atletických závodech v Cottbusu. Docílili velmi pěkných výsledků a Elbogen a Poláček byli ve svých disciplínách první. Oba z Kolína.

Celostátních přeborů gymnastek se v Kolíně účastnilo celkem 64 startujících a bylo mezi nimi i pět závodnic kolínské Lokomotivy.

Uplynulá sezona kolínských atletů byla tedy velmi úspěšná. Závodníci startovali na 162 podnicích /z toho 62 v Kolíně !!!/, získali 4 tituly přeborníků ČSSR, 24 titulů v kraji. Byly překonány 2 rekordy ČSSR a 20 krajských. V oddílu atletiky Lokomotivy je jeden nositel titulu mistra sportu.

Do Tokia na olympijské hry byli vysláni dva kolínští odbíjenkáři, zasloužilý mistr sportu Karel Paulus a Jarosl. Šmídl. První patří už řadu let k oporám družstva, druhý je už pět let členem reprezentačního týmu ČSSR. V odbíjené mužů na olympijských hrách v Tokiu dosáhlo naše mužstvo se dvěma Kolíňáky druhého místa a stříbrné medaile. Měsíc říjen se stal dobou, kdy sportovní veřejnost Kolína byla upřena hlavně na obrazovky, kde se ukazovaly některé scény z Tokia. Výkony, které se tam docilují jsou jistě jedinečné a jsou příkladem i naší mládeži, ale hlavním cílem nejsou rekordy, nýbrž čestný zápas. Mnoho se v Kolíně diskutuje o jednotlivých závodnících, jsou posuzovány jejich výkony, ale myslím, že ten závodník, který byl do Tokia nominován už zaslouží obdivu i když nedosáhne žádné medaile.

19. listopadu se konala v zasedací síni radnice beseda s účastníky tokijských olympijských her. V úvodním projevu předsedy MěstNV s.R.Dlouhého byl vysloven dík od kolínské veřejnosti oběma závodníkům Paulusovi a Šmídlovi za úspěšnou reprezentaci kolínské Dukly a za získání stříbrné medaile. Oba sportovci odpovídali na řadu otázek a zapsali se do pamětní knihy. Na památku svého vítězství obdrželi dar.

První ročník stolního tenisu, který v sokolovně uspořádala Lokomotiva, měl na loo účastníků. Hra byla dobře organizována a stáří hráčů a hráček bylo od 11 do 50 let.

Zřízením bazénu na zálabské chlapecké škole má nyní Kolín letní i zimní plovárnu a je tedy dána všem dětem možnost se naučit plavat.

V letních měsících probíhal na tenisových dvorcích na Zálabí celostátní dorostenecký přebor města Kolína, kterého se účastnilo 83 chlapců a děvčat.

V téže době přinášel krajský časopis Svoboda řadu článků, v nichž vynikající kolínský odbíjenkář, mistr sportu Karel Paulus, udílel rady závodníkům v tomto sportu.

Kolínské kuželkářky Rážková a Lauerová na mezinárodním turnaji v Budapešti získaly bronzovou medaili a obě patří mezi nejlepší evropské závodnice.

Za velmi hezkého počasí byl v Kolíně pořádán letecký den a na svazarmovském letišti se sešlo na 4000 diváků. Vyhlídkových letů se účastnilo 150 občanů.

Nový ročník podzimní ligy zahájili kolínští hokejisté koncem října v poháru II.ligy a Tatra podlehla Liberci 0:6. V příštím zápase v Kolíně porazila Chomutov 5:2. Podzimní měsíce ovládl opět hokej a povzbuzením bylo vítězství Tatry v Havlíčkově Brodě 3:2. Další zápasy šly opět se střídavým štěstím. S Mladou Boleslaví prohrála Tatra Kolín 0:6, ČKD Prahu porazila 3:1, ale před slabou návštěvou. V Hradci Králové zvítězila 4:2, takže na konci roku se ocitla v čele tabulky před Litoměřicemi, které Tatra porazily 6:0. Teprve jaro v příštím roce ukáže, zda se Tatra v čele udrží.

Posledním sportovním podnikem roku byl silvestrovský cross atletů pro muže a dorost na 3000 m a pro ženy a dorostenky na 1000 m. Dále byli odměněni funkcionáři, kteří za svou práci obdrželi knižní dary.

V příštím roce uplyne 65 let zrodu kolínské kopané, kdy z práce několika studentských nadšenců vznikl kroužek A C Kolín a z toho později AFK Kolín. Tento klub za své pozdější éry se zařadil mezi naše nejpřednější kluby a měl velkou řadu vynikajících hráčů a mezinárodních úspěchů. Jeho tradice nevzala za své ani při změně jména. Dnešní Lokomotiva, která je dědičkou tohoto slavného klubu bude toto jubileum slavit v příštím roce.

Z přehledu je vidět, že Kolín má sportovní život rozvinutý ve všech oborech, v některých s větším, v jiných s menším úspěchem. Díváme-li se nazpět, vidíme, že sporty mají své kulminační období i doby úpadku, podle toho, jak se mění generace, ale vždy byl v každé době v Kolíně některý ze sportovních oborů, který Kolín dostatečně reprezentoval.

R ů z n ě

Akce proti kouření má ten výsledek, že starší generace a muži kouření omezují, ale roste počet mladých kuřáků a žen. Na zasedání rady MěstNV bylo usneseno zřít se kouření po dobu schůzí.

14. února se v jídelně školní družiny devítiletky v Kolíně II zřítla část stropní omítky nad pracovním stolem kuchařek, z nichž některé byly raněny. Je zajímavé, že se to stalo na téměř místě už po druhé.

Na okrese bylo v r. 1963 spotřebováno 5003 tuny trvanlivého pečiva, což je 50 železničních vagonů po 10 tunách. Když porovnáme statistická čísla spotřeby v minulém roce 1962 s rokem 1962, vidíme, že v celostátním měřítku i na našem okrese je růst. Prodej nábytku vzrostl celostátně o 7%, ale v Kolíně o 47%. Nábytku bylo v kolínské prodejně prodáno za více než 5 milionů korun, obuvi téměř za 18 milionů a plán prodeje na okrese byl splněn na 102,7%. Ještě větší procento se jeví v prodeji ledniček, televizorů, motocyklů a praček. Ani prodej potravin nezůstal pozadu. Spotřeba mléka vzrostla o 1,8%, másla o 6,2%. V r. 1963 bylo spotřebováno přes 10 milionů litrů konzumního mléka a 812 tisíc kg másla, na jehož výrobu se spotřebovalo 20 milionů litrů mléka. Spotřeba másla proti minul. roku je větší o 56 tisíc kg. Čísla jsou sice celookresní, ale Kolín tu participuje velkou částí.

Prodej masa a masných výrobků měl v r. 1963 velmi nestejnou poptávku. V prvním pololetí byla poptávka uspokojována jen s velkými obtížemi a před masnými krámy se objevovaly fronty, v druhém pololetí byla plně uspokojena a pokud se tvořily fronty, bylo to proto, že si mnozí chtěli zajistit nákup nejkvalitnějšího masa a masných specialit, zatímco běžné druhy masa a uzenin zůstávaly v krámě. Proto bylo v únoru přistoupeno k odstupňování cen některých potravinářských výrobků a to především u nejlepších druhů masa a uzenin a ryb, dovážených masných a rybích konzerv a sýrů v poměru k cenám ostatních běžných výrobků. Toto opatření řeší nescoulad mezi poptávkou a nabídkou. Spotřeba masa je vždy jazýčkem, který ukazuje životní úroveň. Spotřeba masa u nás s toupla až k nezdravé mezi, protože v některých rodinách tvoří celotýdenní potravu. Při tom je třeba více využívat zeleniny, zeleninových polotovarů, sýrů, tvarohu a jiných potravin, které jsou zdraví prospěšné.

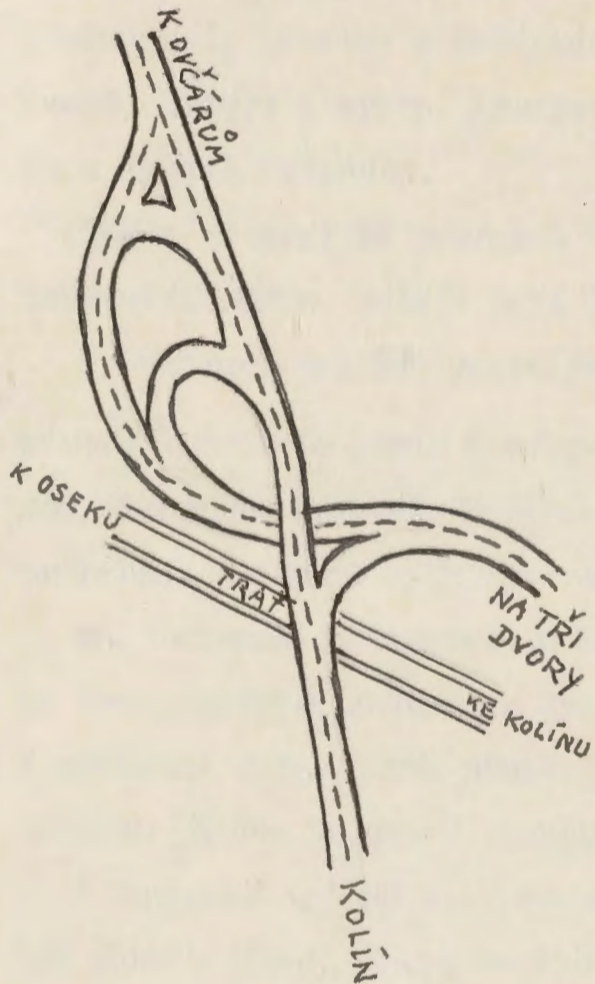
Maloobchodní obrat dosažený na okrese v obchodních podnicích Pramen, Jednota a Restaurace a jídelny byl 490 milionů korun. V tom jsou však zahrnuty i peníze za alkoholické nápoje, kde za jednotlivé druhy jsou vykazovány velké částky. Za pivo se v r. 1963 na okrese utratilo přes 36 milionů korun, za lihoviny 13 milionů a za cigarety a tabákové výrobky ročně 32 milionů korun. Na každého občana počítaje v to i malé děti připadne tedy ročně 320 cigaret a tabákových výrobků.

První pololetí letoš, roku ukazuje v nákupu živočišných výrobků větší číslíce. Maso bylo vykoupeno na 103%, vejce na 112%. Dluh zůstává stále v mléce, ale výhled na druhé pololetí je dobrý.

2. března byly na vojenské správě zahájeny odvozy branců, kteří se už narodili v revolučním roce 1945 a kteří půjdou na podzim na vojnu.

Dopravní situace u železničních závor na Zálabí na Ovčárecké ulici a na Třídvorské silnici je neustálým předmětem nářků všech řidičů a nadělala mnohostarostí všem funkcionářům. Proto byla ve dvou lednových mrazivých dnech utvořena statistická hlídka, aby zjistila dopravu na obou přejezdech. Bylo zjištěno, že za jediný den na těchto přejezdech projede na 3000 vozidel, která zde čekáním ztrácejí mnoho času. Proto byl vypracován projekt, který řeší závalu nadjezdem. Jeho finanční náklad je propočten na 15 milionů korun, jeho časové rozvržení na 40 měsíců. Se stavbou bude začato na jaře v příštím roce 1965. Kolín se tímto vyřešením zbaví opravdu velké závary, která byla stálým zatížením také městské dopravy, protože autobusové linky města stávaly až půl hodiny u závor a v době řepné kampaně to bylo ještě horší. Železniční linka Kolín - Velký Osek je jedna z nejfrekventovanějších v Čechách a proto závory jsou spuštěny skoro stále ve dne i v noci. Největší potíže mají sanitky, jestliže převážejí případy, které vyžadují rychlou pomoc.

Časové ztráty u přejezdů činí podle propočtů ročně tři miliony korun, takže vybudování nadjezdu pro oba přejezdy se během pěti let zaplatí. Návrh na nový přejezd vypracoval Pražský projektový ústav a stavbu budou provádět Stavby silnic a železnic, správa Hradec Králové. Přejezd je řešen tak, že obě místa přecházejí trať jediným nadjezdem v Ovčárecké ulici a potom se cesty opět dělí na Ovčáry a Tři Dvory. Model přejezdu byl vystaven a je středem pozornosti občanů, protože už na jeho uskutečnění každý čeká. Materiál na násep se bude vozit až od Býchor, kde je v lesích méně úrodná písčité půda, která se hodí k sypanému náspu.

Od 1. července se začalo se zvyšováním nízkých důchodů plynoucích ze zaměstnaneckého poměru. Zvyšování bude individuální na návrh sociální komise MěstNV. Letos se zvyšuje důchod starobní, invalidní a případně vdovský na 400 korun měsíčně. Na okrese bylo vyplaceno v r.1963 120 milionů na důchodech. Podle usnesení ÚV KSČ má ještě letos dojít k úpravě sociálního zabezpečení družstevníků a úpravám dávek v nemoci a mateřství.

Po okresní kontrole soudružských návštěv nemocných na počátku roku, byla v květnu znovu provedena komisí národního pojištění kontrola, která zjistila, že někteří nemocní pouze nemoc předstírají, jeden dokonce 20 dní. Někteří nemocní ani při návštěvě nebyli doma.

29. května se strhla nad Kolínkem velká bouře spojená s krupobitím. Škody v Kolíně nebyly tak velké, ale obec Škvrňov byly silně postižena a zaplaveno bylo 11 domů.

14. června se na koupališti ve Třech Dvorech utopil kolínský holič M. Kučera před zraky své manželky a svých dětí.

29. června bylo vzpomenuo vzniku první světové války. Je to už půl století od té doby, a přece těm, kteří to pamatují, připadá, že je to nedávná událost. Sarajevské výstřely znamenaly konec světa, který do té doby udával ve světě hlavní ton a výstřely Aurory mu odzvonily úplně.

Ve dnech 4. a 5. července u příležitosti 90. výročí založení Čs. obce baráčnícké sjelo se do Kolína na 22 tisíc příslušníků této národopisné organizace. Tak velkou přehlídku národních krojů v Kolíně nepamatují. Ulice se zaplnily autokary a pestrými svéráznými kroji ze všech koutů Čech. Byly tu Budějovice, Plzeň, Sokolovo, Boleslav, Kladno, Slaný, z Prahy byl vypraven zvláštní vlak, který přivezl 1300 účastníků. Oslavy začaly v sobotu, ale vyvrcholením byl nedělní průvod a veselice na Zimním stadionu a na Kmochově ostrově. Od sokolovny vyšel průvod patnácti tisíc krojovaných mužů a žen a za zvuku dechovek si vykračovalo 160 žup se svými prapory a 40 majkami. Mezi staršími šla i mládež, taneční a pěvecké soubory a děti v národních krojích. Takový průvod neměla ani letošní Strážnice. Na Zimním stadionu se představily soubory z Budějovic, Tábora, Sokolova, Prahy a dalších měst. Předvedly staročeské obyčeje a zpěvy. Kmochova hudba je provázela při nástupu. Jedna ze slavností, která se v Kolíně vydařila.

Kolín má nyní 35 průvodců turistů, kteří jsou připraveni seznámit návštěvníky s pamětihodnostmi města. Dělají také jazykové zkoušky, aby mohli vodit výpravy ze zahraničí.

V červenci byl dán znovu do provozu nově adaptovaný hotel Savoy. Adaptace si vyžádaly náklad 107 tisíc korun a vybavení dalších 203 tisíc korun. Dosavadní herna byla změněna v nekuřáckou restauraci, kavárna byla vymalována, opatřena novými koberci a skleněným tanečním parketem. Současně byly vybaveny hotely Černý kůň a Tatra, které jsou na hlavní silnici.

22. července havarovalo u Kolína francouzské auto - autokar - který se značně poškodil. 16 francouzských občanů se zranilo a byli okamžitě sanitkou dopraveni do nemocnice. Pomohla i soukromá auta. Čtyři zranění byla těžká. Nehodu podle sdělení zavinil francouzský řidič rychlou jízdou na mokré vozovce. Naše zdravotnictví se o všechny rychle postaralo.

V červenci se nad Kolínem rozpoutala bouře, která zatopila několik domů a do skladiště ČSD uhodil blesk, který rozbil komín, demoloval střechu a vyrazil dvířka u všech kamen. K úrazu nepřišel nikdo.

24. srpna bylo výročí, kdy byl Kolín poprvé bombardován leteckými svazy ze západu. Za velmi pěkného počasí přiletěly po 12. hodině americké svazy bombardovacích letadel a začaly házet bomby. Těžce bylo zasaženo Zálabí. Přes 100 osob bylo zabito, desítky byly raněny a mnoho rodinných domků bylo rozmetáno. Jen závody pro Wehrmacht vyráběly dál.

24. září bylo slavnostní rozloučení s vojáky kolínské posádky, kteří odcházeli do civilu. Rozloučil se s nimi s. R. Dlouhý, předseda MěstNV.

V posledních říjnových dnech bylo v Kolíně pocítěno slabé zemětřesení, které bylo zaznamenáno v celých Čechách. Svůj střed mělo v alpských zemích a poněkud větší otřesy pocítily Budějovice a Slovensko. Větší zemětřesení zaznamenává kolínská kronika z posledních dnů února před 376 lety, kdy kronikář napsal, že se zemětřesení "ozývalo jekem hromovým",

a dodává, že "při tom skákala skla v oknech". Tenkrát bylo ovšem sklo jen výsadou bohatých, ostatní měli v oknech měchuřiny a ty asi neskákaly.

Do kolínské veřejnosti pronikly zprávy o některých nesprávnostech ve školní jídelně jedné školy. Docházelo tam ke zcizení potravin.

12. listopadu se konala výroční konference Sdruženého závodního klubu /SZK/, kde byla hodnocena jeho celoroční činnost. Za účasti asi 150 delegátů za závodů a společenských organizací přednesl hlavní referát ředitel SZK s. Zdeněk Topinka.

V restauraci Na hrádku byly v listopadu dokončeny opravy a dobře upravená místnost byla odevzdána, aby sloužila pravidelným schůzkám mládeže.

Letos bylo město od července bez svých městských lázní, protože nečekaná havárie si vyžádala generální opravu, která bude hotova až počátkem příštího roku. Mnozí občané na to žehrali, zvláště ti, kteří nemají doma koupelny, ale popraskání trubek, které nebyly řadu let vyměňovány způsobilo, že lázně musely být vyřazeny. S nimi se svezla i prádelna, která však byla dána do provozu už letos.

Snaha mít na vánoce ozdobený smrček se letos projevila také tím, že kdosi odřízl ve Fučíkově parku vršky dvou stříbrných smrků, ačkoliv byl na trhu dostatek stromků. Vyšetřování zjistilo, že to byl muž cikánského původu.

Na vánočním trhu bylo dostatek hus, ryb, krůt a vánočního zboží. Jestliže se objevily fronty, bylo to jen proto, že lidé nechávají nákupy na poslední chvíli. Na všechny se však dostalo.

Dobře se uvedlo kulturní středisko na nádraží. Je to prostorná místnost opatřená regály, kde jsou časopisy a zde v klidném prostředí mohou cestující počkat na vlak. Jsou tu konány i besedy, kterých bylo v r. 1968 celkem 60 a kromě toho 132 filmových představení. Účast na besedách až 60 osob. Od listopadu minul. roku bylo zde zavedeno i půjčování knih domů. Kromě toho tu bývají výstavy obrazů a k dispozici jsou hry hlavně šachy. O kulturní středisko se stará pětičlenný kolektiv programové rady železniční stanice.

Letos počala velká úprava silnice z Kolína do Prahy. Bude mít dva široké pásy vcházející do Kolína, mezi nimi bude dvoumetrová zeleň s hydranty na kropení vodou a třímetrový chodník. Bude to moderní dopravní trasa, která spojí rychlou dopravou Kolín s Prahou.

30. dubna vyhrávala hudba kolínských požárníků na palubě lodi Praha, která byla naložena uhlím a plula z Poděbrad do své konečné stanice Kolína. Cestou jí zdravily stovky občanů, zvláště ve zdymadlech v Klavarech a v Kolíně. Hudba nastoupila v Klavarech. U přístaviště očekávali loď zástupci OV KSČ a ONV spolu s vedoucími ČSPIO. Loď přistála ve 13,30, lodníci byli přivítáni a bagry začaly vykládat první mostecké uhlí dopravené do Kolína po vodě.auta byla nakládána v desítiminutových intervalech lžící o obsahu 6q. Ročně se má do Kolína dopravit až 50 tisíc tun uhlí a lodě budou zpět vozit jiné zboží. První den bylo na dvou lodích přivezeno 500 tun uhlí. Tím byla zahájena pravidelná doprava mosteckého uhlí z Vaňova do Kolína. Je to první krok ke splavnění Labe přes Veletov k Týnci a k Pardubicům a Kolín se tak stane vnitrozemským přístavem.

30. dubna byla zahájena osobní doprava lodí z Poděbrad do Osečka a jedna jízda v neděli až do Kolína. Z Kolína je o jízdy malý zájem. Je to hlavně proto, že je velmi vysoké

jízdné. Cena lístku z Kolína do Poděbrad je osm korun, zatímco vlakem to stojí 2,40. Mnozí by ve slunečných dnech raději volili cestu po vodě, ale rozdíl ceny je příliš veliký a bude vždy překážkou cestování po lodi.

Počátkem prosince přijelo už do Kolína 200 lodí s uhlím, celkem 85 tisíc tun paliva. Na zpětné cestě vozí nyní chvaletický pyrit pro ústeckou chemičku. V prosinci začaly na Labi zkoušky s tlačnými remorkéry. Je to výrobek polských loděnic, má dva naftové motory o síle 240 koňských sil, jedno souloží o dvou pontonech k sobě připoutaných. Každý ponton veze 400 tun nákladu. Pro zkoušky byl zvolen tento úsek Labe, protože je nejobtížnější a vlastnosti remorkéru se tu mohou nejlépe projevit.

Vedle chvaletické rudy se po Labi dopravuje zpět sběrový papír pro papírnu ve Štětí, betonové cihly pro severočeské podniky, výrobky kolínských továren s určením pro Hamburk a j. Uhlí, které lodi přivážejí je též pro kolínskou elektrárnu a teplárnu a pro uhelné sklady v Čáslavi a v Pardubicích. Ulehčí se tím hlavnímu železničnímu tahu z Kolína přes Nymburk do severočeské pánve. Zásobovací potíže s uhlím tím byly odstraněny, protože doprava se konala do 15. prosince.

Město Kolín má dobře pracující komisi cestovního ruchu a je zajímavé sledovat, jaký zájem jeví cizinci i ze zámoří o Kolínsko, které vedle historických památek, má vzácné archeologické vykopávky, k nimž položil základ červenopečecký lékař dr. Fr. Dvořák, který za války umučen v koncentračním táboře. Letos navštívilo kolínský okres 2920 cizinců z Evropy i ze zámoří. Naproti tomu za první tři čtvrtletí se účastnilo 7683 našich lidí zájezdů do ciziny a podle výkazů kanceláře Turisty bylo na tyto zájezdy zapláceno 1,625.000 korun. Ze zkušeností letošního roku se připravuje rozvoj cestovního ruchu na příští rok 1965. Upravuje se restaurace na Čerčance v Kolíně, hotel Jevany s rozšířeným chatovým ubytováním. Nejvíce turistů k nám přijelo ze socialistických států 1773, z kapitalistických 1147 osob. Není však ještě v turistickém ruchu všechno tak, jak by mělo být. Ještě někde chybí čistota, rychlost a ochota, malá je znalost řečí u obsluhujícího personálu, je třeba více svědomitosti, porozumění pro potřeby návštěvníků a někde i poctivosti. Chybí také trochu více národní hrdomosti, přílišní obdivování obyčejných věcí, jen proto, že jsou z ciziny.

Po tři měsíce byla v nádražní restauraci prováděna přestavba místností pro samoobsluhu. Byla otevřena 28. února. Tím se zvýšila kapacita restaurace a byla dána do stejné správy s restaurací na Staré poště, na niž byly časté stížnosti. Nádražní hala byla nově vybavena dvousedadlovými sedačkami, jaké jsou v nových železničních vagoncích. Hala je nyní příjemným prostředím pro ty, kdož čekají na vlak, ale musí se dbát na to, aby se nestala shromaždištěm těch, kteří si v restauraci naberou více než snesou.

V domech patřících státu se bude od 1. ledna vybírat měsíčně společně poplatek za plyn, elektrickou energii, telefon, rozhlas a televizi vždy jedinou úhrnnou částkou. Už letos byla rozdána letáčky, které oznamují, že tento systém bude zaveden po celém státě a výběrem bude pověřena pošta.

Kolín je také mezi třemi městy Středočeského kraje, kde byla zřízena dálkopisná stanice. Je to způsob dopravy zpráv mnohem rychlejší než telefon a využívají jej hlavně závody.

Letos uplynulo právě sto let od sensačního nálezu kolínského dvojhrobu, kdy dělníci v bývalé Součkově cihelně odkryli hrob, v němž byly dvě kostry, železný meč a sekery, zlatěná řemenová nákončí, dvě skleněné nádoby, bronzová miska, kůstka zasazená do zlata, stříbrem plátované ostruhy a stříbrný kalich. Tento kalich byl příčinou, že nález byl spojován s bitvou u Lipan a jeden z pohřbených byl považován za husitského hejtmana Prokopa Holého, protože podle dochovaných zpráv část Sirotků skutečně do Kolína uprchla. Kalich byl dán tehdy evangelickému sboru v Kolíně, kde byl používán při bohoslužbách. Později podle vědeckých zkoumání byl tento nález zařazen do t.zv. doby knížecí na konci 9.- 10. století. Moderní věda tento posudek potvrdila, že nález patří do období říše Velkomoravské. Dnes je celý nález soustředěn v pražských archeologických sbírkách.

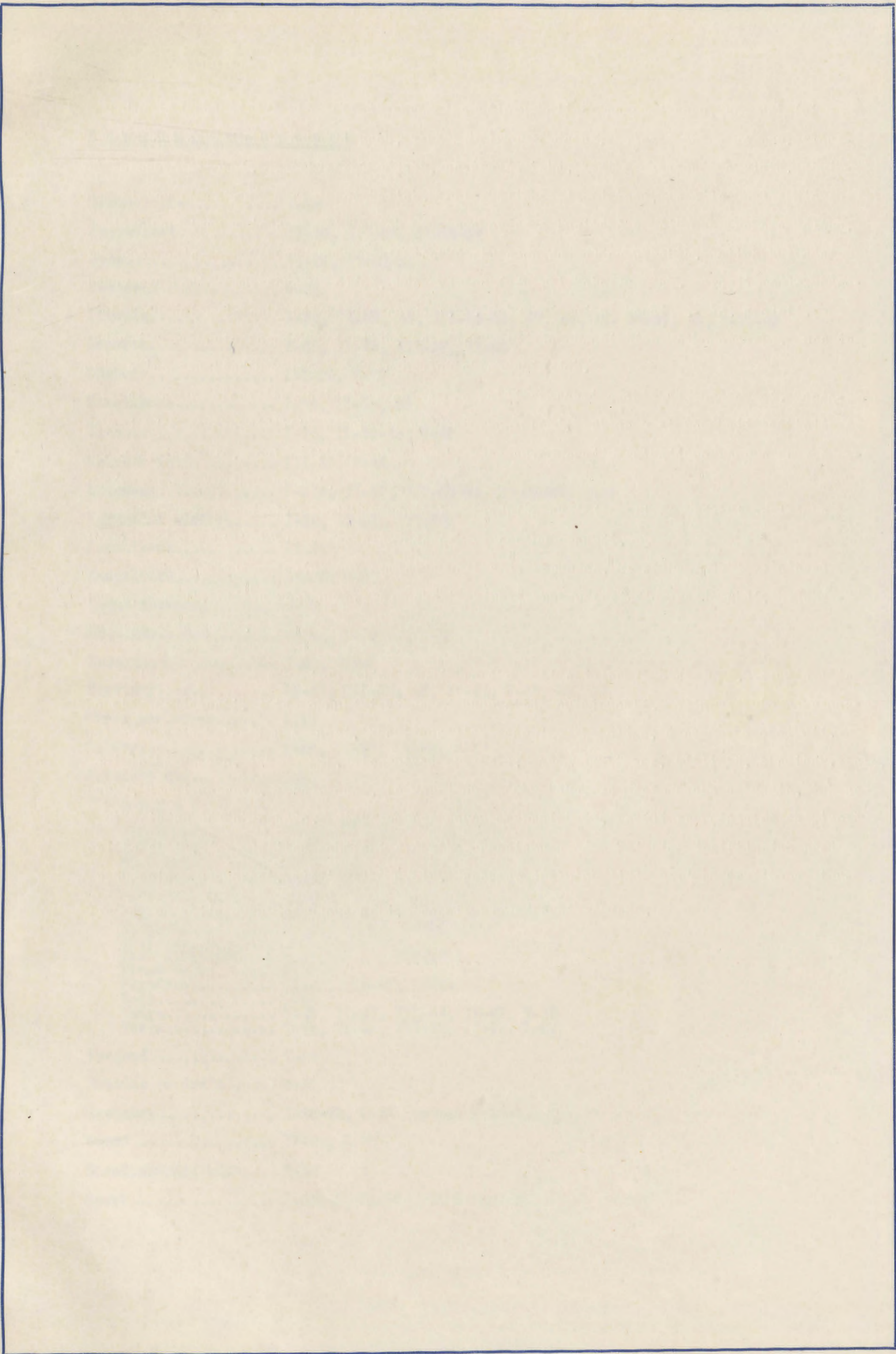
Růst počtu motorových vozidel působí stále větší starosti s otázkou garážování. Zastavovací plán nového sídliště pamatoval na výstavbu garáží, při čemž si pomáhají majitelé družstevních bytů. Mezi majiteli aut a těmi, kdož auto nemají vznikají rozpory o stavbě garáží v hustě obydlené čtvrti.

V listopadu sněmovali v Kolíně aranžéři výkladních skříní a při té příležitosti jako instruktáž upravili výklady prodejny oděvů k vánočnímu prodeji.

V dubnu se stala v Kolíně dvě smrtelná neštěstí. Důchodce, který na Zálabí vypaloval trávu, uhořel. Blízko restaurace Na Rozkoši sbírala žena u přejezdu spadlé uhlí, byla zachycena a usmrcena.

Těmito drobnými zprávami z Kolína končí kronika pětiletí let 1960 až 1964. Byla to léta bohatá na události, léta pohnutá i významná budovatelskou činností. Kolín za tyto roky doznal řadu změn k lepšímu a mnozí, kteří odešli v roce 1945 z Kolína, dnes město obdivují. Není ještě všecko, jak má být, ale rozvoj průmyslu, nové komunikace, sídliště, stadiony, škola, parky, lodní doprava, opravy domů, to vše jsou známky toho, že město roste a buduje, jak se v dřívějších dobách nedělo. Město nabývá novou moderní tvář, podílí se podstatně na životě celého státu, je důležitou součástí státního organismu a má v příštích desetiletích před sebou nejen budoucnost, ale i velké úkoly. Generace dnešních lidí tvoří navazující na minulost a podávající ruku do budoucnosti, pro niž klade pevné základy.

---ooOoo---

S t r u č n ý r e i s t ř í k

Archeologie.....	V-80
Bezpečnost.....	II-19, III-26, IV-23-24
Byty.....	II-22, IV-21-22
Cestovní ruch.....	V-80
Divadlo.....	I-34, II-33, 43, III-32-33, 37, 40, IV- 35-37, 62, V-39-42
Doprava.....	I-28, II-19, III-27, IV-65
Dýchody.....	III-28, V-77
Kanalizace.....	I-24, II-18, 23
Kino.....	I-36, II-39-40, V-48
Kmochův Kolín.....	III-39, V-44
Knihovna.....	I-31a, II-37, III-33-34, IV-38-39, V-46
Komunální služby.....	I-26, II-21, III-28
Komunikace.....	II.18
Koupaliště.....	IV-63, V-31
Lodní doprava.....	V-79
Měst.nár.výbor.....	I-20, IV-13-15, V-29
Museum.....	I-31, V-38
Návštěvy.....	II-41, III-38, 43, IV-41, V-33, 59, 77
Okres.nár.výbor.....	1,19
Oslavy.....	I-38, II-35, IV-42, V-77
Osvětový dům.....	I-32
P r ů m y s l	
Draslovka.....	II-49, III-45, IV-51, V-66
Elektrárna.....	IV-54, V-69
Elektroisola.....	IV-52, V-69
Frigera.....	I-49, II-49, III-46, IV-50, V-67
ISOT.....	IV-55, V-68
Konstruktiva.....	IV-55, V-69
Koramo.....	I-47, II-48, III-46, IV-53, V-65
Lučební.....	I-50, III-45, IV-51, V-66
Obal.....	I-45, V-68
Obchod.tiskárny.....	I-50, II-49, III-47
Piana Kolín.....	III-47
Plynárna.....	II-49, III-47, IV-54
Soja.....	I-45
Tatra.....	I-43, II-47, III-44, IV-47, V-63
Tesla.....	I-50, II-48, III-45, IV-49, V-67
Přejezd.....	V-77
Rozhlas po drátě.....	I-37
Rozpočet.....	I-28-29, I-36 /rozpoč.divadla/ III-23, IV-17
Různé.....	IV-60, V-76
Sdruž.závodní klub.....	V-43
Sport.....	I-53, II-51-53, III-51-53, IV-58-60, V-71-75

Stadion.....	III-53
Školství.....	I-39, II-25-28, III-30-31, IV-27-32, V-54-59
Tisk.....	II-21, 36
Vánoční trh.....	I-40
Voda.....	I-24, II-24, IV-43-45
Volby.....	I-19, V-27-29
Volby soudců.....	IV-27
Výstavba.....	I-21, II-17, III-19, 22, V-30-36
Výstavy.....	II-38, 43, III-35, IV-40, V-45
Zásobování.....	IV-18, V-32
Zdravotnictví.....	I-25, II-29-32, III-41-43, IV-25-27, V-49-53
Zemědělství.....	I-51, III-49-51, IV-64, V-70

--ooOoo--

L i s t k r o n i k á ř e

Kroniku v l 1960 - 1964 vedl Karel Mrzílek, býv. profesor kolínské průmyslové školy a později kolínského reálného gymnasia. Narodil se r. 1902 v Praze, v Náchodě vystudoval reálné gymnasium a v Praze na filosofické fakultě university Karlovy vykonal státní zkoušky z historie a geografie. Do Kolína přišel v r. 1933. Za druhé světové války vedl městský archiv.

